327

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÂNIEI

VEACUL
XVI
A. MOLDOVA

VOL. IV (1591—1600)

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE
1952

324

Bibl. Universitara Sibiu
R557641160

94R1D61 U

4557

Rez. № 923

ACADEMIA
REPUBLICII POPULARE ROMÂNE

DOCUMENTE
PRIVIND
ISTORIA ROMÂNIEI

COMITETUL DE REDACȚIE
ION IONAȘCU, L. LĂZĂRESCU-IONESCU,
BARBU CÂMPINA, EUGEN STĂNESCU, D. PRODAN,
MIHAIL ROLLER REDACTOR RESPONSABIL

UNIVERSITATEA „LUCIAN BLAGA"
— SIBIU —
INVENTARIAT 1998

VEACUL
XVI
A. MOLDOVA

VOL. IV (1591—1600)

2 MAI 1985

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÂNE
1952

Bibl. Instit. de Inv. superior Sibiu
INV. Nr. 698 1977

PREFAȚĂ

Volumul de față cuprinde 371 documente din Moldova (anii 1591—1600), păstrate mai ales în biblioteca Academiei R.P.R. și la Arhivele Statului din București și Iași. Din numărul de 371 documente, 231 sunt traduceri după originale în limba slavă; 26 după copii slave; 19 traduceri după originale și copii grecești; 20 sunt transcrieri după originale românești, iar 75 sunt transcrieri de vechi traduceri și rezumate românești după originale ce nu s'au păstrat. La sfârșitul volumului se publică 4 documente de autenticitate îndoelnică.

Ultima parte a volumului cuprinde un număr de 91 fotocopii după originale slave, 6 după cele grecești și 14 după cele românești.

Acest volum cuprinde un grup de documente din arhiva lui Petru Vodă Șchiopul care, după cum se știe, s'a retras din domnia Moldovei de teama Turcilor și a frământărilor țărănești. (Petru Șchiopul, stabilit în Tirol, a murit în anul 1594).

Printre aceste documente se găsește catastihul din 20 Februarie 1591 (Doc.Nr.5) cel mai vechi izvor statistic demografic și fiscal până azi cunoscut pentru istoria Moldovei dela sfârșitul veacului XVI. El cuprinde numele ținuturilor și numărul locuitorilor lor pe categorii de birnici: țărani, 36.941 printre care sunt menționați 3858 țărani «siraci»; apoi 4983 curteni; 571 «vătași»; 1350 popi; 120 «Saigâi» ocupați cu extragerea sării de la «satul Ocne» (viitorul Tg. Ocnei), și 3211 nemișii. In numărătoarea celor 36.941 țărani se amintește de țărani «siraci» dar nu se precizează componența celorlalți, țăranii dependenți (vecini), țăranii liberi, care stă pâneau în cete (drujine) un hotar indiviz și își lucrau singuri pământul devălmășesc, adică răzeșii pe care istoriografia burgheză îi considera apărând cu această denumire numai în sec. XVII. Dar în colecție s'a publicat un document din 19 Septembrie 1585, menționând un vătaf și «răzeșii săi» (cf. Documente privind istoria României, veacul XVI, A. Moldova, vol. III (1571—1590) p. 291); alte două documente care vorbesc de răzeși se găsesc în prezentul volum (Doc. Nr. 324 din 13 Iunie 1599 și Nr. 345 din 19 Februarie 1600).

Acelaşi document aminteşte — aşa cum s'a văzut — şi de «nemeş», pe care vechea istoriografie îl considera sinonim cu «răzeş». Insă un act din 20 Iulie 1586 relatează plângerea la domnie a unui «nemeş anume Mihăilă din Hălăşeşti» asupra pererubţilor din ţinutul Neamţ, cum că «i s'a luat o vacă pentru sulgin, cum s'au luat vacile şi dela ţărani», iar domnul porunceşte dregătorilor să caute în catastiful respectiv şi de-l vor găsi scris «voi daţi-i un taler sau lăsaţi-i un om pentru lucru» (A. Moldova, vol. III (1571—1590), p. 329). Nemeşii stăpânesc individual pământul (cf. ibidem, paginile 339—40, 397—8), au ţărani în dependenţă; se ciocnesc cu marea boierime acaparatoare de dregătorii, moşii şi privilegii, etc. Trebue lămurit întrucât nemeş corespunde cu boierii fără dregătorii sau ar fi tot una cu răzeşii. In cazul din urmă ar reieşi că — la sfârşitul veacului XVI — ţăranii vecini (şerbi) reprezentau un procent de 90% iar ţăranii liberi 10%.

★

Alt document dela Petru Şchiopul din 12 Mai 1591 cuprinde socoteala goştinei oilor pe ţinuturi, sumele pe care le primea domnia în aspri vechi sau noi dela gelepii şi casapii turci, dar mai ales greci, cum şi indicaţia că darea se plătea în natură şi în bani. Actul desvăluie jefuirea nemiloasă a ţărănimii prin exercitarea monopolului turcesc asupra produselor noastre. Se ridicau într'un an de către oamenii Sultanului, pe preţ de nimic, 141.400 oi, care ieşeau din ţara istovită de dăjdii pe la Focşani sau Isaccea. Numărul oamenilor înscrişi în catastihul vistieriei fiind de 47.198, rezultă că fiecare birnic trebuia să dea domniei sau să vândă, presat de dări, câte trei oi anual. Actul citat (Nr. 24) este urmat de un altul, din 12 Mai (Doc. Nr. 25), cu numele casapilor şi gelepilor şi numărul oilor cumpărate.

Din mărturiile date de un diplomat polon, de negustători greci din Ţara Românească şi mai mulţi boieri mari moldoveni, rezultă că vama se arenda la 15 August şi numai pe un an; domnul lua dijmă din oi, anual, 150.000 capete,[1] care treceau graniţa fără a plăti vamă, iar dacă nu se aduna această sumă, vameşul era obligat să dea domniei câte trei aspri de fiecare oaie, până la împlinirea sumei de 150.000 oi (Doc. Nr. 93—95).

Dintr'o listă a lui Petru Schiopul cuprinzând înşirarea averii lui în bani şi lucruri preţioase (Doc. Nr. 123) culegem informaţia că pentru vama Iaşilor (vama cea mare), domnul încasa arendă (în anul 1583) 4.000 taleri pe lună sau 48.000 taleri anual, o sumă importantă având în vedere raritatea monetei. Inventarul menţionat arată că domnul posedă suma lichidă de 59.000 galbeni şi obiecte preţioase de aur şi argint (lănţişoare, inele, cercei, figurine, săbii, hangere, cupe, tipsii, pahare, linguri, sfeşnice, etc.) în valoare cel puţin echivalentă cu banii curaţi. In perioada respectivă, media preţului de cumpărare a unui sat moldovean era 3000 galbeni, deci domnul mazil mai poseda la trei ani după detronare o bogăţie în bani şi bijuterii echivalentă cu valoarea a 40 sate. Cifrele ne dau o idee clară de intensi-

talea cu care domnul, numit de boieri « malca fără ac », a exploatat şi jefuit ţărănimea încât să poată umple pântecul turcesc nesăţios şi să-şi asigure lui şi familiei averi atât de mari.

★

Din analiza transacţiilor bunurilor funciare din această decadă, care se fac mai toate în bani, rezultă că economia de schimb creşte şi că economia naturală începe să se destrame. Cifrele care nu pot fi concludente pentru întreaga economie dar care sunt totuşi indicatoare se exprimă astfel în aceste documente: transacţiile în monetă reprezintă 89% iar cele în produse 11%. La plângerea călugărilor dela M-rea Tazlău, Ştefan Vodă Răzvan mustră pe dregătorii ţinutului Tighecin, unde se afla satul Tătăreani al Mânăstirii: « . . . voi nu luaţi dela ei bani, ci-i mânaţi la muncă să lucreze » şi le porunceşte: « voi să luaţi dela ei bani pentru lucru, cum vi s'a dat poveţuiala » (Doc. Nr. 155). Incepe a se afirma deci renta în bani.

Din analiza documentelor din volum se constată că asprul turcesc circulă tot mai rar pe piaţa internă; doar 6,5% din transacţiile actelor sunt în aspri, faţă de 28% din perioada 1571—1590. Acest fapt, firesc şi ca urmare a falsificării oficiale a asprului turcesc, dictată de Sultan în 1584, când galbenul (zlotul, sultaninul, unghiul) şi talerul şi-au dublat valoarea faţă de asprul nou bătut din argint prost; dar fenomenul edităriĭ asprului depreciat nu se observă în documentele corespunzătoare cronologic din Ţara Românească, ba dimpotrivă, aici domină asprul, ceea ce dovedeşte că în acea vreme în Moldova, încercările de a scăpa de controlul otoman erau mai pronunţate.

★

Dela Petru Schiopul, obişnuit să-şi ţină grijnlin socotelile — uneori cu neînţelese greşeli de calcul — s'a păstrat şi însemnarea localităţilor străbătute din Moldova prin Polonia, Cehia, Austria până în Tirol, cu precizarea distanţelor în mile şi notarea unor cheltuieli (Doc. Nr. 84).

De asemenea, se găsesc printre aceste documente scrisori ale unor boieri din tagma lui Petru Schiopul. Ele ajută la înţelegerea relaţiilor politicianiste şi de intrigă dela curtea sultanului, care slujeau la menţinerea şi îndepărtarea unor domnitori.

Sunt mai multe scrisori din partea lui Andronic Cantacuzino, a Patriarhului Eremia de Constantinopol şi a altor binevoitori ai domnului mazil, prin care îl anunţă de încercările făcute la Poartă pentru reînscăunarea lui (Doc. Nr. 85—88; 102, 113, 119- 21). In aceste scrisori se vorbeşte şi de propunerea făcută lui Petru Schiopul de a se aşeza la Chios, după indicaţia Sultanului şi marelui vizir (Doc. Nr. 110—111), propuneri pe care nu le-a primit deoarece se temea de soarta fiului său care ar fi putut fi supus represaliilor imperiului otoman.

★

Desvoltarea economică a oraşelor din această epocă face ca feudalii laici şi eclesiastici să încerce — prin diferite mijloace — să ia în stăpânire parţial sau integral

hotarele târgurilor. In unele cazuri, domnia e nevoită să dea curs cerințelor boierimii și bisericii renunțând uneori la dreptul « domnesc » ce-l avea asupra celor mai multe târguri.

Aceasta este situația pe care o ilustrează Doc. Nr. 239 din 19 Septembrie 1597 în care domnia renunță la drepturile sale în favoarea unei mânăstiri încuviințând oamenilor acesteia de « a-și ara și a semăna grânele și a cosi fânul, în țarina târgului, în țarina Sucevei, unde le place, ca și oamenii târgoveți . . . ». Tot în acest document, Ieremia Movilă, domnul Moldovei, defavorizează meșcriașii orașului « domnesc » lipsindu-i de scutirile largi pe care le acordă meșteșugarilor aceleiași mânăstiri (cojocari, cinbotari, curelari, etc.).

Însăși domnia răsluiește din hotarul târgului vânzându-i pământurile (Doc. Nr. 127 din 28 Martie 1594) în care Aron Vodă vinde un sat unui mare vameș; « care sat au fost din hotarul târgului ca să-și facă și ia sat ».

★

Documentele din acest volum vorbesc și de actul lui Mihai Viteazul care unește pentru câteva luni cele trei Țări Românești într'un singur sistem politic unitar. In documentele din Mai 1600, se vorbește de unirea Moldovei. Căpeteniile bisericii moldovene, la fel ca și marii boieri care nu voiau să existe o putere politică centralizatoare care ar fi atins puterea lor, se ridică împotriva lui Mihai și pregătesc peste hotare intervenția polonă.

Mihai Viteazul, care se intitulează « domn al Țării Românești, al Ardealului și Moldaviei » (Doc. Nr. 252 din 27 Mai 1600) caută să asigure o putere politică stabilă în Moldova. El pune boieri care-i erau atașați, în fruntea treburilor civile. Apoi numește și în toate dregătoriile bisericești oameni de încredere. In realizarea scopurilor sale politice el caută să se sprijine și pe biserică. In acest scop el pune și în fruntea bisericii oameni devotați politicii sale. La 2 Iunie 1600 a convocat la Iași un sinod care a înfierat căpeteniile bisericești care au trădat și « iarăși nu contenesc gândindu-se la lucrările rele și căsunând scandaluri vor să stârnească războiu împotriva evlaviosului Mihai Voevod, se ostenesc să-l scoată de pe tronul Moldovei ».

La sinod, toți monahii fugari sunt declarați « căzuți din scaunele lor » ca uneltitori și trădători și se numește un nou mitropolit al Moldovei credincios lui Mihai. Acesta capătă împuternicirea cu înlocuirea imediată a episcopilor, ceea ce se face pentru Roman, la 15 Iunie (Doc. Nr. 357) iar pentru Rădăuți la 19 Iunie (Doc. Nr. 358).

★

După cum se vede, documentele din volum ating mai multe probleme nelegate între ele. Toate laolaltă slujesc însă la lămurirea complexelor probleme pe care le ridică istoria medie a patriei noastre.

REZUMATUL DOCUMENTELOR

1

1591 (7099) Ianuarie 5, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte m-rii Neamţ poienele Răchitna şi Gaiul, în urma unei judecăţi.

2

1591 (7099) Ianuarie 17. Cartea de cununie a lui Petru Şchiopul voevod, cu Irina Dotezat, mama lui Ştefan vodă.

3

1591 (7099) Februarie 8, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Dămian uricar 15 ogoare răscumpărate în hotarul satului Corni.

4

1591 (7099) Februarie 9, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte m-rii Galata satul Vălecşti din ţinutul Suceava şi îl scuteşte de toate dările, în afară de «darea împărătească».

5

1591 (7099) Februarie 20. Catastihul de ţărani, curteni, vătaji, neamuri şi popi, ce dăteşe dări în cele 22 de ţinuturi ale Moldovei.

6

1591 (7099) Februarie 26. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Sidor staroste de Cernăuţi satul Rivna din ocolul Şipinţii.

7

1591 (7099) Martie 1. Petru Şchiopul voevod întăreşte postelnicului Vasile Măluştian o parte din satul Hănăşani şi a treia parte din iezerul Hărcete.

8

<1591—1600> Martie 1. Avram, fiul Erinei, vinde partea sa din satul Hârleşti lui Ion Urzică.

9

1591 (7099) Martie 5, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Ureche logofăt părţi din satul Fundeni, pe Albăia, în ţinutul Roman.

10

1591 (7099) Martie 7, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Sava Doroscan loc de moară pe apa Başeului, în selişteа Badeuţi.

11

1591 (7099) Martie 10. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Andronic părţi din poiana Călugăriţa din hotarul Dragomireştilor, acum Hrişcani, ţinutul Neamţ.

12

1591 (7099) Martie 16, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Gheorghie Dorohoncean diac seliştea Cârstineşti, în ţinutul Dorohoiului.

13

1591 (7099) Martie 20, Iaşi. Pan Paos uşier vinde lui Gligorie diac ocină în satul Săcueni din ţinutul Neamţ.

14

1591 (7099) Aprilie 1. Hapis dela şoltuzul şi cei 12 pârgari din Trotuş, pentru vânzarea unor locuri din Hilipeşti.

15

1591 (7099) Aprilie 12, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte m-rii Tazlău poiana din faţa satelor Zăneşti şi Roznov, în urma unei judecăţi.

16

1591 (7099) Aprilie 15, Iaşi. Petru Şchiopul voevod dă voie călugărilor dela m-rea Moldoviţa să facă mori pe pârâul Topliţa, la marginea Târgului Baia.

17

1591 (7099) Aprilie 20, Iaşi. Petru Şchiopul voevod judecă o pricină pentru poiana Pihas dela Roznov.

18

1591 (7099) Aprilie 25, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Simion Stroici vistier, satul Miclăuşeni, în ţinutul Roman, cumpărat cu 4800 zloţi.

19

1591 (7099) Aprilie 28, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Başotă fost pivnicer satul Bodeşti.

20

1591 (7099) Aprilie 30, Iaşi. Petru Şchiopul voevod dăruieşte lui Stamate stolnic satul Broşteni, din ţinutul Dorohoi, pentru credincioasă slujbă.

21

1591 (7099) Mai 6, Galata. Petru Şchiopul voevod întăreşte plata unei dusegubine pentru o moarte din satul Cetereni.

22

1591 (7099) Mai 6, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte popii Mihu şi femeii lui Safta, ocină la Crăeşti.

23

1591 (7099) Mai 12. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Andronic şi femeii lui, Palaghia, o parte din satul Duşeşti în ţinutul Neamţ.

24

1591 Mai 12. Socoteala goştinei oilor din Moldova, pe ţinuturi.

25

1591 Mai 15. Catastif de câte oi au cumpărat casapii şi gelepii din ţară.

26

1591 (7099) Mai 27. Petru Şchiopul întăreşte m-rii Homorul mai multe iezere.

27

1591 (7099) Mai 28. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Grigori diiac, o parte din satul Secueni, din ţinutul Neamţ.

28

1591 (7099) Iunie 4, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte m-rii Agapia satul Negreşti, în ţinutul Romanului, două vii în Iaşi, o moară şi un iaz în faţa Iaşilor.

29

<1591 (7099) Iunie 10>. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Gavril jumătate din satul Zvâşteleşti, din ţinutul Tutovei, în urma unei judecăţi.

30

1591 (7099) Iunie 16, Iaşi. Petru Şchiopul voevod întăreşte mai multora o parte din satul Cernaţi, cu parte din vad de moară în Bogdana, în ţinutul Tutovei.

31

1591 (7099) Iunie 17, Galata. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Toader vistiernicel şi fratelui lui, Lorie, partea lor din satul Todireani, pe Sitna, în ţinutul Hârlăului.

32

1591 (7099) Iulie 5. Petru Şchiopul voevod dăruieşte lui Andrei vornic satul Trebeşul, în ţinutul Bacăului.

33

1591 (7099) Iulie 7. Petru Şchiopul voevod întăreşte lui Simion păhărnicel o parte din satul Miteşti, pe Moldova.

34

1591 (7099) Iulie 30, Galata. Petru Şchiopul voevod întăreşte episcopiei de Roman o prisacă cu grădină, care este în hotarul satului Poenari.

35

1591 (7099) August 2, Bârlad. Maruşca din Braeşti dăruieşte nepotului său Preabici pârcălab de Bârlad, o parte de ocină din satul Braeştii.

36

1591 (7099) August 12. Mărturia mai multor oameni, un ilişar, patru vătafi, doi spătărei din Borâle că Drăghici a vândut partea sa din satul Borâle.

37

<1591 după August 19>. Mărturia dată de Nestor Ureche lui Petru Şchiopul voevod, privind strângerea deseţinei de stupi în ţinuturile: Hârlău, Dorohoi şi Hotin.

38

<1591—1600> August 21, Herleşti. Necoară fiul lui Gavril Grecul, vinde partea sa de ocină din Herleşti lui Ion Urzică din Iucşeşti.

39

<1591 Septembrie 1—1592 August 31> 7100, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Predevici pârcălab ocine la Oncani, Răspopi, Brăcşti, stupină, vii şi Ţigani.

40

<1591 Septembrie — 1595 Aprilie>. Aron Tiranul voevod pentru satul Hălăşeni

41

1591 (7099) Septembrie 1, Suceava. Egumenii şi călugării dela Neamţ şi Secul se împacă şi hotărăsc să nu se mai certe între ei.

42

<1591 Septembrie 1—1592 August 31> 7100. Toloş şi Bârlădianca vând partea lor din Oncani şi Lăţcani lui Preabici logofăt.

43

<1591 Septembrie 1—1592 August 31> 7100. Vasile Prăjescu mare pitar, Ionaşco Talpă pârcălab şi alţii adeverese că Dumitru Sculeş şi Andronic paharnic au dat lui Nicoară Prăjescul logofăt jumătate din satul Purceleşti, ţinutul Suceava, primind în schimb jumătate din satul Cârligi, ţinutul Neamţ pe care o dau apoi în schimb lui Ionaşco Peic staroste, pentru seliştea Liliecani, ţinutul Bârlad.

44

1591 (7100) Decembrie 25, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Pângăraţi poenile din jurul m-rii, satele Bilăeşti, Ivăneşti şi două mori pe râul Cracău, o prisacă pe Buhotin, 3 fălci şi 40 jerdii de vie în Cotnarul de Sus şi 2 sălaşe de Ţigani.

45

1591 (7100) Decembrie 28, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Andreica fost pârcălab părţi din satul Vârtop.

46

1592 (7100) Ianuarie 3, Iaşi. Aron Tiranul voevod scrie pârcălabilor dela Ciobărciu, să oprească pe fiii lui Malic de a mai cotropi iezerele şi gârlele dela Copanca, ale m-rii Neamţ.

47

1592 (7100) Ianuarie 10, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Moldoviţa 2 mori în Baia cu povarne de bere, cu sladniţă şi cu 4 case de posluşnici.

48

1592 (7100) Ianuarie 10, Iaşi. Aron Tiranul voevod dăruieşte călugărilor dela m-rea Neamţ, satele Drăgăneşti şi Brusturi.

49

1592 (7100) Ianuarie 17, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte călugărilor dela m-rea Bistriţa stupina dela Foudoiu.

50

1592 (7100) Ianuarie 19. Miciica Şaptelici dăruieşte ginerelui ei Dumitru Corlătescu şi fiicei ei Anghelina, satul Vascăuţi.

51

1592 (7100) Ianuarie 26, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte călugăriţelor dela m-rea Vânători o moară din satul Dăneşti.

52

1592 (7100) Februarie 1. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Tazlău un iezăr şi gârlele ce sunt împrejur, precum şi o dumbravă.

53

1592 (7100) Februarie 1. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Tazlău satele Ostopcani pe Bistriţa şi Colţăşti pe Racova, cu mori şi cu locuri de prisăci.

54

1592 (7100) Februarie 4. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Galata satele Pizdeni şi Plopi, în ţinutul Hârlău, cu heleştee şi cu mori.

55

1592 (7100) Februarie 4. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Tazlău satul Stolniceni, care se numeşte Dingani, pe Bistriţa.

56

1592 (7100) Februarie 24, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte cneaghinei Anghilena, fiica lui Şaptelici, satul Săveani pe Başeu, în urma unei judecăţi.

57

1592 (7100) Februarie 28, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Dumitru Grecul ocină în satul Bucureşti.

58

1592 (7100) Martie 7, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Gligore Udrea, fost mare vătaf de Hârlău, o parte din satul Iteşti, în ţinutul Hârlău.

59

1592 (7100) Martie 15, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Macri aprod, pe Cofnga Ţiganul cu femeia şi cu copiii lor.

60

1592 (7100) Martie 20. Aron Tiranul vevod întăreşte lui Andrei Tăutu diac, satul Cheltezeul, ce se cheamă Berteşti, pe Bârlad, cu vad de mori pe Bârlad.

61

1592 (7100) Martie 20, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Galata satul Măcicăteni, din ţinutul Hârlău.

62

1592 (7100) Martie 20, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Ureche logofăt ocină în satul Fundeni, care acum se numeşte Lăţcani, pe pârâul Albăi şi cu locuri de mori pe Albăia.

63

<1592—1593> Aprilie 11, Iaşi. Mitropolitul Nicanor al Sucevei scrie lui Moţoc, ca să facă pace cu Seachil.

64

<1592—1595> Aprilie 20, Iaşi. Aron Tiranul voevod împuterniceşte pe călugării dela m-rea Neamţ să-şi caute Ţiganii fugiţi şi să-i aducă înapoi.

65

1592 (7100) Mai 3, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Onciul Hearţca vătaf satul Cernăcăul, cu moară în ţinutul Cernăuţi.

66

1592 (7100) Mai 5, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte strănepoţilor lui Ivanco Mihăilaş, satele Marşiţi în Gura Răchitnei Mici, Sijeuţi pe Prut, care se numeşte Nouă Suliţă, Coteteleva şi Samcăuţi.

67

1592 (7100) Mai 8, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Moldoviţa o moară pe Topliţa, mai sus de Târgul Baia.

68

1592 (7100) Mai 9, Iaşi. Aron Tiranul voevod împuterniceşte m-rea Bistriţa şi pe dregătorul ei din Slugani, să apere o topliţă din Slugani.

69

1592 (7100) Mai 14, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Bistriţa mai mulţi robi Ţigani cu femeile şi copiii lor.

70

1592 (7100) Mai 15, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte mai multora părţi de moşie la Matatici şi Pocigani.

71

1592 (7100) Mai 15, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Putna un iaz cu moară în hotarul satului Staveiani.

72

1592 (7100) Mai 25, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte Mitropoliei, jumătate din satul Huhurezu, din ţinutul Sucevei.

73

1592 Iulie 20. Nicolae Hrisoverghis dă socoteala pentru dijma stupilor din ţinutul Putna.

74

< 1592 Septembrie 1—1593 August 31> 7101. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Nechita păhărnicel jumătate din satul Bahna.

75

<1592 Septembrie 1—1593 August 31> 7101. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Voroneţ nişte robi Ţigani.

76

1592 (7101) Septembrie 18. Iaşi. Aron Tiranul voevod împuterniceşte pe călugării dela m-rea Neamţ să stăpânească o ocină în Gura Largă.

77

1592 (7101) Octombrie 28. Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Lupul pitar din Păuşeşti şi Banului din Cucuteni şi lui Toader pălărniceel o parte din satul Drăgeşti, din ţinutul Vaslui.

78

1592 (7101) Noembrie 23. Aron Tiranul voevod întăreşte jupniţei Dăugoae şi lui Crăste Burlă o arătură din Văcăreşti, în urma unei judecăţi.

79

1592 (7101) Decembrie 4. Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Neamţ satul Drăgăneşti.

80

1592 (7101) Decembrie 30. Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Ionaşco dedina lui Marco din satul Burdugani.

81

<1593—1595 Aprilie> Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte comeaghinei lui Bârlădeanul fost logofăt părţi de ocină în satul Forăşti.

82

1593 (7101) Ianuarie 3. Iaşi. Aron Tiranul voevod împuterniceşte m-rea Galata, ca să strângă toate dările din satul Voroveşti.

83

1593 (7101) Ianuarie 8. Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Moldoviţa două mori în târgul Baia.

84

1593 (7101) Ianuarie 18. Itinerariul lui Petru Şchiopul, în pribegie cu însemnarea cheltuielilor făcute până la Bozen.

85

<1593 după 29 Ianuarie>. Un anonim către Petru Şchiopul voevod şi Zotu Ţigara, cu privire la nişte scrisori.

86

<1593 după 29 Ianuarie>. Un anonim către Petru Şchiopul voevod prin care face cunoscut că oamenii lui au stăruit pe lângă Sinan paşa şi Sultan pentru obţinerea domniei.

87

<1593 după 29 Ianuarie>. Patriarhul Ieremia către mitropolitul Gheorghe Movilă, cerându-i să intervină ca Petru Şchiopul voevod să vină să-şi ia domnia.

88

<1593 după 29 Ianuarie>. Petru Şchiopul voevod cere marelui vizir Sinan paşa, ca să intervină pe lângă Sultan, pentru a-i acorda domnia Moldovei.

89

1593 (7101) Februarie 11, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Drăghici Bogza clucer satele Lăleşti şi Căcăceani, pe pârâul Cracău, în ţinutul Neamţ.

90

1593 (7101) Martie 12, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Vartic mare vornic de ţara de jos satele Ursăşti, pe Bârlad şi Galbeni, pe Zeletin.

91

1593 (7101) Martie 16, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Vartic mare vornic de ţara de jos satele: Iugani, pe Pereschiu, Lăsloani, pe Tutova şi Bădeni, pe Bârlad.

92

1593 (7101) Martie 25. Ionaşco, Gligoraşcu şi Vasile vând o parte din satul Trebujeni de pe Ciuhur, din ţinutul Hotin.

93

<1593 Aprilie>. Luca (Lupu) Stroici scrie lui Petru Şchiopul voevod, anunţându cuprinsul mărturiilor trimise.

94

<1593 Aprilie>. Eunchi Simon grecul, Bati Ambrosis, Gheorghe neguţător din oraşul Bucureşti, şi Cristofor Derjec mărturisesc ce fel de oameni sunt Giva şi fratele său Pascal.

95

<1593 Aprilie>. Luca Stroici logofăt şi alţii fac diverse mărturii în procesul lui Petru Şchiopul voevod cu neguţătorul raguzan Ioan de Marini Polli.

96

1593 (7101) Aprilie 10. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Andronic şi fraţilor lui, un loc de pustie, pe pârâul Spinoasa.

97

1593 (7101) Aprilie 10. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii dela muntele Siuai, satul Turţuleşti, la gura Prutului, în ţinutul Chigheci.

98

1593 (7101) Aprilie 20. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Tazlău satele Zăneşti şi Stolnici pe Bistriţa, ce se numesc Dingani şi Fauri şi Buneşti pe Siret care se numeşte Fundul.

99

1593 (7101) Aprilie 28, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Dumitru fost ureadnic, o parte de ocină din satul Popeani lăsată danie de Mărica.

100

1593 (7101) Aprilie 28, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Dumitru fost ureadnic o parte din satul Popeani şi un iaz, cumpărături dela Ignul şetrărel.

101

1593 (7101) Aprilie 30, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Pepelea o parte din satul Bârjoveani.

102

<1593> Mai 7. Oameni devotaţi scriu lui Petru Şchiopul voevod îndemnându-l să vină la Contantinopol pentru a i se da de sultan domnia Moldovei.

103

1593 (7101) Mai 8. Berghea din Gârcini arată că a vândut partea sa de ocină din satul Boteşti.

104

1593 (7101) Mai 13, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Pângăraţi braniştea Pângăraţi.

105

1593 (7101) Mai 22, Iaşi. Aron Tiranul voevod judecă pâra între cneaghina Golăiasa şi Grigorie Udrea şi alţii pentru satul Spineni.

106

1593 (7101) Mai 27, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte episcopiei (Mitropo dela Roman robi Ţigani.

107

1593 (7101) Mai 28. Petru Şchiopul voevod împuterniceşte pe Anton Bruni ca să-i reprezinte toate interesele în judecata cu Marini Polli.

108

1593 (7101) Mai 28, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Pobrata nişte robi Ţigani.

109

1593 (7101) Mai 30, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Agapia nişte case din Iaşi, dăruite de un negustor.

110

<1593 c. Iunie>. Sultanul Murad III scrie lui Petru Şchiopul voevod, poruncindu-i să se aşeze la Hios.

111

<1593 Iunie>. Sinan Paşa comunică lui Petru Şchiopul voevod că este iertat de sultan şi că trebue să se aşeze la Hios.

112

1593 (7101) Iunie 24. Grigore Răul din Răspopi dă partea sa de ocină din Răspopi lui Zbere din Gioseni.

113

<1593> Iulie 10. Un anonim scrie lui Petru Şchiopul voevod rugându-l să nu piardă prilejul numirii în domnie.

114

1593 (7101) August 7. Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Florea vătav o parte din satul Roşiiaci şi jumătate de moară pe Iadrici.

115

<1593 Septembrie 1—1594 August 31> 7102. Vasilie aprod, Dulea medelnicer, Grigorie Gâlcă şi alţii, mărturisesc că Ilea Păhnă din Măceşeni a vândut partea sa de ocină din satul Năvărniţi.

116

1593 (7102) Septembrie 20. Safta fiica lui Bosanciu vinde partea sa de ocină din Blăgeşti.

117

1593 (7102) Septembrie 29, Iaşi. Dumitru, fiul Agahiei, mărturiseşte că a vândut o parte din ocina sa din satul Vorontăreşti.

118

1593 (7102) Octombrie 8. Cozma, Gheorghe şi Hilip vând nişte pământuri în satul Mihăileşti lui Necula Crucian.

119

1593 (7102) Octombrie 28. Mai mulţi feudali roagă pe împăratul habsburg să permită plecarea lui Petru Şchiopul.

120

1593 Noembrie. Patriarhul Ieremia[1] al II-lea al Constantinopolului scrie lui Petru Şchiopul voevod să vină la Constantinopol.

121

1593 Noembrie 14. Andronic Cantacuzino scrie lui Petru Şchiopul voevod să se grăbească a veni pentru a-şi relua domnia.

122

1593 (7102) Decembrie 28. Aron Tiranul voevod dăruieşte m-rii Agapia satul Cehlăeşti.

123

<1594>. Inventarul averii lui Ştefan voevod făcut de Petru Şchiopul voevod.

124

1594 (7102) Februarie 7, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Galata o parte din iezerul Cahov.

125

1594 (7102) Februarie 13. Aron Tiranul voevod întăreşte călugărilor dela m-rea Neamţ satul Piscu din ţinutul Tecuci.

126

1594 (7102) Februarie 20, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Nistrea, Miron şi Neanciul o parte de ocină din satul Bătăreşti.

127

1594 (7102) Martie 28. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Toader Chiriac mare vameş satul Zorileni, cu loc de moară, în sus de târgul Bârladului.

128

1594 (7102) Mai 4. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Ionaşco satul Mlinăuţii, cu loc de moară şi iaz.

129

1594 (7102) Mai 10. Petru Şchiopul voevod îşi face testament lăsând dispoziţii cu privire la slugi robi şi clerici.

130

1594 (7102) Mai 12, Ţuţora. Aron Tiranul voevod dăruieşte m-rii Galata cinci sălaşe de robi Ţigani.

131

1594 (7102) Iunie 11. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Onciul diiac şi fratelui lui Toader şi sorei lor Marica nişte fânețe pustii şi un iaz pustiu, deoarece şi-au pierdut privilegiile, «când au robit Turcii Sneatin şi ţânutul Çerneuţului».

132

1594 Iulie 9, Veneţia. Mitropolitul Gavril al Filadelfiei scrie lui Zotu Tzigara despre moartea lui Petru Şchiopul voevod.

133

1594 Iulie 11, Veneţia. Maxim episcopul Citerei către Zotu Tzigara.

134

<1594> Iulie 11, Veneţia. Gheorghe cămărașul, hătmăneasa şi alţi boeri moldoveni scriu lui Gheorghe hatmanul cămărăşoaei şi altora, cerându-le ştiri.

135

1594 Iulie 11. Nicolae Hrisoverghis către mitropolit şi mai mulţi boieri ai lui Petru Şchiopul.

136

<1594> Iulie 11. Nicolae Hrisoverghis către Sguromalis, cerându-i ştiri asupra revenirii.

137

1594 (7102) Iulie 12, Iaşi. Aron Tiranul voevod, întăreşte m-rii Honor muntele Măgura.

138

1594 (7102) Iulie 15. Aron Tiranul voevod arată că Marica, soţia lui Ionaşco Părsteşcul, a dăruit partea sa de ocină din Popeni lui Dumitru.

139

1594 (7102) Iulie 19, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Secul ocină la gura pârâului Secul.

140

1594 (7102) August 10, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Pobrata lezerul Bealeul, cu toate gârlele sale.

141

1594 (7103) Septembrie 3. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Toma şi Fodor un loc de pustie şi jumătate din satul Cotelnici, care sunt pe Cotelnic, iar cealaltă jumătate din sat o dăruieşte lui Drăgoman şi fraţilor lui.

142

1594 (7103) Octombrie 2. Aron Tiranul voevod porunceşte lui Dragoş vătav şi Stancul vătav, să împartă satul Mărtineşti.

143

1594 (7103) Decembrie 8, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte nepoţilor lui Toader logofăt un loc pe Cahul, in ţinutul Chigheciului.

144

1594 (7103) Decembrie 12. Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii «In Ţarină» satele Rănzăşti la Prut, cu bălţi şi coteţe şi Avereşti pe Cracău, cu loc de moară.

145

1594 (7103) Decembrie 28, Aron Tiranul voevod întăreşte m-rii Agapia, satul Vicoleni, pe Prut, cu toate bălţile lui.

146

1595 (7103) Ianuarie 3. Spin, fiul Varvarei, vinde lui Tudosi, feciorul Anghelinei, partea sa de ocină din Hârleşti.

147

<1595> Ianuarie 23.Toader Turciul vinde două Ţigănci lui Macri mare armaş.

148

1595 (7103) Mai 16, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod împuterniceşte pe călugării dela m-rea Neamţ ca să-şi caute Ţiganii fugiţi.

149

1595 (7103) Mai 16, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod întăreşte călugărilor dela m-rea Neamţ o luncă din satul Piscul, ţinutul Tecuci.

150

1595 (7103) Mai 18, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod întăreşte m-rii Bistriţa o braniştе.

151

1595 (7103) Mai 18, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod împuterniceşte pe călugării dela m-rea Moldoviţa să apere o braniştе a m-rii.

152

1595 (7103) Mai 18, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod întăreşte m-rii Moldoviţa două mori la Baia, poverne de bere, sladniţe şi patru case de posluşnici.

153

1595 (7103) Mai 18, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod întăreşte m-rii Râşca satul Boteşti, din ţinutul Neamţ, cu loc de moară pe Cracău.

154

1595 (7103) Mai 18, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod întăreşte m-rii Tazlău un iezer cu gârlele sale de la Prut şi o dumbravă.

155

1595 (7103) Mai 18, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod scrie slujbaşilor din ţinutul Tighecinului, ca să ia bani în loc de muncă dela călugării m-rii Tazlău, care stăpânesc satul Tătăreni.

156

1595 (7103) Iunie 1, Iaşi. Ştefan Răzvan voevod întăreşte m-rii Bistriţa satul Roznovul, pe Bistriţa.

157

1595 (7103) Iunie 21. Catastih de obroc dat călugăriţelor dela m-rea mai jos de Piatra, peste Bistriţa.

158

1595 (7103) Iulie 12. Ştefan Răzvan voevod întăreşte m-rii Moldoviţa satul Onţăni.

159

<1595 August — 1606 Iunie 30> Gheorghie, fiul Cozmei, vinde lui Petriceico logofăt nişte Ţigani.

160

<1595 August — 1606 Iunie 30>. Ieremia Movilă voevod porunceşte lui Onciul diiac să cerceteze în privinţa unor lucruri furate.

161

<1595 August — 1606 Iunie 30>. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Galata satul Vâlceşti, din ţinutul Suceava.

162

<1595 August — 1606 Iunie 30>. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Tudoran Onneş şetrar părţi din satul Rediuri, pe Jijia.

163

<1595 August — 1606 Iunie 30>. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Dăuilă, jumătate din satul Florinteşti.

164

<1595 August — 1606 Iunie 30>. Iui Ieremia Movilă voevod judecă pricina dintre Gheorghiţă şi fratele său Ştefan din Bârleşti, cu Vasile din Ungureşi.

165

1595 (7104) Octombrie, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Macri armaş două Ţigănci cu copiii lor.

166

<1595> Octombrie 2, Bucureşti. Ştefan Răzvan voevod scrie boierilor care sunt de strajă la hotarele cu Turcii.

167

1595 (7104) Octombrie 5. Iaşi. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Bistriţa o poiană din Blăjeşti.

168

1595 (7104) Noembrie 4. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Galata satul Teişori.

169

1595 (7104) Noembrie 17. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Neamţ poienile Răchitna şi Galul de pe Bistriţa, în urma unei judecăţi.

170

1595 (7104) Decembrie 8. Coste din Boteşti şi fratele său Mihăilă vând Pătrăşcoaei şi fiilor ei o parte din satul Boteşti.

171

1595 (7104) Decembrie 20, Suceava. Ieremia Movilă voevod împuterniceşte călugării dela m-rea Neamţ ca să-şi apere hotarul râului Bistriţa.

172

1595 (7104) Decembrie 22. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Grigorie Danovici o parte de ocină din satul Dumeni.

173

<1596—1599>. Ureche mare vornic al ţării de jos întăreşte lui Vrabie o parte din satul Igeşti pe Licicov.

174

<1596—1600>. Nastasia, fiica lui Andreica, vinde o parte din ocina sa din satul Obârşia.

175

<1596—1600>. Ieremia cu rudele sale din Ghigoeşti vând partea lor de ocină din Obârşie şi Măleşti.

176

1596 (7104) Ianuarie 18. Ieremia Movilă voevod dăruieşte m-rii Galata satele Măuzăşti şi Folfăeşti, pe Jijia.

177

1596 (7104) Martie 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Tazlău ocină în satul Tătăeşti, cu fântâni de păcură.

178

1596 (7104) Martie 12. Mărturia preoţilor, şoltuzului şi târgoveţilor din Piatra pentru selişte a Tătăraşi.

179

<1596—1600> Martie 20, Iaşi. Ursu şi fratele său Gligorie din Ceşiţeni vând părţi de ocină din satele Obârşia şi Mălăeşti lui Ionaşco vătaf.

180

1596 (7104) Martie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod dăruieşte lui Ureche mare vornic al ţării de jos satul Bărboşi, pe Ialpug.

181

1596 (7104) Aprilie 19. Cârstea fost mare vornic, împreună cu familia sa, dăruieşte m-rii Floreşti satul Floreştii cu prisacă şi cu moară.

182

1596 (7104) Aprilie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Onciul Iurăşcovici, ginerele lui Oräş vornic, ocină în satul Potoc.

183

1596 (7104) Mai 5, Suceava. Ieremia Movilă voevod dăruieşte schitului Zosim un loc.

184

1596 (7104) Mai 11, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion Seachil cămăraş o parte din satul Seliştc din ţinutul Neamţ, pe Orbic.

185

1596 (7104) Mai 15. Ieremia Movilă voevod dăruieşte lui Cornea pivnicer un loc de prisacă anume Micşunile, între Prut şi Jijia.

186

1596 (7104) Iunie 1, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii de călugăriţe peste apa Bistriţei, satul Dăneşti.

187

1596 (7104) Iunie 7, Suceava. Ieremia Movilă voevod dăruieşte m-rii Galata o parte din lacul Cabova.

188

1596 (7104) Iunie 14, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte mai multor oameni din Petia Mare bucata lor de sat din Petia Mare.

189

1596 (7104) Iunie 22, Suceava. Ieremia Movilă voevod scrie ureadnicilor din Piatra, să lase în pace satul Bilăeşti, care este al m-rii Pângăraţi.

190

<1596—1606> Iunie 27, Iaşi. Ieremia Movilă voevod scrie lui Barbuţ fost vornic să aleagă hotarul satului Piscu al m-rii Neamţ de acela al satului Măjeşti, stăpânit de m-rea Bistriţa.

191

1596 (7104) Iulie 14, Suceava. Ieremia Movilă voevod scrie lui Vasilie pârcălab de Neamţ să lase satul Borceşti în pace, pentrucă este al m-rii Secul.

192

1596 (7104) Iulie 15. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Secul hotarul ei vechiu.

193

1596 (7104) Iulie 16, Suceava. Ieremia Movilă voevod dăruieşte m-rii Bunavestire un loc, dela gura Sărişoarei până la obârşia ei.

194

1596 (7104) Iulie 16, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Cristea fost mare vornic mai mulţi Ţigani, cumpăraţi dela Picul aprod.

195

1596 (7104) Iulie 23, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Toader diiac satul Zăhăicani, pe Ciuhur.

196

1596 (7104) August 1, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte nepoţilor lui Săcuian fost ceaşnic o parte din satul Cordăreni cu iaz şi mori pe Iubăneasa.

197

<1596 Septembrie 1—1597 August 31> 7105 Iaşi. Jora vornic de gloată mărturiseşte că Eremia Băseanu a cumpărat o parte din satul Miclăuşeni care se numeşte acum Grauri.

198

<1596 Septembrie 1 — 1597 August 31> 7105, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nistor din Borăşti şi lui Hiraton părţi din satele Spiineani şi Căscoeşti

199

1596 (7105) Septembrie 2, Suceava. Hariton egumenul m-rii Agapia dăruieşte fratelui său Ionaşco Chicere diiac părţile sale de ocină.

200

1596 (7105) Septembrie 6, Suceava. Ieremia Movilă voevod dă carte de stăpânire egumenului m-rii Pobrata, asupra satului Potropopenii pe Siret.

201

1596 (7105) Septembrie 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Pobrata satul Potropopenii.

202

1596 (7105) Septembrie 11, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Pobrata satul Potropopenii.

203

1596 (7105) Septembrie 21, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte Nastasiei şi lui Năvrăpăscul ocină în Săcuiani.

204

<1596 Septembrie — 1597 August 21>, 7105. Suceava. Ieremia Movilă voevod dă carte lui Ionaşco vătaf de vistiernicei, să-şi apere curăturile dela capătul pământurilor sale.

205

1596 (7105) Octombrie 30, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nicoară mare sulger şi lui Ştefan cămăraş jumătate din satul Iacobeşti, cu moară şi câmp.

206

1597 (7105) Ianuarie 8, Suceava. Pătraşcu Păturniche face schimb dând o Ţigancă mânăstirii Bistriţa şi primind o altă Ţigancă, Frăsina, cu un copil.

207

1597 (7105) Ianuarie 13, Iaşi. Ieremia Movilă voevod scuteşte de orice fel de dări în afară de birul împărătesc, pe toţi oamenii pe care m-rea Neamţ îi va aduce în satul Orţeşti din ţinutul Suceava.

208

1597 (7105) Ianuarie 17, Suceava. Ieremia Movilă voevod dă carte eneaghinei Comna de a se aşeza în satul Voroveşti în ţinutul Cârligăturii.

209

1597 (7105) Februarie 6, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Drăghici Bogza logofăt satul Căcăceni din ţinutul Neamţ.

210

1597 (7105) Februarie 18, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte fiilor lui Albotă mare vornic satele Corlăteni, Vlădeni, Durneşti, Petrişcani şi seliştele Alboteni şi Vorniceni.

211

1597 (7105) Martie 3, Suceava. Ieremia Movilă voevod dărueşte m-rii Stavronichita, dela muntele Athos, un obroc anual de 4000 aspri.

212

1597 (7105) Martie 18, Iaşi. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Costantin Cimbalovici diac ocină în satul Cupeceşti.

213

1597 (7105) Martie 20. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Tămpa paharnic din Iugani, un loc de prisacă în Tărneşti.

214

1597 (7105) Aprilie 14, Suceava. Todosia Tăbucioae vinde lui Ştefan Prăjescul cămăraş părţi din satul Iacobeşti.

215

<1597 Mai — Septembrie>. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Dumitru uricar părţi din Călineşti şi cu loc de mori pe Horaeţă.

216

1597 (7105) Mai 3. Mihai Grozav staroste de Trotuş, Costea vătav şi Gavrilă mărturisesc că Nechita şi soţia lui vând partea lor din satul Filipeşti.

217

1597 (7105) Mai 7, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Drăghici Bogza logofăt satele Lăleşti şi Căcăciani pe Crăcău, în urma unei judecăţi.

218

1597 (7105) Mai 8. Ilea fost jitnicer, Todosie Tăbucioae şi Candachia, vând partea lor de ocină din Iacobeşti.

219

1597 (7105) Mai 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod porunceşte pârcălabilor dela Neamţ să facă dreptate lui Hâră din Vârtop.

220

1597 (7105) Mai 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod porunceşte pârcălabilor de Neamţ să facă dreptate lui Hâră din Vârtop, în altă pâră.

221

1597 (7105) Mai 27. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Murgoci fost pârcălab satul Tălăbeşti pe Bârlad şi dreptul de a lua dijmă celor ce seamănă pe pământul său.

222

1597 (7105) <Mai> 29, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Drăghici Bogza logofăt ocină la Petreşti şi Curteni, o silişte pe Crăsuiţa şi un Ţigan.

223

1597 (7105) Mai 31. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Moldoviţa iezerul Covârlui în urma unei judecăţi.

224

1597 (7105) Iunie 6. Ion, fiul lui David Davideanu, vinde partea sa de ocină din satul Potlogeni.

225

1597 (7105) Iunie 6. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Toader Başotă pivnicer, părţi din satele Dănceşti şi Bodeşti pe Crăcău, în ţinutul Neamţ.

226

1597 (7105) Iunie 7. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Luca Harogăi pitar o parte din satul Tomeşti.

227

1597 (7105) Iunie 7. Dănilă voitul cu 12 pârgari din târgul Bârlad mărturisesc că Petre din satul Răchiteşti cu fiii săi, au vândut partea lor de ocină din Răchiteşti.

228

1597 (7105) Iunie 8, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Pobrata satul Potropopeni.

229

1597 (7105) Iunie 18. Isaiia egumen împreună cu toţi călugării dela m-rea Neamţ vând o prisacă lui Păcurar din Cârsteşti.

230

1597 (7105) Iunie 25, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte cneaghinei Nastasia şi altora, mai mulţi robi Ţigani.

231

<1597—1599> Iulie 5. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Grigore mare stolnic nişte Ţigani.

232

1597 (7105) Iulie 12, Suceava. Ieremia Movilă voevod cumpără satele Horodnicul de Sus şi Horodnicul de Jos din ţinutul Sucevei şi le dăruieşte m-rii Sucevița.

233

1597 (7105) August 2. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Mețohul Sinaiului, satul Ulmi.

234

1597 (7105) August 2. Ieremia Movilă voevod dă obroc pentru m-rea Vânători.

235

1597 (7105) August 3. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte popei Anton o parte de ocină din satul Săpoteni.

236

1597 (7105) August 4, Iaşi. Ieremia Movilă voevod întăreşte un schimb de ocină făcut între Damian vistier şi Grigorie Băcea vistier.

237

1597 (7105) August 6. Gheorghe, fiul lui Baschii din Buneşti, cumpără ocină din Căbiceşti.

238

1597 (7106) Septembrie 9, Suceava. Ieremia Movilă voevod dă carte pentru cercetarea hotarelor ocinilor m-rilor Agapia şi Secul.

239

1597 (7106) Septembrie 19, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Iaţco de lângă Suceava, un sat de lângă m-re, pe care îl scuteşte de dări.

240

1597 (7106) Octombrie 8, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Gheorghe pârcălab de Roman jumătate din satul Bărbăteşti, din ţinutul Roman.

241

1597 (7106) Noembrie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod judecă pricina dintre Ion Forfodie cu Eremia şi alţii, pentru nişte părţi dintr'un sat pe pârâul Negru, din ţinutul Neamţ.

242

1597 (7106) Decembrie 22, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nicoară uricar, părţi din satele Trifeni, Dragomireşti şi Obârşia Dragomireştilor, în ţinutul Lăpuşnei.

243

1597 (7106) Decembrie 24. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Pătraşco pitărel, părţi din satul Floceşti.

244

<1598—1599>. Rusul din Bădeni, sluga lui Drăgan Ciolpan pârcălab, recunoaşte că a vândut partea sa de ocină din Tomeşti, ţinutul Iaşi, lui Maeri mare armaş.

245

<1598 înainte de Februarie 10>. Urmaşii lui Iuraşco Vartic postelnic vând jumătate din satul Lăcina.

246

1598 (7106) Februarie 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Ionaşco Tolocico şi soţiei lui, Agafia, jumătate din satul Lăcina, ţinutul Dorohoi.

247

1598 (7106) Februarie 13. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Humor satul Mihăileşti, pe Bahlui, în ţinutul Cârligăturii.

248

1598 (7106) Februarie 16, Suceava. Ieremia Movilă voevod în urma plăugerii călugăriţelor dela m-rea Vânători, porunceşte lui Başotă, lui Dupniţă, şi lui Ciolpan să stabilească hotarele între satele Avereşti şi Dăneşti.

249

1598 (7106) Februarie 20, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion Seachil cămăraş satele Seliştea Rumânii şi Seliştea Rusii pe Oarbic şi o parte din Gocimani.

250

1598 (7106) Februarie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Ionaşco Tolocico şi soţiei lui Agafia jumătate din satul Lăcina.

251

1598 (7106) Martie 8, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Dumitru portar de Suceava părţi din satul Popeni.

252

1598 (7106) Martie 14. Ieremia Movilă voevod dăruieşte m-rii Zografi dela muntele Athos un obroc de 100 ducaţi ungureşti, 6500 aspri, iar pentru boluiţă 500 aspri anual.

253

1598 (7106) Martie 17, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Ghervasie şi lui Gherman, sihaştri dela Răşca, satul Calna şi o parte din Ciumăleşti.

254

1598 (7106) Martie 18, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion Jora vornic de gloată părţi de ocină în satul Costeşti şi moară la gura Ciuhurului.

255

<1598> Martie 20. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Ion Vitolt şi fratelui său Ionaşcu satul Blăneşti şi poenile Sasului.

256

1598 (7106) Martie 20, Stolniceni. Luca vătaf arată că Mărina, fiica lui Neagoe din Miclăuşani, a vândut o parte din ocina sa din Miclăuşani.

257

1598 (7106) Martie 30. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Stoian comişel şi fratelui său Miluţilă părţi din satele Şerbeşti, Movileuii, Novăreşti şi Coropceni.

258

1598 (7106) Aprilie 5, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Macri mare vătaf de Iaşi, jumătate din satul Iureşti, de sub Cozancea.

259

1598 (7106) Aprilie 5, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Toader, lui Dumitru şi Samfirei satul Zăhăicani pe Ciuhur.

260

1598 (7106) Aprilie 8, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte Ierenei, părţi din satul Lenteşti, în ţinutul Neamţ.

261

1598 (7106) Aprilie 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Cehan vătaf şi rudelor lui, satele Comăneşti, Stridza, Bosănciani şi selişti.

262

1598 (7106) Aprilie 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion Seachil cămăraş satul Seliştea Românii pe Oarbic, cu jumătate de moară şi de heleşteu în Oarbic.

263

1598 (7106) Aprilie 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Văsian, lui Ion şi lui Luca, părţi din satul Stănigeani.

264

1598 (7106) Aprilie 11, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Topliţa satul Netezi, în ţinutul Neamţ.]

265

1598 (7106) Aprilie 15, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Cehan vătaf şi rudelor lui satele Bosăuciani, în ţinutul Chigheci şi Horjeşti, în ţinutul Lăpuşna.

266

1598 (7106) Aprilie 20. Ieremia Movilă voevod întăreşte] m-rii Suceviţa părţi de ocină în satul Turda.

267

1598 (7106) Aprilie 22, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Galata nişte robi Ţigani.

268

1598 (7106) Aprilie 22, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii nou zidite din Suceava, satul Băleşti pe Siret.

269

1598 (7106) Aprilie 23. Varvara, fiica lui Pipău, vinde partea sa de ocină din satul Sălăvestri, lui Toader din Sălăvestri.

270

1598 (7106) Aprilie 27. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Grigore diac un loc de casă, livadă, un heleşteu şi altele între Scheuleţi şi Oboroceani, pe Siret.

271

1598 (7106) Aprilie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte cneaghinei Albotoae satul Vlădeni, în urma unei judecăţi.

272

1598 (7106) Mai 1. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Dumitru portar o parte din satul Popeni pe Iubăneasa, în ţinutul Dorohoi.

273

1598 (7106) Mai 3. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nicoară Prăjescu logofăt. satele Băimăceani pe Jijia şi Cotova pe Căinar.

274

1598 (7106) Mai 6, Suceava. Ieremia Movilă voevod dăruieşte m-rii Galata din Iaşi, mai multe sate din ţinuturile Neamţ, Roman, Hârlău, Iaşi, Cârligătura şi Covurlui, cu mori, prisăci şi iazuri de peşte.

275

1598 (7106) Mai 15. Volovăţ. Ionaşco păhărnicel din Horodnic vinde patru case cu patru jerebii din Botoşani.

276

1598 (7106) Iunie 4. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Gricea vătaf şi fraţilor săi satele Trăscani, Otriţă şi Glodeni.

277

1598 (7106) Iunie 11, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte schitului Zosima o prisacă din satul Borceşti.

278

1598 (7106) Iunie 11, Suceava. Ieremia Movilă voevod dăruieşte schitului lui Zosima o moară în satul Borceşti.

279

1598 (7106) Iunie 13, Suceava. Ieremia Movilă voevod porunceşte lui Vasile pârcălab de Neamţ să gonească pe Giorzu din satul Mânjeşti al m-rii Neamţ, deoarece Giorzu «a rămas» de lege.

280

1598 (7106) Iunie 16, Teleneşti. Alivan vătaf şi alţii mărturisesc că Vasile, din Miclăuşeni a vândut ocina sa din Miclăuşeni lui Zane diac.

281

1598 (7106) Iunie 20. Ciulpan călugărul vinde lui Costandin postelnic din Bârjoveni o gârlă la Bucureşti, la gura Urbiculni.

282

1598 (7106) Iunie 20, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion mare vistier, satul Miclăuşeni, cu iazuri şi cu mori în ţinutul Roman.]

283

1598 (7106) Iunie 22. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte Anghelinei Tânţăroaie şi fiului ei, Ionaşco diac, o parte din satul Cozmeşti.

284

1598 (7106) Iunie 25, Iaşi. Preoţii bisericii domneşti din Iaşi mărturisesc pentru cumpărăturile lui Nicanor fost mitropolit al Moldovei.

285

1598 (7106) Iunie 26. Ieremia Movilă voevod dăruieşte lui Grigore Şcheianul diac fâneaţa Cămănărescul în hotarul Obrăcenilor.

286

1598 (7106) Iunie 30, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte episcopiei de Roman doi robi Ţigani.

287

1598 (7106) Iulie 22. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Florentina satele Hrăneşti şi Floreşti.

288

1598 (7106) Iulie 22, Suceava. Ieremia Movilă voevod [întăreşte m-rii Secul poiana Rusului.]

289

<1598 Septembrie 1 — 1599 August 31> 7107. Ieremia Movilă voevod întăreşte călugărilor dela m-rea Tazlău părţi din satul Călimăneşti.

290

<1598> Septembrie 5, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion Jorea vornic de gloată a treia parte din satul Costeşti pe Prut.

291

1598 (7107) Septembrie 10, Suceava. Ieremia Movilă voevod scrie lui Haraga fost mare vătav să împace nişte oameni din satul Zmeiani, care se judecă pentru un heleşteu.

292

1598 (7107) Octombrie 24, Cotnari. Nicula negustor din Cotnari vinde lui popa Moisei şi lui popa Mihula din Paşcani seliştea Sârbii.

293

<1598> Noembrie 24, Ştefăneşti. Gligorcea mare vornic de ţara de sus judecă o pricină între Bogdan diac şi Mălai.

294

1598 (7107) Decembrie 2, Suceava. Ieremia Movilă voevod scrie călugărilor dela m-rea Agapia să dea m-rii Secul fânul din poiana Rusului.

295

1598 (7107) Decembrie 15, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rilor Bistriţa şi Râşca o parte din iezerul Cahov.

296

1599 (7107) Ianuarie 10. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii cu hramul înălţarea domnului mori la gura Jijiei şi selişteа Sadcăuţi pe Crăcău.

297

1599 (7107) Ianuarie 12, Suceava. Mai mulţi boieri mari arată că Ştefan cămăraş a cumpărat o parte din satul Iacobeşti.

298

1599 (7107) Ianuarie 18, In Ocne. Ionaşco cămăraş dela Ocne adevereşte că Seachil cămăraş a cumpărat o parte din satul Bârjoveani.

299

1599 (7107) Ianuarie 18, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nicoară logofăt un loc de prisacă în Sacovăţ, cu loc de moară.

300

1599 (7107) Februarie 4, Suceava. Ieremia Movilă voevod judecă pricina dintre m-rile Agapia şi Neamţ, cu m-rea Secul.

301

1599 (7107) Februarie 14, In Ocne. Ionaşco cămăraş adevereşte pentru vânzarea unei părţi din satul Bârjoveni.

302

1599 (7107) Februarie 14, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Ionaşco Ganea vistiernicel părţi din satul Miteşti.

303

1599 (7107) Februarie 14, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion păhărnicel, părţi din satul Miteşti.

304

1599 (7107) Martie 8, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Vasile pârcălab părţi din satul Crăeşti pe Apa Neagră.

305

1599 (7107) Martie 12, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nicoară Prăjescul logofăt, «o casă de ocină» în Steţcani.

306

1599 (7107) Martie 15, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte călugărilor dela m-rea Bistriţa un loc de prisacă în Lopatna pe Ichil.

307

1599 (7107) Martie 15, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Manole pârcălab satul Childeşti pe Moldova.

308

1599 (7107) Martie 15, Iaşi. Nădăbaico fost mare vornic şi alţi boeri adeveresc că Ureche mare vornic al ţării de jos a cumpărat părţi din satul Severeni, în ţinutul Roman.

309

1599 (7107) Martie 18, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Preadvici fost logofăt ocina Fântâna Turcului pe Covurluiul sec.

310

1599 (7107) Martie 25, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nisto Ureche mare vornic un loc în pustiu, pe Cobolta, ţinutul Soroca.

311

1599 (7107) Martie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Ionaşco vătaf de vistiernicei părţi din satele Obârşie şi Nigoeşti.

312

1599 (7107) Martie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Sava Ţopovici mai mulţi robi Ţigani.

313

1599 (7107) Martie 28, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nistor Ureche mare vornic, satul Dumbrăviţa, cu loc de iaz şi de moară pe Şomuz.

314

<1599 Martie 30>. Ieremia Movilă voevod judecă pricina dintre m-rea Homor şi Ivan uşeriul pentru satul Bubuiugii.

315

1599 (7107) Martie 30, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Dumitru Huscovici satele Perebicăuţi, Hmelciu şi Hârjavenţi, deoarece acesta i-a întors banii ui Stroici mare logofăt.

316

1599 (7107) Aprilie 1, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Bogdan diac satul Ostopeiani, lângă târgul Ştefăneşti.

317

1599 (7107) Aprilie 15, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte copiilor Nastei, soţia lui Moghilă pârcălab, părţi din satul Nelipouţi, în ţinutul Hotin.

318

1599 (7107) Aprilie 15, Suceava. Ieremia Movilă voevod dă voie călugărilor dela m-rea Secul să pască oile pe o braniştc care a fost a cetăţii Neamţului.

319

1599 (7107) Mai 2, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nicoară logofăt părţi din satele Mireeşti şi Cozmeşti, ţinutul Suceava.

320

1599 (7107) Mai 6. Stroici logofăt mărturiseşte că s'a împrumutat cu 170 de ughi dela Toader Veaveriţă vornic.

321

<1599> Mai 18, Suceava. Ieremia Movilă porunceşte lui Mănăilă pârcălab de Soroca să cerceteze o pricină la Grozeşti.

322

1599 (7107) Iunie 9. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Fedor pitărel o parte din satul Dumeni pe Prut.

323

1599 (7107) Iunie 13, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Bistriţa mai mulţi robi Ţigani.

324

1599 (7107) Iunie 13, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nicoară logofăt satul Burdujăni, în urma unei judecăţi cu răzeşi, care întemeiaseră acest sat.

325

1599 (7107) Iunie 15, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii dela Cetăţue, în ţinutul Covurlui, dania făcută de Dragoman din Măstecani.

326

1599 (7107) Iulie 3, Suceava. Ieremia Movilă voevod scuteşte satul Morodiştea al m-rii Neamţ, de gloabe şi deşugubine.

327

1599 (7107) Iulie 10, Huşi. Mai mulţi boieri mărturisesc că Petrica, nepotul lui Ion judele, a vândut satul Juleşti pe Bârlad.

328

1599 (7107) <Iulie după 10>, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nistor Ureche seliştile Giuleşti şi Bădeni pe Bârlad.

329

1599 (7107) Iulie 22, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Buciumaş pitărel, părţi din satul Soleşti, în ţinutul Vaslui.

330

1599 (7107) August 24, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui popa Eremia din Iaşi un loc de casă şi trei pământuri în ţarină în satul Tescani.

331

1599 (7107) August 31, Suceava. Ieremia Movilă voevod judecă o pricină dintre Stratilat vornic de poartă cu Toader şi Grozea Şchiopul.

332

<1599 Septembrie — 1600 Aprilie, 7108, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Grigore Balşe ceaşnic o parte din satul Săoani, pe Siret, în ţinutul Roman.

333

<1599 Septembrie — 1600 Aprilie> 7, 7108. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Drăghici Bogza logofăt, mai multe părţi de sate, o selişte şi un rob Ţigan.

334

1599 (7108) Septembrie 5. Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion Jorea vornic de gloată a treia parte din satul Costeşti, cu livezi, cu loc de iaz şi de moară pe Ciuhur.

335

1599 (7108) Octombrie 17. Ieremia Movilă voevod dăruieşte lui Mogâldc vornic de poartă nişte mori, o prisacă şi o odae, la Târgul Frumos.

336

1599 (7108) Octombrie 25. Roman. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Calin mare vătaf jumătate din satul Dragomireşti, cu iaz şi loc de moară pe pârâul Smila.

337

1599(7108) Noembrie 20, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Voicu pârcălab seliştea Paşcani, pe Ciuluc, ţinutul Iaşi.]

338

1599 (7108) Decembrie 4, Iaşi. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Ursu Pătrăşcan fost staroste o parte din satul Todereşti, cu loc de mori pe Bârlad, cu o poiană, grădini şi cu vie.

339

1599 (7108) Decembrie 8. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Grigore diac mai multe locuri de casă din satul Obrăceni.

340

1599 (7108) Decembrie 17. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Voroneţ mai multe sate, dăruite de Grigorcea vornic al ţării de sus.

341

1599 (7108) Decembrie 21. Haruţul mărturiseşte că a împrumutat 150 de taleri dela Boul vistier, punând zălog partea sa din satul Răteşti.

342

1600 (7108) Ianuarie 5, Suceava. Ieremia Movilă întăreşte m-rii Galata satul Vălceşti, din ţinutul Suceava, scutindu-l de dări.

343

1600 (7108) Ianuarie 8. Lungani. Dumian din Petreşti vinde popii Vasile partea sa de ocină din Petreşti.

344

1600 (7108) Ianuarie 9. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Homor, ocinile din jurul ei.

345

1600 (7108) Februarie 19. Suceava. Ieremia Movilă voevod porunceşte lui Jojiai staroste de Tecuci să aleagă partea din satul Medeleni care se cuvine lui Vasile fost pârcălab.

346

1600 (7108) Martie 20, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Macri mare armaş părţi din satele Giumătăţeni, Voloucinţi, Iureşti, Colăneşti şi nişte robi Ţigani.

347

1600 (7108) Martie 25, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Gheorghe Albotă pârcălab de Soroca satele Pătrăşcani, Grozinţi şi altele.

348

1600 (7108) Martie 31. Ieremia Movilă voevod întăreşte schimbul de sate dintre Anghelina, fiica lui Burnar vornic şi Nistor Ureche mare vornic.

349

1600 (7108) Aprilie 8, Suceava. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Nistor Ureche mare vornic mai multe sate, seliştі, heleşteie şi mori.

350

1600 (7108) Aprilie 19. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Agapia seliştea Negreşti, care acum se numeşte Măluşeşti, cu poieni şi heleşteu.

351

1600 (7108) Aprilie 25. Ieremia Movilă voevod întăreşte lui Simion hatman, şi pârcălab de Suceava, satul Horbineşti, cu heleşteu şi moară pe Racovăţ, ţinutul Hotin.

352

1600 (7108) Mai 27, Iaşi. Mihai Viteazul voevod întăreşte m-rii Neamţul râul Bistriţa, cu toate părăiele şi izvoarele sale.

353

1600 (7108) Mai [29, Iaşi. Mihai Viteazul voevod întăreşte m-rii Agapia satul Negreşti.

354

1600 (7108) Mai 30. Miron şi fraţii săi fiii lui Ilie vărd lui Ionaşcu din Mădăjaşi o parte din satul Şărăţei.

355

1600 Iunie 2. Arhiepiscopul Ohridei Nectarie, şi alţi ierarhi, în sinod, hotărăsc excluderea mitropolitului şi episcopilor moldoveni, fugiţi cu Ieremia Movilă în Polonia.

356

1600 (7108) Iunie [5, Iaşi. Mihai Viteazul voevod întăreşte m-rii Sf. Sava din Iaşi, nişte case care se află în jurul mănăstirii.

357

1600 (7108) Iunie [15. Jurământul lui Filotheu, cu ocazia alegerii sale ca episcop de Roman.

358

1600 (7108) Iunie 19. Jurământul lui Anastasie, cu ocazia alegerii sale ca episcop de Rădăuţi.

359

1600 (7108) Iunie 23, Iaşi. Mihai Viteazul voevod întăreşte m-rii Pângăraţi satele Siliştea pe Malacica, Bilăeşti şi Ivăneşti pe râul Cracău, în ţinutul Neamţ.

360

1600 (7108) Iulie 3. Iaşi. Mihai Viteazul voevod împuterniceşte m-rea Secul să ţie nişte fânețe.

361

1600 (7108) Iulie 7, Suceava. Udrea hatman şi pârcălab de Suceava scrie lui Stanislav Zolkievski în legătură cu nişte jafuri dela hotare.

362

1600 (7108) Iulie 25, Cucuteni. Preoteasa lui popa Isac răscumpără o parte de ocină din satul Vârtop, din ţinutul Neamţ, dela Toaderaşco fost spătar.

363

1600 (7108) Iulie 26. Mitropolitul Dionisie al Târnovei şi mitropolit al Moldovei dă o carte de despărţenie.

364

1600 (7108) Iulie 27, Iaşi. Mihai Viteazul voevod dă m-rii Bistriţa dreptul de a lua descatina de albine din toate satele de sub stăpânirea sa, în ţinutul Neamţ.

365

1600 (7108) Iulie 29, Iaşi. Mihai Viteazul voevod împuterniceşte călugării dela m-rea Bistriţa, ca să ţie hotarul satului Mânjăşti.

366

1600 (7108) August 17, Alba-Iulia. Mihai Viteazul voevod întăreşte m-rii Neamţ, o moară la gura Jijiei şi seliştea Sevcăuţi pe Cracău.

367

1600 (7109) Octombrie 22. Scrisoare prin care se arată că Dumitraşcu, fiul lui Costin medariu, vinde partea sa de ocină din satul Cămârzani lui Pătraşco mare logofăt.

368

1600 (7109) Octombrie 31, Borăle. Nepoţii lui Loban vând lui Pătraşco mare logofăt partea lor din Borăle.

369

1600 (7109) Noembrie 12, Iaşi. Ieremia Movilă voevod scuteşte m-rea Tazlău să nu dea vamă dintr'o maşă de peşte.

370

1600 (7109) Noembrie 30, Iaşi. Eremia Movilă voevod întăreşte m-rea Agapia satul Negreşti, din ţinutul Roman.

371

1600 (7109) Decembrie 2, Iaşi. Ieremia Movilă voevod întăreşte m-rii Sf. Sava nişte case, în Iaşi.

Documente îndoielnice.

1

<1591—1594> Septembrie 15. Lupul Dade din Popeşti vinde lui David jumătate de bătrân din moşia Popeşti.

2

1593 (7101) Ianuarie 22, Iaşi. Ştefan voevod întăreşte m-rii Pobrata gloabele şi dusegubinile satelor Deleni şi Iurieşti din ţinutul Covurlui

3

1598 (7106) Iunie 7, Iaşi. Aron Tiranul voevod întăreşte lui Gheorghe Bolbocel ocină la Hărceşti.

4

1600 (7108) August 15. Chiujde din Şchiopeni pune zălog parte de moşie pentru un bou luat pentru dajde.

СОДЕРЖАНИЕ ГРАМОНТ

1

1591 г. (7099) января 5, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает монастырю Нямц поляны Ракитна и Галу, по суду.

2

1591 г. (7099) января 17. — „Грамота о браке" господаря Петра Хромого с матерью господаря Стефана, Ириной Ботезат.

3

1591 г. (7099) февраля 8, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает писцу Дамкану 15 пашень, выкупленных на границе села Корни.

4

1591 г. (7099) февраля 9, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает монастырю Галата село Вэлчешти области Сучава и освобождает его от всех податей, „исключая императорского налога".

5

1591 г. (7099) февраля 20. — Именной список крестьян, придворных ватафов и священников, которые платят налоги во всех 22 областях Молдавии.

6

1591 г. (7099) февраля 26. — Господарь Петр Хромой подтверждает Черновицкому старосте Сидору село Ривна, Шипинци.

7

1591 г. (7099) марта 1. — Господарь Петр Хромой подтверждает постельнику Василе Мэлуштяну часть села Хэнешань и третью часть пруда Харчете.

8

‹1591 — 1600 гг.› марта 1. — Сын Ирины Аврам продает Иону Урзика свою часть села Хырлешть.

9

1591 г. (7099) марта 5, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает логофету Уреке части села Фундень на Албея, Романской области.

10

1591 г. (7099) марта 7, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает Саве Доросану место для мельницы на реке Башеу в селище Бадеуци.

11

1591 г. (7099) марта 10. — Господарь Петр Хромой подтверждает Андронику части поляны Калугарица на границе Драгомирешти теперь Хрищкани области Нямц.

12

1591 г. (7099) марта 16, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает писцу Георгию Дорохончану селище Кырстинешти, области Дорохой.

13

1591 г. (7099) марта 20, Яссы. — Ушиер Пан Паос продает писцу Глигорию вотчину в деле Сакуень, области Нямц.

14

1591 г. (7099) апреля 1. — Запись магистра и 12 пыргарей из Тротуша о продаже некоторых мест из Хилипешть.

15

1591 г. (7099) апреля 12, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает монастырю Таалау поляну перед селами Занешть и Рознов, по суду.

16

1591 г. (7099) апреля 15, Яссы. — Господарь Петр Хромой разрешает монахам монастыря Молдовица установить мельницы на ручье Топлица на краю местечка Бая.

17

1591 г. (7099) апреля 20, Яссы. — Господарь Петр Хромой судит распрю из-за поляны Пихас в Рознове.

18

1591 г. (7099) апреля 25, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает вистиеру Симиону Строичу село Миклаушени, Романской области, купленное за 4800 золотых.

19

1591 г. (7099) апреля 28, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает бывшему пивничеру Башота село Бодешть.

20

1591 г. (7099) апреля 30, Яссы. — Господарь Петр Хромой жалует стольнику Стамату село Броштень, области Дорохой, за верную службу.

21

1591 г. (7099) мая 6, Галата. — Господарь Петр Хромой подтверждает уплату душегубины за убийство в селе Четерень.

22

1591 г. (7099) мая 6, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает попу Миху и его жене Сафте вотчину в Краешть.

23

1591 г. (7099) мая 12. — Господарь Петр Хромой подтверждает Андронику и его жене Палагии часть села Душешть, области Нямц.

24

1591 г. мая 12. — Расчет гоштины на овец по областям в Молдавии.

25

1591 г. мая 15. — Список овец, купленных в стране мясниками и иноземными торговцами.

26

1591 г. (7099) мая 27. — Господарь Петр Хромой подтверждает монастырю Хомору несколько прудов.

27

1591 г. (7099) мая 28. — Господарь Петр Хромой подверждает Григорию часть села Секуень, области Нямц.

28

1591 г. (7099) июня 4, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает Агапиевскому монастырю село Негрешть, области Роман, два виноградника в Яссах, мельницу и пруд под Яссами.

29

< 1591 г. (7099) июня 10 > — Господарь Петр Хромой подтверждает Гавриле половину села Звыштелешть, области Тутова, по суду.

30

1591 г. (7099) июня 16, Яссы. — Господарь Петр Хромой подтверждает многим часть села Черняць, с частью мельничного брода в Богдан-, области Тутова.

31

1591 г. (7099) июня 17, Галата. — Господарь Петр Хромой подтверждает вистерничелу Тоадеру и его брату Ларие часть села Тодирянь на Ситне, области Хырлау.

32

1591 г. (7099) июля 5. — Господарь Петр Хромой жалует ворнику Андрею село Требеш, области Бакэу.

33

1591 г. (7099) июля 7. — Господарь Петр Хромой подтверждает пэхарничелу Симиону часть села Митешть, на Молдове.

34

1591 г. (7099) июля 30, Галата. — Господарь Петр Хромой подтверждает Романскому епископству пчельник с садом, на границе села Поенарь.

35

1591 г. (7099) августа 2, Бырлад. — Марушка из Брэешть дарует своему племяннику пыркэлабу Бырлада Прябичу часть вотчины в селе Брэешти.

36

1591 г. (7099) августа 12. — Свидетельствование нескольких служащих из Борыле, что Драгич продал свою часть в селе Борыле.

37

‹1591 г. после августа 19›. — Свидетельствование, данное Нестором Уреке господарю Петру Хромому, относительно сбора пчелиной десятины в областях Хырлэу, Дорохое и Хотине.

38

‹1591—1600 гг.› августа 21, Хэрлешть. — Сын грека Гавриилы Некоарэ продает свою часть вотчины из Хардешть Иону Урзике из Юкшешть.

39

‹1591 г. сентября 1—1592 г. августа 31› (7100), Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает пыркалабу Предевичу вотчины в Онкань, Распопь, Брэешть, пчельники, виноградники и цыган.

40

‹1591 г. сентябрь—1595 г. апрель›. — Господарь Арон Тиран о селе Хэлэшени.

41

1591 г. (7099) сентября 1, Сучава. — Егумен, монахи из Нямца и Секул мирятся.

42

‹1591 г. сентября 1 — 1592 г. августа 31› (7100). — Запись, по которой Толош и Бырладянка продают логофету Пребичу их часть в Онкаль и в Лацкань.

43

‹1591 г. сентября 1 — 1592 г. августа 31› (7100). — Великий питар Василе Пражеску, пыркалаб Ионашко Талпа и другие удостоверяют, что Думитру Скулеш и пахарник Андроник отдали логофату Никоаре Пражеску половину села Пырчелешти, Сучавской области, взамен половины села Кырлиджи области Нямц, которые потом отдают старосте Ионашку Пейке взамен селища Лиличань, области Бырлад.

44

1591 г. (7100) декабря 25, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Пынгарац поляны вокруг монастыря, села Билэешть, Иванешть и две мельницы на реке Кракэу, пчельник на Бухотине, 3 фэлч и 40 жердей виноградника в Верхнем Котнарул и 2 семейства цыган.

45

1591 г. (7100) декабря 28, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает бывшему пыркалабу Андрейке части села Выртоп.

46

1592 г. (7100) января 3, Яссы. — Господарь Арон Тиран пишет пыркалабам из Чобырчиу о том, чтобы запретить сыновьям Малики захват прудов и ручьев из Копанки, владение монастыря Нямц.

47

1592 г. (7100) января 10, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Молдовица 2 мельницы в Бае с пивоварнями, сладницей и 4 домами послушников.

48

1592 г. (7100) января 10, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монахам монастыря Нямц села Дрэгэнешть и Брустурь.

49

1592 г. (7100) января 17, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монахам Бистрицкого монастыря пчельник в Фэндою.

50

1592 г. (7100) января 19. — Мариика Шептелич дарует своему зятю Думитру Корлэтеску и дочери Ангелине село Васкэуць.

51

1592 г. (7100) января 26, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монахам монастыря Вынэторь мельницу в селе Дэнешть.

52

1592 г. (7100) февраля 1. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Тазлэу пруд и речки, находящиеся вокруг монастыря, а также и дубраву.

53

1592 г. (7100) февраля 1. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Тазлэу села Остопкань на Бистрице и Колцэшти на Ракове, с мельницами и с местами для пчельников.

54

1592 г. (7100) февраля 4. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Галата села Пиздени и Плопи, области Хырлэу, с прудами и с мельницами.

55

1592 г. (7100) февраля 4. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Тазлэу село Столничень, называемое Динган, на Бистрице.

56

1592 г. (7100) февраля 24, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает дочери Шептелич княгине Ангелине село Савяни на Башеу, по суду.

57

1592 г. (7100) февраля 28, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает греку Думитру вотчину в селе Бухарест.

58

1592 г. (7100) марта 7, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Григорию Удре, бывшему великим ветагом в Хырлове, часть села Итешть, область Хырлэу.

59

1592 г. (7100) марта 15, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает апроду Макри цыгана Коцага с женой и с детьми.

60

1592 г. (7100) марта 20. — Господарь Арон Тиран подтверждает дьяку Андрею Тэуту село Келтезеу, называемое Вертешти на Бырладе, с мельничным бродом на Бырладе.

61

1592 г. (7100) марта 20, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Галата село Мэчикэтени, области Хырлэу.

62

1592 г. (7100) марта 20, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает логофэту Уреке вотчину в селе Фундень, которое называется теперь Лэцкань, на ручье Албэй и с местами для мельниц на Албэй.

63

‹1592 — 1593 гг.› апреля 11, Яссы. — Митрополит Сучавы Никанор пишет Моцоку жить в мире с Секилом.

64

‹1592 — 1595 гг.› апреля 20, Яссы. — Господарь Арон Тиран уполномачивает монахов монастыря Нямц найти бежавших цыган и вернуть их обратно.

65

1592 г. (7100) мая 3, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает ватагу Оячу Хярце село Чернэкэу с мельницей, области Черновиц.

66

1592 г. (7100) мая 5, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает правнукам Иванко Михэилаша села Маршинць, Устья Малая Рекитна, Сижкоуци на Пруте, называемое Ноуа Сулица, Котетелева и Самкэуци.

67

1592 г. (7100) мая 8, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Молдовица мельницу на Топлице, выше местечка Бая.

68

1592 г. (7100) мая 9, Яссы. — Господарь Арон Тиран уполномачивает Бистрицкий монастырь и его урядника из Слугань оборонять „топлицу“ из Слугани.

69

1592 г. (7100) мая 14, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Бистрицкому монастырю несколько рабов-цыган с их женами и детьми.

70

1592 г. (7100) мая 15, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает многим части поместья в Мататичь и Почигань.

71

1592 г. (7100) мая 15, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Путна пруд с мельницей на границе села Ставчани.

72

1592 г. (7100) мая 25, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает митрополии половину села Хухурезу, Сучавской области.

73

1592 г. июля 20. — Стольник Николае Хрисовергис отдает отчет о пчельной десятине в области Путна.

74

‹159 г. сентября 1 — 1593 г. августа 31› (7101). — Господарь Арон Тиран подтверждает пэхарничелу Неките половину села Бахна.

75

‹1592 г. сентября 1 — 1593 г. августа 31› (7101) г. — Господарь Арон Тиран подтверждает Воронецкому монастырю рабов-цыган.

76

1592 г. (7101) сентября 18, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монахам монастыря Нямц владение вотчиной в Гура Ларгэ.

77

1592 г. (7101) октября 28, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает питару Лупу из Пэушешть, Бану из Кукутени и пэхарничелу Тоадеру часть села Дрэджешть, Васлуйской области.

78

1592 г. (7101) ноября 23. — Господарь Арон Тиран подтверждает жупанице Дангое и Крэсте Бурлэ пашню в Вэкэрешть, по суду.

79

1592 г. (7101) декабря 4, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Нямц село Дрэганешть.

80

1592 г. (7101) декабря 30, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Иоанико родовое поместье Марка в селе Бурдуган.

81

‹1593 г. — 1595 г. апрель› Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает княгине бывшего логофэта Бырлэдяну части вотчины в селе Форэшть.

82

1593 г. (7101) января 3, Яссы. — Господарь Арон Тиран уполномачивает монастырь Галата взыскать ясе подати в селе Воровешти.

83

1593 г. (7101) января 8, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Молдовица две мельницы в местечке Бая.

84

1593 г. (7101) января 18. — Маршрут господаря Петра Хромого с записью сделанных до Боцена затрат.

85

‹1593 г. после 29 января›. — Неизвестное лицо пишет бывшему господарю Петру Хромому и Зоту Цигаре о каких-то письмах.

86

‹1593 г. после 29 января›. — Неизвестное лицо пишет бывшему господарю Петру Хромому о том, что его друзья ходатайствовали перед Синаной пашей и султаном о том, чтобы он получил вновь господарство.

87

‹1593 г. после 29 января›. — Патриарх Еремия пишет митрополиту Георгию Могиле, прося его ходатайствовать за приобретение господарства бывшим господарем Петром Хромым.

88

‹1593 г. после 29 января›. — Бывший господарь Петр Хромой просит великого визиря Синано пашу ходатайствовать у султана о том, чтобы он получил вновь господарство Молдавии.

89

1593 г. (7101) февраля 11, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает клучеру Драгичу Богае села Лэлешти и Какэчани на ручье Кракау, области Нямц.

90

1593 г. (7101) марта 12, Яссы. — Господарь Арон Тирану подтверждает великому дворнику „Нижней Земли“ Вартику села Урсешти на Бырладе и Галбени на Зелетине.

91

1593 г. (7101) марта 16, Яссы. — Господарь Арон Тирану подтверждает великому дворнику „Нижней Земли“ Вартику села: Югани на Перескину, Лаславоаки на Тутове и Бадяни на Бырладе.

92

1593 г. (7101) марта 25. — Ионашко, Глигорашку и Василе продают часть села Требужень на Чухуре, Хотинской области.

93

‹1593 г. апрель›. — Лука Строич сообщает господарю Петру Хромому о содержании посланных показаний.

94

‹1593 г.› апрель. — Грек Енаки Симон, Бати Амброзис, торговец Георге из города Бухарест и Христофор Держек дают показания о Дживе и его брате Паскале.

95

‹1593 г. апрель›. — Логофат Лука Строич и другие дают различные показания в процессе господаря Петра Хромого с Дубровницким торговцем Иоаном Марини Полли.

96

1593 г. (7101) апреля 10. — Господарь Арон Тиран подтверждает Андроанку и его братьям место на пустыре, на ручье Спиноаса.

97

1593 г. (7101) апреля 10. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю на горе Синай село Турцулешти у устья Прута, области Китечи.

98

1593 г. (7101) апреля 20. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Тазлэу села Зэнешть и Столнич на Бистрице, называемые Динган и Фаури и Бунешти на Сирете, называемое Фунду.

99

1593 г. (7101) апреля 28. Яссы, — Господарь Арон Тиран подтверждает бывшему уряднику Думитру часть вотчины в селе Попянь, дорованные ему Маркой.

100

1593 г. (7101) апреля 28, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает бывшему уряднику Думитру часть села Попянь и пруд, купленные от шетререла Игна.

101

1593 г. (7101) апреля 30, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Попоце часть села Быржовянь.

102

1593 г. мая 7. — Преданные люди пишут бывшему господарю Петру Хромому, советуя ему приехать в Константинополь, для того чтобы получить от султана господарство Молдавии.

103

1593 г. (7101) мая 8. — Запись Берги из Гэрчинь о том, что он продал часть своей вотчины из села Боцешть.

104

1593 г. (7101) мая 15, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Пынгэраць заповедный лес Пынгэраць.

105

1593 г. (7101) мая 22, Яссы. — Господарь Арон Тиран судит распрю из-за села Спинень между княгиней Голаясой и Григоре Удрей.

106

1593 г. (7101) мая 27, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Романской митрополии рабов-цыган.

107

1593 г. (7101) мая 28. — Бывший господарь Петр Хромой уполномачивает Антона Бруни быть представителем всех его интересов в процессе с Марини Полли.

108

1593 г. (7101) мая 28, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Побрата рабов-цыган.

109

1593 г. (7101) мая 30, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Агапиевскому монастырю дома в Яссах, данные одним торговцем.

110

<1593 г. июнь>. — Приказ Султана Мурада III бывшему господарю Петру Хромому, обосноваться на Хиосе.

111

<1593 г. июнь>. — Синан паша сообщает господарю Петру Хромому, что он прощен султаном и должен обосноваться на Хиосе.

112

1593 г. (7101) июня 24. — Запись Григоре Раула из Рэспопь, по которой он уступает свою вотчину из Рэспопь Збере из Джиосень.

113

<1593 г.> июля 10. — Неизвестное лицо пишет бывшему господарю Петру Хромому с просьбой не терять случая для восстановления в господарство.

114

1593 г. (7101) августа 7, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает вэтафу Флоре часть села Рошияч и половину мельницы на Ядриче.

115

<1593 г. сентября 1 — 1594 г. августа 31 (7102). — Апрод Василие, медельничер Дуля, Григорие Гылкэ и другие свидетельствуют, что Илья Пыхнэ из Мэчешень продал свою часть вотчины из села Нэварниць.

116

1593 г. (7102) сентября 20. — Дочь Босанчу Сафта продает свою часть вотчины из Блэджешть.

117

1593 г. (7102) сентября 29, Яссы. — Запись, по которой сын Агахии Думитру свидетельствует, что он продал часть своей вотчины из села Воронтэрешть.

118

1593 г. (7102) октября 8. — Запись по которой Козьма, Георгий и Химли продают Некули Кручян некоторые земли из села Михэилешть.

119

1593 г. (7102) октября 28. — Несколько феодалов просят Габсбургского императора о том, чтобы он позволил бывшему господарю Петру Хромому уехать из страны.

120

1593 г. ноябрь. — Патриарх Константинополя Еремия II пишет бывшему господарю Петру Хромому чтобы он приехал в Константинополь.

121

1593 г. ноября 14. — Андроник Кантакузино пишет бывшему господарю Петру Хромому чтобы он спешил приехать в Константинополь, для того чтобы получить вновь господарство.

122

1593 г. (7102) декабря 28. — Господарь Арон Тиран подтверждает Агапиевскому монастырю село Чехлэешть.

123

<1594 г.>. — Инвентарь имущества господаря Стефана, составленный бывшим господарем Петром Хромым.

124

1594 г. (7102) февраля 7, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Галата часть пруда Кахова.

125

1594 г. (7102) февраля 13. — Господарь Арон Тиран подтверждает монахам монастыря Нямц село Писку, области Текучь.

126

1594 [г. (7102) февраля 20, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Нистре, Мирону и Нянчу часть вотчины в селе Бэтэрешть.

127

1594 г. (7102) марта 28. — Господарь Арон Тиран подтверждает великому мытнику Кириаку село Зорилени с местом для мельницы, выше города Бырлада.

128

1594 г. (7102) мая 4. — Господарь Арон Тиран подтверждает Ионашко село Милиняуци с местом для мельницы и прудом.

129

1594 г. (7102) мая 10. — Бывший господарь Петр Хромой пишет свое завещание относительно слуг, рабов и духовенства.

130

1594 г. (7102) мая 12, Цуцора. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Галата пять семейств рабов-цыган.

131

1594 г. (7102) июня II. — Господарь Арон Тиран подтверждает дьяку Ончу, его брату Тоадеру и их сестре Марике покинутые луга и пруд, потому что они потеряли свои грамоты „когда турки порабощали Снятынь и Черновицкую область".

132

1594 г. июля 9, Венеция. — Митрополит Филадельфии Гавриил пишет Зоту Цигаре о смерти бывшего господаря Петра Хромого.

133

1594 г. июля 11, Венеция. — Письмо Максима, епископа Читеры, к Зоту Цигара.

134

‹1594 г.› июля II, Венеция. — Георгий камараш, жена гетмана и другие молдавские бояре пишут гетману Георгию, княгине камараша и другим, прося их прислать вести из Молдавии.

135

1594 г. июля 11. — Николай Хрисовергис к митрополиту и многим боярам Петр Хромого.

136

‹1594 г.› июля 11. — Никола Хрисовергис обращается к Сгуромалису, прося прислать ему весть о положении бывшего господаря Петра Хромого.

137

1594 г. (7102) июля 12, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Хоморскому монастырю гору Мэгуру.

138

1594 г. (7102) июля 15. — Запись господаря Арона Тиран, в которой показано, что жупанице Ионашко Кырстеску, Мэрика подарила Думитру свою часть вотчины из Попени.

139

1594 г. (7102) июля 19, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю Секулу вотчину у устья ручья Секул.

140

1594 г. (7102) августа 10, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Побратскому монастырю пруд Бялеу со всеми речками.

141

1594 г. (7103) сентября] 3. — Господарь Арон Тиран подтверждает Томе и Федору место на пустыре и половину села Котелничи, на берегу Котелника, а другую половину села дарует Драгоману и его братьям.

142

1594 г. (7103) октября 2. — Господарь Арон Тиран пишет ватафу Драгошу и ватафу Станку поделить село Мэртинешти.

143

1594 г. (7103) декабря 8, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает племянникам логофэта Тоадера место на Кахуле, области Кигачь.

144

1594 г. (7103) декабря 12. — Господарь Арон Тиран подтверждает монастырю „В Царине" села Рывэшти на Пруте с прудами и садками и Аверешти на Кра эу с местом для мельницы.

145

1594 г. (7103) декабря 28. — Господарь Арон Тиран подтверждает Агапиевскому монастырю село Виколени, на Пруте со всеми прудами.

146

1595 (7103) января 3. — Сын Варвары Спия продает сыну Ангелины Тудосию свою часть вотчины в Хырлешть.

147

<1595 г.> января 23. — Запись, по которой Тоадер Турчин продает двух цыганок великому армашу Макри.

148

1595 г. (7103) мая 16, Яссы. — Господарь Стефан Рызван уполномачивает монахов монастыря Нямц найти убежавших цыган.

149

1595 г. (7103) мая 16, Яссы. — Господарь Стефан Рызван подтверждает монахам монастыря Нямц луг в селе Писку, области Текучь.

150

1595 г. (7103) мая 18, Яссы. — Господарь Стефан Рэзван подтверждает Бистрицскому монастырю заповедный лес.

151

1595 г. (7103) мая 18, Яссы. — Господарь Стефан Рызван уполномачивает монахов монастыря Молдавица охранять заповедный лес монастыря.

152

1595 г. (7103) мая 18, Яссы. — Господарь Стефан Рызван подтверждает монастырю Молдавица две мельницы в Бае, пивоварни, сладницы и четыре дома послушников.

153

1595 г. (7103) мая 18, Яссы. — Господарь Стефан Рызван подтверждает монастырю Рышка село Ботешть, области Нямц, с местом для мельницы на Кракау.

154

1595 г. (7103) мая 18, Яссы. — Господарь Стефан Рэзван подтверждает монастырю Тазлэу пруд с речками на Пруте и с рощей.

155

1595 г. (7103) мая 18, Яссы. — Господарь Стефан Рызван пишет служащим области Тигечи взять деньги взамен труда от монахов монастыря Тазлэу, владеющих селом Татэрень.

156

1595 г. (7103) июня 1, Яссы. — Господарь Стефан Рэзван подверждает Бистрицскому монастырю село Рознов, на Бистрице.

157

1595 г. (7103) июня 21. — Список оброков, данный монахинями монастыря ниже Пиатры, по ту сторону Бистрицы.

158

1595 г. (7103) июля 12. — Господарь Стефан Рэзван подтверждает монастырю Молдавица село Онцэни.

159

< 1595 г. август — 1606 г. июня 30 >. — Сын Козмы Георгие продает логофэту Петричейко цыган.

160

< 1595 г. август — 1606 июня 30 >. — Господарь Еремия Могила приказывает дьяку Ончу произвести расследование относительно украденных вещей.

161

< 1595 г. август — 1606 г. июня 30 >. — Господарь Еремия Могила подтверждает Галатскому монастырю село Выльчешти, Сучавской области.

162

< 1595 г. август — 1606 г. июня 30 >. — Господарь Еремия Могила подтверждает шертару Тудорану Оанеиу части села Редиурь на Жижии.

163

< 1595 г. август — 1606 г. июня [30 >. — Господарь Еремия Могила подтверждает Данила половину села Флорештешть.

164

< 1595 г. август — 1606 г. июня 30 >. — Решение, принятое господарем Еремией Могилой в суде между Георгицей и его братом Штефаном из Бырлешть с Василе из Унгурашь.

165

1595 г. (7104) октябрь, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому армашу Макри двух цыганок с детьми.

166

< 1595 г. > октября 2, Бухарест. — Господарь Стефан Рызван пишет боярам, находящимся на страже турецких границ.

167

1595 г. (7104) октября 5, Яссы. — Господарь Еремия Могила подтверждает Бистрицкому монастырю поляну в Блэжешть.

168

1595 г. (7104) ноября 4, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Галатскому монастырю село Теишор.

169

1595 г. 7104) ноября 17, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Нямц поляны Рэкитиа и Галу на Бистрице, по суду.

170

1595 г. (7104) декабря 8. — Запись, по которой Костя из Ботешть и его брат Михаила продают Патрашкоай и се сыновьям часть села Ботешть.

171

1595 г. (7104) декабря 20, Сучава. — Господарь Еремия Могила уполномачивает монахов монастыря Нямц защищать их границы на реке Бистрица.

172

1595 г. (7104) декабря 22. — Господарь Еремия Могила подтверждает Григорию Дановичу часть вотчины села Думень.

173

< 1596 — 1599 гг. >. — Великий дворник „Нижней Земли" Уреке подтверждает Врабию часть села Иджешть на Личикове.

174

< 1596 — 1600 гг. >. — Дочь Андрейки Настасья продает часть своей вотчины в селе Обыршия.

175

< 1596 — 1600 гг. >. — Еремия со своими родственниками из Гидгоешть продают свою часть вотчины в Обыршие и в Мэлешть.

176

1596 г. (7104) января 18. — Господарь Еремия Могила жалует Галатскому монастырю села Мынзэшть и Фолфэешть на Жижии.

177

1596 г. (7104) марта 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Тазлэу вотчину в селе Тэтешть с нефтяными колодцами.

178

1596 г. (7104) марта 12. — Свидетельствование священников, магистра и горожан из Пиатры относительно селища Татарашь.

179

< 1596 — 1600 гг. > марта 20, Яссы. — Урсу со своим братом Глигорие из Кошичень продают Ионашку ватагу части вотчин из Обыршия и Мэлэешти.

180

1596 г. (7104) марта 28, Сучава. — Господарь Еремия Могила жалует великому дворнику „Нижней Земли" Уреке село Бэрбошь на Ялпуге.

181

1596 г. (7104) апреля 19. — Бывший великий дворник Кырстя вместе со своей семьей дарует монастырю Флорешть село Флорешти с пчельником и с мельницей.

182

1596 г. (7104) апреля 28, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает зятю дворника Ораша Ончу Юрашковичу вотчину в селе Поток.

183

1596 г. (7104) мая 5, Сучава. — Господарь Еремия Могила жалует скиту Зосиму место.

184

1596 г. (7104) мая 11, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает казначею Симиону Секилу часть села Селиште области Нямц, на Орбике.

185

1596 г. (7104) мая 15. — Господарь Еремия Могила жалует пивничеру Корве место для пчельника, а именно Микшуниле, между Прутом и Жижией.

186

1596 г. (7104) июня 1, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает женскому монастырю на реке Бистрице село Дэнешть.

187

1596 г. (7104) июня 7, Сучава. — Господарь Еремия Могила жалует Галатскому монастыр часть озера Кахова.

188

1596 г. (7104) июня 14, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает многим жителям из Великая Петия их часть села в Великая Петия.

189

1596 г. (7104) июня 22, Сучава. — Господарь Еремия Могила пишет урядникам из Пиатры оставить в покое село Билэешть, которое принадлежит монастырю Нынгэраць.

190

<1596 — 1606 гг.> июня 27, Яссы. — Господарь Еремия Могила пишет бывшему дворнику Барбу выделить границы села Писку, принадлежащего монастырю, Нямцу от границ села Мэжешти, принадлежащего монастырю Бистрице.

191

1596 г. (7104) июля 14, Сучава. — Господарь Еремия Могила пишет пыркэлабу Нямца Василе оставить в покое село Борчешть, так как оно принадлежит монастырю Секулу.

192

1596 г. (7104) июля 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Секулу его старый предел.

193

1596 г. (7104) июля 16, Сучава. — Господарь Еремия Могила жалует монастырю Благовещения место у устья Скэришоары до ее верховья.

194

1596 г. (7104) июля 16, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает бывшему великому дворнику Кристе несколько цыган, купленных у апрода Пику.

195

1596 г. (7104) июля 23, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает дьяку Тоадеру село Захаикай на Чухуре.

196

1596 г. (7104) август 1, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает племянникам бывшего чашника Сэкуяна часть села Кордэрень с прудом и мельницами на Юбэиясе.

197

<1596 г. сентября 1 — 1597 г. августа 31> Яссы. — Запись, данная дворником глозты, Жора, в которой он в сидетельствует, что Еремия Басяну купил часть села Миклаушень, называемое теперь Граури.

198

‹1596 г. сентября — 1597 г. августа 31› (7105) Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Нистору на Боршть и Хиратону части сел Спинянь и Каскоешть.

199

1596 г. (7105) сентября 2, Сучава. — Егумен Агапиевского монастыря Харитон дарует своему брату дьяку Ионашко Кичере свои части вотчины.

200

1596 г. (7105) сентября 6, Сучава. — Господарь Еремия Могила дает егумену Побратского монастыря грамоту на владение селом Протопопени, на Сирете.

201

1596 г. (7105) сентября 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Побратскому монастырю село Потропопени.

202

1596 г. (7105) сентября 11, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Побратскому монастырю село Протопопени.

203

1596 г. (7105) сентября 21, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Настасье и Наврапаску вотчину в селе и Сэкуянь.

204

‹1596 г. сентября — 1597 г. августа› (7105) Сучава. — Господарь Еремия Могила дает грамоту ватафу казны Ионашко защищать росчисти у предела своих земель.

205

1596 г. (7105) октября 30, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому слуджеру Никоаре и кэмэрашу Стефану половину села Якобешть с мельницей и полем.

206

1597 г. (7105) января 8, Сучава. — Патрашку Пэтурнике дает Бистрицскому монастырю цыганку, взамен другой цыганки Фрасины с ребенком.

207

1597 г. (7105) января 13, Яссы. — Господарь Еремия Могила освобождает от всех податей — кроме императорского налога — всех людей, приведенных монастырем Нямц в село Орцешть, Сучавской области.

208

1597 г. (7105) января 17, Сучава. — Господарь Еремия Могила выдает грамоту княгине Комне на обоснование в селе Ворворешть, области Кырлигатури.

209

1597 г. (7105) февраля 6, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает логофету Драгичу Богзе село Кэкэчани, области Нямц.

210

1597 г. (7105) февраля 18, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает сыновьям великого дворника Албота села Корлэтени, Влэдени, Дурнешти, Петришкань и селища Алботени и Ворничени.

211

1597 г. (7105) марта 3, Сучава. — Господарь Еремия Могила жалует монастырю Ставроникита на горе Афоне ежегодный оброк в 4000 аспров.

212

1597 г. (7105) марта 18, Яссы. — Господарь Еремия Могила подтверждает дьяку Константину Чимбаловичу вотчину в селе Купчешть.

213

1597 г. (7105) марта 20. — Господарь Еремия Могила подтверждает пахарнику из Югань Тэмпе место для пчельника в Тырнешть.

214

1597 г. (7105) апреля 14, Сучава. — Кэмэраш Стефан Прэжеску покупает части села Якобешть от Тудосия Тэбучиоае.

215

<1597 г. май — сентябрь>. — Господарь Еремия Могила подтверждает уркару Думитру части в Кэлинешть с местом для мельницы на Хорасце.

216

1597 г. (7105) мая 3. — Староста из Тротуша Михай Грозав, вэтаф Костя и Гавриле свидетельствуют, что Некита с женой продают свою часть из села Филипешть.

217

1597 г. (7105) мая 7, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает логофэту Дрэгичу Богзе села Лэлешть и Кэкэчани на Кракэу, по суду.

218

1597 г. (7105) мая 8. — Бывший житничер Илья, Теодосия Тэбучиоае и Кандакия продают свою часть вотчины из Якобешть.

219

1597 г. (7105) мая 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила приказывает пыркэлабам Нямца рассудить дело Хырэ из Выртопа.

220

1597 г. (7105) мая 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила приказывает пыркэлабам Нямца рассудить другое дело Хырэ из Выртопа.

221

1597 г. (7105) мая 27. — Господарь Еремия Могила подтверждает бывшему пыркэлабу Мургочу село Тылыбешть на Бырладе и право взымать десятину с тех, кто засевает его землю.

222

1597 г. (7105) <мая> 29, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает логофату Драгичу Богзе вотчину в Петрешть и в Куртень, селище на Краснице и цыгана.

223

1597 г. (7105) мая 31. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Молдавица пруд Ковырлуй, по суду.

224

1597 г. (7105) июня 6. — Сын Давида Давидяну Ион продает свою часть вотчины в селе Потлоджень.

225

1597 г. (7105) июня 6. — Господарь Еремия Могила подтверждает пивничеру Тоадеру Башоте части сел Дэнчешть и Боденшть на Кракэу, области Нямц.

226

1597 г. (7105) июня 7. — Господарь Еремия Могила подтверждает питару Луке Харагэй часть села Томешть.

227

1597 г. (7105) июня 7. — Магистр Дэнила с 12 пыргарями города Бырлада свидетельствуют, что Петр из села Ракитешть, со своими сыновьями продали свою часть вотчины в Ракитешть.

228

1597 г. (7105) июня 8, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Побратскому монастырю село Протопопень.

229

1597 г. (7105) июня 18. — Егумен Исаия со всеми монахами монастыря Нямц продают пчельник монастыря Пакурару из Кырстешть.

230

1597 г. (7105) июня 25, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает жупану княгини Настасии и другим нескольких рабов цыган.

231

<1597 — 1599> июля 5. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому стольнику Григоре нескольких цыган.

232

1597 г. (7105) июля 12, Сучава. — Господарь Еремия Могила покупает села Верхний Хородник и Нижний Хородник области Сучавы и дарует их Сучевицскому монастырю.

233

1597 г. (7105) августа 2. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Метох Синая село Улми.

234

1597 г. (7105) августа 2. — Господарь Еремия Могила дает оброк монастырю Вынэторь.

235

1597 г. (7105) августа 3, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает попу Антону часть вотчины в селе Сэпотень.

236

1597 г. (7105) августа 4. — Господарь Еремия Могила подтверждает обмен вотчин между вистиером Дамианом и вистиером Григорием Бэча.

237

1597 г. (7105) августа 6. — Запись, по которой Георгий сын Басния из Бунешть покупает вотчину в Кэбичешть.

238

1597 г. (7106) сентября 9, Сучава. — Господарь Еремия Могила выдает грамоту для расследования пределов вотчин монастырей Агапия и Секула.

239

1597 г. (7106) сентября 19, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Яцко под Сучавой владение селом вблизи монастыря, которое освобождает от податей.

240

1597 г. (7106) октября 8, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает пыркалабу Роману Георге половину села Барбэтешть, Романской области.

241

1597 г. (7106) ноября 28, Сучава — Господарь Еремия Могила судит тяжбу между Ионом Форфодием, Еремией и другими из-за частей села на ручье Негру, области Нямц.

242

1597 г. (7106) декабря 22, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает уркару Никоаре части сел Трифень, Драгомирешть и Обыршина Драгомирештилор, области Лэпушны.

243

1597 г. (7106) декабря 24, Сучава — Господарь Еремия Могила подтверждает питарелу Патрашко части села Флочешть.

244

< 1598—1599 гг. >. — Запись, по которой Русу из Бадени, слуга пыркелаба Драгана Чолпане сознает, что он продал свою часть вотчины из Томешть, Ясской области, великому армашу Макри.

245

< 1598 г. до февраля 10 >. — Потомки постельника Юрашко Вартика продают половину села Лэчина.

246

1598 г. (7106) февраля 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Ионашко Толочко и его жене Агафии половину села Лэчина, области Дорохой.

247

1598 г. (7106) февраля 13. — Господарь Еремия Могила подтверждает Хуморскому монастырю село Михэилешти, на Бахлуе, области Кырлигэтури.

248

1598 г. (7106) февраля 16, Сучава. — Господарь Еремия Могила приказывает Башоте, Дупнице и Чолпану установить границы между селами Аверешть и Дэнешть, вследствие жалобы монахинь монастыря Бынэтурь.

249

1598 (7106) февраля 20, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает кэмэрашу Симиону Секилу села Селища, Румыни и селища Руши на Орбике и часть Гочиманъ.

250

1598 г. (7106) февраля 28, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Ионашко Толочко и его жене Агафии половину села Лэчина.

251

1598 г. (7106) марта 8, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает портару Сучавы Думитру части села Попень.

252

1598 г. (7106) марта 14. — Господарь Еремия Могила жалует монастырю Зуграфу на горе Афоне оброк в 100 венгерских дукатов, 6500 аспров, а для больницы ежегодно 500 аспров.

253

1598 г. (7106) марта 17. Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает пустынникам Герасиме и Герману из Рышки село Кална и часть Чумэлешть.

254

1598 г. (7106) марта 18, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает ворнику гвоаты Симиону Жора части вотчины в селе Костешть и мельницу у устья Чухра.

255

‹1598› марта 20. — Господарь Еремия Могила подтверждает Иону Витолту и его брату Ионашко село Блэнешть и поляны Саса.

256

1598 г. (7106) марта 20, Столъничень. — Запись вэтафа Стояна Луки, по которой дочь Нягое из Миклэушань Мэрина продала часть своей вотчины из Миклэушань.

257

1598 г. (7106) марта 30. — Господарь Еремия Могила подтверждает комишелу Стану и его брату Михэлэ части сел Шербешти, Мовилени, Новэрешть и Коропчени.

258

1598 г. (7106) апреля 5, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому ватафу Ясс Макри половину села Юрешть под Козанчей.

259

1598 г. (7106) апреля 5, Сучава. — Господар Еремия Могила подтверждает Тоадеру, Думитру и Замфире село Зэхэнкэни на Чухуре.

260

1598 г. (7106) апреля 8, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Ирене части села Леутешть, области Нямц.

261

1598 г. (7106) апреля 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает ватафу Чехану и его родственникам села Комэнешть, Стридза, Босэнчани и другие селища.

262

1598 г. (7106) апреля 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает камарашу Симиону Секилу селище Ромыни на Оарбике с половиной мельницы и с прудом на Оарбике.

263

1598 г. (7106) апреля 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Васяну, Иону и Луке части села Стэниджань.

264

1598 г. (7106) апреля 11, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Топлицкому монастырю село Нятези, области Нямц.

265

1598 г. (7106) апреля 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает ватафу Чехану и его родственникам села Босэнчань, области Кидэчь и Хоржешть, области Лапушны.

266

1598 г. (7106) апреля 20. — Господарь Еремия Могила подтверждает Сучевицскому монастырю части вотчины в селе Турда.

267

1598 г. (7106) апреля 22, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Галатскому монастырю рабов-цыган.

268

1598 г. (7106) апреля 22, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю, вновь созданному в Сучаве, село Бэлешти на Сирете.

239

1598 г. (7106) апреля 23. — Дочь Пипау Варвара продает свою часть вотчины в селе Сэлэвестрь Тоадеру из Сэлэвестрь.

270

1598 г. (7106) апреля 27, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает дьяку Григорию место для дома, фруктовый сад, пруд и другие места между Шкеулец и Оборочань на Сирете.

271

1598 г. (7106) апреля 28, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает княгине Алботоае село Влэдень, по суду.

272

1598 г. (7106) мая, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает портару Думитру часть села Попень на Юбэнясе, области Дорохой.

273

1598 г. (7106) мая 3. — Господарь Еремия Могила подтверждает логофэту Никоаре Прэжеску село Бэймэчань на Жижии и Котова на Кэинаре.

274

1598 г. (7106) мая 6, Сучава. — Господарь Еремия Могила жалует Галатскому монастырю в Яссах несколько сел областей Нямц, Роман, Хырлэу, Яссы, Кырлигэтура и Ковурлуй, с мельницами, пчельниками, и прудами с рыбой.

275

1598 г. (7106) мая 15, Воловец. — Пэхэрничел из Хородника Ионашко продает четыре дома с четырьмя жребиями в Ботошань.

276

1598 г. (7106) июня 4. — Господарь Еремия Могила подтверждает вэтафу Гриче и его братьям села Трэскань, Отрицэ и Глодень.

277

1598 г. (7106) июня 11, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает скиту Зосима пчельник в селе Борчешть.

278

1598 г. (7106) июня 11, Сучава. — Господарь Еремия Могила жалует скиту Зосима мельницу в селе Ворчешть.

279

1598 г. (7106) июня 13, Сучава. — Господарь Еремия Могила приказывает пыркалабу Нямц Василе выгнать Гиорза из села Мынжешти Бистрицкого монастыря, потому что Гиорза проиграл процесс с Бистрицким монастырем.

280

1598 г. (7106) июня 16, Теленешть. — Вэтаф Аливан и другие свидетельствуют, что Василе из Миклэушень продал вотчину из Миклэушень дьяку Зане.

281

1598 г. (7106) июня 20. — Монах Чулпан продает постельнику Константину Быржовень ручей в Бухаресте у устья Урбику.

282

1598 г. (7106) июня 20, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому вистиеру Симиону село Миклэушень, с прудами и мельницами, Романской области.

283

1598 г. (7106) июня 22, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Анжелине Цынцэроае и ее сыну дьяку Ионашко часть села Козмешть.

284

1598 г. (7106) июня 25, Яссы. — Священники господарской церкви в Яссах свидетельствуют о купле бывшего митрополита Молдавии Никанора.

285

1598 г. (7106) июня 26. — Грамота господаря Еремии Могила, по которой он жалует дьяку Григоре Шкеяну луг Кэмэнэреску в пределах Обрэчан.

286

1598 г. (7106) июня 30, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Романскому епископству двух рабов цыган.

287

1598 г. (7106) июля 22. — Господарь Еремия Могила подтверждает Флорентискому монастырю села Хрэнешти и Флорешти.

288

1598 г. (7106) июля 22, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Секулу поляну Русула.

289

<1598 г. сентября 1 — 1599 г. августа 31> (7107) г. — Господарь Еремия Могила подтверждает монахам монастыря Тазлэу части села Калимэнешть.

290

<1598> сентября 5, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает дворнику глоаты Симиону Жоре третью часть села Костешть на Пруте.

291

1598 г. (7107) сентября 10, Сучава. — Господарь Еремия Могила пишет бывшему великому ватафу Харага помирить несколько людей из села Змеяни, которые судятся из-за пруда.

292

1598 г. (7107) октября 24, Котнарь. — Торговец из Котнарь Никула продает попу Моисею и попу Михуле из Пэшкань селище Сырби.

293

<1598 г.> ноября 24, Штефэнешть. — Великий дворник „Верхней Земли" Гргорча расследует распрю между дьяком Богданом и Малаем.

294

1598 г. (7107) декабря 2, Сучава. — Господарь Еремия Могила пишет монахам Агапьевского монастыря дать монастырю Секулу сено с поляны Русула.

295

1598 г. (7107) декабря 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырям Бистрица и Рышка часть пруда Кахова.

296

1599 г. (7107) января 10. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю с храмом Вознесения мельницы у устьи Жижии и селище Садкэуци на Кракэу.

297

1599 г. (7107) января 12, Сучава. — Запись некоторых бояр, по которой кэмэраш Штефан купил часть села Якобешть.

298

1599 г. (7107) января 18, в Окнах. — Запись кэмараша Ионашку из Окны, по которой доводиться до сведения что кэмэраш Секил купил часть села Быржовань.

299

1599 г. (7107) января 18, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает логофату Никоаре место для пчельника и место для мельницы в Саковаце.

300

1599 г. (7107) февраля 4, Сучава. — Господарь Еремия Могила судит распрю между монастырями Агапия и Нямц с монастырем Секул.

301

1599 г. (7107) февраля 14, в Окнах. — Запись кэмэраша Ионашко, которой свидетельствуется о продаже части села Быржовень.

302

1599 г. (7107) февраля 14, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает вистерничелу Ионашко Гане части села Митешть.

303

1599 г. (7107) февраля 14, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает пахарничелу Симиону части села Митешть.

304

1599 г. (7107) марта 8, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает пыркэлабу Василие части села Крэешть на Апа Нягра.

305

1599 г. (7107) марта 12, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает логофату Никоаре Прэжеску вотчинный дом в Стецкань.

306

1599 г. (7107) марта 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монахам Бистрицкого монастыря место для пчельника в Лопатне, на Икиле.

307

1599 г. (7107) марта 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает пыркалабу Маноле село Килдешть на Молдове.

308

1599 г. (7107) марта 15, Яссы. — Бывший великий дворник Надбэйко и другие бояре подверждают великому дворнику „Нижней Земли" Уреке части села Северень, Романской области.

309

1599 г. (7107) марта 18, Сучава. — Господарь Иеремия Могила подверждает бывшему логофэту Прядвичу вотчину Фынтына Туркулуй на иссякшем Ковурлуе.

310

1599 г. (7107) марта 25, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому дворнику Нистору Уреке место на пустыре, на Коболте, Сорокской области.

311

1599 г. (7107) марта 28, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает ватафу вистерничелов Ионашко части сел Обырлие и Нигоешть.

312

1599 г. (7107) марта 28, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Саве Поповичу несколько рабов-цыган.

313

1599 г. (7107) марта 28, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому дворнику Нистору Уреке село Думбравица с местом для пруда и для мельницы на Сомузе.

314

< 1599 г. марта 30 >. — Господарь Еремия Могила судит тяжбу между Хоморским монастырем и ушером Иваном из-за села Бубуюджи.

315

1599 г. (7107) марта 30, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Димитрию Хусковичу села Перебикауци, Хмелеи и Хырковенцы, потому что он возвратил деньги за эти села великому логофету Строичу.

316

1599 г. (7107) апреля 1, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает дьяку Богдану село Остэпчань возле местечка Стефанешти.

317

1599 г. (7107) апреля 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает детям жены пыркалаба Могила Насти части села Нелипоуць, Хотинской области.

318

1599 г. (7107) апреля 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила разрешает монахам монастыря Секула пасти овец в заповедном лесу, принадлежавшему крепости Нямцу.

319

1599 г. (7107) мая 2, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает логофэту Никоаре части сел Мирчешть и Козмешть, Сучавской области.

320

1599 г. (7107) мая 6. — Логофэт Строич признает, что он одолжил 170 уги у дворника Тоадера Веверицэ.

321

< 1599 г. > мая 18, Сучава. — Господарь Еремия Могила приказывает пыркалабу Сороки Мэнэила расследовать распрю в Грозешть.

322

1599 г. (7107) июня 9. — Господарь Еремия Могила подтверждает питарелу Федору части села Думень на Пруте.

323

1599 г. (7107) июня 13, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Бистрицскому монастырю несколько рабов-цыган.

324

1599 г. (7107) июня 13, Сучава.— Господарь Еремия Могила подтверждает логофэту Никоаре село Бурдужень, по суду, с рэзешами, которые основали село Бурдужень.

325

1599 г. (7107) июня 15, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю Четацуе дарственную Драгомана из Мастекань в области Ковурлуй.

326

1599 г. (7107) июля 3, Сучава. — Господарь Еремия Могила освобождает село монастыря Нямц Хородиште от глоб и душегубия.

327

1599 г. (7107) июля 10, Хушь. — Несколько бояр свидетельствуют, что племянник судьи Иона Петрика продал село Жулешть на Бырладе.

328

1599 г. (7107) <после июля>, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Нистору Уреке селища Жулешти и Бадени на Бырладе.

329

1599 г. (7107) июля 22, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает питарелу Бучумашу части села Солешть, Васлуйской области.

330

1599 г. (7107) августа 24, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает попу из Ясс Еремии место для дома и три куска земли на границах села Тескань.

331

1599 г. (7107) августа 31, Сучава. — Господарь Еремия Могила судит распрю между дворником порты Стратилатом с Тоадером и Грозя Шкиопу.

332

<1599 г. сентябрь — 1600 г. апрель>. (7108) г., Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает чашнику Григоре Балше часть села Сэоань Васлуйской области, на Сирете.

333

<1599 г. сентябрь — 1600 г. апрель> (7108). — Господарь Еремия Могила подтверждает логофэту Драгичу Богае несколько частей сел, селище и раба-цыгана.

334

1599 г. (7108) сентября 5, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает дворнику глоты Симиону Жоря третью часть села Костешть с фруктовыми садами, местом для пруда и для мельницы на Чухре.

335

1599 г. (7108) октября 17. — Господарь Еремия Могила жалует дворнику порты Могылде мельницы, пчельник и стойло в Тыргу Фрумос.

336

1599 г. (7108) октября 25, Роман. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому вэтафу Калину половину села Драгомирешть с прудом и местом для мельницы на ручье Смиле.

337

1599 г. (7108) ноября 20, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает пыркалабу Войку селище Пашкани, Ясской области, на Чулуке.

338

1599 г. (7108) декабря 4, Яссы. — Господарь Еремия Могила подтверждает бывшему старосте Урсу Пэтрэшкану часть села Тодерешть, с местом для мельницы на Бырладе, с поляной, садами и виноградником.

339

1599 г. (7108) декабря 8. — Господарь Еремия Могила подтверждает дьяку Григоре три места для дома в селе Обрэчень.

340

1599 г. (7108) декабря 17. — Господарь Еремия Могила подтверждает Воронецкому монастырю несколько сел, дарованных дворником „Верхней земли" Григорчей.

341

1599 г. (7108) декабря 21. — Запись, по которой Харуцу свидетельствует, что он одолжил 150 талеров у вистерника Боула, заложив свою часть в селе Рэтешть.

342

1600 г. (7108) января 5, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает Галатскому монастырю село Вылчешть, Сучавской области, освобождая его от податей.

343

1600 г. (7108) января 8, Лунгань. — Дамьян из Петрешть продает попу Василию свою часть вотчины в Петрешть.

344

1600 г. (7108) января 9. — Господарь Еремия Могила подтверждает Хоморскому монастырю вотчины вокруг монастыря.

345

1600 г. (7108) февраля 19, Сучава. — Господарь Еремия Могила приказывает старосте Текучь Жожнай выделить часть села Медени, принадлежащую бывшему пыркэлабу Василе.

346

1600 г. (7108) марта 20, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому армашу Макри части сел Джуматэцень, Волоучинць, Юрешть, Коханешть и рабов-цыган.

347

1600 г. (7108) марта 25, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает пыркэлабу Сороки Георге Алботе села Пэтрэшкань, Грозинци д гие.

348

1600 г. (7108) марта 31. — Господарь Еремия Могила подтверждает обмен селами между дочерью дворника Бурнара Ангелиной и великим дворником Нистором Уреке.

349

1600 г. (7108) апреля 8, Сучава. — Господарь Еремия Могила подтверждает великому дворнику Нистору Уреке несколько сел, селищ, прудов и мельниц.

350

1600 г. (7108) апреля 19. — Господарь Еремия Могила подтверждает Агапиевскому монастырю селище Негрешти, называемое теперь Мэлушешти, с полянами и прудом.

351

1600 г. (7108) апреля 25. — Господарь Еремия Могила подтверждает пыркэлабу Сучавы хатману Симиону село Хорбинешть с прудом и мельницей на Раковэце, Хотинской области.

352

1600 г. (7108) мая 27, Яссы. — Господарь Михаил Храбрый подтверждает монастырю Нямц реку Бистрицу со всеми источниками и ручьями.

353

1600 г. (7108) мая 29, Яссы. — Господарь Михаил Храбрый подтверждает Агапиевскому монастырю село Негрешть.

354

1600 г. (7108) мая 30. — Мирон и его братья, сыновья Илие, продают Ионашку из Мэдэркашь часть села Сэрэцей.

355

1600 г. июня 2. — Синод возглавляемый архиепископом Охридой Нестарием исключает молдавского митрополита и епископов которые убежали в Польшу вместе с бывшим господарем Иеремией Могила.

356

1600 г. (7108) июня 5, Яссы. — Господарь Михаил Храбрый подтверждает монастырю св. Савы в Яссах дома, расположенные вокруг монастыря.

357

1600 г. (7108) июня 15. — Присяга Филофтея по случаю его выбора епископом Романа.

358

1600 г. (7108) июня 19. — Присяга Анастасия по случаю его выбора Радовецким епископом.

359

1600 г. (7108) июня 23, Яссы. — Господарь Михаил Храбрый подтверждает монастырю Пынгараць села Селище на Малачике, Билэешти и Ивэнешти на реке Кракэу, области Нямц.

360

1600 г. (7108) июля 3, Яссы. — Господарь Михаил Храбрый уполномачивает монастырь Секул владеть некоторыми лугами.

361

1600 г. (7108) июля 7, Сучава. — Хатман Удря пыркэлаб Сучавы пишет Станиславу Золкиевскому в связи с грабежами на границах.

362

1600 г. (7108) июля 25, Кукутень. — Попадья попа Исака выкупает часть вотчины в селе Выртолу, области Нямц, от бывшего спатара Тодерашко.

363

1600 г. июля 26. — Митрополит Тырновы Дионисие, уполномоченный правлением молдавской церкви, выдает грамоту о разводе.

364

1600 г. (7108) июля 27, Яссы. — Господарь Михаил Храбрый дает право Бистрицскому монастырю брать десятину с пчел всех своих сел, находящихся в области Нямц.

365

1600 г. (7108) июля 29, Яссы. — Господарь Михаил Храбрый уполномачивает монахов Бистрицского монастыря владеть границей села Мынжешти.

366

1600 г. (7108) августа 17, Алба-Юлия. — Господарь Михаил Храбрый подтверждает монастырю Нямц мельницу у устья Жижии и селище Севкэуць на Кракэу.

367

1600 г. (7109) октября 22. — Письмо, в котором указывается, что Думитрашку, сын медовара Костина продает свою часть вотчины в селе Кэмырзани великому логофату Патрашку.

368

1600 г. (7109) октября 31, Борале. — Племянники Лохана продают великому логофэту Пэтрашко часть вотчины в Борэле.

369

1600 г. (7109) ноября 12, Яссы. — Господарь Еремия Могила освобождает Тэзловский монастырь от пошлины за одну мажу рыб.

370

1600 г. (7109) ноября 30, Яссы. — Господарь Еремия Могила подтверждает Агапиевскому монастырю село Негрешть, Романской области.

371

1600 г. (7109) декабря 2, Яссы. — Господарь Еремия Могила подтверждает монастырю св. Саввы дома в Яссах.

СОМНИТЕЛЬНЫЕ

1

< 1591 1594 гг. > сентября 15. — Лупу Даде из Попешть продает Давиду половину „деда“ из вотчины Попешть.

2

1593 г. (7101) января 22, Яссы. — Господарь Стефан подтверждает Побратскому монастырю глобы и душегубины сел Делень и Юрешть, Ковурлуйской области.

3

1598 г. (7106) июня 7, Яссы. — Господарь Арон Тиран подтверждает Георге Болбочелу вотчину в Харчешть.

4

1600 г. (7108) августа 15. — Кюжде из Шкепень закладывает часть поместья за быка, взятого за неуплату налога.

DOCUMENTE

DOCUMENTE

1

1591 (7099) Ianuarie 5, Iași.

Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră egumenul și întregul sobor dela mânăstirea Neamțului și mai înainte de această vreme și s'au pârît de față înaintea noastră cu satul Vânătorii, pentru niște poieni ce sunt la Bistrița, ca să ție călugării poienile: poiana Răchitna și poiana Galul până la gura Fărcașei, pe amândouă părțile Bistriței, iar sătenii Vânători să aibă a ține din poiana Răchitnei la vale până la gura Largului. Iar domnia mea i-am trimis la pârcălabii de Neamț și la târgul Neamț să meargă cu ei împreună și au mers toți împreună și au aflat cu sufletele lor să ție călugării poienile, cum scriem mai sus și au adus călugării carte dela pârcălabii de Neamț și dela târgul Neamț cum li se cuvin acele poieni. Iar domnia mea când am văzut o așa de mare mărturie a lor, domnia mea încă le-am dat și am întărît ca să ție poienile, cum le-au hotărît acei oameni.

Deci, de acum înainte să nu aibă a mai pârî Vânătorii, nici dobândi asupra Bistrițenilor niciodată în veci, înaintea acestei cărți a domniei mele. Iar dela cine va mai pârî, se vor lua 50 boi.

Altfel să nu fie.

Scris în Iași, în anul 7099 <1591> Ianuarie 5.

Marii boieri au învățat.

Și a iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Alexa <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIV/2.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu două traduceri rom., una din 1803.

2

1591 (7099) Ianuarie 17.

† Ai 7099 ‹1591› luna Ghin‹ar› 17 zili, dumine‹că› sara, 3 ciasuri, am cununat cu mume lui Ştifan vodă, anume Iarine Botezat. Adever am zis: pana sintam ţara se nu sipui cuiva, se ştii toţ‹i›. Se fi‹e› ascunsu, se nu se ştii nimele de casa a Iaşi; alte ţara, atunce se ştii toţ‹i› cum am cununat sintam, se ştii toţ‹i›.

Am merturusescu cu adeverat, martur: mitropolit Gorghi Suciava şi piscop Ghidion Rădevuţ şi Anastasiia iagumen de Galata manastiri şi Sutoroici logufetul cel mari şi Iarimiia vornic şi Andiriia hatmanul şi Gorghi hatmanul, camaraş Hursaverghi şi camaraş Gorghi şi Vasiliia paharnic şi alţi mulţi, nu iasti pus numele lor. Se ştii toţ‹i›, am sichiris cu mâna me şi am pus pecete nostru, mai mari marturiia, se ştii.

Io Petru voevodă.

† Gheorghie mitropolit Mohilau.

‹Pe verso:› «Carte de cununat», scris de mâna lui Petru Schiopul şi o însemnare în limba italiană: «Sponsalatio del Ill ‹ustrissi›mo s‹ign›o‹ra› Pietro voivoda con la madre del s‹ignor› Stefano».

Acad. R.P.R., CCC/10.
Orig. rom., hârtie, 2 peceţi.

3

1591 (7099) Februarie 8, Iaşi.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor domniei mele mari şi mici, sluga noastră, Drăgan Ciolpan fost pârcălab şi a întors cincisprezece ogoare, care aceste ogoare au fost din hotarul Cornilor şi care aceste ogoare au fost vândute de Durdu al lui Cioplan cel bătrân, pentru un cal. Astfel întru aceasta, s'a sculat sluga noastră, Dămian uricar şi a întors acest cal, slugii noastre, Drăgan Ciolpan.

De aceia, noi am văzut bună voia lor şi tocmeala şi noi, asemenea şi dela noi, am dat şi am întărit slugii noastre Dămian uricar, aceste cincisprezece ogoare, ca să-i fie ocină cu tot venitul.

Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7099 ‹1591› Februarie 8.

† Domnul a spus.

† Stroici logofăt a învăţat. Şi a iscălit Stroici logofăt ‹m.p.›

Ionaşco ‹a› scris›.

Acad. R.P.R., Filiala Iaşi, Fondul Spiridonici, Moşia Bodeşti, Seliştea Corni, IV/2.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1827.

4

1591 (7099) Februarie 9. Iași.

In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă de o ființă și nedespărțită. Adică eu robul și închinătorul stăpânului meu, domnul dumnezeu și mântuito ul nostru Isus Hristos, Io Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată am binevoit domnia mea cu bunăvoință, cu inima curată și luminată, din tot sufletul nostru și cu ajutorul lui dumnezeu și am dat și am întărit rugătorilor noștri călugări dela ruga noastră nou zidită, sfânta mânăstire numită Galatia, un sat anume Vălcești care este în ținutul Sucevei pe Siret, care acel sat anume Vălcești care este în ținutul Sucevei pe Siret, însăși domnia mea l-am cumpărat pe bani gata și am miluit mai sus scrisa noastră sfântă rugă, mânăstirea numită Galatia, ca să nu aibă a da domniei mele nicio dabilă, la muncă să nu muncească, nici iliș să nu plătească, nici gorștină de oi și nici de porci, nici desetină de stupi, nici cincizeci aspri, nici doi zloți, nicio dabilă, dacă se vor mai adăuga niște dabile în țara domniei mele, numai să aibă a da darea împărătească. Și ei singuri să aibă a o strânge și a o aduce în mâinile domniei mele. Și nimeni altul dintre slugile domniei mele, dăbilari sau globnici sau deșugubinari sau cămănari sau fie oricine va umbla cu slujba în acel ținut, să nu aibă a intra în acel sat mai sus scris, să le tragă marfă sau să-i turbure, ci să fie în pace de toate.

Iar după viața noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși fie pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu strice dania și miluirea și întărirea noastră de mai sus, ci să le dea și să miluiască și să le întărească.

Iar cine va îndrăzni să strice dania și miluirea noastră, acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de cei patru evangheliști și de doisprezece sfinți fruntași apostoli și de trei <sute> optsprezece sfinți părinți cei dela Nicheia și care au propovăduit de trei ori la sfântul sobor și să aibă parte cu Iuda și cu blestematul Arie și cu alți necredincioși Jidovi care au strigat asupra lui Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor și este și va fi în vecii vecilor.

Scris la Iași, în anul 7099 <1591> luna Februarie 9 zile.

<Pe margine:> Io Petru voevod <m. p>

Io Ștefan vodă [1]).

Acad. R.P.R., CCC/11.
Orig. slav., perg., pecete aplicată.

[1]) Scris de mâna lui Petru Șchiopul

1591 (7099) Februarie 20.

† Catastih de cisle de țirani dela toate ținuturi și curtiani și vătaji și neamișî și popi.

† Ținutul Soroca
† 1714 țirani de istov
204 săraci
† 114 de curtiani
† 14 de vătași
† 93 de neamișî
† 48 de popi

† Ținutul Hotinul
† 1916 țirani istov
232 săraci
† 77 curtiani
† 41 vătași
† 122 neamișî
† 95 popi

Ținutul Iașii
† 2270 țirani istov
† 182 curtiani
† 279 neamișî

Ținutul Fălciiul
† 1077 oameni cu săraci
† 32 vătași
† 177 neamișî
† 328 curteani
† 58 popi

Ținutul Orheiul
† 2657 oameni cu săraci
† 380 curtiani
† 226 neamișî

Ținutul Nemțul
† 2525 istov
558 săraci
3083 face preste tot
† 283 curtiani
† 16 vătași
† 56 neamișî
† 128 popi

Ținutul Tecuci
† 1073 istov cu săraci
† 281 curtiani
† 27 vătași
† 217 neamișî
† 60 popi

Ținutul Vasloiul
† 1075 istov
† 177 săraci
† 403 curtiani
† 38 vătași
† 253 neamișî
† 66 popi
† 11 popi din târgu

Ținutul Bârladul
† 427 istov
114 pre dupâ'nse
87 săraci
† 129 neamișî
† 22 vătași
† 155 curteani
† 9 omeni cu cârți de iartat

Ţinutul Covorloiul
† 1157 istov
156 pre dupâ'nse
243 săraci
† 270 curtiani
† 40 vătaşi
† 82 neamişi
† 42 popi

Tutuva ţinut
† 1311 oameni cu săraci
† 28 vătaşi
† 226 curteani
† 148 neamişi
† 60 popi

Ţinut Dorohoiul
† 1306 istov
204 siraci
† 24 vătaşi
† 124 curtiani
† 50 neamişi
† 121 popi

Chighiaciul ţinut
† 2260 istov
† 220 săraci
† 268 curteani
† 50 vătaşi
† 325 neamişi
† 88 popi

Suciava ţinut
† 4000 istov
† 568 săraci
† 34 vătaş<i>
† 181 curtiani
† 61 neamişi
† 220 popi

Hârlăul ţinut
† 1055 istov
240 săraci fârâ ocoale
† 355 ocol Botâşani
† 56 ocol Şipotele
† 109 curtiani
† 14 vătaşi
† 34 neamişi
† 81 popi

Lâpuşna ţinut
† 1538 istov
† 288 săraci
† 48 istov slobodziia Ciacărloi
5 săraci
† 42 vătaşi
† 501 curtiani
† 352 neamişi
† 88 popi

Cernâuţii ţinut
† 1095 istov
68 săraci
† 41 vătaşi
† 17 curtiani
† 66 neamişi
† 69 popi

Romanul ţinut
† 913 istov
141 siraci
† 12 vătaşi
† 149 curtiani
† 49 neamişi
† 56 popi

Totruşul ţinut
† 455 istov cu
81 săraci

† 120 Șaigâi
† 66 curtiani
† 24 vătași
† 73 neamiși
† 7 popi

Bacâul ținut
† 415 istov
121 săraci
† 102 curteani
† 23 vătași
† 64 neamiși
† 11 popi

Cărligătura ținot
† 516 oameni de toți
† 10 vătași

† 156 curtiani
† 50 neamiș‹i›

Putna ținut
† 2040 o‹a›m‹eni› țăran‹i›
† 40 pope
† 315 nemiș‹i›
† 42 vătaș‹i›
† 311 curten‹i›

† Cisle țerii
Ai 7099 ‹1591› Fev. 20
† 36543 o‹a›m‹eni›
† 1417 popi
† 3948 curteni
† 626 vătaș‹i›
† 3020 nemiș‹i›
† 46860 cu t‹oți› [1])

Acad. R.R P., CCC/12
Orig. rom., hârtie, format caiet — 8 pag.,

6

1591 (7099) Februarie 26.

Suret di pe sirbie pe moldovinii dila Pitru văivod, din v‹ă›i‹ea›t 7099 ‹1591› Fiv. 26.

† Cu mila lui dumnedziu, Io **Pitrŭ** văevod și fiiul domnii mili Ion Ștefan văevod, domnu țării Moldovii. Facem în știri cu aciast‹ă› adivărat‹ă› scrisoari a noastră, tuturor cini pi dănsa va căuta sau cini pi dănsa va citi ‹sau› va audzi. Iată cist adivărat sluga noastră, cridinciosul sluga noastră Sidor, staroste Cirnăuțului, ci au slujit noo cu driptat‹e› și cu cridință. Pintru aciia, noi văzându-l pi dănsul cu driaptă și credincioasă slujbă cari cătră noi și cătră pământul nostru, l-am dăruit noi pi dănsu, osebit, dintru a noastră milă și am dat și am întărit lui dila noi întru al nostru pământu al Moldovii, cu un satu anumi Rivna, pe vali Ispasului pi di iastă parte di Prut, ci-i în ținutul Cirnăuțului și cu toat‹e› poianil‹e› ce sintu pi vali Ispasului; ci acel sat au fost loc pustiiu, fiind ascultător către ocolul Sipinții și fiind al nostru dript domnescu și nefiind noo nici di un folos, alta pintru ci au dat agiutor domnii mil‹e› ș‹i› țării, patru cai buni,

[1]) pasagiul « Putna ..... t‹oți› », scris de Petru Șchiopul.

priţăluiţ‹i› dript o sut‹ă› taliri di argint şi 12.000 mii aspri turcişti, în vistirii domnii mil‹i›, cănd am avut domnii mi griutat‹e› di Turci, atunci am dat cai‹i› şi banii Turcilor pintru ţara domnii mil‹i›, că totdiuna avim năpasti şi inprisurar‹i› de plătitu domnie mi.

Pintru aciia, cum ca să fii lui dila domnie mi uric şi ocină şi cu toat‹e› vinituril‹e›, lui şi ficiorilor lui şi nepoţilor şi strănipoţilor şi acilor ci s'ar trage dintru dănsu şi a tot niamului lui, cini să va aiigi mai di aproapi, niruşeit nici odat‹ă›, în vici.

Iar‹hotarul acilui sat mai sus numit, anumi Rivna, pi vali Ispasului şi cu toat‹e› poianil‹e›, ca să fii tocma păn' în malul Prutului, pi di iasta parti di Prut, iar di cătră alţi răzăşi, dup‹ă› cii ce au pitricut din vechi.

Iar cini să va ispiti să strici a noastră danii şi întărir‹e›, cari noi am dat şi am întărit înpriună şi cu tot sfatul nostru, pintru a lui driaptă şi cridincioas‹ă› slujbă şi pintru acii patru cai ci au dat şi 12.000 aspri turciş‹i›, în triaba ţării. . .[1]) aciia să fii niertaţ‹i› dila domnul făcătoriul ceriului şi al pămăntului şi dila pricurata stăpăna noastră, născătoari di dumu‹e›dzău şi pururi ficioara Marie şi ‹di sf‹i›nţii 12 ap‹o›st‹o›li şi di 318 sf‹i›nţi părinţi dila Nichiia şi di toţi sf‹i›nţii şi ca să aibă parte cu Iuda Iscarioteanul.

Iar sprè mai [mai] mari tării şi întăritur‹ă›, poroncim noi mai sus numitului credinciosul şi priinstit boeriului nostru Lupul [Lupul] Stroici *mare* log., să scrie, a noastră piciti‹e› şi să o coas‹ă› cătră aciast‹ă› adevărat‹ă› scrisoar‹e› a noastră.

Toaderŭ *fost*[2]) protopop *dela* Mănderşti am tălmăcit.

Acestŭ suret s'au citit şi de mine ş‹i› s'au aflat dreptŭ tălmăcit. Smeritu Euloghie dascălŭ.

Arh. St. Buc., M-rea Coşula, VII/3
Trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

7

1591 (7099) Martie 1.

Un suret de pe altu suret de pe uric vechi dela domnul Petru v‹oe›vod, din 7099 ‹1591› Mart 1, . .[3]) că au miluit pe sluga domnii sale, pe post. Vasâle Măluştian, cu osăbită milă şi i-au dat lui, dela domnia sa, în ţara Moldovii, cu a lui dreptă ocină şi cumpărătură, din ispisoc de cumpărătură ce au avut dela singur domnia sa, a tria parte din sat de Hănăşani şi a trea parte din ezăr din Hărcete.

---

[1]) din context se vede că lipseşte începutul blestemului.
[2]) în text: proin.
[3]) loc alb în text.

Cari acele a tria parte de sat de Hănășani și a treia parte din czăr, ce-i sânt lui drepte cumpărături, dela frații săi, anume Corne și Moșul, ficior lui Gavril Măluștian, drept 80 de aspri, să-i fii lui și dela domnia sa, uric și moșia, cu tot venitul.

Arh. St. Iași, CCCXCVI/186.
Rezumat rom.

8

‹1591—1600› Martie 1.

Iată eu, Avram, fiul Erinei, nepotul Drăgăneasei, însumi dela sine recunosc cu acest zapis al meu, că am vândut toată partea din Hârlești a mamei mele Erina, a treia parte din jumătatea satului Hârlești, lui Ion Urzică, pentru cincisprezece taleri, dar ‹po›tronici de argint, pentru un taler, câte 12 potronici. Iar în ce vreme voi împlini eu Avram acești bani, să am a-i întoarce lui acești bani cu dobândă și să am a-mi lua ocina, căci am pus-o zălog.

Și la această tocmeală au fost oameni buni: Toader aprod și Dragan Hociungu medelnicer și Vasilcea și Vasilie Otiuc. Și am pus pecetea noastră pe acest zapis.

Scris Martie 1.

Eu Gligorce diac am scris.

‹În românește:› Pentru o năpaste ce s'au făcut, am dat 5 potron‹ici› câte 3 ban‹i› și pentru altă năpaste așijdere 1 tal‹er›; pe‹n›tru o moarte *asemenea* 3 porci, 1 stup, 6 potron‹ici› c‹i›-au dat în mânule loru, de pre carte și de pre boi.

Acad. R.P.R., CXVI/63.
Orig. slav, hârtie, pecete stricată.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII, cu mari deosebiri.
Datat după aspectul paleografic.

9

1591 (7099) Martie 5, Iași.

Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Zahariia, fiul lui Drăguș, nepotul Stanii, nesilit de nimeni, nici asuprit, ci de a sa bună voe și a vândut dreapta sa ocină și dedină, din dreptele sale privilegii, din privilegiu de întărire pe care l-a avut bunica lui, Stana, dela bătrânul Ștefan voevod cel Bătrân și din ispisocul de întărire pe care l-a avut el dela Ion voevod, a treia parte din a patra parte de sat din sat din Fundeni pe Albăia, care este

în ţinutul Romăn şi cu loc de mori pe Albăia; aceasta a vândut credinciosului nostru boier, Ureche logofăt, pentru o sută de zloţi tătăreşti. Şi s'a sculat sluga credincioasă, boierul Ureche logofăt şi a plătit deplin acei mai sus scrişi bani, 100 zloţi tătăreşti, în mâna mai sus scrisului Zahariia, fiul lui Drăguş, nepot Stanii, înaintea noastră, în Iaşi.

Şi iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Gavril şi fratelui, Andreian, nepoţi de soră ai mai sus scrisului Zahariia, toţi nepoţii Stanii, iarăşi de bună voia lor şi au vândut iarăşi dreapta lor ocină şi dedină din acelaş privilegiu şi din acel ispisoc şi din acelaş sat, a patra parte din Fundeni pe Albăia, care este în ţinutul Roman şi cu loc de mori pe Albăia. Acestea au vândut tot credinciosului nostru boier, Ureche logofăt, pentru trei sute de zloţi tătăreşti. Şi iarăşi s'a sculat credinciosul nostru Ureche logofăt şi a plătit deplin acei mai sus scrişi bani, în mâinile mai sus scrişilor Gavril şi ale fratelui său Andreian, 300 zloţi tătăreşti. Şi ispisocul de întărire, pe care l-au avut mai sus scrisul Zaharia, fiul lui Drăguş şi nepoţii lui de soră, Gavril şi Andreian, dela Ion voevod, ei încă l-au dat în mâinile credinciosului nostru boier Ureche logofăt.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie şi plata deplină şi noi deasemenea am dat şi am întărit credinciosului nostru boier Ureche logofăt aceste mai sus scrise părţi de ocină, ca să-i fie lui şi dela domnia mea uric şi ocini şi cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7099 <1591> Martie 5.

Insuşi domnul a poruncit.

Stroici mare logofăt a învăţat.

Roşca <a scris>.

<Pe verso:> Am iscălit eu Stroici logofăt <m. p.>

Acad. R.P.R., XLIX/75.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

10

1591 (7099) Martie 7, Iaşi.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri mari şi mici, Sava Dorosan, din târgul Ştefăneşti şi s'a rugat domniei mele, cu un cal bun, pentru un loc de moară. Care acest loc este pe apa Başeului, mai [1]) jos de târgul Ştefăneşti, aproape de târg, în seliştea Badenţului şi a fost acest loc drept domnesc. De aceia, întru aceasta, domnia mea m'am milostivit şi i-am luat calul şi i-am dat acest loc de mai

[1]) „mai", aşa în orig.

Cari acele a tria parte de sat de Hănășani și a treia parte din ezăr, ce-i sânt lui drepte cumpărături, dela frații săi, anume Corne și Moșul, ficior lui Gavril Măluștian, drept 80 de aspri, să-i fii lui și dela domnia sa, uric și moșia, cu tot venitul.

Arh. St. Iași, CCCXCVI/186.
Rezumat rom.

8

‹1591—1600› Martie 1.

Iată eu, Avram, fiul Erinei, nepotul Drăgăneasei, însumi dela sine recunosc cu acest zapis al meu, că am vândut toată partea din Hârlești a mamei mele Erina, a treia parte din jumătatea satului Hârlești, lui Ion Urzică, pentru cincisprezece taleri, dar ‹po›tronici de argint, pentru un taler, câte 12 potronici. Iar în ce vreme voi împlini eu Avram acești bani, să am a-i întoarce lui acești bani cu dobândă și să am a-mi lua ocina, căci am pus-o zălog.

Și la această tocmeală au fost oameni buni: Toader aprod și Dragan Hociungu medelnicer și Vasilcea și Vasilie Otiuc. Și am pus pecetea noastră pe acest zapis.

Scris Martie 1.

Eu Gligorce diac am scris.

‹In românește:› Pentru o năpaste ce s'au făcut, am dat 5 potron‹ici› câte 3 ban‹i› și pentru altă năpaste așijdere 1 tal‹er›; pe‹n›tru o moarte *asemenea* 3 porci, 1 stup, 6 potron‹ici› c‹i›-au dat în mânule loru, de pre carte și de pre hoi.

Acad. R.P.R., CXVI/63.
Orig. slav, hârtie, pecete stricată.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII, cu mari deosebiri.
Datat după aspectul paleografic.

9

1591 (7099) Martie 5, Iași.

Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Zahariia, fiul lui Drăguș, nepotul Stanii, nesilit de nimeni, nici asuprit, ci de a sa bună voe și a vândut dreapta sa ocină și dedină, din dreptele sale privilegii, din privilegiu de întărire pe care l-a avut bunica lui, Stana, dela bătrânul Ștefan voevod cel Bătrân și din ispisocul de întărire pe care l-a avut el dela Ion voevod, a treia parte din a patra parte de sat din sat din Fundeni pe Albăia, care este

în ţinutul Român şi cu loc de mori pe Albăia; aceasta a vândut credinciosului nostru boier, Ureche logofăt, pentru o sută de zloţi tătăreşti. Şi s'a sculat sluga credincioasă, boierul Ureche logofăt şi a plătit deplin acei mai sus scrişi bani, 100 zloţi tătăreşti, în mâna mai sus scrisului Zahariia, fiul lui Drăguş, nepot Stanii, înaintea noastră, în Iaşi.

Şi iarăşi au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Gavril şi fratele lui, Andreian, nepoţi de soră ai mai sus scrisului Zahariia, toţi nepoţii Stanii, iarăşi de bună voia lor şi au vândut iarăşi dreapta lor ocină şi dedină din acelaş privilegiu şi din acel ispisoc şi din acelaş sat, a patra parte din Fundeni pe Albăia, care este în ţinutul Roman şi cu loc de mori pe Albăia. Acestea au vândut tot credinciosului nostru boier, Ureche logofăt, pentru trei sute de zloţi tătăreşti. Şi iarăşi s'a sculat credinciosul nostru Ureche logofăt şi a plătit deplin acei mai sus scrişi bani, în mâinile mai sus scrişilor Gavril şi ale fratelui său Andreian, 300 zloţi tătăreşti. Şi ispisocul de întărire, pe care l-au avut mai sus scrisul Zaharia, fiul lui Drăguş şi nepoţii lui de soră, Gavril şi Andreian, dela Ion voevod, ei încă l-au dat în mâinile credinciosului nostru boier Ureche logofăt.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie şi plata deplină şi noi deasemenea am dat şi am întărit credinciosului nostru boier Ureche logofăt aceste mai sus scrise părţi de ocină, ca să-i fie lui şi dela domnia mea uric şi ocini şi cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7099 <1591> Martie 5.

Însuşi domnul a poruncit.

Stroici mare logofăt a învăţat.

Roşca <a scris>.

<Pe verso:> Am iscălit cu Stroici logofăt <m. p.>

Acad. R.P.R., XLIX/75.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

10

1591 (7099) Martie 7, Iaşi.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri mari şi mici, Sava Dorosan, din târgul Ştefăneşti şi s'a rugat domniei mele, cu un cal bun, pentru un loc de moară. Care acest loc este pe apa Başeului, mai [1]) jos de târgul Ştefăneşti, aproape de târg, în selişten Badenţului şi a fost acest loc drept domnesc. De aceia, întru aceasta, domnia mea m'am milostivit şi i-am luat calul şi i-am dat acest loc de mai

[1]) „mai", aşa în orig.

sus scris, ca să aibă el a-şi face mori şi să-i fie ocină şi cumpărătură dela domnia mea, de acum înainte, în veci, cu tot venitul.

Şi nimeni altul să nu aibă a se amesteca niciodată [niciodată]. înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7099 <1591> Martie 7 zile.

Domnul a poruncit.

Stroici mare logofăt a învăţat.

Nicoară <a scris>.

Acad. R.P.R., CIII/2.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.

Cu două traduceri rom., una din 1763 şi alta nedatată.

11

1591 (7099) Martie 10.

Suret di pe ispisocul dela Petru voevoda, din leat 7099 <1951> Mart. 10.

† Adică au vinit înaintea noastră şi înaintea tuturor alor noştri moldoveneşti boiari, a mari şi mici, Vărvara, fata popii lui Lazar, de a ei bună voe, de nime silită, nici asuprită şi au vândut a sa driaptă ocină şi moşie, din ispisoc de cumpărătură ce au avut tatăl ei, popa Lazăr, dela Alixandru voevoda, dintr 'poiană ce se chiamă a Călugăriţii, din hotarul Dragomireştilor, ce se chiamă acmu satul Hrişcanii, ia au vândut toate părţile ei, ce i să vor alége, pre acelia li-au vândutu lui Andronic, drept 100 de zloţi tătărăşti. Şi sculându-să Andronic, au plătit deplin toţi acei mai sus scrişi> bani, 100 zloţi tătărăşti, în mânule aceii Vărvare, ce scrie mai sus, înaintea noastră şi înaintea a tot sfatul nostru.

Deci şi noi, vădzind de a lor bună voe tocmală şi plată deplin, aşijderea şi dela noi am dat şi am întărit lui Andronic acele mai sus dzisă părţi de moşie, cât să va alége părţile Vârvarii, dintru acea poiană ce se chiamă a Călugăriţii, din hotarul Dragomireştilor ce să chiamă acmu Hrişcanii, în ţinutul Niamţului cum ca să-i fie lui şi dela domniia mea, uric şi moşie, cu tot vinitul.

Şi altul să nu se amestice, înaintea aceştii cărţi a noastre.

Acad. R.P.R., LXXIX/151.

Trad. rom. din 1742 Iunie 30; ibid. o altă trad. rom., copiată după una mai veche.

12

1591 (7099) Martie 16, Iaşi.

Din mila lui dumnezeu, Io Petru voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o

vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră Gheorghe Dorohoncea diac, ne-a slujit drept și credincios. De aceia noi, văzând dreapta și credincoasa lui slujbă, l-am miluit cu mila noastră deosebită și i-am dat dela noi în țara noastră, Moldova, o seliște în ținutul Dorohoi, anume Cârstineștii, care această seliște a fost a noastră dreaptă domnească, ascultătoare de târgul Dorohoi, ca să-și așeze sat și cu loc de moară și de iaz, la Iubăneasa. Și domnia mea i-am dat pentrucă a slujit domniei mele și țării, la Dașeu, când a fost treaba împărătească. Și încă a dat domniei mele doi cai, în treaba țării, prețuiți la 4000 aspri.

Și dacă undeva se vor afla niște privilegii, iar aceste privilegii să nu se creadă înaintea acestui privilegiu al nostru, pentrucă a fost seliște dreaptă domnească.

Deci să-i fie dela noi uric și ocină cu tot venitul, lui și copiilor lui și strănepoților și răstrănepoților lui și întregului neam al lui, care i se va alege mai deaproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei mai înainte numite seliști, anume Cârstincștii, se începe dela bucovină pe după pădure, pe drum și la vale și cade în matca Dragolei, în sus de zăgaz și de acolo, Iubăneasa, la marginea aceasta până la zăgazul lui Hrihurț și de acolo, drept peste deal, pe valea lui Triteac, și de acolo în sus, pe vale, și la via lui Hustea și de acolo, drept pe dealul Crasnei, și de acolo la zăgazul lui Corcic, și de acolo, pe valea Hulbocăi, în sus, pe vale, pe voloacă marginea de sus, la bucovină. Acesta îi este tot hotarul, iar dinspre alte părți, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului Petru voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Eremia vornic de țara de jos, credința panului Andrei vornic de țara de sus, credința panului Gheorghie hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Gheorghie și a panului Zota pârcălabi de Hotin, credința panului Cârstea și a panului Dragotă pârcălabi de Neamț, credința panului Bejan și Ivan pârcălabi de Roman, credința panului Brut postelnic, credința panului Nădăbaico spătar, credința panului Sava stolnic și credința panului Stan comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării Moldovei, acesta să nu clintească dania și întărirea noastră, pentrucă i-am dat și i-am întărit, pentru dreapta și credincioasa lui slujbă ce ne-a slujit.

Iar dacă cineva ar cuteza să strice întocmirea noastră, unul ca acela să aibă a da răspuns înaintea lui dumnezeu și să fie blestemat de preacurata maică a lui dumnezeu și de 4 evangheliști și de 12 apostoli, Petru și Pavel și de 318 părinți cei dela Nicheia și să aibe parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu acei Iudei, care au strigat asupra domnului, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credincioșului și cinstitului nostru boier pan Stroici logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Iurașco Bilava în Iași, în anul 7099 ‹1591› Martie 16.

Acad. R.P.R., CCXVI/66.
Orig. slav, perg., pecete atârnată, pierdută.
Cu o trad. rom. ibid., CXLII/115 și o trad. germană din sec. XVIII la Arh. St. Iași, CCXL/30, cu data Martie 6.

13

1591 (7099) Martie 20, Iași.

Pan Paos ușar însumi dela sine recunosc cu acest zapis al meu că am vândut, de bună voia mea, o bucată [1]) de ocină, din sat din Săcu‹eni› din ținutul Neamțului, lui Gligorie diac, pentru o sută și patruzeci zloți tătărești. Și s'a sculat Gligorie diac și mi-a plătit deplin toți banii ce sunt mai sus scriși, 140 zloți.

Și acea ocină am cumpărat-o dela Ion Mederhenți, pentrucă...[2]) i-a fost dreaptă ocină și dedină, căci a cumpărat-o Ion Mederhenți dela verii noștri dela Sofronia, fiica Bodeasei.

Și un zapis ce l-am făcut la scaunul lui Bașotă pivnicer, când am întors banii lui Ion, încă să am a-l da în mâinile lui Gligore diac.

Și la această tocmeală a fost pan Bărlădeanul vornic și Gligorie medelnicer și pentru tărie și credință am pus pecețile pe acest zapis al nostru, să se știe.

Scris în Iași, anul 7099 ‹1591› Martie 20 zile.

Am iscălit și am citit [3]).

Acad. R.P.R., LXX/56.
Orig. slav, hârtie ruptă, două peceți aplicate.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII, cu multe lipsuri.

14

1591 (7099) Aprilie 1.

In zilele lui Mihai Suci șoltuz cu 12 pârgari din Trotuș. Iată au venit înaintea noastră, acești oameni anume Ion Duboș din Hilipești, cu fratele lui, Vreanceanul și sora lui, Petra și cu vara sa [4]) Ana și sora ei Todora și au mărturisit, nesiliți de nimeni, nici asupriți, ci singuri de bună voia lor, că au vândut o bucată de

[1]) « bucată », așa în orig.
[2]) loc rupt în orig.
[3]) așa în orig.
[4]) « vara sa » în orig.

pădure ce se cheamă Fântână [1]), cum este mai [1]) drept, în apa Curiței și din apa Curiței în apa Cașinului, mai sus până la Fântână [1]) și a cumpărat . . . [2]) Ion Popițu și jumătate de loc iarăși din altă jumătate de loc, a treia parte de loc și a cumpărat pentru o sută și șasezeci zloți tătărești. Și iarăși a cumpărat singur Ion dela Fântână în sus până la despărțirea drumurilor și la surpătura malurilor și drept până la locul în apa Curița, ca să-i fie lui și femeii lui și copiilor lui și nepoților lui, loc.

Iar noi, văzând deplina plată, pentru mai mare credință am pus pecetea la acest zapis.

Anul 7099 <1591> Aprilie 1.

Arh. St. Buc., M-rea Cașin, VI/1.
Orig. slav, hârtie.

15

1591 (7099) Aprilie 12. Iași.

Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Mihăilă Șopa și Onciul diac și cetașii lor și au pârît pe rugătorii noștri monahi dela ruga noastră, sfânta mânăstire numită Tazlăul, pentru o poiană ce este peste Bistrița, în fața satelor Zănești-lor și Roznovul, astfel zicând Mihăilă și Onciul și cetele lor, că ei au tot ținut, iar călugării tot așa au zis.

Deci, noi și cu sfatul nostru am lăsat pe doi boieri ai noștri, anume Bașotă fost pivnicer și Dupniță vătah ca să cerceteze după dreptate, cu sufletele lor și cu oameni buni, cine a ținut până acum. Iar ei așa au aflat cu sufletele lor, că au tot ținut rugătorii noștri monahi acea poiană și este dreapta lor ocină, iar Mihă-ilă și Onciul și cetașii lor au rămas de minciună, iar pe monahi noi i-am îndreptat și am luat dela ei ferâe 24 zloți.

Iar de acum înainte, mai mult să nu aibă a pâri și nici a dobândi, niciodată în vecii vecilor, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, anul 7099 <1591> Aprilie 12.

Domnul a zis.

Marele logofăt a învățat. Și am iscălit eu, Stroici logofăt <m.p.>

Băseanul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Tazlău, III/5-6.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1765; altă trad. rom. ibid. ms.nr. 628, f. 372 v- 373.

[1]) așa în orig.
[2]) loc rupt în orig.

16

1591 (7099) Aprilie 15, Iași.

Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte domnia mea, rugătorilor noștri, călugărilor dela sfânta mânăstire Moldovița, ca să fie puternici și tari cu această carte a domniei mele, să-și facă mori pe un pârâu numit Toplița, care este la marginea târgului Baia, deoarece au adus mărturie dela șoltuzul din Baia și dela oameni buni, bătrâni de acolo că este al lor acel loc de moară și au privilegiu și dela alți domni bătrâni.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească să-i oprească sau să aibă iarăși a-i turbura, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, în anul 7099 <1591> Aprilie 15.

Domnul a spus.

Stroici mare logofăt a învățat. Și am iscălit eu, Stroici logofăt <m.p.>

Ciogolea <a scris.>

Acad. R.P.R., XIX/59 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1811.

17

1591 (7099) Aprilie 20, Iași.

Tălmăcire di pe uric vechiu sirbăsc, dela domnul Petru v<oe>v<o>d, din let 7099 <1591> Apr. 20, scris în Eș<i> de Ioan Popa.

Petru v<oe>v<o>d, cu mila lui d<u>mnezeu, domn țării Moldav[v]ici. Iată au venit înainte noastră și înainte tuturor boerilor noștri ai Moldov[v]ii, preotul Mihail și Ionciul din Itrinești și s'au giudecat pentru Roznov, pentru una poiană ce să chiamă Pihas.

După aceia, noi am făcut carte către Bașotă și către Dupniță, ca să cerceteză, cu oameni buni, precum vor afla, să ne de știre. Pentru care ni-au și dat de știre, precum că au mărs cu oameni buni și cu vătavu și cu megieșii de pin pregiur și așa au aflat, cum că ace poiană iaste driaptă a lor ocină (lipsă).

Așișdere și dela noi am dat și am întărit pe ace poiană, ca să le fie lor și dela noi și să nu aibă pă dănșii a-i mai părâ.

Domnul au zis.

Stroici *mare* log<o>f<ă>t au învățat și au iscălit.

Din limba sărbască s'au tălmăcit de Ioan Stamatii pitar, în Iași, la 1806 Iulii 26.

Arh. St. Iași, CCCL/84.
Copie rom. din sec. XX.

18

1591 (7099) Aprilie 25, Iași.

<†> Din mila lui dumnezeu, noi Petru voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, slugile noastre, Pântea, fiul Drăghinei și Dumșea și sora lui, Erina, copiii Armancăi și Haidrugan și fratele lui, Grozin și surorile lor Sora și Cârstina, fiii lui Andrușco, nepoții lui Cozma și verii lor, Stanca și fratele ei, Nicoară Răstea și nepoata lor, Paraschiia, copiii lui Ion Tărâță, nepoții lui Roman spatar și iarăși verii lor, Zaharia, fiul Măricăi și Ștefu, fiul Nastei și Toader, fiul Anghelinei și Petrea, nepotul lor de frate, toți nepoții Magdei și Gavril și sora lui, Safta și Agahiia și verii lor Erimia și Coia și Isaia, copiii Măriicăi, nepoții lui Roman spatar și toți nepoții și strănepoții lui Miclăuș vornic, nesiliți de nimeni și nici asupriți, ci de bună voia lor și-au vândut dreapta lor ocină și dedină, un sat, anume Miclăușenii, în ținutul Romanului, din privilegii de danie și de vislojenie ce a avut străbunicul lor Miclăuș vornic dela Alexandru voevod cel prea Bun și din privilegiu de danie ce a avut străbunica lor Stana dela Ștefan voevod cel Bătrân și au vândut mai sus scrisul sat Miclăușenii, slugii noastre credincioase, Simion Stroici vistier, pentru bani gata, pentru trei mii și opt sute de zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră credincioasă, Simion Stroici vistier, și le-a dat acești mai sûs scriși bani și a plătit deplin toți 3800 zloți tătărești, în mâinile tuturor acestor mai sus scriși, dinaintea noastră și dinaintea întregului sfat al nostru. Și privilegiile ce le-au avut ei toți pe acest sat Miclăușanii, ei încă le-au dat în mâinile slugii noastre credincioase, Simion Stroici vistier, înaintea noastră și înaintea întregului sfat al nostru.

De aceia noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină și noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit acest mai sus scris sat anume Miclăușenii care este în ținutul Romanului slugii noastre credincioase, Simion Stroici vistier, cu tot venitul, ca să-i fie ocină și cumpărătură, lui și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lor, care li se va alege mai deaproape, neclintit lor niciodată, în veci.

Iar hotarul mai sus scrisului sat Miclăușenii, se începe dela gura pârâului, unde cade pârâul în Siret dinspre miază-zi și de acolo în sus la bucovină apoi în sus, peste bucovină, prin mijlocul a două dumbrăvi, drept la gura drumului mare, drept la un bour însemnat și de acolo cade în capătul Făgețelului și de acolo, drept prin pădure, unde se împreună cu amândouă păraiele, de acolo la vale, prin bucovină pe partea cealaltă la Readure, unde se numesc Cornii, iar de aici, drept peste câmp și dinspre alte părți, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi, Io Petru voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Io Ștefan voevod și credința boierilor noștri : credința panului Eremia Moghilă vornic de țara de jos, credința panului Andrei vornic de țara de sus, credința panului Gavrilaș și a panului Gheorghie pârcălabi de Hotin, credința panului Ivan și a panului Draxin pârcălabi de Neamț, credința panului Ionașco și a panului Andreica pârcălabi de Roman, credința panului Gheorghie portar de Suceava, credința panului Brut postelnic, credința panului Nădăbaico spătar, credința panului Vasilie ceașnic, credința panului Iane vistier, credința panului Sava stolnic, credința panului Stan comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn al țării noastre Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși fie pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu clintească întocmirea și întărirea noastră, ci asemenea să le întărească și să le împuternicească, pentrucă ei și-au cumpărat pentru banii lor drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și preacinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

In anul 7099 <1591> luna Aprilie 25 zile.

Și a scris Damian Cârstovici, în Iași.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 127.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

19

1591 (7099) Aprilie 28, Iași.

Petru voevod, din mila lui dumnezeu domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele slugii noastre, lui Bașotă fost pivnicer, ca să fie tare și puternic cu această carte a domniei mele a-și stăpâni satul său, Bodeștii, pe care l-a cumpărat dela Ghiorghiță, iar verii lui Drăgan să aibă a-și tocmi alte sate, cum știu. Iar cui i se va părea străinb, acela să stea de față, înaintea noastră.

Pentru aceasta, nimeni să nu cuteze a stăpâni sau a se amesteca înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, anul 7099 <1591> Aprilie 28.

† Domnul a spus.

† Marele logofăt a învățat.

† Ghiorghie a scris.

<Pe verso:> Am iscălit Stroici logofăt <m.p.>

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fondul Spiridoniei, moșia Bodești, I/11.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1827.

20

1591 (7099) Aprilie 30, Iaşi.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Petru voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră cui o va vedea sau o va auzi cu urechile cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, Stamate stolnic, ne-a slujit nouă cu dreaptă şi credincioasă slujbă. Deci noi, văzând dreapta lui slujbă către noi, ne-am îndurat şi i-am dat şi l-am miluit cu un sat în ţara noastră Moldova, anume Broştenii, în ţinutul Dorohoi, care acest sat Broştenii în ţinutul Dorohoi a fost al nostru, drept domnesc şi ascultător de ocolul Ştefăneştilor, ca să-i fie lui dela domnia mea ocină, lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor lor şi cine li se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul satului mai sus scris, Broştenii, să fie diuspre toate părţile pe vechiul hotar, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Petru voevod şi credinţa preaiubitului fiu al domniei noastre, Io Ştefan voevod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Eremia mare vornic de ţara de jos, credinţa panului Andreiu mare vornic de ţara de sus, credinţa panului Ghiorghie şi a lui Gavrilaş pârcălabi de Hotin, credinţa panului Ivan şi a lui Dragosin pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Andreica şi a lui Ionaşco pârcălabi de Cetatea Nouă, credinţa panului Ghiorghie portar de Suceava, credinţa panului Coste postelnic, credinţa panului Nădăbaico spătar, credinţa panului Vasilie ceaşnic, credinţa ‹panului› Ianc vistier, credinţa panului Sava stolnic, credinţa panului Stan comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar cine s'ar încumeta să strice această danie şi miluire a noastră, acela să fie blestemat şi de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului şi al pământului şi să aibă ‹a da› răspuns înaintea cumplitei judecăţi a lui Hristos. Iar după viaţa noastră, cine va fi domn al ţării noastre Moldova, dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi fie pe cine va alege dumnezeu să fie domn al ţării noastre Moldova, acela să nu clintească dania şi miluirea noastră, ci deasemeni să-i întărească şi să-i împuternicească, pentrucă ne-a slujit nouă drept şi credincios în ţări streine.

Iar pentru mai mare putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt să scrie şi să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Borcevicîu în Iaşi, în anul 7099 ‹1591› luna Aprilie 30 zile.

Acad. R.P.R., Peceţi, nr. 241.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

21

1591 (7099) Mai 6, Galata.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră Pârvu pitar și Stan vătah și Toader paharnic și Ilea și au plătit deșugubină pentru o moarte, pentru satul Cetereani. Deci, de aici înainte să nu aibă a-i turbura sau a-i trage pentru aceasta, niciodată, în veci, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Galata, anul 7099 ‹1591› Mai 6.

Însuși domnul a poruncit.

Drăgan a învățat.

Vasilie, ‹a scris›.

Acad. R.P.R., III/193.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

22

1591 (7099) Mai 6, Iași.

Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră popa Mihul și preoteasa lui, Safta, cu o mărturie dela Cârstea fost șetrar și pârcălab și cu mulți oameni bătrâni și astfel au mărturisit că a venit înaintea lui Cârstea și înaintea lui Ilea mare vătah, Cârstea Tălășman, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și și-a vândut dreapta lui ocină și dedină, jumătate din partea sa, ce se va alege în satul Crăești. Aceia a vândut-o popii Mihul și femeii lui, Safta, pentru două sute cincizeci zloți și i-au dat toți banii, dinaintea lui Cârstea șetrar și înaintea lui Ilea mare vătah și dinaintea tuturor răzeșilor lor de acolo.

Iar noi, văzând acea mărturie, am crezut și am dat și am întărit lui popa Mihul și femeii lui acea mai sus scrisă parte, ca să le fie și dela noi ocină și cumpărătură, cu tot venitul. Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, anul 7099 ‹1591› Mai 6.

Domnul a zis.

Marele logofăt a învățat. Și am iscălit eu, Stroici logofăt ‹m.p.›

Popa ‹a scris›.

‹Adăogat în sec. XVII sub text, următoarele:›

Din jumătatea satului, din a patra parte, a patra parte, ce i-a fost cumpărătură dela Gliga Roșca.

Arh. St. Buc., Mitrop. Moldovei, VII/2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1854

23

1591 (7099) Mai 12.

Alt ispisoc iarăși *dela* Petru voevoda, din leat 7099 <1591> Mai 12.

Adecă au vinit înainte noastră și înaintea tuturor alor noștri moldovenești boiari, a mari și mici, Petriman și sora lui[1]) Odochiia și fratele ei Tănasie, toți ficiorii Salomiei, de a lor bună voe, de nime silit, nici asupriți și au vândut a lor drjaptă ocină și moșie din giumătate de sat din Dușești, din a cincea parte, a patra parte, partea din sus, în ținutul Niamțului, din ispisoc de cumpărătură, ce au avut maica lor Salomiia dela bătrânul Alexandru voevoda, pre acéia au vândut-o slugii noastre, lui Andronic și femeii lui, Palaghici, drept 170 de zloți tătărăști. Și s'au sculat Andronic și femeia lui, Palaghiia și au plătit toți deplin, acei mai sus scrișii<i> bani, 170 zloți tătărăști, în mânule mai sus scrișilor, lui Petriman și surorii lui Odochiei și fratelui lor Tănasie, toți ficiorii Solomiei, dinnaintea noastră și denaintea a lor noștri boiari.

Deci noi, vădzind a lor de bună voe tocmală și plată deplin, așijderea și noi am dat și am întărit slugii noastre, lui Andronic și femeii sale Palaghiei, acea mai sus dzisă, din a cincea parte, a patra parte, din sat din Dușăști, ca să-i fie lui și dela noi moșie și cumpărătură, cu tot vinitul. Și altul să nu s<ă> amestece, priste această carte a noastră.

S'au tălmăcit la leat 7250 <1742> Iuni 30.

Acad. R.P.R., LXXIX/152.
Trad. rom.

24

1591 Mai 12.

1591 luna Mai 12.

Catastif amintitor a toată goștina oilor, câte oi s'au găsit de fiece ținut și câți gelepi și casapi le-au luat, fie pe aspri noi, fie pe vechi.

Încă și dela fiece casă câte oi s'au găsit, precum se arată și se mărturisește mai încolo într'acest catastif.

† Ținutul Suceava.

Cisla a găsit 4500 oi; pe aspri noi le-au luat cu câte 33 de aspri, iar pe aspri vechi le-au luat cu câte 41 de aspri.

Au luat Manoli Apagis și Scarlat 4050 de oi cu câte 33 de aspri și fac 133.650 aspri.

[1]) În text: «loc».

Incă a luat și Ianachi negutătorul, pentru datoria ce i-o datora domnul, 450 de oi, cu câte 41 de aspri și fac 18450 aspri și suma de mai sus este exactă.

Incă a luat și dela o casă 4000 de oi, pentru o datorie veche, cu câte 45 aspri; fac 183.000 aspri.

† Ținutul Fălciu

A găsit cisla 2705 oi, pe aspri noi cu câte 37 de aspri și pe aspri vechi cu câte 45 de aspri.

A luat beglerhegul 500 de oi.

A luat și Costea casapul, cu aspri noi, 2205 oi, cu câte 37 de aspri, și fac 81505 aspri și suma de mai sus este exactă.

Incă și dela o casă din Fălciu a luat 885 oi. cu câte 48 de aspri, se ridică la 42650 aspri.

Și a luat Costea casapul 311 oi; fac 14.930 aspri.

Incă a luat și Ioan Caţifos 574 oi; fac 27.552 aspri.

Și suma de mai sus este exactă.

† Ținutul Vaslui.

A găsit cisla 3.510 oi; aspri noi cu câte 35 de aspri, iar aspri vechi cu câte 43 de aspri.

A luat Costea casapul pe aspri noi 320 de oi, cu câte 35 de aspri; fac 11.200 de aspri.

A luat și Stefania Caravdiotis pe două hârtii, 3190 de oi, cu câte 35 de aspri; fac 111.650 aspri; și socoteala de mai sus este exactă.

Incă și dela o casă a ținutului de mai sus s'au găsit 1130 de oi [1]) și le-au luat și pe ele gelepii cu câte 45 de aspri; și fac 50850 de aspri.

† Ținutul Tutova.

A găsit cisla 1890 de oi pe aspri noi cu câte 35 de aspri, iar aspri vechi cu câte 43.

A luat Costea casapul, pe aspri vechi, 350 de oi, cu câte 40 de aspri; și fac 14.000 de aspri.

A luat și Ianachi al lui Mires 940 de oi, cu câte 35 de aspri; se ridică la 32930 de aspri.

De la ținutul din urmă a luat și ginerele lui Coschinas pe aspri vechi 601 de oi și fac 25.843 de aspri. Și socoteala de mai sus este exactă.

Incă și dela o casă a ținutului de mai sus s'au găsit 1040 de oi, cu câte 45 de aspri; fac 46800 de aspri.

A luat Ianachi al lui Mires 222 de oi [1]); fac 10.000 de aspri.

A luat și Teodor Cazachis 467 de oi și fac 21200 de aspri.

---

[1]) textul spune: « case ».

A luat și Andrei 347 de oi [1]; și fac 15.600 de aspri; și socoteala este exactă.

† Ținutul Tecuci.

A găsit cisla 2.100 de oi[1]; pe aspri noi cu câte 35 de aspri iar pe vechi cu câte 43.

A luat Gheorghiusis al lui Ianachi pe aspri noi 1391 de oi, cu câte 35 de aspri; fac 48.685 aspri.

A luat și ienicerul de la Seraseria 709 oi, cu câte 43 de aspri; fac 30.500 de aspri.

Care socoteală de mai sus este exactă.

Incă și dela o casă [2]) a județului de mai jos au luat gelepii 1490 de oi [1]), cu câte 45 aspri; fac 67050 de aspri. Și socoteala este exactă.

† Ținutul Putna și Agiud.

A găsit cisla 2170 de oi. In aspri noi cu câte 32 aspri și fac 69440 de aspri.

Și le-a luat pe toate Gheorghiusis al lui Ianachi, cu aspri noi.

Incă și dela o casă a județului de mai sus s'au găsit 1450 de oi, cu câte 42 aspri; fac 60.900 de aspri.

Și au luat Gheorghusis al lui Ianachi cu aspri noi 1165 de oi, cu câte 42 aspri; fac 48.930 de aspri.

A luat și Ioan Cațifos 285 de oi; fac 17.970 de aspri; și socoteala de mai sus este exactă.

† Ținutul Covurlui

A găsit cisla 2860 de oi și le-au luat pe aspri noi Caramanlâii cu câte 40 de aspri; și fac 114.400 de aspri; și cele de mai sus sunt exacte.

Și dela o casă a Covurluiului, cu câte 52 de aspri, s'au găsit 1537 de oi [1]).

Și a luat ginerele lui Coschinas 960 de oi [1]), cu câte 52 de aspri; fac 50.000 de aspri.

Și a luat și Canavuțos 577 de oi, cu câte 52 aspri, fac 30.004 de aspri [3]); și socoteala este exactă.

† Ținutul Neamț.

A găsit cisla 6361 de oi, în aspri noi cu câte 29 de aspri, iar în aspri vechi cu cu câte 37.

A luat Curt ieniceru pe aspri noi, 3112 de oi, cu câte 29 de aspri; se ridică la 90248 de aspri.

A luat Teodor Magheras pe aspri noi 580 de oi, cu câte 29 aspri; fac 16820 de aspri.

---

[1]) textul spune: « case ».

[2]) textul spune din greșeală: « de la o oaie ».

[3]) șters « 30.000 ».

A luat și Arvanitul 1983 de oi «samaria» [1]), cu câte 40 de aspri; fac 79.220 de aspri.

A luat și Lampos Katzikis și Stinis 660 de oi, cu câte 29 de aspri, și fac 19140 de aspri.

Și a luat și Hadîm (Hatumis) cu pecetluita domnului 26 de oi; și socoteala este exactă.

Incă dela o casă a ținutului de mai jos s'au găsit 2739 de oi [2]), cu câte 37 de aspri; fac 101.243 de aspri.

A luat Curt ienicerul pe aspri vechi 460 de oi, cu câte 37 de aspri; fac 17.020 de aspri.

A luat și Lampos Katzikis 35440 de aspri.

A luat și Tamiris Stinos 18097 de aspri.

A luat și Teodor al Călugăriței 23.402 de aspri.

A luat și Teodor Magheras 7321 de aspri.

Care socoteală de mai sus este exactă.

† Ținutul Hotin.

A găsit cisla 5901 de oi [2]), pe aspri noi cu câte 38 de aspri, iar pe aspri vechi cu câte 46.

A luat Mehmet Gebegiul 3801 de oi, cu câte 38 de aspri; fac 144.438 de aspri.

A luat și Ioan al lui Tvros, căruia le-a vândut Domnul, 2100 de oi, cu câte 46 de aspri, fac 96.600 de aspri și socoteala de mai sus este exactă.

Incă și dela o casă a județului de mai sus au luat gelepii 1847 de oi [2]), cu câte 52 de aspri; fac 96.044 de aspri, și sunt exacte.

† Ținutul Orhei.

A găsit cisla 4376 de oi, pe aspri noi cu câte 42 de aspri, iar pe aspri vechi cu câte 53.

A luat Costea casapul 550 de oi, cu câte 51 de aspri; și fac 28050 de aspri.

A luat și Dimitrie al lui Pârvan 3826 de oi, cu câte 42 de aspri; fac 160.692 de aspri.

Care sunt exacte cele de mai sus scrise.

Incă s'au găsit și dela o casă a ținutului de mai sus 2004 oi, cu câte 53 de aspri și fac 106.212 de aspri și gelepii le-au luat pe toate, precum se arată numele lor câte unul în celălalt catastif.

† Ținutul Trotuș și Bacău.

A găsit cisla 2746 de oi, pe aspri noi câte 29 de aspri, iar pe aspri vechi cu câte 37.

---

[1]) negre?

[2]) în text «case».

A luat Dimul pentru datoria lui Iancul Vodă 402 oi, cu câte 37 de aspri; fac 14074 de aspri, și socoteala de mai sus este exactă.

1591

Incă au luat și dela o casă a acestor ținuturi 893 de oi, cu câte 42 de aspri; și se ridică la 37.500 de aspri.

Și le-au luat gelepii, precum se arată numele lor în celălalt catastif.

† Ținutul Bârlad.

A găsit cisla 1500 de oi, cu câte 43 de aspri; și fac 64.500 de aspri.

Și a luat toate oile de mai sus Andrei, ginerele lui Coschinas, care le-a dat lui Ibrahim pașa.

Incă și dela o casă a ținutului de mai sus a luat 689 de oi, cu câte 45 aspri; și fac 30.780 de aspri.

Și a luat o pecetluită veche a Tutovei 556 de oi cu câte 45 de aspri; fac 25.000 de aspri.

A luat și o pecetluită a lui Coschinas 128 de oi, cu câte 45 de aspri; și fac 5.780 de aspri.

Și este exactă socoteala de mai sus.

1591

† Ținutul Lăpușna.

A aflat cisla goștinei 2840 de oi, și pe aspri noi s'au vândut toate cu câte 40 de aspri: și fac 113.600 de aspri.

Și a luat beglerbegul 500 de oi, pe care i le-a dăruit domnul.

A luat și Carazias casapul 2340 de oi, cu câte 40 de aspri; se ridică la 93.600 de aspri și socoteala de mai sus este exactă.

Incă a luat și dela o casă a ținutului de mai sus; s'au găsit 1500 de oi, cu câte 55 de aspri; și fac 82.500 de aspri.

A luat o pecetluită de demult a Sorocăi 1104 de oi [1]), cu câte 55 de aspri; fac 60.720 de aspri.

Și a luat și o pecetluită a Hotinului și o altă hârtie a lui Lampos Caracaxis 396 de oi [1]) și fac 21.780 de aspri și socoteala de mai sus este exactă.

† Ținutul Iași.

A găsit cisla goștinei 2700 de oi și pe aspri noi, s'au vândut toate cu câte 40 de aspri; se ridică la 108.000 de aspri.

Și a luat Taucgi casapul 1590 de oi, cu câte 40 de aspri; fac 63.600 de aspri.

A luat și Carazias casapul 1110 de oi, cu câte 40 de aspri; se ridică la 44.400 de aspri; și este exactă socoteala de mai sus.

Incă au luat și dela o casă 1216 de oi, cu câte 52 de aspri; se ridică la 63.232 de aspri.

---

[1]) în text «case».

Și au luat casapii de mai sus 440 de oi; și fac 22.880 de aspri.

A luat și Dimos cu Mihu 344 de oi [1]), cu câte 52 de aspri; se ridică la 17.880 de aspri.

A luat și postelnicul Carazias cu o pecetluită 240 de oi [1]), cu câte 52 de aspri; se ridică la 12.000 de aspri.

A luat și Ianachi negutătorul 192 de oi [1]); și se ridică la 9.984 de aspri, care socoteală de mai sus este exactă.

1591

Ținutul Dorohoi.

A găsit cisla goștinei 3011 de oi, pe aspri noi cu câte 37 de aspri și fac 111.400 de aspri.

Și le-a luat Teodor Speriliotes și Isuf ceaușul pe toate.

Incă am găsit și de la o casă de la ținutul de mai sus 1310 de oi [1]) cu câte 50 de aspri; fac 65.500 de aspri.

Și le-au luat gelepii, precum se arată numele lor în alt catastif.

Și este socoteala de mai sus exactă.

† Ținutul Roman.

A găsit cisla goștinei 1500 de oi, cu aspri noi cu câte 29 de aspri și cu aspri vechi cu câte 37.

A luat Gheroharitos pe aspri noi 1250 de oi, cu câte 29 de aspri; se ridică la 36.250 de aspri.

A luat Canavutzos pe aspri vechi 250 de oi, cu câte 35 de aspri; și fac 10.500 de aspri, exact.

Incă au găsit și dela o casă din ținutul Roman 810 de oi [1]) cu câte 42 de aspri și fac 34.020 de aspri, și le-au luat gelepii, precum se arată numele lor în alt catastif; și socoteala este exactă.

† Ținutul Cernăuți.

A luat cisla goștinei 20.100 [2]) de oi, pe aspri noi cu câte 37 de aspri, iar pe aspri vechi cu câte 45.

Și a luat Leca cerecgiul pe aspri noi 1915 oi, cu câte 37 de aspri; fac 70.855 de aspri

A luat și Teregi pe aspri vechi, cu câte 45 de aspri, iar 185 de oi; și fac 8325 de aspri, și socoteala de mai sus este exactă.

Incă au găsit și dela o casă a ținutului de mai sus 1200 de oi, cu câte 48 de aspri, se ridică la 57.600 de aspri și le-au luat și pe ele gelepii, precum se arată numele lor în celălalt catastif.

† Ținutul Hârlău.

---

[1]) în text «case».

[2]) în loc de „2100".

A găsit cisla goştinei 2.000 de oi, şi pe aspri noi cu câte 37 de aspri, iar pe aspri vechi cu câte 45 de aspri.

Şi a luat Ibrahim paşa 1000 de oi.

A luat şi Ceacâroglu 400 de oi, pentru asprii pe care i-a luat comisul Manea la Constantinopol, cu câte 45 de aspri; se ridică la 18.000 de aspri.

A luat şi Orvandi 600 de oi «samuria» [1]), cu câte 37 de aspri; se ridică la 22.200 de aspri.

Şi socoteala de mai sus este exactă.

Incă au găsit şi de la o casă a ţinutului de mai sus 800 de oi, cu câte 50 de aspri; fac 40.000 de aspri.

Şi a luat Ianachi neguţătorul pentru datoria ce i-o datora domnul 25.000 de aspri.

A luat şi Ceacâroglu 15.000 de aspri; care socoteală de mai sus este exactă.

† Ţinutul Cârligătura.

A găsit cisla goştinei 900 de oi, şi le-a luat cu aspri noi Lampos Catzikis; se ridică la 34.200 de aspri, cu câte 38 de aspri preţul lor.

Incă s'au găsit şi de la o casă a ţinutului de mai sus 181 de oi, cu câte 52 de aspri; şi se ridică la 9412 de aspri, şi le-a luat şi pe ele Lampos cel de mai sus; şi socoteala este exactă.

† Ţinutul Chigheciu.

A găsit cisla goştinei 5000 de oi, şi le-a luat pe aspri noi, cu câte 40 de aspri.

A luat Pano 1600 de oi.

A luat şi Carazias casapul 3.400 de oi cu câte 40 de aspri; se ridică la 136.000 de aspri. Şi socoteala este exactă.

Incă au luat de la ţinutul de mai sus 2.700 de oi [2]), cu câte 60 de aspri; şi fac 162.000 de aspri, şi le-au luat gelepii precum sunt scrişi în cislă, fiecare cu numele lui, şi se arată într'un alt catastif socoteala [3]).

† Ţinutul Soroca.

A găsit cisla goştinei 5000 de oi, şi le-au luat pe aspri noi cu câte 40 de aspri; se ridică la 200.000 de aspri.

Şi le-a luat pe toate Pârvan Scutarlis.

Incă au găsit şi de la o casă din ţinutul de mai sus 1393 de oi, cu câte 55 de aspri; şi fac 76.615 de aspri.

Şi le-au luat şi pe ele gelepii, după cum sunt scrişi în cisla, şi se arată numele lor în celălalt catastif, şi este exact.

† Câte oi ale ţării care s'au găsit din goştină, sunt toate la un loc 65.670.

---

[1]) negre?

[2]) In text «case».

[3]) şters «şi este exactă».

† Câte s'au găsit de la o casă, fie în aspri, fie în oi, sunt toate la un loc 29.850 de oi [1]).

† Oile cumpărate care au luat pecetluite de la domn și au trecut prin șchele sunt toate la un loc 45.880

Și sunt și boi și altele, pentru . . . [2]), care au trecut, 1100.

Acestea sunt toate: goștina, cele de pe la câte o casă și cele cumpărate, în număr de 141.400.

Acad. R.P.R., CCC/13.
Orig. grec, hârtie.

25

1591 Mai 15.

† Catastif amintitor de câte oi au cumpărat casapii și gelepii din țară, cu asprii lor și iau pecetluite ca să treacă prin șchelea dela Isaccea și prin Focșani, ca să se știe.

Manolis Apangi 1.200 de oi.
Ioan al lui Stanos 2.000 de oi.
Gheorghe Vasilioris 3.500 de oi.
Mihail Spathas 2.000 de oi.
Mihali cel de mai sus, alte 320.
Lampos Morfesis 1.600 de oi.
Rizos Clonis 1.600 de oi.
Suleiman, 800 de oi.
Andrei Vranas, 1.500 de oi.
Parusis Sengunis, 1.000 de oi.
Simos Turvatianos, 1.350 de oi.
Andrei Scundoiss [3]) 1.650 de oi.
Ioan Mațarachis, 800 de oi.
Cel de mai sus, și alte 150.
Deli Pangratis, 250 de boi.
Tamiris Stanos, 650 de oi.
Cel de mai sus, pe aceeași hârtie, 330 de boi.
Mihalis și Dimos, 2.010 de oi.
Mavromatis 2.330 de oi.
Teodor Uraniotis 1.500 de oi.
Teodor Magheros 300 de oi.
Dimitrie Gheorghe 2.668 de oi.

[1]) în text «case».
[2]) în text: «pasta»
[3]) Scundul?

Pentru două pecetluite de le-am scos din Hotin, 2.700 de oi.
Handrinos, 3.333 de oi.
Iarăşi Teodor Uraniotis 1.550 de oi.
Şi boi 50.
Pentru pecetluită Cernăuţilor 2.000 de oi.
Dinul, 400 de oi.
Fiul lui Alimata, 355 de oi.
Iarăşi Sinos Turatianos, 2.100 de oi.
Şi tovarăşul lui, 1.700 de oi.
Câte oi se văd cumpărate de faţă care au luat pecetluite, sunt 45.880.
Şi le-am băgat la urmă, împreună cu altele, ca să pară uşoară socoteala.

Acad. R. P. R., CCC/13.
Orig. grec. Caiet manuscris de 16 file. Textul este scris pe 20 de pagini. Pe pagina 20 se vede următoarea socoteală contemporană:

78
70
00
546
5460

Pe foaia 1, de mâna lui Petru Şchiopul este scris « oi », şi o notă arhivalică: Mai 1591

26

1591 (7099) Mai 27.

7099 <1591> Mai 27. Alt ispisoc tot dela domnul Petru v<oe>vod, iarăşi întăritoriu monastirii Homorului pe ezărul Orahovul *şi* Şomuldoacele, de lângă dânsul *şi* Beşilile şi Ciolineţul, arătându anume şi sămnile hotarului, precum să cuprinde şi la ispisoacile de mai sus [1]), până unde să desparte drumurile, pe Grindul cel Lung, la Pruteţ, împrotiva gurii părăului Părului, drept siliştea cea veche a Măstăcanilor.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 13, f. 87.
Rezumat rom. din 1835.

27

1591 (7099) Mai 28.

7099 <1591> Mai 28. Ispisoc dela Ioan Petru vod<ă>, întăritură lui Grigori diiacul, pe o parte de ocină din satul Secuenii, din ţin<u>t Niamţ, din a

[1]) Doc. din 1546 <7054> Mai 7. şi 1584 <7092> Aprilie 14.

cincea parte a trie parte și iarăși din a cince parte a trie parte, ce au cumpărat dela Avram vătav și fratele său, Silion și Dănău și Dumitru și surorile lor: Ana și Griaca și Dumitra și dela nianurile lor: Costin Bălan și sora lui, Sofronie, fata Cârstânii și Toader și fratele lui, Tiucul și dela surorile lor, Gaftona și Dochița, ficiorii Anei, toț‹i› ficiori și nepoț‹i› lui Ion Farco, strănepoț‹i› Mihului, din uric de împărțeală, ce au avut tatăl lor, Ion Farco, dela Alexandru v‹oe›vod și dela bătrânul Ștefan vod‹ă›.

Acestue, numai suretul s'au văzut.

Acad. R.P.R., LXX/294.
Rezumat rom. din 1784.

28

1591 (7099) Iunie 4, Iași.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri pan Stroici mare logofăt, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a dat un sat anume Negreștii, ce este în ținutul Romanului, rugii noastre, sfintei mânăstiri dela Agapia, care acest sat a fost selișe și l-a făcut și l-a întemeiat credinciosul și cinstitul nostru boier pan Stroici mare logofăt. Și asemenea a dat și a miluit sfânta mânăstire Agapia, cu două vii ce sunt în Iași, una cumpărată pe bani și alta sădită și făcută de dânsul din nou. Și asemenea a dat și a miluit sfânta mânăstire Agapia, cu o moară și iaz, ce este în fața Iașilor, care acest iaz este făcut din nou de dânsul; și ruoara deasemeni.

De aceia noi, văzând dania și miluirea lui de bună voie, ce el a dat și a miluit sfânta mânăstire, cu acest mai sus scris sat, anume Negreștii și cu aceste două vii ce sunt în Iași și cu acest iaz și moară ce este în fața Iașilor și noi, asemenea și dela noi am dat și am întărit, cum este scris mai sus, acest sat anume Negreștii, și aceste două vii ce sunt în Iași și iazul și moara, ca să fie sfintei noastre rugi, mânăstirii dela Agapia, cu tot venitul. Altul să nu se amestece.

Scris în Iași, în anul 7099 ‹1591› Iunie 4.

† Insuși ‹domnul›[1]) a spus.

† Ionașco ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Agapia, XIII/2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

[1]) omis de diac.

29

1591 (7099) Iunie 10.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Ionașco și Vasilie, fiii lui Costea ceașnic și au pârît pe Gavril pentru jumătate de sat din Zvâșteleşti, cu moară pe Bogdana, în ținutul Tutovei, zicând că a cumpărat Gavril acea jumătate de sat și le-a fost lor dedină și au voit să-i întoarcă banii. Dar Gavril a zis că a fost cumpărătură de mai înainte a răposatului pan Ghiorghie fost mare logofăt. și a schimbat-o <cu Sima pentru altă> parte din sat, din Băileşti, iar Gavril a cumpărat-o dela Sima <pentru șapte sute de zloți> tătăreşti și-a vândut din primăvară o sută și cinci stupi . . . . [1]) și după aceia au roit de două ori mai mult. acei stupi. Iar ei <atunci la acea vreme> n'au voit să o răscumpere, când a cumpărat-o <Gheorghie> logofăt dela Sora, fiica Magdii și dela Simion și <Mihail și dela Ante>nia, fiii lui Nistor, nepoții Magdii.

Deci noi am judecat și am aflat cu judecată dreaptă că nu li se cuvine lor să-i întoarcă <banii>, întâi pentrucă a fost scoasă la schimbare mai înainte <vreme și al doilea> pentrucă Gavril și-a vândut stupii mai sus scriși <și> a avut multă pagubă roind stupii, iar ei n'au vrut <să-l oprească> atunci, <înainte de a cumpăra el> dela rudele lor ; și a cumpărat-o <Gavril dela Sima> care a avut-o de schimb.

De aceia, <Gavril s'a îndreptat înaintea noastră și> și-a pus ferâe 24 zloți. <Iar mai sus numiții Ionașco și Vasi>lie au rămas <de lege>. Deci, de acum <înainte să nu aibă a se mai pârî și nici să> dobândească niciodată, în veci și <altul să nu se amestece înaintea acestei cărți> a noastre.

<7099 (1591) Iunie 10>.

† Marele logofăt a învățat.

Acad. R.P.R. CXXXIII/66.
Orig. slav, hârtie, rupt, pecete căzută.
Cu o trad. rom. din 1732, ibid. CXCIX/12, după care s'au făcut completările.

30

1591 (7099) Iunie 16, Iași.

<†> Din mila lui dumnezeu, noi Io Petru voevod, domn al țării Moldovei și preaiubitul fiu al domniei mele, Io Ștefan voevod. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit

[1]) loc rupt în orig.

înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, Ciurla, fiica lui Ion Mălaiu, nepoata lui Lupul, strănepoata lui Cozma medelnicer, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină, din privilegiu de danie și de întărire, ce a avut bunicul ei, Cozma medelnicer, dela Ilie și dela Ștefan și dela Petru cel Bătrân, voevozi, din a patra parte de sat din Cernați, a patra parte, ce se numește în privilegiul lor, partea Țiganii, care este pe râul Bogdana și cu partea ei din vadul de moară la Bogdana, care este în ținutul Tutova. Aceasta a vândut lui popa Dragoșe și soției lui, Mariica și surorii ei, Mica și fratelui lor Ion Bejan, pentru două sute și optzeci de zloți tătărești. Și s'au sculat mai sus zișii, popa Dragoșe și cu soția lui, Mariica și sora ei, Mica și fratele lor, Ion Bejan și au plătit deplin toți acești mai sus scrișî bani, 280 zloți în mâinile mai sus zisei Ciurla, fiica lui Ion Mălaiu, nepoata lui Lupul, strănepoata lui Cozma medelnicer, dinaintea noastră.

De aceia noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină și noi asemenea și dela noi, am dat și am întărit lui popa Dragoșe și soției lui, Mariica și surorii ei Mica și fratelui lor Ion Bejan, această mai sus scrisă, din a patra parte de sat din Cernați, a patra parte și cu parte din vadul de moară, la Bogdana, ce se numesc în aceste privilegii vechi partea Țiganii, ca să le fie și dela noi, uric și ocină, cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului lor neam, care li se va alege mai apropiat, neclintit lor niciodată în veci.

Iar hotarul acestei mai sus scrise părți să fie din întreg hotarul, a patra parte, din a patra parte, iar dinspre alte părți, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Petru voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele, Io Ștefan voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ieremia vornic de țara de jos, credința panului Andrei vornic de țara de sus, credința panului Gheorghie și Durac pârcălabi de Hotin, credința panului Andreica și Ion pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Gheorghie hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Brut postelnic, credința panului Iane vistier, credința panului Nădăbaico spătar, credința panului Vasilie ceașnic, credința panului Sava stolnic, credința panului Stan comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși, pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu le cliutească dania și întărirea noastră, ci să le dea și să le înputernicească, pentru că și-au cumpărat pentru banii lor drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am porunci credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să lege pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Dumitru, în Iași, în anul 7099 <1591> Iunie 16.
Am poruncit acele mai sus scrise ..... [1]).

Acad. R.P.R., CXXXIV/93.
Orig. slav., perg., pecete atârnată, pierdută.
Cu două traduceri rom., una dela sfârșitul sec. XVII, alta din sec. XIX cu litere latine.

31

1591 (7099) Iunie 17, Galata.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Ionașco și fratele lui, Lupul, fiii Drăghinei, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți, și au vândut dreapta lor ocină și dedină și din ispisoc de mărturie, ce au avut dela Iancul voevod, toată partea lor câtă se va alege, din sat din Todireani pe Sitna, în ținutul Hârlăului și au vândut-o slugilor noastre, Toader vistiernicel și fratele lui, Larie, pentru patru sute de zloți tătărești. Și le-au plătit deplin, dinaintea noastră.

De aceia, să le fie și dela noi, uric și ocină, cu tot venitul. Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Galata anul 7099 <1591> Iunie 17.

† Domnul a spus.

† Marele logofăt a învățat. Și am iscălit eu, Stroici logofăt <m. p>.

† Dumitru <a scris>.

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fond. Spiridoniei, Moșia Todireni, 4.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1814 Iulie 29.

32

1591 (7099) Iulie 5.

Velet 7099 <1591> Iuli 5.

Un ispisoc dela Petru vod<ă>, precum au miluit pe Andrei vornecul, cu un sat anume Trebeșul, cari este la ținutul Bacăului, în ocolul Bacăului, de vreme ce au dat în trebele țării, 30.000 de aspri.

Arh. St. Buc., ms. nr. 628, f. 293 v.
Rezumat rom.

[1]) urmează o semnătură răzuită.

33

1591 (7099) Iulie 7.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri ‹Ilinca, fiica› Cârstinei, nepoata Anuşcăi, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită şi a vândut dreapta sa ocină şi dedină din privilegiu de schimb, ce a avut bunica ei, Anuşca, dela Ştefan voevod cel Bătrân, a treia parte, din a patra parte, din jumătate ‹din satul› Miteşti, pe Moldova. Aceasta a vândut slugii noastre, Simion păhărnicel, pentru două sute de zloţi tătăreşti. Şi i-a plătit ei deplin, înaintea noastră.

De aceia, să fie slugii noastre Simion păhărnicel această mai sus zisă parte de ocină şi dela noi cu tot venitul. ‹Altul să nu se› amestece.

† Scris în anul 7099 ‹1591› Iulie 7.

† Domnul a spus.

† Stroici mare logofăt ‹a învăţat. Şi› am iscălit, Stroici ‹m. p.›

† ‹Dumi›tru Huscovici a scris.

Acad. R.P.R., CCVI/157.
Orig. slav, hârtie rupt, pecete aplicată, stricată.
Cu o trad. rom. din 1810, după care s'au făcut completările.

34

1591 (7099) Iulie 30, Galata.

† Petru voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Prida, după călugărie, Feodor, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a dat o prisacă care este în hotarul satului Poenari, cu 13 stupi şi cu grădină şi cu toată partea lui de ocină ce se va alege din sat, din Poenari, şi din sat şi din câmp. Aceasta a dat-o rugii noastre, sfintei mânăstiri episcopiei de Roman, ca să fie sfintei episcopii toată această mai sus scrisă ocină şi prisacă cu stupi, şi dela noi, cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris la Galata, în anul 7099 ‹1591› Iulie 30.

† Domnul a spus.

A iscălit Stroici logofăt.

† Dumitru a scris.

Acad. R.P.R., LXI/10.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1816.

35

1591 (7099) August 2, Bârlad.

Pan E‹remi›a mare vornic de ţara de jos şi Fătu ‹şoltuz şi› 12 pârgari din târgul Bârladului şi Cârstea.....[1]) aprod şi Toader Crănganul negustor şi Andrei negustor şi Constantin Colevici negustor şi...[1]) aşco diac şi alţi mulţi oameni buni din târg şi dela ţară. Iată a venit înaintea noastră ‹această› babă, anume Mărușca din Brăeşti, fiica lui Ghidiou, nepoata lui Dragoş fost vornic, nesilită de nimeni, nici asuprită, ci de bună voia sa şi a dat dreapta sa ocină şi dedină, a patra parte de ocină din satul Brăeşti şi cu tot venitul şi cu loc de grădină pentru varză şi cu o vie de acolo şi a dat-o nepotului său, Preabici pârcălab de Bă‹rl›ad pentru pomenirea sa, în afară de ceilalţi nepoţi ai săi, iar el să aibă a o pomeni şi a o griji după moartea sa.

Deci noi, cum am văzut dania ei de bună voie şi noi i-am făcut lui întărire dela noi pe acea a patra parte de ocină din satul Brăeşti, cu tot venitul, cu loc de grădină pentru varză şi cu oarecare vie şi cu fâneaţă şi cu 2ogoare săpate, unul este la dealul dinspre răsărit, altul spre apus, pe care ea însăşi le-a săpat, ca să-i fie ocină şi dedină lui şi femeii lui şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi întregului său neam care i se va alege cel mai deaproape. Şi altul nimeni dintre nepoţii ei să nu aibă treabă cu această ocină şi cu acele mai sus scrise, pentrucă acestor nepoţi încă le-a dat 2 boi cu 1 car şi o pereche de râşniţe însuşi lui Toader, fiul Vameşului şi 1 cal înşeuat şi înfrâuat cu totul şi o leancă[2]) cu 24 nasturi şi o cămaşă chindisită[3]) cu mătasă şi o vacă cu viţel însuşi lui Cârstea Rovacă şi o vacă cu viţel şi o pereche de ciorapi însăşi surorii mele Neacşa.

Iar noi i-am făcut lui această mărturie până va ajunge la milostivirea sa domnul, să-şi facă şi ispisoc şi întărire.

Şi noi toţi ne-am pus peceţile noastre[4]) la această carte şi zap‹is› şi am pus pecetea oraşului.

Şi eu Siva diac care am scris.

Scris la Bârlad, în anul 7099 ‹1591› August 2.

Arh. St. Buc., M-rea Adam, VI/2.
Orig. slav, hârtie filigran, pecetea oraşului Bârlad.

---

[1]) Loc rupt în orig.
[2]) haină.
[3]) brodată.
[4]) în orig. «a mea».

36

1591 (7099) August 12.

† Iată eu, Grozea ilișar și Borodaci vătah și Hăleșteu vătah și Galea vătah și Toader vătah și Alexa spătărel și Nichifor spătărel și Avram din Borâle și Cărstian de acolo și Căsian de acolo și Lelea de acolo și mulți oameni buni și bătrâni. Iată a venit înaintea noastră Drăghici, fiul lui Romașco, nepot lui Birtalan, strănepot [1]) lui Ghedeon, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut dreapta sa ocină și dedină, ce se va alege a treia parte dintr'a patra parte din jumătate din satul Borăle; și a cumpărat-o Loghin stolnicel din Andreișani, pentru două sute de zloți tătărești, toți banii deplin, ca să-i fie lui, de acum înainte, ocină cu tot venitul, pe unde se va alege. Aceasta să se știe.

Și pentru mai mare îndreptățire și-au pus pecetea la acest zapis Grozea ilișar și Borodaci și Heleșteu și Toader vătah.

În anul 7099 <1591> luna August 12 zile.

Acad. R.P.R., VIII/26.
Orig. slav, hârtie, patru peceți aplicate.

37

<1591, după August 19>.

† Iară de dăbîlari, să știi dumneata că, tutururu, toate pecetluiturile dumnii tale s'au ținut în samă și pri locuri au fost până s'au datu samele. Numai ce n'au fost desétnici de stupi, că au ieșit cu <du>mneata, la Hărlău și la Dorogoiu și la Hotin; [ce au trimes] ce am trimăs să strângă ce vor afla acolea, rămășițe; ce nemică la Hărlău n'au aflat, nici la Dorogoiu, că au fost istovit.

Iară dela Hotin, am aflat rămășițe de urdinis, 200 tal<eri>de-au adus la vistér<ie>. <Pe verso, de mâna lui Petru voevod:> Lui Uréche, de sutup; cist Gorgheche Hursu se-l ghisești.

Acad. R.P.R., CCC/34.
Orig. rom., hârtie filigran.

38

<1591—1600> August 21, Herlești.

† Insumi dela sine recunosc și facem acest zapis al nostru, eu Ion Urzică din Iucșești și cu Necoară, fiul lui Gavril Grecul din Peletii...[2]) Și s'a sculat Necoară și fratele lui, Aremiia și a vândut partea sa de ocină, partea mamei lui, Safta din

[1]) așa în orig.
[2]) loc rupt în orig.

satul Herlești, din jumătate de sat, a treia parte, partea mamei lui, Safta, ...[1]) nesilit de nimeni și nici asuprit, ci de bună voia sa.

Și a cumpărat această ocină Ion Urzică din Iucșești și a dat pe acea ocină 20 de taleri numărați, bani gata.

Și s'a tocmit între oameni buni, anume: Sava diac din Prăjești și Bilțu de acolo și Eremia din Herlești și Vasilie Supțirel de acolo și Eremia, fiul lui Simion Croica de acolo și Ion Hu....[1]) mă din Săcuiani și Toader din Herlești și mulți oameni buni, ca să fie.....[1]) și copiilor lor și strănepoților lor și răstrănepoților și de acum înainte, nimeni din neamul său să nu schimbe niciodată, în veci.

Pentru <mai> mare tărie, a pus pecetea sa la acest zapis, ca să se știe.

Scris în Herlești, în casa lui Eremia, luna August 21.

<In românește:> Pentru o năpaste ce s'au făcut, am dat 5 potron<ici> câte 90 ban<i> și pentru altă, așișdere 1 tal<er>; p<en>tr'o moarte de om iarăși 3 porci, 1 stup, 6 potron<ici> c<i>-au dat în mânule loru de pre cart<e> și de pre boi.

Acad. R.P.R., CXVI/64.
Orig. slav, hârtie, urma unei peceți în ceară neagră.
Data după aspectul paleografic.

39

<1591 Septembrie [1])—1592 August 31> 7100, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit slugii noastre Predevici pârcălab ocinile și cumpărătura lui dreaptă din a patra parte de sat din Oncani și din...[2]) din stupina<și> dela fântâna lui Once, a treia parte ce a cumpărat-o dela Onca, fiul Mărinei, strănepotul lui Onca Telega, pentru 1000 aspri, pentru 2 boi și pentru o iapă. Și deasemeni i-am dat din a treia parte în satul Răspopi și deasemeni a treia parte din satul...[3]) din jumătate, jumătate pe care a cumpărat-o dela Neacșa și dela sora ei Solomia, fiicele lui Vlad pârcălab și dela nepoata lor de soră, Grozava, fiica Anghelinei, deasemeni nepoata lui Vlad pârcălab și dela verișoarele lor, Sanda și Drăguța, fiicele Mărichii, deasemeni nepoatele lui Vlad pârcălab, pentru o sută și cincizeci zloți tătărești.

Și deasemeni i-am dat o stupină, care este la fântâna Turcului, pe care a cumpărat-o dela Eremia Zubco diac, fiul lui Radul, nepotul lui Ivan Micăvan, fiul lui Once și dela nepotul lui, alt Eremia vătaf și dela frații lui, Ilea și Spiridon, fiii lui Nicoară Zubco, toți nepoți ai lui Eremia Zubco, pentru o sută și nouă zeci și cinci zloți tătărești.

---

[1]) loc rupt în orig.
[2]) șters orig. și scris apoi «Teregii».
[3]) șters orig. și scris apoi «Hulubești».

Şi deasemeni i-am dat a patra parte din satul Brăeşti şi cu loc de grădină de varză şi cu vie şi cu două curături, una dinspre răsărit, iar alta dinspre apus, ce i-a fost danie dela Mărușca, pentru sufletul ei, iar după moartea ei, să o pomenească. Şi deasemeni i-am dat o vie şi o casă din satul Brăeşti, pe care a cumpărat-o dela Nicoară, fiul Maruşcăi, pentru o sută şi cincizeci zloţi tătăreşti.

Şi deasemeni i-am dat nişte vii dela Nicoreşti, pe care le-a cumpărat dela Tălhar şi dela soţia sa Aughelina pentru o sută şi cincizeci zloţi tătăreşti. Şi deasemeni i-am dat nişte vii dela Bivolar, ce i-au fost danie dela socrul său, anume Purcar, zestre. Şi i-au fost lui cumpărătură dela Varvara şi dela Mărena, fiicele lui Danciul, pentru 150 zloţi.

Şi deasemeni i-am dat nişte vii şi nişte case dela Oncani, pe care le-a cumpărat dela fratele său Onca, pentru 250 zloţi.

Şi deasemeni i-am dat o Ţigancă, anume Voica cu copiii şi Bicul cu femeia şi cu copiii, pe care i-a cumpărat dela Samson şi Doicin pentru 50 ughi galbeni.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece.

S'a scris în Iaşi, anul 7100 ‹1591—1592›.

† Domnul a spus.

Bârlădeanul mare logofăt a iscălit.

† Băseanul ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Adam, VI/4.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XIX.

40

‹1591 Septembrie — 1595 Aprilie›.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei . . .[1] nic din ţinutul Neamţului, îţi dăm de ştire, că ni s'a jăluit. . .[1] ‹din satul› Hălăşeni împotriva voastră şi spun că i s'a luat lui un . . .[1]

Pentru aceasta, cum vei vedea această carte a domniei mele, tu să laşi . . .[1], pentru ca să-i întorci, pentrucă domnia mea v'am dat învăţătură . . .[1] un bou, pentru 2 taleri. Iar voi nici cum nu . . .[1] domniei mele, bine să ştii, ce vei vedea, să nu se . . .[1] mai[2] mult să nu vie plângere, înaintea . . .[1]

Domnul a spus.

Marele logofăt a învăţat.

Acad. R.P.R., CCXX/6.
Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată.
Datat din domnia lui Aron vodă.

[1] loc rupt în orig.
[2] « mai », aşa în orig.

41

1591 (7100) Septembrie 1, Suceava.

Smeritul ieromonah Serafim, egumenul mânăstirii Neamț și stareţul Ifrosin și Partenie și Hariton și Toma și Iosif și ceilalți, întregul sobor, dela mic până la mare. Facem cunoscut noi înșine, cu scrisoarea noastră, cum a intrat vechiul zătienitor și purtător de zizanii, urâtor de bine, diavolul, între noi și între părintele și dascălul Dosoftei al schitului Zosim sălășluitor la Secul și între oamenii lui și a fost sfadă între noi și ei nefiind cu nimic vinovați față de noi și apoi ne-am căit și noi înșine de bună voie ne-am împăcat, ca deacum înainte să nu avem a ne scula sau a ne sfădi între noi, niciodată în veci. Iar după viața noastră, pe cine va alege dumnezeu să fie în fruntea acestui sfânt lăcaș, din bătrâni sau din tineri sau din frați sau din poslușnicii sfintei mânăstiri și s'ar ispiti să se ridice asupra lui și asupra oamenilor lui și asupra păstorului lui, acela să fie blestemat și neiertat de dumnezeu, nici în acest veac nici în cel viitor, ci să fie pace și bună sălășluire între noi, cum este plăcut lui dumnezeu. Iar dacă ni se va părea vreo pagubă sau strâmbătate dinspre sfinția sa sau dela oamenii lui sau sfinției sale și oamenilor săi dinspre noi, să avem a ne căuta cu legea și dreptatea și nu cu răul și cu măciuca și cu alte arme, să nu avem a ne ridica unii asupra altora niciodată în veci, cât va fi sfânta mânăstire. Iar cel ce s'ar ispiti să facă o astfel de faptă necuviincioasă, să fie cum scriem mai sus.

Așa scriem și dăm de știre și spre mai mare credință, eu smeritul mai sus scris egumen Serafim, am pus pecetea mânăstirii la această dreaptă carte a noastră.

Scris în Suceava, în anul 7100 ‹1591› Septembrie 1.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom.

42

‹1591 Septembrie 1—1592 August 31› 7100.

† Suret di pe un zapis dela Toloș și dela Bărlădianca, precât s'au putut înțălege. Leat 7100 [1]) ‹1591—1592›.

Iată eu, Ivan, precum au venit înnainte noastră Toloș și Bărlădianca și au vândut a lor parte de moșie din sat din Oncani și din Lățcani și din sat și din cămpu și din pădure, toată parte lor cătă să va alége. Pre aciaia au vândut-o, drept 50

[1]) cifra «100» este adăugată cu altă cerneală.

taleri bătuți>. Și s'au sculat pan Prebici logofătul și au plătit deplin în mânule lui Toloș și a Bărlădencii, denainte a oameni buni megiiași. Și am lipit a noastre peceți> la acest zapis.

Arh. St. Buc., M-rea Adam, VI/3.
Trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

43

<1591 Septembrie 1—1592 August 31> 7100.

Vasilie Prăjescul mare pitar și Ionașco Talpă pârcălab și Grigorie spătar și Goga postelnic și Pârvana căpitan și Bran și Iurașco Bașotă și Goroveiu vistier și mulți oameni buni, mărturisim cu acest zapis al nostru că au venit înaintea noastră Dumitru Sculeș și Andronic paharnic, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au făcut schimb cu milostivirea sa, pan Nicoară Prăjescul logofăt. Și i-au dat lui jumătate din satul Purceleștii, care este în ținutul Sucevii, pe Siret, cu loc de moară și cu bălți și cu tot venitul; iar milostivirea sa pan Nicoară logofăt le-a dat pentru schimb, jumătate din satul Cârligii care este în ținutul Neamțului, cu moară și cu tot venitul și s'au tocmit înaintea noastră.

Iar apoi, s'au sculat Dumitru Sculeș și Andronic și au făcut schimb cu fratele nostru Ionașco Peic staroste și cu Todosia nepoata lor de frate, cneaghina lui Ionașco Peic, și le-a dat cealaltă jumătate din satul Cârligii, cu moară și cu tot venitul. Iar fratele nostru Ionașco Peic și cneaghina lui, Todosia, le-a dat schimb pentru schimb, moștenirea lor dreaptă, jumătate din seliștea Liliceani, și care este în ținutul Hârlăului pe Jijia lângă Slobozia, și iar jumătate din aceiași seliște Liliceani, aceia care le este dreaptă cumpărătură dela Anghelina, sora Todosiei, cneaghina lui Ionașco staroste. Și încă le-a mai dat trei sute și trei taleri, toți unghi galbeni, în mâinile lui Dumitru și ale lui Andronic Sculești, înaintea noastră. Și iar apoi Ionașco Peic și cu cneaghina lui Todosia, au dat optzeci de taleri bătuți, în mână lui Nicoară logofăt pentru curțile din Cârligi.

Deci noi am văzut tocmeala și schimbul lor de bună voie dintre ei și spre mare credință am pus și pecețile noastre pe acest zapis al nostru.

Scris în Iași, în anul 7100 <1591—1592>.

Vasilie vornic <m. p.>

Gligorie spătar <m. p.>

Eu însumi Ionașco Bașotă cămăraș am scris <m. p.>

Acad. R.P.R., LVII/1.
Orig. slav, hârtie, patru peceți aplicate.
Cu o trad. rom. din 1787, ibid. CXXII/140.

44

1591 (7100) Decembrie 25, Iaşi.

† Din mila lui dumnezeu, noi Ioan Aron voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră celor ce o vor vedea sau celor ce o'vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, rugătorul nostru Teodor egumen şi toţi rugătorii noştri împreună cu el, călugării dela ruga noastră a sfintei mânăstiri Pângăraţi, unde este hramul sfântului şi slăvitului mare mucenic ostaş al lui Hristos, izvorîtorul de mir, Dimitrie, să-şi ceară şi să-şi roage dela noi întărire pe toate poienile ce sunt în jurul acestei mânăstiri Pangaraţi, care este zidită de răposatul şi bunul părinte al domniei mele, Ioan Alexandru voevod, din ispisoacele de danie, ce a avut deasemeni dela părintele domniei mele, Io Alexandru voevod.

Şi întru aceasta, am dat deasemeni şi am întărit sfintei mânăstiri Pangaraţi două sate, anume Bilăeştii şi Ivăneştii, pe răul Cracău, ce sunt în ţinutul Neamţului şi cu două mori pe râul Cracău, din privilegiul şi din ispisocul de danie, ce a avut sfânta mânăstire mai sus scrisă, dela Petru voevod.

Şi întru aceasta, deasemeni am dat şi am întărit sfintei mânăstiri Pangaraţi o prisacă în braniştе, în capătul de jos al braniştei, pe Buhotin, în valea Hemeiosului.

Şi deasemeni am dat şi am întărit sfintei mânăstiri Pangaraţi trei fălci de vie şi patruzeci jerdii de vie în Cotnarul de Sus, care cu această prisacă ce este în braniştе pe Buhotin şi cu aceste vii l-a miluit Petru voevod pe boerul său Andrei fost hatman, iar el însuşi de a lui bună voie, s'a ridicat şi a dat sfintei mânăstiri Pangaraţi, de aceia să fie şi dela domia mea sfintei mânăstiri ocină şi milă şi danie şi întărire.

Şi întru aceasta, deasemeni, am dat şi am întărit rugii noastre sfintei mânăstiri Pangaraţi, un sălaş de Ţigani, anume Danciul cu femeia şi cu copiii, din ispisocul de danie, pe care l-a avut acea sfântă mânăstire tot dela răposatul şi bunul părinte al domniei mele, Ioan Alexandru voevod.

Şi deasemeni, am dat şi am întărit sfintei mânăstiri şi alt sălaş de Ţigani, anume Drăgoi cu femeia şi cu copiii, din ispisocul de danie, pe care l-a avut sfânta mânăstire tot dela acel Petru voevod.

Intru acesta, să fie sfintei mânăstiri şi dela domnia mea . . . [1]) şi acele poieni, dela Strajă cu amândouă colacele de sus până la pârâul Pangaraţi [2]), mai sus scrisele sate şi prisaca şi viile şi robii [3]) Ţigani, neclintit sfintei mânăstiri niciodată în veci.

[1]) loc rupt în orig.

[2]) pasagiul dela «Strajă» până la «Pangaraţi» scris peste loc ras.

[3]) «holopi» în orig.

Iar hotarul acestor sate și al acestor poieni și al acestei prisăci, să fie dinspre toate părțile, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei mele, mai sus scrisului, Io Aron voevod, fiul răposatului și preabunului Ioan Alexandru voevod și credința boierilor noștri moldoveni: credința panului Condrea Bucium vornic de țara de jos, credința panului Ivan vornic de țara de sus, credința panului Molodeț și a panului Jora pârcălabi de Hotin, credința panului Bejan și a panului . . .[1]) pârcălabi de Neamț, credința panului Onciul și a panului Ionașco pârcălabi de Roman, credința panului Andrei Corcodel portar de Suceava, credința panului Pangratie postelnic, credința panului Constantin spătar, credința panului Planița vistier, credința panului Bejan ceașnic, credința panului Panaghiot stolnic, credința panului Stan comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci mai ales să întărească întocmirea noastră și sfânta mânăstire. Iar cine va încerca să rupă și să strice întărirea și întocmirea noastră, acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu care a făcut cerul și pământul și de 318 părinți cei din Nicheia, de 12 apostoli și 4 evangheliști și să aibă a da socoteală înaintea cumplitei judecăți a lui Hristos.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturor acestora mai sus scrișì, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Bărlădeanu mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

Și a scris Damian Cârstovici în Iași, în anul 7100 <1591> luna Decembrie 25.

Muzeul Municip. Buc., nr. 757.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.
Cu o copie slavă, la Arh. St. Buc., ms. 628, f. 603 - 604.

45

1591 (7100) Decembrie 28, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Stanca și fratele ei Gliga, copiii lui Onul, de bună voia lor, nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină, ce se va alege partea lor, din sat din Vârtop, slugii noastre, Andreica fost pârcălab de Roman, pentru 60 de zloți. Și le-a plătit totul deplin dinaintea noastră.

Și întru aceasta, asemenea a venit înaintea noastră Vărvara, fiica lui Ieremia și a vândut partea sa, asemenea din Vârtop, slugii noastre Andreica fost pârcălab, pentru 30 de zloți. Și i-a plătit ei deplin.

[1]) loc alb în orig.

Şi, asemenea a venit înaintea noastră Mihăilă şi surorile lui, Aniţa şi Măgdălina, copiii lui Necoară şi au vândut asemenea, partea lor câtă se va alege din Vârtop, iarăşi lui Andreica, pentru 30 de zloţi. Şi le-a plătit deplin.

Şi, asemenea a venit înaintea noastră Vasilie, fiul Sorcăi şi a vândut partea mamei sale, câtă se va alege din Vârtop, iarăşi lui Andreica, pentru 16 zloţi. Şi i-a plătit, deplin.

Şi, asemenea a venit înaintea noastră Petriman şi sora lui, Tâmpoaie, copiii Creţoaei şi au vândut partea lor, câtă se va alege din Vârtop, asemenea lui Andreica pentru... [1]) zloţi. Şi le-a plătit, deplin.

Şi, asemenea a venit înaintea noastră... [1]) şi sora lui, Costina, copiii Măriei şi au vândut partea lor ce se va alege din Vârtop, lui Andreica, pentru 24 <zloţi>. Şi le-a plătit, deplin.

Şi, asemenea a venit înaintea noastră Gavril şi sora lui, Sora Oglindoaiei şi au vândut partea ce se va alege din Vârtop, iarăşi lui Andreica, pentru 120 de zloţi. Şi le-au plătit, deplin.

Şi, iarăşi a venit înaintea noastră Buculeaiu, cu verii săi, cu Ieremia şi cu nepoata lui Ieremia şi au vândut asemenea partea lor ce se va alege, din Vârtop, iarăşi lui Andreica, pentru 60 de zolţi. Şi le-a plătit, deplin.

Şi, deasemenia a venit înaintea noastră, Ionaşco şi Vasilie şi Miron şi sora lor, Ana, copiii lui Drăgan comis, şi au vândut partea lor ce se va alege din Vârtop, tot lui Andreica, pentru 120 de zloţi. Şi le-a plătit, deplin.

Şi, iarăşi a venit înaintea noastră Ionaşco şi sora lui, Odochia, copiii Duşcăi şi au vândut, asemenea, partea lor ce se va alege din Vârtop tot lui Andreica, pentru 30 de zloţi. Şi le-a plătit, deplin.

Şi, deasemenia a venit înaintea noastră Ionaşco, fiul lui Necoară şi a vândut partea sa, ce se va alege, din Vârtop, iarăşi slugii noastre Andreica, pentru 60 de zloţi. Şi i-a plătit, deplin.

Şi, asemenea a venit înaintea noastră Siuion şi fratele lui, Pântea şi Toader şi sora lor, Mărica, copiii lui Ion Uscatul şi au vândut iarăşi partea lor, ce se va alege din sat din Vârtop, tot slugii noastre Andreica, pentru 88 de zloţi.

Şi le-a plătit deplin, dinaintea noastră şi dinaintea boierilor noştri, ca să-i fie şi dela noi, cu tot venitul.

Scris în Iaşi, în anul 7100 <1591> Decembrie 28.

† Domnul a spus.

Marele logofăt a învăţat şi a iscălit.

† Mihăilescul <a scris>.

Acad. R.P.R., Filliala Iaşi, Fond. Spiridoniei, Moşia Bodeşti, Seliştea Hârtopul, V/8.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1723, la Acad. R.P.R., ms. 5739, f. 241—2.

[1]) loc rupt în orig.

46

1592 (7100) Ianuarie 3, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase, pârcălabilor şi hotnogilor dela Ciobărciu şi vă dăm de ştire că ni s'au plâns călugării dela Neamţ asupra fiilor lui Malic din Copanca şi spun că nu pot să-şi ţie locurile lor şi iezerile şi gârlele, din cauza lor şi le cotropeşte o gârlă, la Copanca, unde cade în Crivaia.

Pentru aceasta, cum veţi vedea această carte a noastră, voi luaţi seama acelei gârle, cu satul Copanca şi spuneţi fiilor lui Malic, să lase în pace locul călugărilor şi gârlele şi pentru iezere.

Iar pe acela dintre aceşti fii ai lui Malic, care va mai face supărare, voi să-l spânzuraţi acolo, pentru că de multe ori s'au plâns înaintea noastră şi au rămas de judecată fiii lui Malic şi nu au dat ascultare cărţii domniei mele.

Aşa să ştiţi.

Scris în Iaşi, anul 7100 <1592> Ianuarie 3.

Domnul a spus.

Stefan... [1]).

Acad. R.P.R., ms. 4606 f. 50.
Orig. slav, hârtie.
Cu o trad. rom. din 1812, şi alta din 1815 la Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, LXIII/9.

47

1592 (7100) Ianuarie 10, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea am dat şi am întărit sfintei noastre rugi, mânăstirii numită Moldoviţa, unde este hramul sfintei blagoveştenii, două mori în târgul Baia, una în mijlocul târgului, iar alta la marginea târgului şi cu povarne de bere şi cu sladniţă şi cu patru case de poslušnici.

Şi iarăşi domnia mea i-am iertat pentru sfânta mânăstire de cai de olac şi de podvoade [2]) şi de jold şi de alte multe <munci> mărunte cari sunt la târg, afară de darea împărătească. Care acele mai sus scrise două mori şi cu povarne i cu sladniţă şi acei patru poslušnici din târgul Baia au fost danie şi miluire sfintei mânăstiri Moldoviţa, dela părintele domniei mele, răposatul Alexandru voevod, veşnica lui pomenire şi din privilegiile de danie, pe care le-a avut sfânta

[1]) loc şters în orig.
[2]) «podvoade» aşa în textul slav.

mânăstire mai sus scrisă şi din ispisocul de întărire, ce l-a avut sfânta mânăstire dela Iancul voevod.

Domnia mea iarăşi şi dela noi am dat şi am întărit acele toate mai sus scrise, să-i fie sfintei mânăstiri şi dela noi, cu tot venitul, neclintit niciodată în veci, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris la Iaşi, în anul 7100 <1592> Ianuarie 10.

Domnul a spus.

Bârlădeanul mare logofăt a învăţat.

Mihăilescul <a scris>.

Acad. R.P.R., XIX/30 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1811.

48

1592 (7100) Ianuarie 10, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat această carte a noastră rugătorilor noştri, călugărilor dela Neamţ, pentru ca ei să fie tari şi puternici cu această carte a noastră, să-şi ia şi să stăpânească satul Drăgăneştii şi cu pricutul şi Brusturii pentru că i-am miluit domnia mea, cu acest sat.

Pentru aceasta, nimeni să nu cuteze să-i împiedece sau să-i oprească înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul <1592> Ianuarie 10.

Domnul a spus.

Gligorcea logofăt a învăţat.

Ghiorghie <a scris>.

Acad. R.P.R., CLXV/150.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată,
Şi fotocopie la Acad. R.P.R., Fotogr., 26.
Cu două traduceri rom. Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, XIII/2 şi LX/8.
Un rezumat la Arh. St. Iaşi, Anaforale nr. 39, f. 181.

49

1592 (7100) Ianuarie 17, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noştri şi întregului sobor dela sfânta mânăstire numită Bistriţa, pentru ca ei să fie tari şi puternici cu această carte a domniei mele să stăpânească prisaca dela Fondoiu şi cu tot locul ei, pe unde

au stăpânit de demult. Iar cui i se va părea străinb să stea de față înaintea domniei mele. De aceia, nimeni nicidecum să nu îndrăznească a-i învălui sau a-i turbura înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași în anul 7100 <1592> Ianuarie 17.

Domnul a poruncit.

Marele logofăt a învățat.

† Vasilie <a scris>.

Arh. St. Buc., Sf. Suva-Iași, XXIII/3.
Orig. slav, hârtie, pecete inelară.
Trad. rom. din 1796.

50

1592 (7100) Ianuarie 19.

Eu, Mariica Șaptelici fac cunoscut tuturor și față de duhovnicul meu, popa Florea, pentru vieața mea, că am dat ginerelui meu Dumitru Corlatescul și fiicei mele Anghelina, satul Văscăuți, cu tot venitul, nesilită de nimeni, nici asuprită, ca să mă pomenească după viața mea și după moarte.

Și nimeni altul să nu aibă a-i turbura după moartea mea, iar cine-i va turbura, să fie blestemat de 318 sfinți părinți cei din Nicheia.

Și au fost la aceasta oameni buni: pan Ionașco Dragoșescul vameș dela Suceava și Gherasim vătaf și popa Foca din târgul Siret și Cozma, fiul lui Laur și alți mulți oameni buni la această tocmeală.

Și spre mai mare tărie, eu popa Florea duhovnic și pan Ionașco vameș de Suceava, am pus pecețile noastre pe această carte.

In anul 7100 <1592> luna Ianuarie 19.

<Pe verso însemnarea:> Document privitor la succesiunea Murguleților, încredințat lui Tadeu Hâjdeu. Ion Murguleț.

Acad. R.P.R., XL/74.
Orig. slav, hârtie, patru peceți inelare în fum.

51

1592 (7100) Ianuarie 26, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele acestor călugărițe dela sfânta mânăstire dela Vânători, unde este hramul schimbarea la față a domnului dumnezeu, mântuitorul nostru, Isus Hristos.

Pentru aceasta, ele să fie tari și puternice cu această carte a domniei mele să stăpânească o moară din satul Dănești și grâul și fânul ce au acolo.

De aceia, niciun urednic și nimeni să nu aibe a le opri, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Și să aibă a li se ține în seamă un poslușnic, de acolo, și să nu aibă a-l supăra pentru iliș, pentru muncă, fiindcă domnia mea voi ține în seamă.

Altfel să nu faceți.

Scris în Iași, anul 7100 <1592> Ianuarie 26.

Domnul a spus.

† Gligorie <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Văratec, XVII/5.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

52

1592 (7100) Februarie 1.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înoit domnia mea rugătorilor noștri călugări dela mânăstirea Tazlău, și pe cine ei vor trimite, să fie tare și puternic cu această carte a domniei mele, să stăpânească și să apere iazerul și gura și pe cealaltă parte și pe aceasta, pe amândouă părțile, și toate iezercanele și gârlele, ce sunt împrejurul iazerului, și din spre sat și din spre iazer și o dumbravă unde este și mânăstirea.

Și pe cine vor afla prinzând pește sau va strica sau va ara sau cosi, pe locul lor, ei să aibă a le lua mrejele și voloacele și securile, din branițe și tot ce va avea. Și cine va ara fără voia lor, să aibă a-i lua boii.

Pentru aceasta, nimeni să nu cuteze să intre, înaintea acestei cărți a noastre.

Anul 7100 <1592> Februarie 1.

Insuși domnul a spus.

Marele logofăt a învățat.

† Alexa <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XIII/32—33.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom.

53

1592 (7100) Februarie 1.

Io Aron v<oe>voda, *din mila lui dumnezeu, domn al țării* Moldovei.

Adică, domniia mea am dat și am înoit, dela noi, al noastrii sf<i>nti rugi, mânăstirii Tazlăului, unde iaste hramul naștirea pricuratii stăpânii noastri, născătoarii de d<u>mn<e>dzeu și pururea ficioarei Mariia, pi doao sati, anume Ostopeani, cu mori și cu locuri de prisăci, pe Bistrițc<ă> și Colțăștii, cu mori pri Racove, cu tot venitul.

Cari acesti sate au fost din ocolul Petrii şi mai înainti vremi, încă li-au fost de danii, dela Ştefan vod<ă>, ficior lui Pătru vod<ă>, Ostopcanii, iar Coltăştii, di la tatăl domnii mel<i>, răposatul Alexandru vod<ă>.

Pentru aceia, domniia m<ea> am dat şi am miluit sfânta noastră rugă, mân<ă>stirea Tazlăul, cu aceste doao sati de mai sus scrisă, ca să fie, pentru sufletel<e> părinţilor şi a moşilor domnii meli şi pentru săn<ă>tati şi mântuirea sufletului domnii meli.

Iar cini ar strica această danii a noastră şi miluiri, sau ar întoarci, acela să fii blăstămat di d<o>mnul d<u>mn<e>dzău, ce au făcut ceriul şi pământul şi de toţi sfinţii, în veci.

Ci aceste să fii, sfintii măn<ă>stiri, moşii cu tot venitul.

Altul să nu s<ă> amestice.

L<ea>t 7100 <1592> Fivr<uarie> 1.

Arh. St. Buc., ms. nr. 628, f. 370.
Trad. rom.

54

1592 (7100) Februarie 4.

Io Aron v<oe>v<o>d, *din mila lui dumnezeu, domn al al Ţării Moldovei*.

Adecă, domniia mea am dat şi am întărit şi am miluit sfănta noastră rugă, mănăstirea Galata, unde iaste hramul înălţarea lui Hristos, cu doao sate, anume Pizdénii şi Plopii, în ţinutul Hărlăului, cu hăleştée şi cu mori. Carea acest<e> sate Pizdénii şi Plopii, au fost drépte domneşti. Ci ca să-i fie sfintei mănăstiri, cu tot venitul.

Şi hotarul acestor de mai sus scrise sate să incépe dintr'o piiatră din vad şi de acolea, la o movilă, aproape unde iaste piatră, şi de acolea drept asupra părăului, spre ţarină, în deal, unde iaste piiatră, şi de acolea, pin Spinoşiţa, drept în deal, la piiatră şi de acolea drept pe din sus de iaz, de acolea pe la movila Cucoarăi, unde iaste piiatră, şi de acolea drept unde cade valea în Cotnari, la drumul cel mare, unde iaste piiatră, şi de acolea, înnapoi, până în Jijioară, în gura Lărgii, şi iară Jijioară la deal până în drumul Şipotilor, şi iară drumul la deal, la părăul Iazerului, şi de acolea, dela poteca Iazerului, pe din gios la o piiatră în vad, unde se isprăvéşte, dincătro întăi am început hotarul.

Şi altul să nu se amestece, peste cartea noastră.

L<ea>t 7100 <1592> Fevruarie 4 *zile*.

Arh. St. Buc. sm. nr. 628, f. 172 v — 173.
Trad. rom.

55

1592 (7100) Februarie 4.

Io Aron v<oe>voda.

Adică am dat și am miluit sf<â>nta al noastră mănăstiri Tazlăul, unde iasti hramul naștirea précistii, cu un sat, anume Stolniceni, cari să număsc Dinganii, pe Bistriț<ă>. Care sat au fost din ocolul Târgului Pietrii, și le-au fost lor danie acel sat, dela Ștefan vod<ă> cel Bătrân.

Și s'au fost luat di la măn<ă>stir<i> acel sat, când au fost prăpădit călugării direscl<e> și au fost dat iar la ocolul Pietrii.

Iar apoi, când au fost în dzilili lui Pătru vod<ă>, ei au aflat direseli și ni le-au <a>rătat, înainti noastră.

Apoi, domniia me am aflat că iasti drept al lor.

Pentru aceia, domniia m<e>, cu tot sfatul nostru, am dat acel sat de mai sus scris, anumi Stolnicenii, ca să fii sfintii măn<ă>stiri Tazlăului, dila domniia m<e>, cum și mai înainti au fost, cu tot vinitul, nirușiit niciodată, în veci.

L<ea>t 7100 <1592> Făvr<uarie> 4.

Arh. St. Buc., ms. nr. 628, f. 375.
Trad. rom.

56

1592 (7100) Februarie 24, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, cneaghina Anghilena, fiica lui Șeptelici și nepoții ei, Ionașco și Gligorie și Gheorghie, fiii lui pan Ghenghea fost hatman și s'au pârît cu cneaghina lui Dumitru Moviliță, pentru satul Săvenii, pe pârâul Bașeu. Și și-au pus și înaintea noastră, fiii lui Ghenghea privilegiile lor, ce au avut dela Ștefan voevod cel Bătrân și dela Petru voevod cel Bătrân și întărire și dela alți domni de mai înainte. Iar ea și-a pus uricul de danie, dela Ilie voevod.

Deci, noi i-am judecat, cu aceste privilegii și încă i-am trimis pe dăușii și la oameni buni și bătrâni și la megiașii dimprejur. Astfel ei toți au aflat, cu sufletele lor, că este dreaptă ocină și dedină a fiicei lui Șeptelici și a fiilor lui Ghenghea și până acuma au stăpânit bunicii și părinții lor acest sat.

De aceia, noi și boierii noștri și cu sfatul nostru am aflat, că este dreaptă ocină și dedină a fiicei lui Șeptelici și fiilor lui Ghenghea, și s'au îndreptat și și-au pus ferâie, 24 zloți, înaintea noastră. Iar cneaghina lui Dumitru Moviliță, a rămas de toată legea noastră.

Iar un uric, ce l-a făcut în zilele lui Petru voevod, precum că s'au pârît cu dânşii, iar boierii dela curtea domniei mele au mărturisit că nu s'au pârît atunci. De aceia, aceste privilegii ale ei să nu se creadă şi mai mult să nu aibă a se pârî şi nici să nu aibă a dobândi niciodată, în veci, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, anul 7100 ‹1592› Februarie 24.

Domnul a spus. Io Aron voevod ‹m. p.›

Marele logofăt.

Dumitru ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CCCCLXVIII/3.
Cu o trad. rom. din 1805.
O copie slavă, la Arh. St. Buc., ms. ur. 629, f. 127

57

1592 (7100) Februarie 28, Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Nicoară, de bună voia lui, de nimeni silit şi nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi cumpărătură din ispisoc de cumpărătură ce a avut el dela Petru voevod, partea lui, cât i se va alege, din satul Bucureşti. Aceea a vândut-o slugii noastre, Dumitru G.ecul, pentru şase zeci zloţi tătăreşti. Pentru aceia, să-i fie cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece.

In Iaşi, anul 7100 ‹1592› Februarie 28.

Bârlădeanul mare logofăt a învăţat şi a iscălit ‹m. p.›

Băseanul ‹a scris›.

Acad. R.P.R., DXCII/8.
Orig. slav, hârtie, deteriorat, pecete aplicată, căzută.

58

1592 (7100) Martie 7, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, sluga noastră Ionaşco Dracsin fost pârcălab de Neamţ, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi danie, ce a avut dela Ileana, mătuşa lui, fiica lui Turcu fost suiger, nepoata lui Evloghie fost mare vistier, pentrucă a îngrijit-o şi a hrănit-o în sărăcia ei, jumătate din satul Iteşti, ce este în ţinutul Hârlăului, cu jumătate din baltă şi codru şi cu poieniţe. Aceasta a vândut slugii noastre, lui Gligorie Udrea fost mare vatag de Hârlău, pentru nouă sute şi treizeci de zloţi tătăreşti.

Şi s'a sculat sluga noastră Gligorie Udrea fost mare vatag de Hârlău şi a plătit deplin toţi aceşti mai sus zişi 930 de zloţi tătăreşti, în mâinile slugii noastre Ionaşco Dracsin fost pârcălab de Neamţ.

De aceia noi, văzând plata de bună voie şi deplină, asemenea i-am dat şi am întărit slugii noastre Gligorie Udrea fost mare vătag de Hârlău, această mai înainte numită jumătate de sat, din Iteşti, în ţinutul Hârlău şi cu jumătate de baltă şi codru şi poieniţe, cu tot venitul.

Şi ispisocul ce l-a fost avut Ionaşco Dracsin dela Petru voevod încă l-a dat în mâinele lui Udrea.

Aceasta să se ştie.

Altul să nu se amestece.

Scris în Iaşi, în anul 7100 ‹1592› Martie 7.

Domnul a poruncit.

Bârlădeanu mare logofăt a învăţat şi a iscălit. Faceţi-i lui uric ‹m. p.›

† Preadovici ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Coşula, IV/6.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1805.

59

1592 (7100) Martie 15, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, sluga noastră credincioasă Ilea jitnicer şi a vândut dreptul său rob [1]) Ţigan, anume Coţaga şi cu femeia sa şi cu copiii lor. Aceasta a vândut slugii noastre Macri aprod, pentru douăzeci şi cinci de taleri număraţi.

Deci noi, văzând astfel de tocmeală a lor şi plata deplină, de bună voia lor, noi deasemenea şi dela noi am dat şi am întărit slugii noastre Macri aprod, ca să-i fie lui cu tot venitul.

Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris la Iaşi, Martie 15, în anul 7100 ‹1592›.

Însuşi domnul a spus.

Io Aron voevod ‹m. p.›

Andrei hatman a învăţat.

Grama a ‹scris›.

Acad. R.P.R., XLIX/2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată stricată.

[1]) în orig. «holop»

60

1592 (7100) Martie 20.

Dela Aron vod<ă> ispisoc.

Adec<ă> au vinit înaintia noastră și înaintia a noștri moldovenești boiari, a mari și a mici, cești oameni ce-i chiam<ă> Lazar, sămințiia lor și nepoții Ghindii, strinepoți Bilavii, de nime nevoiți, nici asupriți, ce de a lor bună voe ș'au vândut ei diriapte ocine și moșii, din direas ce ei au fostu având di'npărțal<ă> dila Pătru vod<ă>, din în a patra parte, giumătate, din satul ce s<ă> chiamă Cheltezăul, ce acum să cheamă [1]) Berteștii, pre apa Bârladului, cu vad de moar<ă> în Bârlad, ce iaste în ținutul Fălciiului. Aciasta au vândut singur, slugii noastre Andreiu Tăutul diiac, direptu 112 zloți tăt<ă>rești.

Și s'au sculat singur sluga noastră Andreiu Tăutul diiac și au plătit toți deplin, acești bani ce sintu mai sus scriși, 112 zloți tătărești, întru mâna lui Lazar nepotul Ghindii, strinepoții Bilavii.

Și noi, dac'am vădzut de a lor bună voe tocmal<ă> și deplin plată și noi așijdirea și dila noi i-am dat și i-am întărit, slugii noastre ce mai sus scris, Andreiu Tăutul diiac pre aciastă ce mai sus dzice, din a patra parte giumătate, din Cheltezău, ce acmu să chiam<ă> Bertești și cu loc de mor<ă> într'apa Bârladului, și dela noi, lui, ocină și cumpărătur<ă> cu tot vinitul nerășuit, <nicio>dănăoară, în viaci.

Și altu nime să nu să amiasteci, înaintia cărții noastre.

L<ea>t 7100 <1592> Mart. 20.

† A scris Prebici.

<Pe verso, din sec. XVIII:> «Zapis cuprinzător pe satul Cheltezăul, ci-i zic acum Belteștii, pe apa Bârladului, în țin<u>t<u> Fălciiului».

Acad. R.P.R., CCXLJ/6.
Trad. rom. din sec. XVII.

61

1592 (7100) Martie 20, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni rugătorii noștri, egumenul și cu toți frații întru Hristos, care sunt adunați și trăiesc în numele lui dumnezeu, în locașul mânăstirii Galata, din Iași, unde este hramul sfintei înălțări a domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos, împreună cu

[1]) în text «camă».

slugile noastre, Costin miedariu și frații lui și cu verii lor, Albotă și cu frații lui și Toader cu fratele lui, de bună voia lor și au schimbat între dânșii satele lor, ce le-au avut ei mai înainte de schimb, adică satul Măcicătenii, care este în ținutul Hârlău, care este al lor, danie dela Petru voevod și a fost drept domnesc ascultător de Hârlău și Hrișcanii, jumătatea de jos, în ținutul Sucevii. Și privilegiile și ispisoacele ce le-au fost făcut și le-au avut pe aceste sate, iarăși le-au dat și le-au schimbat între dânșii.

Și de acum înainte, să aibe a stăpâni singuri monahii dela mânăstirea Galata dreapta lor ocină și danie, adică satul Măcicătenii care este în ținutul Hârlău, care le este danie dela Petru voevod.

Iar dacă se vor afla cândva niște privilegii și ispisoace, să nu aibă judecată și nici să nu se creadă niciodată.

De aceia și domnia mea, când am văzut tocmeala lor de bună voie, ce și-au făcut între dânșii, le-am dat și dela noi și le-am întărit rugătorilor noștri, călugărilor dela sfânta mânăstire Galata, acest sat mai înainte zis, adică Măcicătenii, în ținutul Hârlău, care le este lor dreaptă danie, să le fie lor și dela noi ca și mai înainte și cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci, amin.

Scris la Iași, în anul 7100 <1592> Martie 20.

Domnul a spus.

Bârlădeanul marele logofăt a învățat și a iscălit <m. p.>

Predovici <a scris>.

Acad. R.P.R. CCXLI/5.
Orig. slav, hârtie, cu pecetea aplicată, strictă.

62

1592 (7100) Martie 20, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, credinciosul nostru Ureche logofăt, cu rugăminte să ne roage și să-și ceară dela domnia mea să-i facem ispisoc de întărire pe a lui dreaptă ocină și danie, din privilegiul de danie, pe care l-a avut dela Petru voevod, un sat anume Fundenii, care acum se numește Lățcanii, pe pârâul Albăii și cu locuri de mori pe Albăia; care acel sat a fost ascultător de Cetatea Nouă a Romanului și i-a fost lui dreaptă ocină și dedină. Încă și privilegiu a avut dela Alexandru voevod cel Bătrân și dela alți domni bătrâni de mai înainte, pe care le-a arătat mai demult înaintea domnului Petru voevod și deasemenea înaintea domniei mele.

Pentru aceasta, să-i fie lui și dela noi uric și ocină cu tot venitul. Și altul să nu se amestece.

Scris la Iaşi, anul 7100 ‹1592› Martie [1]) 20.

Domnul a spus.

Bârlădeanul marc logofăt a învăţat şi a iscălit ‹m. p.›. Faceţi-i uric.

Băseanul ‹a scris›.

Acad. R.P.R., XLIX/84.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.
Cu o trad. rom. din 1755, ibidem, XLIX/103.

63

‹1592—1593› Aprilie 11, Iaşi.

† Nicanor mitropolit de Suceava, scriem pace şi binecuvântare fiului şi prietenului nostru bun, pan Moţoc. Şi după aceasta, mă rog şi pentru domnia ta, să faci pace, pentru voia noastră, cu acest prieten al meu, cu Seachil, căci destul v'aţi judecat şi v'aţi făcut mustrare înaintea tuturor oamenilor mari. Şi sfătuieşte-te cu neamul domniei tale. Şi destul ai luat dela dânşii şi nie mi se pare că aşa va fi bine, pentrucă sunteţi nişte oameni.

Pentru aceasta mă rog domniei tale, ca să nu strici voia noastră.

Şi să fii sănătos, întru domnul, amin.

Scris în Iaşi, Aprilie 11.

† Şi să ştii că Lucocioaie a jurat pe sfânta evanghelie, înaintea noastră, că nu este în mâinile ei, mai mult decât atât cât dă, nici bani, nici alte bunuri, nici argint, nici alt nimic fără atât cât a mărturisit că a dat în mâinile voastre şi a rămas în mâinile ei. 6 August.

‹Pe verso adresa:› † Prietenului nostru bun şi de multă nădejde, pan Moţoc, fost vătah de Suceava.

Arh. St. Iaşi, CCCL/85.
Copie slavă din sec. XX.
Datat după Nicanor, mitropolit al Moldovei. In 1594 mitropolit era Mitrofan.

64

‹1592—1595› Aprilie 20, Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat această carte a noastră rugătorilor noştri, călugărilor dela sfânta mânăstire dela Neamţ, pentru aceia că ori unde ei vor afla pe drepţii lor robi Ţigani, asupra cărora au urice, să fie tari şi puternici cu această carte a noastră să-i adune şi să-i aducă la mânăstire, fie că vor fi între Ţiganii boiereşti sau printre alţii călugăreşti sau la ‹Ţiganii› noştri domneşti.

[1]) «Mart» în text este redat cu monogramă deosebită.

De aceia, nimeni să nu îndrăznească a-i opri, înaintea acestei cărți a noastre.
Scris la Iași, Aprilie 20.
Domnul a spus.
Roșca logofăt a învățat.
Scântee [1]) <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIV/2.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Datat din domnia lui Aron vodă.

65

1592 (7100) Mai 3. Iași.

Din mila lui dumnezeu, Io Aron voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Onciul Herțea vătag ne-a slujit drept și credincios.

De aceia noi, văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă și i-am dat și i-am întărit dela noi, în țara noastră, în Moldova, dreapta lui ocină și cumpărătură, din privilegiul de cumpărătură, ce a avut dela Petru voevod, satul anume Cernăcăul în ținutul Cernăuți, și cu mori, pe care și l-a cumpărat dela Drăghici Borotco fost mare vătag de Suceava, pentru o mie și două sute taleri de argint. Care acest sat mai sus scris, anume Cernăcăul, în ținutul Cernăuți, a fost cumpărătură lui Drăghici Borotco dela Ionașco, fiul lui Iațco fost stolnic, din privilegiul de cumpărătură, ce a avut Ion Iațco fost stolnic, dela Petru voevod cel Bătrân.

<De aceia>, să-i fie lui și dela noi uric și ocină cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lui, care i se va alege mai deaproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai înainte zis, anume Cernăcăul, în ținutul Cernăuți, să fie din toate părțile, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Io Aron voevod și credința boierilor noștri: credința panului Bucium vornic de țara de jos, credința panului Ivan vornic de țara de sus, credința panului Molodeț și a panului Jora pârcălabi de Hotin, credința panului Bejan pârcălab de Neamț, credința panului Onciul și a panului Ionașco pârcălabi de Roman, credința panului Andrei portar de Suceava, credința panului Oprea postelnic, credința pa-

[1]) In text « Iscra ».

nului Constantin spătar, creeința panului Teț.....[1]) vistier, credința panului.....[1]) ceașnic, credința panului.....[1]) stolnic, credința panului Stan comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărire a noastră, ci să-i dea și să-i întărească, pentrucă i-am dat și i-am întărit, pentrucă îi este dreaptă ocină și cumpărătură.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Bârlădeanul marele logofăt, să scrie și să o atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris Cârstea Mihăilescul, în Iași, în anul 7100 <1592> luna Mai 3 zile.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 58.
Orig. slav., perg. deteriorat, pecete atârnată.

66

1592 (7100) Mai 5, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată pe aceste adevărate slugi <ale noastre>, Boldur și sora lui, Magda, fiii lui Dragoș Mihăilaș și deasemenea verii lor, Ma<crina> și surorile ei Ana și Mărica, fiicele lui Sima Mihăilaș și deasemenea verii lor, Stefa și frații lui, Ion și Gavril și Mătiaș și sora lor <Ga>fa, fiii lui Toader Hertea, toți nepoții lui Vasco Mihăilaș, strănepoții lui Ivanco Mihăilaș, i-am miluit cu deosebita noastră <milă și> le-am dat și le-am întărit lor, dela noi dreptele lor <ocine și> dedine, din privilegiul de miluire și de întărire, ce a avut străbunicul lor, Ivanco Mihăilaș, dela Alexandru voevod cel Bătrân, anume satul Marșiți, la gura Răchitnei Mici și Sijcouții pe Prut, care acum se numește Noua Suliță și satul Coteteleva și satul Samcăuții, ca să le fie lor și dela noi uric și ocine <și cu tot> venitul.

Și altul să nu se amestece.

Scris în Iași, anul 7100 <1592> Mai 5.

Domnul a poruncit.

Bârlădeanul marele logofăt a învățat și a iscălit.

† Băseanul <a scris>.

Acad. R.P.R., CCCLVII/10.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII, ibid.,CCVI/139.

---

[1]) loc șters în orig.

67

1592 (7100) Mai 8, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Nicoară șoltuz de Baia, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut o moară a sa, pe Topliță, care este mai sus de târgul Baia. Aceasta a vândut-o sfintei mânăstiri dela Moldovița, pentru treizeci de taleri de argint și pentru o butie de vin; care acea moară mai sus zisă a fost făcut-o Nicoară cu banii săi, dar pe locul mânăstirii Moldovița, ca să fie sfintei mânăstiri Moldovița acea moară în Topliță, mai sus de târgul Baia, și dela noi, cu tot venitul. Pentru aceia, altul să nu se amestece dinaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7100 <1592> Mai 8.

Domnul a spus.

Bârlădeanul marele logofăt a învățat și a iscălit.

Dumitru Huscovici <a scris>.

Acad. R.P.R., XIX/74 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1811.

68

1592 (7100) Mai 9, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor din mânăstirea Bistrița și urednicului lor dela Slugani. Pentru aceasta, el să fie tare și puternic și cu această carte a noastră, să-și apere o topliță din Slugani. Dacă va găsi pe cineva acolo prinzând pește, oricine va fi, cu mreje sau cu sac sau cu undiță, ei să-i ia mreaja și sacul și peștele și tot ce va avea cu dânsul, numai gol să-l lase.

Pentru aceasta, nimeni să nu îndrăznească să-l ție sau iarăși să-l oprească, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7100 <1592> Mai 9.

Domnul a spus.

Ureche logofătul a învățat.

† Mărgelat <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bistrița, V/3—4.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

69

1592 (7100) Mai 14, Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat şi am întărit sfintei noastre rugi, mânăstirea numită Bistriţa, dreptii ei robi Ţigani, anume: Gligorie cu femeia şi copiii şi Necoară cu femeia şi copiii şi Lazea cu femeia şi cu copiii şi Specşea cu femeia şi copiii şi Trifu cu femeia şi copiii şi Crăciun cu femeia şi copiii şi Oniţă cu femeia şi copiii şi Avram cu femeia şi copiii şi Simeon cu femeia şi copiii şi Luca cu femeia şi copiii şi Drăgoi cu femeia şi copiii şi Vitolt cu femeia şi copiii şi Simeon cu femeia şi copiii şi Nechita cu femeia şi copiii şi Ştreanga cu femeia şi copiii şi Vasilie cu femeia şi copiii şi Ţola cu femeia şi copiii şi Ţapul cu femeia şi copiii şi Şoica cu femeia şi copiii şi Romaşco cu femeia şi copiii şi Petrică cu femeia şi copiii şi Cărbune cu femeia şi copiii şi Bodea cu femeia şi copiii şi Macsin cu femeia şi copiii şi Iochim cu femeia şi copiii şi Sangriu cu femeia şi copiii şi Moşco cu femeia şi copiii şi Moşul cu femeia şi copiii şi Marco cu femeia şi copiii şi Negară cu femeia şi copiii şi Tudora cu femeia şi copiii şi Bonţul cu femeia şi copiii şi Vasilie Cărbune cu femeia şi copiii şi Hicol cu femeia şi copiii şi Leuştean cu femeia şi copiii şi Crăciun cu femeia şi copiii şi Danciul cu femeia şi copiii, care aceşti mai sus scrişi robi Ţigani sunt dedemult robi Ţigani ai sfintei mânăstiri. Să-i fie şi dela noi cu totul neclintiţi. Şi altul să nu se amestece.

Scris la Iaşi, în anul 7100 ‹1592› Mai 14.

Domnul a poruncit.

Ureche logofăt a învăţat.

A iscălit Bârlădeanul logofăt ‹m. p.›

† Alexa ‹a scris.›

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iaşi, XXXV/3.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. cu data greşită: 1592 Mai 7, ibid. XXX/2.

70

1592 (7100) Mai 15, Iaşi.

Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat şi am întărit sfintei mânăstiri dela Putna un iaz cu moară, ce este în hotarul satului Stavcianii, din ispisoc de danie ce a avut sfânta mânăstire dela Petru voevod, ca să fie sfintei mânăstiri şi dela noi cu tot venitul şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7100 ‹1592› Mai 15.

Domnul a zis.
Bârlădeanul mare logofăt a învăţat şi a iscălit.
Mihăilescul ‹a scris›.

Arh. St. Iaşi, CCXL/31.
Copie slavă din sec. XVIII, cu greşeli.

71

1592 (7100) Mai 15, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri sluga noastră Necoară Moviliţă, fiul Mariicăi, nepotul Tudorei şi strănepotul lui Ion Gherman, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut a sa dreaptă ocină şi dedină cu privilegiul de împărţire ce a avut strămoşul lui, Ion Gherman dela Petru voevod cel Bătrân a patra parte din Matatici şi a patra parte din moară şi a patra parte din Pocigani şi partea lui şi partea fratelui lui, Moghilă şi partea Maliuei [1]). Aceasta a vândut-o slugilor noastre Ursu şi Zaharia şi femeii lui, Marica [2]) şi copiilor lor pentru patru sute şi cincizeci zloţi tătăreşti [3]).

Şi i-au plătit toţi deplin înaintea noastră şi dinaintea boierilor noştri, ca să le fie şi dela noi cu tot venitul.

Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7100 ‹1592› luna Mai 15.

Domnul a spus.

Bârlădeanul mare logofăt a învăţat, a iscălit ‹m. p.›

† Mihăilescul ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Bogdana, XLII/3-4.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1761.

72

1592 (7100) Mai 25, Iaşi.

Aron voevod cu boerii întăreşte daniia Maricăi Teclicioae, care fiind faţă dăruieşte mitropoliei *jumătate* sat Huhurezu din ţănutu Socevi, ca pe o dreaptă a sa ocină şi *celelalte*.

Iaşi, 7100 ‹1592› Mai 25 zile.

Arh. St. Buc., Condica mitrop. Moldovei, nr. 527, f. 67 v.
Rezumat rom.

---

[1]) pasagiul „Şi partea lui... Mălinei" s'a scris deasupra rândului.
[2]) cuvintele: „şi femeii lui Marica" s'au scris deasupra rândului.
[3]) cuvintele.: „şi cincizeci", s'au scris deasupra rândului.

73

1592 Iulie 20.

1592

† Mărturisesc eu, Hrisoverghis, pentru stupii Putnei, pe care mi i-a dat domnul Petru voevod și i-am adunat și am dat asprii la locurile pe care mi le-a hotărît domnia lui, și, trecând vreme la mijloc, s'a zăbovit ca să dau socoteală, și domnul mi-a cercetat pecetluitele ca să vadă unde și cui i-am dat. Și pentru aceasta, eu mărturisesc pe sufletul meu că nicio pecetluită a domnului n'a rămas în mâna mea, nici pentru stupi, nici pentru altă slujbă și, dacă poate cu timpul s'ar găsi și o pecetluită la mâna mea, să nu fie pe seama socotelii.

Iulie 20. Și cu mâna mea am iscălit.

Precum scrie, mărturisesc și eu, Doamna Ruxandra.

<Pe verso, de mâna lui Petru Schiopul:> „Camaraș. Iulie 20".

Acad. R.P.R., CCC/14.
Orig. grecesc, hârtie.

74

<1592 Septembrie 1—1593 August 31> 7101, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, mari și mici, această femeie, anume Văsiica, fiica lui Toader Galiță, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină pe care a avut-o ea, a șaptea parte din jumătate de sat din Bahnă. Și a vândut slugii noastre Nechita păhărnicel [1]), fiul lui Drăgan Galiță, pentru o sută și cincizeci de zloți tătărești.

Și s'a sculat sluga noastră Nechita și a plătit toți banii mai sus scriși, înaintea noastră, 150 de zloți, ca să-i fie lui ocină și dela noi, cu tot venitul. Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7101 <1592 — 1593>.

† Însuși domnul a spus.

† Marele logofăt a învățat.

† Ionașco <a scris>.

Arh. St. Iași, CCLXXXVII/28-29.
Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1845.

[1]) „păhărnicel", așa în orig.

75

<1592 Septembrie 1—1593 August 31> 7101.

Ispisoc dela Aron v<oe>vod, din v<e>l<e>t 7101 <1592-1593>, întru care scrie că domnie sa au întărit sfintii m<ă>n<ă>stiri a Voronéțului, pre a lor drepți robi Țigani, anumi: Buzurna cu Țiganca și cu copiii lor; și Isacul cu Țiganca și cu copiii lui; Onuț cu Țiganca și cu copiii lor și Agere cu Țiganca și cu copiii lui și Luca cu Țiganca și cu copiii lor și Ștefan cu Țiganca și cu copiii lor și Toda cu Țiganca și cu copiii lor și Nechifor cu Țiganca și cu copiii lor și Lupul cu Țiganca și cu copiii lor și Burdea cu Țiganca și cu copiii lor și Ciocârlan cu Țiganca și cu copiii lor și Mărica cu copiii ei și Cupcea cu copiii și Ana cu copiii ei și Părasca cu copiii ei, ca să fie sfintei m<ă>n<ă>stiri și dela domnie sa, drepți robi, în véci.

Arh. St. Buc., ms. nr. 628, f. 569—571.
Rezumat rom.

76

1592 (7101) Septembrie 18, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire Neamț, pentru ca ei să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele să-și apere întregul hotar, cât a fost hotarul cetății Neamț, dela gura Fărcașei până la gura Largăi și drept peste Bistrița la izvorul Direptul și dealul Hurduga, pentruca nimeni să nu aibă a prinde pește în acele hotare și nici să pască alte dobitoace și nici să nu vâneze fiare. De aceia, nimeni să nu îndrăznească a întra acolo, înaintea acestei cărți a domnici mele.

Scris la Iași, anul 7101 <1592> Septembrie 18.
Însuși domnul a spus.
Marele logofăt a învățat.
† Alexa <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIII/7.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1803.

77

1592 (7101) Octombrie 28, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, scriem. Am dat această carte a domniei mele, slugii noastre, Lupul pitar din Păușești și lui

Banul din Cucuteni şi lui Toader păhărnicel, pentru ca ei să fie tari şi puternici cu această carte a domniei mele, să-şi ţie dreapta lor ocină şi dedină, jumătate din satul Drăgeştii, din ţinutul Vaslui.

Iar Decica îşi va cere banii săi, de unde a dat banii săi şi să aibă a ieşi Decica din sat.

Iar cui i se va părea strâmb, el să stea de faţă, înaintea acestei cărţi a domniei mele. Pentru aceasta, nimeni să nu cuteze să-i scoată pe dânşii din sat, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7101 <1592> Octombrie 28.

Domnul a spus.

Moţoc marele vornic a învăţat.

† Boldor <a scris>.

Acad. R. P. R., CXL/201.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

78

1592 (7101) Noembrie 23.

Altă carte dela mărie sa Aron voevod, precum au tras la giudecată Stan şi Simion Vrabie pe giupăneasa Dăngoae şi pe Crăste Burlă şi pe răzeşii lor pentru o arătură ce iaste în Văcăreşti şi mărie sa împreună şi cu sfatul mării sale i-au giudecat şi au aflat după pravilă că nu să vine să ia arătura Stan şi Simion, că au rămas din giudecată, iar giupăneasa Dăngoae şi Crăste s'au îndreptat şi să nu mai aibă a să trage pentru aciastă arătură în veci. Domnul a zis.

Leat 7101 <1592> Noembrie 23.

Arh. St. Buc., Condica M-rii Răchitoasa, nr. 572, f. 34.
Rezumat rom.

79

1592 (7101) Decembrie 4, Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit şi am miluit sfânta mânăstire dela Neamţ cu satul anume Drăgăneşti, ce a fost dat şi înainte de aceasta de domnia mea, sfintei mânăstiri, ca să-i fie ei cu tot venitul.

Altul să nu se amestece, înainte acestei cărţi a domniei mele.

Scris în Iaşi, anul 7101 <1592> Decembrie 4.

Insuşi domnul a spus.

Borcea logofăt a învăţat.
Avram ‹a scris›.

Acad. R. P. R., CLXV/151.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII.
Două traduceri rom. la Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, XIII/3 şi o copie, idem M-rea Râşca, I/1 (nr. 2).
Un regest la Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 39, f. 181.

80

1592 (7101) Decembrie 30. Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Scriem slugii noastre credincioase, Gheorghie pârcălab de Vaslui. Vă dăm de ştire că a venit înaintea noastră Ionaşco din Burdugani şi s'a plâns de faţă înaintea noastră cu Marco de acolo, pentru 6 boi ai lui Ionaşco, cu care i-a plătit lui capul şi i s'au pierdut boii pentru dânsul. Şi a rămas de lege Ionaşco pe Marco şi şi-a pus fierâie înaintea porţii.

Astfel de acum înainte, să aibă Ionaşco a-i stăpâni dedina din Burdugani, din jumătate de sat, a patra parte, cu tot venitul, să fie a lui şi a fraţilor lui.

Şi dacă ar vrea Marco să-şi plătească dedina, să-i daţi lui zi şi dacă nu, să fie Ionaşco cu dedina şi să nu aibă Marco a mai pârî pe Ionaşco nici decum, în veci, înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Altfel să nu faceţi.
Scris în Iaşi, 7101 ‹1592› Decembrie 30.
Domnul a spus.
Nădăbaico a învăţat.
Ionichie ‹a scris›.

Acad R.P.R., CXXXIX/109.
Orig. slav, hârtie, pecetea aplicată.

81

‹1593—1595 Aprilie› Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. ‹Iată a venit› înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri cneaghina lui Bârlădeanul fost logofăt, cu mare plângere şi cu mare mărturie, cu oameni buni şi cu boieri dela curtea domniei mele, zicând că privilegiul şi ispisoacele de cumpărătură ce a avut Bârlădeanul logofăt şi dela domnia mea, pe nişte părţi de ocină din sat din Forăşti ‹pe care le-a cumpărat› dela Profira şi dela Todosia şi dela Samson şi dela

Ştefan şi dela..... [1]) şi dela Ursu, pentru o sută şi douăzeci de taleri de argint, aceste privilegii le-a pierdut, când a pierit însuşi Bârlădeanul.

<De aceia noi, văzând> a lor plângere şi mărturie, noi asemenea şi dela noi, i-am dat şi i-am întărit, ei şi copiilor ei, aceste toate mai sus scrise părţi <de ocină din sat> din Forăşti, ca să le fie lor şi dela noi uric, cu tot venitul.

Scris în Iaşi, anul . . . . . [1])

Domnul a spus.

Ştefan marele logofăt a învăţat . . . . . [1])

Gavrilovici [2]).

Acad. R.P.R., LXXXVI/1.
Orig. slav, hârtie, din care lipseşte o parte, pecete aplicată.
Datat din domnia lui Aron Vodă şi după dispariţia din divan a lui Bârlădeanu log.

82

1593 (7101) Ianuarie 3, Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele, rugătoriului nostru, egumenului şi întregului sobor dela sfânta mânăstire numită Galata şi satului lor, anume Voroveştii, ca să aibă ei, dela domnia mea slobozenie, să nu ne lucreze nouă niciun fel de lucru al nostru, nici iliş să nu plătească, nici cincizeci de aspri, ci să aibă ei a plăti sfintei mânăstiri.

De aceia, nimeni dintre slugile domniei mele, ilişari sau cincizeciari, să nu cuteze a-i învălui niciodată, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, în anul 7101 <1593> Ianuarie 3.

† Însuşi domnul a spus.

† Gligorcea logofăt a învăţat.

† Solomon <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, X/5.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1795.

83

1593 (7101) Ianuarie 8, Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea am dat şi am întărit sfintei noastre rugi, mânăstirii numită Moldoviţa, unde este hramul sfintei blagoveştenii, două mori în târgul Baia, una în mijlocul

[1]) lipsă în orig.
[2]) cu litere latine.

târgului, iar alta la capătul târgului și cu poverne de bere și cu sladniță [1]) și cu patru case de poslușnici.

Deasemeni domnia mea i-am iertat, pentru sfânta mânăstire, de cai de olac și de podvoade și de jold și boii să nu li se ia pentru alți oameni și pentru multe alte munci mărunte care sunt la târg, afară de darea împărătească. Care acele mai sus scrise două mori și cu poverne și cu sladniță și acei patru poslușnici din târgul Baia, au fost danie și miluire sfintei mânăstiri Moldoviţa dela părintele domniei mele, răposatul Alexandru voevod, veșnica lui pomenire și din privilegii de danie pe care le-a avut sfânta mânăstire mai sus scrisă și din ispisocul de întărire pe care l-a avut sfânta mânăstire dela Iancul voevod.

Domnia mea deasemeni am dat și dela noi și am întărit toate aceste mai sus scrise, ca să fie sfintei ‹mânăstiri› și dela noi, cu tot venitul, neclintit-niciodată, în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Iași, în anul 7101 ‹1593› Ianuarie 8.

Domnul a poruncit.

Gligorcea Crăciun logofăt a învățat.

† Buzineo a scris.

Acad. R.P.R., XV/104 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.
Cu o trad. rom. din 1811.

84

1593 Ianuarie 18.

La Bohna, 2 mile; Golevrec, 1 mile; 30 groș‹i›.
La Cracău, 4 mile; 60 groș‹i›.
Scavina, 2 mile; Zator 4 mile; 22 groș‹i›
Svencina, 2 mile.

Aicia, țara împăratului.
Șpcena, 3 mile; 37 groș‹i›.
Strumin, 2 mile.
Friștat, 2 mile.

Țara Muraveci.
Ostraveț, 2 mile; 54 groș‹i›.
Hraniţa, 6 mile.
Șurova, 1 milă.

[1]) ‹ sladniță », așa în orig.

Lipnic, 1 milâ.
Olomoneţ, 3 mile; 3 t<a>l<eri>.
Cralița, 2 mile.
Vișâ, 2 mile; 63 groș<i>.
Austrileţ, 2 mile.
Vistérniţ, 4 mile.

Ţara Austriâ.
Nichilzburcă, 1 milâ.
Boizboz, 3 mile.
Vilchirdorfŭ, 1 milâ.
Gaonirdorfŭ, 2 mile.
Volcăf, 1 milâ.
Beciul, 3 mile.
Dresăcrisen, 4 mile.
Neiștat, 4 mile.
Neichirfon, 2 mile.
Clocniţ, 1 mile.
Șovden, 1 milâ.

Ţara Știdia
Merţușlac, 3 mile.
Crigle, 2 mile.
Chiber, 1 mile.
Purcan, 3 mile.
Loiben, 2 mile.
Sim Mihai, 1 milâ.
Cnitelfeltŭ, 3 mile.
Iudenborchi, 2 mile.
Hunţărmachi, 3 mile.
Saiflin, 1 milâ.
Murava, 2 mile.

Ţara Lungă.
Tamspeca, 4 mile.
Svenmihei, 1 milâ.

Ţara Carintiâ
Minden, 3 mile.
Pascenburchi, 3 mile.
Graifremburchi, 2 mile.

Traaburchi, 2 mile.

Țara Tiroli.

Lienți, 2 mile.

Lilen, 3 mile.

Inher, 1 milâ.

Niderdorfu, 1 milâ.

Velspurchi, 1 milâ.

Bornechi, 2 mile.

Sim Lerenți, giumătate milâ.

Sumiborchi, giumâtate.

Auzŭ, giumatate

Findin, 1 milâ.

Milbah, 1 milâ.

Briesen, 1 milâ.

Cleuzen, 2 milâ.

Poțen, 3 mile.

‹In sens invers, jos în dreapta, de mâna lui Petru Schiopul:›

"+ 160 mil‹e› den Livov pana Poci,

se ști‹i›. Ai 1593 Ghinnar 18 zile.

‹Pe altă pagină, de mâna lui Petru Vv.:›

+ 12 Sanbur, Perămișle, 12 mil‹e›.

+ 13 Perămișle, Livov.

4, 4, 3, 3, 4, 2, 2, 2, 5, 47.

Holomei Ațpos.

+ 8 mil‹e› + 10 mil‹e›

+ 27 mil‹e›, Cheracov pana Romenaț.

+ 20 mil‹e›, pana Beci.

+ 70 mil‹e›, Teci, pana Noci.

‹Altă mână, aceeaș din restul textului:›

+ Dela Liov, 4 mile, la Horodoc; 27 groș‹i›.

Până la Vișuia, 3 mile.

+ Până la Mosticjca, 5 mile; 23 groș‹i›.

La Peremâșlea, 4 mile; 8 groș‹i›.

Pâ‹nă› la Caciciucâ, 5 mile; 25 groș‹i›

Până la Reașov, 4 mile; 21 groș‹i›.

+ Sen Vișov, 3 mile; 6 groș‹i›.

+ Dămbovița, 3 mile; 10 groș‹i›.

+ La Trănov, 4 mile; 17 groș‹i›.
La Honici, 2 mile.
La Briajec, 2 mile.

Acad. R.P.R., CCC/35.
Orig. rom, hârtie filigran, pecete inelară timbrată pe foaia — plic.
Foaia a servit drept plic, are pe o parte, scris de mâna lui Petru Șchiopul: „Cherștitov".
Pe aceiași față, e o însemnare veche arhivalică, cu litere latine: „Turcelea › 1593 ».

85

‹1593 Ianuarie după 29› [1]).

A mea scrisoare.

† Mult mă închin domniei tale și boierului Zotu. Ai poruncit și i-ai dat un izvod al unei scrisori cum că s'a rătăcit, și despre aceasta să nu ai îngrijorare. Acea scrisoare mi-a sosit în mână și am trimis-o, și merge la Mega-hori cu mâna sfântului Pavel [2]), iar celelalte de acum înainte le vei înțelege. Altfel ne rugăm și noi, robii tăi, ca să scapi pentru noi cu sufletul și cu trupul.

Acad. R.P.R., CCC/37.
Copie în greceşte, contemporană cu originalul.

86

‹1593 Ianuarie după 29›. [3])

Către Vlakidos

† Dacă vrei să le afli pe toate despre prietenii care sunt în nevoie, fostul vostru frate Alexandru voevod, și cu fiul vostru Mihnea voevod și cu domnia voastră fiindcă suntem prieteni, în orice clipă aceasta am avut în mintea noastră pentru aceste două țări: ca să fiți la una domn, și așa ne-am gândit și am spus-o aci în fiecare zi. Acele țări au căzut în unele necazuri și, când Sinan paşa era mazil, le-a înțeles pe toate și când a ajuns vizir s'a gândit în ce chip să se ridice aceste două țări. Și la aceasta a spus să-i găsesc oameni cunoscători ai acelui loc. Și când a spus-o, i-au spus că sunt șerbi de-ai lui Mitaros [4]) care au venit de acolo și dacă vrei, să-i întrebi. Și astfel a chemat pe vreo zece și i-a întrebat, iar noi i-am spus: „Să trăiești mulți ani! Află că pieirea și starea acelei țări i-au venit ceas cu ceas,

[1]) Datare propusă de Iorga, Hurmuzaki XI, p. 311, nr 37.
[2]) Convențional. Poate înseamnă că scrisoarea o duce vreun călugăr dela mânăstirea Sf. Pavel dela Muntele Athos.
[3]) Datarea propusă de Iorga în Hurmuzaki XI, p. 309, nr. 436.
[4]) Nume convențional: sultanul

pentrucă se schimbă domnii: unul era cioban, altul argat, altul cazac și pentrucă nu se orânduiesc banii odată pentru totdeauna și sunt săraci și vin și golesc lumea și adună pentru dânșii avere și lucruri și pietre scumpe și pentrucă nu le pasă de lume să vadă, și nici domnii nu știu ce este. Asemenea vorbe am spus noi și pașaua a spus: „Trebue să știm cum are să fie lucrul". Și au zis banul și oamenii tăi și noi, prietenii tăi ce ne aflăm acolo: „Să trăiești mulți ani, pașă! din pricina silniciilor vreunui nedrept și.....[1]) n'a putut să sufere proigumenul [2]) și s'a retras într'un colț. A cărui igomenie [3]) este dela moși strămoși iar neamul lui întreg este de igomeni, și se pricepe și la igomenie. Și, pentru un timp, când a fost lovită și jefuită mânăstirea [4]), el a potolit lucrurile. Și acum iarăși, în afara aceluia, nimenea altul poate îndrepta aceste mânăstiri". Așa am spus aceasta epitropului [5]), care să trăiască mulți ani, și, precum am spus-o, a făcut o anafora către cinstitul Mitaros iar Mitaros a spus epitropului că trebue să se facă, și epitropul a spus multe vorbe bune, și cu mila lui dumnezeu, slujba s'a făcut. Insă zi și noapte grăbește-te cât mai iute și, când va da dumnezeu să ne întâlnim, vei înțelege cum a suferit un pricten pentru un prieten. Sfârșit.

Acad. R.P.R., CCC/37.
Copie (sau traducere) grecească, împreună cu mai multe documente transcrise pe aceeași hârtie.

87

‹1593 Ianuarie după 29› [6]).

Scrisoarea lui Ieremia către Vlădică.

† Insă acolo se găsește proigumenul.[7]) Și îi scriu să vină și te rog, silește-l să vină, și să nu-i fie teamă, căci toți boierii sunt în ajutorul domniei sale și este voia celui mare [8]) și a vizirului și a celorlalți oameni mari. Numai de s'ar hotărî. Așa gândește, și nu altfel.

Acad. R.P.R., CCC/37.
Copie (sau traducere) grecească contemporană cu originalul.

---

[1]) în text „traghitoron".
[2]) convențional: domnul.
[3]) convențional: domnie.
[4]) convențional: țară.
[5]) convențional: vizirul.
[6]) Datarea propusă de Iorga, Hurmuzaki XI, p. 313 și 441.
[7]) convenționalul: domnul.
[8]) Convențional: sultanul.

88

‹1593 Ianuarie după 29› [1])

Anaforaua proigumenului [2]).

† Domniei tale înfățișăm ca un rob anoaforaua noastră. Am aflat aici că pe domnia ta dumnezeu te-a adus din nou la cinstea cea dintâi și îi mulțumim lui dumnezeu și dumnezeu știe cum ne-am bucurat de aceasta. Și dumnezeu să înmulțească anii cinstitului Mitaros [3]), și deasemenea și domniei tale să-ți înmulțească anii, și în această cinste să fii pururea, amin. Aici, doamne al meu, care să trăiești mulți ani, dacă vrei să afli domnia ta cum am ieșit din eparhia [4]) mea, poate domnia ta ai aflat-o, și, deoarece domnia ta ai ajuns mazilit, s'au ridicat potrivnicii, iar eu nu am avut ce face și m'am retras.

Dar și dela omul nostru de față care-ți aduce scrisoarea, vei afla. Dar dumnezeu știe că întâi și dela început, eu nu am avut cândva în gând un astfel de lucru și, decând m'am retras, nu mi-am făcut așezare în niciun loc. Și de aceia am o cerere dela domnia ta: să ceri iertarea noastră dela Mitaros [3]) pentru greșeala noastră și să ne odihnească în eparh'a [5]) sa și toată viața noastră să rugăm pe dumnezeu pentru domnia sa.

Acad. R.P.R., CCC/37.
Copie (sau traducere) în grecește, contemporană cu originalul.

89

1593 (7101) Februarie 11, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit și am dat și am miluit pe cinstitul și credinciosul boier al domniei mele, pe Drăghici Bogza clucer, cu două sate în ținutul Neamțului, pe pârâul Cracăului, anume Lăleștii și Căcăcenii, ce sunt amândouă într'un hotar.

Iar hotarul Lăleștilor este dela moara Căcăcenilor, drept la Drumul Târgului, de acolo drept la dumbravă, pe dumbravă în jos, în Lacul [6]) sec, de acolo drept după dumbravă la vale, la Drumul Târgului, în jos, drept pe muchea [7]) Râlmului zăpodiei, muchea Râlmului la vale, la vadul izvorului, dela vadul izvorului drept în apa Cracăului, matca Cracăului, în sus la moara Căcăcenilor. Iar hotarul Căcăcenilor este până în hotarul Căciuleștilor.

---

[1]) Datare propusă de Iorga, Hurmuzaki XI, p. 311, nr. 438.
[2]) convențional: Petru Șchiopul.
[3]) convențional: sultanul.
[4]) convențional: Moldova.
[5]) convențional: imperiul turcesc.
[6]) « Lacul », așa în orig. slav.
[7]) « muchea », așa în orig slav.

Pentrucă atunci, când a fost nevoia țării, domnia mea am luat dela Bogza clucer, două sute de bani roșii ungurești și patru telegari[1]) cu sanie și i-am dat mamei hanului. Și am dat aceste sate care le scriem mai sus, care se cheamă vândute pentru nevoia țării, pentrucă aceste sate au fost drepte domnești de moștenire.

Cine ar cuteza să se amestece înaintea întocmirii și daniei și miluirii și vânzării noastre, acela să fie neiertat de dumnezeu și de toți sfinții.

In Iași, anul 7101 <1593> Februarie 11.

† Insuși domnul a poruncit.

Ghiorghie vornic a învățat.

† Nica <a> scris >.

Arh. St. Iași, CCCL/86.
Copie slavă din sec. XX.
La Arh. St. Iași, CDLIX/2 o copie slavă fără dată, cu deosebiri de fond. Drăghici Bogza este pitar și se menționează că cele două sate au fost domnești, ascultătoare de ocolul târgului Piatra.

90

1593 (7101) Martie 12, Iași.

Cu mila lui dumnezeu, noi Aron voevod, domn Țării Moldovii. Facem știre cu aciastă a noastră carte tuturor cine va vide sau citindu-să va auzi, iată acest adevărat și cinstit boeriul nostru giupânul Vartec din țara de gios au slujit noo cu dreptate și cu credință și văzând noi slujba lui cea cu dreptate ce-au arătat cătră noi și pământul lui, drept aceia l-am miluit cu osăbită a noastră milă, i-am dat și i-am întărit în pământul nostru al Moldovii a lui dreaptă ocină și cumpărătură din dreptul său urie din uricul de cumpărătură ce au avut el dela acel Petre voevod Bătrânul un sat anume Ursăștii di pe Bârlad, din gura Părăschiului și cu loc de moară pe Bârlad, ce și-au cumpărat dela sluga noastră Toader *și* Iancul *și* Trifan *și* Ion Frijă *și* Petre *și* Bode *și* Tămpa *și* Boldor *și* Isac *și* Moisăi, toți nepoții Necșii *și* Albii *și* Stanii *și* Micli *și* Zahula și strănepoții lui Ivan Iampotă cu dresuri de danie ce au avut strămoșul lor Ivan Iampotă dela Ilie voevod cel Bătrân. Aciasta au cumpărat dela unuții de sus, drept patru zloți tătărăști.

Și iarăși am dat și am întărit cinstitului și credincios boeriului nostru giupânului Vartic *mare* vornic *și*[2]) țara de gios a lui dreaptă ocină și cumpărătură a

[1]) «telegari», așa în orig slav.
[2]) corect trebue „de" în loc de „și".

șapte parte din partea din sus din satul Galbenii di pe Zeletin și cu locuri de mori pe amândoo părțile di Zeletin. Drept aceia, să-i fie lui și dela domniia me uric și moșii cu tot venitul, lui, fiilor și nepoților *și* strănepoților și la tot neamul lui, cine se va alege mai deaproape, neclintit nici odinioară, în veci.

Iar hotarul numitului de sus sat Ursăștii de pe Bârlad, din gura Părăschiului și cu locuri de moară în Bârlad, să fii pe unde au hotărât Tofle *jost* ușar despre satul Chișul, începând hotarul din dealu, unde este un copaci și de acolo până la o piiatră ce să hotărăște cu satul Chișul și dela ace piiatră spre un părău mic și pe drumul Bârladului la o movilă mare și dela ace movilă până la apa Bârladului, unde să numește Piiatră în apă; iar despre satul Tâmpeștii și satul Rădenii să fie după hotarăle sale vechi până unde au apucat din veci.

Iar hotarul numitului de sus sat, anume Galbenii a șăptea parte, partea din sus dipe Zeletin și cu locuri de moară pe amândoo părțile Zeletinului ce și-au cumpărat drept patru zloți tătărești dela Marica, fata Zlatei, nepoata lui Nistor Galbănul, cu dresuri ce au avut ei dela Ștefan voevod cel Bătrân, să fii dăspre satul Piăcințănii și Piscanii și din toate părțile pă unde au hotărât Tofle ușaru.

Și spre aceia este credința domnii mele de sus arătat, noi Aron voevod și credința boerilor noștri, credința giupânului Vartic *mare* vornic din țara de gios, Gheorghii *mare* vornic din țara de sus și Darciul părcălab din Hotin *și* Mihalce părcălab din Neamțu și Pentelei *și* Toma părcălabi din Cetate Noo și Ivan portarul Sucevii și Zota postelnic, spatar *și* Bejan paharnic și Alexa stolnic și Iane Călugărul vistier *și* Coci comis și credința tuturor boerilor noștri, mari și mici.

Dar după viața noastră, cine va fi domn, din fii noștri ori din neamul nostru sau ori pe cine va alege dumnezeu a fi domn în pământul nostru al Moldovii, acela să nu strămute a noastră danii și întăritură, ci iarăși și iarăși să-i întărească, fiindcă este dreaptă ocină și cumpărătură.

Și pentru uricul de cumpărătură ce au avut el dela Petre voevod cel Bătrân pe acel sat Ursăștii și pe Bârlad, din gura Părăschiului și cu locuri de mori, el așa ni s'au jăluit înnaintea noastră și înnaintea a tot sfatul că în vremea când au mers din pământ cu Petre voevod au avut mare pagubă la un *oraș*, anume Mucaci, și i-au furat acolo o ladă cu multă avere. Și câte urice și ispisoace au fost acolo dela strămoși *și* de danii și de cumpărătură, toate s'au prăpădit atuncea, după cum ne-au arătat și condice dela Petre voevod și cu iscălitura lui Petre voevod de câți ispisoace i s'au prăpădit atuncea, anumi un uric pe satul Iuganii asupra Părăschiului în Clirăști dela sluga noastră Ionașcu și Buhuș *fratele* lui și Mărica, sora lor, toți feciorii lui Pătrașcu și nepoții lui Bran.

Și alt uric iarăși dela Petre voevod pe satul Laslăoanii, ce i-au fost danii dela Petre voevod pentru dreaptă a lui slujbă și pentrucă au dat duosprezece mii parcale> în visteria *domnească*.

Şi alt uric ce au avut el, strămoşii, dela Ilie voevod cel Bătrân pe satul Lăleştii din gura Berheciului în care uric şi alt sat, anume Ţapul şi satul Groşetul dela Tecuciu.

Şi iarăşi şi alt uric de cumpărătură ce au avut el dela Petre voevod pe ace de sus arătată parte de moşii din satul Galbenii a şăpte parte, partea din sus. Şi iarăşi şi acest uric de sus arătat pe satul Ursăştii, dar pe acesta l-au găsit şi rupt şi în apă aruncat şi fără pecete.

Drept aceia, domniia me, spre mai mare tărie şi întăritură de toate aceste de sus scrisă am poroncit credinciosului boeriului nostru giupânului Opre *mare* logofăt să scric şi să spânzure pecetea la această adevărată carte a domnii mele şi să lipască şi acel uric dela Petre voevod ci este pe sat Urseştii, la aciastă a noastră carte.

Au scris Roşca în Eşi, anul 7101 ‹1593› Martie 12.

Au tălmăcit Andrei tălmaciu căpitan, 1794 Martie 28.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Răchitoasa, nr. 573, f. 142.
Trad. rom.

91

1593 (7101) Martie 16, Iaşi.

† Din mila lui dumnezeu, Io Aron voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră şi credincios şi cinstit boier, jupan Vartic mare vornic de ţara de jos, ne-a slujit drept şi credincios.

De aceia noi, văzând slujba lui drept credincioasă cea către noi şi către ţara noastră, l-am miluit, cu mila noastră deosebită şi i-am dat şi i-am întărit, dela noi, în ţara noastră, în Moldova, dreapta lui ocină şi cumpărătură, satul anume ‹Iuganii› [1]), pe Pereschiu, la Fântâna Impuţită [2]) şi cu mori în Pereschiu care acest sat Iuganii, pe Pereschiu şi l-a cumpărat el pentru cinci sute de zloţi tătăreşti, dela Ana şi dela sora ei Anghelina şi dela fraţii lor, Ionaşco şi Buluşi, fiii lui Pătraşco, nepoţii lui Bran pârcălabul, din ispisocul pe care l-au avut ei dela fratele domniei mele Bogdan Alexandrovici voevod.

Şi deasemeni am dat şi am întărit dreapta lui ocină şi vislujenie din privilegiul de danie pe care l-a avut el dela acest Petru voevod cel Bătrân, satul anume Laslăoanii la Tutova şi cu două locuri de mori pe râul Tutova, care acest mai sus scris sat, anume Laslăoanii, a fost drept domnesc şi ascultător de ocolul târgului Bârladului, ci l-am dat lui, pentru slujba lui dreptcredincioasă, alta, pentrucă a dat şi douăsprezece mii de aspri turceşti, în vistieria lui Petru voevod. Însă pri-

[1]) în orig. numele satului s'a scos printr'o tăietură făcută în act.

[2]) « Fântâna Impuţită », aşa în orig.

vilegiul ce l-a avut el dela Petru voevod, pe acest mai sus scris sat anume Lăslăoanii, el l-a pierdut, când a ieșit din țară cu Petru voevod și atunci a pierdut toate privilegiile sale, câte le-a avut, pe toate dreptele sale ocine, dar pe acesta l-a aflat tăiat și rupt și mucezit în apă și fără pecete, după cum domnia mea și cu tot sfatul nostru l-am văzut acest uric stricat. Iar uricul de cumpărătură ce l-a avut asupra satului Iuganilor nu l-a găsit până astăzi.

Și deasemeni am dat și am întărit dreapta lui ocină și cumpărătură, satul anume la Bădeani [1]), pe Bârlad, și cu mori în Bârlad, ce el și-a cumpărat pentru cinci sute de zloți tătărești, dela Ionașco și dela sora lui, Măriica, copiii lui Toader Baci, cu privilegiu ce a avut tatăl lor Toader Baci dela Ștefan voevod cel Bătrân.

De aceia, să-i fie lui uricul de miluire și ocină și dela domnia mea, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților lui și întregului neam al lui, cine i se va alege cel mai deaproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui mai sus scris sat, anume Iuganii, pe Pereschiu, la Fântâna Impuțită și cu mori în Pereschiu, să fie din toate părțile după vechile sale hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar hotarul satului Laslăoanilor, ce este pe Tutova și cu mori în Tutova, până la Râpa [2]) Galbenă și de acolo în sus către Movilițe și de acolo la capătul Sălciilor și de acolo în drumul târgului Bârladului în sus, în tufele [3]) Răcălasaci și de acolo, Valea Bujorului în sus, iarăși în drumul târgului la capătul văii Adâncățeiei și pe Adâncata, unde cade Adâncata în râul Tutova. Acesta este tot hotarul satului Laslăoanilor.

Iar hotarul satului unde se cheamă In Bădeani, pe Bârlad și cu mori în Bârlad, să fie din toate părțile, după vechile sale hotare, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Aron voevod și credința boierilor noștri: credința panului Vartic mare vornic de țara de jos, credința panului Ghiorghie mare vornic de țara de sus, credința panului Danciul pârcălab de Hotin, credința panului Mihalcea pârcălab de Neamț, credința panului Pantelei și a panului Toma pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Ivan portar de Suceava, credința panului Zota postelnic, credința panului .... [4]) spătar, credința panului Bejan ceașnic, credința panului Alexa stolnic, credința panului Călugăr vistier, credința panului Cocea comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Ia după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre

---

[1]) „la Bădeani", așa în orig.
[2]) „râpa", așa în orig.
[3]) „tufele", așa în orig.
[4]) loc alb în orig.

Moldova, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, pentrucă îi sunt drepte ocini. Iar dacă ar cuteza cineva să clintească întocmirea noastră și întărirea, acesta să fie neiertat de domnul dumnezeu care a făcut cerul și pământul și de toți sfinții, care din veac bine au plăcut lui dumnezeu.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, jupan Oprea mare logofăt, să scrie și pecetea noastră să o atârne către această adevărată carte de seamă a noastră și să adauge și acel uric stricat pe care l-a avut dela Petru voevod, pe acest mai sus-scris sat, anume Lăslăoanii.

A scris Roșca în Iași, în anul 7101 <1593> Martie 16.

Arh. St. Buc., Mitrop. Moldovei, 138
Orig. slav, perg., pecete atârnată, pierdută.
O copie ibid. ms, nr. 537, f. 3v — 4 și o trad. rom.
Cu o trad. rom. din 1804 Iulie 31.

92

1593 (7101) Martie 25.

Copie.

Adică eu Ioanașcu și Gligorașcu și Vasile, ficiori lui Nicolai Isăcesc<u> și Mierlii, fetii lui Gligoraș<cu> Stărcii, nepoții lui Pătrașcu Țării, scriem și mărturisăm cu acestu zapis al nostru, cum noi de bună voe noastră, de niniene săliți, nici asupriți, ci de a noastră voe, am vândut driaptă ocină și moșie, a patra parte de sat de Trebujeni, ce sânt în țăn<u>tu Hotinului și într'a Ișilor, pre Ciuhur, care ocină iasti de pre maica noastră Mierla, fata loi Grigori Stărcii, aceia ocină o am vândut dumi<sa>li lui Toderașcu Jorii sulgerului, văru nostru, drept șasăzăci de galbini bani buni, ca să-i fie dumi<s>sale driaptă ocină și moșie și cuconilor dumi<s>sale.

Și aciast<ă> tocmală s'au făcut denaint<ea> unchiu nostru, Vasălei Stărci și dinaint<e> dumis<cali> lui Vasăle Talpă vorni<cu>lui de Botoșani și denainte lui Pătrășcan și denaint<e> lui Anghelache Chiusie și denaint<e>lui Gheorghiță a lui Pavăl și denaint<e>a Savei a Damului.

Iar dresă ce sânt pre aciast<ă> ocină, sânt la unchiul nostru, la Vasăle Stărce. Deci noi, văzând între dumnalor tocmală și deplin plată, noi am și iscălit și ni-am pus peceți, ca să s<ă> știe.

Velet 7101 <1593> Mart 25.

Acad. R.P.R., II/44.
Copie rom. din sec. XVIII.

93

‹1593 Aprilie›.

Poftit-au iară Derjec, foarte cu plecare, svinţitul, înpărâtescul scaun şi luminatul arhidux Hernestu de Austriia, şi pre alţi slăviţ‹i› şi măriţi domni, aceii domnii, ca dentru a sa dragoste să criadză aceii mărtorii a lui, putenciosul Pătru vodă, de acel prepus sau părâ, a celui rău omu, să fie slobodzit şi apărat de ei.

Aş'au făcut Derjec mărturie, şi încă mai largu iaste scris în mărturie. Şi după aciaia, mai gios iaste şi aiastă rugă, ce amu scris mai sus, în mărturiia lui.

Vrut-am şi mai face, ce n'am ştiut alte părі ce mai părіaşte, însă am făcut şi de[1]) muiare mârturie, că nu-i iaste datâ prespre voia lui, nice l-ai luat cu diasila den ţară, cum au părît la Sneatin şi cum au făcut mărturie de acolo.

Aiastâ mărturie iaste în mărturiia lui Enachi şi a lui Bati, unde mărturisescu ce omu au fostu el şi frate-său; înţelége-veri mai bine acolo, că scric mai largu.

‹Pe verso de mâna lui Petru Şchiopul voevod:› « Giva mărturiia, Septemvrie 1 ».

‹De aceiaş mână ca restul textului:› « Izvoadele martorilor ».

Acad. R.P.R., CCC/32.
Orig. rom., hârtie filigran.

94

‹1593 Aprilie›.

Mârturiia ce oameni au fost Giva şi frate-său Pascal. Enachi şi Bati.

Eu Enachi Simon grec şi Bati Ambrosis şi Ghiorghie neguţătoriul de Bucureşt‹i› mărturisim şi dăm şti‹re› de Giva şi de frate-său Pascali, cine sămtu ei: sămtu ei eşiţi dela Răguza la Sofiia, întru oraş turcescu, şi acolo lăcuindu oarecâtâ vréme, s'au îndătoritu. Apoi, pentru dătorii, au fugit în Ţara Munteneascâ, făcându-se acolo negoţitori. Şi lăcuindu acolo, au îndrâgit acolo, acel Giva, o văduvâ griacâ, bogatâ. Şi peţindu-se[2]) pre ia, lăuda-se că iaste neguţător mare şi cu avuţie multâ şi de casâ mare dela Raguza şi să făcia că e de legia greciascâ. Aşia, până o amăgi şi luâ acia giupăniasâ după sine. Caria lăcuindu cu nusul[3]), vădzu că e amăgitâ şi înşelatâ de el, necum să aibâ nescae bunătate şi avuţie, cum se lăudase; ce încâ de dătorie scăpase de acolo. Caria mai multu n'au vrut cu nusul să lăcuiascâ, ce s'au înpărţit de'nsul.

[1]) corectat peste « dia ».
[2]) şters « ei ».
[3]) în loc de « dânsul ».

Cătrâ aciasta iarâ mărturisim, după aciaia, acestui, sau acelui Givei, s'au încredzut iarâ acolo în Țara Munteniascâ un neguțătoriu den Raguza, ce lăcuiia în Târgoviște; ca unui priiaten și ca unuia ce era de o limbâ și de o țarâ și de un loc, la moartea sa ș'au lăsat casa, muiaria și feciorii săi, să-i fie grije și milâ. Carele după aciaâ așia au fost bunu, că i-au amâgit fata lui și o au rușinat. Și după ce o au rușinat, nu puțină avuție i-au luat și au fugit la Moldova.

Acolo, în Țara Moldoveei, neștiindu nimenele de înșii, nice de lucrurile lor, ce au fost făcuț‹i› sau petrecuț‹i› în Țara Muntenească, lăcuiia în Moldova la curtia domniascâ.

Iarâ lăudându-se și livâlindu-se, ca și în Țara Muntenească, până într'aciaia vréme ce după ruga și ciarerea săracului Brut, dată-i-au fost și isprâvită acia vamâ, depreunâ cu Duminecă, și nu așia prentru elu, ca prentru Duminecă, după ruga lui Brut.

Ce să atinge de rândul aceii mueri a lui, ce s'au însurat la eșitul dumisale lui vodâ, nu cu deasila, nice prespre voia lui, iastei logoditâ și datâ, ce după pofta și ciareria lui, i-au fostu logoditâ și datâ.

Așijdere și el, nu de nevoe sau cu deasila iaste scos den țarâ sau luatu, ce de bunâ voe au eșit el, cu domniia sa, cu vodâ, den Țara Moldoveei și au lăsat, în locul său, soțiia sa, Dumineca și omul său, Luțiian, să strângă rămășițele sale.

Mârturiia lui Derjec dă [1]) domnu nostru
și și de Giva.

Eu Criștof Derjec, cându amu fostu sol dela craii leșești la poarta putenciosului înpărat turcescu, de oarecâte ori și am trecut pren Țara Moldoveei și la putenciosul domnu Pătru vodâ amu fost, de multe ori amu vorovit cu domniia sa de multe isprave mari și pururia am cunoscut gândul lui cu priință a fi creștinilor și pururia oare derep‹t› ce lucru era gata a agiuta lor; necum solilor, ce și altor creștini nemeriți robi legați, arâta mila sa, d'a le scumpără-i den legâturâ turciască, cu banii săi.

Așia că, după mila sa, mulți au slobozit den robie: némiș‹i› și nemișoae și s'au întorsu slobodzi la casili și la oamenii săi.

Iarâ că aicia au venit viaste că Dgiva de Răguza, om nu cu mintia toată și carele au deprinsu a înșela și a mânți, mai sus dzis putenciosul Pătru vodâ miastecă-l cu niște cuvinte la curtia luminatului scaun înpărătescu și luminatului domnu Ernestu, mai mare domnu de Austriia și la curtia altor domni a domniei Rimului face nevoe, așia, de nu se poate întoarce, a veni în țara măriei sale lui craiu, și la mila ce i-au arâtat, și să-i arate mai multu.

[1]) «do» în orig.

Şi iară mărturisescu cu sufletul mieu, că Pătru vodâ iaste domnu şi om creştin, bun, dereptu, neprepus dumnedzeescu, cu omenie, înţeleptu, şi preutr'aciaia cade-i-să să aibi cinste, dragoste, prietelie la toţi domnii creştineşti.

Iară Giva Raguzeul iaste necurat, hitlian, om de nemică, carele s'au lepădat de légia sa, făcându-se de lége greciască, prentru să înşale o muiare, caria nu înşelat şi avuţiia i-au apucat şi a mulţi oameni, cu hitlenşugul său, de a<v>uţie i-au golit, şi înşelătoriu pururia s'au arătat, aşia că foarte, în chipul lui, celui raguzeu carele nu demult în cărlige, în Ţarigrad, au fost aruncat, iaste.

Mărtorisat[t]-au şi de domni; careleia domniia plătéşte şi dătoriia.

Acad. R.P.R. CCC/31.
Orig. rom., hârtie filigran.

95

<1593 Aprilie>.

Mârtoriile: întâi de aciastia au mârturisit.

Eu Lucaş Stroici log<o>fătul ce au fostu şi Eremia Mohila dvornicul şi Enachi Simon grecul şi Bati Ambrosis şi Semion Mohila păharnicul, mărturisim că toţi domnii moldoveneşti, aşijdere şi munteneşt<i>, carii iau spre domnie, sântu dători a plăti toate dătoriile acelora domni ce le stau în locu, au's scoşi de în Poartă au morţi au eşiţi de bună voe den domnie, neîntrebându nemică de datorii ca acialia, de unde să fie făcute, au dereptu triaba ţărei au întru triaba sa; cu acela chip şi Aron vodâ plătéşte tuturor dătornicilor.

Iarâş mărturisim că vama Ţărăei Moldovei pururea să înciape dentru August 15 dzile şi să ţine prespre anu. Iară până în întra Avgust 15 dzile, până sup<t>[1]) amiadzădzi, şi mai multu niciun vameş nu poate a o cumpăra, fără de un anu.

Intr'acela chip, fost-au dată şi lui Duminecă şi soţiei sale, Givei.

De aciastia doaî mărturii făcut-au şi Constantin Corniiathu şi Anton Conforti şi Bogdan Armanul, iară deosebi de noi.

A treâ, iară mârturisim că beglerbec au venit sup<t>Teghinia, ai[2]) 1589, şi de acolo au tremis pre Mustafa aga al său şi pre sangiagul de Tighinia, la Sneatin, şi au lovit pre Sneatin, 8 Septe<m>vrie, de-au prădat Sneatinul.

Atunce au fost vameş<i> Alexa şi Mania, şi au ţinut ei până la anul, la Avgust 15, ce au fost ai[2]) 1590. Şi di-aciia atunce, den Avgust 15, au început a ţinia vama, Dominecă şi cu Giva.

Şi au ţinut prespre acel anu, până la Avgust 15, carele au fost în 1591 de ai[2]). Şi după că au datu lor vama, Dominecă şi Giva, în doaî, trei luni, au însoţitu cătrâ sine pre Mania Grecul, să le fie soţie.

[1]) corectat peste « la ».
[2]) adică: « ani ».

Şi, într'acela anu ce au ţinut ei vama, fostu-au pace prespre toat [t]â vrémia şi dia s'au împlut anul vamei lor, Av<gust> 15, domniia sa Pătru vodă au eşit den ţară, Av<gust> 19, în ai 1591.

De aciasta au făcut mărturie şi Arménii, osebi de noi.

A patra, iară mărturisim că iaste obiciaiu în Ţara Moldoveei şi aşia au tocmală domnii cu vameşii ca: de într'o 150.000 de oi, ce să iau de a dziacia, domneşti, să nu se ia vamă; iară de nu vor agiunge aciaia samă, dători's vameşii a plăti şi a împlia acia samă, de o oae căte 3 as<pri>, până a se împlia 150.000 de oi.

Iară de vor trêce de 150.000 de oi mai pre desupra, vameşii au a lua căte 3 as<pri> de o oae, dela neguţători, în partia sa.

De aciaste patru mărturii amu făcut noi mărturie, căţi sintem mai sus scrişi: cu Uriache logofătul cel mare a lui Aron vodă şi Ghiorghie părcălabul şi Jora părcălabul şi Simion vistiarnicul şi Toader Véveriţ<ă> secretariul şi Ionaşco uricariul, într'aciaia vréme toţi fiindu dirigătorii şi slugile lui Aron vodă, mărturisim că Dominecă de Giordzu, fiindu în locul său însuş cu sine, şi Luţiian de Raguza în locul Givei, şi Jupan în locul Manei, fiindu toţi de bună voe lăsaţi şi aleşi, după eşitul lui Pătru vodă den Moldova, strâns-au toate rămăşiţele sale de vamă, aşia de boi şi de vaci, ce au rămas, Sep<temvrie> 8; ca şi de oi, ce au rămas, Oc<tomvrie> 26, după obiciaiul şi tocmala cia bătrână; întru care rămăşiţe de vamă ale sale nicio strâmbătate n'au avut, nice dela Aron vodă, nice de altu cineva, ce tot deplinu au scos şi au strânsu.

Cătră aciaia iară mărturisim: căte pecetluituri au arătatu a dumisale, a lui Pătru vodă, toate s'au ţinut în samă, cum întru nemică ei nice o strâmbătate n'au avut.

Şi aciasta ispravă şi samă, toată s'au isprăvit preu mâinile miale, ca prespre cela ce am fost într'aciaia vréme lăsat să fiu mai mare într'acia domnie, dentru dzisa lui Aron vodă.

Aciasta mărturie amu făcut osebi dela aceşti boiari.

Într'aciastă coală săntu 5 mărturii izvodite.

Acad. R.P.R. CCC/30.
Orig. rom., hârtie filigran.

96

1593 (7101) Aprilie 10.

Io Aron v<oe>voda. Adică au vunit înainte noastră şi 'nainte boiarilor noştri, sluga noastră Niagul şi fraţii săi, di a lor bună voi, au vândut a lor diriapt<ă> ocin<ă> şi moşii, din ispisoc di mărturii ci au avut dila Petru vod<ă>, un loc în pus-

tii, ci iasti pe părâul Spinoas<a> pe di amăndoao părţil<i> [di] părăului Spinoas<a>, din locul Moicăi, păr' în prijma Movilii, ci iasti în ţinutu Lăpuşnii. Acest<i> li-au vândut lui Andronic şi fraţilor lui, Şorupul şi Lambra şi Iani şi Harit şi Apostol gelepi drept 4 [1]) aspri turceşti. Şi s'au sculat aceştiia şi au plătit aceştii bani dăplin, în mănule vândzător<i>lor, înainte noastră şi nainte boiar<i>lor noştri.

Şi ispisocul de mărturii ci au avut dila Pătru vod<ă>, pi acist di mai sus scris loc din pustii, încă l-au dat în mănule lor.

Şi noi, dacă am vădzut a lor de bună voi tocmală şi plat<ă> deplin, noi încăş am dat şi am întărit acestor di mai sus scris, ca să le fii dila noi diriaptă ocin<ă> şi moşii şi uric di 'ntăritur<ă> cu tot vinitul, năruşiit în veci.

Iar hotarul acelui loc din pustii ci iasti pe părâul Spinoas<a> pe di amăndoau părţăl<e> di părău, din locul Moicbii, ca să fii din toati <părţile> pi hotarul cel vichi, pe undi di veci au îmblat.

Şi spre aceasta, credinţa domnii mel<i> şi a boiar<i>lor noştri credincioş<i>: dumnalor Vartic *mare* vor. şi Gheorghii *mare* vor. şi Danciul părcălab di Hotin şi banul Mihalci păr. di Niamţu şi Pintilii păr. di Roman şi Ivan portar Sucevii şi Călugăr *mare* vist. şi Alexa stol. şi Coci comis şi credinţa a tuturor boiarilor domnii mel<i>.

Şi pintru mai mari întăriri a tot căt s'au scris mai sus, am poruncit dumisal<i> Oprii log<o>f<ăt>, ca să scrii şi să legi pecete noastră la aciasta cart<i> a noastră.

L<ea>t 7101 <1593> Ap. 10.

Arh. St. Buc., ms. nr. 628, f. 402v — 403.
Trad. rom.

97

1593 (7101) Aprilie 10.

7101 <1593> Aprilie 10.

In numele tatălui şi al fiului şi al sfântului duh, amin. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos şi închinător al sfintei troiţe, Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau celor ce o vor auzi, că domnia mea am binevoit, cu a noastră bună voie, cu inima curată şi luminată şi cu întreaga noastră bună voie şi cu ajutor dela dumnezeu şi am dat şi am miluit ruga noastră, sfânta mânăstire din muntele Sinai, unde este hramul sfintei preobrajenii a domnului dumnezeu şi mântuitorul nostru Isus Hristos, cu un sat anume Turţuleştii, la gura Prutului, în ţinutul Chigheciului, care acest sat a fost danie lui Neagoe fost staroste dela acest Petru voevod cel Bătrân, însă mai înainte a fost drept domnesc

[1]) probabil: 4000 aspri.

și ascultător de orașul nostru Reni; să fie sfântrăposaților noștri înaintași și părinților noștri <pomenire> [1]) și mântuire și pentru sănătatea și mântuirea doamnei noastre și sănătatea și mântuirea <copiilor> [1]) noștri de dumnezeu dăruiți. Să fie sfintei mânăstiri dela noi uric și ocină, cu tot venitul, până când va fi sfânta mânăstire.

Iar hotarul acestui <sat>, anume Jurjulești la gura Prutului, în ținutul Chigheaciului, să-i fie hotar dinspre toate părțile, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

<Și la aceasta este credința> [1]) domniei noastre, a mai sus zisului Ion Aron voevod și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu clintească sfintei mânăstiri dania și întărirea.

. . . . . [1])

blestemat și de trei ori blestemat de sobor și de părinți . . . [1]) și să aibă parte cu Iuda și cu Arie cel de trei ori blestemat și cu alți jidovi necredincioși, care au strigat asupra lui Hristos, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor.

Boiarii. Vartici dvornic, Gheorghie dvornic *de țara de sus*, Danciula pârcălab de Hotin, banul Mihalcea pârcălab de Niamțu, Pănteleț [3]) pârcălab de Roman, Ivan portariu del<a> Suciav<a>, Zotea post., Cocea [4]) vistiar, Alexa stolnic, Cocea [5]) comis.

<Cu însemnarea:> «Aron vod<ă>, pe satul Turțulești în gura Prutului în ținutul Fălciiului, la Dunăre».

Arh. St. Buc., ms. nr. 629, f. 129 — 130 — (137 — 138).
Copie slavă, deterioarată.

98

1593 (7101) Aprilie 20.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit rugii noastre și sfintei mânăstiri numită Tazlău dreptele ei ocine și danie, din privilegiu ce a avut sfânta mânăstire dela strămbunul nostru Ștefan voevod cel Bătrân, satele ce sunt <pe> [1]) Bistrița, anume Zănești <și Stolnecii> [1]), ce se numesc Dinganii și Faurii, mai jos de gura Cracăului, care aceste mai sus

[1]) omis în text.
[2]) urmează text românesc.
[3]) în text: «Tăntăleț».
[4]) în text: «Colugher».
[5]) în text: «Coghic».

scrise sate au fost din ocolul curților noastre, dela Piatra și cu mori în Stolnici, pe Bistrița și cu șteaze.

Și deasemeni am dat și am întărit iarăși rugii noastre mai sus zise, sfintei mânăstiri a Tazlăului, satul anume Buneștii, pe Siret, unde se numește Fundul, care acest sat Buneștii a fost ascultător de curtea dela Bacău și cu loc de prisacă, peste Siret, în pustie, unde se numește Mânăstirea și cu bălți la Siret.

Și deasemeni am dat și am întărit rugii noastre mai sus zise, sfintei mânăstiri numită Tazlău, un iaz anume Verdele și cu mori și cu fânețe pe de amândouă părțile, care acest iaz este danie sfintei mânăstiri dela Alexandru voevod, pentru sufletul domniei sale.

Toate aceste mai sus scrise să fie rugii noastre, sfintei mânăstiri uric și ocine cu tot venitul, cât va fi sfânta mânăstire, neclintit ei niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor mai sus scrise sate, ce sunt pe Bistrița, anume Zăneștii și Stolnecii ce se numesc Dinganii și Faurii, mai jos de gura Cracăului și satul Buneștii pe Siret unde se numește Fundul și cu loc de prisacă peste Siret, în pustie, unde se numește Mânăstirea și cu bălți la Siret, ca să le fie hotare dinspre toate părțile după vechile lor hotare, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrise, <Io> Aron voevod [1]) și credința boierilor noștri.

Aceasta scriem [2]).

Boiarii anume: Oprea *mare* logof<ă>t, Vartic *mare* vor., Gheorghie *mare* vor., Danciul păr. de Hotin, Alexa păr. de Niamțu, Păntelie păr. de Roman, Ivan portar de Suciav<a>, Zota *mare* post., Calugher vist., Bejan pah., Dumitru stolnecul, Coce comisul.

L<ea>t 7101 <1593> Ap. 20.

Arh. St. Buc., ms, nr. 629, f. 128.
Copie slavă.

99

1593 (7101) Aprilie 28, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Mărica cneaghina lui Ionașco Pârstescul, fiica lui Iurșa, de bună voia ei, nesilită de nimeni și nici asuprită și a dat dreapta sa ocină și dedină, o parte de ocină din satul Popeni, începând din casa lui Onciul Mitiutel, din malul Iubăneasei, drept pe Iubăneasa, din cutul de sus.

[1]) în copia slavă: Radul voevod.
[2]) urmează text românesc.

Aceasta a dat-o slugii noastre Dumitru, fost ureadnic, ca să aibă a o pomeni după moartea ei.

Deci noi, văzând dania lor de bună voie, de aceia să-i fie și dela noi ocină și dedină cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Scris în Iași, anul 7101 <1593> Aprilie 28.

† Domnul a spus.

† Marele logofăt a învățat. Oprea logofăt.

† Băseanul <a scris>.

Acad. R.P.R., CLVII/43
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.
O trad. rom. din 1852. Credit. Rur. Buc, Condica Popeni și Liveni, dela Dorohoi.

100

1593 (7101) Aprilie 28, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, sluga noastră Dumitru fost ureadnic și a adus înaintea noastră un zapis, făcut de oameni buni și bătrâni, de Reapede și de Meica și Grigorie, nemiși și Ghiorghie diac, cum a cumpărat toată partea, cât se va alege partea lui Ignul șetrărel, din satul Popeni și din iaz cât se va alege, pentru 60 de zloți tătărești.

Deci noi, când am văzut acest mai sus zis zapis, și noi l-am crezut. De aceia, să-i fie și dela noi ocină și cumpărătură, cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Scris în Iași, anul 7101 <1593> Aprilie 28.

† Domnul a spus.

† Marele logofăt <a învățat>.

† Băseanul a scris.

Acad. R.P.R., CLVII/42.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.
O trad. rom. din 1852, la Credit. Rural Buc., Condica Popeni și Liveni, 60.

101

1593 (7101) Aprilie 30, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Mărica, fiica Donei, nepoata lui Oncea, de bună voia ei, nesilită de nimeni și nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină, din privilegiu de întărire ce a avut bunicul lor Oncea, dela Ștefan voevod cel Bătrân, jumătate din a patra parte din satul Bârjoveani, partea de jos și a vândut-o lui Popoțea, pentru patru sute de zloți tătărești.

Şi deasemeni am dat lui Popoţea a cincea parte din jumătate din a patra parte, ce el şi-a cumpărat dela fratele său Stănilă şoimar [1]), pentru o sută de zloţi tătăreşti.

De aceia, să-i fie şi dela noi ocină şi cumpărătură, cu tot venitul. Altul să nu se amestece.

Scris în Iaşi, în anul 7101 ‹1593› Aprilie 30.

† Domnul a spus.

† Marele logofăt a învăţat. Şi a iscălit.

† Băseanul ‹a scris›.

Arh. St. Iaşi, CCCL/87.
Copie slavă din sec. XX.

102

‹1593› Mai 7.

Dumnezeu.

† Prea evlavioase, prea mărite şi prea strălucite domn al nostru, Ioan Petru voevod şi fost domn a toată Moldovalahia, ţie şi prea strălucitului şi prea măritului fiu şi domn al nostru Ştefan voevod, domniei voastre ca un rob ne închinăm noi, robii tăi şi ne rugăm domnului dumnezeu, ca să găsească pe domnia voastră cea de faţă a noastră scrisoare în sănătate şi mare bucurie, după cum ceri domnia ta.

De ai porunci, doamne, să afli şi despre noi, robii tăi, cu voia lui dumnezeu şi cu vrerea domniei tale, suntem bine până acum, doar că, doamne, care să trăieşti mulţi ani, cinstita scrisoare a domniei tale, pe care ai binevoit a o trimite boicrului Cantacuzino banul, am primit-o şi mult ne-am veselit şi ne-am bucurat de ceieace am auzit despre sănătatea domniei voastre. Insă, după ce s'a aflat şi boierul dumnealui Andrei hatman şi dumnealui Nicolae stolnic, ne-am dus cu toţii la un loc şi ne-am înţeles cum să ne străduim, cu ajutorul lui dumnezeu, ca să slujim pe domnia ta, ca să te învredniceşti de vechiul scaun al patriei, adică de Vlahia, poate să se îndrepte şi acel nenorocit loc primejduit. Insă, doamne, pentru aceasta te rugăm şi te poftim pe domnia ta să te hotărăşti fără de nicio grijă, căci nu este numai voinţa noastră, care am mâncat pâinea domniei voastre şi dorim să avem din nou pe domnia voastră, numai împăratul, care să trăiască mulţi ani, a hotărît şi cu domnul vizir, văzând primejdiile locului şi pe ciobanii care i s'au dat de când ai trecut domnia ta şi care au stricat lumea. Prin urmare, doamne, să nu te fi îndepărtat dumnezeu mulţi ani, ci cât de grabnic hotărăşte, căci suferinţele noastre ar fi zăbavnice. E greu şi aşa să le ştii

[1]) «şoimar», aşa în orig.

domnia ta. Insă după porunca împărăției și după scrisorile boierului ban, e nevoie să te trudești pe cât se poate. Noi avem martor pe dumnezeu cum că avem dorință să slujim pe domnia ta, căci numai sufletul avem dela dumnezeu, dar pentru cinstea pe care au avut-o frații noștri și noi pe vremea domniei tale, pe cât avem ochii deschiși. Și cinstită scrisoare a domniei tale să avem, ori cu cine o trimiți. Insă să aflăm când hotărăști să pleci de acolo. Așa deocamdată. Iar anii domniei tale să fie mulți și buni.

Andronic micul rob al domniei tale.

Policratis Kamarinos, robul domniei tale.

Ai smeritului rob al tău prăpădiții frați și toți ceilalți câți simt împreună cu noi, toți se găsesc în slujba domniei tale.

Luna Mai, în 7.

Și lui popa chir Adam îi facem închinăciune și mult salutăm pe boierul dumnealui cămărașul, cu dumnealui boerul Zotu și pe toți ceilalți boieri îi salutăm.

Academia R.P.R., CCC/15.
Orig. grec, hârtie.

103

1593 (7101) Mai 8.

Adică dar eu, Berghea din Gărcini, însumi dela sine mărturisesc cu această carte a mea și zapis, cine o va vedea, că am vândut de bună voia mea, partea mea de ocină din satul Boțești în care parte cât se va alege partea mea din vale, aceea am vândut-o lui Toader aprod din Bonțești și lui Ionașco [1]) de acolo, pentru două sute zloți tătărești și mi-a dat Toader aprod toți deplin care îi scriem mai sus și cu Ionașco [2]).

Iar eu, Bezerghean, am făcut zapisul meu dela noi, ca să-le fie ocină cu tot venitul, pe unde se va alege acea parte de ocină din vale ce le-am vândut-o, până când vor dobândi la domnia sa domnul, milostivirea sa, să-și facă uric de întărire.

Și pentru mai [3]) mare mărturie, când s'a scris acest zapis, la tocmeala lor, au fost Petre și Pavăl din Lenești și Procea din Todorești și Toader Gavrea.

Și Alexa diac, am scris, în anul 7101<1593>Mai 8.

Acad. R.P.R., CXXXII/57.
Orig. slav, hârtie, patru peceți aplicate

[1]) «și lui Ionașco», adăugat ulterior.
[2]) «și cu Ionașco», adăugat ulterior.
[3]) «mai», așa în orig.

104

1593 (7101) Mai 15, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am înnoit rugătorilor noștri călugări din sfânta mânăstire numită Pângărațul, unde este hramul sfântului, slăvitului, marelui mucenic și izvorâtor de mir, Dimitrie, ca să aibă ei putere și tărie, cu această carte a noastră, să-și apere braniștea dela Pângărați și nimeni să nu aibă a-și face acolo, coșare nici pentru oi, nici pentru porci, fără voia lor. Iar dacă voi găsi pe cineva pe acolo, fie stricând sau fie cosind fânul și călcând poiana, sau făcând stâni [1]) și coșare, fără știrea lor, ei să aibă putere dela domnia mea, să le ia totul, boi, car, securе, numai goi să-i lase.

Pentru aceasta, nimeni să nu aibă a strica sau a face supărare pe acolo, în poiana și ocina Pângăraților a sfintei mânăstiri, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7101 <1593> luna Mai 15.

† Domnul a poruncit.

† Oprea mare logofăt a învățat.

† Preadvici logofăt <a scris>.

Arh. St. Buc., M rea Pângărați, III/5.
Orig. slav, hârtie, pecetea aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1909.

105

1593 (7101) Mai 22, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, cneaghina Golăiasa și a pârît pe Gregore Udrea și pe Onciul și pe Măriica călugărița, fiica lui Arbure și pe Cheldoae și pe copiii lui Pătrașco, zicând că a cumpărat Golăi fost logofăt dela ei un sat anume Spineni și apoi l-a cumpărat și ea tot dela ei, iar Gregore Udrea și Onciul și Măriica călugărița și Cheldoae și copiii lui Pătrașco au zis că le-a dat Golăi fost logofăt numai 12 polocopi arvună [1]) iar alți bani nu a dat. Iar cneaghina Golăiasa s'a sprijinit pe popa Ursu și Ambrofie și Neagoe, cum le-a dat Golăi fost logofăt toți banii.

Deci, noi am făcut lege ca să jure popa Ursu și Ambrofie și Neagoe cum le-a dat toți banii Golăi fost logofăt și ei n'au voit să jure. Astfel cneaghina Golăiasa a rămas de lege, dinaintea noastră și înaintea boierilor noștri, iar Grigore Udrea și Onciul și Măriica călugărița și Cheldoae și copiii lui Pătrașco s'au îndreptat și și-au pus ferăe 12 zloți în vistieria noastră.

[1]) «stâni», așa în orig.
[2]) «arvona», în orig.

Deci, deacum înainte să nu aibă a-i mai părî ea înaintea noastră, dar nici înaintea altor domni, niciodată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7101 <1593> Mai 22.

Domnul a zis.

Oprea mare logofăt a învățat.

A iscălit Oprea logofăt <m.p.>

Mihăilescul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXI/4021.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.

106

1593 (7101) Mai 27, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit toți Țiganii câți au fost mai înainte, să fie și acum dela domnia mea, robi [1]) Țigani, rugii noastre, sfintei mitropolii a Romanului, unde este hramul sfintei preacuvioasei maicii noastre Paraschiva, în zilele părintelui și rugătorului nostru, chir Mitrofan episcopul Romanului, pentrucă domnia mea am văzut privilegiul dela Ștefan voevod cel Bătrân, iarăși ispisocul de danie și de întărire dela Petru voevod.

De aceia și domnia mea am dat și am întărit mai sus scrisei sfintei noastre mitropolii dela Roman, toți Țiganii câți au fost și până acum, ca să fie și dela domnia mea robi [1]) Țigani acestei sfinte mitropolii, neclintiți niciodată, în veci. Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, în anul 7101 <1593> Mai 27.

† Însuși domnul a spus.

† Oprea mare logofăt a învățat; și am iscălit Oprea logofăt <m. p.>

† Pătrașco Boreanul <a scris>.

Acad. R.P.R., LXI/11.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

107

1593 (7101) Mai 28.

† Insu Io Peturu voda, am fostu dom<n> de țara Mulduvai și în țara Muntenescu. Marturusescu cu ciasta carte mele teriia mele, cum i-am dat teriia a lui

[1]) «holopi» în orig.

jupuni Anton Burăni, se ghirăiascu, se sicheri, se tocmesche, se facie cumu ştii ma‹i› bine panturu ciasta pera cu Giva Aragozen şi altele tirabele de pură [1]) şi de nevoia nostru, undu-i va t‹r›ibui: şi nainte sivintu pape şi nainte ci‹n›stit parat cherăştinescu şi naintele ci‹n›stit dom‹n› herţea Ferdinaru şi nainte alt dom‹n› cherăştinescu şi iară va ghirăi, sicheriia.

† Luna Gan. 20 zil‹i›, 503 gal.

‹Pe pag. 3-a, doc. a fost transcris de altă mână şi cu data schimbată, în felul următor:›

† Eu Ion Petru voda, dom‹n› de ţara Moldovei şi de ţara Muntenescu, mărturisescu cu ciastă cartele mele cum am dat tărie lui giupânul Anton Bruni se grâescu, se scrie, se tocmescu, se facă cumu va şti mai bine şi aciastă pârâ care face mie Giva Ragozen şi altele trebele şi nevoe mele, unde [2]) va trebui; şi nainte sfântului papei şi nainte cinstitului parat crâstinescu şi nainte cinstitul dom‹n› hârţec Ferdinarul şi nainte alţi domni şi oameni. Iară ce va grâi, sicheri şi faci pentru nevoia nostru giupânul Bruni, noi ţine-vom. Aşa merturesescu cu slova mele.

Am scris cu mâna me, pus-am pecete me. In Poţin, Mai în luna, 28 zile, 1593. Ion Petru voda.

Acad. R.P.R., CCC/16.
Orig. rom., hârtie filigran.

108

1593 (7101) Mai 28, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit şi am dat şi am întărit sfintei noastre rugi, mânăstirii numite Pobrata, unde este hramul sfântului făcător de minuni Nicolae, cu drepţii săi robi Ţigani, anume Nenuţa cu femeia şi cu copiii şi Draxin cu femeia şi cu copiii şi Dumitru cu femeia lui şi cu copiii şi Ignat cu femeia şi cu copiii şi Focşa cu femeia şi cu copiii şi Avram cu femeia lui şi cu copiii şi Hintea cu femeia lui şi cu copiii şi Zgură cu femeia şi cu copiii şi Jurja cu femeia şi cu copiii şi Mihai Ivancul cu femeia şi cu copiii şi Zgăvârdea cu femeia şi cu copiii şi Şteful cu femeia şi copiii şi Crăciun cu femeia şi cu copiii şi Gligore cu femeia şi copiii şi Toader cu femeia şi cu copiii şi Simion cu femeia şi cu copiii şi Gociul cu femeia şi cu copiii ‹şi› alt Toader cu femeia şi cu copiii şi Colţea cu femeia şi cu copiii şi Ionaşco cu femeia şi cu copiii şi alt Ionaşco cu femeia şi cu copiii şi Iachim cu fe-

[1]) corectat peste „pură".
[2]) urmează „evu".

meia și copiii și Simion Cărbune cu femeia și cu copiii și Drăgan și alt Drăgan și Bechione cu copiii și Tereşcoae cu copiii și Lupa cu femeia, din privilegii ce are sfânta mânăstire dela Ştefan cel Bătrân și Petru voevod și dela Iancul voevod și dela Petru voevod.

Pentru aceia, să fie sfintei mânăstiri și dela domnia mea acești toți Țigani drepții săi robi, neclintiți niciodată, în vecii vecilor, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, în anul 7101 <1593> Mai 28.

Domnul a poruncit.

Marcle logofăt a învățat.

Am iscălit Oprea mare logofăt <m. p.>

Arh. St. Buc., M-rea Galata, XI/13.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1796, ibid., XXXII/4.

109

1593 (7101) Mai 30. Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră rugătorul nostru chir Nicanor, mitropolitul Sucevei, cu un ispisoc dela Necula Zaref, negustător din târgul Iașilor și a mărturisit că a dat Necula Zarefu, cu limbă de moarte, casele sale din Iași, sfintei mânăstiri dela Agapia, pentru pomenirea sa și pentru greșelile lui, iar monahii din sfânta mânăstire dela Agapia să aibă a-l pomeni și a-i face pomenire.

Deci noi, văzând ispisocul [1]) dela Necula Zaref, negustătorul din târgul Iașilor și mărturia părintelui și rugătorului nostru, chir Nicanor, mitropolitul Sucevei și noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit sfintei mânăstiri dela Agapia aceste mai sus scrise case din târgul Iașilor, ca să fie sfintei mânăstiri, cu tot venitul.

Scris în Iași, în anul 7101 <1593> luna Mai 30.

† Domnul a spus.

† Oprea marele logofăt a învățat.

Am iscălit Oprea logofăt <m. p.>

† Mihăilescul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Cetățuia, XI/2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

[1]) așa în orig.

110

‹1593, circa luna Iunie› [1].

Poruncă

† Proigumene [2], când va veni porunca mea, să afli că ai trimis la Poarta mea o anafora și ai cerut iertare pentru greșeala ce-ai făcut și ai cerut un loc în eparhia [3] mea, ca să te așezi. Dar greșeala ta să fie iertată și du-te la Hios să te așezi. Aici îți poroncesc, ca frica ce ai în inima ta să o alungi și cu bărbăție și cu toată familia ta să te duci la zisul loc și, dacă va da dumnezeu, când se va simți nevoia, vei veni la cinste. Și pentru toate acestea să nu zăbovești și du-te la zisul loc să te așezi. Așa poruncesc.

Acad. R.P.R., CCC/37.
Copie (sau traducere) în grecește, contemporană cu originalul.

111

‹1593, Iunie›

Scrisoarea vizirului.

† Proigumene [2], când vei primi scrisoarea noastră, să afli că ai trimis către noi scrisoarea ta și ai cerut iertare pentru greșeala ta și ai făcut cererea să te așezi într'un loc din eparhia [3] lui Mitaros [4]. Aici eu am făcut o anafora și urmarea anaforalei a fost că greșeala ta a fost iertată și să te așezi la Hios și, când vei lua hârtia cea mare, se cuvine, cum ți se scrie să faci și să gonești frica din inima ta și cu bună dispoziție să vii cu familia ta la Hios să te așezi, deoarece toată greșeala ta este iertată. Numai să vii cu bărbăție și nu vei avea niciun rău și îndată fără zăbavă; să vii, căci tu din voința ta, ai făcut paretisis [5] și nu ai făcut vicleșnie. Și ce rău să-ți vină? Numai să vii cât mai repede.

Acad. R.P.R., CCC/37.
Copie (sau traducere) în grecește, contemporană cu originalul.

112

1593 (7101) Iunie 24.

† Eu Gligor Răul de Răspopi sc‹r›im și mărturisesco co cesto zapis al miu, com me-‹a›u dat pa‹r›te de ocină a me, din Răspopi, Zbere din Gioseni, pentro

---

[1]) Datare propusă de Iorga, Hurmuzaki, XI, p. 312, nr. 439, nota 1.
[2]) convențional: voevodul Petru Șchiopul.
[3]) convențional: imperiul otoman.
[4]) convențional: sultanul.
[5]) demisie.

cia m'au plătito de o datorie ce amo rămaso dator de neşti miere, Cozma din Codreşti, cu 2 poloboce de miere ce-<a>mu fosto loato dela Cozma, de pe bo.. .....[1]) mne Şira de ţino<tul> Lăpoşnăi, ce mi-<a>u dat un cal derepto 15 talere [2]) de m'au plătit dela Cozma şi eu i-amo da<t> parte me de ocenă din Răspopi şi din Hărăţi, denainte părcălabolo Mirei şi Peche şi Şoche şi Drace şi Proşde şi Gliga şi Toader şi denainte molţi omeni b<uni> . . . . . [1]) în 7101 <1593> Iun. 24.

Proşde — Şoche
Eu Mire — Drace
† Peche
† Com a sc<r>is popa Luca,
Gliga, Toader.

Arh. St. Iaşi, CCCL/88.
Copie rom. din sec. XX.

113

<1593> Iulie 10.

Dumnezeu

† Mult<ă> sănătate şi viaţii să trimeată dumnedzeu domitale şi iubitul domitale neofiit şi toţi omeni a domitale.

Când a fost Iul<ie> 9, sosit - au carte dela măria ta în mâna nostră. Ce ne-ai scris, tot amu înţeles. Scrii şi rogi să nu grăbim pântru lucrul domitale: aşa să şti<i> măria ta, că acel svat şi acel gându, tot amu svătuit şi amu gândit. Iar acesta lucru şi aciasta începătură au ceput Bostan şi cu Mihnu vod<ă>, când noi nici unul n'au fost în Ţarigrad. Pre cée vréme, stolnic au fost la Bucureşt<i>; când am venit, ei fost-<au> mers[t şi au fost grăit şi la Marif şi lu Piri; iar der<e>pt acée, acéle svat, încâ au trecut. Deca amu venit noi la Costandinie, noi am grăit cu vornicul dup<ă> vréme. Cumu amu văzut vréme, într'acel chip am nevoit, căce amu văzut că acel locu se schimbă şi acel om den locu răli, că şi într'alt chip nu e.

Deci şi noi amu făcut aşa, căce au fost şi lesne a cépe, căce toţi: mici, mairi, nevoit spre dom<n>ia ta, căce văzur<ă> că acei omeni nu sânt de treab<ă>, nici de slujbă, nici pot îngădui.

---

[1]) loc rupt în text.
[2]) cuvintele: «derepto 15 talere», scrise deasupra rândului.

Deci, de-am fi îngăduit, cum scrii dom‹n›ia ta, dumnezeu ştie cine ar fi încăput până acum. Apo‹i› se-ar fi prins şi domitale zăbav‹ă› lucru delungat; iar de-ai hi dom‹n›ia ta sărguit, să fii până acum venit, avem nădăjde pre domnedzeu, să fi fost până acum şi la moşie. Iar ce vom face, dumnezeu n'au vrut, au dom‹n›iata n'ai nevoit, căce fiece lucru cu nevoinţă se face; nevoindu şi rugându pre dumnezeu, dumnezeu e milostiv a da.

Deci, de alt‹e› părţi avem nădéjde să nu avem zmintceal‹ă› nici de vrăjmaşi, nici de priiaten‹i›, numai acumu au rămas pre dom‹n›iata, de va hi zmintceal‹ă›.

Iar noi, cât vedem şi precépem, până ne cheamă şi ne pohtescu, trebuiaşte să răspundem; acumu ne rog; apoi vom ruga noi şi nu vom avea pre cine ruga, nici ne vor asculta.

Iar ne scrii: până nu vom vedea scriptura domitale şi omul de în casa domitale, să nu facém nemic. Noi ce-am putut, amu făcut şi isprav‹a› ţe-am tremes în tot chip‹u›, pre Iurgachi. De acum, omul domitale şi scriptura ce ne va hi bun‹ă›; dom‹n›iata, las‹ă› tote, nevoiaşt‹e›, vino şi scapă de acii. Alte toate, va tocmi dumnezeu.

Iulie 9. Au eşit Sinan paşa la oste spre Urumeli, şi toate tocmélele sănt în mâna lui; în ce cias ver‹i›sosi, tot ‹î›ţ‹i› va fi pre voe şi vom merge şi noi cu paşa, iar stolnic‹ul› va hi *la* Ţ‹a›rigrad.

Omeni nevoescu să iasi la omeni‹i› săi, unde sănt gropaţi moşi, perinţi fraţi.

Dom‹n›iata, nu ştim ce faci: au supărat-ai de către ceşt‹i› creştini denevace şi de cinstea lor şi de bine‹le› lor?

Adu aminte câte besérici sănt făcut‹e› de moşi‹i› voştri şi de fraţi şi de dom‹n›iata! Cum e vremea acum, nu trebuiaşt‹e› gânduri lungi. Iar de muma lui Filip, ei încă rog dumnezeu ca să pândavarise ca şi înnaci car şi ei mână‹n›că, vinérea, sec [1]). Să ştii dom‹n›iata că cu paşa, a purces şi ereiz şi tefterdar cela ce-au fost la Halep, când ai fost şi dom‹n›iata, accla e maire tefterdar.

Acée dăm ştire; dumnezeu lungiască zilele dumitale, amin

Iul‹ie› 10.

Acad. R.P.R., CCC/17.
Orig. rom. hârtie filigran.
Datat după N. Iorga, Hurmuzaki XI, p. 349 nr. 483.

114

1593 (7101) August 7, Iaşi.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Florea vătah şi ni s'a plâns cu

[1]) text convenţional.

mare jalobă și cu mare mărturie, cu oameni buni și bătrâni și cu megieșii lui de prin prejur și spunând că privilegiul de cumpărătură pe care l-a avut el dela acest Petru voevod, din jumătatea satului Roșiiaci, a treia parte, partea de jos și pe jumătate de moară, ce este pe Iadrici și pe altă parte, a patra parte din acelaș sat mai sus scris, ce și-a cumpărat el dela Lupa, fiica lui Toma, nepoata Ilcăi și dela Ion și Păcurar [1]) și dela fratele lui, Simion și dela alt frate al lor, pentru o sută și douăzeci de zloți tătărești, acel privilegiu l-au pierdut, când s'a ridicat acest lotru [2]), Căza, asupra țării domniei mele, când a venit toată puterea cinstitului împărat.

Deci noi, văzând jaloba lui mare și cu mare mărturie, cu oameni buni și bătrâni, de aceia să-i fie lui și dela noi, ocină și întărire, cu tot venitul și altul să nu se amestece.

Scris în Iași, anul 7101 <1593> August 7.

† Domnul a spus.

Marele logofăt a învățat.

Și am iscălit, Oprea logofăt <m. p.>

† Băseanul <a scris>.

<Pe verso:> „Brătulești".

Acad. R.P.R. Filiala Iași, Fondul Spiridonici, moșia Roșiești, plic. 12.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1794.

115

<1593 Septembrie 1—1694 August 31> 7102

Iată noi, oameni buni și slugi domnești, anume Vasilie aprod și Dulea medelnicer și Gligorie Gâlcă și Podulean ușer din Vitezești și înaintea a mulți oameni buni și bătrâni <mărturisim> [3]) că a venit Ilca Pâhnă din Măcești și a vândut dreapta sa ocină și cumpărătură, a treia parte din satul Năvărniți și din mijlocul satului și din câmp și din pădure și din loc pentru moară și din loc de fânează, pentru 80 zloți tătărești, ce i-a fost cumpărătură dela Vicol, iar lui Vicol i-a fost cumpărătură dela Ionașco și dela Țiganca și nepoții lui Toader din Năvărniți și dela Andreica. Acestea le-a vândut Băticăi din Mândrești, precum s'a scris mai sus, <pentru> [3]) 80 zloți tătărești, în mâinile lui Ilea Pâhnă.

[1]) cuvintele: « și Păcurar », adăugite ulterior.
[2]) « lotru », așa în orig.
[3]) omis în orig.

De aceia noi, cum am văzut tocmeală bună și cu înțelegere între dânșii <și> [1]) plată deplină, noi încă le-am făcut acest zapis, să-i fie lui dreaptă ocină și dedină și cumpărătură, lui și copiilor lui, până ce își va face alt zapis domnesc și am pus și peceţile la această mărturie a noastră, ca să se creadă.

Aceasta să se știe.

S'a scris de Popăscul, în zilele bine cinstitorului și de Hristos iubitorului Ioan Aron voevod, în anul 7102 <1593—1594>.

Arh. St. Buc., M-rea Adam, III/2.
Orig. slav, hârtie, patru peceți aplicate.

116

1593 (7102) Septembrie 20.

† Iată a venit Safta, fiica lui Bosanciu din Blăgești, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut partea sa ce se va alege din satul Blăgești, de ocină și dedină. Aceia a cumpărat-o Ionașcu Vrabie și a dat pentru acea ocină zece taleri de argint, ca să-i fie ocină și dedină, lui și copiilor lui și nepoților lor și tuturor câți sunt din ai lor. Altul să nu se amestece.

Și au fost atunci de față oameni buni, Toader din Blăgești și popa Cârstea din Igești și Pentelei asemeni și Morozan asemeni și Cornea, fiul lui Țigan. Aceasta să se știe.

In anul 7102 <1593> Septembrie 20 [2]).

Acad. R.P.R. Filiala Iași, Fondul Spiridonici, moșia Blăgești - Cândești V/2.
Orig. slav, hârtie, patru peceți aplicate.

117

1593 (7102) Septembrie 29, Iași.

Iată eu, Dumitru, fiul Agahiei, sora lui Veisa pitar, eu însumi mărturisesc, nesilit de nimeni, nici asuprit, de bună voie și am vândut o bucată de ocină din jumătate de sat din Vorontărești, a treia parte, însă din partea de sus, fratelui nostru Năvrăpăscul fost pitar, pentru trei mii de aspri și din aceste trei mii, el mi-a dat o mie și trei sute de aspri.

[1]) omis în orig.
[2]) data este adăugită ulterior.

Și această tocmeală am făcut-o în casa Titianei din Iași și dinaintea lui Vlădica pitar și dinaintea lui Frățian comișel și Patrașco cămăraș și Aramă și Stoian pitărei și dinaintea lui Dumitru Sârbul diac, care a și scris acest zapis, ca să se știe de aceasta.

Și pentru mai mare credință am pus pecețile noastre.

Scris în Iași, 7102 <1593> Septembrie 29.

<Pe f. a 2-a o altă versiune a actului:>

† Iată eu, Năvrăpăscul fost pitar, am luat o bucată de ocină din jumătate parte din Vorontărești, a treia parte, partea de sus, pentru trei mii de aspri și a dat-o Dumitru, fiul Agahiei, sora lui Veisa pitar. Și i-am dat o mie din aceste trei mii. Și tocmeala lor a fost dinaintea lui Frățian comișel și dinaintea Titionei din Iași. Și am făcut aici această tocmeală și dinaintea lui Dumitru Sârbul, care a și scris acest zapis, ca să se știe de aceasta.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XIX/1.
Orig. slav, hârtie filigran, trei amprente.

118

1593 (7102) Octombrie 8.

† Adecă eu, Cozma și cu Gheorghie, cumnații lui Hilip, scriem și mărturisim cu cestu adevărat zapis al nostru, cum să se știe că am vândut Neculei, *fiul* <lui> Crucian 2 pământuri în frunte, în sat la Mihăilești, cu tot vinitul, din apa Basirétiului [1]) până în hotarul Bahluiului, care ocină ne iaste și noa cumpărătur<ă> dela Nénia Bohodaiu. Și ne-au făcut plată 16 ughi, ban<i> gata.

Așijdiria am mai vândut și eu Hilip un pământu în frunte, la sat la Mihăilești, Neculei, *fiul* lui Crucian, care moșie am cumpărat dela Né<nia> Bohodaiu, cu tot vinitul, din hotarul Bahluiului până în apa [Siria] Sirétului. Și plată me-au făcut 8 ughi, ban<i> gata.

Și la aciasta zapis s'au prelejit mulți oameni bun<i> și bătrân<i>, anume: Nechifor *din* Jevréni și Tauca *din* Ionășeșt<i> și Nechita Frénți *de acolo* și Iosip Coțofană *de acolo* și Baraghin *de acolo* și Cozma Bărbosul *de acolo* și Ionașcu Latcu de *acolo*.

Pentru mai mar<e> credința, ne-am pus și <pe>ceți<e>.

In anul 7102 <1593> Oc<tom>brii 8 *zile*.

Arh. St. Iași, CCXVI/2.
Orig., rom., hârtie.

[1]) în loc de «Siretiului».

119

1593 (7102) Octombrie 28.

1593 Oc‹tomvrie› 28.

† Cinstitul Petru vodâ ce-a fost domnu de Moldova, scris-au foarte bine, cătrâ noi, cu câ‹tă› milă au priimit împăratul şi au ţinut. iarâ şi domnia ta câtă milâ ai făcut cătr'ânsul. Aciasta mare laudâ iaste de omenia domni‹i› tale; iarâ iaste multâ cinste de bunătate cia ai făcut domnia ta cătrâ cestŭ om ce-au fostŭ scos den locul lui prentru valurile ceştii lumi.

Acmu acestu om aşâ gândeşte, că fi-va foarte bine de rândul lui, să şadzâ puţin în crăierea noastrâ, să caaíte de aproape ispravele sale în céste valure de în Ţara Moldovee. Iarâ cestŭ om pote hi că gândeşte că iaste în ţara noastrâ oameni mulţi de légia greciascâ. E derep‹t› ce că bine ci-au făcut acestŭ om noao şi crâireei noastre nu e prostŭ. Derep‹t› aciasta, bucurus dăm tărie să şadzâ în crâieria noastrâ, şi iarâ dăm ocină cuvenit‹ă›, ca sâ poatâ hrâni pre sine şi oamenii lui.

Cérem cu liubov, dela domnia ta, cum de acestŭ lucru avem scripturâ şi la împăratul binişor, cum acestŭ om cu toate uneltele lui să margâ în crâiria noastrâ, fără grije, cu voia împăratului şi a dumitale şi să facâ bine să treacă pre cale fără grije. Face veri dumneata acestŭ lucru, noa părea-va foarte drag. Carile dumneata veri împlea cu vârvu.

‹Pe pag. 2-a însemnare de mâna lui Petru voevod:› Zivot Kerai Aruesti. Oc. 20.

Acad. R.P.R., CCC/18.
Orig. rom., hârtie, continuat de pe pag. 1 pe pag. 4.

120

‹1593› Noembrie.

† Ieremia, din mila lui dumnezeu, arhiepiscop al Constantinopolului, Noua Romă şi patriah ecumenic.

† Prea slăvite, prea strălucite doamne, chir Ioane Petre voevod fost al Moldovlahiei, fiule întru duh iubite al smereniei noastre, har să-ţi fie domniei tale, pace şi milă dela dumnezeu şi dela domnul nostru Isus Hristos. Din dumnezeiasca lui îndurare şi iubire de oameni şi eu sunt bine până astăzi, bine, deşi avem mii de încercări din pricina datoriilor multe pe care dascălul şi chir Teolipt şi Bates le-au pricinuit marei noastre biserici a lui Hristos şi, ca să spun, aproape că au nimicit-o cu desăvârşire, rugându-mă îndurătorului nostru dumnezeu ca să

te păzească pe domnia ta de orice încercare simțită sau gândită, împreună cu prea strălucitul tău fiu, domnul chir Ioan Ștefan voevodul Moldovlahiei.

Din scrisoarea domniei tale, pe care ai trimis-o către cel de prea bun neam domn Cantacuzino, chir Andronic, am aflat despre sănătatea voastră și am mulțumit iubitorului de oameni dumnezeu, care păzește pe domnia voastră și de mi-ar da domnul dumnezeul nostru să vă bucurați după cum vroiește și dorește inima mea! Pe lângă acestea, am aflat și despre nedreptele încercări și înfruntări pe care le înduri dela ticălosul de Ziva, pe care să-l ucidă dumnezeu împreună cu vicleniile lui.

Acum află domnia ta că domnul Cantacuzino are astăzi mare trecere la împărăție și că are și multă dragoste și dor pentru domnia ta. Și cu ajutorul lui dumnezeu este cu putință să ajute pe domnia ta în orice treabă vrei domnia ta. Numai domnia ta să nu zăbovești, ci neînfricoșat și fără nicio sfială pornește și vino cu ajutorul lui dumnezeu, și atunci vei cunoaște într'adevăr sprijinul și ajutorul domnului Cantacuzino și al celorlalți prieteni ai domniei tale. Și mai ales domnia ta să înțelegi bine lucrurile și nu se cuvine să asculți sfaturile oamenilor nepriceputi, ci se cuvine să lucrezi și să te uiți la cele ce sunt de folos, nu numai ale tale ci și acelea ale celor mulți.

Află încă și aceasta că, câte le scrie domnul Cantacuzino domniei tale, să crezi că întâi cu ajutorul lui dumnezeu și al doilea cu sprijinul său, poate să le facă, precum vedem și altele mai mari ce le-a făcut. Și pentru aceasta să nu stai la îndoială, căci numele domniei tale are faimă bună și la cei puternici și înaintea celorlalți boieri și la toți supușii.

De aceia, imprimă-ți semnul cinstitei și de viață făcătoarei cruci pe fruntea ta, carele este mai tare decât toate armele, pleacă din părțile acelea și vino în părțile noastre, dacă vrei să ai cinstea de mai înainte și să fii reașezat în domnie și să nu mai rămâi mult în locuri streine și printre oameni desbinați de biserica noastră răsăritcană. Fă deci cum știi mai bine, ca unul ce ești priceput și înțelept, căci și noi, ca prieteni credincioși, facem în fiecare zi cele folositoare cinstei domniei tale și a preaiubitului tău fiu, domnul chir Ioan Ștefan voevod, pentruca și harul lui dumnezeu să fie cu domnia voastră, împreună cu rugăciunea și binecuvântarea smereniei noastre.

Luna Noembrie, indictionul al 7 lea.

‹Adresa pe verso:› † Prea slăvitului și prea strălucitului domn chir Ioan Petru voevod fost al Moldovlahiei, să i se dea.

‹Insemnare de mâna lui Petrul Șchiopul:› « Ghinarie 1. »

Acad. R.P.R., CCC/20.
Orig. grec, hârtie.

121

<1593> Noembrie 14.

Hristoase

† Preaslăvite, prea evlavioase doamne, mă rog domnului dumnezeu să te afle pe domnia ta cea de față a mea scrisoare în sănătate și fericire împreună cu cel de mine prea slăvit fiu al tău și care să trăiască mulți ani, domnul Ștefan voevod, pentru care mă rog și pe care-l îmbrățișez.

Cinstita scrisoare a domniei tale am primit-o la 13 ale lunii Noembrie și am aflat întâiu despre sănătatea domniei tale și m'am bucurat și i-am mulțumit lui dumnezeu. Apoi am înțeles bine și cele scrise, doar că însuși dumnezeu cel care nu greșește știe dragostea și bunăvoința ce le am față de domnia ta, dela început până la sfârșit, și la aceasta rămân până voiu trăi. Sângele mi-l vărs pentru prietenul meu; cu atât mai mult îmi voi aminti de domnia ta, care erai și ești un domn evlavios, ca să păstorești un popor și să îndrepți o țară nefericită.

Insă eu, dela început, dumnezeu știe că nu am vrut să mă amestec în suferințele acestea ale Vlahobogdaniei, numai că fie datorită păcatelor mele, fie pentru întremarea țării și a poporului, dumnezeu a făcut semn inimii mele ca să fie scandalizat dascălul numit Nichifor împreună cu mine, ca să mă duc la Constantinopol pentru a mă amesteca în aceasta, și mai ales că în astfel de vremuri când am muncit și m'am sbătut și am făcut domni ciraci de ai ciracilor mei, lucru de care nu avem nevoie, și ca să-i ascult, numai că după aceasta ce să fac? Le-am atras trude și suferințe.

Până astăzi țineam Vlahia pe numele domniei tale, însă văzând cerințele vremii și zăbovirea domniei tale și mintea cea rea și murdară a lui Alexandru voevod și uneltirile lui, pe care nu puteam să le sufăr, m'am îndârjit și eu și am făcut pe banul Mihai domn al Vlahiei. Am judecat că el este mai bun decât ceilalți șireți de bei, care nu arată niciun semn, nici dela tată, nici dela mamă, numai firește niște marghioli, niște mincinoși, niște arg ți nevrednici în toate privințele. Dar din pricina banului Mihai s'a bucurat nenorocita de țară și a făcut rugăciune către dumnezeu cum că i-a învrednicit și le-a dat un asemenea păstor bun, creștin, iubitor de săraci și temător de dumnezeu și au fericit și pe părinții mei cei răposați, ei pe care i-am ajutat cu ajutorul preabunului dumnezeu și cu puterea cinstitului împărat care să trăiască mulți ani, împăratul împăraților, și l-am făcut domn, de care sunt tare mulțumit. Este vrednic să păstorească un popor. Mai bine el, decât alții.

Doar că dacă întrebi și aceasta, și Bogdania o țin pe numele domniei tale până acum, căci de mulți miri[1]) mi-am bătut joc, pe viața mea și pe sufletul meu.

[1]) Andronic Cantacuzino glumește, numind miri, gineri, pe candidații la domnie.

Dealtfel împăratul împăraților, care să trăiască mulți ani, a hotărît ca să vii domnia ta la Constantinopol. La aceasta, dacă domnia ta ai poftă din tot sufletul și din toată inima și dacă nu ești poprit acolo, și dacă ai necaz, străduește-te pentru slava lui dumnezeu și sosește la Adrianopol și înștiințează-mă ca să vin să mă întâlnesc cu domnia ta și atunci, cu siguranță, Bogdania este a domniei tale. Într'adevăr, să nu fie zăbavă, numai să te hotărăști în ceasul când vei primi scrisoarea mea, străduește-te, căci știi că nu pot s'o țin multă vreme de vrăjmași, și când ei ne-o iau, ce folos ‹mai› este? Nimic altceva decât domnul dumnezeu să ne învrednicească să ne bucurăm și să vedem cinstita-ți față și să ne îmbrățișem. Alta nu e. Și anii domniei tale să fie mulți, împreună cu cel de mine prea slăvit fiu al tău, domnul domn Ștefan voevod.

Noembrie 14.

Andronic Cantacuzino și al tău frate.

‹Adresa pe verso:›

Prea slăvitului domn Petru, fost voevod al Moldovei, să i se dea cu cinste. Din Constantinopol, 15 Decembrie.

Acad. R.P.R., CCC/19.
Orig. grec, hârtie.

122

1593 (7102) Decembrie 28.

7102‹1593› Dec. 28. Io Aron voevoda. Adecă domnia me am dat și am miluit și am întărit sfânta noastră rugă, mănăstire Agapie, undi să cinstește hramul arhanghel Mihail și Gavriil, cu un sat anume Cehlăeștii, care sat au fost drept domnescu, ascultător către ocolul târgului Niamțului, ca să-i fie dela domnie mé, driapt‹ă› ocină și moșie și uric, cu tot venitul, în veci: nimi altul să nu sc‹ă› amistici.

Aceasta scriem.

Arh. St. Buc., ms. nr. 629, f. 131
Rezumat rom.

123

‹c. 1594›

† Se mertueusește de avorur‹i› ce ari, se știi:
† 100 de galbin roș: on lanțue d'avor, se știi, lui.
† 150 de galbin d'avor:on lanțuc. Vilat vo‹e›voda.

† 100 de galbin d'avor: on pahar d'avor, on lingură.
† 50 de galbin: on lanţure d'avor mic, se ştii.
† 100 galbin d'avor [1]): 3 lanţuc d'avor, de leşescu, cu zilalţu, lui Ştifan voda.
† 100 gal<bini> roş:on sucufia paretes.

* * *

† Aice marturusescu argintul, chete ari lui, şi nume lui; se ştii anume:
† On sini argi<n>t, mari, lui.
† On tepsi şi de col<i>va poljit, mari, iară lui.
† 5 tepsi turcescu, argi<n>t..
† on curabii argi<n>t, mic.
† 6 taliar de masa, argi<n>t.
† on surahi argi<n>t, lui.
† on şoimi argint, lui.
† on cerbi argi<n>tu, iară lui.
† on surahi argi<n>t, iară lui.
† on pahar de nuc cu argi<n>t.
† on pahar rădecin margar, argi<n>t.
† on maş<t>rapa argi<n>t, lui, iară.
† on pahar mari argi<n>t, aiară.
† 4 pahar argi<n>t, iară.
† 3 pahar mic, argintu.
† on curabii mic, a<r>gintu.
† on sivatcu maru, argintu.
† 15 ligură argi<n>t, iară lui.
† on somăc argi<n>t, lui iară.
† on perche sicale ar<gi>nt.
† 2 firin<i> matasi, lanţuc argi<n>t.
† on firin matas<i>: Mihul voda.

† 3 hotazu albi, iară lui.
† Aciasta, da la mini se<n>t da<te>
† 2 siveşnic, argi<n>t.
† 1 olevemche, argi<n>t.
† 3 paha<re> mari, poliit.
† 2 cupe, argin<n>t muldevenes<c>.
† 1 maş<t>rapa, argi<n>t.
† 1 tascu argi<n>t, iară.
† 4 teps<i>, argint, iară.

[1]) urmează, şters: «on».

† 8 taliar argi<n>t, de masa.
† 1 calamar argi<n>t cernal.
† 1 pereche sicale, argi<n>t, de cai.
† 2 bozidagan, argi<n>t.
† 1 culincu, argi<n>t.
† 1 firin cu pirăsine cu piiatră verde, argi<n>t.
† 1 sabii d'avor, patra<t>.
† 1 sahaidac, sirma.
† 3 perine, cosit zerban.
† 1 bucate zerban.
† 1 abai cadife roș, cu sirma cosit.
† 1 ciorșaf, cosit matas.
† 1 birin galbin matas.
† 1 abai cadife roș.
† 2 abai zerban, cosit.
† 2 gugiman sobol.
† 1 bohgia, 4 ciarșaf cos<it>.
† 1 abai cadefene

† Cice marturusim caftanele; ona, altele, se știi chete iastu-i.
† on abai, sirma, cadife.
† 2 caftane, seräser, bun.
† on serăsea taiat, lui.
† on perine d'avor, iară.
† 2 cumaș: onul gal<ben>, al<t> pestriiț.
† 2 fu<s>ta roș matase, lui.
† on peșcher matase albi.
† on perde de pinza albe.
† 2 birin de matase.
† 15 ceingher nuiarăscu.
† 4 araegin d'avor, iară.
† 16 șahtestir sirma.
† 1 bohugia nahișil
† 4 chemeș roș, domnei.
† 1 birin d'avor, lui dom<n>.
† 1 perine d'avor, necosit.
† 3 perăche ciarșaf albi.
† 2 caftan d'avor, lui dom<n>.
† 3 cadife ferăge, dom<n>.
† 2 ferăge atlazu, lui.

† 4 dulama alcazu
† 3 dulama tafta.
† 2 ferăge postav roș mohorît.

* * *

† De va veni Birdeni, sor Nicorizî Nevrudul, a ceri ceva ban<i>, arita zapisuri, cice toate merturisește ce am dat iavu lui, ce dat iali miia, anume tote se știi.

† Ai 7088 <1579>, luna Dich<emvrie> 2 zili, am tirămes lui, cu Nicole sitolnic, se pui amanat 5000 galbin d'avor și 3 bucate avor, ci bic<ata> de 500 galbin, tiragi, și on inel iamandi, de 100 galbi<n> d'avor, tote aciasta, pus mena lui Nicorizi Nevrudul dumne.

Ai 7091 <1583> luna Avg<ust> 15 zili, a ținut vame Iașilor, 2 luna și jumătate pana Oc<tomvrie> 31 zili: tocmele vamei așa fostu, de luna, 4000 taleri argint, se me da de luna; 10000 tal<eri> argi<n>t; faci-se-va supră, Nicorizi se știi.

† Acmu merturusem ce am logat panturu galbini și panturu vame, dala Nicorizi, se știi, cice se marturisem:

† 300.000 aspră logat-am panturu vame, Oc<tomvrie> luna, 28 zili, se știi.

58.000 as<pri> iară, logat 1 șa tătarăscu feră de cal, panturu vame.

20.000 as<pri> iară, logat-am panturu vame, se ști<i>.

† 6000 as<pri> iară, mi i-a dat sucutari panturu vame dirăp<t> Nicorizi, se știi.

† 12.000 as<pri> on soroc sobol, logat-am, panturu vame, aciaste panturu vame legat-am, ținut zilile meme, se știi toț<i>.

† 60.000 as<pri>, fostu ramas de zilile Ianacul voda, de vame veche, se știi aciasta tote.

† Acmu merturusim ce am logat panturu galbin cice merturusești anume [anume].

† 20.000 as<pri> logat-am panturu galbini a mele; se ști<i>.

† 40.000 as<pri>, iară logat pope Adam, a dat mena domniei panturu galbini.

† 20.000 as<pri> iară, Nicorizi tirămes Țarighirat, panturu galbini, se știi.

† 1.220 tal<eri> argi<n>t, tirămes Nicorizi, Țarighirat, panturu galbini.

† 10.000 as<pri> iară, tirămes Nicorizi, Țarighirat, pa<n>tururu galbini.

† 1.046 diram argi<n>t, tirămes Nicorizi, panturu galbini.

Aciasta logat-am, se știi mari și mici; rămas-a miia detor multe, se știi.

<șase pagini albe>

† 50.000 [gal<beni> de] galbin<i> d'avor, rămas.

† 1.000 tal<eri> argi<n>t, on sitifan cu balaș cu margaritar.

† 375 tal<eri>, on bilezic gioher verde, vameș, se știi.

† 250 tal<eri>, on inel almasu.

† 160 tal<eri>, on zuliflic avur.

† 150 tal<eri>, on zuliflic margari<tar> avur.
† 130 tal<eri>, on bilezic avor, picior.
† 150 tal<eri>, on lanţuc d'avor gurumaz.
† 150 tal<eri>, on lanţuc d'avor de hamaili, mari, se ştii.
† 400 tal<eri>, on cercei balaş, numai însuş logat de la Cherşitof.
† 625 tal<eri>, on lanţuc gioheri, cumparat de on Firăncu, dat mi iară.
† 150 tal<eri>, on cercei zimaragda 2, lui domniei, se ştii.
† 70 tal<eri>, on cercei margaritar.
† 625 margaritar, iară miu.
† 300 tal<eri>, 2 şir margaritar de Portical, purostu.
† 75 tal<eri>, on lefi<t> purostu.
† 50, on suliflic, iară lui.
† 50 tal<eri> 3 inel porostru, iare lui.
† 40 tal<eri> on halhal d'avor.
† 40 tal<eri>, on zingir d'avor
† 40 tal<eri> on bilezic d'avor.
† 75 tal<eri> on lanţuc d'avor iară.
† 50 tal<eri>, on bilezic d'avor.
† 100 tal<eri> on bilezic iară.
† 50, on bilezic, iară lui.
† 30 tal<eri> sirma, iară lui.
† 70 tal<eri>, on nezghep margaritar.
† 40 tal<eri>, on cercei, iară lui.
† 13 şirinci şi mahrama avor, se ştii.
† 100 gal<bini> roş<i>, on birin d'avor matasi verde.
† 73 de metcal margaritar Portecal, înche iasti.
† 20 mitcal iară margaritar, on ciapsa.

* * *

† Cice iară merturusim ce ari galbini şi gioher şi avor, de tote, Ştifan voda, a lui chendu-i nescut pana acmu, den domniia a sa pana acmu, se ştii merturusim.

† 9.000 de galbin d'avor gata, mena lui şi casa nosturu, Cerceze Mutahaştii, ce ari tote.

† 1.500 tal<eri> iar argi<n>t, on ţimir cu almas, de vamiş.

† 250 tal<eri> on ţimir firit, gioheri cu almas, se ştii.

† 700 tal<eri>argi<n>t, chendu fostu taliari 50 as<p>ră, atunce fostu cumparat iacut roş.

† 250 tal<eri>, on ţimir dat Mihne voda, se ştii lui.

† 375 tal<eri>on ţimir, iari lui, gioheri, se ştii.

† 3.500 tal<eri>argi<n>t, on hangir, gioheri de vameş de Alexsi şi de sima lui.

† 1.500 tal<eri>, on sabii gioher, tirămes Mihne voda.

† 250 tal‹eri›, on inel iamandu.

† 250 tal‹eri› on inel iamandu iară.

† 50 tal‹eri›, on inel zafir iară.

† 75 tal‹eri›, on inel iacut iară.

† 150 tal‹eri› on hangiar gioheri.

† 150 tal‹eri›, on iacut goc Iancul.

† 870 tal‹eri›, on sabii gioher, lui, mic, cu iacut roș, iară lui.

† 40 tal‹eri›, on pazvat de cai, gioher.

† 4500 tal‹eri› iar, argi‹n›t, on lef‹t› cu almas cu iacut, cu margaritar, lasat-am loc de chiti piiatiră iasti.

* * *

† 2.750 tal‹eri›, on lef‹t› cu almas, cu iacut bun, lasat-am loc de chet‹i› piiatră iasti.

† 3.250 tal‹eri› argi‹n›t, on bilezic, gioheri, cu almas, cu iacut fortii bun, cumparatum; iasti mena Cercheze, se știi, luii Știfan.

† 4.000 de tal‹eri› iari chendu-i fostu taliari 45 aspră, ai 7091 ‹1583› Mai 20, cumparat-a den voivodesei den.

‹Patru pagini albe›

Țara Leșescu, on lef‹t› cu almas, altul lef‹t› mai miu cu almas iară on ciasmium cu almas, cu iacut, cheti 3 ri‹nduri›, iasti mena Cherchezeii, se știi, lui Știfan voda.

† 250 tal‹eri›, 2 filgian d'avor, iară mena Cerchezei, lui Știfan voda, se știi.

† 625 tal‹eri› iar, on aracgin gioheri, iară mena lui Cercheze, lui Știfan voda, se știi.

* * *

† Aciasta lef‹t› mari, ari on margaritar mari, mijiloc, și 2 zimaragda, 2 parte; 3 picior giosu, on rombin, migiloc pirăgior almas, aciasta laft.

† Alte lef‹t› on almas mari, migiloc, 20 almas pirăgior, lui, on balaș, pocior, lui 2 margaritar iară picior lui, se știi.

Acad. R.P.R., CCC/36.

Orig. rom., hârtie filigran, caiet din 16 file scris de mâna lui Petru Șchiopul voevod. Datat cu aproximație de N. Iorga.

124

1594 (7102) Februarie 7, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am înoit rugii noastre mânăstirii din nou zidită, numită Galata, unde este hramul înălțării domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Isus Hristos, cu o parte din iezerul nostru din Cavov, din mal dinspre Reni, din-

spre zeton, deacurmezișul peste Cavov la răsărit, dinspre fântâna lui Caranicula la o piatră și de acolo la capătul iezerului Cavov, în sus și pe amândouă părțile Cavovului, loc de vad, să-i fie și dela noi mai sus zisei sfinte mânăstiri uric și ocină cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor, cum au și alte mânăstiri iezere și danii și miluiri dela domnii de mai înainte.

Și deasemeni cine va merge cu năvoadele în acel mai sus scris iezer, partea sfintei mânăstiri, să nu aibă vameșii nici o treabă să-i ia vamă, ci să aibă a fi vama a sfintei mânăstiri.

Iar după viața noastră cine va voi să strice această mai sus scrisă întocmire a noastră și dania și miluirea sfintei mânăstiri, să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu făcătorul cerului și al pământului și de toți sfinții. Pentru aceia, altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, în anul 7102 ‹1594› Februarie 7.

Insuși domnul a poruncit.

Gligorcea logofăt a învățat. Și am iscălit eu, Gligorcea Crăciun logofăt ; faceți-le lor și uric ‹m.p.›.

Alexa ‹a scris›.

‹Pe verso :› † « Hotaru Cavului ».

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava—Iași, XXXV-C/5.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.

125

1594 (7102) Februarie 13.

Suret dela Aron Vodă, dela lest 7102 ‹1594› Februarie 13.

Cu mila lui d‹u›mnezeu, Aron v‹oe›voda. Adecă au venit înaintea noastră și înaintea a lor noștri moldovenești boeri, a mari și mici, rugătorii noștri, călugării dela sf‹ă›nta mănăstire Bistrița și Neamțului[1]) și zic călugării dela sf‹ă›nta mănăstire Bistrița, pecum au o bucată de loc de pământ nehotărît, un sat Mușteștii ce sânt la ținutul Covurluiului[2]) și alt sat Piscul, ce sânt în ținutul Tecuciului, ce sânt de hrana sf‹i›ntei mănăstiri Neamțului, și jăluind mării méle și atot sfatul măriei méle, ales-am pe sluga noastră pe Pătrașcu Tălabă, fiind om bun și cunoscătoriu, și l-am dat ca să le fie lor hotarnic.

Și atuncea s'au sculat și au luat și pe alți oameni buni și bătrâni și megieși de prinprejur și alții dintr'acel ținut și au umblat și au hotărît și precum au luat cu sufletele sale și noi așa am aflat hotarul pe unde și cei din veac au stăpânit: în vârful unei movile mari ce este în gura Sohuluiului, între ținutul Tecuciului,

[1]) cuvintele « și Neamțului » sunt scrise deasupra rândului.
[2]) îndreptat peste: Cohurliiului.

şi între ţinutul Covurluiului, şi au ridicat stâlpu şi au săpat împrejurul stâlpului şi l-au îngropat şi de acolea drept la Bârlad, la gura Ezerului şi în mijlocul Ezerului iar au rădicat doi stâlpi, unde şi mai nainte vreme au fost pus trei stâlpi hotar de Stan *fost* spat<a >r, ce au fost hotarnici mai nainte vreme, lor. Aşijderea şi dela alţi oameni buni şi bătrâni au luat brazde după cap şi cu barbe albe: Ioan *din* Novăniţă şi Crăciun Negru *din* Negoeşti şi Pescanul *din* Gereni şi de acolea iarăşi la malul Bârladului, în gura unii văi ce să chiamă Călugăriţa şi acolo iarăşi au rădicat un stâlp care iar de Stan spat. au fost pus acolo stâlpul şi de acolo drept la câmp şi în mijlocul câmpului au rădicat şi alt stâlp, iar Stan spat. care iar el au pus acel stâlp şi de acolea iarăşi drept din câmp păr'la malul Siretiului şi acolo iar au pus o piatră mare în movila cea săpată în pădure, care este în capul hotarului de jos, dela Stan spat. în sfârşitul bălţii, iar în malul Siretiului care acolea să sfârşeşte tot hotarul ; şi din jos locul Moţiştilor şi din sus locul Piscului şi de aici iar să întoarce pe lângă Toma Grasul pe lângă Herşeşti unde este hotarul lor între răspintiile unui stâlp lângă ulm şi lângă un plop şi de acolo drept la Ezer la malul Belenlui şi în malul Siretiului.

Aşa s'au aflat hotarul acestor doao ce scriem mai sus silişte şi s'au rădicat şi acolo un stâlp ci şi domnia mea şi cu tot sfatul măriei meale deaca am văzut aşa d'a lor bună voe tocmire şi dreaptă hotărîre, aşijderea şi domnia mea am dat şi am întărit pe rugătorii noştri călugării dela sf<ă >nta mânăstirea Neamţului, cu acest sat Piscul ce este la ţinutul Ticuciului ca să aibă a-şi stăpâni tot satul din hotar în hotar, cu tot venitul, precum domniia mea mai sus am scris, şi precum au hotărît şi sluga noastră Tălabă şi au rădicat stâlpi, iar călugării de Bistriţa ca să nu aibă a să acolisi de locul acesta şi nici să să crează în vecii vecilor, pentru că de trei ori s'au hătărît şi tot acest hotar, şi aşa s'au aflat hotarul Piscului ce este la ţinutul Ticuciului. Pentru aceia de acmu înnainte ca să nu să mai părască peste cartea noastră.

Acad. R.P.R., XCIX/1.
Trad. rom. din sec. XIX.

126

1594 (7102) Februarie 20, Iaşi.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri sluga noastră Lupul, fiul lui Hilip, nepotul lui Oniţă, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi dedină din a patra parte de sat din Batăreşti din partea lui Oniţă, a patra parte şi partea mamei sale Hilipoaia din privilegii de cumpărătură ce au avut moşii lor dela Ştefan voevod cel Bătrân, această parte

a vândut-o slugilor noastre Nistrea şi Miron şi Neanciul, pentru patruzeci talerii de argint. Şi i-au plătit pe deplin dinaintea noastră şi partea sa din selişte la Bahlueţ şi cu partea sa de prisacă dela mateă..... [1]) covăţ.

Pentru aceia să fie lor şi dela noi ocină cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a spus.

Scris în Iaşi, la anul 7102 <1594> Februarie 20.

Gligorcea mare logofăt a învăţat.

Şi a iscălit Gligorcea mare log. <m. p.>

† Dumitru <a scris>.

<Pe verso:> «Zapis de Bătărăşti ot Karligatura pre parte Lupului ficiorului lui Hilip».

Arh. St. Buc., Mitrop. Moldovei, CXLIX/3.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Copie, ibid. ms. 522, f. 158.

127

1594 (7102) Martie 28.

L<ea>t 7102 <1594> Mart. 28.

Aron voevoda. Facem ştire cu aciastă carte a noastră, că iată m'am milostivit domniia mia ş'am miluit pre sluga noastră credincioas<ă>, dumnalui Toader Chiriiac marele vameş, cu un sat, anume Zorilénii şi cu loc de moară în apa Bărladului, din sus de târgul Bărladului, care sat au fostu din hotarul târgului Bărladul, ca să-ş<i> facă şiia sat, pentru căci ni-au dat nouă 6 cai învăţaţi, drept 2000 aspri, în triaba ţării, când am fostu fugit de putere împărătiască şi *până la târgul Iaşilor, când s'a fost ridicat acest lotru, ce s'a numit Pătru, asupra ţării noastre, Moldovei* [2]), ca să-i fie lui dela noi urie şi ocină cu tot vinitul.

Şi spre aceasta este credinţa domnii mele şi credinţa boiarilor celor mare, anume: Grigorie Crăciunovici *mare* logof<ă>t, Moţoc dvornec, Toma dvornec, Ion *şi* Opre păr. de Hotin, Vasilie *şi* Ilie păr. de Niamţu, Toma *şi* Pătru părcălabii de Roman, Răzvan portariul di Suceavă, Brolniţe spătar, Călugărul vist., Enachi post., Erimie pah., Drăgan stolnecul, Costantin comisul.

Arh. St. Buc. ms. ur. 629, f. 132.
Trad. rom.

[1]) loc rupt în orig.

[2]) în text: «toje do laskii târgu coli sea văzvingnul tot lotru cilo s imeanoval Pătru nad zemli naşei Moldavscoi».

128

1594 (7102) Mai 4.

‹†› Din mila lui dumnezeu, Io Aron voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Anastasie egumen și cu starețul Avramie și ieromonahii Antonie și Silvestru și cu alți frați dela sfânta rugă, mânăstirea Moldovița, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta ocină mânăstirească, din privilegiul de danie ce a avut sfânta mânăstire, dela Petru voevod, un sat anume Mlinăuții și cu loc pentru iaz și pentru moară.

Care acel mai sus scris sat, anume Mlinăuții și cu loc pentru iaz și pentru moară a fost danie sfintei mânăstiri dela Moldovița dela Ștefa‹n› Tolocico ‹și dela Anușca› pentru pomenirea lor și a fiicei lui, Anna, dintr'un privilegiu de împărțeală, pe care l-a avut Anușca ‹dela Bogdan voevod› cel Bătrân.

Aceasta au vândut slugii noastre Iona‹șco, ginerele lui Ștefan Tolocico pentru 700 de zloți tătărești. Și s'a sculat› sluga noastră Ionașco, ginerele lui Ștefan Tolocico ‹și a plătit› înaintea noastră banii mai sus scrișî, 700 zloți tătărești, ‹în mâinile rugătorului nostru› Anastasie egumen și în mâinile întregului sobor, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină, deasemeni și dela noi i-am dat și i-am întărit slugii noastre, Ionașco ginerele lui Ștefu Tolocico, acel sat sus numit anume Mlinăuții și cu loc pentru iaz și pentru moară, ca să-i fie dela noi uric ‹și ocină›cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului său neam, care i se va alege mai aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelui sat mai sus numit anume Mlinăuții, cu loc pentru iaz și pentru moară, să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Io Aron voevod și credința boierilor noștri: credința panului Moțoc vornic al țării de jos, credința panului Tomaș vornic al țării de sus, credința panului Ion și Oprea pârcălabi de Hotin, credința panului Vasilie și a panului Ilie pârcălabi de Neamț, credința panului.....[1]) pârcălab de Roman, credința panului Ră‹zvan› portar de Suceava, credința panului Enachi postelnic, credința panului Brohnea spătar, credința panului Caloghera vistier, credința panului Eremie ceașnic, credința panului Drăgan stolnic, credința panului Costantin comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

[1]) loc alb în orig.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al ţării noastre Moldova, acela să nu-i strice dania şi întărirea noastră, ci să-i mai dea şi să-i întărească, pentrucă i-am dat şi i-am întărit, pentrucă-i este lui dreaptă ocină şi cumpărătură.

Iar pentru mai mare tărie şi ‹putere›, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru ‹boier, pan Gligorcea Crăciun› mare logofăt să scrie şi să atârne pecetea noastră la această carte a noastră.

A scris.....[1]) în anul 7102 ‹1594› luna Mai 4 zile.

Acad. R.P.R., VIII/255.
Orig. slav, perg., deteriorat, pecetea pierdută.
Cu o trad. rom., după care s'au făcut completările din paranteze.

129

1594 (7102) Mai 10.

† Las aciasta cu limbe mele: sulugele ce ne sulugit, se duca sinatos uudu-i voia lor; cari de buni voia, se rămena Mustaţ‹ă› şi altul; feră de robi. Acelorâ se da oniia 12 galbin‹i› roşi şi cheti on postav, sav 13 galbin‹i› roş ‹i› pantutu postav; şi se ne iarta.

Sicheriset ai 7102 ‹1594› Mai 10.

La viledica şi la dascal, cum vor suluj‹i› panturu sufletu mei, aşa se da lor chelciuc.

‹Verso:› † Aciasta se cetescu Ştifan vodâ.

Aciasta dupe m‹o›arte me me se cetescu.

‹Pe verso, de altă mână: › Das trifft die Dienner alle und die z‹wei› Geistlichherre an ‹Aceasta priveşte servitorii toţi şi cei doi clerici›.

Acad. R.P.R., CCC/21.
Orig. rom. hârtie.

130

1594 (7102) Mai 12, Ţuţora.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit şi am dat şi am miluit ruga noastră, sfânta mânăstire numită Galatia, cu cinci sălaşe de robi Ţigani, anume: Manciul şi Cucul şi Vanco şi Sima şi Purcar, cu toţi copiii lor, ce au, ca să fie lor, dela domnia mea robi Ţigani, cu totul, pentru că aceşti Ţigani mai sus zişi au fost drepţi Ţigani domneşti.

[1]) şters şi rupt în orig.

De aceia, de acuma înainte, nimeni să nu aibă treabă cu dânșii afară de cine va fi egumen în sfânta mânăstire. Să aibă treabă cu dânșii ce va fi treaba sfintei mânăstiri, să lucreze cu dânșii.

Și altul să nu se amestece, niciodată, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Țuțora, în anul 7102 <1594> Mai 12.

Însuși domnul a poruncit.

Răzvan hatman a învățat.

† Vasilie <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava-Iași, XXVIII/2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1795, ibid. XXX/3.

131

1594 (7102) Iunie 11.

† Ispisoc dela Aron voda, pe niște văi și helești și fănață, dela Cuciuru, din v<ă>leat 7102 <1594> Iunie 11.

Dice vinire înainte noastră și înainte a noștri moldovinești boier<i>, sluga noastră Onciul dijaculŭ și fratele lui, Toader și soara lor, Marica, ficiorii lui Iurașco ce au fostŭ vornicŭ și s'au jălait înainte noastră, cu mare jalobă și cu înpregiuraș<i> măgieșii și cu carte de mărturie, dela staroste și dela vătaji și mai denainte boer<i> și slugi domnii mele, pentru ispisoacii de cumpărătură, ce au avutu [1]) dela Iancul voevod și dela Petre voevoda, iară iale s'au prăpădit, când au robit Turcii Sneatin și țănutul Cerneuțului. Ce acele ispisoace au fost cumpărătură niște fânații pustii și un helești pustii unde să chii<amă . . . >ile [2]) Hlubochii, Bursucii, cu toate obârșiile dela Cuciurŭ, până la moghilile lui Socu și dela moghila totu pe drum până la drumu lu Dupuăa. Ce acele fănați, elu pre dănsele au fostŭ cumpărat tatul lui Iurașco vornicŭ și cu mama [3]) lor Tudora și dela Ilca, ce au fost vameș, din sat din Cuciur, în patru suti zloți tatarești.

Așijdere și noi, văzând a lor atăta jalobă și carte de mărturie dela vătaji și dela staroste și dela înpregiurași mejieși și dela alți boier<i>, slugi domnii mele, și noi așijdere am dat lorŭ și am întărit spre toate acele mai susŭ scrisă văi și hălești și fănață, ca să fie lor și dela noi uricŭ și moșie și cumpărătură, nerușuită nice odinăor<ă>, în veci.

---

[1]) În text: « autu »
[2]) text rupt
[3]) În text: « ima ».

Şi altul să nu să amestice, presta carte domniei mele.

† Domnul au poroncit.

Pop‹a› Ion *dela* Banul *a scris*.

Acad. R.P.R., XXII/260.
Trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

132

1594 Iulie 9, Veneţia.

† Prea de bun neam doamne, bucură-te întru domnul! Am primit scrisoarea ta şi m'am bucurat de sănătatea ta şi tot aşa de mult m'am întristat de moartea domnului vostru Petru voevodul, aşa şi pentru semnificaţia ei. Dar rugăm pe dumnezeu să dea un bun sfârşit la cele de faţă. Cu chir Tzuane Gribiti am stat de vorbă şi socotesc că părerea sa ţi-a scris-o. In ceasul de faţă nu am altceva ‹de spus›. Şi hotăresc ceeace pot. Pe chir Apostol şi pe Pindeto şi pe ceilalţi îi îmbrăţişez. Dumnezeu să fie ajutorul tău.

1594 Iulie 9, din Veneţia.

Rugătorul tău,

Gavriil al Filadelfiei.

‹Pe verso:› Celui de prea bun neam şi prea cinstitului între boeri domnului Zotu spătarul cu sănătate. La Lipiţano.

Acad. R.P.R., CCC/25.
Copie figurată, în grecește.

133

1594 Iulie 11, Veneţia.

† Prea de bun neam şi prea cinstite domn al nostru, iar să fie dumitale împreună cu toată binecuvântata ta casă, de la dumnezeu atotputernicul. Mă mir că nu ai deloc scrisori dela noi, mai ales că ştii sfinţia ta că ne gândim mult şi la sănătatea domniei voastre şi ca să aflăm când, cu vrerea lui dumnezeu, veţi veni, lucru pe care domnul nostru să-l dea cât mai repede şi precum doreşte domnia voastră. Am scris mai înainte cât era nevoie. De aceia, nu-ţi trimit nimic altceva. Numai să dea domnul dumnezeu, cu atotputernicul său ajutor, să ne întâlnim cât de repede. Scriu în grabă şi să am iertare. Pe cei de prea bun neam boieri îi salut, precum şi pe boierul chir Apostol. De nu mi-ar fi venit ceasul să...[1]) Domnul dumnezeu să ajute pe domnia voastră. Din Veneţia, 1594, la 11 Iulie.

Al domniei tale rob întru Hristos, smeritul episcop al Citerei,

Maxim.

[1]) indescifrabil în text.

‹Pe verso:› Celui de prea bun neam şi prea cinstitului domn dumnealui Zotu vistierul, domnului meu prea cinstit.

Cu toată cinstea să-i se dea la Bolzano [1])

Acad. R.P.R., CCC/25.
Copie figurată, în greceşte.

134

‹1594› Iulie 11, Veneţia.

† La jupânul Ghiorghie hatmanol şi la jupâneasa Cămărăşoia şi la Ivanco şi la Aslan şi Mihail, multă sănătati, facem dumniilur voastri. De veţi întriba di sănătate noastră, sintim sănătoşi, cu mila lui dumnidzău. Alta, carte ce ne-ai trimis cu posta, ne-au venit şi am înţeles di sănătatea dumneli voastri şi forti ne-au părut bine. După aceia, ni rugăm dumnilur voastri pri ceni vă veni, să trimitiţi porurea câti o carti, să ştim di sănătatea dumnilur voastri. Alta, să dea dumnidzău ceastă carti a noastră să afli pri dumneavoastră în popă [2]) sănătate. Amin.

Scris în Veneţiia în lu‹na› în Iulii 11 *zile.*

Dila jupânul Ghiorghii cămăraş şi dila hătmăneasa şi dila alalţi, dila toţi.

In mâna jupânului Ghiorgăii hatman să şi dea, în Bolzan ciastă carti.

‹Cu litere latine:› In mane de sinor Giorgi hatmani.

Acad. R.P.R., CCC/22.
Decalc după orig. rom.
Datat după Gheorghe hatman, în timpul exilului lui cu Petru Şchiopul la Bolzano.

135

‹1594› Iulie 11.

† Mult mă închin preasfinţitului mitropolit. Dumnezeu.

† Către cei de prea bun neam şi prea cinstiţii boieri, către Gheorghe hatmanul şi chir Zotu vistierul şi chir Costa postelnicul şi paharnicul Vasile şi către Ivan comisul şi către toţi prietenii, închinăciuni. Am primit cinstita scrisoare a domniei voastre la 11 Iulie şi am aflat de sănătatea domnului Ştefan Vodă şi a domniei voastre, şi mult m'am bucurat. Dar dumnezeu să vă ajute şi pe domnia voastră şi pe noi. Şi iarăşi ne rugăm de domnia voastră să nu ne uiţi în cinstita-vă scrisoare, căci, de ar da dumnezeu, aşteptăm pe domnia voastră. Dar nu vrem să spunem. Insă află, postelnice Costa, că am dat lui

[1]) Pe nemţeşte: Bozen, oraş în Tirol.
[2]) în loc de; « totă ».

Ivaşcu florinii...[1]) după cum mi-ai spus domnia ta. Şi ţi-am luat zapisul. Altceva nu este ; iar dumnezeu să vă ajute.

Iulie 11.

Stolnic Nicolae Hrisoverghis.

† Şi altceva, când vine Ivaşco şi vede, să-l orânduiţi, căci şi el este sărac şi nu are pe nimeni.

† Altceva, toată lumea se miră aicea cum nu trimiteţi să facă parastase.

‹Pe verso:› „La prea cinstiţii boeri cu cinste să li se dea".

Acad. R P.R., CCC/24.
Copie figurată, în greceşte.

136

‹1594› Iulie 11.

Dumnezeu.

† Cinstite al meu şi de bun neam frate, domnule Sguromalis, pe domnia ta te salut cu dragoste şi-l rog pe dumnezeu ca scrisoarea mea să te găsească pe domnia ta în sănătate şi mare izbăvire. Doar că, dacă poroncesti să afli şi despre cele de aici, nu-i nimica nou, decât că aşteptăm dela domnia ta ceva răspuns. Totuşi, la 11 Iulie, am primit o scrisoare dela boeri, dela Apostol, cum că vă încumetaţi să veniţi repede şi lui dumnezeu să încuviinţeze să ne bucurăm de dumneata.

Altceva, te rog pentru ceeace ţi-am făcut cunoscut, să nu le uiţi, ci să mi le aduci, iar eu încă odată, dacă sunt om, îmi voi aduce aminte de bunătatea domniei tale; şi să fie frumoase cuţitele, căci vreau să le ţin pentru plocoane.

Şi, altceva, dacă întrebi domnia ta şi de familia noastră, este bine şi sănătoasă şi Anastasie mult iubitul domniei tale este bine sănătos şi...[1]) acolo vine şi săracul Ivaşcu şi vedeţi şi ajutaţi-l căci este aşa cum ştiţi, şi este sărac şi ocrotit al domnului şi fiul lui de suflet, şi este judecată dela dumnezeu într'ascuns. Şi acestea ia-le drept ceva. Altceva, te rog să-mi scrii cu poşta, ca să aflu când veniţi. Şi anii voştri să fie mulţi. Căci suntem grăbiţi să-ţi spunem ceva.

Iulie 11.

† Hrisoverghis scrie: ne închinăm.

† Şi aicea se miră toată lumea cum nu trimiteţi să facă parastasele lui, ci stă fără liturghie bună.

‹Pe verso:› Domnului Sguromalis cu cinste să i se dea".

Acad. R.P.R., CCC/23.
Copie figurată, în greceşte.

[1]) text indescifrabil.

137

1594 (7102) Iulie 12, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit rugii noastre, sfintei mânăstiri din Homor, unde este hramul uspeniei născătoarei de dumnezeu, un munte care se chiamă Măgura, cu toate poenile și izvoarele, care sunt împrejurul lui, care acel munte mai sus scris, anume Măgura, este danie sfintei mânăstiri din Homor dela răposatul părintele domniei mele, Alexandru voevod, veșnica lui pomenire. Deci să-i fie și dela noi cu tot venitul sfintei mânăstiri mai sus scrise, numită Homorul, unde este hramul uspeniei născătoarei de dumnezeu.

Iar hotarul acelui munte mai înainte numit, care se chiamă Măgura, cu toate poenile și izvoarele, începând dela Iazer merge până la Feredeu și de aici tot la deal Obcina până la Prislopul Săcuilor și de aici tot la deal până la Fântâni și de acolo tot la deal până la Prag și de aici pe dealul Negru până la Muldova și de acolo pe apa Muldovei în sus până la Breaza, unde cade în Muldova și de aici pe Breaza în sus, iarăși până la Iazer. Acesta este tot hotarul.

De aceia, nimeni să nu îndrăznească să se amestece, înaintea acestei cărți a noastră.

Scris în Iași, anul 7102 <1594> luna Iulie 12.

Domnul a zis.

Gligorcea mare logofăt a învățat și a iscălit. Gligorcea Crăciun logofăt cm.p.

Acad. R.P.R., LXXXIV/7.
Orig. slav, hârtie, pecetea aplicată, căzută.

138

1594 (7102) Iulie 15.

7102 <1594> Iulie 15.

Ispisoc dela Aron vodă cum Mărica, giupăneasa lui Ionașco Párstescul, fata Iurii, și-au dat partea sa din Popeni din cotul din sus din casa Onciului Mititul danie lui Dumitru ci-au fost dregător, osâbit de alți ficiori *și* sămințiaia, fiindu-i cumpărătură dela frate-său Potovschi. Și s'au scris pentru Cotunurile Popenilor, pomenind 2.

Arh. St. Buc., M-rea Doljești, X/57(nr. 41).
Rezumat rom.

139

1594 (7102) Iulie 19, Iași.

† Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri dela sfântul locaș numit Secul, pe pârâu, unde este hramul nașterii sfântului înainte mergător și botezător al domnului, Ioan, pentruca ei să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele să-și oprească hotarul vechi pe unde a fost de demult, dela gura Secului și până sub Sihlă, unde se despart două izvoare de apă. Să nu aibă nimeni și să nu îndrăznească să intre acolo să pască vite sau cu securea să taie lemne sau cu carul. Iar dacă cineva se va scula sau nu va asculta ciustita carte a domnici mele, să vadă bine ce fel de certare va păți. Și nimeni afară de dânșii să nu fie.

Scris la Iași în anul 7102 <1594> Iulie 19.

Și deasemeni să nu îndrăznească nimeni să prindă și pește pe unde s'a scris mai sus, iar dacă va îndrăzni, acela să știe bine că domnia mea îi voi tăia mâinile. Altfel nu va fi.

Domnul a poruncit.

Și deasemeni . . . . . [1]) Andrei pisar.

<Pe verso contemporan:> † Săcul schit.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/4.
Orig. slav, hârtie filigrau, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

140

1594 (7102) August 10, Iași.

In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troița sfântă, cea de o ființă și nedespărțită. Adică eu, robul și închinătorul stăpânului meu, domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos, Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată am binevoit domnia mea cu bună voința noastră, cu inima curată și luminată și cu tot gândul nostru și cu ajutor dela dumnezeu și cu sfatul și cu binecuvântarea celor trei icrarhi moldoveni, chir Mitrofan mitropolit de Suceava și chir Nicanor episcop de Roman și chir Mardarie episcop de Rădăuți, am râvnit către domnii răposați mai înainte care au miluit și au întărit sfintele mânăstiri.

De aceia, domnia mea încă m'am milostivit și am dat și am întărit sfintei noastre rugi și mânăstiri numită Pobrata, dreptele ei ocine și danie, din ispisoc de danie ce a avut sfânta mânăstire Pobrata dela Petru voevod cel Bătrân, care a și zidit-o, un iazer, cu numele Bealeul cu toate gârlele sale, ce străbat și ies

[1]) rămas neisprăvit.

din Bealeu; o gârlă anume Chiciţa, ce este din gura Pruteţului, cu Pruteţul, altă gârlă, Topileana, ce iese din Bealeu şi cade în Oreahov, a treia gârlă, Gârla Neagră, ce se varsă la Trifeşti, a patra gârlă, Vidra, a cincea gârlă, Bursucova, a şasea gârlă, Pascova, ce iese din Chiciţa, a şaptea gârlă, Plopul, a opta gârlă, Vlaca, a noua gârlă, Petreasa. Şi deasemenea şi mlăjetul dela Văleni, mai sus de Rădeani.

Ca nimeni să nu aibă a prinde peşte, în aceste gârle mai sus scrise şi nici să nu taie nuele în aceste mlăjeturi, fără de ştirea şi fără binecuvântarea egumenului sau fără de ştirea urednicilor, care vor fi binecuvântaţi şi trimişi la aceste gârle mai sus scrise.

Şi dacă se va găsi cineva prinzând peşte, în oricare din aceste gârle scrise mai sus, sau tăind în mlăjet, cine va fi acolo urednic, să aibă a le lua lor mrejele şi vasele şi carele şi boii şi securile şi totul, numai goi să-i lase.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, din copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi ori pe cine dumnezeu va alege să fie ca domn ţării noastre Moldova, acesta să nu strice dania şi miluirea noastră, ce domnia mea am întărit sfintei mânăstiri, ci să dea şi să întărească, pentru că sunt dreaptă ocină aceste mai sus scrise iezere şi gârle şi mlăjet.

Şi dacă cineva ar cuteza să strice dania şi întărire noastră, acesta să fie neiertat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului şi al pământului şi de toţi sfinţii, care din veac bine au plăcut lui dumnezeu . . . . . [1]) amin.

<Scris în Iaşi, în anul 7102 <1594> August 10>[1]).

Insuşi domnul a poruncit.

. . . . . [1]) şi am iscălit. . . . . [1]).

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XIII/34.
Orig. slav, hârtie, rupt în partea de jos.
Cu o trad. rom. din 1796.
Un regest la Arh. St. Iaşi, Tr. 379, op. 410, ds. 1, fila 96.
Datat cu ajutorul traducerii şi a unei însemnări de pe verso.

141

1594 (7103) Septembrie 3.

Suret dela Aaron v<oe>v<o>d, le<a>t 7103 <1594> Săptv<rie> 3.

Facim înştiinţare pentru adivăratile slugile noastre: Toma şi Fodor, cari slujând noă cu driaptă şi credincioasă slujbă, miluitu-i-am pre dănşii, osăbit de altă milă a noastră, şi li-am dat şi li-am întărit lor întru al nostru pământ moldovinescu pre ai lor driaptă ocină şi moşie din uricu de danie ci au ei dela părintile domniei mele Alexandru v<oe>v<o>d un loc de pustii ci-i pi Cotlnic, la fântână,

[1]) loc rupt în orig.

din gios dă Iasnovăţ, ci să chiamă acum satul Cotelnici. Insă giumătati dintru acel sat şi dintru acel loc pi Cotelnic la fântână din gios din Iasnovăţ, care se cheamă acum satul Cotelnicii, ca să fie slugilor noastre Tonu şi lui Fodor; iar ceilaltă giumătate să fie a slugilor noastre Drăgoman şi surorii lui Mariia şi fraţâlor lor, lui Ţăgan şi Săracul, ca să fii lor ocină şi cu tot venitul, lor şi copiilor lor, nepoţilor şi strenepoţilor, şi a tot niamul ci să va alegi mai aproape, nirăşuit în veci, nici odineoare.

Iar hotarul acelui mai sus scris loc din pustii, ci-i pi Cotelnicu la fântână, din gios di Iasnovăţu, ci să chiamă acum satul Cotelnicii, să începii di la ace fântână de mai sus scrisă, pi diasupra văi<i> Horodişte şi pi drum pi după dumbrava Holoce, iar di acolo undi cadi la drumul cel mari, la stânca Iasnovăţului, iar di acolo vale în sus şi pi stâncă pără la podul lui Bărladu, şi di acolo iarăşi pi vale aceiaşi în sus pi diasupra Crulicului, undi să [să] săvârşăşti poiana Săbana şi pe undi între drumul cel mari la Ivance şi cu toate poianele Sopotului, până unde să înpreună hotarul cu hotarul lui Porosăci, iar dispre alti părţi după hotar<u> cel vechiu, pe undi au umblat din vechiu.

Pentru aceia, < pus-am credinţa> domniei meli Aron v<oe>v<od> şi credinţa fiiului domniei meli Bogdan v<oe>v<od> şi credinţa ai noştrii trii arhierei: chir Mitrofan mitropolit şi chir Nicanor episcop Romanului şi chir Mardarii episcop Rădăţului şi credinţa dum<nealui>[1]) *mare* vor<nic> di ţara de gios şi credinţa dum<nealui> Vartic *mare* vor<nic> di ţara de sus şi dum<nealui> Eni Călugăr *mare* vist. şi dum<nealui> Enachi *mare* post. şi dum<nealui> Brohnici *mare* spat. şi dum<nealui> Coci *mare* pah. şi dum<nealui> Stamati *mare* stol. şi dum<nealui> Stănică *mare* com<is> şi credinţa tuturor boerilor noştri, mari şi mici.

Şi pentru mai mari credinţa şi întărătura, am poruncit cinstitu credincios boer<u> nostru, dum<nealui> Grigorşa *mare* log<o>f<ă>t, să scrii şi a noastră pecetí cătră aciastă adivărată carte a noastră să o legi.

S'au tălmăcit de Evloghi dascal, le<a>t 1765 Oct<om>v<rie> 13.

Acad. R.P.R., XXIII/227.
Copie din sec. XVIII, după traducerea lui Evloghie Dascălul, din 1765.

142

1594 (7103) Octombrie 2.

Suret de pe o carte sirbască, dela Aron v<oe>vod, 7103 <1594>, Oc. 2 *zile*.

Scriem slugilor noastre lui Dragoş vătaf şi Stancul vătaf, dacă îţ<i> vedea această carte a domniei méle, voi să adunaţ<i> oameni buni şi bătrâni, megieş<i> de pen

[1]) lipseşte numele în orig.

pregiur, și să mergiți la satul Mărtinești, satul slugii noastre Calin *mare* vătaf de comiș<i> și să socotiți<i> cu acei oameni buni, pe unde au cursu apa de demult, pe matca vechi, și să socotiț<i> unde veț<i> afla loc de moară, voi să tocmiț<i>, ca să stăpânească Calin un mal, iar alt<u> răzășii lui, să aibă a ține precum au ținut și moșii lor și părinții lor. Iar de nu să vor putea tocmi acolo, după cum a fi cu dreptaté, după cum au fost de demult, voi să le dați<i> lor zi, ca să stea de față<ă>, înainte noastră.

Intr'alt chip să nu faceți.

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi, 1777 Sept<emvrie> 28 zile.

Acad. R. P. R., CXXXII/97.
Trad. rom. și o copie chirilică din sec. XIX.

143

1594 (7103) Decembrie 8, Iași.

Din mila lui dumnezeu noi, Io Aron voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate slugi ale noastre credincioase, Efrim vistier nepotul lui Toader logofăt și verii lui, Ana și fratele ei Pântea și sora lor, Dochia, fiii Armaucăi, și deasemeni vara lor Tudora, fiica lui Ion și deasemeni verii <lor, Lipce și> fratele lui, Vlad, fiii lui Dragotă, și verii lor Lazor și fratele lui, Dumitru, fiii Neagăi, și vărul lor, Drăguș și fratele lui, Oancea, fiii Micăi și deasemeni vărul lor Ion și sora lui, Safta, fiii lui Dancu și iarăși vărul lor Sima și sora lui, Ana, fiii lui Toadea, și deasemeni vărul lor Petrica, fiul lui Petrica, toți nepoții și strănepoții lui Toader logofăt, i-am miluit cu deosebita noastră milă, de-am dat și> le-am întărit dela noi în țara noastră, în Moldova, dreapta lor ocină și dedină, din privilegiul de danie, ce a avut bunicul lor Toader logofăt dela Petru voevod cel Bătrân, un loc, unde a șezut el, pe Cahul, ce este în ținutul Chigheaciului.

De aceia, să fie tuturor acestor mai sus scriși, dela noi, uric și ocină, cu tot venitul și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lor, cine li se va alege mai deaproape, neclintit lor niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui mai sus scris loc, unde s'a așezat el, pe Cahul, în ținutul Chigheaciului, să-i fie hotar, spre toate părțile, după vechiul său hotar, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului noi, Io Aron voevod și credința preaiubitului și din inimă fiu al domniei mele și credința boierilor noștri: credința panului Ghiorghie vornic de țara de jos, credința panului Cârstea vornic de țara de sus, credința panului Rizan pârcălab de Hotin, credința panului Vasilie și Dragotă pârcălabi de Neamț, credința panului Condrea

pârcălab de Roman, credința panului Răzvan portar de Suceava, credința panului Iane postelnic, credința panului Călugher vistier, credința panului Cocea ceașnic, credința panului Stamati stolnic, credința panului Tănasie comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn din copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu le clintească dania și întărirea noastră, <ci să le dea și> să le întărească, pentrucă le este dreaptă ocină <și dedină>.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Gli<gorcea mare logofăt să scrie și> pecetea <noastră> să o lege la această adevărată carte a noastră.

A scris Eremia Băseanul în Iași, în anul 7103 <1594> luna Decembrie 8 zile.

Arh. St. Iași, CCCL/89
Copie slavă din sec. XX.

144

1594 (7103) Decembrie 12.

In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troiță sfântă, cea de o ființă și nedespărțită.

Iată eu, robul stăpânului meu, domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos și închinătorul treimei, Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domnul țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit cu a noastră bunăvoință, cu inima curată și luminată, din tot cugetul nostru și cu ajutor dela dumnezeu și cu sfatul și cu binecuvântarea celor trei ierarhi moldoveni, chir Mitrofan mitropolit de Suceava și chir Nicanor episcop de Roman și chir Mardarie episcop de Rădăuți și am râvnit domnia mea către binecinstitorii și de Hristos iubitorii sfântrăposați domnii de mai înainte, care au zidit și au miluit sfintele rugi și mânăstiri, care au auzit că cine zidește și înfrumusețează bisericele, înfrumusețează sufletul său.

De aceia, domnia mea m'am milostivit și am dat și am miluit sfânta mânăstire a noastră nou zidită, numită « In Țarină », unde este hramul sfântului ierarh și făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae, cu două sate anume Rânzăștii, la Prut, cu toate bălțile sale și cotețele ce au fost ascultătoare de curtea noastră din târgul Bârlad, și cu alt sat anume Avereștii, la Cracău, și cu loc de moară în Cracău, ce a fost ascultător de curtea noastră din târgul Piatra.

Și pentru acest sat scris mai sus, anume Rânzăștii, ce-i la Prut, domnia mea am dat să asculte alt sat anume Lăslăoanii, la Tutova și cu mori în Tutova. Ce acest sat mai sus zis, anume Lăslăoanii, la Tutova și cu mori în Tutova a fost al lui Vartic vornic și l-a pierdut în hicleuie, când el însuși a pierit în munte, să asculte de curtea noastră din târgul Bârladului.

Domnia mea pentru aceasta, am miluit sfânta noastră mânăstire nou zidită numită «In Țarină» cu aceste mai sus scrise sate, pentru sănătatea domniei mele și a doamnei domniei mele și a copiilor noștri de dumnezeu dăruiți, și pentru iertarea și îndepărtarea păcatelor și pentru greșalele bunicilor și ale străbunicilor și ale părinților noștri.

Toate aceste mai sus scrise să fie dela noi uric și ocină, cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor, cât va sta sfânta mânăstire.

Iar hotarul acestor două sate mai sus scrise, anume Rânzăștii, la Prut și cu toate bălțile sale și cotețe și satul Avereștii la Cracău și cu loc de mori în Cracău, să le fie lor în hotare, de către toate părțile, după vechile lor hotare, pe unde din veac au folosit.

Aceasta scriem.

In anul 7103 <1594> Decembrie 12.

Arh. St. Buc., ms. nr. 628, f. 25.
Copie slavă.

145

1594 (7103) Decembrie 28.

L<et> 7103 <1594> De<chemvrie> 28.

Io Aron voevoda. Adecă, domnii mie dintru bună voerĭ, cu curată și luminată inimă, din tot suflitul, cu agiutoriul dila dumnizău, dat-am și am miluit sfânta noastră roagă, mănăstiri ci să chiamă Agapie, undi este hramul sf<ă>ntului arhanghel Mihail și Gavriil, și alte putire fără de trup, cu un sat, anumi Vicolinii, pe Prut, cu toat<i> bălțăli ce sint pi acil sat, cari sat au fost dript domnescu.

Pentru aceasta, ca să fie sfintii mănăstiri danie și miluire, în veci.

Nimi altul să nu s<ă> amestici.

Arh. St. Buc., ms. nr. 628, f. 384.
Trad. rom.

146

1595 (7103) Ianuarie 3.

† Adecă eu, Spiu, ficiorul Vârvarei, fetii lui Larion den Hârlești, scriem și mărturisim cu acestu adevărat zapis al miau, pi-a cumŭ am vândut diraptă moșiia și ocină a mamii Vărvarii, dumisale lui Tudosii, ficiorului Anghi<li>nii, d<r>eptu 6 lei.

S'a vândut de nimia sălit, nice asuprit, ce de bună voe mia, denainte Stărcii lui Neculaiu și lu<i> Vasilia Pleșcău și Cozma, *fratele* <lui> Pleșcău și Păntelei Sta-

nomiru şi Dumitraşco şi Cârstea, tot den Cuciulaţi şi denai<n>te lui Dănăilă Bădărău den Hârleşti şi molţi omini tineri şi bătrân<i>. Şi nimia să nu aibă a'ntoarce nice din fraţii mei, nice den ficiorii mei, nice den nepoţii mei, lui Tudosii, den rudă mia şi să hie direaptă ocină şi moşie lui şi copiilor lui şi nepoţilor lui, cătă s'a alegia parte mia din Hârleştii, cât s'a alege parte me cu a fraţilor mei şi din sălişte şi din fânaţ şi din pădurii şi din livedzi şi din loc de ţarina şi din bălţi şi din tot vinitul cât a hi parte acestu<i> locu din tote.

In v<ă>l<e>t 7103 <1595> *luna* Ghinar *zile* 3.

† Stărce Neculaiu.

† Vasile Pleşcău.

† Dumitraşco.

† Cârstia.

† Dănăilă Bădăreu.

† Cozma den Hă<r>liaştii.

† Păntelei Stanomiru.

Eu Costantin *am iscălit.*

Acad. R.P R., CXVI/62.
Orig. rom., hârtie, 7 degete aplicate.

147

<1595> Ianuarie 23.

† Eu Toader Turciul şi Tăutul şi fratele lui, Toader, mărturisim cu acest zapis al nostru, că am vândut două Ţigănci[1]), anume Marfa cu fiica sa, anume Buna şi cu fii lor cari vor fi dela ele, şi le-am vândut panului Macri mare armaş, pentru două sute de zloţi, ca să-i fie lui până vor fi vii.

Şi iarăşi nimeni din neamul nostru să nu aibă de acum a turbura pe Macri pentru aceşti robi[2]) Ţigani ai noştri, pe care i i-am vândut. Şi le-am vândut de bună voia noastră, nesiliţi de nimeni.

Şi la aceasta a fost: Dumitru Roşca şi Avram Babici şi Isacico Demeju . . .[3]) vătah de hânsari. Să se ştie.

Şi peceţile încă ni le-am pus.

Şi eu însumi am scris acest zapis, Miron Iurşevici diac.

Ianuarie 23 zile.

Acad. R.P.R., XLIX/26.
Orig. slav, hârtie, 5 peceţi aplicate.
Datat după întărirea domnească din Oct. 1595 (doc. nr. 165).

[1]) « Ţâgance », în orig.
[2]) « holopi » în orig.
[3]) loc rupt în orig.

148

1595 (1703) Mai 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Àm dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire a Neamțului, ca să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele, să aduue și să ia drepții lor robi [1] Țigani ce-i au în privilegii, ori unde se vor găsi, sau în țară sau între Țiganii domniei mele sau între cei boierești sau între cei călugărești într'altă mânăstire sau ori unde ar fi și să aibă a-i aduce înapoi la mânăstire.

Pentru aceasta, nimeni să nu îndrăznească să-i țină sau să-i oprească înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, în anul 7103 <1595> Mai 16.

Insuși domnul a poruncit.

Alexa logofăt a învățat.

Bucșuleaiu <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIV/3.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

149

1595 (7103) Mai 16, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noștri, călugărilor dela sfânta rugă dela mânăstirea Neamț și pe cine vor trimite ei, acela să fie tare și puternic cu această carte a domniei mele să apere o luncă cu mlăjet, pe care o au ei la Piscu, în ținutul Tecuci, care luncă este în hotarul lor. Nimeni să nu taie din acea luncă, iar pe cine îl vor afla acolo tăind mlăjet și stricând, ei să aibă a lua dela acel om securea și carul cu boi.

Iar cui i se va părea strâmb, acela să stea de față înaintea noastră.

De aceia, nimeni să nu aibă a-i învălui sau a-i opri înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, 7103 <1595> Mai 16.

Insuși domnul a poruncit.

Marii boieri au învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXIV/7.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.

[1] «holopi» în orig.

150

1595 (7103) Mai 18, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorului nostru egumenului dela mânăstirea Bistrița și tuturor fraților de acolo, unde este hramul adormirii preasfintei născătoare de dumnezeu, pentru întărirea vechii branișți, după uricul lui Ștefan voevod cel Bătrân care se începe dela pârâul Sărata peste Bistrița la Doamna și până la Angărcina Secul, dela Cozia la muntele cel mare la poeniță, din Hitioana la Pintenul și se unește cu mânăstirea Tazlău, braiștea până la Răchitiș și în piscul Baleț la vale.....[1]) matca Bistriței două poeni sub Ceahlău, peste Bistrița, la Jurcoaia în Chiajd, până la Oprișani chiar până la Metodie la gura Pângăraciorului, până la obârșic și loc de stână în Pângărați. Și nimeni să nu aibă a paște oile acolo sau a pescui sau a tăia copaci și nuele în pădure sau să culeagă hamei sau alune sau ce va fi, fără știrea lor. Dacă vor găsi pe cineva acolo în acel loc mai sus zis, ei să fie tari și puternici a lua tot ce vor avea asupra lor.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a-i opri sau a se împotrivi înnaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Iași, 7103 <1595> Mai 18.

Însuși domnul a poruncit.

Alexa logofăt a învățat.

Ionașco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Tazlău, VIII/6.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1796.

151

1595 (7103) Mai 18, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele, rugătorului nostru egumenului și tuturor fraților întru Hristos care locuesc în numele lui dumnezeu în mânăstirea Moldovița, pentruca ei să aibă tărie și putere, cu această carte a noastră, a apăra tot locul braniștei cât ascultă de sfânta mânăstire. Iar dacă vor găsi pe cineva umblând fără știrea lor, ei să aibă a-i lua tot și să-l lase numai gol.

De aceia, nimeni să nu aibă a-l opri sau a-l împiedica peste această carte a domniei mele.

Scris în Iași, anul 7103 <1595> Mai 18.

Domnul a poruncit.

Alexa logofăt a învățat.

Mircea <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXXIV/137.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, stricată.

[1]) loc rupt în orig.

152

1595 (7103) Mai 18, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am dat și am întărit sfintei noastre rugi care se numește Moldovița, unde este hramul sfintei blagovestenii a născătoarei de dumnezeu, două mori în târgul Baia, una în mijlocul târgului iar alta la marginea târgului și poverne de bere și sladniță și patru case de poslușnici, iarăși sfintei mânăstiri. Care acele mai sus zise mori și poverne și sladniță și acei poslușnici din târgul Baia, au fost danie și miluire sfintei mânăstiri Moldovița dela Alexandru voevod și din privilegiul de danie pe care l-a avut deasemeni sfânta mânăstire Moldovița și din ispisoc de întărire dela Iancul voevod.

Deci noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit toate acele mai sus scrise, sfintei mânăstiri, să fie și dela noi și cu tot venitul.

Scris în Iași, anul 7103 <1595> Mai 18.

Domnul a poruncit.

Alexa logofăt a învățat.

Mircea <a scris>.

Acad. R.P.R., XIX/107 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom., cu autentif. germană din 1811.

153

1595 (7103) Mai 18, Iași.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh. Iată eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, închinător al troiții, Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am binevoit domnia mea cu a noastră bunăvoință, din tot sufletul nostru și din tot cugetul și cu ajutorul lui dumnezeu și am dat și am miluit domnia mea sfânta noastră rugă numită mânăstirea Râșca, unde este hramul mutarea moaștelor sfântului arhierarh și făcător de minuni Nicolae de grabnic ajutor, cu un sat anume Boțeștii, în ținutul Neamțului, pe Cracău, care acest sat a fost drept domnesc, ascultător de ocolul târgului Pietrii și cu loc de moară în Cracău și cu tot venitul, pentru pomenirea sfântrăposaților părinților domniei mele și fraților și surorilor domniei mele și pentru păcatele noastre și pentru sănătatea de dumnezeu dăruiților și preaiubiților copiilor noștri. Iar egumenul cu tot soborul să aibă a înscrie în sfântul marele pomelnic părinții și frații și surorile domniei mele și pe domnia noastră și pe preaiubiții copiii noștri și deasemenea să aibă a face pomenire din an

în an în fiecare an în ziua duminicii tuturor sfinţilor precum şi în ziua sfântului praznic al mânăstirii, cât va fi sfânta mânăstire. Şi iarăşi să se pomenească la pomenire mai sus pomeniţii părinţii noştri şi fraţii şi surorile domniei noastre [şi domnia noastră] şi copiii domniei mele şi domnia noastră.

Deasemeni să avem a milui sfânta mânăstire, ctitoria noastră, cu miluirea noastră domnească, cât timp va ţine dumnezeu domnia noastră în pace şi sănătate. Şi am dat mai sus scrisul sat, anume Boţeştii în ţinutul Neamţului, pe Cracău şi cu loc de mori în Cracău şi cu tot venitul sfintei noastre rugi mai sus zise Râşca, hramul sfântului arhierarh Nicolae, să-i fie dela noi uric cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar după viaţa noastră, pe cine va alege dumnezeu să fie domn, dintre fiii noştri sau pe cine va alege dumnezeu să fie domn al ţării noastre a Moldovei, să nu strice întocmirea noastră, ci să întărească şi să împuternicească.

Iar cine s'ar ispiti să strice dania noastră, să fie blestemat şi de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului şi al pământului şi de preacurata lui maică şi să aibă pârâş pe sfântul arhierarh Nicolae înaintea înfricoşatei judecăţi a lui Hristos, amin.

Scris în Iaşi, anul 7103 ‹1595› Mai 18.
Domnul însuşi a poruncit.
Ştefan logofăt a învăţat.
Hilip a scris.

‹Pe hârtia ce s'a lipit pe verso actului, următoarea însemnare:›

Cu acest uric ne-am pârît la divanul măriî sale Ioan Constantin Neculai voevod cu dumnealui Iordachi mare dvornic Cantacozin, pentru jumătate sat de Boţăşti şi l-am rămas. Şi i-au luat mărie sa vodă un zapis ce are de cumpărătură dela un Necoară şi dela alţi fraţi ai lui, ficiorii Băsanului, ce au fost vândut unuii Pană vistier şi doaî cărţi domneşti de stăpânit: una dela mărie sa Grigori Ghica vodă şi una dela mărie sa Costantin vodă şi mărie sa li-au luat cu driaptă giudecata ţării şi li-au dat la mâna noastră, de li-am adus la mânăstire, ca să stăpâniască de acum înainte sfânta mânăstire..... [1] satul Boţăştii fără de nicio suparare de mine.

Leat 7251 ‹1742› Septembrie 3.
† Natanail Şeptilici egumen Râşcăi.

Arh. St. Buc., M-rea Râşca, XXVI/1—2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1816.

[1] loc şters, ilizibil în orig.

154

1595 (7103) Mai 18, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înoit domnia mea rugătorilor noștri călugărilor dela mânăstirea Tazlău și pe cine vor trimite, ca ei să fie tari și puternici cu această carte a domnici mele a ține și a apăra iezerul și gura și de o parte și de alta, de amândouă părțile și toate iezercanele și gârlele care sunt în jurul iezerului și dinspre sat și dinspre iezer și o dumbravă care este a sfintei mânăstiri.

Și cine se va afla pescuind sau stricând sau va ara sau va cosi pe locul lor, ei să-i ia mrejele și voloacele și securile din branițe și tot ce vor avea și cine va ara fără voia lor, să aibă a-i lua boii.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăsnească a intra înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, la anul 7103 ‹1595› Mai 18.

Domnul a zis.

Alexa logofăt a învățat.

Borcea ‹a scris›.

‹Pe verso, însemnarea:›

«Pe iazerili dila Prut și pi sat di acolo dila Gărați»

‹In altă însemnare:› «Iezărul Dadoiul».

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XII/36—37.
Orig. slav, hârtie pecete, aplicată

155

1595 (7105) Mai 18, Iași.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre, slujbașilor dela ținutul Tigheciului. Vă dăm de știre că s'au jeluit domniei mele rugătorii noștri călugări dela mânăstirea Tazlău asupra voastră și au spus că au acolo un sat, anume Tătărcani și că voi nu luați dela ei bani, ci-i mânați la muncă, să lucreze.

Pentru aceia, dacă veți vedea această carte a domniei mele, voi să luați dela ei bani pentru lucru cum vi s'a dat povățuială. Și asemenea și voi, staroste și scutari și deșugubinari și globnici, vă dăm de știre că și asupra voastră s'au jeluit călugării cum că ori câte pripasuri sau deșugubine sau gloabe se fac în satele lor, voi le luați.

Pentru aceia, dacă veți vedea această carte a domniei mele, voi să aveți a lăsa toate gloabele câte vor fi în satele lor, pentru că domnia mea le-am făcut și carte dela domnia mea cu pecetea cea mică, ca să fie toate pripasurile și deșugubinele și gloabele care vor fi în satele lor, ale mânăstirii.

Aşa să ştiţi, altfel să nu faceţi.
Scris în Iaşi, la anul 7103 <1595> Mai 18.
Domnul a spus.
Alexa logofăt a învăţat.
Borcea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XII/36 şi 37.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom.

156

1595 (7103) Iunie 1, Iaşi.

† Io Ştefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al'ţării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele, rugătorilor noştri, călugărilor dela ruga noastră,, mânăstirea Bistriţa, unde este hramul uspenia preasfintei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu şi pururea fecioară Maria. Ca să fie tari şi puternici cu această carte a noastră să-şi ţie şi să stăpânească satul Roznovul, care este pe Bistriţa, danie şi întărire sfintei mânăstiri, dela Alexandru voevod cel Bun, şi dela Ştefan voevod cel Bătrân şi dela ceilalţi domni.

Asemenea şi noi am miluit şi am întărit ruga noastră, mânăstirea Bistriţa cu satul mai sus scris, Roznovul, cu tot venitul, neclintit, niciodată în veci, să fie şi dela noi sfintei mânăstiri Bistriţa.

Pentru aceasta, nimeni să nu cuteze a ţine sau să se împotrivească înaintea acestei cărţi a noastre.

Aşa să ştiţi, altfel să nu faceţi.
Scris în Iaşi, în anul 7103 <1595> luna Iunie 1.
Insuşi domnul a poruncit.
Marii boeri au învăţat.
Ionaşco <a scris>.

Arh. St. Iaşi, CCCL/90.
Copie slavă din sec. XX.

157

1595 (7103) Iunie 21.

† In anul 7103 <1595> Iunie 21. Catastih pentru sare pe care l-a dat milostivirea sa domnul, obroc sfintei mănăstiri, unde sunt călugăriţe, mai jos de Piatra, peste Bistriţa, sub munte:

† 2 coloade de grâu.
† 1 butie de vin.

† 1 poloboc [1]) de miere curată.
† 70 de drobi [2]) de sare.
† jumătate din morile de pe Cracău, în Cracău.

Arh. St. Iaşi, CCCL/91
Copie slavă din sec. XX.

158

1595 (7103) Iulie 12.

Noi Ştefan v<oe>voda, din mila lui dumnezeu, domnu ţării Moldaviei. Iată, domnie me bine am voit, cu a noastră bună voinţă şi cu curată şi luminată inimă, din tot sufletul şi dela dumnezău agiutoriu, răvnind celor de mai înainte repausaţilor domni, cum au fostu miluind şi întărind sfintele mânăstiri.

Drept acéia şi domnie me am dat şi am întărit sfintei noastre rugi, ci să numeşte Moldoviţa, unde este hramul sfintei buna vestire a pre sfintei născătoare de dumnezeu şi pururea fecioarii Mariei, după privileghie de danie, ci au avut sfânta mânăstire, dela Pătru vodă, satul anume Onţânii, ce au fostu dreptu domnescu, ascultătoriu de ocolul Botoşănilor, ca să fie şi dela domnie me sfintei mânăstiri, cu tot venitul.

Şi altul să nu să amestece.
Leat 7103 <1595> Iulie 12.
Insuşi domnul au poruncit.
Marele logofăt au învăţat.

Copia aceasta di pi ispisocul scris sârbeşte s'au scos de Andrei Daşcovici, prin tălmăcire de asămine matcă.

Suretul acesta, posleduindu-să de polcovnic Pavăl Debrici *dela* Mitropolie, cu ispisocul cel adivărat, din cuvânt în cuvânt şi fiind întocma, l-au adeverit. 1805 April 1.

Actele Stânca-Roznovanu Iaşi, Condica, caiet 64/3.
Trad. rom.

159

<1595 August — 1606 Iunie 30>.

† 1 ispisoc dela Irimia vodă.

Ghiorghie, ficiorul Cozmei, nepotul lui Ion visternic, de a lui bună voe au vândut ai sâi direpţi Ţigani, anume Nistor, ficiorul Târdziului, cu fămeae lui şi

[1]) « poloboc », aşa în orig.
[2]) « drobi », aşa în orig.

cu ficiorii lui și Todosia cu ficiorii ei, anume Sărbul și Vasca și Ștefan, aceștia i-au vândut lui Petriciaico logofăt, într'o sută taleri argint.

Arh. St. Iași, CCCXXI/104.
Rezumat rom. din sec. XIX.
Datat după anii de domnie ai lui Ieremia Movilă.

160

‹ 1595 August — 1606 Iunie 30 ›.

† Eremia Moghila ‹voevod›, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre On‹c›iul diac [1]) îți dăm de știre că ni se jelueşte Laur din ‹Vârto›p asupra lui Răsteu din Mogoșești și astfel a spus înaintea noastră, că i-au luat pentru dânsul mulți c‹ai și› vaci cu viței și un mintean bun și cu 12 nasturi și o sabie și pentru 2 taleri și 3 oi . . . . și multe boarfe bune și cu știrea multor oameni buni și megiași și . . . are zapis înaintea . . . Albotă vătav.

Pentru aceia ‹îndată ce . . . › va veni, să cauți ‹ . . . oa›meni buni, ce a avut . . . Laur, până ce . . . toată acea marfă și boarfe . . . ‹Iar cui se va părea › strâmb, să stea de față înaintea noastră.

Altfel ‹să nu faceți›.

Domnul a spus.

Marii boieri au învățat.

Acad. R.P.R., LXXX/135.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată. Șters în multe locuri și rupt.
Datat după domnia lui Ieremia Movilă.

161

‹ 1595 August — 1606 Iunie 30 ›.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit și am miluit ruga noastră, sfânta mânăstire numită Galata, unde este hramul sfintei și slăvitei înălțări a domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu un sat al lor, anume Vâlceștii, care este în ținutul Sucevei, pentru iliș și pentru munci și pentru gorștină de oi și de porci și pentru deseatină de stupi, pentrucă au fost miluiți și de alți domni care au fost mai înainte, răposatul Io Petru voevod și de însumi domnia mea. Și ispisoacele pe care ei le-au avut de întărire dela Petru voevod și dela domnia mea,

[1]) « diiaeul » în orig.

le-au pierdut pe toate şi le-au rupt, cum au venit cu mărturie înaintea domniei mele, că le-au pierdut.

Deci domnia mea, cu tot sfatul domniei mele, am văzut şi ne-am încredinţat de mărturia lor dreaptă. Pentru aceia, domnia mea le-am dat şi le-am miluit şi le-am întărit cu acel sat mai sus scris, anume Vâlceştii, să le fie cu tot venitul, cum au mai fost miluiţi şi mai înainte. Pentru aceia, nimeni dintre slugile noastre să nu îndrăznească să-i învăluiască pentru mai sus scrisele dabile înaintea acestei cărţi a noastre.

Însuşi domnul a poruncit.
Eremia voevod ‹m. p.›
Nicoară logofăt a învăţat.
Goga a ‹scris›.

Acad. R.P.R., XLVI/144.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Datat din domnia lui Eremia Movilă.

162

‹ 1595 August — 1606 Iunie 30 ›.

† Io Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră Toader şi a mărturisit că a vândut împreună cu fratele său Pavel, fiii Armancii, nepoţii Neagşei, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină de ispisoc de mărturie dela acest Petru voevod, a patra parte din a treia parte de sat din Rediure pe Jijia, partea din jos dinspre P . . . [1]) ni, pentru şaisprezece ‹taleri› de argint . . . [1]) şi înaintea . . . [1]) Stanciul iarăşi de bună voia lui a şi vândut partea sa deasemeni din . . . [1]) a patra parte, din acelaş sat, din Rediure, pentru şaisprezece taleri ‹de argint. Aceasta› au vândut slugii noastre, Tudoran Oaneş şetrar, pentru . . . [1]) bani peste tot treizeci şi doi taleri de argint . . . [1]) din loc de moară pe Jijia. Şi le-a plătit deplin . . . [1]) să-i fie şi dela noi ocină cu tot venitul ‹şi altul să nu se amestece înaintea› acestei cărţi a noastre. S'a scris . . . [1])

‹Domnul› a zis.
Marele logofăt a învăţat.

Acad. R.P.R., CLXXXV/220.
Orig. slav, hârtie, rupt cu părţi lipsă, pecete aplicată, căzută.
Datat din domnia lui Ieremia Movilă.

[1]) loc rupt în orig.

163

< 1595 August — 1606 Iunie 30 >.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn <al ţării Moldovei. Iată > a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră Dănilă . . [1]) înaintea noastră douăzeci şi patru taleri de argint slugii . . [1]) din jumătatea de jos a satului Florinteşti, ce se va alege . . . [1]) partea de ocină . . . i-a cumpărat-o ei Ionaşco Bolea dela Go . . . [1]) 24 taleri, acest . . . zapis ce a avut Ionaşco Bolea . . . [1]) ceaşnic, pentrucă . . . [1]) . . . . . .

. . . . . .

. . .[1]) niciodată . . .şi dela noi . . . cu tot venitul . . . . . Domnul a spus.

Acad. R.P.R., XL/80.
Orig. slav, hârtie, rupt, lipsesc două treimi.
Datat din domnia lui Ieremia Movilă.

164

<1595 August—1606 Iunie 30>.

Noi Ieremia Movila v<oe>vod, cu mila lui dumnezeu, domn ţării Moldavii. Iată au venit înaintea domnii noastre, Gheorghiţă şi cu fratele său Ştefan, din Bârleşti şi s'au pârît faţă cu Vasâle din Ungurași, pentru o moşie de acolo, precum că Vasâle au adus dinainte noastră oameni buni, cu ştiinţă, asupra lui Matieş vătavul . . . . . [1]) di acolo şi Vasâle pah<a>r<nic> din Uricheni şi pi Alecsa di acolo şi pi Chirilă din Năneşti şi au făcut giurăminte, precum că au cumpărat Vasâle, feciorul Lupşii, dela Gheorghiţă şi dela fratele său Ştefan, din privileghii. Şi s'au îndreptat ei şi ş'au pus ferie, ca să fii tari şi puternici cu aciastă carte a domniei noastre.

Drept aceasta, cu această carté a domniei meli, să aibă a-ş<i> stăpâni pe ace ocină, pentrucă au cumpărat-o pi ai săi drepţi bani, 50 zloţi. Şi de acum înainte, să nu aibă nimine a mai tragi la giudecată pe Vasâlie, nici odinioară, în veci.

Domnul au zâs.

Din limba sârbască pe limba moldovenească am tălmăcit eu, Ioan Stamate pitar, în Iaşi, la 1825 Oct<om>v<rie> 9.

Arh. St. Iaşi, CCCI/92
Copie rom. din sec. XX.

---

[1]) loc rupt în orig.

165

1595 (7104) Octombrie, Suceava.

Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Toader Turciul și Tăutul diac, cu fratele său Toader, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut două Țigănci, anume Marfa și cu fiica sa Buna, cu copiii săi, slugii noastre credincioase Macri mare armaș, pentru 200 de zloți tătărești. Și s'a sculat sluga noastră Macri și le-a plătit deplin acei 200 de zloți, în mâinile slugii noastre Toader Turciul și a lui Tăutul și Toader fratele lui, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni.

Deci noi, dacă am văzut tocmeala lor de bună voie și plata deplină și noi deasemeni am dat și am întărit slugii noastre Macri mare armaș, ca să-i fie și dela noi întărire.

Altul să nu se amestece.

Scris în Suceava, anul 7104 <1595> Octombrie.

Insuși domnul a spus.

Stroici mare logofăt a învățat.

Am iscălit eu, Stroici logofăt <m. p.>

Gaoa <a scris>.

Acad. R.P.R., XLIX/3.

Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, stricată.

166

< 1595 > Octombrie 2, București.

† Io Ștefan voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scrie domnia mea, tuturor boierilor, care sunt cu straja, cu Cârstea, la hotare.

De aceia vă dau de știre, că domnia mea am auzit că sunteți acolo și bine faceți că țineți straja de către Turci. Iar dacă țineți straja, de către domnia mea puteți fi în pace, căci domnia mea cu mila lui dumnezeu, mă îngrijesc de această grijă. Și dacă veți fi acolo și veți ieși întru întâmpinarea domniei mele și a cinstitului crai, pentru voi va fi cinstea și lauda și din partea domniei mele. Și încă mare milă veți avea dela domnia mea, căci adevărul vă spune domnia mea și alta să nu vi se pară, că am alt gând.

Așa vă dau de știre și să fiți sănătoși, amin.

Scris în București, Octombrie 2.

Acad. R.P.R., Fotografii, II/18 a, după ms. 1790, din Bibl. Zamoyski din Varșovia. La Acad. R.P.R., Fotografii, II/18 b, se găsește textul: « Dacă nu credeți, trimiteți un om al vostru ca să vadă unde umblu eu, în treaba țării » apoi ibidem, Fotografii, II/18 c., cuprinde adresa: « Boerilor care sunt cu straja, cu Cârstea vornic la hotare ».

167

1595 < 7104 > Octombrie 5, Iași.

† Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Rugătorului nostru egumenului și întregului sobor dela mânăstirea Bistrița, pentruca ei să fie tari și puternici cu aciastă carte a domniei mele să-și stăpânească o poiană din Blăjești, care le-a fost lor danie dela Petrica hatman.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a intra acolo sau să cosească, nici ureadnicul de Bacău și nici pe acei pe care îi părăsc <ei>. Iar cine va da acolo din al călugărilor altcuiva, să ducă numai o singură pală [1]), să fie proclet.

Aceasta să se știe.

Scris la Iași, anul 7104 <1595> Oct<ombrie> 5.

Domnul a spus

Tamaș logofăt a învățat.

† Drăgan <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bistrița, V/5—6.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1796.

168

1595 < 7104 > Noembrie 4, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit dela noi, sfintei noastre rugi, mânăstirii zise Galata, satul ce se numește Teișori, ce a fost din ocolul Botoșanilor din privilegiul de danie și miluire ce are sfânta mânăstire dela sfânt răposatul Petrù voevod.

Iar slugile noastre, vornicii doamnei și ureadnicii de Botoșani, să nu aibă a intra acolo, nici a globi și nici a se amesteca, ci dabila ce va fi acelui sat mai sus scris, să-și dea el dabilele după înscrierea cu ocolul.

Pentru aceia, să-i fie dela noi danie și întărire acel sat mai sus scris, cu tot venitul, după vechiul hotar.

Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, 7104 <1595> Noembrie 4.

Domnul a poruncit.

Marele logofăt a învățat.

Pepelea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, IX/1.
Orig. slav, hârtie, filigran, pecete aplicată.

[1]) « pală », așa în orig.

169

1595 (7104) Noembrie 17, Suceava.

† Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră, egumenul și întregul sobor dela mânăstirea Neamț și mai înainte de această vreme și s'au pârît de față înaintea noastră cu satul Vânătorii pentru niște poiene, care sunt pe Bistrița, ca să stăpânească călugării poienile: poiana Răchitna și poiana Galului până la gura Fărcașei, pe amândouă părțile Bistriței. Iar sătenii din Vânători să aibă a stăpâni din poiana Răchitnei la vale, până la gura Largului.

Iar domnia mea i-am trimis la pârcălabii de Neamț și la târgul Neamț, ca să meargă cu dânșii împreună. Și au mers cu toții împreună și au aflat cu sufletele lor, ca să stăpânească călugării poiana, precum scriem mai sus. Și au adus călugării carte dela pârcălabii de Neamț și dela orașul Neamț, cum li se cuvin lor acele poiene.

Deci domnia mea, când am văzut o așa mare mărturie, domnia mea încă le-am dat și le-am întărit, ca să stăpânească poienile, precum le-au hotărît acei oameni.

Deci de aici înainte să nu aibă a mai pârî Vânătorii și nici să dobândească asupra Bistrițenilor nici în veci, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Iar dela cine va mai pârî, să se ia 50 de boi.

Altfel să nu fie.

Scris în Suceava, anul 7104 <1595> Noembrie 17.

Însuși domnul a spus.

Tamaș logofăt a învățat.

Drăgan <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIII/4285.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două traduceri rom; altă trad. rom. din sec. XVIII la Acad. R.P.R., CLXXV/19.

170

1595 (7104) Decembrie 8.

† Iată dar acest zapis ce a făcut Coste din Boteşti şi fratele lui, Mihăilă, de acolo, Pătrăşcoaiei şi fiilor ei de acolo şi a vândut ocina şi dedina sa dreaptă, ce se va alege partea lui Vasilie, unchiul lor, din jumătate de sat din Boteşti cu tot venitul. Şi a dat pentru ca 30 de taleri în mâinile lui Coste şi fratelui lui, Mihăilă, înaintea lui Va<r>tic şi înaintea lui Boţul şi înaintea lui Ion şi înaintea lui Hilip şi înaintea lui Pranţea şi înaintea lui Larion şi înaintea a mulţi oameni buni şi bătrâni, în casa Pătrăşcoaei.

Și întărire acestui zapis, am pus pecetea noastră, pentru credință.
Scris în luna Decembrie 8, 7104 <1595>.

Acad. R.P.R., CXXXII/59—59 a.
Orig. slav, hârtie, 5 peceți.
Cu o trad. rom. din 1817.

171

1595 (7104) Decembrie 20. Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a noastră rugătorului nostru egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire a Neamțului și pe cine vor trimite ei, să fie tari și puternici, cu această carte, să apere întreg hotarul râului Bistrița cu toate râurile și izvoarele câte sunt pe de amândouă părțile Bistriței dela gura Largului până la gura Farcașei și râul numit Direptul, pentru ca nimeni să nu aibă a prinde pește sau altceva, iar pe cine îl vor găsi acolo, într'acel hotar mai sus scris, să aibă a-l bate și să ia și tot ce va avea.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a-i ține înaintea acestei cărți a domniei mele.

Domnul a spus.

Scris în Suceava, anul 7104 <1595> Decembrie 20.

Tămaș logofăt a învățat.

† Iusip <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIII/4286. 9.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1803.

172

1595 (7104) Decembrie 22.

7104 <1595> Dech<emvrie> 22.

Ispisoc dela Irimia Movilă voevod, tălmăcit *deascmenea* de pitar Ionu, întăritor lui Grigori Danovici pe a trie parte din sat<u> Dumeni, ce să numești în cotul de gios, care au cumpărat-o dela Frățiianu, fecior lui Acamov din Fatcăuți, cu tot venit din toate, în cămpu și în baltă.

Acad. R.P.R., ms. rom. 3392, f. 80 v.
Rezumat rom. din 1809.

169

1595 (7104) Noembrie 17, Suceava.

† Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră, egumenul și întregul sobor dela mânăstirea Neamț și mai înainte de această vreme și s'au pârît de față înaintea noastră cu satul Vânătorii pentru niște poiene, care sunt pe Bistrița, ca să stăpânească călugării poienile: poiana Răchitna și poiana Galului până la gura Fărcașei, pe amândouă părțile Bistriței. Iar sătenii din Vânători să aibă a stăpâni din poiana Răchitnei la vale, până la gura Largului.

Iar domnia mea i-am trimis la pârcălabii de Neamț și la târgul Neamț, ca să meargă cu dânșii împreună. Și au mers cu toții împreună și au aflat cu sufletele lor, ca să stăpânească călugării poiana, precum scriem mai sus. Și au adus călugării carte dela pârcălabii de Neamț și dela orașul Neamț, cum li se cuvin lor acele poiene.

Deci domnia mea, când am văzut o așa mare mărturie, domnia mea încă le-am dat și le-am întărit, ca să stăpânească poienile, precum le-au hotărît acei oameni.

Deci de aici înainte să nu aibă a mai pârî Vânătorii și nici să dobândească asupra Bistrițenilor nici în veci, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Iar dela cine va mai pârî, să se ia 50 de boi.

Altfel să nu fie.

Scris în Suceava, anul 7104 <1595> Noembrie 17.

Însuși domnul a spus.

Tamaș logofăt a învățat.

Drăgan <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIII/4285.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

Cu două traduceri rom.; altă trad. rom. din sec. XVIII la Acad. R.P.R., CLXXV/19.

170

1595 (7104) Decembrie 8.

† Iată dar acest zapis ce a făcut Coste din Botești și fratele lui, Mihăilă, de acolo, Pătrășcoaiei și fiilor ei de acolo și a vândut ocina și dedina sa dreaptă, ce se va alege partea lui Vasilie, unchiul lor, din jumătate de sat din Botești cu tot venitul. Și a dat pentru ea 30 de taleri în mâinile lui Coste și fratelui lui, Mihăilă, înaintea lui Va<r>tic și înaintea lui Boțul și înaintea lui Ion și înaintea lui Hilip și înaintea lui Prancea și înaintea lui Larion și înaintea a mulți oameni buni și bătrâni, în casa Pătrășcoaei.

Și întărire acestui zapis, am pus pecetea noastră, pentru credință.
Scris în luna Decembrie 8, 7104 <1595>.

Acad. R.P.R., CXXXII/59—59 a.
Orig. slav, hârtie, 5 peceți.
Cu o trad. rom. din 1817.

171.

1595 (7104) Decembrie 20, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a noastră rugătorului nostru egumenul și tot soborul dela sfânta mânăstire a Neamțului și pe cine vor trimite ei, să fie tari și puternici, cu această carte, să apere întreg hotarul râului Bistrița cu toate râurile și izvoarele câte sunt pe de amândouă părțile Bistriței dela gura Largului până la gura Farcașei și râul numit Direptul, pentru ca nimeni să nu aibă a prinde pește sau altceva, iar pe cine îl vor găsi acolo, într'acel hotar mai sus scris, să aibă a-l bate și să ia și tot ce va avea.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a-i ține înaintea acestei cărți a domniei mele.

Domnul a spus.

Scris în Suceava, anul 7104 <1595> Decembrie 20.

Tămaș logofăt a învățat.

† Iusip <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXIII/4286. 9.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1803.

172

1595 (7104) Decembrie 22.

7104 <1595> Dech<emvrie> 22.

Ispisoc dela Irimia Movilă voevod, tălmăcit *deasemenea* de pitar Ionu, întăritor lui Grigori Danovici pe a trie parte din sat<u> Dumeni, ce să numești în cotul de gios, care au cumpărat-o dela Frățiianu, fecior lui Acamov din Fatcăuți, cu tot venit din toate, în cămpu și în baltă.

Acad. R.P.R., ms. rom. 3392, f. 80 v.
Rezumat rom. din 1809.

173

< 1596 — 1599 >.

† Pan Ureche mare vornic de ţara de jos. Iată a venit înaintea noastră fiul nostru, Vrabie, cu carte şi cu zapis dela Neniul, fiul Drăgancei din Furdueşti, din ţinutul Covurlui [1]), că a căzut el la dânsul cu mare mulţime de rugăminţi, ca să-l ştergă dela dabile, când scria de credinţă pan Mogâldea fost vornic, în ţinutul Covurlui; şi ca să-l ştergă, să-i dea el o parte a sa de ocină din satul Igeşti, de pe Licicov.

Deci Vrabie, după rugămintea lui şi el deasemenea s'a rugat de pan Mogâldea înscriitorul de credinţă şi l-a şters de voia sa dela dabile. Şi când l-a şters dela dabile, cum a fost rugămintea lui, s'a întâmplat ca să fie acolo oameni buni: Toader Jorea fost namesnic de Bârlad şi Nofit neguţător din Bârlad şi Avram diac şi Grozav Ciornocuj diac şi Marco din Furdueşti. Şi pentrucă l-a scos dela dabile, el i-a dat toată partea sa de ocină din acel sat mai sus scris, din <Ig>eşti.

Deci noi deasemeni, văzând tocmeala lor de bună voie, de nimeni silit şi noi şi dela noi am dat şi am întărit fiului nostru Vrabie cu această carte a noastră, să-i fie lui dreaptă ocină şi danie, neclintit niciodată în veci şi până când va ajunge şi la milostivirea sa domnul, ca să-şi facă ispisoc şi întărire pe această carte şi zapis al nostru.

Acad. R.P.R., LXVII/10.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.
Datat după anii de vornicie ai lui Nestor Ureche şi după ceilalţi dregători pomeniţi.

174

< 1596 — 1600 >.

Iată deci eu, Nastasiia, fiica lui Andreica, însămi am făcut acest zapis, că am vândut dreapta mea parte de ocină care se va alege din <sat> din Obârşie şi am vândut-o rudei noastre, anume Ionaşco v<ătah> de visternicei.

Şi deasemeni am vândut partea de ocină <a unui> frate al meu, anume Onciul, deasemeni din Obârşie, pentru <treizeci zloţi> şi am dat fratelui mei Onciul partea mea dreaptă de ocină din Ghigoeşti sau din Bilăeşti, pentru acea parte, pe care am vândut-o.

Şi eu Ionaşco vă<tah> şi cneaghina mea Soriţa [2]) ne-am sculat şi am plătit toţi banii, 30 zloţi, în mâna Nastasiei, fiica lui Andreica, înaintea lui Ninici

[1]) «Covurlui» adăugat de altă mână, cu altă cerneală, pe loc alb.
[2]) «Soriţa» scris între rânduri.

ureadnic și a lui Procop, sluga lui Simion vistier și a lui Toader și Ionașco, fiul lui Gavrilaș.

Și eu, Cătană, am scris cu mâinile mele acest zapis, ca să se știe.

Arh. St. Iași, CLXXIV/109.
Orig. slav, hârtie, peceți aplicate.
Cu o trad. rom. din 1787, după care s'au făcut completări.
Datat după Ionașco vătaf.

175

<1596 — 1600>

Vasile Colciar [1]) dăm de știre că au venit înaintea noastră Eremia și frații săi din Ghigoești și verii lui, Lazor și fratele lui, Ion din Popești și verii lor, Istrate și fratele lui Gorghie, din Bilăești și deasemeni și verii lor, Ion și sora lui, Tudora din Bilăești și au vândut dreapta lor ocină, ce li se va alege partea lor din Obârșie și din Măleștі[2]) și a cumpărat Ion vătah de visternicei pentru 9 taleri, dinaintea noastră a mulți oameni buni. Iar noi am făcut acest zapis, să-i fie de mărturie.

Aceasta să se știe.

Și deasemeni [3]) Mihăilă Babici nepotul Sofiicăi, strănepotul lui Toader Iurdugaș, am vândut partea mea câtă se va alege din Obârșie și din Mălești pentru 80 zloți tătărești, tot lui Ionașco vătah de visternicei.

Arh. St. Iași, CLXXIV/108.
Orig. slav hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1787.
Datat după Ionașco vătaf.

176

1596 (7104) Ianuarie 18.

Suret de pe un ispisoc dela domnul Eremia Moghila voevod, din veleat 7104 <1596> Ghenar 18.

Adecă domnie mea m'am milostivit și am dat și am miluit a noastră rugă, ce să numește Galata, unde iaste hram înălțare domnului dumnezău și mântuitorului nostru Is. Hs. cu doao sate, anume Mănzăști și Folfăcești pe părâul Jijii, în ocol Iaș<i>, ca să fie svintei mănăstiri dela domnie mea neclătit niciodată în veci, precum au fost și mai nainte dela răposat Petru voevod.

---

[1]) corectat din « Polciar ».
[2]) adăugat între rânduri, cu altă cerneală: « și din Mălești »
[3]) pasagiul « Și deasemeni ... visternicei », adăugat de altă mână.

Drept accia, nime din slugile domnii mele, nici vornici de târgu, nici globnici, nici deşugubinari să n'aibă a intra în satele de sus scrise, a sfintei mânăstiri, să n'aveţi a trage boi şi să-i lăsaţi foarte în pace. Pentru aceia, nime să nu îndrăznească a să amesteca înainte acestii cărţi a domnii mele.

Iscălitura Eremii voevod.

Bogza logofăt.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, VI/3.
Trad. rom. din 1796.

177

1596 (7104) Martie 10, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorilor noştri, călugărilor dela sfânta mânăstire zisă a Tazlăului, ca să fie tari şi puternici a-şi ţine ocina lor din Tăteşti cu fântânile de păcură [1]), iar Dubău şi ceata lui să nu aibă nicio treabă, până va sta de faţă înaintea noastră cu îndreptările sale.

Aşa să ştii şi altfel să nu fie.

Scris în Suceava, în anul 7104 <1596> Martie 10.

Insuşi domnul a zis.

† Mogâldea vornic a învăţat.

† Buda <a scris>.

<Pe verso notă contimporană, în rom.:> «† dela Irimia Moghila voevod pre păcuri dela Tătăşti».

Arh. St. Buc., M-rea Tazlău, VIII/7—8.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

178

1596 (7104) Martie 12.

† Milostive şi luminate domne, să hii măria <du>mitale săn<ă>tos. Facem ştire mării tale cum a venit egumenul de Bistriţi, cu cinstită cartea mării tale, la pârcălabi şi la şoltuzul den Piiatră, ca să socotim pentru o selişte de sat, anume Tătăraşii, ce sint între Vânători şi'ntre târg, ce au fost sat a sventei măn<ă>stiri a Bistreţii şi acmu au înpresurat Vânătorii hotaru, a Tătăraşilor, cât easte de ceaea parte de vale.

Deci pârcălabul ne-a stră<n>su pe toţi, pe cum scrie cinstită cartea mării tale şi ne-au întrebat pe toţi, cum ştim cu sufletele noastre, avut-au Tătăraşii

[1]) «păcură», aşa în orig.

hotar de ceaea parte de vale? Deci n<oi> aşea ştim cu sufletele noastre că cum au şi alte sate hotar peste vale, aşea au avut şi Tătăraşii hotar peste [peste] vale. De va hi şi pe giurământ, noi vom giura şi'naintea mării dumitale pentr'aceasta lucru.

Aciasta facem ştire mării tale, ce va fi mila mării dumitale, să hii măriia dumitale săn<ă>tos.

Şi pre mai mari crediuţe am pus şi pecetea târgului şi a preoţilor.

7104 <1596> Mart 12.

† Rugătorii mării dumitale, preoţii, ş<olt>uzul cu toţi târgoveţii de târg de Piiat<ra>.

Arh. St. Iaşi, CDLXXXVII/50.
Fotocopie după un orig. rom.

179

<1596 — 1600> Martie 20, Iaşi.

Pan Bosiiuc mare spătar şi Boldescul medelnicer şi Balotă vătah de stolnicei şi Andronic negustor din Iaşi, mărturisim cu această carte a noastră că au venit înaintea noastră Ursu şi fratele lui, Gligorie din Cosiţeni, nepoţii Voicăi, strănepoţii lui Eremia şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină, din a treia parte din satul Obârşie şi din satul Măleşti din amândouă satele, însă din partea lui Eremia care i se va cuveni lui. Aceasta au vândut-o înaintea noastră, pentru 10 taleri, prietenului nostru Ionaşco vătah de visternicei.

Deci noi, am văzut tocmeala lor de bună voie şi plată deplină şi i-am făcut această carte a noastră, să-i fie de mărturie întotdeauna înaintea judecăţii.

Astfel mărturisim cu această carte a noastră.

Scris la Iaşi, Martie 20.

Arh. St. Iaşi, CLXXIV/106.
Orig. slav, hârtie, filigran, 2 peceţi aplicate.
Cu o trad. rom. din 1787.
Datat după Busiiuc mare spătar.

180

1596 (7104) Martie 28, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit şi am dat şi am miluit pe credinciosul şi cinstitul boier al domniei mele Ureche mare vornic de ţara de jos, cu un sat numit Bărboşii de pe Ialpuh, care acel sat a fost drept domnesc a ascultat de hotarul

dela Tintul. Astfel acum am dat şi l-am miluit cu acel sat mai sus zis, pentrucă a slujit domniei mele bine şi cu dreaptă credinţă, când a venit Răzvan asupra domniei mele şi în alte treburi şi slujbe ale domniei mele şi ale ţării.

De aceia, să-i fie dela domnia mea dreaptă miluire şi danie, cu tot venitul şi copiilor lui şi întregului său neam, cine se va alege mai de aproape, neclintit niciodată, în veci. Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris la Suceava, în anul 7104 ‹1596› Martie 28.

Însuşi domnul a poruncit.

Erimia voevod ‹m. p›.

Marii boieri au învăţat.

Sava ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CLVII/44.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu trad. rom. din 1808.

181

1596 (7104) Aprilie 19.

Suret.

Cu agiutoriul sfântului duh.

Boerinl Cărste *fost mare* vornic şi marile cupar (paharnic) şi cneaghina me Anghelina şi ginerii noştri: Gavril, Cernat şi Vasili şi fiii noştri, Marica şi Anghelina şi Schiva şi Călina, din bună voia noastră, cu întreg sufletul nostru, am dat şi am miluit a nostrei mânăstiri care se chiamă Floreştii, unde iasti hramul sfă‹n›tul‹u›i slăvit proroc Ilei, cu un sat anume Floreştii şi cu tot hotarul său şi cu cămpu şi prisacă şi moară pi Bridov şi cu loc de fănaţ, cari ne iasti noă dreptă cumpărătură de la toţ‹i› ficiorii lui Lazăr pitaru şi dela nepoţii săi, ca să aibă sv‹ânta› măn‹ăsti›ri daniea şi milosteniia cu tot venitul, în veci‹i› vecilor.

Iar după morte nostră, să nu aibă nime triabă cu daniia nostră, iar cari va îndrăzni a strica daniia şi milostenia nostră, acela să fii anatimanisit dela dumnezău înainte strașnicul‹u›i giudeţ şi de maica precista şi de toţ‹i› sfinţii şi împotrivit la zio‹a› giudecăţii de sv‹ăntul› proroc.

Şi această tocmeală s'au făcut în fiinţa a mulţi omini buni, anume Jora uretnic din Bârlad, şoltuzu cu doisprezăce părhare şi Necula Fărţăgău cupeţ şi Toad‹e›r Crăngan şi Jurja şi Costa‹n›din şi Gligorce, fii săi şi Ursul Jupan şi Nofit şi Gavrilcia şi ceialanţi mulţi oamini buni.

Şi eu, Ignat, am scris şi spre mai mari credinţi, am lipit şi pecete către aciastă adevărată mărturie.

Leat 7104 <1596> Apr. 19.

Arh. St. Buc., M-rea Golgota, VI/1.
Trad. rom. din sec. XIX.

182

1596 (7104) Aprilie 28, Suceava.

Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră Onciul Iuraşcovici şi cu Ihnat, copil lui Ştefca şi s'au pârît de faţă înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, pentru o parte de ocină din satul Potoc, a cincea parte de sus, din sus de casa lui Ihnat, care a fost zălogită de Iuraşco fost vornic, la Ştefca vătav, pentru optzeci şi patru de taleri număraţi pentru o datorie care a rămas la nişte Turci, din zilele lui Petru voevod. Astfel noi i-am făcut lege lui Onciul Iuraşcovici, să întoarcă acei bani mai sus scrişi. Şi s'a sculat credinciosul nostru boier, Oräş vornic şi a răscumpărat acea ocină dela Ihnat, fiul lui Ştefca şi a dat acei bani mai sus scrişi, 84 taleri număraţi în mâinile lui Ihnat, pentru acea mai sus scrisă parte de ocină. Apoi mai sus scrisul nostru boier, Oräş vornic, a dat acea ocină pe care a răscumpărat-o dela Ihnat, fiul lui Ştefca, fiicei sale Anghelina şi ginerelui său, Onciul Iuraşcovici, înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri.

Astfel noi, dacă am văzut tocmeala lor de bună voie şi dreaptă răscumpărare, noi încă am dat şi am întărit slugii noastre Onciul Iuraşcovici şi femeii lui, Anghelina, fiica lui Oräş, ca să le fie şi dela noi dreaptă ocină, cu tot venitul. Altul să nu se amestece.

Scris la Suceava, în anul 7104 <1596> Aprilie 28.

Domnul a spus.

Bogza logofăt a învăţat şi a scris aici.

Pătraşco <a scris>.

Acad. R.P.R., CXXXIX/76.
Orig. slav, hârtie, filigran, pecete aplicată.

183

1596 (7104) Mai 5, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea am dat şi am miluit pe rugătorii domniei mele Dosoftei egumen şi alţi monahi care trăesc în sfânta mânăstire numită schitul lui Zosin, unde este hramul sfântului Ioan Botezătorul, cu locul acela şi mânăstirea care este mai sus scrisă, schitul lui Zosin. Şi iarăşi să aibă ei a ţine sfânta mânăstire şi tot locul,

cât loc vor fi curățat, de unde au început să cureţe, din gura Secului, unde dă în Neamţu, până unde vor fi curățat. Şi nimeni să nu aibă nicio treabă cu ei şi nici cu locul lor, ci să aibă ei a ţine precum a întocmit episcopul de Roman, Agafton şi precum au şi privilegiu dela răposatul Petru voevod. Şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris în Suceava, la anul 7104 ‹1596› Mai 5.

Însuşi domnul a spus.

Tămaş logofăt a învăţat.

† Iacov ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, LXXXII/4.
Orig. slav, hârtie, filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.
O trad. rom. la Neamţ. LXI/7.

184

1596 (7104) Mai 11, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră Dumitru uricar şi Ştefana, fiica lui Zosim, fiul lui Dragsin, nepotul Nastasiei şi a pârît pe sluga noastră Sechil cămăraş, pentru jumătate de sat din Seliște, din ţinutul Neamţ, care este pe Orbic şi jumătate de moară şi de iaz şi spunând că n'a vândut de tot Zosim această jumătate din Seliște.

Dar Simion Sechil nu s'a împotrivit, ci i-a mai [1]) dat treizeci de taleri, în mâinile lui Dumitru uricar şi treizeci de taleri în mâinile fiicei lui Zosim. Şi el şi mai înainte a avut ispisoc de cumpărătură dela Zosim, pentru o mie de zloţi, ‹iar› acum i-au vândut, din uricul de întărire pe care l-a avut bunica [2]) lui, Nastasia, dela Alexandru voevod. Şi i s'a vândut lui de tot, această mai sus scrisă jumătate de sat ca şi această ocină, iar cealaltă jumătate de sat din Seliște şi jumătate din iaz şi din moară, încă le-a vândut Zosim, de mai înainte. Şi are şi ispisoc de cumpărătură dela Aron voevod, pentru o mie şi trei sute de zloţi tătăreşti.

Să-i fie dela noi uric, pe tot satul, cu tot venitul şi să nu-l mai pârască în veci, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava, în anul 7104 ‹1596› Mai 11.

† Domnul a spus.

† Bogza a învăţat şi a scris.

[1]) « mai », aşa în textul slav.
[2]) « moaşea », în textul slav.

Aici am iscălit Stroici, mare logofăt.
† Pătrașco <a scris>.

Arh. St. Iași, CCCI/93.
Copie slavă din sec. XX.

185

1596 (7104) Mai 15.

7104 <1596> Mai 15

Ispisoc dela Eremiia Movilă vod<ă>, de danie și miluire, lui Cornea pivnicér: un loc de prisacă anumi Micșunile, care iaste între Prut și între Jăjăe, din capul Micșinelor din sus, pe drumul cel mare în gios, până unde dă Tulburea în Prut, pe groapa Lupului.

De vreme că el au venit înnainte domniei sale și înnainte credincioșilor sfetnici și s'au jăloit că i-au rupt lui, Prutul, acest loc de prisacă, dintru a sa moșie și sat.

Acad. R.P.R., ms. rom. 1737, f. 180.
Rezumat rom. din sec. XVIII.

186

1596 (7104) Iunie 1, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit și am dat și am întors rugătoarelor noastre, călugărițelor dela sfânta mânăstire de peste apa Bistriței, un sat numit Dăneștii, cu mori și cu tot venitul, cum au și privilegii dela domnii de mai înainte, de demult.

Pentru aceia, nimeni dintre slugile noastre sau ureadnicul din târgul Piatra, să nu aibă treabă cu acel sat, ci să le fie danie dela noi și satul cu tot venitul și cu moară și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Suceava, în anul 7104 <1596> Iunie 1.
† Însuși domnul a zis.
† Eremie voevod <m. p.>
† Damian vistier a învățat.
† Iacov <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Văratec, XVII/6.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1836 Decembrie 28.

187

1596 (7104) Iunie 7, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată am binevoit domnia mea, cu bună voința noastră, cu inimă curată și luminată, din tot sufletul nostru și cu ajutorul lui dumnezeu și am dat și am miluit ruga

noastră, sfânta mânăstire nou zidită, numită Galata, unde este hramul înălțării domnului dumnezeu și a mântuitorului nostru Isus Hristos, cu o parte din iezeru nostru dela Cavovea din malul Bren, dinspre Reni, dinspre zăton, deacurmezișul peste Cavov spre răsărit, la fântâna lui Caranicula, la o piatră și de acolo la capătul iezerului Cavov în sus și pe amândouă părțile Cavovului loc de vad, ca să-i fie dela noi mai sus zisei sfinte mânăstiri, uric și ocină cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor, așa cum au și alte mânăstiri iezere și danie de miluire dela domnii de mai înainte.

Deasemeni cine va merge cu năvoadele [1]) în acel mai sus scris iezer, partea sfintei mânăstiri, să nu aibă vameșii nicio treabă să le ia vamă, ci să fie vama a sfintei mânăstiri.

Iar după viața noastră, cine va voi să strice această mai sus scrisă întocmire a noastră și danie și miluire a sfintei mânăstiri, acela să fie blestemat și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și de toți sfinții.

De aceia, altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, în anul 7104 <1596> Iunie 7 zile.

Insuși domnul a spus.

Stroici mare logofăt a învățat.

Dimitrie <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava—Iași, XXXV-C 6.
Orig. slav hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1787 Iunie 22.

188

1596 (7104) Iunie 14, Suceava.

Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea domniei mele și înaintea tuturor boierilor noștri, Ilarion călugărul, care în mirenie se numea Ion, fiul Anușcăi, nepotul Bunei și iarăși Toader și Mihăilă nemeși din Petia Mare, care sunt veri de al doilea și s'au jeluit înaintea domniei mele, cu mare plângere și cu carte de mărturie dela Mălaiu din Hreasca ureadnic de Câmpulung și dela popa de acolo și Cârstian păhărnicel din Pleșești și Simion fost vătah și Gheorghie, fratele lui, tot de acolo și Sava pivnicer din Vârtop și Gheorghie fost pârcălab de acolo și Leca, fratele lui Sava asemenea și Nicoară nemeș din Bunești, spunând că un uric de cumpărătură, dela Ștefan voevod cel Bătrân, pe o bucată [2]) din satul Petia, partea de sus, pe care l-au avut, a ars în casa lui Andreian, când a ars casa lui, care acea bucată de

[1]) «nivoade» în orig.
[2]) bucată», așa în orig.

sat mai sus scrisă a cumpărat-o Oana Rodua, fiului său Milea, dela Coste Petia, pentru nouă sute zloți tătărești.

Pentru aceia domnia mea, văzând marea lor jalobă și cu mare mărturie și noi deasemeni le-am dat și le-am întărit acea mai sus scrisă bucată de sat din Petia, ca să le fie lor cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci și le-am făcut carte de mărturie.

Și altul să nu se amestece.

Scris în Suceava, în anul 7104 <1596> Iunie 14.

Însuși domnul a spus.

Stroici mare logofăt a învățat. Și a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Dumitru Filip <a scris>.

Acad. R.P.R., XXXVII/58 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1715 Iunie 19.

189

1596 (7104) Iunie 22, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slug lor noastre, urednicilor de la Piatra și tuturor slugilor domniei mele. Cum veți vedea această carte a domnici mele, voi să aveți a lăsa în pace satul Bilăești [1]), de toate podvoadele, pentrucă domnia mea m'am milostivit și am dat acel sat sfintei mânăstiri anume Pângărați, ca să aibă a munci sfintei mânăstiri la orice treabă a sfintei mânăstiri.

Așa să știți și mai mult să nu învăluiți înaintea acestei cărți a noastre. Altfel să nu faceți.

Scris în Suceava, anul 7104 <1596> Iunie 22.

† Însuși domnul a zis.

Eremia voevod <m. p.>

† Marele postelnic a învățat.

† Lupul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pângărați, III/7.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu două traduceri rom.

190

<1596 — 1606> Iunie 27, Iași.

† Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre Barbuț fost vornic. Dacă vei vedea această carte a domniei me'e, tu să mergi și să oprești locul hotar care se va alege dela sfânta mânăs-

[1]) adăugat de altă mână și cu altă cerneală «și Ivănești».

tire Neamț la satul Piscu dinspre satul Măjești, sat al sfintei mânăstiri Bistrița, să aibă ei a stăpâni pe unde au stăpânit din veac și pe unde le-a hotărît Stan spătar în zilele răposatului Petru voevod. Iar cui i se va părea ceva strâmb, acela să stea de față înaintea domniei mele și să-și aducă ei și privilegiile înaintea domniei mele.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a stăpâni, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, Iunie 27.

Domnul a zis.

Necoară logofăt a învățat.

Țintar ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXIV/1674.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

191

1596 (7104) Iulie 14, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre credincioase Vasilie pârcălab de Neamț. Cum vei vedea această carte a domniei mele, tu să lași satul Borcești cu moara ce a fost dată mai înainte de această vreme, rugătorilor noștri și sfintei mânăstiri dela Secul, unde este hramul sfântului prooroc și înainte-mergătorul Ioan și cu tot venitul lui și cu o prisacă pentru stupi pe care o au ei acolo, ca să le fie lor dăruită de noi și miluire sfântului loc și mânăstirii pe care am scris-o mai sus, cu acel sat și cu moară și cu prisacă.

Așa să știi, altfel să nu faci.

Scris în Suceava, anul 7104 ‹1596› Iulie 14.

Insuși domnul a poruncit.

‹Scris de mâna domnului, în românește:› Până-i vremu și mai socoti să ție.

Eremie voevod ‹m. p.›

Damian vistier a învățat.

† Adam a scris.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XI/4.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1804, Iulie 11, și o copie slavă și o altă trad. rom. contemporană.

192

1596 (7104) Iulie 15, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înoit domnia mea, rugătorilor noștri din sfântul lăcaș numit Secul, pe pârâu, unde este hramul sfintei nașteri a înainte mergătorului și botezătorului domnului, Ioan, ca să fie ei tari și puternici cu această carte a domniei mele a-și apăra hotarul cel vechiu pe unde a fost de demult, din gura Secului și până sub S.hlă, unde se despart două izvoare de apă. Să nu aibă nimeni a îndrăzni să intre acolo să pască vitele sau să taie lemne cu securea sau să prindă pește în acele pârae. Iar dacă s'ar afla cineva mergând acolo și nu va asculta de cartea domniei mele, acel om va avea mare pedeapsă dela noi.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a intra acolo, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Suceava, luna Iulie 15 zile, la anul 7104 <1596>.

† Domnul a zis.

Eremie voevod <m. p.>

‡ Alecsa a scris.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/5.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.

193

1596 (7104) Iulie 16, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia noastră am dat și am întărit și am înnoit rugătorilor noștri călugări dela sfântul loc unde este hramul sfintei blagovești a născătoarei de dumnezeu și bisericii zidite de Ștefan voevod și de Petru voevod cel Bătrân, un loc care este dela gura Scărișoarei până la obârșie, pe amândouă părțile, din deal în deal, care le este danie dela domnii dinainte.

De aceia, să le fie și dela domnia noastră, mai sus scrisul loc cu tot venitul, neclintit lor niciodată, în vecii vecilor, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Suceava, în anul 7104 <1596> Iulie 16.

† Domnul a poruncit.

† Simion mare vistier a învățat.

† Toader <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bisericani, XII/7—8.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1809 Noembrie 25.

194

1596 (7104) Iulie 16, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, sluga noastră credincioasă Cârstea fost mare vornic şi a arătat înaintea noastră nişte ispisoace [1]) de cumpărătură, dela Bucium fost vornic de ţara de jos, pe drepţii săi robi [2]) Ţigani, pe care i-a cumpărat dela sluga noastră Picul aprod, fiul lui Toader vornicul, anume Ion cu fiul lui, Simion şi fratele lui, Scântee şi surorile lor Sofia şi Mărina şi Tudora, care acei mai sus scrişi Ţigani i-a cumpărat dela sluga noastră ce scriem mai sus, Picul aprod, pentru trei mii de aspri.

Şi deasemenea şi dintr'un ispisoc pe care l-a avut dela Bucium vornic ce a cumpărat el dela sluga noastră Mihăilă, fiul lui Galbănul care a fost staroste, o Ţigancă, anume Sora şi fiul său Isac, pentru două mii de aspri.

De aceia şi dela noi am dat şi am întărit credinciosului nostru boier Cârstea fost vornic, acei mai sus scrişi robi [2]) Ţigani, ca să-i fie şi dela noi drepţi robi [2]) Ţigani, neclintiţi niciodată, în veci. Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Domnul a poruncit.

Scris la Suceava în anul 7104 ‹1596› Iulie 16.

Stroici marele logofăt a învăţat şi a iscălit, Stroici logofăt ‹m. p.›

Zane ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CLVII/45.
Orig. slav, hârtie, rupt, pecete timbrată.

195

1596 (7104) Iulie 23, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat şi am întărit slugii noastre To‹ade›r diac şi surorii sale Samfira, fiii lui Ionaşco Neagoe, din ispisoc de danie ce a avut tatăl lor Ionaşco Neagoe dela Alexandru voevod, dreapta lor ocină şi dedină, satul anume Zăhăicanii pe Ciuhur, cu mori pe Ciuhur, care acest mai sus zis sat, anume Zăhăicanii pe Ciuhur şi cu mori pe Ciuhur, a fost cumpărătură a panului Neagoe pârcălab de Hotin, pe banii săi drepţi. Şi l-a dat chiar fiului său Ionaşco Neagoe, afară de alţi fii ai săi, pentrucă a scos Neagoe toate satele cneaghinei sale Măgdălina, când le pierduse în hiclenie şi le-a dat celorlalţi ‹fii› ai săi.

[1]) « ispisoace » în orig.
[2]) « holopi » în orig.

De aceia, să le fie şi dela noi uric şi întărire cu tot venitul şi altul să nu se amestece.

Scris în Suceava, în anul 7104 <1596> Iulie 23.

† Eremia voevod <m. p.>

† Domnul a spus.

Marele logofăt a învăţat. Şi a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

† Băseanul <a scris>.

Arh. St. Iaşi, CDXXIII/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

196

1596 (7104) August 1, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră Gherman şi sora lui, Samfira, fiii Nechitei, nepoţii lui Săcuianul fost ceaşnic şi s'au jeluit înaintea noastră cu mare jalobă şi cu mărturie, zicând că ispisoacele de împărţeală ce a avut tatăl lor Nechita dela Alexandru voevod, pe a treia parte de sat din Cordăreni, partea din mijloc şi cu iaz şi cu mori pe amândouă părţile din Iubăneasa, împreună cu surorile lui, cu Măriica şi cu Măgdălina, că acel ispisoc l-au pierdut când s'a turburat ţara, când a venit hanul până la Ţuţora.

Iar domnia mea i-am văzut că se jeluesc înaintea noastră, domnia mea le-am dat le-am întărit acea a treia parte din sat din Cordăreni, pe amândouă părţile din Iubăneasa şi partea din mijloc şi cu iaz şi cu mori în Iubăneasa, să le fie ocină neclintită niciodată, în veci, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava, anii 7104 <1596> August 1.

Domnul a zis.

Stroici mare logofăt a învăţat. Şi a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Ştefan Bleandea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Doljeşti, XXII/4—5.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1751.

197

< 1596 Septembrie 1 — 1597 August 31 > 7105, Iaşi.

† Pan Jora vornic de gloate. Iată a venit înaintea noastră acest om, anume Zaharia, fiul Măriicăi, nepotul lui popa Danciul, strănepotul lui Fetion Munteanul, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină din privilegiile de cumpărătură şi de întărire ce le-a avut dela străbunicul lui,

Fetion Munteanul, dela Ştefan voevod cel Bătrân şi dela Alexandru voevod, a cincea parte din a patra parte din satul Miclăuşani, care acum se numeşte Graurii. Aceasta a vândut-o lui Eremia Băseanul, pentru 180 zloţi tătăreşti.

De aceia, când am văzut tocmeala de bună voie între dânşii şi plata pe deplin, şi pentru mai mare credinţă şi-au adus şi privilegiile înaintea noastră, de aceia am făcut această mărturie lui Eremia Băseanul, până când i se va întâmpla a o aduce înaintea părintelui nostru, panul logofăt, ca să aibă a-i face domnia sa îndreptare după obiceiul ţării.

Şi am pus pecetea noastră pe acest zapis.

Scris în Iaşi, în anul 7105 <1596—1597>.

Acad. R.P.R., CV/72 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.
Cu o trad. rom. din 1731.

198

< 1596 Septembrie 1 — 1597 August 31 > 7105, Suceava.

Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Simion, fiul lui Ion Călce, din satul Spineni, de bună voia lui, nesilit de nimeni şi nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi deţină din privilegiul de împărţeală pe care l-a avut dela Petru voevod cel Bătrân, jumătate din partea tatălui lui, Ion, din satul Spineni şi din Căscoeşti, din câmp şi din pădure şi din Poiana Mânăstirii şi din vatra satului din Spineni şi din Căscoeşti, cu tot venitul. Aceasta a vândut slugii noastre Nistor din Borăşti şi lui Hiraton de acolo, pentru optzeci zloţi tătăreşti. Pentru aceasta, să-i fie şi dela noi uric şi ocină cu tot venitul şi altul să nu se amestece.

Scris la Suceava, anul 7105 <1596—1597>.
Domnul a zis.
Marele logofăt a învăţat şi a iscălit.
Vasilie <a scris>.

Acad. R.P.R., CXX/19 a.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom.

199

1596 (7105) Septembrie 2, Suceava.

<Iată dar eu, erom>onahul Hariton, egumenul dela mânăstirea Agapia, fiul lui Nechita Chiceră clucer, <nepotul lui C>hiceră cel bătrân, de bună voia lui,

nesilit de nimeni, nici asuprit..... [1]) cu totul, fratelui său Ionașco Chiceră diac, fiul lui Nechita și cu toate..... [1]) părți de ocină lui, cât i se va alege din sate și din viile lui....[1]) afară de toate neamurile și rudele lui, ca să fie lui..... [1]) ..... [1]) neclintite niciodată, în vecii vecilor și copiilor și nepoților lui..... [1]) lui Ionașco Chiceră diac să aibă a-l îmbrăca, a-l milui și a-l îngriji..... [1]) va fi viu și să-i facă haine după puterea sa și după împrejurări <în fiecare> an.

Iar cine va îndrăzni să strice sau să întoarcă în alt chip această..... [1]) tocmeală a noastră, să fie neiertat de domnul dumnezeu și de preacurata <lui maică și de> toți sfinții, amin.

Pentru aceasta, altul să nu se amestece și să..... [1]) și întărire dela domnul nostru și din privilegiile lor străvechi.... [1]) dintre rudele lui și nimeni dintre călugări să nu se amestece <înaintea acestei> cărți a noastră. Și pentru mai mare mărturie și dovadă..... [1]) <Dumi>tru uricar și Gânscă și Iurașco, pârcălab de Rom... [1]) și Gligorie Udrea.

Și eu, Hariton..... [1]) pecetea mea pe acest zapis al meu.

Scris la Suceava anul 7105 <1596> Septembrie 2.

Pecetia mânăstirii [2])

Acad. R.P.R. CIII/151.

Orig. slav, hârtie, din care lipsește 1/3, pecetea mânăstirii Agapia și patru peceți aplicate.

200

1596 (7105) Septembrie 6, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a noastră rugătorului nostru egumenului dela sfânta mânăstire a Pobratei, ca pe cine va trimite el, acela să fie tare și puternic, cu această carte a noastră, ca să-și ia și să ție satul Potropopenii, care este pe Siret și cu moară și cu tot venitul. Și altul nimeni să nu aibă treabă cu satul și nici să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

† Domnul a poruncit

Scris în Suceava, 7105 <1596> Septembrie 6.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, IX/4.

Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, partea de jos tăiată.

Cu o trad. rom. din 1787.

---

[1]) loc rupt în orig.

[2]) scris alături de pecetea respectivă.

201

1596 (7105) Septembrie 10, Suceava.

Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri slugile noastre, credinciosul și cinstitul nostru boier pan Gligorcea Crăciunovici mare vornic și rudele lui, Onciu Moțoc și Toader Moțoc și Gheaughea și Onciul bătrânul și Herțea, fiul lui Gavril vistier și Gânscă, cu toate rudele lor, toți nepoții și strănepoții Anușcăi, cneaghina Frunteșoae, și s'au pârît cu rugătorii noștri călugări dela Pobrata, pentru satul Potropopenii, spunând că le este lor dreaptă ocină și dedină și ne-au arătat uric de întărire pe care l-a avut mătușa lor, cneaghina Frunteșoae, dela Petru voevod cel Bătrân și uric de mărturie ce-au avut părinții lor dela Alexandru voevod. Iar rugătorii noștri călugări dela Pobrata deasemeni au arătat înaintea noastră urice [1]) și ispisoace [1]) dela același Petru voevod, pentru schimbul ce-a făcut Petru voevod cu mătușa lor Anușca, cneaghina Frunteșoae și a dat mătușii lor, cneaghinei Frunteșoae, pentru acel mai sus scris sat Potropopenii și cu pricut și cu mori în Siret, alt sat, Stancăuții, care acel sat i-a rămas lui dela Eremia homelnic [2]) pentru trei sute mii aspri dela sănile dela ocne și încă i-a mai [3]) dat mai sus scrisei cneaghine Frunteșoae, patru sute de zloți tătărești. Și au arătat deasemeni și alte ispisoace [1]) de întărire dela Ioan voevod. deasemeni și dela Petru voevod, ispisoc și uric ce au avut de întărire, deasemeni și dela Iancul voevod și uricile ce au avut, toate au fost făcute cu blestem.

Deci domnia mea și cu tot sfatul domniei mele și clerici și laici, deajuns am judecat și cercetat de ambele părți cum ar fi mai cu dreptate și nicicum altfel n'am putut afla, ci așa am aflat că acea adevărată mătușă a lor, cneaghina Frunteșoae, n'a avut copii din trupul său, ci numai nepoți, al doilea că a avut schimb pentru acea parte cu acel domn, al treilea că acel sat a fost danie sfintei mânăstiri, al patrulea, că și dela toți domnii de mai înainte au avut ispisoace [1]) și urice [1]) de întărire. Pentru aceasta, pentru toate acestea, n'am îndrăznit a strica întocmirea și așezarea și dania mai sus zisului domn Petru voevod, deasemeni și întăririle altor domni de după el, nici n'am voit să atragem un astfel de blestem asupra domniei mele și nici asupra sfatului domniei mele. Deci la aceia și însuși mai sus zisul boierul nostru pan Gligorcea Crăciunovici mare vornic și cu toate cele mai sus scrise rudele sale, au judecat și s'au sfătuit între ei și au văzut că așa este și n'au îndrăznit să ia asupra lor acel blestem, ci s'au tocmit și au întors călugărilor dela Pobrata acel mai sus scris sat Potropopenii și cu cătun și cu mori în Siret și uricul de mărturie ce au avut ei dela Alexandru voevod încă l-au dat în mâinile

[1]) „urice", „ispisoace", așa în orig.

[2]) vătav de arie.

[3]) „mai", așa în orig.

călugărilor dinaintea noastră și dinaintea sfatului nostru și s'au legat să nu mai aibă ei a se pârî pentru acel sat, iar călugării iarăși să aibă pentru aceasta a-i trece în marele și micul pomelnic și să-i pomenească pururea după obicei.

Iar pentru mai sus scrisul sat Stancăuții, care rămăsese domnesc, pentru acea sama dela ocne, dela Eremia homelnic și a fost dat de mai sus scrisul domn Petru voevod mătușii lor, cneaghina Frunteșoae, schimb pentru satul Potropopenii și domnia mea și cu sfatul domniei mele am aflat că se cuvine tuturor celor mai sus scriși nepoți și strănepoți ai ei care se vor alege mai deaproape.

Pentru accia, de acum înainte să nu aibă a se mai pârî pentru această pâră niciodată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, anul 7105 <1596> Septembrie 10.

Domnul a zis.

Eremia voevod <m. p.>

Stroici mare logofăt a învățat.

Dumitru <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, XV/6—7.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1787

202

1596 (7105) Septembrie 11, Suceava.

Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri slugile noastre, credinciosul și cinstitul nostru boier pan Gligorcea Crăciunovici mare vornic și sora lui, Anghelina, cneaghina panului Cârstea vornic și verii lor Onciul Moțoc și Toader Moțoc și Ghianghea și Onciul Herțea bătrânul, fiul lui Gavril vistier și Gânscă și cu toți verii lor, toți nepoții și strănepoții cneaghinei Anușca Frunteșoae și s'au pârît cu rugătorii noștri călugări dela Pobrata pentru satul Potropopenii, spunând că le este dreaptă ocină și dedină și ne-au arătat uric de întărire pe care l-a avut mătușa lor Anușca, cneaghina Frunteșoae, dela Petru voevod cel Bătrân și uric de mărturie pe care l-au avut părinții lor dela Alexandru voevod.

Iar călugării, rugătorii noștri dela Pobrata, iarăși au arătat înaintea noastră urice [1]) și ispisoace [1]) dela acelaș Petru voevod pentru schimbul pe care l-a avut Petru voevod cu mătușa lor Anușca Frunteșoae și a dat mătușii lor, cneaghinei Frunteșoae, acel mai sus scris sat Potropopenii și cu pricut și cu mori în Siret pentru alt sat, Stăncăuții, care acel sat i-a rămas lui dela Eremia homelnic, pentru trei sute mii aspri din sama dela ocne și încă i-a mai dat mai sus scrisei cneaghine

[1]) « urice », « ispisoace », așa în orig.

Frunteşoae patru sute zloţi tătăreşti. Şi au mai arătat iarăşi şi alte ispisoace de întărire dela Ioan voevod deasemenea şi dela Petru voevod, ispisoc şi uric ce au avut de întărire, deasemeni şi dela Iancul voevod şi uricele ce au avut, au fost toate făcute cu blestem.

Deci domnia mea şi cu tot sfatul domniei mele şi duhovnici şi mireni deajuns am judecat şi cercetat de amândouă părţile cum ar fi mai cu dreptate şi nicidecum altfel nu s'a putut afla, ci aşa am aflat de vreme ce acea adevărată mătuşă a lor cneaghina Frunteşoae n'a avut copii din trupul său, ci numai nepoţi, al doilea că a avut schimb cu acel domn, al treilea că acel sat a fost danie acelei sfinte mânăstiri, al patrulea că dela toţi domnii de mai înainte a avut ispisoace şi urice de întărire.

De aceia, pentru toate acestea, n'am îndrăznit să stricăm întocmirea şi aşezământul şi dania mai sus zisului domn Petru voevod deasemeni şi întăririle altor domni care au fost după el, n'am voit să atragem un astfel de blestem asupra domniei mele, dar nici asupra sfatului domniei mele.

Deci la aceia şi însuşi mai sus zisul boierul nostru pan Gligorcea Crăciunovici şi cu toţi cei mai sus scrişi fraţi şi veri ai săi, au socotit şi s'au sfătuit între dânşii şi au văzut că aşa este şi n'au îndrăznit să-şi ia acel blestem asupra lor, ci s'au tocmit şi au întors călugărilor dela Pobrata acel mai sus scris sat Potropopenii şi cu pricutul şi cu mori în Siret şi uricul pe care l-au avut ei dela Alexandru voevod pentru mărturie încă l-au dat în mâinile călugărilor, dinaintea noastră şi dinaintea sfatului nostru şi s'au legat să nu mai aibă a se pârî niciodată pentru acel sat. Iar călugării deasemenea să aibă a-i scrie pe ei pentru aceia în pomelnicul cel mare şi în cel mic şi să-i pomenească totdeauna, după obicei.

Iar pentru mai sus scrisul sat Stăncăuţii care rămăsese domnesc, pentru acea samă dela ocne dela Eremia homelnic şi a fost dat de mai sus scrisul domn Petru voevod mătuşii lor, cneaghinei Frunteşoae, schimb pentru satul Potropopenii, domnia mea şi cu sfatul domniei mele am aflat că se cuvine tuturor celor de mai sus scrişi: pan Gligorcea mare vornic şi surorii lui, Anghelina şi Mariţei şi verilor lor Onciul Moţoc şi Toader Moţoc şi Ghianghea şi Onciul Herţea bătrânul şi Gânscă cu toţi verii lor, nepoţii şi strănepoţii cneaghinei Anuşca Frunteşoae, care se vor alege mai de aproape.

Pentru aceia, de acum înainte să nu aibă a se mai pârî pentru această pâră niciodată în veci. Şi să fie acel mai sus scris sat Potropopenii şi cu pricutul şi cu morile în Siret, rugătorilor noştri călugărilor dela Pobrata şi dela noi, uric şi ocină cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava, anul 7105 <1596> Septembrie 11.

Domnul a zis.

Eremia voevod <m. p.>

Stroici mare logofăt a învățat.
† Dumitru a ‹scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Pobrata, I/15—16.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1787.

203

1596 (7105) Septembrie 21, Succava.

‹Io Eremia Mo›ghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. ‹Iată a venit› înaintea noastră Gligorie, fiul lui ‹Pătrașco› și s'a pârît cu... [1]) Nastasia și cu Năvrăpăscul, pentru două părți de ocină din satul... [1]) ‹pe› Șomuz și din Săcuiani și din prima parte a lui Isac și a surorii sale, Chirana...[1]) se cuvine și lui. Iar Nastasia și cu Năvrăpăscul ‹au adus› [1]) și mărturie înaintea noastră, mulți oameni buni și ‹au arătat› zapise [2]) ce au avut de danie dela Isac și dela Chirana... [1]) s'au dat cu limbă de moarte, cu toată partea lor de ‹ocină›... [1]) Nastasiei și lui Năvrăpăscul. Iar Gligorie ‹să nu aibă› nicio treabă acolo.

Deci ‹noi, deasemeni› am dat... [1]) Năvrăpăscul, să aibă a ține acele două ‹părți de ocină, iar› Gligorie să nu aibă a pârî pentru acea pârâ... [1]) înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, la anul 7105 ‹1596› Septembrie 21.

‹Însuși domnul› a zis.

Marele logofăt a învățat și a iscălit, Stroici logofăt.

Ștefan ‹a scris›.

Arh. St. Iași, CCLXXXVII/30.
Orig. slav, hârtie, lipsă o treime, pecete aplicată, căzută.

204

‹1596 Septembrie — 1597 August › 21, (7105), Suceava.

Suret de pe o carte sîrbească dela Irimiia M›ghila v‹oe›voda, din ‹vă›leat 7105 ‹1596—1597› 21 *zile*.

Dat-am aciastă carte a domni‹ei› méli, slugii noastre lui Ionașco vătav de visternicei, ca să fie tare și puternic cu aciastă carte a domnii meli, a ține și a apăra curăturile dela capul pământurilor, ca să nu facă nimi curături la capul pământurilor, ce să facă curături în pădure, departe.

---

[1]) loc rupt în orig.
[2]) « zapise », așa în orig.

Pentru aceia, nime să nu [să nu] să ispitească mai mult a supăra, preste aciastă carte a domnii meli, iar cui i să va păre ‹cu strămbul›, el să vie să ste de față.

S'au scris în Suceavă.

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi, 1787 Iuli 14.

Arh. St. Iași, CDXXXI/24.
Trad. rom.

205

1596 (7105) Octombrie 30, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele, slugilor noastre credincioase, Nicoară mare sulger și Ștefan cămăraș, ca să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele să ia și să stăpânească jumătate din satul Eacobești, din sat și din moară și din câmp și din tot hotarul, să aibă a stăpâni jumătate din sat din Eacobești.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească să oprească sau să-i turbure înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Suceava, în anul 7105 ‹1596› Octombrie 30.

Domnul a poruncit.

Stroici logofăt a învățat.

Acad. R.P.R., LXXXIV/135.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

206

1597 (7105) Ianuarie 8, Suceava.

† Eu Pătrașco Păturniche fac mărturie cu aciastă mică cărțulie cum amu avut o Țigancă la mănăstire de Bistriță. Déci ne-am tocmit de bună voia noastră între vlădica Agafton ep‹i ›sc‹o ›pul de Roman, déci mi i-au dat o Țigancă anume Frăsina și un copil Onofrei. Deacmu'nainte nime din ruda mea ca să n'aibă a părâ aiastă păra nicedineaoră, în véci, înnaintia ceștii hârtii a noastră.

Scris in Suceavă, G'len. 8, ai 7105 ‹ 1597 ›.

Eu Petrașco ‹ m. p. ›

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava, XXXII/5.
Orig. rom. hârtie filigran, două peceți aplicate, una căzută.

207

1597 (7105) Ianuarie 13, Iași.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele egumenului și intregului sobor dela sfânta

mânăstire Neamț [1]) și vătămanilor lor din satul Orțești, din ținutul Sucevei, pentru ca ei pe oricâți oameni vor chema din altă țară, sau Leah sau Rușin sau Sârb sau Grec sau Valah sau Ungur sau fie orice limbă vor fi, ei să aibă slobozenie pe trei ani dela domnia mea, nici să ne muncească nouă nicio muncă, nici să ne plătească iliș, nici 50 aspri, nici gorștină de oi, nici de porci, nici sulgiu de vaci, nici pentru oi și nicio dabilă, numai să aibă a da birul împărătesc o singură dată pe an și altceva nimic în acei ani. De aceia, nimeni dintre slugile noastre, dăbilari sau mari vatavi sau globnici sau deșugubinari sau alții din ei cu alte treburi să nu îndrăznească a intra în satul lor să-i învăluiască și să oprească vitele lor pentru alte sate și pentru alți oameni și nici caii lor să nu-i ia de olac, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris la Iași, în anul 7105 <1597> Ianuarie 13.

Însuși domnul a zis.

Eremia Movilă voevod <m. p.>

Petriceaico logofăt a învățat.

† Ilea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XIV/6 a.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom.

208

1597 (7105) Ianuarie 17, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei Am dat această carte a domniei mele acestei cneaghine, anume Comna, să fie ea tare și puternică cu această carte a domniei mele a se așeza în satul Vorovești, în ținutul Cârligăturii, însă în partea unde a ținut Mihul hatmanul. Iar cui se va părea strâmbătate, el să stea de față înaintea noastră.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a o împiedica sau învălui înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, anul 7105 <1597> Ianuarie 17.

Domnul a zis.

Eremia voevod <m. p.>

Stroici mare logofăt.

† Popul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Cetățuia, X/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

[1]) scris peste o ștersătură.

209

1597 (7105) Februarie 6, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea domniei mele şi înaintea boierilor noştri, mari şi mici, Gligoraşco Arbure şi surorile lui, Ileana şi Angheluşa şi copiii lor, Isaie Arbure şi tot neamul lor şi au pârît, de faţă, înaintea domniei mele pe Drăghici Bogza logofăt pentru un sat ce se chiamă Căcăcenii, în ţinutul Neamţului, pe pârâul Cracău. De aceia, Gligoraşco Arbure şi cu surorile sale şi cu întregul neam al lor au scos un uric străvechi pe acel sat, pe Căcăceni, zicând că nu se chiamă Căcăceni, ci se chiamă Lupşeştii. Deci domnia mea am întrebat din boierii bătrâni din ţinutul Neamţului, anume pe Drăgan Ciolpan cel bătrân şi pe Simion Sechil cel bătrân şi pe Toader Boul, dacă ştiu ei că acea selişte anume Lupşeştii, să fi fost în ţinutul Neamţului, pe pârâul Cracău. Iar ei au mărturisit cu sufletele lor, înaintea domniei mele, că nu ştiu nicio selişte numită Lupşeştii pe pârâul Cracăului.

Deci a rămas Drăghici Bogza logofăt pe Gligoraşco Arbure şi pe surorile sale şi pe întregul său neam dinaintea domniei mele şi din toată legea. Dacă vor mai scoate vreodată acel uric, să nu se creadă niciodată, în veci.

Apoi Drăghici Bogza logofătul şi-a pus ferâe, patru unghi, în mâinile lui Stroici mare logofăt. Pentru aceasta scriem.

Aşa să fie, altfel să nu faceţi.

Scris la Suceava, în anul 7105 ‹1597› Februarie 6.

Însuşi domnul a poruncit.

Şi a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›

Hriţco ‹a scris›.

Acad. R.P.R., LXXXVI/2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

210

1597 (7105) Februarie 18, Suceava.

Copii scoasă di pi hrisov sirbesc.

Eremiia Movila v‹oe›vod, din mila lui d‹u›mnezău, domn ţării Moldovii. Iată au venit înainte noastră şi înainte a tuturor boeril‹o›r noştri moldovineşti, dum‹nea›ei c‹u›c‹oa›na a răposatului Albotă *mare* vor‹ni›c, de nimini sălită, nici asuprită şi au înpărţit drepti ocinili şi cumpărăturili şi agonisinţile soţului său Albotă *mare* vor‹ni›c, giumătati de sat Corlăteni di pi Jâjâia şi giumătati de sat Vlădeni, iarăş pe Jâjâia şi cu loc de mori pe Jâjâia, cari esti în ţân‹u›tu Dorohoiului şi giumătati de sat Durneşti în ţânutu Sucevii şi satul Petrişcanii pe Căinari, în ţân‹u›tu Sorocii şi iarăşi sâlişte Albotenii pe Căinari şi sâlişte

Dvoreicenii pe Cobălt‹a›, cu loc de mori pe Cobălt‹a›, fiilor săi, slugilor noastri Gheorghii Albotă *fost* spat‹a›r și surorilor Odochiia și Sofroniia și Marinei și fraților Petre și Ioan.

Și au venit parte slugii noastre, lui Gheorghii Albotă *fost* spat‹a›ri și surorii sali Odochiei, giumătati de sat Corlătenii di pi Jâjâia, în țân‹u›tu Dorohoiului și sât‹i›ște Albotenii pe Căinari, în țân‹u›tu Sorocii. Și iarăș surorilor Sofroniei și Marinei au căzut lor parte, giumătati de sat Durnești, parte dila vali și tot satul Petrișcani pe Căinari, în țânutu Sorocii. Și iarăș fraților Petre și Ioan au venit parte giumătati de sat Vlădeni, parte din sus, pe Jâjâia și cu loc de mori pe Jâjâia și tot satul Vorniceuii pe Cobălt‹a› și cu loc iarăși de mori pe Cobălt‹a›. Și s'au învoit toț‹i› frații ca să aibă a da fratelui lor Gheorghii și surori lor, Odochiei, loc de moară pe Jâjâia, în hotarul satului Vlădenii.

Deci, văzând noi a lor de bună voi tocmală și plăcută împărțală, am dat și am întărit pe ei pe aceli a lor de mai sus arătati sati, ca să le fie lor ocină și să-ș‹i› facă, fieștecari pe a lui parti, urici. Și altul să nu aibă a să amesteca înainte aești cărți al noastre.

S'au scris în Suceavă, la anul 7105‹ 1597› Fevr‹uari›i 18.

Intocma di pi orighinialu ci s'au aflat la Gheorghii Fandolică, pe cari au și voit a li da du‹mi›s‹ali› vor‹ni›c Dimache, ci stăpănește întreg satul Corlătenii, încredințându-s‹ă› însuș, din dovezile ce au văzut, că Albotă esti trecut cu vănzări toată parte ce-au avut în Corlăteni. Am iscălit, 1856 Noemv. 12.

Scarlat agă.

Acad. R.P.R., CCXIV/28.
Copie rom.

211

1597 (7105) Martie 3. Suceava.

† In numele tatălui și al fiului și ai sfântului duh, troița sfântă de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul și închinătorul stăpânului meu, domnul dumnezeu și mântuitorul nostru Isus Hristos, Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată am binevoit domnia mea cu a noastră bunăvoință, cu curata și luminata inimă și din tot cugetul și sufletul nostru și cu ajutor dela dumnezeu și cu sfatul și binecuvântarea celor trei ierarhi ai Moldovei: chir Gheorghie Moghilă arhimitropolit de Suceava și chir Agaton episcop de Roman și chir Amfilohie episcop de Rădăuți, peutrucă am văzut în toate vremurile din urmă și crâncena lipsă și slăbire a sfintelor mânăstiri, pe care foarte multă sărăcie le apasă din pricina turburării Agarenilor, mai ales fiind sub stăpânirea lor, în care se mărește preasfântul și înfricoșatul numele lui dumnezeu și acel al preacuratei și în totul nepătatei maici și al tuturor sfinților, care din veac au plăcut lui

dumnezeu, unii pentru propăvăduirea lui dumnezeu, alţii pentru vărsarea sângelui pentru dumnezeu, alţii pentru osteneli şi post şi cumpătare, iar alţii pentru milostenii plăcând lui dumnezeu, au răpit împărăţia cerească, în care rugi se pomeneşte sufletul dreptmăritorilor creştini a celor vii şi a celor care din veac au răposat în pace, sunt însă şi prin rugăciunile neîncetate pentru întărirea neamului creştinesc.

Intru aceia, au venit înaintea domniei mele sărmanii călugări dela sfânta mânăstire numită Stavronichita, unde este hramul sfântului arhierarh şi făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae dela Mira Lichiei şi s'au plâns înaintea noastră de sărăcia lor şi s'au jeluit înaintea noastră de slăbirea sfintei mânăstiri.

De aceia, domnia mea m'am milostivit şi am miluit această sfântă mânăstire mai sus scrisă, Stavronichita dela sfântul Munte, unde este hramul sfântului arhierarh şi făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae dela Mira Lichiei şi am făcut obroc sfintei mânăstiri cât ne-a fost după putinţa noastră din dreapta şi încredinţata nouă agoniseală dela dumnezeu, câte patru mii aspri în fiecare an, să fie de hrană fraţilor adunaţi în Hristos şi de întărire sfintei mânăstiri, ca să nu se pustiiască în zilele noastre şi să vină călugării în fiecare an la domnia mea, împreună cu hrisovul domniei mele, să ia dela domnia mea obişnuitul obroc al sfintei mânăstiri şi fraţilor care vin pe drum câte patru sute aspri de cheltuială. Şi deasemeni sfinţiile lor, călugării dela sfânta mânăstire să pomenească pe domnia noastră şi să ne scrie la sfântul pomelnic cel mare şi la dumnezeescul jertfelnic şi în toată vremea să facă priveghere şi să cânte cinstitele paraclise şi să se roage neîncetat, ziua şi noaptea, milostivului dumnezeu pentru sănătatea domniei mele şi a doamnei domniei mele şi pentru copiii de dumnezeu dăruiţi, odraslă a domniei mele şi pentru mântuirea sufletelor noastre şi pentru lăsarea păcatelor sfântrăposaţilor moşi şi strămoşi şi părinţi ai domniei mele şi sfântrăposaţilor copii ai domniei noastre şi iarăşi şi pentru lăsarea păcatelor sfântrăposaţilor, dreptcredincioşilor domni de mai înainte.

Acestora toate scrise este credinţa domniei noastre a mai sus scrisului, noi Io Eremia Moghilă voevod şi credinţa preasfinţitului, sfatului nostru duhovnicesc: chir Gheorghe arhimitropolit de Suceava şi a toată ţara Moldovei şi credinţa lui Agaton episcop de Roman şi credinţa lui Amfilochie episcop de Rădăuţi şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Nistor Ureche mare vornic al ţării de jos, credinţa panului Gligorcea Crăciunovici mare vornic al ţării de sus, credinţa panului Simion Moghilă hatman şi portar de Suceava, credinţa panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Golăiaş şi a panului Dumitrachi pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Gligorie Veveriţă şi a panului Ciocârlie pârcălabi de Cetatea-Nouă, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Nicoară Bantăş spătar, credinţa panului Dumitru Barnovschi ceaşnic, credinţa panului Pătraşco Caraghizel stolnic, credinţa panului Simion vistier, credinţa panului Oprea comis şi credinţa [panului] tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viața noastră, cine va fi după alegerea lui dumnezeu, domn al țării noastre Moldova, dintre copiii noștri sau din neamul nostru bun, acela să nu strice dania și mila noastră către sfânta mânăstire ca și a domnilor de mai nainte, ci mai ales am întărit, și acela să întărească și să împuternicească sfintei mânăstiri mai sus scrise Stavronichita dela sfântul Munte, unde este hramul sfântului arhierarh și făcător de minuni al lui Hristos Nicolae cu acei 4000 aspri și fraților ce vin pe drum de cheltuială câte 400 aspri în fiecare an, cum scriem mai sus.

Iar pentru mai mare credință și întărire acestor toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această cunoscută, adevărată carte a noastră.

A scris în Suceava Ionașco Roșca clucer, în anul 7105 ‹1597› Martie 3.

Eremia voevod ‹m. p.›

Și a iscălit Stroici logofăt.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 19.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

212

1597 (7105) Martie 18, Iași.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri sluga noastră Costantin Cimbalovici diac, și cu un zapis de mărturie dela popa Crăciun din Cârstești și Silion de acolo și Ilie din târgul Bârlad și dela mulți oameni buni, astfel mărturisind într'însul că a venit înaintea lor Tudora Borșoae, fiica Anei, nepoata. . .[1]) de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut ocina și dedina sa dreaptă, toată partea ei, câtă se va alege din satul Cupcești. Aceasta a vândut slugii noastre mai sus numite, Costantin Cimbalovici diac, pentru două sute de zloți tătărești. Și i-a plătit ei deplin înaintea lor.

Deci noi am crezut; pentru aceasta i-am dat și i-am întărit, ca să-i fie și dela noi și cu totul venitul.

Și altul să nu se amestece.

Scris în Iași, în anul 7105 ‹1597› Mart. 18.

Domnul a poruncit.

Stroici mare logofăt a învățat. Și a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›

Pătrașco ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CXXXII/48.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

[1]) loc alb în orig.

213

1597 (7105) Martie 20.

Suret dela Ieremie Movila v‹oe›vodu.

Io Ierimie Movila v‹oe›vodă, cu mila lui dumnezeu, domnu ţării Mold‹o›vei. Dat-am carte domnii meli, dum‹i›s‹a›le Tămpa pah‹a›r‹nic› din Iugani, ca să fie tare şi puternicu cu carte domnii meli, a ţăne şi a apăra un locu de prisacă, care esti în hotarul Iuganii, lui-ş cumpărătură, unde să chiamă Tărneştii.

Pentru aceia, nimine ca să n'aibă a-l opri sau să stăpâniască piste carte domnii meli.

7105 ‹1597› ‹Martie› 20.

Domnul au zis. Boerii cei mari au învăţat.

S'au tălmăcit de Evloghie dascalu, asămine de pe tălmăcire isposocului sărbesc, 1813 Oct‹om‹v›rie 15.

Constandin Leondari sulger şi log‹ofă›t. de taină.

Acad. R.P.R., LI/194.
Copie rom.

214

1597 (7105) Aprilie 14, Suceava.

† Iată eu, Todosiia Tăbucioae şi Candachia, nepoata ei, nesilite de nimeni, nici asuprite, am vândut partea noastră din satul Iacobeşti, din jumătate de sat, două părţi, nepotului meu lui pan Ştefan Prăjescul cămăraş, pentru o sută taleri număraţi.

Şi la această tocmeală, când ne-au dat acei bani mai sus scrişi, 100 taleri, a fost Cârstea vătavul hatmanului şi Balşe sulger şi Aramă şi Grigorie Prăjescul.

Şi pentru mai mare mărturie şi-au pus şi peceţile lor.

Şi eu Ilea încă am fost şi am scris acest zapis, să se ştie.

Scris la Suceava, Aprilie 14, anul 7105 ‹1597›.

Acad. R.P.R., LXXXIV/127.
Orig. slav, hârtie, două peceţi în fum.

215

‹ 1597 Mai — Septembrie ›.

† Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghilă voevod, domn al Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri ‹sluga noastră Iur›[1])aşco fost pârcălab, fiul Todosiei, cneaghina lui Pătraşco pârcălab, nepotul Anuşcăi, strănepotul lui Grigorie, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a schimbat ‹dreapta sa› [1]) ocină şi dedină, din privilegiul de întărire

[1]) rupt şi şters în orig.

pe care l-au avut bunicii ‹și părinții› [1]) lui, dela Alexandru voevod, a patra parte din sat din Călinești ‹partea de sus și cu loc de moară pe râul› [1]) Horaeță, în ținutul Sucevei și a dat schimb, slugii noastre Dumitru uricar.

Si iarăși sluga noastră, Dumitru uricar, a dat schimb pentru schimb, slugii noastre Iurașco fost ‹pârcălab› [1]), fiul Todosiei, cneaghina lui Pătrașco pârcălab, jumătate de sat din Frătești, în ținutul Neamțului. Si încă i-a mai dat sluga noastră Dumitru uricar o sută și douăzeci taleri. . . [1]) să-i fie și această[a]laltă jumătate de sat din Frătești, ce o pusese zălog cumnatul lui, Zosim al lui Cârlig; ce-i este lui dedină acest sat Frătești, de pe cneaghina lui, . . . [1]), fiica lui Toader Dragsin, cu privilegiul ce l-au avut bunicii și părinții lor, de danie dela Alexandru voevod.

Deci noi, văzând toemeala lor de bună voie și schimb ‹și noi deasemeni› [1]) și dela noi am dat și am întărit slugii noastre Dumitru uricar această mai înainte numită a patra parte din Călinești, partea de sus și cu loc de mori pe Horaeță, ca ‹să-i fie› [1]) și dela noi uric și ocină, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lui, cine i se va alege cel mai deaproape, neclintit lui niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei a patra părți de sat, să fie din tot hotarul, a patra ‹parte›, iar dinspre alte părți, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Și la această este credința domniei noastre, a mai sus ‹scrisului› [1]), noi Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Ureache vornic ‹de țara de jos› [1]), credința panului Grigorie vornic de țara de sus, credința panului Gheorghie pârcălab ‹de Hotin› [1]), credința panului Mogâldea și credința panului Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Toader și credința panului Gheor‹ghie pârcălabi› [1]) de Cetatea Nouă, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Simion vi‹stier›, credința panului Bărnoschi ceașnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Gligorie stolnic, ‹credința panului› [1]) Caraiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, ‹mari și mici› [1]).

‹Iar după› [1]) viața noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri ‹sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al› [1]) țării noastre Moldova, acesta să nu-i clintească ‹dania› [1] noastră . . . [1]) ‹să-i› [1]) împuternicească, pentrucă-i este . . . . . [1]).

Iar pentru mai mare . . . . . [1]).

Eremia voevod ‹m. p.›

Stroici logofăt ‹m. p.›

Bibl. Universității din Iași, doc. nr. 2.
Orig. slav, perg., rupt și șters, pecete atârnată, pierdută.
Datat după divan.

[1]) rupt și șters în orig.

216

1597 (7105) Mai 3.

Adică noi, Mihai Grozav starost‹e› din tărgul Trotuşului şi Coste vătaf şi Gavrilaş din Moineşti şi mulţ‹i›i oamen‹i› bun‹i› înpregiuraş‹i› v‹e›cin‹i›, mărturisim precum că au venit înnainte noastre cu fimeia lui şi cu copii lui Dragan şi cu Crestină, fimeia lui şi au mărturisăt ii săngur‹i›, făr de nicio săla şi nevoe cum că au cumpărat parte de moşie din satul Filipeşti, adeca a treia parte ori căt să va alege din câmp şi din pădure, din apă şi din toat ‹e› părţile, din sus şi din gios, dila Nichită şi dila muer‹ea› lui, Sofronie, în drept 25 lei bani albi şi că să fie aciast‹ă› parte de moşie moştenitoari şi neclintită, lui şi copiilor lui, nepoţilor şi strenepoţilor lui, în veci. Şi el, Nichita şi copii lui, înainte di acmu să fie dipartat di acea moşie.

Pentru mai bună credinţă noi cei din sus nuuuit‹i› ne-am pus pecet‹i› noştri.

V‹e›l‹ea›t 7105 ‹1597› lun‹a› lui Mart. 3.

‹Pe pag. 4›: «7105 Mai 3»

Arh. St. Buc,. M-rea Caşiu, 1/2.
Copie rom. din sec. XIX.

217

1597 (7105) Mai 7, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea domniei mele şi înaintea întregului sfat al domniei mele, Todosia, cneaghina lui Andrei hatman şi cu fiul ei Lupaşcu şi cu fiica ei Magda şi au pârît de faţă înaintea domniei mele pe Drăghici Bogza logofăt pentru două sate care sunt din ţinutul Neamţului, pe pârâul Cracăului, anume Lăleştii şi Căcăcianii. Deci Todosia, cneaghina lui Andrei hatman, a scos cărţi dela Petru voevod pe acele două sate, iar Drăghici Bogza logofăt a scos cărţile sale de cumpărătură dela Aron vodă, pe acele două sate care sunt mai sus scrise.

Deci domnia mea, văzând cărţile lui Drăghici Bogza logofăt, pe care le-a avut dela Aron vodă şi scriind ‹în acele› cărţi dela Aron vodă că a vândut Aron vodă acele două sate, care sunt scrise mai sus, lui Drăghici Bogza logofăt pentru două sute de ughi galbeni şi pentru patru telegari suri şi a dat Aron vodă acei bani şi caii mai sus scrişi pentru treaba ţării, când a fost nevoe în ţară.

Iar domnia mea şi cu tot sfatul domniei mele am văzut că acele două sate, ce sunt mai sus scrise, au fost drepte domneşti din ocolul târgului dela Piatra şi le-a

vândut Aron vodă, când a fost turburare în țară. Astfel, a rămas Drăghici Bogza logofăt pe Todosia, cneaghina lui Andrei hatman, înaintea domniei mele și din toată legea. Și dacă va mai scoate acele cărți cneaghina Todosia, ele să nu se creadă și să nu fie mărturie niciodată, în veci.

Scris în Suceava, în anul 7105 <1597> Mai 7 zile.

Însuși domnul a poruncit.

Și a iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Ursu <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXXVI/3.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

218

1597 (7105) Mai 8.

† Iată dar noi, Ilca fost jitnicer și cneaghina Todosia Tăbucioae și Candachia mărturisesc, nesiliți de nimeni, nici asupriți, ci de bună voia noastră, că am vândut partea noastră din satul Iacobești, cât ni se va alege, însă din partea din jos. Aceasta am vândut-o vărului nostru primar, Ștefan cămăraș, pentru 180 taleri de argint. Iar Ștefan cămăraș ne-a plătit toți acei bani mai sus scriși, 180 taleri, dinaintea lui Simion mare vistier și dinaintea lui Bârnoschi mare ceașnic și dinaintea lui Gligorie cămănar și dinaintea lui Balșe sulger.

Și <pentru> mai mare tărie, am pus pecețile noastre pe acest zapis, să se știe.

Anul 7105 <1597> Mai 8.

Deasemenea am scris <eu> singur, Ilca fost jitnicer, pentru credință [1]).

Acad. R.P.R., LXXXIV/128.
Orig. slav, hârtie, trei peceți cu tuș și fum.

219

1597 (7105) Mai 10, Suceava.

Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincoase, pârcălabilor dela Neamț. Cum veți vedea această carte a noastră, voi să faceți lege dreaptă lui Hâră din Vârtop cu Ionașco Drag din Hogiogi, că are să-i plătească un bou sau 5 taleri lui Hâră. Iar dacă i se va părea strâmb, să aibă a se întreba cu tovarășii [2]) săi.

Altfel să nu faceți.

[1]) adăugat cu altă cerneală.
[2]) «drujinii» în orig.

Scris la Suceava, în anul 7105 <1597> Mai 10.

Domnul a spus.

Jorea a învățat.

Nebojatco <a scris>.

Acad. R.P.R., LVI/4.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Trad. rom. din 1820 Mai 25, ibid., CLVII/47, cu unele erori.

220

1597 (7105) Mai 10, Suceava.

Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugilor noastre credincioase pârcălabilor dela Neamț. Cum veți vedea această carte a noastră, voi să faceți lege dreaptă lui Hâră din Vârtop cu Ilea din Porcești, că are să-i plătească două vaci lui Hâră, pe care i le-a luat. Iar cât i se va părea strâmb, să aibă a se întreba cu Dărăbau.

Altfel să nu faceți.

Scris în Suceava, 7105 <1597> Mai 10.

Domnul a spus.

Jorea a învățat.

Nebojatco <a scris>.

Acad. R.P.R., LVI/3 a-b.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1826.

221

1597 (7105) Mai 27.

Suret di pe carte dată dela Irimie vodă, din velet 7105 <1597> Mai 27.

† Dat-am carte domnii mele, lui Murgoci, care au fostu pârcălab și răzășilor săi, spre aceia ca să fie ial tare și puternic, cu aciastă carte a domnii mele, a-și ține al său dreptu hotar, satul Tălăbești, de către Tomcești și de către Gârlești, pristia Bârlad, pe unde li-au fostu lor hotarul cel bătrân.

Iar cine ar sămăna sau ar cosă acolo [1]), iar el să aibă a le lua tuturor dejmă de pe hotarul lui.

Către aciasta nimene să nu aibă a-i opri înnainte aceștii cărți a domnii mele.

Acad. R.P.R., mss. rom. 3061, f. 35.
Trad. rom., din a doua jum. a sec. XVII.

[1]) în text: «ancolo».

1597 (7105) < Mai > 29, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghilă voevod, <domn al țării> [1] Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat al nostru credincios pan Drăghici Bogza logofăt <ne-a slujit> [1] drept și credincios. De accia noi, văzând drept credincioasa lui slujbă față de noi l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră Moldova, dreapta lui ocină și cumpărătură din ispisocul de cumpărare dela Petru voevod..... [1] jumătate din satul Petrești, unde a fost Cudrea, care acum se numește satul Bogzeștii pe Crasna <și cu> [1] loc de moară pe Crasna pe care a cumpărat-o dela Grozava, fiica lui Ion Bogza uricar <din ispisocul de> [1] cumpărătură, pe care l-a avut tatăl ei Ion Bogza uricar dela Ion voevod, zis Despot, pentru o sută zloți tătărești.

Și deasemeni am dat și am întărit credinciosului nostru pan Drăghici Bogza logofăt dreapta lui ocină și cumpărătură din ispisocul de cumpărătură dela Aron voevod, o siliște pe Crasnița <ce e> [1] în ținutul Vasluiului, care este în hotarul Stoborenilor mai sus de....[1] fântâna lui Cepul, pe care a cumpărat-o dela Todosia, fiica Ilenii, nepoata lui Ion Goescul fost staroste, din privilegiul de danie, pe care l-a avut bunicul ei Ion Goescul <din uricul dela> [1] Ștefan voevod, pentru o sută și cincizeci zloți tătărești.

Și deasemeni am dat și am întărit dela noi dreapta lui ocină și cumpărătură din același ispisoc mai sus scris, toată partea, cât se va alege din satul Curteni pe Lohana în ținutul Fălciului și cu fâneață și cu stupină și cu pomet și cu loc de grădină pe care a cumpărat-o dela Ana, fiica lui Toma Dilda și dela nepoții ei, Ionașco și Gafa și Ștefan și Măriica, copiii lui Dumitru spătărel, toți nepoți ai lui Toma Dilda, pentru o sută și cincizeci zloți tătărești.

Și deasemeni am dat și am întărit credinciosului nostru Drăghici Bogza logofăt dreapta lui ocină și cumpărătură din alt ispisoc, deasemeni dela Aron voevod... [1] jumătate din satul Curteni pe Lohana și cu loc de moară pe Lohana și cu grădină și cu loc de stupină din privilegiul de împărțire dela bătrânul Petru voevod, pe care a cumpărat-o dela.... [1] și dela fratele lui, Samoil, fiii lui Costin, nepoții lui Toma Dilda și dela vara lor Ana, fiica lui Toma Dilda și dela nepoții săi, Ionașco și fratele lui, Ștefan și dela surorile lor, Gafa și Măriica, fiii lui Dumitru spătărel, toți nepoți ai lui Toma Dilda, strănepoți ai lui Ion Albul, pentru o sută și cincizeci zloți tătărești.

Și deasemeni am dat și am întărit credinciosului nostru Drăghici Bogza logofăt robul lui drept Țigan, anume Toader, care îi este cumpărătură dela Gheorghie fost-vornic din ispisocul dela Iancul voevod.. [1] pe care l-a vândut... [1] Toader

[1] loc rupt în orig.

dela cneaghina Mogăi fost spătar, lui Gheoghe vornic.... [1]) l-a vândut lui Drăghici Bogza logofăt pentru o mie..... [1]).

Toate acestea mai sus scrise, ocină și cumpărătură, să-i fie și dela noi uric și ocină cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului lor neam care i se alege cel mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul tuturor acestor sate mai sus scrise și părți de ocină să fie pe părți, cât se va alege, cum scriem mai sus, iar din celelalte părți după vechile hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei mele, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele Io Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Ureche mare vornic al țării de jos, credința panului Gligorcea mare vornic al țării de sus, credința panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credința panului Mogâldea și credința panului Dumitru Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Toader și credința lui Gheorghie pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului D<răgan> postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Simion vistier, credința panului Barnovschi ceașnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Cărăiman <comis> și credința tuturor boierilor noștri, mari și <mici>.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să dea și să întărească, pentrucă îi sunt lui drepte <cumpărături>.

Iar pentru mai mare putere și întărire tuturora mai sus scrise am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Pătrașco Boreanul în Suceava, în anul 7105 <1597> luna <Mai> [1]) 24.

Eremia voevod <m. p.>

A iscălit Stroici mare logofăt.

Arh. St. Buc., Pecețl, nr. 184.
Orig. slav, perg., rupt, pecete atârnată, deteriorată.
Cu o trad. rom. din 1750, după care s'au făcut unele completări.

223

1597 (7105) Mai 31.

7105 <1597> Mai 31. Cartea domnului Irimie Movila v<oe>vod, cuprinzătoare de judecata urmată între Grigorie Gluțul și rudele lui și între călugării dela monastirea Moldaviții, pentru ezărul Covărluiul, pe care ei îl pretenderisa.

[1]) loc alb în orig.

Şi, după dresile monastirii, dovidindu-se driaptă ocină şi danie ei, dela bătrânul Petru v<oe>vod, s'au dat rămaş<i> pe Gluţul cu rudele lui, ca să nu mai aibă a părâ, niciodinioară.

Arh. St. Iaşi, Anaforale, nr. 13, f. 87.
Rezumat rom. din 1835.

224

1597 (7105) Iunie 6.

† Iată eu, Ion, fiul lui David Davideanului[1]), nepotul Drăgălinei, mărturisesc cu această carte a mea că am vândut, nesilit de nimeni, nici asuprit, partea mea de ocină din satul Potlogeni, ce-am avut-o dela tatăl meu David Davideanul şi dela bunica mea Drăgălina a patra parte din partea Drăgălinei, ce se va alege partea mea şi din vatra satului şi din ţarină şi din tot venitul. Aceasta am vândut-o părintelui Agathon episcop de Roman, pentru două sute de zloţi tătăreşti şi o vacă bună cu viţel.

Şi mi-a dat părintele Agathon episcop toţi banii gata şi vaca în mâini, cum este scris mai sus, 200 zloţi tătăreşti şi acea vacă cu viţel, înaintea lui Florea pitărel şi înaintea lui Ştefan tot pitărel din Ţibucani şi înaintea lui Lazor slugerel, tot de acolo şi înaintea popei cel bătrân din Dăvideni şi înaintea diaconului şi înaintea altor mulţi oameni buni şi bătrâni. Astfel, spre mare credinţă, am făcut părintelui Agathon episcop această carte şi mărturie, până când va ajunge şi la domnul nostru, să-şi facă sfinţia sa ispisoc şi întărire.

Şi am pus peceţile noastre pe această carte şi mărturie, să se ştie.

Şi cu Alexa am scris.

In anul 7105 <1597> Iunie 6.

Acad. R.P.R., XV/126.
Orig. slav, hârtie, 3 peceţi inclare.
Cu o trad. rusă dela începutul sec. XIX; ibid., ms. 1081, f. 1.

225

1597 (7105) Iunie 6.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Ieremia Movilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră, Toader Başotă pivnicer, a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, cu mare mărturie şi cu un uric şi ispisoc de cumpărătură ce a avut din zilele lui Petru voevod, pe jumătate de sat din Dăncesti şi jumătate de sat din Bodeşti pe Cracău, în ţinutul Neamţului, ce şi l-a cumpărat dela Gheorghiţă diac, fiul lui

[1]) « Davideanului » aşa în orig.

Ciolpan, nepotul lui Șandru pârcălab, pentru o mie de zloți tătărești, din privilegiu vechi de cumpărătură, ce a avut bunicul lui, Șandru pârcălab, dela Ștefan voevod cel Bătrân. Insă acest uric dela Petru voevod, l-a arătat Toader Bașotă înaintea noastră, nepecetluit, pentrucă s'a întâmplat să iasă atunci din țară Petru voevod și n'a apucat să-l pecetluiască.

De aceia noi, văzând acest uric și ispisoc de cumpărătură și mare mărturie, ce ne-au mărturisit, iar noi deasemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre mai sus zise Toader Bașotă pivnicer aceste ocine mai sus scrise, jumătate de sat din Dăncești și jumătate de sat din Bodești care este pe Cracău, ca să-i fie lui și dela noi uric și ocină, cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lui, care i se va alege mai deaproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor mai sus scrise, jumătate de sat din Dăncești și jumătate din Bodești pe Cracău, să fie din tot hotarul jumătate, iar dinspre alte părți, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Și acest uric nepecetluit încă l-am legat de acest privilegiu al nostru.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Ieremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Ureche vornic de țara de jos, credința panului Gligorcea vornic de țara de sus, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Mogâldea și credința panului Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Toader și a panului Gheorghie pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Simion vistier, credința panului Bărnoschi ceașnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Grigorie stolnic, credința panului Caraiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn în țara noastră Moldova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să dea și să întărească, pentru că el și-a cumpărat pentru drepții săi bani.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Pătrașco B<o>ureanul, în anul 7105 <1597> luna Iunie 6.

Eremia voevod <m. p.>

Și a iscălit Stroici logofăt.

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 286 B.

Orig. slav, perg., pecete atârnată, legat prin pecete de hrisovul lui Petru Șchiopul din 28 Ianuarie 1590.

226

1597 (7105) Iunie 7.

7105 <1597> Iuni<e> 7.

Ispisoc dela dom<n>u Irimie Movila vodă pren cari arată că au venit înnainte domnii sale, Ştefănic, fata popii Tomii, nepoata lui Drăgoslav şi de a sa bună voi au vândut a sa driaptă ocină şi moşăi din dres ci au avut moşu ei Drăgoslav dela bătrănu Ştefan vodă, parte ii ci să va alegi din sat din Tomeşti, pit<a>r<u>lui Lucăi Haragăi, drept 67 taleri bătuţi, însă numai partea tătăni-său, a popii Tomi.

Arh. St. Buc., M-rea Răchitoasa, X/44 (nr. 3).
Rezumat rom.

227

1597 (7105) Iunie 7.

Iată eu, Dănilă uitul [1]) *şi* 12 părgari din târgul Bârladului şi toţi târgoveţii oameni bătrâni şi tineri *de acolo*. Iată au venitu înnainte noastră Petre din satu Răchiteşti şi cu toţi fii săi, anume Anton *şi* Andronicu *şi* Arsenie *şi* Nistor *de acolo* şi de nime săliţi, nici asupriţi, ce de a lor bunăvoe au vândut parte lor de ocină şi moşie din satul Răchiteşti pentru o nevoe ce au avutu ei de bine, care au fost cu vad de moară *şi* locu de fânaţu şi cu tot venitul din toate părţile. Aciasta au vândut lui Vrănav din Răchiteşti şi fămei lui, Chirina şi fiilor lor, drept 21 talere şi şasă potronici, bani gata.

Şi sculându-să Vrănava cu fămeia lui au plătit toţi banii deplin, acei 21 talere şi 6 potronici, înnainte noastră şi oameni buni: Grigore *şi* Iane şi Iofit *din* Bârlad şi Grăjdeanu *şi* Ion Carapotona *şi* Petre Băgul *şi* Grigore *şi* Vozar *de acolo şi* Toader *din* Creana şi Titul *asemenea şi* Toader diiacu *şi* Dumitru *şi* Isacu *deasemenea şi* Gheorghie *din* Răchiteşti *şi* Obrejie *deasemenea*.

Am făcut aciastă mărturie şi au scris Iosif diiacul aciastă carte şi au iscălit, let 7105 <1597> Iunie 7.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Răchitoasa, nr. 573, f. 50.
Trad. rom.

228

1597 (7105) Iunie 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri

[1]) probabil transcriere greşită în loc de: « voit » (şoltuz).

slugile noastre, credinciosul și cinstitul nostru boier pan Gligorcea Crăciunovici mare vornic și surorile lui, Anghilina, cneaghina panului Cârstea vornic și Mariica, cneaghina panului Neagoe ceașnic și verii lor, Onciul Moțoc și Toader Moțoc și Ghenghea și Onciul Herțea bătrânul, fiul lui Gavril vistier și Gânscă și cu toți verii lor, toți nepoți și strănepoți ai cneaghinei Anușca Frunteșoae și s'au părît rugătorii noștri, călugării dela Pobrata pentru satul Potropopenii, zicând că este ocina și dedina lor dreaptă.

Și ne-au arătat uric de întărire pe care l-a avut mătușa lor Anușca cneaghina Frunteșoae dela Petru voevod cel Bătrân și uric de mărturie, pe care l-au avut părinții lor dela Alexandru voevod, iar rugătorii noștri, călugării dela Pobrata deasemeni ne-au arătat înaintea noastră urice și ispisoace dela același Petru voevod, de schimbul pe care l-a schimbat Petru voevod cu mătușa lor Anușca Frunteșoae. Și a dat pentru acest sat mai sus scris Potropopenii și cu pricut și cu mori pe Siret mătușii lor, cneaghina Frunteșoae, alt sat, Stancăuții, care sat îi rămăsese dela Eremia humelnic pentru trei sute de mii aspri din vămile dela ocne și încă îi mai dăduse cneaghinei Frunteșoae mai sus scrise patru sute zloți tătărești. Și ne-au arătat deasemeni și alte ispisoace de întărire dela Ion voevod, deasemeni și dela Petru voevod și ispisoc și uric pe care le-au avut de întărire deasemeni și dela Iancul voevod. Și uricele pe care le aveau, toate erau făcute cu blestem. Iar domnia mea și cu tot sfatul domniei mele și duhovnicesc și lumesc, îndeajuns am judecat și am socotit dinspre amândouă părțile, ca să fie mai cu dreptate și uicicum nu am putut să aflăm altfel, ci așa am găsit, pentrucă această adevărată mătușă a lor cneaghina Frunteșoae nu a avut copii din trupul ei, ci numai nepoți, al doilea pentrucă avea schimb în această parte cu acest domn, al treilea pentrucă acest sat a fost danie acestei sfinte mânăstiri, al patrulea pentrucă și dela toți domnii de mainainte au avut ispisoace și urice de întărire.

De aceia, pentru toate, nu am îndrăznit să stricăm întocmirea și rânduiala și dania mai sus scrisului domn Petru voevod, deasemeni și întărirea celorlalți domni de după el, nici nu am vrut să luăm acel blestem asupra domniei mele, nici asupra sfatului domniei mele. Ci întru aceasta și însuși boierul nostru mai sus zis pan Gligorcea Crăciunovici și cu toți mai sus scrișii frați și veri ai lor au judecat și s'au sfătuit între ei și au văzut că așa este și n'au îndrăznit înșiși să ia acest blestem asupra lor și s'au tocmit și au întors călugărilor dela Pobrata acest sat mai sus scris, Potropopenii și cu pricut și cu mori pe Siret. Și uricul pe care l-au avut ei dela Alexandru voevod de mărturie încă l-au dat în mâinile călugărilor dinaintea noastră și dinaintea sfatului nostru și s'au legat că mai mult nu se vor mai pâri niciodată pentru acest sat, iar călugării deasemeni să aibă pentru aceasta să-i scrie la pomelnicul mare și mic și să-i pomenească totdeauna după obiceiu.

Iar pentru satul mai sus scris, Stancăuții, care rămăsese domnesc pentru acea seamă dela ocne dela Eremia humelnic și fusese dat de domnul mai sus

scris Petru voevod mătușii lor, cneaghina Fruntesoae, schimb pentru satul Potropopeni, domnia mea și cu sfatul domnici mele am găsit că se cuvine tuturor celor mai sus scriși, panului Gligorcea mare vornic și surorilor lui, Anghelina și Mariica și verilor lor, Onciul Moțoc și Toader Moțoc și Ghenghea și Onciul Herțea bătrânul și Cânscă cu toți verii lor, nepoți și strănepoți ai Anușcăi cneaghina Fruntesoaie, care se va alege cel mai de aproape.

De aceia, de acum înainte să nu se mai pârască pentru această pâră niciodată, în veci și să fie acest sat mai sus scris, Potropopenii și cu pricut și cu mori pe Siret rugătorilor noștri călugărilor dela Pobrata și dela noi uric și ocină cu tot venitul, neclintit sfintei mânăstiri niciodată, în vecii vecilor. Iar dacă se vor mai găsi niște privilegii cu pâră, să nu se creadă.

Iar hotarul acestui sat Potropopenii și cu pricut și cu mori pe Siret să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde s'a folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic al țării de jos, credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credința panului Mogâldea și credința panului Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Toader și credința panului Gheorghie pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Simion vistier, credința panului Bărnoschii ceașnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să dea și să întărească sfintei mânăstiri, pentrucă am dat și am întărit, pentrucă este ocină dreaptă și danie dela domnii de mai înainte sfintei mânăstiri și cu mare blestem, iar cine s'ar ispiti dintre frații lor sau dintre rudele lor sau fie oricine va strica această întocmire și rânduială și întărire a noastră, acela să fie neiertat de domnul dumnezeu și să fie protivnic unuia ca acestuia ierarhul lui Hristos, sfântul Nicolae.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Pătrașco Boureanul, în anul 7105 <1597> luna Iunie 8, în Suceava.

Eremia voevod <m. p.>

A iscălit Stroici logofăt.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 185.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.
Cu o trad. rom., ibid.: XV/9.

229

1597 (7105) Iunie 18.

† Acest zapis ‹l'am făcut› eu, Isaiia egumen și tot soborul dela mânăstirea Neamțului. Noi mărturisim cu sufletele noastre că a venit înaintea noastră acest om, anume Păcurar din satul Cârsteşti și i-am vândut această prisacă a sfintei mânăstiri Neamțul, din hotarul Cârsteştilor, pentru 24 taleri întregi.

Pentru aceasta, mărturisim că am vândut de bună voie.

Pentru aceasta dăm știre.

In anul 7105 ‹1597› luna Iunie 18 zile.

Acad. R.P.R., VII/165.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

230

1597 (7105) Iunie 25, Suceava.

† Io Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit cneaghinei Nastasia, cneaghina lui Muste uricar, nepoata lui Șarpe postelnic și fiului ei, slugii noastre Toader Boul stolnic și fraților lui, Gavril diac și Pătrașco și Dumitru și Ionașco și surorilor lor Antinia și Eufrosina drepții lor robi [1]) Țigani, din uricul pe care l-au avut dela bunicul lor dela Ștefan voevod cel Bătrân și din uric de întărire dela Alexandru voevod și dela Bogdan voevod și dela Petru voevod și dela Iaucul voevod și din ispisoc de întărire dela Aron voevod, drepții lor robi [1]) Țigani care le sunt moștenire dela bunicul lor, Șarpe postelnic, anume: Gavril cu femeia și copiii, Alăutar și fratele lui, Stan Alăutar cu femeia și cu copiii și Eșeanul cu femeia și cu copiii și Andreica Panciuhar cu femeia și cu copiii și Simion, fratele său, cu femeia și cu copiii și Pântea cu femeia și cu copiii și Badea cu femeia și cu copiii și Necoară Pocriș cu femeia și cu copiii și Cozma cu femeia și cu copiii și Neniul, fiul lui Florea, cu femeia și cu copiii și Neniul Darșiul cu copiii și cu femeia și Lupul, fratele lui, cu femeia și cu copiii, fiii lui Dragsin și Andreiuca, fiul lui Toma, cu femeia și cu copiii și Bordea cu femeia și cu copiii și Necoară Clanța cu femeia și cu copiii și Toader Buzea cu femeia și copiii și Simion Mocea cu femeia și cu copiii și alt Simion cu femeia și cu copiii și Ciuna cu femeia și cu copiii și Ihnat, fiul lui Necoară Pocriș, cu femeia și cu copiii și Dinga cu femeia și cu copiii căsătoriți și Ihnat holteiul, fiul lui Coznia și Focșa și fratele său Banul holtei, fiii lui Necoară Pocriș și Andronic, fiul lui Buzea deasemeni holtei, Totona văduva cu fiii ei și Scama Măgdălina văduvă, sora lui Eșanul și fiii lui Ivanco.

[1]) ‹holopi› în orig.

De aceia noi, văzând dreptele lor privilegii, noi încă le-am dat lor și le-am întărit, pentru ca să le fie și dela noi drepți robi [1]) Țigani, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Și altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Suceava, în anul 7105 ‹1597› Iunie 25.

Domnul a zis.

Stroici mare logofăt a învățat și a iscălit. Stroici logofăt ‹m. p.›

Pătrașco ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CLVII/48.
Orig. slav, hârtic, pecete aplicată, căzută

231

‹1597 — 1599› Iulie 5.

Copii di pe cel adevărat ispisoc dila Irimiia Movila v‹oe›vod, din 7100 ‹1592› Iulie 5.

Noi, Ire‹mia› Movila voiavod, cu mila lui dumneiazău, domnu țării Moldavei. Am dat și am întărit credinciosului, lui Grigorii *mare* stolnic, pe a lui drepți robi Țigani, din ispisoace de întăritură, ci au avut dila Iañcul și dila Petru v‹oe›vod, anume cu femeia sa, Sofronii, copii lor, Tuduran, Cojugco, Larionu, Vasilii, Cozma, Mărica, Todosiica și Gavril cu femeia sa Sofroniia, copii lor: Gliga, Ștefan, Ionașco, Niagul, Gafa, Drontea și Odochiia, Andriicoia, copii iai: Trifan Simicanu, Cărstăna, Nastasiia, Moldovana, și Theodoru, cu fimeia sa Mărica, copii lor: Prodan, Ionașco, Odochiia; și Trifan, cu fimeia sa Litovca, copii lor: Ionașco, Gliga, Stanca, Mărica, Gafa; și Ursu cu fimeia sa Stanca, copii lor: Petrica, Solomeia, Anușca, Sofrona, Mărica, sora Ursului; și Vasco, fimia sa Nica, copii lor: Buzat și Ivan cu fimeia sa Costanda, copii lor: Pătrașcu, Dumitru, Panaghiia; și Banul cu fimeia sa Anghelina, copii lor: Gligorce, Tudoran, Draga, Dronța, Urăta; și Cărstea, fimeia sa Mărica și copii lor și fratele lui, Mihul și Drăguș, copii iai: Căsiian, Sărnea, cari acești robi țigani, i-au chemat și i-au adus pe dânșii, pentru sine, din Țara Liașască.

Dreptu aceia, ca să-i fii lui și dela noi robi Țigani, cu tot venitul și altul să nu să amestice înaintea aceștii cărți a nostre.

Domnul au zis.

Stroici *mare* logofăt au iscălit.

Simion hat. au învățat.

. . .[2]) cel adevărat iaste la mine.

Acad. R.P.R., CCIV/99.
Trad. rom. din sec. XIX.
La văleat lipsește cifra unităților. Datat după Simion hatman și Grigoru mare stolnic.

[1]) «holopi» în orig.

[2]) «loc șters în text.

1597 (7105) Iulie 12, Suceava.

In numele tatălui și fiului și sfântului duh troiță sfântă, de o ființă și nedespărțită, amin.

Iată eu, robul stăpânului meu domnul Isus Hristos, închinător al troiței, Io Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că aceste adevărate slugi ale noastre Ion Babici diac, pe călugărie Iosif și frații săi Trifan și Ștefan și Sturzea și surorile lor Vasutca și Parasca și Fedora și Anușca, fiii Elinei și vara lor Frăsina, fiica lui Șendranul, nepoata Mușei și verii lor: Ilisafta și surorile ei Nastea și Anna și Antimia și Marușca, fiicele Anisii, nepoatele Todosiei și deasemenea verii lor: Gavril și sora lui, Marica, fiii Anușcăi și altă Anușca, fiica Nastascăi, toți nepoții și strănepoții lui Ianco și deasemenea verii lor: Focșa și surorile lui, Magda și Anghelina și Mariica și Varvara, fiii Parascăi și Agafia, fiica Nastei, toți nepoții Anușcăi, strănepoți Dumcăi și iarăși verii lor: Crăciun și fratele lui, Toader Tălmaciu și surorile lor Anușca și Vasilica, fiii Varvarei și deasemeni verii lor Magdalina și sora ei Mariica, fiicele lui Costin miedar și frații lui, Tiron și Toader, fiii lui Ion Ciudenschi și deasemenea verii lor: Gătina și surorile sale Mariica și Nastea, fiicele Fădorei, toți nepoți ai Marenei și strănepoți Dușcăi și verii lor: Simion și sora lui Anghelina, fiii lui Toader Horaeț și Iacov, care a cumpărat partea Anghelinei, deasemenea nepoți și strănepoți Dușcăi, au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreptele lor ocine și dedine din dreptele lor privilegii de mărturie și ispisoace, pe care ei le-au avut dela Iancul voevod și dela Petru voevod, spunând că privilegiile de întărire pe care le-au avut bunicii și străbunicii lor Iancu și Dumca și Dușca dela Ștefan voevod cel Bătrân au ars în casa lui Crăciun, când i-a ars casa și au arătat acele privilegii arse, două sate, anume Horodnicul de Sus și Horodnicul de Jos și cu iazuri și cu mori pe pârâul Horodnic și pe pârâul Pozdena și cu poeni și curături în hotarele lor, în ținutul Sucevei.

Acestea le-au vândut însăși domniei mele, pentru două mii ughi galbeni și domnia mea am plătit acești mai sus scrișî bani, 2000 ughi galbeni, toți deplin în mâinile tuturor celor mai sus zișî, înaintea întregului nostru sfat și înaintea tuturor boierilor domniei mele, mari și mici. Și acele privilegii de mărturie și ispisoace pe care le-au avut dela Iancul voevod și dela Petru voevod, ei încă le-au dat în mâinile domniei mele. Iar dacă se vor mai afla în vreo vreme oarecare niște privilegii sau ispisoace, să nu se creadă.

Și după aceasta, deasemeni, am binevoit domnia mea cu bunăvoința noastră și cu inimă curată și luminată, din tot sufletul nostru și cu ajutorul lui dumnezeu

și cu binecuvântarea părinților noștri, cei trei ierarhi ai Moldovei, Gheorghie Moghila arhiepiscop al Sucevei și Agafton episcop de Roman și Amfilofie episcop de Rădăuți și am dat și am miluit domnia mea cu acele mai sus scrise sate, Horodnicul de Sus și Horodnicul de Jos și cu iazuri și cu mori pe pârâul Horodnic și pe pârâul Pozdena și cu poiene și curături în hotarul lor, să fie în cinstea și lauda domnului dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și rugii noastre nou zidite, mânăstirea dela Sucevița, unde este hramul învierii domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, pentru pomenirea bunicilor și părinților domniei mele și pentru pomenirea și sănătatea domniei mele și a doamnei domniei mele Elisavefta și a preaiubiților și de dumnezeu dăruiții copii ai domniei mele Io Costantin voevod și a fiicelor domniei mele Irina și Maria și Caterina, ca să fie sfintei mânăstiri dela noi urie și ocini cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acelor mai sus scrise sate, anume Horodnicul de Sus și Horodnicul de Jos cu iazuri și cu mori pe pârâul Horodnic și pe pârâul Pozdena și cu poiene și curături în hotarul lor, să fie din toate părțile după vechile hotare, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod și a preiubitului fiu al domniei mele Io Costantin Moghilă voevod și credința părintelui nostru Gheorghie Moghilă, fratele domniei mele, mitropolit al Sucevei, credința lui Agafton episcop de Roman, credința lui Amfilofie episcop de Rădăuți și credința boierilor noștri: credința panului Ureache vornic al țării de jos, credința panului fratelui domniei mele Simion Moghilă hatman și pârcălab al Sucevei, credința panului Gligorcea vornic al țării de sus, credința panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credința panului Dumitru Chiriță și a panului Mogâldea pârcălabi de Neamț, credința panului Toader Tălmaci și a panului Ghiorghie pârcălabi de Roman, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosiioc spătar, credința panului Simion Stroici vistier, credința panului Barnovschi ciașnic, credința panului Grigorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine dumnezeu va alege să fie domn țării noastre Moldova, acela să nu strice cumpărătura și dania și miluirea noastră <pe care am făcut-o> sfintei mânăstiri, ci să-i dea și să-i întărească.

Iar cine va îndrăzni să nimicească sau să întoarcă altfel această dreaptă a noastră cumpărătură și întocmire și danie și miluire mai sus numitei sfintei mânăstiri, acela să fie blestemat și anatema și de trei ori blestemat de domnul dumnezeu și de preacurata născătoare de dumnezeu și de arhistrategii Mihail și Gavril și de celelalte puteri fără trup și de cinstitul și slăvitul prooroc și înainte mergător și botezător Ioan și de cei 12 apostoli și de părintele nostru arhierarh și făcător-

de minuni al lui Hristos, Nicolae și de cei 4 patriarhi, care sunt peste întreaga lume și de cei 4 evangheliști și de toți sfinții care au fost dela Adam până în zilele de acum și de cei 318 părinți care în Nicheia la sobor au luminat credința pravoslavnică și de cei trei ierarhi ai Moldovei să fie neertat și să aibă parte cu Iuda și cu de trei ori blestematul Arie și cu ceilalți care au strigat asupra domnului, dumnezeu, sângele lui asupra lor și asupra copiilor lor, care este și va fi.

Și pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier panului Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Dumitru în Suceava, în anul 7105 <1597> luna Iulie 12 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Coșula, IV/7.
Copie slavă, cu caractere ruseşti din sec. XVIII și o trad. rom. incompletă, ibid., ms nr. 628, f. 460, cu data 1598 Apr. 22, greșită; divanul corespunde anului 1597.

233

1597 (7105) August 2.

1597 Avg<us>t 2. Copiia suretului di pi ispisocul domnului Irinuiia Movila v<oe>v<o>d, din let 7105 <1597> întăritoriu un sat anumi Ulmii, cu iaz și cu moară pe Bahluiu, mânăstirii numită Metohul Sănaiului.

Arh. St. Iași, Tr. 1765, op. 2014, dos. 2, f. 802 v.
Rezumat rom. din 1844.

234

1597 (7105) August 2.

In anul 7105 <1597> August 2.

Catastih pentru obroc, ce dă domnul Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei, la mânăstirea sa dela Vânători, unde este hramul sfintei preobrajenii a domnului dumnezeu și a mântuitorului nostru Iisus Hristos.

2 baniţe [1]) de grâu.
1 baniță [1]) de orz.
2 butii de vin.
3 poloboace de miere curată.
30 zloți, pentru trebuințe.
Eremie voevod.

Arh. St. Iași, CCCL/94.
Copie slavă.

[1]) în text: «colode».

235

1597 (7105) August 3, Suceava.

Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Miron, fiul Greacăi, nepot Zoiţei, strănepot Stanei, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi moşie, din jumătate de sat Săpoteni, din a opta parte, jumătate, deasemenea cât se va alege partea lui din partea mătuşilor lui, Soloncăi şi Brândei, din uric de împărţeală, ce a avut mătuşa lui, Zoica, dela Petru voevod cel Bătrân. Aceia a vândut-o popei Anton şi preutesei lui, Neacşa, pentru 70 taleri curaţi.

Iar noi, văzând tocmeala lor de bună voie şi plata deplină şi noi deasemenea am dat şi am întărit popei Anton şi preutesei lui, Neacşa, acele mai sus zise părţi de ocină ce li se vor alege din vatră şi din câmp şi din iaz, ca să le fie şi dela noi dreaptă ocină şi cumpărătură cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece.

Domnul a zis.

Scris în Suceava 7105 <1597> August 3.

Stroici mare logofăt a învăţat şi a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Popelea <a scris>

Arh. St. Buc., M-rea Doljeşti, XXIX/6-7.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.

236

1597 (7105) August 4, Iaşi.

Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, sluga noastră credincioasă Damian vistier, de buna lui voie, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a schimbat dreapta sa ocină şi cumpărătură, ce a avut pentru două sute şi patruzeci de taleri de argint, dela Toader şi dela sora lui, Ghervasia, copiii Agafiei, nepoţii Măricăi, strănepoţii lui Băloşescul şi răstrănepoţii lui Cozma Băloşescul şi dela verii lor, Vasile Şoimul, fiul lui Petre pârcălab şi răstrănepot tot al lui Cozma Băloşescul, din ispisoc de cumpărătură ce a avut el dela înaltul domnia mea, părţile lor mai sus scrise ce se vor alege din satul Băloşeşti, din sat şi din iaz şi din moară şi din câmp, acelea le-a schimbat cu sluga noastră Grigore Băcea vistiernicel, iar sluga noastră Grigore Băcea vistiernicel i-a dat schimb pentru schimb, dreapta sa ocină şi dedină din uric de cumpărătură ce a avut străbunicul lui, Isaia, fiul lui Băcea, dela Ştefan voevod cel Bătrân, din uric de împărţeală ce a avut bunica lui, Sofiica, dela Petru voevod cel Bătrân, a şasea parte de sat, unde

a fost Bă<cea>...[1]) care acum se numeşte Băceşti pe pârâul Negru, partea lui ce se va alege din sat, din iaz şi din moară şi din câmp.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie şi înţelegere între ei, iar noi şi dela noi <am dat>...[1]) ca să fie lui Grigore Băcea visternicel...[1])ocină şi schimb, acele părţi mai sus <scrise> de schimb, cu tot venitul.

Şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

... [1]).

Scris în Iaşi, în anul 7105 <1597> August 4.

Insuşi domnul a zis.

Stroici mare logofăt a învăţat şi a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Faceţi-i uric.

Pătraşco <a scris>.

<Pe hârtia lipită pe verso actului:> « Ispisoc dela Irimia Moghila vvod din let 7105 Av. 4, pe a şăsa parte din sat din Băceşti pe Părău Negru ţânt. Neamţului ».

Acad. R.P.R., LXXX/134.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

237

1597 (7105) August 6.

Precum am dat eu, Gheorghii, ficioru lui Baschii de Buneştii, aşijdere am dat lui Chinan de Buneşti 6 lei, ca să să ştie, pentru o ocina ce au ei la Căbiceşti.

[1]... *luna* Agustu 6 dzile, văl<ea>t 7105 <1597> Avgustu.

Iorga

Chinan călugăr.

Arh. St. Buc., Ep. Huşi, XII/2.
Orig. rom., hârtie, trei degete.

238

1597 (7106) Septembrie 9, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Scriem slugilor noastre, tuturor boierilor şi slugilor domneşti şi iarăşi oamenilor buni şi bătrâni din prejurul locului mânăstirii Agapia şi de lângă mânăstirea Secul şi iarăşi oamenilor buni şi bătrâni din târgul Neamţului. Vă dăm de ştire că au venit înaintea domniei mele şi înaintea întregului nostru sfat vlădica Nicanor şi cu călugării dela Agapia şi au părît pe călugării dela mânăstirea Secul cu un uric făcut de Iancul voevod, spunând că este mânăstirea Secul pe locul lor şi pe hotarul lor.

[1]) loc rupt în orig.

Iar călugării dela Secul, ei așa au spus înaintea noastră, că mânăstirea lor nu este pe locul Agapienilor și au cerut dela dânșii să le arate un ispisoc făcut dela Alexandru voevod de dănie și n'au voit să se lase pe uricul cunoscut dela Ianeu voevod, pentru că l-a făcut cum i-a fost voia, fără hotarnic și fără nimeni, fiindcă în acea vreme el a fost mitropolit și era stăpân atunci să facă cum i-a fost voia și a luat locul mânăstirii Secului și mult loc. Și și-au luat de bună voia lor hotarnici pe părintele Filotei arhimandritul și pe credincioșul nostru boier Vasile fost ciașnic, ca să cerceteze și să le hotărnicească.

Pentru aceia și domnia mea cu sfatul nostru i-am trimis acolo, ca să cerceteze fără fățărnicie, ci cu dreptate împreună cu voi. Pentru aceia, dacă veți vedea această carte a domniei mele, să aveți a cerceta acel uric sau ispisoc ce-l au ei dela Alexandru voevod și până unde le va arăta locul mânăstirii Agapiei, pe acolo să aibă a ține. Iar dacă se va arăta cumva și locul mânăstirii Secul în acel ispisoc dela Alexandru voevod, voi încă să cercetați, ca să le dați locul cu hotar, cât va fi după puterea lor, ca să le ajungă și să le puneți stâlpi, ca să se folosească amândouă mânăstirile și să căutați ca să nu fie cu strâmbătate, nici mânăstirii Agapiei și nici mânăstirii Secul. Și apoi, după cum veți afla mai drept cu sufletele voastre și cum veți hotărnici și însemna împreună cu cei mai sus scriși Filotei arhimandritul și egumenul Galatei și Vasile ciașnic, voi să aveți a scrie carte și să dați de știre la domnia mea.

Așa să știți, altfel să nu faceți.

Scris în Suceava, la anul 7106 <1597> Septembrie 9.

Domnul însuși a poruncit.

Cumu veți afla, tot să se scrie, să li se facă dires, să nu se mai învăluiască [1]).

Eremie voevod <m. p.>

† Vasile <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/6.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.

239

1597 (7106) Septembrie 19, Suceava.

In numele tatălui și fiului și sfântului duh, treime sfântă de o ființă și nedespărțită, amin.

Adică eu, robul stăpânului meu, domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, închinător al troiței, Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domnul țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea ei sau o vor auzi citindu-se, că domnia mea am bine

[1]) scris de mâna domnului în românește.

voit, cu a noastră bună voință și cu inimă luminată și curată, din tot sufletul nostru și din tot cugetul și cu ajutorul lui dumnezeu și cu binecuvântarea celor trei erarhi părinții noștri moldoveni, chir Gheorghie Moghila arhiepiscop a toată țara Moldovei și mitropolit de Suceava și chir Agathon episcop de Roman și chir Amfilohie episcop de Rădăuți și cu tot sfatul domniei mele, am râvnit la domnii dinainte, care au dat și au miluit; astfel și domnia mea am dat în cinstea și slava domnului dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului și pentru mântuirea veșnică a sufletelor de mai înainte sfânt răposaților moșilor și părinților noștri și pentru sănătatea noastră și a doamnei domniei mele și a întregii case a noastre și am dat și am întărit și am miluit ruga noastră, mânăstirea lui Iațco, care este lângă Suceava, unde este hramul uspenia preasfintei, curatei și prea binecuvântatei stăpânei noastre, de dumnezeu născătoare și pururea fecioară Maria, cu tot locul și cu toți oamenii care sunt în vatra satului de lângă mânăstirea lui Iațco, în hotarul mânăstirii, pe unde a dat și a întărit Ștefan voevod cel Bătrân. Și pe cine vor chema în acel sat, oameni din alte țări sau din țara noastră, Leah sau Rus sau Sârb sau Grec sau ori de ce neam ar fi, iar acei oameni toți, oricâți vor fi în acel sat al mânăstirii, să aibă slobozenie de a-și ara și a semăna grânele și a cosi fânul în țarina [1]) târgului, în țarina [1]) Sucevei unde le va plăcea ca și oamenii din târg.

Și, deasemeni, acei oameni să aibă dela noi mare slobozenie, sau vor fi meșteri [2]) sau cojocar [3]) sau ciubotar [3]) sau curelar sau fie orice meșter [4]) ar fi, să nu aibă a da acei oameni mânăstirești nici bir, nici iliș să nu dea, nici podvoade, nici să nu lucreze la morile noastre, nici la cetate să nu aibă a da, nici desetină din stupii lor, nici dela vinurile din viile lor și nicio muncă a noastră sau dabila să nu aibă a da niciodată, în veci.

Deasemeni acei oameni ai mânăstirii să aibă slobozenie și cu bună voie, fără nici o piedică să umble cu oale și cu sare sau după pește sau dacă vor umbla cu marfă vie sau moartă sau cu ce au, să se poată folosi vânzând și cumpărând prin târguri și prin sate și pretutindeni în toată țara noastră, iar vamă nicăieri să nu aibă a da.

Și deasemenea niciun boier, nici ureadnic, nici vornici de Suceava, nici șoltuzii, nici pârgarii și niciun suflet să nu aibă nicio treabă cu acei oameni, nici cu copiii lor, nici gloabă să nu ia dela ei, nici pentru lucru mare, nici pentru cel mic.

Iar cui i se va părea cu strâmbătate dela acei oameni, acela să se pârască cu ei înaintea stareței sau înaintea domniei mele, iar alt judecător peste ei să nu aibă

---

[1]) în text «țarinu».

[2]) în text «master».

[3]) «cojocar, ciubotar, curelar», așa în orig.

[4]) în text «maister».

Iar tot acel venit să fie şi să asculte de ruga noastră mai sus scrisă, mânăstirea lui Iaţco, acele toate mai sus scrise să fie acelei sfinte mânăstiri uric şi cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelui loc şi sat lângă Suceava să fie după vechiul hotar, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Eremia Moghila voevod şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costantin voevod şi credinţa boerilor noştri: credinţa panului Ureche vornic al ţării de jos, credinţa panului Gligorcea vornic al ţării de sus, credinţa panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Mogâldea şi credinţa panului Dumitru pârcălabii de Neamţ, credinţa panului Toader şi credinţa panului Gheorghie pârcălabii de Cetatea Nouă, credinţa panului Simeon hatman şi pârcălab de Suceava, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Simeon vistier, credinţa panului Bosioc spătar, credinţa panului Prăjescu ciaşnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Bogza logofăt, credinţa panului Căraiman comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau fie pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn în ţara noastră, Moldova, acela să nu clintească dania şi miluirea noastră acestei sfinte mânăstiri, ci să dea şi să întărească. Iar cine va clinti, acela să fie blestemat de domnul dumnezeu şi mântuitorul nostru Iisus Hristos şi de toţi sfinţii.

Şi pentru mai mare putere şi întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie şi să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Pătraşco Boreanul în Suceava, în anul 7106 <1597> Septembrie 19. Erimia voevod <m. p.>

Acad. R.P.R., XL/78.
Orig. slav, perg., pecete atârnată,
Cu o trad. rom. din 1880.

240

1597 (7106) Octombrie 8, Suceava.

Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, credinciosul nostru Gheorghie pârcălab de Roman şi a adus înaintea noastră un zapis dela sluga noastră Lupul Moga aprod şi dela sora lui, Anuşca, scriind şi mărturisind înşişi dela sine, că de a lor bună voie, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi, au vândut dreapta lor ocină şi dedină, jumătate de sat din Bărbăteşti, ţinutul Romanului. Aceasta au vândut mai sus zisului Gheorghie pârcălab, pentru nouăzeci şi cinci taleri număraţi.

Şi la aceasta, deasemeni, a adus şi alt zapis dela Măgdălina şi dela copiii ei, că i-au vândut şi cealaltă jumătate din acelaşi sat, din Bărbăteşti, pentru o sută de taleri număraţi.

Deci, când am văzut scrisorile şi zapisele lor cele mai înainte zise, noi am crezut şi am dat mai sus scrisului, credinciosului nostru Gheorghie pârcălab de Roman, această carte a noastră, ca să-i fie şi dela noi întărire şi cumpărătură, până când i se va face şi uric de cumpărătură, din propriile sale urice.

Aceasta să se ştie înaintea acestei cărţi a noastre.

In anul 7106 ‹1597› Octombrie 8, în Suceava.

Domnul a spus.

Stroici mare logofăt a învăţat. Şi a iscălit Stroici logofăt.

Pepelea a ‹scris›.

Acad. R.P.R., XL/79.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.
Şi o trad. rom. din 1805 Iunie 13, ibid., XIII/212.

241

1597 (7106) Noembrie 28, Suceava.

Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea ‹tuturor› boierilor noştri, Ion Forfodie şi a pârît pe Eremia şi pe Trifan şi ‹pe› Istratie monah şi pe toate rudele lor, pentru a treia parte a satului . . .[1]) partea Elisaftei, pe Pârâul Negru în ţinutul Neamţ, zicând că are şi el dedină şi ocină acolo.

Iar Eremia şi Trifan şi Istratie monah şi cu rudele lor au zis că nu are acolo nici ocină, nici dedină şi şi-au adus înaintea noastră privilegiul ce l-a avut bunicul lor Dragoş, dela Alexandru voevod cel Bătrân, iar acela niciodată n'a stăpânit împreună cu ei acolo, nici părinţii lui, de demult şi până acum.

Deci noi i-am judecat cu judecată dreaptă şi le-am dat zi, ca să vină cu oameni buni . . .[1]) noi am dat ‹zi› mai sus zişilor Eremia şi Trifan şi Istratie monah şi rudelor lor, ca să vină cu 24 oameni buni şi să se lepede de acela.

Deci când a fost la zi, ei au jurat şi s'au îndreptat înaintea noastră şi şi-au pus fierăe 24 zloţi. Deci noi am dat . . .[1]) nimeni dintre rudele lui să nu aibă mai mult a pârî pentru această pâră, pentru că el a rămas din toată legea noastră şi nici să mai dobândească niciodată în veci, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris la Suceava, anul 7106 ‹1597› Noembrie 28.

Domnul a zis.

Io Eremia voevod ‹m. p.›

[1]) loc rupt în orig.

Stoici mare logofăt a învăţat.
Dumitru <a scris>.

Acad. R.P.R., CXXIV/1 a.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.
Cu o trad. din 1779.

242

1597 (7106) Decembrie 22, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghila voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că am miluit pe această adevărată slugă a noastră, Nicoară uricar, cu deosebita noastră milă, i-am dat şi i-am întărit, dela noi, în ţara noastră Moldova, dreapta lui ocină şi cumpărătură din ispisoc de cumpărătură pe care l-a avut el dela domnia mea, jumătate de sat din Trifeni, care este pe Lăpuşna, în ţinutul Lăpuşnei şi cu loc de iaz şi de mori şi cu două grădini şi cu rădiu şi loc de prisacă, pe care şi l-a cumpărat dela Rusul şi dela Cristea şi dela Macsin din Mlădineşti, pentru şaizeci de taleri de argint, care acea jumătate de sat le-a fost lor cumpărătură dela Rusul şi dela fratele său, Toader, fiii lui Scântee, din privilegiu de mărturie pe care l-au avut bunicii lor dela Petru voevod cel Bătrân. De aceia, să-i fie şi dela noi cu tot venitul.

Şi deasemeni i-am dat şi i-am întărit aceluiaşi, mai sus scrisului sluga noastră, Nicoară uricar, a cincea parte din tot satul Dragomireşti, care este la obârşia Lăpuşnei şi cu loc de iaz şi de mori şi de prisăci, care acea mai sus scrisă a cincea parte din Dragomireşti a fost cumpărătură a socrului său Ion Chiceră şi a fost vândută de socrul lui, Avram Chiceră, fiul lui Ion Chiceră şi de nepotul său, Ionaşco Chiceră, slugilor noastre Fărtat diac şi Marco şi fraţilor săi şi lui Ionaşco şi Veisa şi Mârzea, pentru o sută şi cincizeci zloţi tătăreşti. Apoi, s'a sculat slug. noastră Nicoară uricar şi a întors toţi acei mai sus zişi bani, 150 zloţi tătăreşti, în mâinile tuturor celor mai sus scrişi. Pentru aceia, să-i fie lui cu tot venitul.

Şi deasemeni îi întărim a treia parte din a treia parte din Obârşia Dragomireştilor şi cu loc de iaz şi de prisăci, pe care el şi-a cumpărat-o dela Ion Mârzea şi dela fraţii săi Ghiane şi Andreiu, fiii lui Onu, nepoţii lui Negrilă, pentru doi cai buni. Toate aceste mai sus scrise să-i fie şi dela noi uric şi ocină cu tot venitul lui şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi întregului său neam, cine i se va alege mai deaproape, neclintit, niciodată în veci.

Iar hotarul acelei jumătăţi de sat din Trifeni, care este pe Lăpuşna şi cu loc de iaz şi de moară şi cu grădini şi cu rediu, să-i fie din tot hotarul jumătate. Iar hotarul acelor părţi de ocină din Dragomireşti şi din Obârşia Dragomireştilor

şi cu loc de iazuri şi de prisăci, să-i fie pe părţi, după cum i se cuvine şi precum şi le-a cumpărat, iar dinspre alte părţi, să fie după vechiul hotar, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Eremia Movilă voevod şi credinţa preiubitului şi dela inimă fiul domniei mele, Io Costantin voevod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Nistor Ureche mare vornic de ţara de jos, credinţa panului Gligorcea mare vornic de ţara de sus, credinţa panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Vasilie şi Nicoară pârcălabi de Roman, credinţa panului Simion hatman şi pârcălab al Sucevei, credinţa panului Gligorie postelnic, credinţa panului Bosioc spătar, credinţa panului Barnovschi ceaşnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Simion Stroici vistier, credinţa panului Oprea comis şi <credinţa tuturor boierilor noştri> moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau fie pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al ţării noastre Moldova, acela să <nu clintească întărirea noastră, ci să-i mai dea şi să-i întărească, pentrucă îi sunt drepte ocine şi dedine, cumpărate pe banii săi drepţi şi proprii.

Iar pentru mai mare putere şi întărire a tuturor celor <mai sus scrise>, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier, pan Lupul Stroici mare logofăt, să scrie şi să atârne pecetea noastră la această carte a noastră adevărată.

A scris Arsenie Nebojatco la Suceava, în anul 7106 <1597> luna Decembrie 24.

<Pe verso:> Şi a iscălit Stroici logofăt. <m. p.>

Biblioteca Universităţii, Iaşi, doc. nr. 14.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

243

1597 (7106) Decembrie 24, Suceava.

† Io Eremie Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră Pătraşco pitărel şi a adus înaintea noastră un zapis dela şoltuzul şi pârgarii din târgul Baia, mărturisind astfel într'însul că a venit înaintea lor Ştefan din Floceşti, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut o ocină, a treia parte din partea lui Eremia, pe care o cumpărase dela Eremia, copilul lui Pesiiuş din satul Floceşti. Acesta a vândut-o popii Toader, pentru şaptesprezece taleri; iar apoi, s'a sculat sluga noastră Pătraşco pitărel şi a întors aceşti bani, 17 taleri, în mâinile popii Toader, fiindcă este rudă mai apropiată a lui Eremia.

Şi întru aceasta, deasemeni, a arătat înaintea noastră alt zapis, tot dela şoltuzul şi pârgarii din târgul Baia, mărturisind astfel într'însul că au venit

înaintea lor Buzul și cu frații săi, copiii lui Grigor de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut a treia parte din partea lui Eremia, din satul Floccști, pe care o cumpărase dela Eremia, copilul lui Pesiiuș; aceia a vândut-o popii Gavril, pentru nouăsprezece taleri. Și întru aceasta s'a sculat sluga noastră, Pătrașco pitărel și a întors acești bani, 19 taleri, în mâinile popii Gavril dinaintea scaunului lui Bercea vătaf.

Și deasemenea a adus înaintea noastră al treilea zapis, făcut tot de șoltuzul dela Baia, că a venit înaintea lor Dumitra, fiica Măriicăi din Floccști, de bună voia ei, nesiltă de nimeni, nici asuprită și a vândut ocina și dedina <sa> dreaptă ... [1]) partea ei ce se va alege în satul Floccști, aceasta a vândut-o lui Toader zis Țariul, pentru zece taleri. Și întru aceasta s'a sculat Pătrașco pitărel și a întors acești 10 taleri în mâinile lui Țariul.

De aceia, noi văzând tocmeala de bună voie și plata deplină și noi asemenea și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Pătrașco pitărel, să-i fie și dela noi ocină și uric cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece.

Scris în Suceava, anul 7106 <1597> Decembrie 24.

Domnul a spus.

Stroici mare logofăt a învățat și a iscălit. Stroici logofăt <m. p.>

Pătrașco <a scris>.

Arh. St. Iași, CDXXIV/5.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

244

< 1598 — 1599 >.

† Iată dar eu, Rusul din Bădeni, sluga lui Drăgan Ciolpan pârcălab, recunosc singur dela sine cu zapisul meu, că am vândut o bucată de ocină din satul Tomești din ținutul Iași, partea lui Păcurar, care se va alege partea lui și am vândut acea bucată de ocină panului Mieri, mare armaș, pentru 35 taleri și doi boi și o vacă și un cal, însă bun. Și am luat acei 35 taleri înainte, iar acei boi și acea vacă să aibă a mi-i da, când îi voi da lui uricul și îi voi isprăvi ispisoc și uric dela domnul nostru.

Și au fost la tocmeala noastră jupan Drăgan Ciolpan și Andreica din Vârtop fost pârcălab și Bran spătar și multe slugi domnești.

Și însuși Dragan Ciolpan a scris și a pus pecetea ... [1]).

[1]) loc rupt în orig.

<Pe pag. 4-a, pe verso, se află o însemnare cu creionul: > « 1600—1610 ». In partea de jos a doc., s'a lipit partea dela sfârşit dela un doc. din anul 1610, Oct. 20, care are cota CLVII/55.

Acad. R P.R., CLVII/54.
Orig. slav, hârtie, lipseşte partea de jos.
Datat după dregătorii pomeniţi în doc.

245

< 1598, înainte de Februarie 10 >.

Tălmăciri de pe zapisu vechiu sârbăscu, în care anul, luna şi zioa nu sînt scrise.

Adică eu, Vasilca, giupineasa dumisali Iuraşco Vartic post. şi feciorii săi, Lupul şi fratele său Gavril şi sora lor, copii dumisale Iuraşco Vartic post., înştiinţăm însuşi de sine cu acest adivărat zapis al nostru, precum că am luat dela Ionaşco Tolocico [lipsă] [1]) bani gata, tot bani vechi. Şi i-am dat lui pentru aceşti bani, a noastre drepte ocine şi moşii a tatălui nostru, dumisale Iuraşco Vartic post., giumătate de sat Lăcina şi cu heleşteu. Şi cu aceşti de mai sus arătaţi bani, 12 [2]) taleri, am plătit noi o datorii ci-au fost datoriu tatăl nostru, dum<nea >lui Iuraşco Vartic, unui Jidov, anume Iacob din Ţarigrad.

Deci, de acum înnainte să aibă a-ş<i > stăpâni dum<nea >lui Tolocico ace giumătati de sat din Lăcina şi să aibă a-ş<i > faci ispisoaci şi uric.

Şi la această tocmală a noastră au fost oameni buni: Drăghişan vătav şi Petre Popa şi Pătraşco, *fiul lui* Drăghişanu, fratele lui Cotele şi alţi mulţi oameni buni.

Şi eu, Cotele, însuşi am scris şi peceţili am pus cătră acest zapis, ca să s<e > ştie.

S'a tălmăcit di Ioan Stamati *fost mare* pit, în Iaşi, 1808 Iun. 12.

Arh. St. Iaşi, CDVIII/4.
Trad. rom.
Datat după actul de întărire al lui Eremia Movilă, pentru această vânzare, care este din 1598.

246

1598 (7106) Februarie 10, Suceava.

Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, slugile noastre credincioase, Lupul Vartic mare armaş şi fratele lui, Gavril Vartic şi sora lor, fiii lui Iuraşco Vartic postelnic, nepoţii lui Petrea

[1]) « lipsă », nota traducătorului.

[2]) Cifră transcrisă greşit de traducător, căci nu se poate admite ca o jumătate de sat să valoreze numai 12 taleri; doc. următor, original, menţionează 1000 zloţi tătăreşti.

Vartic portar de Suceava de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină din privilegiul de împărțeală, pe care l-a avut bunicul lor Petrea Vartic, portar de Suceava, dela Petru voevod cel Bătrân, jumătatea satului Lăcina și cu loc de iaz, în ținutul Dorohoi.

Aceasta au vândut credincioșului nostru Ionașco Tolocico și cneaghinei lui, Agafia, pentru o mie de zloți tătărești, toți bani [1]) vechi; și li s'a plătit deplin, pentrucă acei bani i-au luat și au plătit o datorie a tatălui lor, Iurașco Vartic postelnic, în mâinile lui Iacob Jidov din Țarigrad.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină și noi deasemeni și dela noi am dat și am întărit slugii noastre, Ionașco Tolocico și cneaghinei lui, Agafia, acea mai sus scrisă jumătate de sat din Lăcina și cu loc de iaz, ca să le fie lor și dela noi ocină, cu tot venitul.

Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Suceava, anul 7106 <1598> Februarie 10.

Domnul a spus.

Eremia voevod <m. p.>

Stroici mare logofăt a învățat și a iscălit.

Dumitru <a scris>.

Acad. R.P.R., XXXVII/30.

Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.

247

1598 (7106) Februarie 13.

Suret de pe ispisoc sirbescu dela Ieremia Moghila v<oe>voda, din leat 7106 <1598> Fev<ruarie> 13.

Precum au venit innaintea noastră și înaintea tuturor boerilor noștri ai Moldovei, rugătorii [2]) noștri egumenul și tot soborul dela sfânta mân<ă>stire ce să chiamă Homora și au adus un ispisoc dela Aron v<oe>vod, ponosit și au arătat noaî cu mare jalobă zicând că ispisoace ce au <a>vut de mai nainte, de danii și de întărîtură dela Aron v<oe>vod, pe satul Mihăilești ce este pe Bahlui, în țin<u>tu Cărligăturii, au perit, când au venit acei tâlhari de Căzaci în țara domnii méle, în zilele lui Aron v<oe>vod și au pradat țara și curțile domnești și orașul Iașului încă l-au arsu atuncea.

Pentru acéia, domnia mea, dacă am văzut acel ispisoc de întărîtură, cu atâta jalbă și atâta mărturii, domnia mea, cu tot sfatul domnii méle, iarăși am dat lor și am întărit și am făcut lor ispisoc, ca să fii lor dela noi ocină și danie, cu tot venitul, de vreme ce acel sat de mai sus zis au fost lor dreaptă danie, dela răposatul Dana hatmanul.

---

[1]) «bani», așa în orig.

[2]) corectat din: «rugatoriul»

Şi încă pentru acel sat de mai sus zis s'au giudecat înnaintea lui Aron vodă şi înnaintea a tot sfatul, rugătorii noştri de mai sus zişi, cu rugătorii dela măn‹ă›stire Galata şi iarăşi s'au îndreptat rugătorii noştri dela Homora şi au pus şi feruia înnaintea lui Aron vodă şi înnainte a tot sfatul, iar călugării dela Galata au rămas. Şi atuncea au dat călugării de Homor 15 galbeni, în mâinile călugărilor dela Galata, pentru nişte lemnu de moară.

Deci s'au sculat rugătorii noştri de Homor şi au făcut ei de iznoavă moară, care au cheltuit 150 taleri.

Pentru aceia, de acum înnainte de ar vrea călugării dela Galata în vreo vréme a mai cerca giudicată pentru acest sat, anume M.hăieştii pe Bahluiu, în ţin‹u›tu Cărligăturii, ei să nu se crează niciodată. Ci să fii ocină şi danie rugătorilor noştri dela Homor, cu tot venitul şi cu moara ce au făcut ei. Şi altul să nu aibă a să amesteca niciodată, în veci veecinici, peste aciastă carte a noastră.

Insuşi domnul au poruncit.
Stroici *mare* logft. au învăţat.
S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi dascăl, 1783 Iul‹ie› 16.

Arh. St. Iaşi, CDVI/4.
Trad. rom.

248

1598 (7106) Februarie 16, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Scriem slugilor noastre Başotă şi Dupniţă şi Colpan, vă dăm de ştire că au jeluit nouă călugăriţele dela mânăstirea Vânători asupra satului Averceşti şi au zis astfel înaintea noastră că le iau hotarul satului lor Dăneşti.

Pentru aceia, cum veţi vedea această carte a noastră, voi să strângeţi oameni buni şi bătrâni şi din megieşii dimprejur şi să cercetaţi cu dreptate hotarele acestor sate şi să le hotăriţi cum veţi afla mai cu dreptate, cu sufletele voastre şi cu oameni buni după vechiul hotar, cum a fost din veac şi să le puneţi stâlpi între hotarele lor şi să le tocmiţi, ca să nu mai fie pâră înaintea noastră.

Aşa să ştiţi, altfel să nu fie .
Scris în Suceava, anul 7106 ‹1598› Februarie 16.
Domnul a poruncit.
Stroici mare logofăt a învăţat.
Nicoară ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Văratec, XVII/7.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII.

1598 (7106) Februarie 20, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghila voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, slugile noastre Lupul Vărzar visternicel și frații lui, Vasile și Costin, fiii Irinei, nepoții Elisaftei, de bună voia lor, nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină din privilegiu de întărire ce a avut bunica lor, Elisafta, dela Alexandru voevod, un sat anume Seliștea Rumânii, ce este pe Oarbic, din ținutul Neamțului, cu moară și cu iaz în Arbic [1]) și au vândut credinciosului nostru Simion Seachil cămăraș și cneaghinei lui, Stanca, peutru cinci sute și șaizeci de ughi galbeni. Și acest mai sus zis uric, ce a avut bunica lor, Elisafta, dela Alexandru voevod, ei încă l-au dat în mâinile credinciosului nostru Simion cămăraș.

Și s'a sculat credinciosul nostru Simion și cneaghina lui, Stanca și a plătit deplin acești mai sus scrișì bani, 560 de ughi galbeni, în mâinile slugilor noastre Lupul Vărzar și a fraților lui, Vasilie și Costin, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. De aceia, să-i fie lui cu tot venitul.

Și întru aceasta, asemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, iarăși slugile noastre, Lupul și Vărzar și cu frații săi Vasile și Costin, fiii Irinei <și> vărul lor, Ștefu1, fiul Măricăi, toți nepoții lui Miron pârcălab, de bună voia lor, nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină din privilegiu de cumpărătură ce a avut bunicul lor, Miron pârcălab, dela Petru voevod cel Bătrân, a patra parte din jumătate din satul Gocimani, ce este pe Oarbic și cu iaz pe râul Oarbic, care acest mai sus numit iaz este întemeiat și făcut de Miron pârcălab. Aceasta au vândut credinciosului nostru Simion Sechil cămăraș, peutru două sute de ughi galbeni.

Și s'a sculat credinciosul nostru Simion Sechil cămăraș și a plătit deplin toți acești mai sus scrișì bani, 200 ughi galbeni, înaintea noastră și înaintea boierilor noștri. De aceia, să-i fie și dela noi ocină și cumpărătură, cu tot venitul.

Și întru aceasta, deasemeni dăm și întărim credinciosului nostru Simion Sechil cămăraș, dreapta sa ocină și cumpărătură, alt sat, anume Seliștea Rusii, ce este <pe> Oarbic, cu mori și cu iazuri pe Oarbic, ce și-a cumpărat dela Zosim visternicel și dela sora lui Tudosia, fiii lui Toader Dragsin, nepoții Nastasiei, din privilegiu de întărire ce a avut bunica lor, Nastasia, dela Alexandru voevod, pentru cinci sute de ughi galbeni. De aceia, să-i fie și dela noi, ocină și cumpărătură, cu tot venitul.

---

[1]) « Arbic », așa în orig.

Şi întru aceasta, deasemeni dăm şi întărim credinciosului nostru Simion Sechil cămăraş, dreapta sa ocină şi cumpărătură, jumătate de sat din Gocimani, ce este <pe> râul Oarbic şi cu loc de moară şi de iaz pe râul Oarbic, care această mai sus zisă jumătate din satul Gocimani, a fost pusă zălog de Gligorie Dinga, fiul Ciorcei Dingoaie, nepotul lui Heraie logofăt, pentru 12.000 aspri, ce a avut să-i dea pentru şase cai buni ce i-a furat şi s'au găsit aceşti mai sus zişi cai de faţă, furaţi de dânsul şi i-a dus în Ţara Muntenească. Şi însuşi Gligore Dinga a căzut şi s'a rugat de pan Simion Sechil cămăraş, ca să ţie această mai sus zisă jumătate de sat, anume Gocimanii, până când îi va da aceşti mai sus scrişi bani, 12.000 de aspri.

Deci, întru aceasta i s'a întâmplat moartea şi după moartea lui a venit înaintea noastră şi înaintea sfatului nostru, sora lui Gligorie Dinga, anume Safta, fiica Ciorcei Dingoaie, nepoata lui Heraie logofăt şi femeia lui Gligorie Dinga, anume Ciorcea şi au pârît pe credinciosul nostru Simion Sechil cămăraş, pentru această mai sus numită jumătate de sat, anume Gocimanii. De aceia, noi şi cu boierii noştri şi cu sfatul nostru i-am judecat cu judecată dreaptă, după legea ţării şi toţi am găsit ca să-i dea ele aceşti bani mai sus numiţi, 12.000 aspri, panului Simion Sechil cămăraş şi ocina să şi-o ia înapoi. Şi li s'a dat <zi> peste patru săptămâni, ca să-i dea banii. Insă, când a fost la zi, ele nu i-au dat aceşti bani mai sus zişi şi au făcut tocmeală între dânşii de bună voia lor, nesiliţi de nimeni şi nici asupriţi şi le-a mai [1]) dat Simion Sechil cămăraş, încă opt mii de aspri bani gata pe lângă acei 12.000 aspri, înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri. Şi această mai sus zisă jumătate de sat, anume Gocimanii, cu loc de moară şi de iaz, pe râul Oarbic, au dat-o ele şi s'au lăsat păgubaşe şi i-au făcut lui dires de cumpărătură din privilegiul de cumpărătură ce a avut bunicul lor Ferie logofăt şi unchiul lor, Gligorie Ferievici, dela Alexandru voevod.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie lui, dela noi, uric şi ocină cu tot venitul şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi întregului neam al lui, cine i se va alege mai deaproape, neclintit lui niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor mai sus zise sate, anume Seliştea Rumânii, ce este pe Oarbic, cu moară şi cu iaz la Arbic şi al celuilalt sat, anume Seliştea Rusii, ce este pe Oarbic, cu moară şi cu iaz pe râul Oarbic şi al acestei mai sus scrise a patra parte din jumătate din satul Gocimanii şi deasemeni şi al acestei mai sus numite jumătăţi de sat, din acelaşi mai sus scris sat Gocimanii, să le fie hotare dinspre toate părţile, după vechile lor hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghila voevod şi credinţa prealubitului şi din inimă fiu al domniei mele, Io-

[1]) « mai », aşa în orig.

Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic de țara de jos, credința panului Gligorcea vornic de țara de sus, credința panului Simion portar de Suceava, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Vasilie și Chirița pârcălabi de Neamț, credința panului Drăgan Ciolpan și Toader pârcălabi de Roman, credința panului Coste Băcioc și Oprea pârcălabi de Orhei, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Ursu spătar, credința panului Simion vistier, credința panului Gligore stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu să fie ‹domn› al țării noastre Moldova, acesta să nu-i clintească lui dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, pentrucă le sunt drepte ocine și cumpărături, pentru bani proprii.

Iar pentru mai mare putere și tărie a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Lupul mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Eremia Băseanul, în târgul Sucevii, în anul 710‹6› luna Februarie 20 zile.

Eremia voevod ‹m. p.›

Arh. St. Iași, CCCL/95.
Copie slavă din sec. XX.
Datat după alt uric pentru aceleași persoane și sate, din 1598 Aprilie 10.

250

1598 (7106) Februarie 28, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghila voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că acești adevărați credincioși ai noștri Lupul Vartic mare armaș și fratele lui, Gavril Vartic și sora lor Anisia, fiii lui Iurașco Vartic postelnic, nepoții lui Petrea Vartic, portar de Suceava, au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri moldoveni, mari și mici, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină, din dreptul lor uric, din priveligiu de împărțeală ce a avut bunicul lor, Petrea Vartic, portar de Suceava, dela Petru voevod cel Bătrân, jumătatea satului Lăcina, cu loc de iaz care este în ținutul Dorohoiului. Acesta a vândut credinciosului nostru Ionașco Tolocico și cneaghinei lui, Agafia, pentru o mie de zloți tătărești, însă tot bani vechi.

Şi s'a sculat credinciosul nostru Ionaşco Tolocico şi a plătit împreună cu cneaghina lui, Agafia, toţi aceşti bani mai sus scrişi, 1000 de zloţi deplin, dinaintea noastră, în mâinile mai sus zisului nostru credincios Lupul Vartic mare armaş şi a fratelui lui, Gavril Vartic şi a surorii lor, Anisia, fiii lui Iuraşco Vartic postelnic pentrucă cu aceşti bani au plătit datoria tatălui lor, Iuraşco Vartic postelnic în mâinile lui Iacob Jidov din Ţarigrad.

De aceia noi, văzând tocmeala lor de bună voe şi plata deplină, iar noi deasemenea şi dela noi am dat şi am întărit credinciosului nostru, Ionaşco Tolocico şi cneaghinei lui, Agafia, această mai sus scrisă jumătate de sat din Lăcina şi cu loc de iaz, ca să le fie lor şi dela noi, uric cu tot venitul, lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi întregului neam al lor, cine li se va alege lor, mai deaproape, neclintit lor niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei mai sus scrise jumătăţi de sat din Lăcina şi cu loc de iaz, să fie din tot hotarul jumătate, iar dinspre alte părţi după hotarul vechi, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Eremia Moghilă voevod şi a preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costantin Moghila voevod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Ureche vornic de ţara de jos, credinţa panului şi a fratelui domniei mele, Simion hatman şi pârcălab de Suceava, credinţa panului Gligorcea Crăciunovici vornic de ţara de sus, credinţa panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Dumitru şi a panului Vasilie pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Toader şi a panului Ghiorghie pârcălabi de Cetatea Nouă, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Bosiioc spătar, credinţa panului Simion vistiernic, credinţa panului Bârnoschi ceaşnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Cărăiman comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, din copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi pe cine dumnezeu va alege să fie domn al ţării noastre Moldova, acesta să nu le clintească lor dania şi întărirea noastră, ci să le dea şi să le întărească, pentru că le-am dat şi le-am întărit, pentrucă şi-au cumpărat pentru dreptii şi proprii lor bani.

Iar pentru mai mare tărie şi putere a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credindinciosului şi cinstitului nostru boier, pan Stroici mare logofăt, să scrie şi să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Dumitru în Suceava, în anul 7106 <1598> Februarie 28.

Şi a iscălit Stroici logofăt.

Acad. R.P.R., Peceţi, nr. 254.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.
Cu o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XIX.

251

1598 (7106) Martie 8, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit slugii noastre, credinciosului Dumitru portar din cetatea Sucevei, dreapta lui ocină și cumpărătură, o parte de ocină, cât i se va alege toată [1]) partea lui Ignul șetrărel, din satul Popeni, din vatră și din câmp și din jaz, din ispisocul de cumpărătură ce a avut dela Aron voevod, dela mai sus scrisul Ignu șetrărel, pentru 60 zloți tătărești.

Pentru aceia, să-i fie lui și dela noi ocină și întărire cu tot venitul, acea mai sus scrisă parte de ocină, cât se va alege partea lui Ignul din vatra satului și din câmp și din jaz.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

In anul 7106 <1596> Martie 8, la Suceava.

Domnul a poruncit.

Stroici marele logofăt a învățat și a iscălit, Stroici logofăt <m.p.>

Faceți-i uric [2])

Pepelea <a scris>.

Acad. R.P.R., CLVII/49.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1851.

252

1598 (7106) Martie 14.

† In numele tatălui și al fiului și al sfântului duh, troița sfântă de o ființă și nedespărțită. Iată eu, robul stăpânului meu Iisus Hristos, închinătorul troiței Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor citi sau o vor înțelege că eu, cu voința lui dumnezeu atotțiitorul, cu gândul bun al domniei mele și cu ajutorul lui dumnezeu ca să întărim și să înputernicim mila și pomenirea sfânt răposaților domni de mai naînte, care au fost mai înaintea noastră și iar și pentru sănătatea și mântuirea copiilor noștri și am făgăduit și ne-am legat să îndeplinim după făgăduință și după înseninarea sfânt-răposaților domni de mai înainte, către mânăstirea care este la sfântul munte Atos, unde este hramul sfântului, slăvitului, sfântului marelui mucenic și purtător de biruință al lui Hristos, Gheorghie, în ficcare an să dăm <o sută de ducați ungu-

[1]) « toată » adăugat cu altă cerneală.
[2]) scris de Stroici.

reşti şi> şase mii şi cinci sute aspri iar la bolniţă cinci sute aspri. Aceasta să fie dela noi obroc în fiecare an mânăstirii dela Zugraf, iar pentru altă milă ce va fi din inima . . .[1]) iar sfânta mânăstire şi biserică a lui dumnezeu şi egumenul şi preoţii şi toţi cari viţuesc acolo fraţi întru Hristos, ei să ţină şi să împlinească după tipicul sfintei biserici.

Şi iar după dorinţa noastră pe care voim să se arate de acum înainte, de orice este să se împlinească în fiecare an pomana sfântrăposaţilor domni de mai înainte cum este scris în luminatele hrisoave. Şi iar să scrie şi pe domnia mea la sfânta prosconidie după datina sfinţilor părinţi şi după tipicul sfintei biserici şi la sfântul pomelnic să stea cum este scris.

Şi iar până când va fi asupra noastră mila atotţiitorului dumnezeu şi vom fi în viaţă în această lume, sfânta biserică să cânte domniei mele sâmbătă seara paraclis şi duminica sfânta liturghie şi la masă să se dea băutură fraţilor şi să ne pomenească în fiecare zi, la vecernie şi la pavecuniţă şi la polonoşteniţă şi la utrenie şi la liturghie şi la sfânta prosconidie şi unde este obiceiul sfintei şi dumnezeeştii biserici, după datina sfinţilor părinţi, iar la pomelnic să ne pomenească după tipic. Aceasta să ni se cânte cât suntem în viaţă, iar după trecerea anilor noştri, după trecerea vieţii noastre, în primul an să ni se facă şi să ni se cânte sfântul prohod în sobor şi a treia zi şi a noua şi a douăsprezecea şi a patruzecea şi jumătate de an şi un an, iar după trecerea anilor noştri să ni se cânte în fiecare an o zi în sobor pentru pomenire, seara parastas şi colivă şi băutură, iar dimineaţa sfânta liturghie şi colivă şi la masă băutură fraţilor până la îndestulare. Aceasta cât stă şi cât va sta sfânta mânăstire, iar noi să dăm şi să împlinim obrocul sfintei mânăstiri în fiecare an după făgăduinţa noastră mai sus scrisă, o sută ducaţi ungureşti şi şase mii şi cinci sute aspri, iar la bolniţă cinci sute aspri. Aceasta dăm cât vom fi în viaţă şi să fim ctitori cum au fost şi sfântrăposaţii domni, dumnezeu să le ierte sufletul.

Iar după viaţa noastră, pe cine va alege domnul dumnezeu să fie domn al ţării noastre Moldova sau dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau iar asupra cui va fi mila dumnezeească, el să dea şi să împlinească obrocul sfintei mânăstiri în fiecare an după întocmirea mea, iar cine nu va ţine şi nu va împlini mai sus zisul obroc acestei sfintei mânăstiri după tipic cum este mai sus scris, acela să dea răspuns la înfricoşata judecată a lui Hristos.

Acestea toate mai sus scrise să fie mânăstirii noastre numită Zugrafu, uric neclintit în veci.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului Io Eremie Moghila voevod şi credinţa preaiubitului fiu al domniei mele Constantin voevod şi credinţa boierilor noştri.

Aceasta scriem. In anul 7106 <1598> Martie 14.

[1]) loc alb în text.

Boierii anume[1])

Stroici mare logofăt, Ureche mare vornic, Grigorcea mare vornic, Gheorghie pârcălabul de Hotin, Dumitru şi Vasile pârcălabi de Neamţ, Toader şi Drăgan Ciolpan pârcălabi de Cetatea Nouă, Simion hatman şi portar Sucevii, Drăgan mare postelnic, Bosioc mare spătar, Simion mare vistier, Barnovschi mare paharnic, Gligorie mare stolnic, Cărăiman mare comis.

Arh. St. Buc., ms. rom., 628, f. 443—444.
Copie slavă.

253

1598 (7106) Martie 17, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, sluga noastră Ihnat vătaf, fiul Stancăi, nepot lui Şuşman şi strănepot lui Dobrul logofăt, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut ocina şi dedina sa dreaptă din uricul de danie pe care-l are străbunicul lui, Dobrul logofăt dela Ştefan voevod cel Bătrân şi din ispisoc de cumpărătură dela însumi domnia mea, toată partea lui ce se va alege în satul Calna, în vatră şi în câmp şi în ţarină şi cu grădini şi cu lazuri şi cu loc de moară pe pârâul Şomuzului. Aceasta a vândut rugătorilor noştri, monahul Ghervasie şi monahul Gherman, sihaştri dela Râşca, pentru o sută şi cincizeci de taleri număraţi şi a plătit deplin acei mai sus scrişi bani, 150 de taleri cum s'a spus mai sus.

Şi întru aceasta, deasemenea s'a sculat fratele lui, Tănasie, tot fiul Stancăi şi a vândut partea sa dreaptă de ocină, cât se va alege din satul Calna şi în vatră şi în câmp şi livezi şi păduri şi cu loc de moară iarăş pe pârâul Şomuzului; acesta a vândut tot rugătorilor noştri monahul Ghervasie şi monahul Gherman, pentru o sută şi treizeci de taleri număraţi. Şi i-a plătit deplin acei mai sus scrişi bani, 130 de taleri.

Şi deasemeni s'au sculat Gavril Buţucan şi cu femeia sa Titiana, fiica Todosiei şi au vândut partea lor dreaptă de moară pe pârâul Şomuzului, ce se va alege partea lor şi au vândut tot rugătorilor noştri, monahul Ghervasie şi monahul Gherman, pentru zece taleri număraţi.

Şi la aceasta deasemeni s'au sculat Maxim din Ciumăleşti şi cu fiul lui, Gheorghie şi au vândut ocina şi dedina lor dreaptă, tot dintr'acel uric mai sus scris, din jumătatea satului Calna, a şasea parte, ce se va alege de peste tot şi cu tot venitul. Aceasta au vândut tot mai sus numiţilor rugători ai noştri, monahul Ghervasie şi Gherman, pentru douăzeci de taleri şi le-a plătit deplin.

[1]) urmează text românesc în copie slavă.

Şi la aceasta, deasemeni s'au sculat Gonţea din Ciumăleşti şi cu fiul lui, Severin şi sora lui, Dronţa şi au vândut partea lor din apă, din pârâul Şomuzului, a treia parte. Iarăşi au vândut rugătorilor noştri monahilor Gherman şi Ghervasie, pentru patruzeci de taleri număraţi şi le-a plătit deplin.

Şi iarăşi s'a sculat Severin şi sora lui, Dronţa, copiii lui Gonţea comişel şi au vândut partea lor dreaptă de ocină din ispisoc de cumpărătură dela domnia mea o casă, ce li se cuvine în satul Calna şi cu loc de moară pe pârâul Şomuzului şi cu tot venitul şi au vândut tot rugătorilor noştri, monahul Ghervasie şi monahul Gherman, pentru douăzeci de taleri număraţi şi le-a plătit deplin.

Şi la aceasta deasemeni s'au sculat copiii lui Gliga din Ciumăleşti şi au vândut partea lor de ocină, însă ocina Nastasici, fiica Magdei şi partea lor de moară, ce se va alege pe pârâul Şomuzului şi cu partea din iaz, dar acea parte este în parte în satul Ciumăleştilor, mai jos de Calna. Şi au vândut tot monahilor Ghervasie şi Gherman, pentru patruzeci de taleri număraţi şi le-a plătit deplin.

Şi la aceasta deasemeni s'a sculat Gligorie şi sora lui Todosia, copiii lui Dumitru şi cu vândut partea lor, cât se va alege în pârâul Şomuzului. Aceasta au vândut tot monahilor Ghervasie şi Gherman, pentru treizeci şi nouă de zloţi tătăreşti.

Şi iarăşi Ştefan, fiul lui Ion din Ciumăleşti, a vândut partea sa ce se va alege în pârâul Şomuzului. Deasemenea au vândut rugătorilor noştri mai sus scrişi, monahul Ghervasie şi monahul Gherman, pentru patruzeci de taleri număraţi.

Toate acestea mai sus scrise să le fie şi dela noi ocină şi cumpărătură şi cu tot venitul, neclintit lor, niciodată în veci.

Iar hotarul acestor înainte zise părţi de ocină să fie pe părţi, cum se va alege, iar dinspre alte părţi, să fie după vechile hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Eremia Moghilă voevod şi credinţa preaiubitului din inimă fiu al domniei mele, Io Costantin voevod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Urechie vornic de ţara de jos, credinţa panului Gligorcea vornic de ţara de sus, credinţa panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Vasilie şi credinţa panului Dimitrie pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Toader şi credinţa panului Drăgan Ciolpan pârcălabi de Cetatea Nouă, credinţa panului Simion hatman şi pârcălab de Suceava, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Bosioc spătar, credinţa panului Simion vistier, credinţa panului Bărnoschi ceaşnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Cărăiman comis şi credinţa tuturor boerilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn în ţara noastră Mol-

dova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le dea și să le întărească, pentrucă le sunt cumpărături, drepte, pe banii lor drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Lupul Stroici mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră adevărată.

A scris Pătrașco Boureanul în Suceava, în anul 7106 <1598> luna Martie 17 zile.

Io Eremia voevod <m. p.>

A iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 165.
Orig. slav, perg., pecete mare atârnată, din care s'a păstrat doar mijlocul.
Rezumat rom. din 1837 la Arh. St. Iași, Anaforale, nr. 17, f. 61 v, cu data 1597 Apr. 27.

254

1598 (7106) Martie 18, Suceava

Din mila lui dumnezeu noi, Io Eremia Moghila voevod, domn al țării Moldovei.

Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră, credincios Simion Jora vornic de gloate ne slujește drept și cu credință. Pentru aceia noi, văzând dreapta și credincioasa lui slujbă față de noi și de țara noastră, dela noi l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit dela noi, în țara noastră Moldova, dreapta lui ocină și cumpărătură, a treia parte din satul Costești, însă partea din mijloc și cu moara din jos, care este la gura Ciuhurului din privilegiul de cumpărătură ce a avut dela Petru voevod și cu pod plutitor pe Prut, ce și-a cumpărat dela Toader Lucoci diac, pentru șase sute zloți tătărești, din privilegiu de cumpărătură ce a avut tatăl său Lucoci fost logofăt dela Petru voevod cel Bătrân și de întărire dela Iliaș voevod. Aceste toate mai sus scrise: a treia parte cea din mijloc, din satul Costești și cu moara din jos <ce este> la gura Ciuhurului, să fie mai sus scrisei slugii noastre, credinciosul Simion Jora vornic și dela noi uric și ocină cu tot venitul lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întreg neamului lui, cine se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelei a treia parte de sat din Costești și cu moara de jos în gura Ciuhurului, să fie din vatră și din câmp tot a treia parte, iar dinspre celelalte părți, după vechile hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghila voevod și credința preaiubitului din inimă fiu al domniei mele, Io Costantin

voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic al țării de jos, credința panului Gligorcea vornic al țării de sus, credința panului Gheorghe, pârcălab de Hotin, credința panului Vasile și a panului Dumitrache pârcălabi de Neamț, credința panului Ciolpan și a panului Toader pârcălabi de Roman, credința panului Simion hatman, ‹și› portar de Suceava, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosiioc spătar, credința panului Barnovschi ciașnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Simion vistiernic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, fiindcă i-am dat și i-am întărit, pentrucă îi este dreaptă ocină și cumpărătură.

Și pentru mai mare putere și întărire a celor mai sus scrise, am poruncit credincciosului și cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

Io Eremia voevod ‹m. p.›

A scris Marco Pepelea în Suceava, în anul 7106 ‹1598› Martie 18.

Și a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›

Acad. R.P.R., CXXXIV/94.
Orig. slav, perg., pecete căzută.
Cu o trad. rom.

255

‹ 1598 › Martie 20.

Suretul di pe uricul Eremii Movila vod‹ă›, din *anul* 7253 [1]) ‹1745› Mart 20i

Precum au venit înnaintea domnii mele și dinainte boiarilor noștri mari și mici, sluga noastră Gligorie, ficiorul lui Toader Bole, fost stol. ș'au vândut a sa driaptă ocină și moșiia, din drese de cumpărătură ci-au avut tată-său Toader Bole stol. dela Alexandru vod‹ă›, un sat anume Blăneștii pe Bârlad și cu vad de moară în Bârlad, pe de amândoaâ părțile Bârladului, în ținutul Tecuciului; acela l-au vândut slugii noastre credincioase, lui Ioan Vitolt starostele și frăține-său, lui Iurașco, ficiorii Mărățanului, drept 500 ug‹hi› roșii. Ce acel sat, Blănești, au fost driaptă cumpărătură lui Hărbor post., ce când au fostu la a sa moarte, s'au sculat și s'au dat cu acia ocină mai sus scrise, ci-au fostu lui cumpărătură, din miluire ci-au avut el dela domnul său Alexandru vod‹ă›, dice

[1]) data citită greșit de traducător.

că n'au avut ficiori din trup... [1]). Deci acel sat, Blăneștii și poenele Sasului l-au vândut Alexandru vod‹ă› de mai sus scris, lui Toader Bole fost stol., dreptu 1200 arginți tătărăști, precum am *văzut* și privilie lui, care au făcut el încă cu mare blăstăm. Ș'au dat banii aceia de s'au impărțit pe la sfintele mănăstiri, ca să facă pomenire lui Hărbor post. și să-i scrie numele lui la marele și micile pomenec.

Dreptu aceia, acel mai sus scris satul Blăneștii și cu vad de moară în Bârlad, pi di amândoa părțile Bârladului și poenile Sasului din lunca Săretiului, ca să fie și dela noi slugii noastre cerdincioase mai sus scrișii‹i›, Ioan Vitoltu starostele și fraține-său, lui Iurașco, ficiorul Mărățanului, uric și ocină și întăritură cu tot venitul.

Iară hotarul acestui sat Blăneștii, cu vad de mori mai sus scrișii‹i›, ca să fie în toate părțile, după ale sale bătrâne hotară, după cum din vechi s'au lăcuit; iară hotarul poenilor Sasului ce sânt în lunca Săretiului, să incepe din țarcul Mălailor, iară de acolo trece cale Curealii... [1]) de acolo până la Dimaci, unde au fost moara lui Stănăslav, iară de acolo, vale Dimaciului, din gios de poeni, în gura Colneculuí Oțălorului, până în ezărul uscat, prin Belciugata și până în malul Săreatiului.

Acesta-i tot hotarul acelor poeni.

Acad. R.P.R., CCXLVII/11.
Trad. dela jumătatea sec. XVIII.
Datat după copia slavă, cu același cuprins, din 20 Martie 1598, publ. de N. Iorga în Bulet. Com. Ist. IV/1925 p. 164/.

256

1598 (7106) Martie 20, Stolniceni.

† Iată dar eu, Luca vătah. Iată mărturisesc cu această carte a noastră, că a venit înaintea noastră Mărina, fiica lui Neagoe din Miclăușani și a vândut dreapta sa ocină, ce a avut în Miclăușani, însă jumătate, pentru 28 taleri numărați, lui Zane, fiul Jurjei.

Și i-a dat tot bani gata în mijlocul nostru și înaintea a mulți oameni: înaintea lui Albul din Stolniceani și înaintea lui Larion de acolo și înaintea lui Stoica și înaintea lui popa Măciucă din Telenești și înaintea lui Verășciac de acolo și înaintea a mulți oameni buni.

Aceasta dăm știre și mărturisim cu acest zapis.

Scris în Stolniceani, în anul 7106 ‹1598› Martie 20.

Acad. R.P.R., CCLXXVIII/73.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.

---

[1]) loc alb în text.

1598 (7106) Martie 30.

Suretu di pe un ispisocu vechiu sărbescu, dela Irimie Movilă v‹oe›vod, din liat 7106 ‹1598› Martie 30.

Cu mila lui dumnezău, noi Ierimie Movil‹ă› v‹oe›vod, domnu ţării Mold‹o›vii. Inştiinţare facim cu aciastă carte a noastră, tuturor cui va căuta spre dăusa sau o va auzi cetindu-să, precum pe aceste adivărate slugile noastre: Stoian şi fratisău Mihăilă, ficiorii Griacăi, şi nepoata lor Tudosca, fata lui Gheorghie, nepot Liahului; şi iarăş nepoţ‹i› a lor, ficiorii Ileanii, surorii Liahului .... [1]) şi nepoata lor Tudosiia şi Lelia, fetili Gavrinii, neapoatii Vascăi, şi iarăşi nepoţii lor, toţi fiii Crinii[2]), nepoţi Mărinii; i-am miluit pre ei cu osăbită a noastră milă, de le-am datu şi li-am întărit lor ....[1]), a lor driaptă ocină şi moşie, satul anume Şărbeştii şi alt satu, anume Moghilenii, ce sănt pe apa Vasluiului şi cu locuri de mori într'amăndooă satile, din uricu de împărţială ce l-au avut .....[1]) moşii şi părinţii lor, de întăritură dela bătrănul Pătru vodă.

După aciasta, aşăjdire mai dăm şi întărim slugii noastre, lui Stoian comişel şi fratelui său Mihăilă, fiilor Griacăi şi nepoatei lor Todosie ....[1]) şi nepoţilor lor, ficiorilor Ilenii, toţi nepoţi Şandrii, cum şi nepoatilor lor: Tudosiei şi Lelii, fetilor Gavrinei, nepoatelor Vascăi, toţi nepoţi şi strănepoţi Fedcăi, giupănesii lui Iurie Şărbiciu, a lor driaptă ocină ....[1]) Nuvăreştii, giumă›tate cea din gios, din vatra satului, din cămpu şi din toate poianile ce sănt pe Coropciana, care să numeşte Coropceanii şi cu vaduri de mori în părăul Vasluiului, din ispisocu de schimbătură dela bătrănul Alexandru v‹oe›vod, ce l-au avut ....[1]) la Iurie Şărbiciu, pentru satul Filişăuţii, ce sănt pe Suceavă şi din uricu de întăritură ce l-au avut moşii şi părinţii lor dela ....[1]) v‹oe›vod. Toate aceli de mai sus scrise sate: Şărbeştii şi Moghilenii, ce sănt pe apa Vasluiului, cu locuri de mori într'amăndoao săliştile, să le fie lor în trii părţi, din vetrile satilor, din cămpu şi din vaduri de mori; o parte să fie a lui Stoian şi fratelui său Mihăilă, ficiorilor Griacăi şi nepoatăi lor Tudoscăi, fetii lui Gheorghie ....[1]) şi nepoatelor lor, Dumitrei şi fraţilor ei, fiilor Ileanii, surorii Leahului, tuturor nepoţilor Sandrii; al doile parte să fie Tudosiei şi Lelii, fetilor Gavrinei, nepoatelor Vascăi; al triile parte să fie .....[1]) Crinei[2]), nepoţilor Mărinii, iară ceialaltă giumătate de satu din Novăreşti, ce esti pe Coropciana, giumă›tate ce din gios, ce să numeşte Coropceanii, cu poiani şi cu locuri de mori, să fie lui Stoian şi fratelui său ....[1]) Tudoscăi, fetii lui Gheorghie, nepoţilor Liahului, cum şi nepoţilor lor, Dumitrei

[1]) urmează cuv. «lipsă».

[2]) corectat peste: «Irinei».

și fraților ei, fiilor Ilenii, surorii Leahului, toți nepoți Șandrii, cum și nepoatelor lor: Tudosiei și Lelii, fetilor Gavrinii, toț<i> nepoț<i> și strănepoț<i> Fedcăi, giupănesii lui Iurie Șărbiciu.

Drept aceia, pentru ca să le fie lor și dela noi uricu și ocinile lor, și fiilor lor, nepoților și strănepoților și străstrănepoților și la tot neamul lor, cini li să va alegi mai de aproapi, nestrămutatu nici odinioară, în veci.

Iar hotarul acelor de mai sus numitelor sate: Șărbeștilor și Moghilenilor, ce sănt pe apa Vasluiului și cu locuri de mori și cu ace gium<ă>tate...[1]) ce din gios, ce-i pe Coropceana care să numești Coropcenii, cu poenile și iarăși cu locuri de mori, să le fie lor hotară dispre toate părțile, după vechile hotară pân<ă> unde s'au hrănit din veacu [din veacu].

Care spre aciasta este credința a însumi domniei mele de mai sus scris, Eremie Moghila v<oe>vod și credința a preiubit fiiului domniei meli, Costandinu v<oe>vod și credința a tuturor boierilor noștri ța Moldovei, a mari și a mici.

Și spre mai mare tăriia și întărire acestoru de mai sus scrise, am poroncit cinst<it> și credincios boeriului Lupul Stroiciu *mare* logoft., ca să scrie și să legi [2]) și pecete la aciastă carte a noastră.

Ieremie Moghila v<oe>voda.

De pi sărbie pe limba moldovinească s'au tălmăcit la anul 1793, Decemvri<e> I, de polcv. Pavel Debriț *dela* Mitropolii'.

Acad. R.P.R., CCVI/166.
Copie din sec. XIX, după trad. din 1793.
Există și o trad. rom. din 1754 Oct. 4, ibid., CCLI/9 a-b, incompletă, cu data 1597 Martie 24

258

1598 (7106) Aprilie 5, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră Lupul, fiul lui Iurescu, de a lui bună voie, nesilit de nimeni, nici asuprit și a mărturisit înaintea noastră, că a vândut cu frații lui jumătate din satul Iurești, sub Cozancea. Aceasta a vândut-o slugii noastre credincioase, Macri mare vătaf al Iașilor și soției sale Nastea, pentru optzeci [3]) taleri de argint. Și acești mai sus scriși bani, 80 [4]) taleri numărați iar a mărturisit înaintea noastră, că și i-a împărțit cu frații săi Ionașco Drut și Măgdălina, fiii lui Iurescul.

---

[1]) urmează cuv.: „lipsă"
[2]) șters „și să pecetluiască".
[3]) în orig., după „zeci" la marginea hârtiei e adăugat „și opt".
[4]) în orig. adăugat: 88.

Deci, când am văzut mărturia lui, iar noi deasemenea le-am dat şi le-am întărit, ca să le fie lor şi dela noi ocină şi cumpărătură cu tot venitul, până când li se va face ispravă şi privilegiul.

Şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris la Suceava, 7106 <1598> Aprilie 5.

Domnul a spus.

Stroici mare logofăt a învăţat şi a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Popelea <a scris>.

Acad. R.P.R., XIV/72.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII, ibid. IV/137.

259

1598 (7106) Aprilie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe aceste adevărate slugi ale noastre Toader şi fratele lui, Dumitru şi pe sora lor Samfira, fiii lui Ionaşco Neagoe, nepoţii lui Neagoe pârcălab de Hotin, i-am miluit cu mila noastră deosebită şi le-am dat şi le-am întărit dela noi, în ţara noastră Moldova, dreapta lor ocină şi dedin<ă>, un sat anume Zăhăicanii pe Ciuhur, în ţinutul Iaşilor şi cu iaz şi mori în Ciuhur, din ispisocul dela Alexandru voevod, pe care l-a avut tatăl lor, Ionaşco Neagoe, de danie dela tatăl său, Neagoe pârcălab, deosebit de alţi copii ai lui şi din <uric>, deasemeni de îndreptare, ce au avut dela domnia mea, când s'au pârît înaintea noastră şi înaintea întregului sfat al nostru, cu nepoţii lui Neagoe pârcălab, fiii lui Pătraşco şi ai Tudorei şi ai lui Dumitru Neagoe, spunând că acest ispisoc dela Alexandru voevod pe care l-a făcut tatăl lui, Neagoe, nepotul lui Neagoe pârcălab, deosebit de alţi copii ai lui, pe acest sat mai înainte spus Zăhăicanii pe Ciuhur cu iaz şi cu mori, nu este drept, ci este mincinos.

De aceia, noi şi tot sfatul nostru, am cercetat şi aşa am aflat, ca să aibă a jura nepoţii lui Neagoe pârcălab, fiii lui Pătraşco şi ai Tudorei şi ai lui Dumitru Neagoe, cu 24 jurători, că acest ispisoc este mincinos şi nu este drept. Deci când a fost la zi, n'au putut să aducă jurători şi iarăşi li s'a amânat ziua, o săptămână şi iarăşi n'au putut să-i aducă să jure, ci au rămas mai sus scrişii nepoţi ai lui Neagoe, de toată legea, dinaintea noastră şi dinaintea tuturor boierilor noştri, mari şi mici. Iar mai sus zişii, slugile noastre Toader şi fratele lui, Dumitru şi sora lor Samfira s'au îndreptat dinaintea noastră şi dinaintea întregului sfat al nostru şi şi-au pus fierie, în vistieria domniei mele, 24 zloţi.

De aceia şi noi le-am dat şi le-am întărit dania bunicului lor, Neagoe pârcălab, ce o dăduse fiului său Ionaşco, deosebit de ceilalţi copii ai săi, ca să fie acest sat mai sus scris Zăhăicanii pe Ciuhur şi cu iaz şi cu mori pe Ciuhur, uric şi ocină, cu tot venitul, slugilor noastre mai sus scrise, Toader şi fratelui său Dumitru şi surorii lor Samfira, deosebit de ceilalţi copii a lui Neagoe, lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi întregului lor neam, cine li se va alege mai deaproape, neclintit lor niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, Zăhăicanii, ce este pe Ciuhur şi cu iaz şi cu mori pe Ciuhur, să fie din toate părţile, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghila voevod şi a preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costantin voevod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Nistor Ureche vornic de ţara de jos, credinţa panului Gligorcea vornic de ţara de sus, credinţa panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Vasilie şi credinţa panului Dumitru Chiriţa pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Drăgan Ciolpan şi credinţa panului Toader pârcălabi de Roman, credinţa panului Simeon portar de Suceava, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Bosioc spătar, credinţa panului Simion Stroici vistier, credinţa panului Bârnoschi ceaşnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Caraiman comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi pe cine va alege dumnezeu să fie domn al ţării noastre Moldova, acesta să nu le clintească dania şi întărirea noastră, ci să le dea şi să le întărească pentrucă le este dreaptă ocină şi dedină.

Iar pentru mai mare putere şi tărie a tot ce este scris mai sus, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt să scrie şi să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Nicoară, în Suceava, în anul 7106 <1598> luna Aprilie 5 zile.

Ieremia voevod <m. p.>

Şi a iscălit Stroici mare logofăt.

Arh. St. Iaşi, CCCL/96.
Copie slavă din sec. XX.
Cu o trad. rusă din sec. XIX, ibid., CDXXIII/2.

260

1598 (7106) Aprilie 8, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea

sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, <mari și mici>, Drăgan Orbul, nesilit de nimeni, nici asuprit, de bună voia lui și a vândut dreapta sa ocină și dedină, din uric ce a avut . . .[1] dela Alexandru voevod și din ispisoc de cumpărătură, ce are dela acest Petru voevod, din trei părți, din satul Leutești, care este în ținutul Neamțului, o parte și jumătate, partea lui Drabul și jumătate din partea Drugăi, copilul Ciorciolinei, aceasta a vândut Irinei, pentru nouăzeci de zloți tătărești. Și i-a plătit lui, deplin acești mai sus scriși bani, 90 <zloți>.

Și întru aceasta, deasemenea au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Lupul, fiul Sobiicăi și verii lui, Ion, fiul Nastei și Simion Ghidiban, fiul Anei, toți nepoții lui Necoară, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și cumpărătură, din ispisoc de cumpărătură, ce au dela acest Petru voevod, toată partea, cât se va alege, în câmp, în hotarul Leuteștilor și cu loc de prisacă și cu grădini. Aceasta au vândut, iarăși Erenei, pentru optzeci și cinci de zloți tătărești. Și s'a sculat Erena și le-a plătit lor deplin acei mai sus scriși bani, 85 de zloți tătărești.

De aceia noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata lor deplină și noi asemenea și dela noi am dat și am întărit Erenii, aceste mai sus scrise părți de ocină, din satul Leutești, ca să-i fie ei și dela noi ocină și uric și cu tot venitul, ei și copiilor ei și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al ei, cine i se va alege ei mai deaproape, neclintit lor, niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor mai sus scrise părți de ocină, din satul Leutești, să fie pe părți, cum se va alege, iar dinspre alte părți să fie după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Ieremia Moghilă voevod și credința preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costantin voevod și credința boerilor noștri: credința panului Ureche vornic de țara de jos, credința panului Gligorcea vornic de țara de sus, credința panului Gheorghe pârcălab de Hotin, credința panului Vasilie și credința panului Dumitru pârcălabi de Neamț, credința panului Toader și credința panului Ciolpan <pârcălabi> de Cetatea Nouă, credința panului Simeon hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Simion Stroici vistiernic, credința panului Bârnoschi ceașnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boerilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau, iarăși pe cine dumnezeu va alege să fie domn în țara noastră Moldova,

[1]) lipsă în orig.

acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească ei, pentru că ea și-a cumpărat, pe banii săi drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Lupul Stroici mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră adevărată.

A scris Pătrașco în Succava, în anul 7106 <1598> Aprilie 8 zile.

Ieremia voevod <m. p.>

Și a iscălit Stroici mare logofăt.

Arh. St. Iași, CCCI/97.
Copie slavă.

261

1598 (7106) Aprilie 10, Succava.

Din mila lui dumnezeu, Io Eremia Movilă voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Cehan vătaf și surorile lui, Mușa și Măgdălina și cu verii lor, Eremia și Horja și sora lor Ana și vărul lor Cozma și fratele lui, Mihăilă și deasemenea Nechifor, vărul lor și Bosanciu și fratele lui, Avram, toți nepoții Mărușcăi și deasemenea verii lor, Todosia și surorile ei, Nastea și Antemiia și Anușca și Mariica, fiicele Dochiei și deasemenea verii lor, Frățian și surorile lui, Anisia și Marina, toți nepoții Albei și deasemenea verii lor Anușca și surorile ei, Armanca și Mușa și Măriica, fiicele Cernei și verii lor, Draganu și frații lui, Zbiarea și Hârlău și surorile lor, Sora și Anisia și Mariica Cornoae, toți nepoții Micăi, cu plângere mare și cu mare mărturie, spunând că uricele de dedină și de întărire pe care le-au avut bunicele lor, Marușca și surorile ei, Alba și Mica, fiicele lui Grozea, nepoatele lui Coman Margelat, dela Ilie voevod și dela Petru voevod cel Bătrân, pe satul Comănești la gura Lăpușnițci, cu loc de iaz și de mori pe Lăpușna și pe jumătate din satul anume Stridza, unde se chiamă la Oncioae și pe jumătate dintr'acelaș sat, care era de cumpărătură deosebit al Albei și al surorii ei Marușca, pentru o sută și douăzeci de zloți tătărești, dela Negrita, fiica Docicăi, nepoata lui Coman Margilat, din uric de cumpărătură ce a avut dela Ștefan voevod cel Bătrân și pe alte sate pe Sărata, anume Bosăncianii, mai sus de Fârca, în valea doua, unde se chiamă Fântâna Peperigului și pe jumătate din seliștea ce este la gura Cogălnicelului, unde a fost Vasilie vătămanul; și altă seliște unde a fost Toader Ologu, și a făcut Gureș slobozie, cu loc de iaz și de mori. Aceste toate mai sus zise urice s'au stricat și au putrezit în pământ, după cum înșine și cu tot sfatul domniei mele le-am văzut stricate și putrezite, numai pecețile le rămâseseră întregi, atunci când s'a ridicat hanul cu toată puterea sa asupra țării Moldovei

și a vrut să pună pașă în țara Moldovei, atunci când am venit domnia mea cu vrerea lui dumnezeu și cu tăria craiului leșesc și am apărat țara și am scos-o dintr'acea nevoie și dintr'acea robire, atunci când a fost Cancelarul la Țuțora și când s'a întors și hanul dela Țuțora.

De aceia, noi văzând o atare plângere și atâta mărturie și uricele stricate și putrezite, am crezut și deasemenea am dat și am întărit acestor slugi ale noastre mai sus scrise, Cehan vătaf și tuturor rudelor lui mai sus zișii și mai sus scrișii, toate satele mai sus scrise, anume Comăneștii pe Lăpușnița cu loc de iaz și de mori pe Lăpușna și satul dela Stridza și dela Oncioae și satul pe Sărata, anume Bosăn ciani, mai sus de Fârca în valea a doua, unde se chiamă Fântâna Peperigului și jumătate din seliștea, ce este la gura Cogălnicelului, unde a fost Vasilie vătăman și altă seliște unde a fost Toader Ologul și unde și-a făcut Gureș slobozie, cu loc de iaz și de mori. Toate aceste mai sus scrise să le fie și dela noi uric și ocină cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților lor și întregului lor neam, cine li se va alege mai aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate și selișt mai sus înainte zise să fie dinspre toate părțile pe vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele, Costantin voevod și credința tuturor boierilor noștri: credința panului Ureche mai vornic al țării de sus, credința panului Gligorcea mare vornic al țării de sus, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Vasilie și credința panului Dumitru Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Drăgan Ciolpan și credința panului Toader pârcălabi de Roman, credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Stroici vistier, credința panului Bărnoschi ceașnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Caraiman comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le dea și să le întărească, fiindcă le este ocină și dedină dreaptă.

Și spre mai mare putere și întărire tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Nicoară în Suceava, în anul 7106 <1598> Aprilie 10 zile.

Io Eremia voevod <m. p.>

Și a iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 59.
Orig. slav. perg., pecete atârnată.

262

1598 (7106) Aprilie 10, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, Io Ieremia Moghila voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, pan Simion Sechil cămăraș de ocne ne-a slujit drept și credincios. De aceia noi, văzând slujba lui dreaptă și credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i am întărit dela noi, în țara noastră în Moldova, dreapta lui ocină și cumpărătură, un sat anume Seliștea numită Românii, pe Orbic care este în ținutul Neamțului și cu jumătate de iaz și cu moară pe pârâul Orbicului, ce el a cumpărat dela sluga noastră, Lupul Vărzar visternicel și dela frații lui, Vasilie și Costin, copiii Irinei, nepoții Elisaftei, pentru cinci sute de galbeni unguresti, din uric de întărire ce au avut dela Alexandru voevod. Și acest uric încă l-au dat în mâinile mai sus scrisului pan Simeon Sechil cămăraș.

Și deasemeni am dat și am întărit slugii noastre, pan Sechil cămăraș, dreaptă lui ocină și cumpărătură, din jumătate de sat din Gocimani, a patra parte din acest sat și cu iaz la pârâul Orbic, care acest iaz l-a făcut Miron pârcălab, pe care și l-a cumpărat tot dela Lupul vărzar visternicel și de la frații lui, Vasilie și Costin, copiii Irinei, nepoții Elisaftei și dela mătușa [1]) lor, pe călugărie Salomia, fiica lui Miron pârcălab, pentru două sute taleri numărați, din uric de cumpărătură ce au avut dela Petru voevod cel Bătrân.

Și asemenea am dat și am întărit slugii noastre credincioase, pan Simeon Sechil cămăraș, dreapta lui ocină și cumpărătură, din uric de cumpărătură ce a avut dela Alexandru voevod, pe jumătate de sat din Gocimani cu iaz și cu loc de moară, pe pârâul Orbicului. Care această jumătate de sat din Gocimani, cu iaz și cu loc de moară în pârâul Orbicului, a fost dat de Gligorie Dinga, lui pan Simion Sechil cămăraș, pentru șase cai ce au fost furați de Gligorie Dinga dela Simion Sechil cămăraș. Și însuși Gligorie Dinga s'a dat vinovat cum se arată și în ispisocul de pâră ce are dela însumi domnia mea, pentru această pâră, ce s'au judecat mai nainte de față, cu sluga noastră Petrea Puiul și cu cneaghina lui, Safta și cu Ciorcea, cneaghina lui Gligorie Dingovici, înaintea lui Aron vodă și înaintea lui Răzvan. Și după aceia, s'au pârît de față dinaintea noastră. De aceia noi și cu boerii noștri asemenea le-am aflat lege și le-am dat zi, mai sus scriselor surori ale lui Gligorie Dinga, Ilisaftei și Ciorcei, cneaghinei mai sus scrisului Gligorie Dinga, ca să-și răscumpere această mai sus scrisă jumătate de sat Gocimani și să-i întoarcă aceste douăsprezece mii de aspri. Dar când a fost la zi, ca să-i întoarcă banii, ele n'au vrut să întoarcă, ci i-au lăsat această jumătate de sat din Gocimani, cu iaz și cu loc de moară pe pârâul Orbicului. Iar sluga noastră, pan Simion Sechil cămărașul, s'a îndreptat și și-a pus fierâie, 24 zloți, în vistieria domniei mele. De aceia,

[1]) «mătușa», așa în text.

domnia mea văzând așa, deasemenea i-am dat și i-am întărit această jumătate de sat din Gocimani.

Și întru aceasta, asemenea am dat și am întărit slugii noastre credincioase, pan Simion Sechil cămăraș, dreapta lui ocină și cumpărătură, un sat anume seliștea numită Rusii pe Orbic și cu iaz și cu loc de moară pe Orbic, ce el și-a cumpărat dela Zosim visternicel, fiul lui Toader Dragsin fost uricar, pentru cinci sute de taleri numărați, din uricul ce are dela Alexandru voevod.

Și întru aceasta, asemenea i-am dat și am întărit dela noi, dreapta lui ocină și cumpărătură a tatălui lui, Sechil fost medelnicer, jumătate de sat din Bârjoveni, ce și-a cumpărat dela Vilco și dela fratele lui, Gligoric și dela nepoții lor, Mihăilă și Grozav și Ion și Drăghici și Gaftone și Nastea și Stanca, pentru trei sute zloți tătărești, din ispisoc de cumpărătură dela Ioan voevod și din ispisoc de întărire dela Aron voevod.

Și întru aceasta, asemenea am dat și am întărit slugii noastre credincioase, lui pan Simion Sechil cămăraș, dreapta lui ocină și cumpărătură a mumei lui, Magdalina, cneaghina lui Sechil fost medelnicer, din jumătate de sat din Bârjoveni, a patra parte, ce ea și-a cumpărat dela verii săi, dela Herja și dela fratele lui, Sava și Berindeiu, pentru o sută zloți tătărești, din ispisoc de întărire, dela Bogdan și dela Ioan voevozi.

Și întru aceasta, asemenea am dat și am întărit dela noi, dreapta lui ocină și cumpărătură din jumătate de sat din Arămești, a patra parte, ce el și-a cumpărat dela David și dela surorile lui, Mărilca și Nastasia și Agafia, pentru o sută și optzeci zloți tătărești, din ispisoc de cumpărare ce are dela Petru voevod.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie și dela noi ocine și uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lui, cine i se va alege mai deaproape, neclintit lor niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestor sate mai înainte zise și părți de ocină, să fie după vechile hotare, pe unde din veac au folosit.

Și la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Ieremia Moghilă voevod și credința preaiubitului și din inimă fiului domniei mele, Io Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic de țara de jos, credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Gligorcea vornic de țara de sus, credința panului Gheorghe pârcălab de Hotin, credința panului Vasilie și credința panului Dumitru Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Toader Tălmacel și credința panului Drăgan Ciolpan pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Simion vistiernic, credința panului Bârnovschi ceașnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn din țara noastră Moldova, acesta să nu-i strice <dania și> întărirea noastră, ci să dea și să întărească, pentrucă el a cumpărat pentru drepții săi bani.

Iar pentru mai mare puterea și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Pătrașco Boureanul în Suceava, în anul 7106 <1598> Aprilie 10 zile.

Ieremia voevod. <m. p.>

A iscălit Stroici.

Arh. St. Iași, CCCL/98
Copie slavă din sec. XX.

263

1598 (7106) Aprilie 10, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi, Io Ieremia Moghila voevod, domnul țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră, tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Mariicuța, fiica lui Pătrașco pârcălab de bună voia ei nesilită de nimeni nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și cumpărătură a tatălui ei, din privilegiu de cumpărătură ce a avut tatăl ei, Pătrașco pârcălab, dela Alexandru voevod, două părți de ocină, din satul Stănigeani, ce el și-a cumpărat dela Agafia, fiica lui Ioan Stănigeanul, din privilegiu de danie ce a avut străموșul său Urechie pâhărnicel, dela Ilie și dela Ștefan voevozi. Aceasta a vândut lui Văsiian și fraților săi, Ion și Luca, pentru șaptezeci de taleri de argint. Și s'au sculat mai sus scrișii Văsiian și frații lui, Ion și Luca și au plătit toți deplin acești bani mai sus scrișii, 70 taleri, în mâinile Mariicuței, fiica lui Pătrașco pârcălab, dinaintea noastră. Iar acel uric de cumpărătură ce a avut tatăl ei Pătrașco pârcălab, dela Alexandru voevod, încă l-a dat în mâinile mai sus scrișilor Văsiian și fraților lui, Ion și Luca.

De aceia noi, văzând tocmeala lor de bună voie și plata deplină, iar noi asemenea am dat și am întărit, mai sus scrișilor, Văsiian și fraților lui, Ion și Luca, aceste mai înainte zise, două părți de ocină, din satul Stănigeani. Însă jumătate din aceste două părți din Stănigeani să aibă a stăpâni singur Văsiian, iar jumătate din aceste două părți să aibă a stăpâni Ion și Luca.

De aceia, să le fie lor și dela noi uric și ocină cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lor, cine li se va alege mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor două părți mai înainte numite, din Stănigeani să fie din tot hotarul, pe două părți, iar dinspre alte părți, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre a mai sus scrisului, Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Nistor Ureche vornic de țara de jos, credința panului Gligorcea vornic de țara de sus, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Vasilie și credința panului Dumitru Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Drăgan Ciolpan și credința panului Toader pârcălabi de Roman, credința panului Simeon portar de Suceava, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Simion Stroici vistiernic, credința panului Bârnoschi ceașnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Caraiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le dea și să le întărească pentrucă le este lor dreaptă ocină și cumpărătură.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tot ce este scris mai sus, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt, să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră adevărată.

A scris Nicoară în Suceava, în anul 7106 <1598> luna Aprilie 10 zile.

Eremia voevod <m. p.>

Și a iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Arh. St. Iași, CCCL/99.
Copie slavă.

264

1598 (7106) Aprilie 11, Suceava.

†Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghilă voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că domnia mea am binevoit cu a noastră bunăvoință, cu luminata și cinstita inimă și cu gând bun și din ajutorul lui dumnezeu, am dat și am întărit dela noi rugii noastre sfintei mânăstiri dela Topliță, unde este hramul sfântului și slăvitului prooroc și înainte mergător și botezător Ioan, dreapta ei ocină și danie, un sat anume Netezi și cu moară pe pârâul satului, care este în ținutul Neamțului, care sat anume Netezi a fost drept al nostru domnesc, ascultător de ocolul Târgului Neamț, din ispisocul de danie și de miluire, pe care l-a avut dela

acest Petru voevod. Aceasta să fie și dela noi sfintei mânăstiri Topliţa, acest sat anume Netezii cu moară în pârâul satului, ocină și întărire și uric cu tot venitul, neclintit ei niciodată, în veci.

Iar hotarul acestui sat, anume Netezi, să fie din toate părţile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod și credinţa preaiubitului și de inimă fiu al domniei mele Io Costandin voevod și credinţa boierilor noștri: credinţa panului Nistor Ureche vornic al ţării de jos, credinţa panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credinţa panului Gligorcea vornic al ţării de sus, credinţa panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Vasilie și credinţa panului Dimitrie Chiriţă pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Toader Tălmăcel și credinţa panului Drăgan Ciolpan pârcălabi de Cetatea Nouă, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Bosioc spătar, credinţa panului Simion vistier, credinţa panului Bărnovschi ceașnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Cărăiman comis și credinţa tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn în ţara noastră Moldova, acesta să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să dea și să întărească sfintei mânăstiri, pentru dumnezeu.

Ln acestea toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Pătrașco în Succava, în anul 7106 <1598> Aprilie 11.

Eremia voevod <m.p.>

A iscălit Stroici logofăt.

<Pe verso, însemnare din sec. XVII:> «monahia Blendeasca am îndreptat acest uric cu sora mea Varvara».

Arh. St. Buc., M-rea Văratic, XVI/4.
Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1778.

265

1598 (7106) Aprilie 15, Succava.

Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră Cehan vătaf și fratele lui, Toma și sora lor, Măgdălina, fiii lui Lazea și cu vărul lor Grozav și fratele lui, Avram și

sora lor Negrita, fiii lui Bosanciu și iarăși vărul lor, Crăciun, fiul lui Ion Gotcă, cu mare plângere și cu mare mărturie, spunând că uricul de cumpărătură pe care l-au avut părinții lor, Lazea și Bosanciu și Ion Gotcă, dela Ștefan voevod, pe satul Bosănciani în ținutul Chigheciului, la gura Căpățînoaiei în Sărata, care le-a fost cumpărătură dela Grozea pentru o sută și cincizeci de zloți tătărești, din privilegiul de danie, pe care l-a avut el dela Ștefan voevod cel Bătrân, iar acest uric mai sus numit s'a stricat și a putrezit în pământ, după cum și singuri și cu tot sfatul domniei mele l-am văzut stricat și putrezit, atunci când s'a ridicat hanul cu toată puterea sa asupra țării Moldovei și voia să pună p ște în țara Moldovei, atunci când am venit domnia mea, cu voia lui dumnezeu și cu puterea craiului leșesc și am apărat țara și am scos-o dintr'acea nevoie și din acea robire, atunci când a fost și Cancelarul la Țuțora și când s'a întors și hanul dela Țuțora.

Deci noi, văzând o astfel de plângere și atâta mărturie și acel uric stricat și putrezit, am crezut și deasemeni am dat și am întărit acestor mai sus scrise slugi ale noastre, Cehan vătaf și fratele lui, Toma și sora lor Măgdălina și vărul lor Grozav și fratele lui, Avram și sora lor, Negrita și vărul lor Crăciun, acel sat mai sus scris, Bosăncianii, în ținutul Ch gheci, la gura Căpățînoaei în Sărata, ca să le fie și dela noi uric și ocină și cu tot venitul. Insă jumătate din satul Bosăncianii, partea de sus, a fost cumpărată numai a lui Lazea, iar jumătate din sat, partea de jos, a fost cumpărată a lui Bosanciu și Ion Gotcă; de aceia, să aibă a stăpâni ei acel mai sus zis sat, anume Bosăncianii, după cum au stăpânit și părinții lor și cum a fost din veac.

Și deasemeni am dat și am întărit slugii noastre Cehan vătaf și lui Nechifor și vărului lor Hurja și fratelui său Nicoară Horja și surorilor lor, Marușca și Anușca, toți nepoții lui Stan Horja, ocina lor dreaptă și cumpărătura, din uric de cumpărătură ce a avut bunicul lor Stan Horja dela Ștefan voevod cel Bătrân, un sat ce este în ținutul Lăpușnei, la capul Piscului, la fântâna Peperigu, care acum se numește Horjești și cu loc de iaz și de moară pe Lăpușna, pe care el și l-a cumpărat dela Dan Socu și dela fratele lui, Purcariu, pentru o sută și douăzeci de zloți tătărești.

De aceia, toate acele mai sus scrise sate să le fie și dela noi uric și ocine și cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului lor neam, cine li se va alege mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelor mai înainte zise sate, Bosăncianii, în ținutul Ch gheci pe Sărata, la gura Căpățînoaiei și satul Horjești în ținutul Lăpușnei, la capul Piscului, la fântâna Peperigu, cu loc de iaz și de moară pe Lăpușna, hotarul satelor să fie din toate părțile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele Io Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Nistor Ureche vornic de țara de jos,

credința panului Grigorcea vornic de țara de sus, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Vasilie și credința panului Dumitru Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Dragan Ciolpan și credința panului Toader pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Simion Stroici vistier, credința panului Bărnoschi ceașnic, credința panului Grigorie stolnic, credința panului Caraiman comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le dea și să le întărească, pentrucă le este ocină și dedină dreaptă.

Iar pentru mai mare putere și întărire, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această carte a noastră adevărată.

A scris Nicoară în Suceava, în anul 7106 <1598> Aprilie 15.

Io Eremia voevod <m. p.>

Și a iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 60.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

266

1598 (7106) Aprilie 20.

V<ă>l<ea>to 7106<1598> Apr. 20.

Noi Eremia voevod, adecă domniia mia dăm și întărim rugătoriului nostru lui ermonah Dosofthei arhimandritul mânăstirei Putnii pe trei părți din giumătate de satul Turda, care să chiamă acmu Uzunești pe Miliaten și cu loc de moară în Miliaten, parte din gios, ce l-au cumpărat dela Ion și Druțea și Necoară și alt Necoară Burnariu și Albul, dreptu 240 ughi.

Și iarăși mai întărim lui iarmonah Dosothei arhimandritul pe toată partea lui Ionașco vistiernicel, ficiorul Erimii, nepot lui Ignat Rujină, ci-au avut într'acia giumătate de sat di Turda, care să numește Uzunești, a patra parte pe Miliaten și cu partia lui din moară în Miliaten, în parte din gios, în ținutul Hârlăului, care parte i-au vândut-o Ionașco vistier, drept 80 de ughi. Pentru aceia, acia giumătate de sat, parte din gios din Uzunești, cu loc de moară, ca să fie rugătoriului nostru mai sus numit, lui Dosofthei drieptă moșiia și cumpărătură.

Și după aciasta, sculatu-s'au rugătoriul nostru Dosofthei arhimandritul și-au dat din bună vrere sa aciastă moșiia giumătate de sat de Uzunești cu locuri de moară danie sfintii a nostre mânăstire de noi zidită, Suceviții, unde este

hramul Inviiare domnului dumnezău şi mântuitoriului nostru Is<us> H<risto>s, pentru ruga şi pomenire lui şi a moşilor şi a părinţilor lui.

Pentru aceia, noi încă văzând a lui bună voire şi tocmală şi danie sfintei mânăstiri, am crezut şi dela noi încă şi am întărit acei de mainte zise mânăstire Sucevitii pe acia giumătate de sat de Uzunesti pe Miliaten, în ţinutul Hărlău, cu locuri de moară în Miliaten, ca să-i fie driaptă ocină şi moşiia cu tot venitul, parte din gios.

Şi spre aciasta este credinţa domnii mele mai sus numit Eremie voevod şi a pre iubit fiiul domnii mele Costandin voevoda şi credinţa arhiereilor şi a boiarilor celor mare: Gheorghie Movila arhiepiscop Sucevei, Agathon episcop de Roman, Anfilofie episcop Rădăuţilor, Stroici *mare* logofăt, Ureche *mare* vornic, Simion Movila hatman, Gligorce *mare* vornic, Gheorghie pârcălab de Hotin, Vasilie *şi* Dumitru pârcălabi de Neamţu, Ciolpan *şi* Toader pârcălabi de Cetatea Nouă, Drăgan postelnic, Bosioc spătar, Simion vistier, Bărnovschе paharnic, Gligorie stolnic, Cârâiman comisul.

Arh. St. Buc., Condica Asachi, nr. 628, f. 462—464.

Trad. rom., La Acad. R.P.R., ms. rom. 513, f. 130 v 131, se află o copie din 1817, după o traducere rom. din sec. XVIII, fără sfatul domnesc şi cu unele erori evidente.

267

1598 (7106) Aprilie 22, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea am dat şi am miluit ruga noastră, sfânta mânăstire numită Galata, nou zidită de răposatul domn Io Petru voevod, cu niste robi [1]) Ţigani, anume: Mărzea cu femeia şi copiii şi Sima Murancea cu femeia şi copiii şi Cucul cu femeia sa şi copiii şi Măteiu Buga cu femeia şi copiii şi Simion Tătăraş cu femeia şi copiii şi Ivan Ţima cu femeia sa şi copiii şi Ion Poprican cu femeia şi copiii şi Manciul cu femeia şi copiii şi Drume cu femeia sa şi copiii lor şi Petrea Cojan cu femeia şi copiii şi Alexa Oceanul cu femeia şi copiii şi Teatul cu femeia şi copiii, care acesti mai sus scrişi robi [1]) Ţigani au fost danie sfintei mânăstiri dela răposatul domn Io Petru voevod. De aceia şi dela domnia mea să-i fie danie sfintei mânăstiri cu totul, neclintit niciodată, în veci.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a se amesteca înaintea acestei cărţi şi danii a domniei mele.

Scris în Suceava, în anul 7106 <1598> Aprilie 22.

Insuşi domnul a zis.

[1]) « holopi » în orig.

Stroici mare logofăr a învăţat. Şi a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›
† Popovici ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea sf. Sava-Iaşi, XXVIII/3.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1795.

268

1598 (7106) Aprilie 22, Suceava.

‹ † Iu› numele tatălui şi al fiului şi al sfântului duh, troiţă sfântă, cea de o fiinţă şi nedespărţită, amin.

Iată eu, robul stăpânului meu, domnului dumnezeu şi mântuitorului nostru Iisus Hristos, închinător al troiţii, Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată Ileana, cneaghina lui Draxin postelnic, fiica lui Turcul sulger, nepoata lui Clănău spătar şi a cneghinei lui, Dragna, a venit înaintea noastră şi înaintea celor trei ierarhi părinţii noştri moldoveni, preasfinţiţii chir Gheorghie Moghila mitropolit de Suceava şi Agafton episcop de Roman şi Amfilofie episcop de Rădăuţi şi înaintea sfatului domnici mele şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, nesilită de nimeni, nici asuprită, ci de bună voia sa, din tot sufletul ei şi cu ajutorul lui dumnezeu şi cu binecuvântarea părinţilor noştri mai sus zişi şi a dat ocina şi dedina sa dreaptă din privilegiile ei drepte, din privilegiul de moştenire ce au avut buncii ei dela Bogdan voevod cel Bătrân şi de întărire dela Petru voevod cel Bătrân şi din ispisocul de întărire dela domnia mea, un sat, anume Băleştii pe Siret şi cu loc de pod plutitor la Siret, în ţinutul Sucevii, pe care sat, Băleştii, l-a luat cu lege din partea surorii ei Anghelena şi a fiilor ei, pentru satul Scociuhanii în ţinutul Vaslui, pe care sat l-a vândut Anghelena din partea surorii ei Ileana, când era în pribegie în Ţara Leşească. Şi a găsit carte şi privilegiu cu mărturie dela Iancul voevod că a vândut Anghelena acest sat din partea Ileanii.

Şi a dat acest sat mai sus scris, anume Băleştii pe Siret şi cu loc de pod plutitor pe Siret, pentru slava domnului dumnezeu, rugii noastre, mânăstirea nou zidită din Suceava, unde este hramul Învierea domnului dumnezeu şi mântuitorul nostru Iisus Hristos, pentru ruga şi pomenirea sa şi a panului Draxin postelnic şi a bunicilor şi părinţilor ei.

Iar rugătorii noştri, egumenul şi toţi fraţii cei întru Hristos, care vieţuesc în sfânta mânăstire, să aibă să-i scrie în sfântul pomelnic, cel mare şi cel mic şi să le facă pomenire din an în an, în ziua preacuvioasei maicii noastre Paraschiva, până va sta sfânta mânăstire, veşnica lor pomenire.

De aceia, noi şi cu sfatul nostru, văzând întocmirea şi dania ei de bună voie către sfânta mânăstire, noi deasemeni şi dela noi am dat şi am întărit acest sat mai sus scris, anume Băleştii pe Siret şi cu loc de pod plutitor pe Siret rugii noastre, mânăstirii nou zidite din Suceava, ca să fie sfintei mânăstiri şi dela noi uric şi ocină cu tot venitul, neclintit niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, anume Băleştii pe Siret şi cu loc de pod plutitor pe Siret, să fie din toate părţile după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi Io Ieremia Moghila voevod şi a fiului preaiubit al domniei mele Io Costantin Moghila voevod şi credinţa preasfinţilor părinţi ai noştri: chir Gheorghie Moghila arhiepiscop de Suceava şi Agafton episcop de Roman şi Amfilofie episcop de Rădăuţi şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Ureche vornic de ţara de jos, credinţa panului Simion Moghila hatman şi pârcălab de Suceava, credinţa panului Gligorcea vornic de ţara de sus, credinţa panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Vasilie şi a panului Dumitru pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Ciolpan şi a panului Toader pârcălabi de Cetatea Nouă, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Bosiiuc spătar, credinţa panului Simion vistier, credinţa panului Bărnovschi ceaşnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Căraiman comis, credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau iar pe cine va alege dumnezeu să fie domn al ţării noastre Moldova, acesta să nu clintească mai sus scrisa întocmire şi danie şi întărire a sfintei mânăstiri, ci să dea şi să întărească. Iar cine ar încerca să strice sau să întoarcă altfel dania şi întărirea noastră, să fie blestemat şi de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, care a făcut cerul şi pământul şi de patru evanghelişti şi de 12 sfinţi apostoli de frunte şi de 318 părinţi dela Nicheia, care au propăvăduit în sfântul sobor şi să aibă parte cu Iuda şi cu de trei ori blestematul Arie şi cu ceilalţi Jidovi necredincioşi, care au strigat asupra lui Hristos: sângele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, care este şi va fi în veci.

Iar pentru mai mare putere şi întărire tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie şi să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Dumitru în Suceava, în anul 7106 <1598> luna Aprilie 22 zile.

Io Eremia voevod <m. p.>

A iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Muzeul Republicii.
Orig. slav. perg., pecete atârnată.

269

1598 (7106) Aprilie 23.

† Eu Maftei din Şchei şi Petrea dela Movilă şi Toader din Schei şi Lupul pitărel din Săcueni şi Nechita din Sălăvestri şi Mircea Drabă şi Vasile de acolo şi alţi oameni buni săteni şi megieşi.

Adică noi înşine mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, cum a luat şasesprezece taleri număraţi Varvara, fiica lui Pipău din Şchei, a luat ea aceşti bani dela Toader din Sălăvestri şi a dat ea partea sa de ocină ce a avut tatăl ei Pipău din sat din Sălăvestri, pentru acei 16 taleri ce sunt mai sus scrişi şi ea şi-a răscumpărat, cu aceşti bani, partea sa de ocină din mâinile Gligăi din sat din Şchei, acea ocină.

Şi de acum înainte, Toader să aibă a ţine acea ocină cu tot venitul ce şi-a cumpărat dela Varvara pe dreptii şi proprii săi bani, dinaintea noastră şi a oameni buni şi să aibă ea a-i face şi ispisoc domnesc pe acea ocină.

Aceasta să se ştie.

In anul 7106 <1598> Aprilie 23 zile.

Arh. St. Buc., M-rea Dolheşti, XXX/5—6.

Orig. slav. hârtie.

Cu o trad. rom. din sec. XVIII, ibid, Dolheşti, IX/4, cu multe greşeli, data 1597 Apr. 25; alta din sec. XIX, ibid., ms. 606, f. 2.

Actul original este lipit pe un act mold. din sec. XVIII cuprinzând: «Stegul Turculuĭ căpitan de panţiri ot Roman, stegul Hărgesculuĭ căpitan de panţiri, stegul beşetii de panţiri» — cu enumerarea numelor celor cari eran sub steagul respectiv, cum şi alte steaguri.

270

1598 (7106) Aprilie 27, Suceava.

Suret di pe ispisoc<u> lui Eremie Moghilă voevod, din velet 7106 <1598> April 27.

Scris de Dumitru diiac, în Suciavă.[1])

†Io Eremie Moghilă voevod, din mila lui d<u>mnezeu, domn ţării Moldovei. Am dat şi am întărit slugii noştrii, lui Gligorii diiac, un loc de casă şi cu livadă înpregiurul casăi, lângă hotarul Scheuleţilor şi cu doaozăci de pământuri lângă hotarul Oborocianilor, pe din sus de Gura Poenii, din ispisoc de cumpărătură dela Petru voevod şi *deasemenea* i-am dat şi i-am întărit lui un heleşteu şi cu

[1]) adăugat de Pavel Debrici.

fănaţile înpregiurul hăleşteului şi cu moară la acelaş hăleşteu, pe părăul ce-i supt codru, unde dă părăul acesta în Siretiu. Care acesta hăliştiu şi cu fănaţile şi cu moara, el au cumpărat dela Iurie şi dela Gligorie, feciorii Tomoaei, dreptu doao sute şi patruzeci de zloţi, pentrucă i-au fost de baştină, cum şi a treia parte dintru aceiaş moară şi dintru acelaş heleşteu, el au dat bisericii sale, unde să praznuiaşte hramul sfă<n>tului arhanghel Mihail, care să numeşte Agapie, din ispisoc de cumpărătură dela Aron voevod.

Deci să-i fie şi dela noi driaptă ocină şi moşie, cu tot venitul ii şi altul nime să nu s<ă>amestice, înprotiva cărţii noastre aceştiia, poroncă *domnească*.

S'au scris în Suciav<a>.

Stroici *mare* logofăt.

Cercetând tălmăcire aciastă şi mai întocmindu-o pe unde au fost trebuinţă de a să înţălege mai lămurit, am adeverit la anul 1810 Septv<rie> 4.

Cliucer P<a>v<e>l Debrici.

Acad. R.P.R., CXII/1.
Trad. din sec. XVIII, corectată de Pavel Debrici.

271

1598 (7106) Aprilie 28, Succava.

†Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri moldoveni, sluga noastră Ciogolea cel bătrân şi fiul lui, Ihnat sluger şi s'au pârît de faţă cu cneaghina Albotoae pentru satul Vlădeni, ca să li se dea hotarnic, să aleagă ocina lor.

Deci domnia mea am văzut privilegiile ei, dela Alexandru voevod cel Bătrân, cum este hotarul şi din vatră [1]) şi din câmp şi n'am voit a le da hotarnic, nici n'am stricat vechiul hotar, ci a rămas Ciogolea, iar cneaghina Albotoae s'a îndreptat şi şi-a pus ferâe. Iar Ciogolea cel bătrân şi fiii lui să nu aibă a mai pârî pentru această pâră pe Albotoae şi pe fiii ei niciodată, în veci, înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris la Suceava, în anul 7106 <1598> Aprilie 28.

Insuşi domnul a zis.

Io Eremie voevod <m.p.>

Stroici mare logofăt a învăţat.

Todosie <a scris>.

Acad. R.P.R., DXCII/9.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.

[1]) « vatră », aşa în orig.

1598 (7106) Mai 1. Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă Dumitru portar ne-a slujit drept şi credincios. De aceia noi, văzând dreapta şi credincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat şi i-am întărit dela noi în ţara noastră Moldova, dreapta lui ocină şi danie din ispisocul pe care-l avea dela Aron voevod, o parte de ocină din satul Popeni, care e pe Iubăneasa, în ţinutul Dorohoiului, cât se va alege partea <lui> Popovschi, care îi este danie dela soacra lui, Mărica Prăstecoae, în afară de ceilalţi copii şi nepoţi ai ei, din ispisocul pe care-l avea dela Petru voevod de cumpărare dela fratele ei mai sus scris Popovschi, pentrucă l-a luat fiu de suflet şi după moartea ei să o pomenească, cum a pomenit şi pe fiica ei Stanca.

Şi întru aceasta, deasemeni îi dăm şi îi întărim dreapta lui ocină şi cumpărătură din ispisocul de cumpărare pe care-l avea tot dela Aron voevod, o parte de ocină iarăşi din acelaş sat Popenii, cât se va alege partea lui Ignul şetrărel din vatră şi din câmp şi din iaz, pe care a cumpărat-o dela acest Ignul şetrărel mai sus scris, pentru o sută zloţi tătăreşti.

Toate aceste părţi de ocină mai sus scrise din satul Popeni, ce se vor alege din vatră şi din câmp şi din iaz să fie slugii noastre credincioase mai sus scrise, Dumitru portar şi dela noi uric şi ocine cu tot venitul, lui şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor şi întregului neam al lui care i se va alege cel mai deaproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestei părţi de ocină mai sus zise din satul Popeni, care e pe Iubăneasa, ce îi este danie dela soacra lui, Mărica Prăstecoae, să fie din vatră, începând dela casa lui Onciul Mitutel, din malul Iubănesii, drept la Iubăneasa din cutul de sus, iar din câmp şi din iaz, cât se cuvine acestei părţi, iar cealaltă parte de ocină iarăşi din acest sat Popeni, pe care el a cumpărat-o dela Ignul şetrărel, să-i fie hotarul din câmp şi din iaz cât se cuvine acestei părţi, iar din alte părţi, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod şi credinţa preaiubitului şi din inimă fiu al domniei mele Io Costantin voevod şi credinţa boierilor noştri, credinţa panului Ureche vornic al ţării de jos, credinţa panului Grigorcea vornic al ţării de sus, credinţa panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Vasilie şi a panului Dumitrachie pârcălab, de Neamţ, credinţa panului Ciolpan şi a panului Toader pârcălabi de Roman, credinţa panului Simion portar de Suceava, credinţa panului Drăgan postelnic, credinţa panului Bosiiuc spătar, credinţa panului Bărnovschi ceaşnic, credinţa

panului Gligorie stolnic, credința panului Simion vistier, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar fie pe cine va alege dumnezeu să fie domn al acestei țări a noastră Moldova, acesta să nu clintească dania și întărirea noastră, ci să dea și să-i întărească, pentrucă îi sunt ocine drepte, danie și cumpărătură, iar cel ce va strica dania și întărirea noastră, acesta să dea răspuns înaintea înfricoșatei judecăți a lui Hristos.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Lupul Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Marco Pepelea în Suceava, în anul 7106 <1598> Mai 1 zi.

Eremia voevod <m. p. >

A iscălit Stroici logofăt.

Arh. St. Buc., Peceți, nr. 224.
Orig. slav, perg., pecete atârnată, deteriorată.

273

1598 (7106) Mai 3.

Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghila voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că acest adevărat credincios al nostru, pan Nicoară Prăjescul logofăt, ne-a slujit drept și credincios. Deci noi, văzând slujba lui dreptcredincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit dela noi, în țara noastră a Moldovei, dreapta lui ocină și cumpărătură, din ispisoace[1]) de cumpărătură dela Petru voevod, din jumătate de sat din Buninți, care se numesc Băimăceanii, a treia parte, partea de sus, pe Jijia și cu loc de moară și din privilegiul de danie ce a avut bunicul lui, Iliaș Goraeț, dela Alexandru voevod cel Bătrân, ce și-a cumpărat el dela Drăghici, fiul lui Romașco, nepotul lui Birtălan, strănepotul lui Iliaș Goraeț, pentru cinci sute de zloți tătărești.

Și iarăși din acea jumătate de sus din sat din Buinți, care se numesc Băimăceanii, a treia parte din locul de moară pe Jijia, din ispisocul de cumpărătură ce a avut dela acest Petru voevod, pe care și-a cumpărat-o dela Eremia și dela frații lui, Ilia și Grigorie și Spiridon și dela surorile lor Todosia și Parasca, fiii Ileanei, cneaghina lui Zubco, nepoții Sofiicăi, strănepoții lui Iliaș Goraeț, din același privilegiu dela Alexandru voevod cel Bătrân, pentru cinci sute de zloți tătărești.

[1]) «ispisoace», așa în orig.

Şi iarăşi din acea jumătate de sus din sat din Buninţi, care se numesc Băimăceanii, a treia parte şi cu parte din locul de moară pe Jijia, din ispisoc de cumpărătură dela acest Petru voevod, pe care el şi-a cumpărat-o dela Loghin, fiul lui Ion Indreişanul şi dela Miron, fiul Neacşei, nepoţii Magdei, strănepoţii lui Iliaş Goraeţ, din acelaşi privilegiu dela Alexandru voevod, tot pentru cinci sute de zloţi tătăreşti.

Şi iarăşi jumătate din acelaşi sat Buninţi, care se numesc Băimăceanii, jumătatea de jos şi cu loc de moară pe Jijia, din ispisocul de cumpărătură tot dela Petru voevod, pe care el şi-a cumpărat-o dela Mihăilă Tomăscul şi dela surorile lui, Draghina şi Gafa şi Anghelina şi dela nepotul lor Isaico, fiul lui Simion, toţi fiii Magdei, nepoţii lui Oană şi dela Sofiica şi dela nepotul ei Luca, fiul Cârstinei şi dela Ion şi dela fraţii lui, Trifu şi Focşea şi sora lor, Măriica, fiii Anghelinei, nepoţii Mariicăi, toţi strănepoţii lui Oană şi ai Fedcăi şi din privilegiul de cumpărătură ce au avut strămoşii lor Oană şi sora lui, Fedca, dela Ştefan voevod cel Bătrân, pentru o mie şi cinci sute de zloţi tătăreşti. Şi privilegiile vechi, pe care le-au avut, încă le-au dat în mâna mai sus spusului pan Nicoară Prăjescul logofăt, pentru întreg satul mai sus scris.

Şi întru aceasta, deasemeni a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Grigorie, fiul lui Fedco, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici prigonit şi a vândut dreapta sa ocină şi cumpărătură, partea lui, ce se va alege din satul Cotova pe Căinar şi partea lui de moară, din privilegiul de întărire şi de mărturie şi de cumpărătură ce au avut dela Petru şi dela Iancul voevozi, pe care şi-o cumpărase dela Petru Codău şi dela Rădoiu. Aceasta a vândut-o credincioşului nostru Nicoară Prăjescul logofăt, pentru o sută şi opt zeci de taleri de argint.

Şi deasemeni au venit înaintea noastră Ionaşco, fiul lui Lupul şi alt Ionaşco, fiul Saftei, tot de a lor bună voie şi au vândut dreapta lor ocină şi cumpărătură jumătate din jumătate din acelaşi sat din Cotova pe Căinar şi partea lor de moară, din privilegiul de cumpărătură ce au avut dela Iancul voevod, ce şi-au cumpărat-o ei dela Toma Hunca. Aceasta au vândut-o tot lui pan Nicoară logofăt, pentru o sută şi douăzeci de taleri de argint.

Şi deasemeni a venit înaintea noastră popa Gavril Flinco de bună voia lui şi a vândut dreapta lui ocină şi cumpărătură, jumătate din a patra parte din acel sat, din Cotova, pe care şi-o cumpărase dela Alexandru şi dela fratele lui, Andreico şi dela surorile lor Măria şi Antimia, copiii Fedcăi, de bună voia lor şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină, partea lor, ce li se va alege din acelaşi sat, din Cotova pe Căinar şi părţile de moară, din privilegiul de mărturie şi de întărire ce a avut tatăl lor Fedco dela Petru voevod. Aceasta au vândut tot panului Nicoară logofăt, pentru o sută şi două zeci de taleri de argint.

Şi deasemeni au venit înaintea noastră Brăilă şi Petrea şi Milaş, iarăşi de bună voia lor şi au vândut dreapta lor cumpărătură o parte din ocină din acelaşi sat din Cotova, din privilegiul de cumpărătură ce au avut dela Iancul voevod,

ce ei au cumpărat dela Toader și Andreica, frații lui Gligorie. Aceasta au vândut tot panului Nicoară logofăt, pentru optzeci de taleri.,

Și deasemeni au venit înaintea noastră Lavrie și Nechita, nesiliți de nimeni și au vândut dreapta lor ocină și cumpărătură, o parte de ocină, iarăși din acel sat din Cotova, din privilegiul de cumpărătură dela Iancul voevod, ce ei au cumpărat dela Simion. Aceasta au vândut tot lui pan Nicoară Prăjescul logofăt, pentru șaizeci de taleri de argint. Și privilegiul ce l-au avut, încă i l-au dat lui în mâini.

Și le-a plătit pan Nicoară Prăjescul logofăt toți deplin acei toți mai sus scriși bani în mâinile tuturor mai sus scrișilor pentru întreg acel sat Cotova pe Căinar și cu mori, în ținutul Sorocii.

Și vânduseră acel sat și lui Voicu logofăt și i s'au înnapoiat toți banii. Deci, dacă se vor ivi niște privilegii, să nu fie crezute.

Acestea toate mai sus scrise să-i fie și dela noi uric și ocină cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lui, cine i se va alege mai apropiat, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelui sat mai sus scris, anume Băimăceanii pe Jijia și cu loc de mori, <să fie> începând dela movila de sus, pe movila mare, dela movilă la stejarul cel mare, iar dela stejar, pe drum, pe vârful dealului, până la alt stejar, mai jos de părul cel mare care este la apă, de acolo este hotarul lui, dela părul cel de jos, în sus la câmp, la movila mare, iar dela movilă, la dumbrava roșie la câmp, iar dela dumbrava roșie în sus, pe vale și sus până la altă dumbravă, iar dela acea dumbravă la dealul mare,la movila mare. Acesta îi este tot hotarul.

Iar hotarul acelui sat anume Cotova pe Căinar și cu iaz și cu mori, să fie din toate părțile pe vechiul hotar, pe unde din veci <au folosit>.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghila voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costantin Moghila voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic de țara de jos, credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Gligorcea vornic al țării de sus, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Dumitru și a lui Vasile pârcălabi de Neamț, credința panului Toader și a lui Ghiorghie pârcălabi de Roman, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Simion vistier, credința panului Bârnovschi ceașnic, credința panului Bosiioc spătar, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn , dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, pentrucă el și-a cumpărat pentru banii lui drepți.

Iar pentru mai mare putere şi întărire ‹a tuturor celor mai sus› scrise, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie şi să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

S'a scris în anul 7106 ‹1598› luna Mai 3 zile.

Eremia voevod ‹m. p.›

Stroici logofăt am iscălit.

Acad. R.P.R., Fotografii, XXXIX/15.
Fotocopie după un orig. slav.
Cu trad. rom. la Arh. St. Bue. M-rea Neamţ, LI/1.

274

1598 (7106) Mai 6, Sucoava.

Suret de pe ispisocu sirbescu dela Ieremiia Moghila v‹oe›v‹o›da, din l‹ea›t 7106 ‹1598› Mai 6.

In numele tatălui şi al fiului şi al sfântului duh, troiţa sfântă de o fiinţă şi nedespărţită, amin.

Iată eu, robul stăpânului meu, domnului dumnezeu şi mântuitorului nostru I‹su›s H‹risto›s în troiţa închinat, noi Ieremiia Moghila voevod, cu mila lui dumnezeu, domnu pământului Moldovii, înştiinţare facem şi cu această carte a noastră, tuturor cine pre dănsa a căuta sau cetindu-să va auzi, precum domniia mea bine am voit cu a noastră bună voire şi luminată şi curată inimă, din tot sufletul nostru şi din tot cugetul şi cu agiutoriul lui dumnezeu şi cu blagosloveniia preosfinţiţilor părinţilor noştri a trei arhierei ai Moldavii: chir Gheorghie Moghila mitropolit Sucevii şi Agathon episcop Romanului şi Amfilofie episcop Rădăuţului; şi am răvnit daniilor şi miluirilor domnilor de mai nainte şi am dat domniia mea şi am întărit în slava domnului dumnezeu de nou ziditei rugătoarei mănăstiri Galata *din* Eş‹i›, unde este hram înălţarea domnului dumnezeu şi mântuitorului nostru I‹su›s H‹risto›s, drepte ocini şi danii şi cumpărături şi miluiri sfintei mănăstiri, din dresele de cumpărături şi de danii sfintei mănăstiri dela Petru voevoda, satele anume: Voroveştii cu vii şi Mihăileştii cu mori în Bahluiu, care este schimbătură pentru satul Petrecanii dela ocolul Neamţului. Şi Plopii cu iazuri şi cu mori în Bahluiu; şi Crăsteneştii, anume Pîzdenii, cu mori *asemeni* în Bahluiu. Şi Belceştii, *asemeni* cu mori în Bahluiu. Şi satul Sagna cu mori în părâul Sagnii şi cu alt loc de moară în Siretiu şi cu priseci. Şi Tămăşenii cu morii în Luţca şi cu toate bălţile cu peşte în ţinutul Romanului. Şi satul Teişorii, cu iazuri şi cu loc de mori în ţinutul Hârlăului. Şi Folfăeştii şi Mânzăştii cu loc de mori în Jijiia la ţinutul Iaşii. Şi satul Petreştii şi cu poene de fânaţe şi cu prisacă la fântână. Şi satul Mânjăştii cu loc de mori în Stavnic în ţinutul Cârlegăturii. Şi satul Şiviţa pe Prut şi cu loc de moară în Prut în ţinutul Covurluiului. Şi satul Drăgăneştii pe Cahul şi cu o parte de Iazerul Cahului în ţinutul Chigheciului. Şi satul

Vălceștii pe Siretiu și cu mori în Siretiu, ce este cumpărătură însuș lui Petru voevod, drept trei mii zloți și danie sfintei mănăstiri. Și niște părți de ocine din satul Hricicanii ce sînt cumpărătură mănăstirii în ținutul Sucevii. Și o prisacă în braniște la Bohotin ce să numește Trestioara și iarăș niște vii dela Galata ce sînt cumpărătură mănăstirii de Petru voevod.

Și iarăși am dat și am întărit pe drepții robi Ț gani ai sfintei mănăstiri, anume: Alecsa Ocneanul cu fimeia și copiii și Ion Poprinca cu fimeia și copiii și Mărza cu fimeia și copiii și Sima Murancea cu fimeia și copiii și Cucul cu fimeia și copiii și Matei Buga cu fimeia și copiii și Simeon Tătăraș cu femeia și copiii și Ivan Țima cu fămeia și copiii și Manciul cu femeia și copiii și Drumea cu femeia și copii și Petrea Cojan cu femeia și copii și Radul Muntean cu fămeia și copii și alt Radul Muntean cu femeia și copii și Tetiul cu fămeia și copiii.

Pentru aceia, toate acele de mai sus scrise sate și prisăci și vii și Țigani, ca să fie sfintei mănăstiri și dela noi uric cu tot venitul, nerușuit niciodată, în veci.

Iar și rugătorii noștri călugări dela sfânta mănăstire de mai sus zisă, să aibă a ruga neîncetat pre domnul dumnezeu și să scrie pe domniia mea la sfintele mari și mici pomelnice și pe iubită maica domniei mele Mariia și pe doamna domnii mele Elisaveta și pre iubiți și de dumnezeu dăruiți fii domniei mele: Costandin Moghila voevod și domnițile: Mariia, Irina și Ecaterina și pe frații domnii mele și pe răpoosații moșii și părinții domnii mele. Și să aibă a face noao pamete din an în an, la zioa sfântului Ieremii proroc, ce iaste la luna lui Mai zi întâi, pentru sufletească mântuire și trupeasca sănătate a domniilor noastre.

Iar hotarul a tuturor celor de mai sus scrise sate, să fie despre toate părțile după hotarăle vechi, pe unde au umblat din vac.

Spre aciasta este credința domniei mele de mai sus scris, noi Ieremiia Moghila voevod și a preaiubitului fiiu Costandin Moghila vodă și credința boerilor noștri: dumnealui Ureche vor., dumnealui Simeon hatman și pârcălabu Sucevii, dumnealui Grigorcea vor., dumnealui Gheorghie pârcălabu Hotinului, dumnealui Chiriță și dumnealui Vasilie pârcălabi de Neamțu, dumnealui Toader și dumnealui Gheorghie pârcălabi de Cetatea Noao, dumnealui Drăgan post., dumnealui Bosiioc spat., dumnealui Simeon vist., dumnealui Barnovschii pahr., dumnealui Grigoric stol., dumnealui Cărăiman comis și credința tuturor boerilor noștri ai Moldovii, a mari și mici.

Iar după a noastră viiață, cine va fi domnu, din fii noștri sau din neamul nostru sau ori pe cine dumnezeu va alege a fi domnu pământului nostru a Moldovii, să nu strâce a noastră danie și întăritură a sfintei mănăstiri de mai sus scrise Galata, ce să dea și să întărească.

Iar cine s'ar ispiti a strâca a noastră danie și întăritură, să fie neertat de domnul dumnezeu și să fie proclet de cel de sus dumnezeu și de patru evangheliști și de sfinții 12 fruntași apostoli și de 318 părinți ai Nicheii și să aibă parte cu

Iuda și cu alți necredincioși ce au strigat spre H<risto>s: singele lui spre dănș spre feciorii lor, carele este și va fi în veci.

Iar pentru mai mare tăriia și întăritura a tuturor celor de mai sus scrise, am poroncit cinstitului și credinciosului boeriului nostru dumisale Stroici mare log<o>f<ă>t să scrie și a noastră pecete cătră aciastă adevărată carte a noastră să o lege.

S'au scris în Suceava.

Iscălitura Etimiei voevod.

Stroici mare logof. *am iscălit.*

S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghi dascal, 1784 Septembrie 8.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, X/7.
Trad. rom.

275

1598 (7106) Mai 15, Volovăț.

† Adică eu, Ionașco păhărnicel din Horodnic, singur dela sine recunosc cu această carte a mea, nesilit de nimeni, nici asuprit, ci de bună voia mea, că am vândut patru case cu patru jerebii din Botoșani. Aceasta am vândut lui Ion Brahă păhărnicel din Volovăț, pentru cincizeci și cinci de galbeni ungurești; iar nouă deasemenia ne era cumpărătură cu tot venitul dela nepoții [1]) noștri, anume Ionașco și Vasilie.

Și mi-a plătit deplin acești mai sus scrișii bani, 55 de ughi galbeni, dinaintea a oameni buni, anume Dosothei arhimandrit de Putna și Văscan din Bălăceni și popa Simion din Volovăț și popa [2]) Toader și Ionașco diacon și Fădor vătăman din Hrincești și Cozma de acolo și Samson scutar din Sucevița.

Pentru mai mare credință, au pus pecețile pe acest zapis al meu.

Scris în Volovăț, anul 7106 <1598> Mai 15.

Arh. St. Iași, CDXXIV/4.
Orig. slav, hârtie, 2 peceți aplicate.

276

1598 (7106) Iunie 4.

Suret dipi ispisoc sărăbăsc dela Irimia Moghila voivod, din vălet 7106<1598> Iuni<e> 4.

Facim știri cu aciastă a noastră carte, tuturor cari vor căuta spre dănsa sau cetind o vor audzi, pentru aceste adivărate a nostre slugi: Gricea vatagu și frații lui, Todor și Ionaș și alți frați<i> a lor, toț<i> nepoț<i> Tătărnacăi. I-am miluit și noi pre dănșii cu osăbită a noastră milă, l<e>-am dat și l<e>-am întărit

[1]) «nepot» în orig.
[2]) «popa» scris deasupra rândului.

în al nostru pământ a Moldovii, pi a lor drepte ocine şi moşii din uric di cumpărătură, ci au avut strămoşu lor Tătărna dela bătrânul Petru voivod şi dreaptă întăritură ci au ei de la acelaş Petru voivod, giumătate di sat di Trăscani, ci sânt la ţânutu Vasluiului.

Şi iarăş‹i› dăm şi întărim Gricii vat‹a›gului şi fraţălor lui, ficiorii Savii, nepoţ‹i› Fătului, *fiul* ‹lui› Ţălovia, toţ‹i› nepoţ‹i› Trăsnii, pi driaptă ocină şi moşii din driaptă întăritură ci au avut ei dela acelaş Petru voivod, a cincia parte din sus, ci este pi Sohovăţ, în acelaş ţânut.

Şi iarăş‹i› dăm şi întărim mai sus numiţălor Gricia vatagului şi fraţălor lui pi dr‹e›apte ocină şi moşii di răscumpărătură şi dr‹e›aptă cumpărătură ci au ei dela Iancu voivod şi întăritură dela Petru voivod, a şasa parte din a triia parte din sat din Glodeni, ace‹a› mai din sus di celi cinci părţ‹i› cu loc di iaz şi moară în Jăjăa, care s'au numit acest sat Târgu Broştii, care ei ş-au cumpărat-o dela Avram ficior‹u›l Odochii, drept 200 zloţ‹i› tătăreşti, din dr‹e›aptă întăritură ci au avut moş‹ul› lor Sâmcia dela bătrânul Petru voivod.

Şi iarăş‹i› acestora dăm şi întărim: Gricii vatagului şi mumii sale Anii, pi a lor dreaptă ocină şi răscumpărătură şi driaptă cumpărătură ci au avut ei dela Petru voivod, iarăş‹i› a şasa parte din a tria parte din acelaş sat Glodenii, care s'au numit Târg‹u› Broştii, care ei ş'au cumpărat-o dela Alexa şi fratile lui, Ignat şi sora lor Stana, ficiorii Vasălţii, nepoţ‹i› lui Todir, drept 100 zloţ‹i› tătăreşti şi dreaptă parte di cumpărătură şi întăritură ci au avut ei dela Petru voivod.

Toate aceste mai sus scrisă părţi di ocine din sat din Trăscani giumătate, cu vatra, a cincia parte din sat Otriţa, parte di sus, ci este pi Sohoveţ, în acelaş ţân‹u›t; a şasa parte din a tria parte din sus din sat Glodenii, care s'au numit Târg‹u› Broştii, ci este în ţân‹u›t‹u› Eşului, drepte ocine şi moşii a slugilor noastre Gricia vatagu şi a fraţălor lui, ci au ei de răscumpărături şi drepte cumpărături şi întărituri dela Petru voivod şi alţi domni.

Dacă noi am văzut toate aceli dresă şi urice di întărituri ci n‹e›-au adus di faţă, datu‹le›-am şi noi dela noi şi i‹e›-am întărit mai sus numiţălor Gricea vatagu şi fraţălor lui, Todor şi Ionaş şi altor fraţ‹i› a lor, ficiorii Savii, nepoţ‹i› Tătărnii şi Fătului şi strănepoţ‹i› Trăsnii, pi mai sus scrisăle părţi di ocine moşii, ca să le fie şi de la noi, lor şi ficiorilor lor şi nepoţălor lor şi la tot n‹e›amul, ci să alege dintrânşii, drepte ocine şi moşăii şi uric di întăritură în veci.

Iar hotarul acelor părţi di ocine să le fii lor dispre toate părţăle, pi undi li să va veni după hotarul cel vechi, pi undi au stăpânit şi moşii şi părinţii lor.

S'au tălmăcit di pi uricul cel sărbăsc, la let 7208 ‹1700› Iul. 5.

Valnag ur‹i›car.

Acad. R.P.R., XL/83.
Trad. rom.
O copie din 1839 la Arh. St. Iaşi, CCXXXIII/1.

277

1598 (7106) Iunie 11, Suceava.

† Io Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, rugătorii noștri călugări dela sfântul schit Zosima, unde este nastavnic Dosoftei eromonah cu un zapis de mănăstire, pe care ei l-au avut dela Pracsia monahia, precum ea însăși s'a făgăduit și s'a dat sfântului schit cu tot ce a avut ea și cu o prisacă cu albine, care acea prisacă este lângă Borcești și cu toate ce a avut ea, nesilită de nimeni, nici asuprită, ci de bună voia ei s'a făgăduit și s'a dat sfântului schit, iar sa să aibă a o scrie în sfântul marele pomelnic și în cel mic și când va fi la moartea sa, ei să aibă a-i sluji și a o prohodi.

Deci noi, deasemeni văzând făgăduiala de bună voie și ispisocul dela răposatul Petru voevod și noi deasemeni le-am dat și le-am întărit și dela noi acele averi și acea făgăduială mai sus zisă, ca să le fie și dela noi cu tot venitul, neclintit niciodată, în veci.

De aceia, nimeni dintre fiii ei sau nepoții sau dintre rudele ei să nu aibă nici o treabă cu acele averi și nici să nu aibă a se amesteca la această întocmire nici cum, niciodată în veci, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, în anul 7106 <1598> Iunie 11.

Insuși domnul a zis.

Stroici mare logofăt a învățat.

Todosie <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XI/6 a.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1804.

278

1598 (7106) Iunie 11, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit și am înoit această carte a domniei mele rugătorilor noștri monahi dela sfânta mânăstire numită schitul lui Zosim, unde este hramul sfântului Ioan Preditici, pentru ca ei să fie tari și puternici cu această carte a domniei mele să-și stăpânească o moară din Borcești, care acea moară le este lor dăruită de domnia mea.

De aceia, nimeni să nu aibă nicio treabă cu acea moară, nici să nu aibă a se amesteca nimeni nicidecum înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Suceava, în anul 7106 <1598> Iunie 11.

† Domnul a spus.

Io Eremia Moghila voevod ‹m. p.›
Stroici mare logofăt a învățat.
† Todosie ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XI/5.
Orig. slav., hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1804.

279

1598 (7106) Iunie 13, Suceava.

Suret.

Eremia Moghila voevod, domn țării Moldovii. Scriem slugii no‹a›stre credincios Vasilie părcălabul di Niamțu, iț‹i› dăm știre că s'au tras di fa‹ță› rugătorii noștri călugării dela sfânta mănăstire Bistrița cu Giorzu pentru satul Mânjăștii ș‹i› au rămas Giorzu înnainte nostră și înainte sfatul nostru, precum esti satul sfintei mănăstiri.

Pentru aceia, dacă vei vide aciastă carte a domnici mele și tu să te duci acolo și să-l gonești din satul acela; și dacă nu vra să șazi acolo, să-și cauti alt loc. Așa să știi, altfeliu să nu faci.

S'au scris în Suciavă, let 7106 ‹ 1598 › Iun. 13.

Domnul au zis.

Asămine s'au tălmăcit di mini, ‹1›796 Mai 17 z‹ile›.

Andrei tălmaciu, căpt.

Arh. St. Buc., M-rea Bistrița, XII/2.
Trad. rom.

280

1598 (7106) Iunie 16, Telenești.

† Iată dar eu, Alivan vatah și Toma vătah și Mănăilă vătah din Toxăbeni și Verășciac și Procop medelnicer din Telenești și popa Maciucă tot ‹de acolo› și Petrea ușier din Miclăușeni, iată mărturisim cu această carte a noastră că a venit înaintea noastră Vasile, fiul lui Drăgan din Miclăușeni, nepotul lui Cozma, nesilit de nimeni, nici asuprit și a vândut de bună voia lui dreapta sa ocină lui Zane diac, pentru una sută și șaizeci zloți tătărești, ce se va alege ocina lui, partea lui Vasile, fiul lui Drăgan, din satul Miclăușeri, din partea de jos, să fie a lui Zane ocină și dedină cu tot venitul.

Altul să nu se amestece.

Şi la această tocmeală au fost şi alţi mulţi oameni buni megieşi. Şi pentru mai mare tărie am pus şi peceţile pe acest adevărat zapis.

Scris în Teleneşti, în anul 7106 ‹1598› Iunie 16.

Acad. R.P.R., CCLXXVIII/74.
Orig. slav, hârtie, 4 peceţi în fum.

281

1598 (7106) Iunie 20.

† *Iată eu*, Ciulpan caliugher, scriu şe mărturesesco cu cesta meu zapis, cum amu vânduto u gărlă la Bucureşt‹i› den gura Urbiculue, post. Costandin[1]) *din* Bărjoven‹i›, dereptu 27 tal‹eri› de arcentu.

Şe au fostu aculea: Toader némuşul *din* Urbic şe Săcuiu din Budeşt‹i› *şi* Liuca murariu, *deasemenea şi* popa Petré *şi* Alecxa *din* Bărjoven‹i› *şi* Vasilei *bătrânul*, *deasemenea de acolo*, Omul *bătrânul de acolo şi* Vasilii, fiul Upoloi *şi* Păntea *bătrânul deasemena*.

Şi me-au dat Popoţea acei bane în mănule méle, căce o amu săpatu pre ‹ai› mii bane acea gârlă dela Dumbrăven‹i›, însumi.

Şi amu datu căliugherelor *din* Tazlău 24 *stupi pentru* această gârlă. *Aceasta mărturisesc cu acest zapis al meu.*

V‹ă›l‹ea›t 7106 ‹1598› Iun‹ie› 20.

A scris popa Petria.

‹Pe verso:› «Şi neme să nu sé amestece la cea gârlă ce amu vândutu postelni‹cu›i[2]) 27 tal‹eri› de arcentu, în dzile‹le› Eremiei voevod, că gârla la Budeşte o au mâncatu Bistriţa, de n'au apă la satu la Budeşt‹i›, ce i‹a› nu datu apă dela Dumbrăven‹i›, că îmble mora la Budeşt‹i›, mai sus scrienu în cestu zapis la munastir‹ea› mea».

‹Mai jos de altă mână:› Să să ştii, gârla la Cuşcă[3]), că o au săpatu Hriscorus.

Acad. R.P.R., XXXII/69.
Orig. rom. hârtie, rupt la îndoituri, 6 peceţi inelare aplicate.

282

1598 (7106) Iunie 20, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea

[1]) cuvintele: «post. Costandin», corectat ulterior cu altă cerneală şi de altă mână, peste: «Popoţei».

[2]) corectat cu altă cerneală şi de aceeaşi mână ca la nota 1.

[3]) urmează litera o şi alta nedescifrabilă.

sau o vor auzi citindu-se, că acest adevărat credincios al nostru, pan Simion mare vistier, a slujit domnilor dinainte drept și credincios, iar astăzi ne slujește nouă și țării noastre, drept și credincios.

De aceia noi, văzând slujba lui dreptcredincioasă pentru noi, l-am miluit cu mila noastră deosebită, i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră Moldova, ocina lui dreaptă și cumpărătura din privilegiul de cumpărătură ce a avut el dela Petru voevod, un sat anume Miclăușanii cu iazuri și cu mori la pârâul Miclăușanilor, în ținutul Romanului, sat pe care și l-a cumpărat dela Pântea, fiul Drăghinei și dela Dumsca și sora lui, Erena, copiii Armancăi și dela Haidrugan și fratele lui, Grozin și surorile lor Sora și Cârstina, fiii lui Andrușco, nepoții lui Cozma și dela verii lor, Stanca și fratele ei Nicoară Răsteu și nepoata lor Paraschia, copiii lui Ion Tărâță, nepoții lui Roman spătar și dela verii lor Zaharia, fiul Mariicăi și Ștefu1, fiul Nastei și Toader, fiul Angheliuei și Petrea, nepotul lor de frate, toți nepoții Magdei și Gavril și sora lui, Safta și Agafia și verii lor Eremia și Goia și Isaiia, copiii Mariicăi, nepoții lui Roman spătar, toți nepoții și strănepoții lui Miclăuș vornic, pentru patru mii de zloți tătărești, din privilegiul de danie și de vislujenie ce l-a avut străbunicul lor Miclăuș vornic dela Alexandru voevod cel Bun și Bătrân și din privilegiul de danie și întărire ce l-a avut străbunica lor Stana dela Ștefan voevod cel Bătrân.

Pentru aceia, toate acestea mai sus scrise să-i fie și dela noi uric și ocină cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului lui neam, care i se va alege mai de aproape, neclintit lui niciodată în veci.

Iar hotarul acestui sat mai sus scris, anume Miclăușani, cu iazuri și cu mori pe pârâul Miclăușanilor, să fie începând dela gura pârâului, unde se varsă pârâul în Siret de către miază-zi, iar de acolo mai sus pe bucovină și mai sus peste bucovină prin mijlocul celor două dumbrăvi, drept la gura drumului mare și drept la un bour însemnat și de acolo cade în capătul Făgețelului și de acolo drept peste pădure, unde se întâlnesc amândouă pâraele și de acolo în jos pe bucovină, pe acea parte, până la rediurile cari se cheamă Derenove, iar de acolo drept peste câmp și către hotarul târgului Scheilor, să fie până la pârâul Miclăușanilor și pe pârâu până unde cade în Siret și cu bălți și cu poienile dinspre bucovină, cum a hotărnicit pan Avraam din Mesehnești și cu oameni buni; iar din alte părți, după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Și privilegiile mai sus scrise, pe care le-au avut, încă i le-au dat în mâini. Și dacă se vor găsi în vreo vreme niște privilegii, să nu se creadă niciodată, în veci.

Iar la aceasta este credința domniei noastre mai sus scrise, noi, Io Eremia Moghila voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costandin Moghila voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic, credința panului Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Gligorcea vornic, cre-

dința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Dumitru și a panului Vasilie pârcălabi de Neamț, credința panului Toader și a panului Ghiorghie pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Bărnovschi paharnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, pentrucă și-a cumpărat pe banii săi drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Dumitru în Suceava, în anul 7106 ‹1598› luna Iunie 20 zile.

Io Eremia voevod ‹m. p.›

Și a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 117.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

283

1598 (7106) Iunie 22, Suceava.

Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri Anghelina Tânțăroae și fiul ei Ionașco diac și s'au plâns nouă cu mare jeluire că ispisocul de cumpărătură ce au avut dela acest Petru voevod pe o parte de ocină din a patra parte a satului Cozmești dela Direptate, jumătate, partea din sus, care și-au cumpărat-o ei dela vărul lor Condrea, fiul Maricăi, nepotul lui Luca Direptate, pentru două sute și cincizeci și șase zloți tătărești din privilegiul ce au avut dela Petru voevod cel Bătrân, acel mai sus scris ispisoc dela acest Petru voevod, li s'a furat din casă cu alte destule lucruri de preț.

Și la aceasta au adus înaintea noastră și cartea de mărturie dela popa Ion și Arsenie și Toader Gruia și Bărcaci și Focșa și alți mulți orășani [1]) din târgul Șchei, scriind și mărturisindu-ne că mai sus scrisa Anghelina și cu fiul ei Ionașco au plătit dinaintea lor acei bani mai sus ziși, 256 zloți tătărești, pentru acea mai sus scrisă parte de ocină, în mâinile lui Condrea, fiul Maricăi, nepotul lui Luca Direptate.

[1]) « orășani » așa în orig.

Deci, dacă am văzut acel zapis și mărturie, iar noi ne-am încredințat și am dăt și le-am întărit acea mai sus scrisă parte de ocină, jumătate din a patra parte a satului Cozmești dela Direptate, partea din sus, ca să le fie și dela noi dreaptă ocină și întărire.

Și altul să nu se amestece.

Scris în Suceava 7106 <1598> Iunie 22.

Domnul a poruncit.

Stroici mare logofăt a învățat și a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Pepelea <a scris>.

<Pe verso:> acest arat<ă> și să află ispisocul la dum<nea>lui vist. Gligoraș Sturza.

Acad. R.P.R., CLXXV/234.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Un rez. rom. din 1837 la Arh. St. Iași, Anaforale, nr. 14, f. 153, cu data: 1598 Iulie 22.

284

1698 (7106) Iunie 25, Iași.

† Iată dar noi, popa Toader și popa Eremia dela Biserica Domnească din Iași și Toma al lui Silionco, deasemenea mărturisim, că a venit înaintea noastră Drăgan, fiul lui Filip din Știrnești și astfel a mărturisit în fața noastră că a vândut partea lui cât i se va alege din sat din Dănești, care este pe Prut, părintelui nostru, fostului mitropolit Nicanor, pe 50 de zloți tătărești. Deasemenea părintele nostru Nicanor s'a ridicat și a plătit 46 de zloți în mâinile lui Drăgan, bani gata și 4 zloți să aibă a-i da, când îi va face lui ispisoc.

Și iarăși Toader, nepotul lui Drăgan, fiul lui Cernea din Răsăpeni, a vândut partea lui, cât se va alege, deasemenea din Dănești, tot pe 50 de zloți. Și a luat Toader banii lui toți gata, 50 de zloți.

Și iarăși Mâlconiș a vândut partea lui, tot părintelui nostru Nicanor, tot pe 50 de zloți și a luat deasemenea și Mâlcomiș banii lui mai sus scrișî deplin. Și de acum înainte, ei să aibă numai a face ispisocul, ori când va vrea părintele nostru Nicanor.

Aceasta mărturisim noi, ori când va fi, să se știe.

Ispravnic eu, popa Ștefan din Iași.

Și am scris în anul 7106 <1598> Iunie 25.

Actele A. Czotow chi, Liov. Condica Micleștilor p. 54 — 55.
Copie slavă.
Cu o trad. rom. la Arh. St. Buc., Condica Asachi, nr. 628, f. 44 cu data: Iunie 20.

285

1598 (7106) Iunie 26.

Un ispisoc dela Eremia vodă, din văleat 7106 ‹1598› Iunie 26, pe un locu de fănaţ şi cu un locu de iaz în părăul Orzii cu amăndoao ţărmurile în hotar Obrăcenilor mai sus de fănaţul cel domnescu şi unde curge părăul Orzei spre Obrăceni, ce l-au dat acel fănaţ şi cu acel locu de iaz miluire lui Grigore Şcheanul diiac, pentru slujba lui şi pentru doi cai preţuiţi drept 6 [1]) taleri ce-au dat de s'au dat în triaba ţărăi, care fănaţ să numeşte Cămănerescul şi mai nainte vreme au fostu domnescu.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Barnovschi, nr. 645, f. 36.
Rezumat rom.

286

1598 (7106) Iunie 30, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră credincioasă Dumitru uricar, mare vătag de ţinutul Hârlău şi cneaghina lui, Teodosia, fiica lui Toader Dragsin şi a Dragnei, nepoata lui pan Dan hatman şi au pârît pe părintele nostru chir Agaton episcop de Roman, pentru doi robi [2]) Ţigani, anume Ionel cu fratele său Maxin, cu copiii, spunând că sunt drepţii lor robi [2]) Ţigani de moştenire şi au şi uricul dela Alexandru voevod pentru pan Dan hatman. Iar părintele nostru Agaton episcop de Roman a spus că sunt Ţigani de episcopie, însă privilegii nu a avut. Astfel, părintele nostru Agaton episcop de Roman a rămas ‹de lege›, iar Dumitru uricar s'a îndreptat şi i-a luat cu lege.

Dar întru aceasta, iarăşi s'au întocmit înaintea noastră şi sluga noastră Dumitru uricar şi cneaghina lui, Teodosia, au vândut pe acei Ţigani, de bună voia lor; astfel, i-au vândut tot părintelui nostru Agaton episcop de Roman, pentru şaizeci de taleri de argint. Şi i-a plătit lor deplin.

Şi iarăşi părintele şi rugătorul nostru chir Agaton episcop de Roman a dat pe acei robi [2]) Ţigani sfintei episcopii, mânăstirii Romanului, ca să-i fie sfinţiei sale pomenire.

Deci noi, văzând tocmeala şi cumpărătura lor de bună voie şi dania către sfânta mânăstire, iar noi deasemeni am dat şi dela noi şi am întărit sfintei mânăstiri, episcopiei de Roman, pe acei robi [2]) Ţigani, anume Ionel cu fratele său Maxim, cu copiii, ca să fie sfintei mânăstiri robi [2]) cu tot venitul.

De aceia, nimeni de acum înainte să nu aibă a pârî niciodată, înaintea acestei cărţi a noastre.

---

[1]) probabil s'a transcris greşit în condică în loc de: 60 taleri.

[2]) «holopi» în orig.

Scris la Suceava, anul 7106 <1598> Iunie 30.
Domnul a poruncit.
Eremia voevod <m. p.>
Stroici mare logofăt a învăţat şi am iscălit, Stroici logofăt <m. p.>
Pătraşco <a scris>

Acad. R.P.R., LXI/12.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din prima jumătate a sec. XVIII.

287

1598 (7106) Iulie 22.

Suret di pe ispisoc dela Eremie Movila v<oe>v<o>d, întăritură mânăstirii Floreştii pe satul Floreştii din fundul Similii, dela ţiu<u>t Tutovii.

Facem ştiri cu aciastă carte a noastră tuturor celor ce să vor uita sau vor ceti sau vor auzi cetind, pentru adivăraţii noştri credincioşii şi cinstiţii noştri boeri: boeriul Cărste vornicul şi giupăneasa lui, Anghelina şi ginerii lor Gavriil, Cernat şi Vasile şi fiicele lor: Mărica, Angheliţa, Schiva şi Călina, au venit înnaintea noastră şi înnaintea tuturor ai noştri moldoveneşti boeri, mari şi mici, de nimine asupriţi, nici siliţi, au dat a lor dreaptă ocină şi cumpărătură, cu a lor bună învoială şi cu curată inimă şi din tot sufletul şi cu a lui dumnezeu agiutoriuţă şi cu hrisoavele cumpărăturii cari le-au avut ei dela Petru v<oe>v<o>d, un sat anume Hrăneştii şi cu doao mori în părăul Bărladului, cari sat de mai sus scris anume Hrăneştii şi cu doao mori în părăul Bărladului iaste drept sat a lui dela însuş Petru v<oe>v<o>d, danii şi cumpărătură.

Aşăjdere şi alt sat anume Floreştii, cu poiană şi cu iaz şi cu cinci vaduri de moară în părăul Similii şi cu loc de prisacă, care i-au fost lui cumpărătură dela ficiorii lui Lazor pitar şi dela neamurile lor, drept trei mii de zloţi tătărăşti; şi o vii şi cu o casă în târgul Bărladului, care le-au dat, întru slava domnului dumnezău, mănăstirii cei noao zidită, ce să zice Florentina, unde iaste hramul sfăntului şi slăvitului proroc Iliia Thezviteanul, pentru sufletul răposaţilor moşilor şi părinţilor şi pentru sufleteasca măntuire şi trupeasca sănătati, lor însuş şi celor de mai sus numiţi tuturor.

Deci şi rugătorii dela ace sfântă mănăstire să aibă a-i scrii întru sfăntul, marile şi micul pomelnic şi să facă lor pomenire din an în zioa . . .[1]).

Şi văzând noi toemala lor ce de bună voi şi danii şi miluire sfintei mănăstiri, aşijdere şi dela noi am dat şi am întărit pe ace de mai sus pomenită mănăstire Florentina, ca celi de mai sus pomenite sate, anume Hrăneştii şi cu doao mori în

[1]) loc alb.

Bărlad și satul Florești cu poiană și cu iaz și cu cinci vaduri de moară în părâul Similii și cu loc de prisacă și cu o vie și cu casă în Bărlad, să fii sfintei mănăstiri și dela noi uric cu tot venitul, neclătit niciodinăoară, în veci.

Iar hotarăle celor de mai sus scrisă sate să fii de toate părțile după hotarul cel bătrân, pe unde din veci au umblat.

Și la aciasta iaste credința domniei noastre, cei de mai sus scrisă, noi, Ioan Irimie Movila v<oe>v<o>d și credința preiubitului și însuș fiiului domniei mele Ioan Costandin v<oe>v<o>d și credința boerilor noștri: d<u>m<isal>i Ureche vornicul țării de giosu și Grigorce vornicul țării de sus și credința dumisale lui Gheorghii părcălabul de Hotin și credința dumisale lui Vasile și Dumitrachi părcălabii de Neamțu și credința dumisale lui Ciolpan și Toader <părcălabii> de Roman și credința dumisale lui Simeon portariul de Suceava și credința dumisale lui Drăgan post. și credința dumisale Bosuioc [1]) spat. și credința dumisale Barnoschii pah. și credința dumisale Grigorce [2]) stolnic și credința dumisale lui Simeon Stroici vist. și credința dumisale lui Cărăiman comis și credința a tuturor boerilor noștri mari și mici.

Iar după viiața noastră, cari va fi domnu, din feciorii noștri sau din neamul nostru sau pre cari dumnezău îl va alege a fi domnu țării noastre Moldaviei, să nu străce a noastră danii și întăritură, ci mai vărtos să aibă a da și a întări pe aceli cari și noi le-am dat și le-am întărit acestii sfinte mănăstiri, căruia i-au fost drepte sate și cumpărătură.

Iar care va strica a noastră danii și întăritură, să aibă a da samă înainte înfricoșatului și a lui H<risto>s giudețu.

Și pentru ce mai mare tărie și întăritură tuturor celor de mai sus scrisă, am poroncit credinciosului nostru și cinstitului boeriu dumisale Lupului Stroici marile logofăt, ca să scrii și a noastră pecete să o spânzure de aciastă adivărată scrisoari a noastră.

V<ă>let 7106 <1598> iuli 22.

Acad. R.P.R., CXXX/23.
Copie din prima jum. a sec. XIX, după o trad. rom.

288

1598 (7106) Iulie 22. Suceava.

† Io Erimia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a noastră rugătorilor noștri Dosoftei egumen și tuturor fraților călugări dela mânăstirea Secul. Pentru aceia, să fie ei tari și puternici

[1]) « Bosuoc » în text.
[2]) corectat peste « Grigorie ».

cu această carte a noastră a ține poiana ce se numește poiana Rusului și fânețele ce au pretutindeni, pe unde au a cosi, cum au ținut până acum.

Iar cui i se va părea strâmbătate, să stea de față. Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a împiedeca sau a-i opri înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, anul 7106 ‹1598› Iulie 22.

† Domnul însuși a spus.

† Stroici mare logofăt a învățat.

† Rusul ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/7.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.

289

‹1598 Septembrie 1 — 1599 August 31› 7107.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am înoit rugătorilor noștri călugări dela mânăstirea Tazlău, pentruca să fie tari și puternici cu această carte a noastră să stăpânească a treia parte din Călimănești, pe care au cumpărat-o dela Drăgan vătaf din Durnești și dela Toader Durnea și dela Grozav de acolo, pentru 100 zloți. Iar cui i se va părea strâmb, să stea de față înaintea noastră și să le întoarcă lor banii înapoi.

De aceia, nimeni să nu îndrăznească a-i împiedeca sau a-i opri înaintea acestei cărți a noastre.

In anul 7107 ‹1598—1599›.

† Domnul a spus.

† Marele logofăt a învățat.

† Loghin ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Galata, XI/14.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.

290

‹ 1598 › Septembrie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghila voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor care o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credinciosul Simion Jorea vornic de gloată ne-a slujit drept și credincios. De aceia noi, văzând dreptcredincioasa lui slujbă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și i-am întărit dela noi în țara noastră, în Moldova, dreapta lui ocină

și cumpărătură din privilegiul de cumpărare pe care l-a avut dela acest Petru voevod, a treia parte din satul Costești, care este peste Prut, unde cade Ciuhurul în Prut, partea de sus cu grădini și cu loc de iaz și de moară pe Ciuhur, pe care a cumpărat-o dela Toader Lucoci, fiul lui Lucoci pisar, pentru șase sute zloți tătărești, din privilegiile pe care le-a avut tatăl lui, Lucoci pisar, dela Iliaș voevod de cumpărare dela Petriman Fântână, din uricul pe care l-a avut Petriman Fântână dela Ștefan voevod cel Tânăr.

Această toată a treia parte din satul Costești, partea de sus cu grădini și cu loc de iaz și de moară pe Ciuhur să fie mai sus scrisului boier Simion Jora vornic și dela noi uric și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților lui și răstrănepoților și întregului lui neam, care se va alege cel mai deaproape, neclintit lor niciodată, în veci.

Iar hotarele acestei a treia parte din satul Costești cu grădini și cu loc de iaz și de moară pe Ciuhur să fie hotar din vatră și din câmp și din grădini și din apă tot a treia parte, iar din celelalte părți după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghila voevod și credința preaiubitului și din inimă fiu al domniei mele Io Costandin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic al țării de jos, credința panului Gligorcea vornic al țării de sus, credința panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credința panului Ștefan și a panului Dumitrache pârcălabi de Neamț, credința panului Ciolpan și a panului Toader pârcălabi de Roman, credința panului Simion hatman și portar de Suceava, credința panului Gligorie postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Barnovschi ceașnic, credința panului Simion vistier, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iar pe oricine va alege dumnezeu să fie domn al acestei țări, Moldova, acesta să nu strice dania și întărirea noastră, ci să-i întărească, pentrucă îi este dreaptă ocină și cumpărătură.

Iar pentru mai mare putere și întărire acestora toate mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt să scrie și să atârne peceten noastră la această adevărată carte a noastră.

. . .[1]) A scris Marco Pepelea în Suceava, în anul . . .[2]) Septembrie 5 zile.

Acad. R.P.R., Pecești, nr. 253.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.
Datat după divan.

[1]) text rupt.
[2]) loc alb în orig.

291

1598 (7107) Septembrie 10, Suceava.

Noi Irimiia Movălă v<oe>v<o>d, cu mila lui dumnezău, domnu țării Moldovi<ei>. Scrim domniia me slugi noastre lui Haraga, ci au fostu vătav mari. Pi lângă aciasta, dacă vei vide aciastă carte a domniei mele, să mergi și să aduni omini buni și bătrâni din satul Zmeianii, ca să pui la cali pentru un heleștiu, ci iasti în Zmeiani, pricum vor găsă di cuviință aci omini, spri a-l întorci Dragomir și Dumitru din Românî, în mânule lui Nechita și Murgoci, precum vor zăci omini buni. Iar di nu vor voi a întorci acel heleștiu, apoi atuncia să le porunciască a nu să amestece la dânsul. Iară di li să vor păria cu strâmbul, să vii să stei di față înăinte noastră.

S'au scris în Suciava, la anul 7107 <1598> Săp<tem>vr<ie> 10 zili.

Domnul au poruncit.

Iscălit *marele* logofăt.

Acad. R.P.R., CCVIII/2.
Copie după trad. rom. din sec. XIX,
Altă trad. rom., ibid., CXLII/1.

292

1598 (7107) Octombrie 24, Cotnari.

† Adică eu, Iaciu șoltuz și cu 12 pârgari din Cotnari mărturisim cu sufletele noastre în acest zapis, că a venit înaintea noastră Nicula negustor din Cotnari și înaintea scaunului nostru, nesilit de nimeni, nici asuprit, ci de bună voia sa și a vândut ocina și cumpărătura sa dreaptă, o seliște mai sus de Boldești, pe pârâul Bârleștilor, anume Sârbii, care era cumpărătură lui dela Dragna, fiica lui Dan vistier. Și aceasta a vândut-o Nicula negustor, mai sus scrisa seliște, anume Sârbii, de mai sus de Boldești, pe pârâul Bârleștilor, lui popa Moisei și ginerelui său popa Mihula din Păşcani, pentru o sută de ughi. Și a dat popa Moisei cincizeci de ughi și popa Mihul, ginerele lui, iar cincizeci de ughi. Și i-a plătit lui deplin, dinaintea noastră și dinaintea scaunului nostru și i-au dat ei toți banii mai sus scriși, o sută de ughi, în mâinile lui Nicula negustor și le-a dat el privilegiile, în mâinile lui popa Moisei și ale ginerelui său, popa Mihala [1]), dinaintea noastră.

Pentru aceasta, i-am făcut acest zapis, să aibă a se crede și să le fie de mare mărturie.

Iar după moartea mea, eu popa Moisei, partea mea din această seliște, pe care am cumpărat-o pe banii mei proprii, să fie a fiicei mele, Nistea.

[1]) așa în orig.

Şi nimeni altul să nu se amestece.

Iar pentru mai mare credinţă şi întărire, am pus pecetea uraşului [1]) pe acest adevărat zapis, ca să se ştie.

In anul 7107 ‹1598› Octombrie 24.

A scris Ionaşco diac acest zapis.

‹Pe verso, în slavă:› « Din privilegiul ce l-a avut tatăl ei Dan, dela Petru voevod cel Bătrân; Dragna, fiica lui Dan vistier.

Arh. St. Iaşi, XXIV/6.
Orig. slav, hârtie, pecetea Cotnarilor.

293

‹1598› Noembrie 24, Ştefăneşti.

Pan Gligorcea mare vornic de ţara de sus. Iată a venit înaintea noastră Bogdan diac din Ostopciani şi s'a pârît de faţă, înaintea noastră, cu Mălai, pentru un oarecare loc de casă pe care îl stăpâneşte fără drept. Deci Mălai a zis că a schimbat cu Bogdan şi a dat Mălai lui Bogdan un loc ce se chiamă al lui Furdui şi i-a mai dat încă şi trei coţi de postav de Londra, iar Bogdan a dat lui Mălai un loc de frunte [2]) care a fost al fratelui său Anton. Dar Mălai a zis că Bogdan i-a dat lui amândouă locurile, Bogdan însă a zis că nu i-a dat amândouă locurile, ci i-a dat numai unul, care a fost al fratelui său.

Deci Mălai a adus zapisul şi oameni martori care au fost la tocmeala lor, anume: Borcea şoltuz şi popa Ştefan şi Paşco şi Staşco şi Doluman şi Costin fost voit. Deci noi am chemat pe acei oameni înaintea noastră şi i-am întrebat, iar ei au zis că atunci când s'au întocmit, ei nu au fost, ci au fost când au bănt aldămaşul şi ştiu cu sufletele lor că au schimbat numai un loc, iar despre celălalt loc ei nu ştiu.

Deci noi am văzut şi zapisul şi am aflat că este viclean şi acei oameni încă şi-au amintit de acel zapis, că nu l-au făcut ei, ci este viclean. Şi socotind şi anul, am aflat că este viclean, deoarece atunci a fost anul 7105 şi el a scris cât a fost atunci anul, şi a scris 7104. Deci Mălai a rămas ca să aibă a stăpâni un loc, iar cu celălalt loc să nu aibă nicio treabă. Şi deasemeni cu un loc de fânaţ, care este aproape de Iuşca şi aproape de Chiliana, să nu aibă Mălai nicio treabă, niciodată în veci, înaintea acestui zapis al nostru.

Scris la Ştefăneşti, Noembrie 24.

Acad. R.P.R., CIII/9.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.
Datat după Gligorcea vornic; anul 1596 e pomenit în text ca trecut.

[1]) « uraşului », aşa în orig.
[2]) « frunte », aşa în orig.

294

1598 (7107) Decembrie 2, Suceava.

Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem domnia mea părintelui și rugătorului nostru chir Nicanor fost mitropolit și întregului sobor dela sfânta mânăstire Agapia și dăm știre sfinției voastre că s'au jeluit domniei mele rugătorii noștri Dosoftei și tot soborul dela mânăstirea Secul că au făcut niște fân în poiană, unde se numește Poiana Rusului și sfinția voastră nu voiește a le da acel fân. Pentru aceia, dacă veți vedea această carte a domniei mele, sfinția voastră să le dați acel fân, ca să-și ierneze vitele cu acel fân, iar când se va hotărnici, la care parte se cuvine acea poiană, ei de aici înainte o vor ține.

De aceasta dăm știre și vă mântuiți în Hristos, amin.

Scris în Suceava, în anul 7107 ‹1598› Decembrie 2.

† Domnul a zis.

Io Erimie voevod ‹m. p.›

† Ureche mare vornic a învățat.

† Nebojatco ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/8.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.

295

1598 (7107) Decembrie 15, Suceava.

In numele tatălui și cu ajutorul fiului și cu săvârșirea sfântului duh, troiță sfântă și nedespărțită. Adică eu, robul stăpânului meu Isus Hristos, Ioan Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit, cu a noastră bunăvoință, cu inimă luminată și curată, din tot sufletul nostru și din ajutorul lui dumnezeu, cu sfatul și binecuvântarea părinților noștri ierarhilor moldoveni chir Gheorghe Moghila mitropolit de Suceava și a toată Moldovlahia și chir Agafton episcop de Roman și chir Teodosie episcop de Rădăuți și Ioan episcop de Huși și cu sfatul întregului nostru sfat moldovenesc, adică la rugămintea și îndreptarea părintelui nostru chir Gheorghe Moghila mitropolit de Suceava și întregii Moldovlahii, am făcut și am întărit pentru pomenirea sfântrăposaților și odihniților domni moldoveni foști mai înainte de noi și mântuirea sufletească a bunicilor și părinților domniei mele și pentru sănătatea trupească și mântuirea sufletească a domniei mele și a doamnei

domniei mele şi pentru sănătatea preaiubiţilor şi din inimă şi de dumnezeu dăruiţilor fiilor domniei mele Ioan Constantin voevod şi pentru sănătatea şi pacea a toată ţara noastră a Moldovei, domnia mea am dat şi am miluit sfintele noastre rugi, sfânta mânăstire Bistriţa, unde este hramul uspeniei preasfintei şi preabinecuvântatei stăpânei noastre, născătoare de dumnezeu şi pururea fecioară Maria şi sfânta mânăstire Râşca, unde este hramul aducerii sfintelor moaşte ale sfântului arhiereh şi făcător de minuni al lui Hristos, Nicolae, cu un iezer ce se numeşte Cahovul, cu toată apa şi cu toate gârlele câte intră în el şi ies, cât este din stâlpii Galatenilor până la Dunăre, cu tot venitul, să fie dela domnia mea acelor mai sus scrise două sfinte mânăstiri, însă în două din tot venitul acelui iezer mai sus scris, ca să le fie deopotrivă pentru folosinţa celor două sfintei mânăstiri.

Şi iarăşi rugătorii noştri călugări dela cele două sfinte mânăstiri, cu tot soborul, să fie datori a ruga pe dumnezeu pentru noi şi să ne facă pomenire din an în an în sfânta mânăstire a Bistriţei, să aibă a ne face pomenire din an în an în ziua sfântului Ioan cel nou şi iarăşi în sfânta mânăstire Râşca, deasemenea, să aibă a ne face pomenire din an în an în ziua sfântului Toma, după sfânta Inviere a domnului dumnezeu şi mântuitorului nostru Iisus Hristos şi la vecernie să aibă a cânta paraclis şi peste noapte denie şi la utrenic liturghie şi la trapeză rânduială şi băutură fraţilor şi întru totul să împlinească după tipicul obişnuit sfintei biserici în amândouă sfinte mânăstiri, cum scriem mai sus când se împlinesc zilele sfinţilor mai sus pomeniţi să pomenească, cu toată grija, din an în an.

Pentru aceia, să le fie dela domnia mea mai sus scrisul iezer, cu tot venitul şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Iar cine s'ar ispiti să nimicească sau să strice dania şi miluirea noastră sau să ia acel iezer dela aceste sfinte mânăstiri, unul ca acela să fie blestemat şi de trei ori blestemat de domnul dumnezeu şi să aibă a da răspuns înaintea înfricoşatei judecăţi a lui Hristos şi călugării la fel să fie dacă nu vor pomeni cum mai sus scriem. Intru domnul, amin.

Scris în Suceava, în anul 7107 <1598> Decembrie 15 zile.

Însuşi domnul a poruncit.

Eu Erimie voevod <m. p.>

Gheorghe Movilă mitropolit a învăţat <şi a fost>[1]) ispravnic.

† Damian <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava-Iaşi, XXXIV bis/3.

Orig. slav, hârtie filigran, pecete timbrată.

Cu trei traduceri româneşti, din 1817, Râşca X/3; X/11; X/21.

Există şi o trad. din 1808 a unui act cu un cuprins asemănător, datat 1599 (7107) Martie 30, ibid, XXXIII/3. Se menţionează în plus numele lui Lupul Stroici mare log.

[1]) loc rupt în orig.

296

1599 (7107) Ianuarie 10.

Din mila lui dumnezeu, noi Eremia Moghilă voevod, domn al țării Moldovei. Iată cu bună și luminată voință, cu inimă curată, din tot sufletul nostru, cu ajutorul lui dumnezeu am dat și am întărit sfintei noastre mânăstiri, unde este hramul înălțării domnului dumnezeu și mântuitorului nostru Iisus Hristos, niște mori așezate la gura Jijiei, unde cade în Prut și pe Cracău o siliște, numită Sadcănții, unde a fost vataman Samoilă, potrivit acelor danii pe care le are sfânta mânăstire mai sus scrisă dela Ilie voevod.

De aceia, să le fie și dela noi cu întărire, ocină cu tot venitul și alții să nu se amestece înaintea acestei cărți [1]).

In anul 7107 <1599> Ianuarie 10.

Semnat domnul Eremia Moghilă voevod.

Drept care certific că într'adevăr această copie este conformă cu cea moldovenească.

Anul 1829 Martie 12 zile.

Dometian arhimandrit și stareț s<fintelor> m<ânăstiri> Neamțul și Secul. <m. p.>

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXVII/1.
Copie rusă.

297

1599 (7107) Ianuarie 12, Suceava.

† Pan Simion hatman și pan Gligorcea mare vornic și Bogza logofăt și Gligorie clucer și Bărnovschi mare ceașnic și Stratilat vornic de gloată și Caraghiuzel postelnic.

Iată au venit înaintea noastră Ștefu1 și fratele lui, Sava și sora lor Caudachia, de bună voia lor, nesiliți de nimeni și nici asupriți și au vândut dreapta lor ocină și dedină din satul Iacobești, din jumătatea acelui sat, a cincea parte, partea de jos și cu loc de moară. Aceasta au vândut-o vărului lor Ștefan cămăraș, pentru patru sute zloți tătărești. Și s'a sculat Ștefan cămăraș și le-a plătit deplin toți banii mai sus scriși, 400 zloți în mâinile lui Ștefu1 și a fratelui său, Sava și a surorii lor, Candachia, înaintea noastră, la Suceava.

Deci noi am văzut tocmeala lor de bună voie și plata deplină și am făcut lui pan Ștefan, dela noi, această mărturie, până când își va face și uric dela domnul nostru.

---

[1]) în text «gramota».

Iar pentru mai mare mărturie, am scris şi noi înşine cu mâna noastră şi am pus şi peceţile noastre la această carte a noastră.

Aceasta să se ştie.

Scris la Suceava, anul 7107 ‹1599› Ianuarie 12.

† Gligorcea Crăciun vornic.

† Bogza logofăt.

† Gligorie clucer.

† Simion hatman.

Acad. R.P.R., LXXXIV/129.
Orig. slav, hârtie, 6 peceţi înclare, aplicate.

298

1599 (7107) Ianuarie 18, în Ocne.

† Iată deci eu, Ionaşco cămăraş de Ocnă, recunoaştem cu această scrisoare a noastră, că au venit înaintea noastră, Lupul Vărzar şi fraţii lui, Vasilie şi Costin, fiii Irinei, nepoţii lui Miron pârcălab, de bună voia lor şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină, toată partea de ocină ce a avut-o bunicul lor, Miron pârcălab, din satul Bârjoveni, a opta parte din jumătate de sat. Aceasta au vândut-o fratelui nostru Sechil cămăraş, pentru douăzeci şi cinci de taleri de argint.

Şi le-a plătit deplin, înaintea mea şi înaintea altor oameni buni, care s'au întâmplat atunci la această tocmeală: înaintea popii Metodie dela Ocnă şi Păcurar birăul [1]) şi Odobă vătag şi Fădorman din Târgul Trotoş şi Iacomi şi Mavruşco fost cămăraş şi dinaintea altor mulţi oameni.

Şi pentru mai mare credinţă, eu însumi, Ionaşco cămăraş, am scris cu mâna mea acest zapis, ca să fie de credinţă şi am pus această pecete pe această carte.

Despre aceasta să se ştie.

Scris la Ocne, în anul 7107 ‹1599› Ianuarie 18.

Am iscălit Ionaşco.

Arh. Stat. Iaşi, CCCI/100.
Copie slavă din sec. XX.
Act aproape identic cu cel din 14 Februarie 1599.

299

1599 (7107) Ianuarie 18, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră, Roman diac, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină, un loc de prisacă, pe pârâul Şacovăţului, în ţinutul Cârligăturii

[1]) ‹ birăul ›, aşa în text.

unde se chiamă la gura Glodului și cu loc de moară pe Șacovăț, între prisaca lui popa Necoară și între prisaca Oniților: aceasta a vândut credinciosului nostru Necoară logofăt, pentru cincizeci taleri de argint, din ispisoc de cumpărătură ce a avut el dela Petru voevod. Și s'a sculat credinciosul nostru Necoară logofăt și a plătit deplin toți 50 de taleri, în mâinile lui Roman diac.

De aceia, noi le-am văzut tocmeala de bună voie ‹și› plata deplină și noi iarăși am dat și am întărit boierului nostru, Necoară logofăt, mai sus scrisul loc de prisacă, pe Șacovăț și cu loc de moară pe Șacovăț, ca să-i fie ocină și cumpărătură și cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, în anul 7107 ‹1599› Ianuarie 18.

† Insuși domnul a poruncit.

† Stroici mare logofăt a învățat. Și a iscălit, Stroici logofăt ‹m. p.›

† Pătrașco a scris.

Arh. St. Iași, CCCL/101
Copie slavă din sec. XX.

300

1599 (7107) Februarie 4, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem părinților și rugătorilor noștri, egumenului și tuturor monahilor dela sfânta mânăstire Agapia și egumenului și tuturor monahilor dela mânăstirea Neamțului și după aceasta dăm sfinților voastre de știre că s'au jeluit înaintea domniei mele părinții și rugătorii noștri călugări dela sfânta mânăstire dela Pârâul Sec și astfel spunând înaintea domniei mele, că-i învăluiți în toată vremea și vă făliți asupra lor cu răul și niciodată nu au liniște din partea voastră și le opriți vitele să nu meargă pe hotarul lor.

Pentru aceia, cum veți vedea această carte a domniei mele, sfinții voastre să-i lăsați cu totul în pace și mai mult să nu-i învăluiți, până când domnia mea le va trimite hotarnic, ca să le aleagă hotarul.

Așa dăm sfinților voastre știre și mai multă jalobă să nu vină la domnia mea. Altfel să nu faceți.

Scris în Suceava, anul 7107 ‹1599› Februarie 4.

Insuși domnul a poruncit.

Eu Erimie voevod ‹m. p.›

Urechie mare vornic a învățat.[1])

† Sava ‹a scris›.

[1]) rândul acesta este șters în original.

‹Pe verso însemnare din sec. XVII:› « Com se-au jeluit călugării dela Secul pre Agăpiia înaintea Eremiei vodă ».

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, LXXXII/9.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.

301

1599 (7107) Februarie 14, In Ocne.

† Iată deci eu, Ionașco cămăraș de Ocnă, recunoaștem cu această scrisoare a noastră, că au venit înaintea noastră, Vasilie și fratele lui, Costin, fiii Irinei Vărzăroae, nepoții lui Miron pârcălab, de bună voia lor și au vândut dreapta lor ocină și dedină, toată partea lor de ocină, cât a avut bunicul lor, Miron pârcălab, din satul Bârjoveni, a opta parte din jumătate de sat. Aceasta au vândut-o fratelui nostru Sechil cămăraș, pentru douăzeci și cinci de taleri de argint.

Și le-a plătit deplin, înaintea noastră și înaintea altor oameni buni, cari s'au întâmplat atunci la această tocmeală: înaintea lui popa Metodie din satul Ocna și Păcurar birăul [1]) și Odobă vătag și Fidărman din Târgul Trotoș și Iacomi și Mivrușco fost cămăraș și dinaintea altor mulți oameni.

Și pentru mai mare credință, eu însumi Ionașco cămăraș am scris cu mâna mea acest zapis, ca să fie de credință și am pus pecetea mea la această carte.

Despre aceasta să se știe.

Scris în Ocne, anul 7107 ‹1599› Februarie 14.

Am iscălit, Ion.

Arh. St. Iași, CCCL/102.
Copie slavă din sec. XX.

302

1599 (7107) Februarie 14, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Elinca, fiica Cristinei, nepoata Anușcăi, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină din privilegiul de schimb, pe care l-a avut bunica ei, Anușca, dela Ștefan voevod cel Bătrân, a treia parte din a patra parte din jumătate de sat din Mitești pe Moldova. Aceasta a vândut-o slugii noastre, Ionașco Ganea vistiernicel, pentru cincizeci de taleri și i-a plătit ei deplin dinaintea noastră.

[1]) « birăul », așa în text.

Pentru aceasta, să-i fie slugii noastre, Ionașco Ganea visternicel și dela noi ocină cu tot venitul.

Și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a noastre.

‹Scris la› Suceava, anul 7107 ‹1599› Februarie 14.

Domnul a zis.

Arh. St. Iași, CDXIX/9.
Orig. slav, hârtie, rupt, pecete aplicată, stricată.

303

1599 (7107) Februarie 14, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, Elinca, fiica Cristinei, nepoata Anușcăi, de buna ei voie, nesilită de nimeni, nici asuprită și a vândut dreapta sa ocină și dedină din privilegiul de schimb pe care l-a avut bunica ei Anușca dela Ștefan voevod cel Bătrân, a treia parte din a patra parte din jumătate de sat din Mitești însă din partea fratelui ei, Pe‹tra›șco, fiindcă n'a avut copii din ‹trupul›[1]) său.

Aceea a vândut-o slugii noastre Siniion păhărnicel, pentru patruzeci taleri de argint și i-a plătit ei deplin, dinaintea noastră.

Pentru aceia, să-i fie lui și dela noi ocină cu tot venitul.

Altul să nu se amestec înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, anul 7107 ‹1599› Februarie 14.

Domnul a zis.

‹Stroici mare logofăt› a învățat.

Și a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›

Dumitru ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CCVI/158.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1810.

304

1599 (7107) Martie 8, Suceava.

† Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea boierilor noștri, sluga noastră credincioasă, Vasilie pârcălab și a adus un zapis dela Gligore șoltuz și dela 12 pârgari ai lui și dela alți mulți oameni buni și bătrâni din Târgul Neamțului, că a venit înaintea lor Cozma, fiul lui Marco postelnic și Gavril, fiul Liliței din Pogănești,

[1]) loc rupt în orig.

ţinutul Tutovei, de bună voia lor, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină, a patra parte din satul Crăeşti, care este pe Apa Neagră, cât se va alege partea lor; aceea au vândut-o mai sus scrisului Vasilie pârcălab, pentru şase sute şi patruzeci zloţi tătăreşti.

Deci, dacă am văzut acel zapis, iar noi ne-am încredinţat şi am dat şi am întărit, ca să-i fie lui acea mai sus scrisă parte de ocină, cât se va alege acolo şi acea . . .[1]) şi din dumbravă, ca să fie. . .[1]) ocine. . .[1]) să-i dea şi din privilegiile lor câte vor fi având.

Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava 7107 <1599> Martie 8.

Domnul a zis.

Stroici mare logofăt a învăţat. Şi a iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Pepelea <a scris>.

Acad. R.P.R., CLXXXVIII/127.
Copie slavă cu lipsuri, din sec. XX.

305

1599 (7107) Martie 12, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră credinciosul nostru boier, Nicoară Prăjescul logofăt şi a întors banii pe o casă de ocină din satul Steţcani, în ţinutul Roman, care acea casă de ocină a fost cumpărătură a credinciosului nostru boier, Simion mare vistier, dela Roman pitărel. Iar noi cu sfatul nostru, aşa am aflat că i se cuvine lui Nicoară logofăt să răscumpere acea casă de ocină , fiindcă are dedină, jumătate din satul Steţcani.

Pentru aceia, s'a întors ceeace a dat boierul nostru Simion mare vistier lui Roman pitărel. El şi-a luat banii fără judecată, dela boierul nostru, Nicoară logofăt, după ispisocul de cumpărătură ce a avut Simion mare vistier dela Roman pitărel, din zilele lui Petru voevod.

Pentru aceia, să-i fie şi dela noi boierului nostru, Nicoară logofăt, acea casă de ocină din satul Steţcani ocină şi cumpărătură, cu tot venitul.

Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava, anul 7107 <1599> Martie 12.

Domnul a poruncit.

Stroici mare logofăt a învăţat. Şi am iscălit, Stroici logofăt <m. p.>

Simion vistier.

Pătraşco <a scris>.

Acad. R.P.R., CCCCLXXV/9.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.
Cu o trad. rom. din 1839.

[1]) loc alb în copie.

306

1599 (7107) Martie 15, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldove Am dat și am întărit rugătorilor noștri călugărilor dela mânăstirea Bistrița, un loc de prisacă al lor ce au în Lopatna pe Ichil, pe care-l arată și în privilegiile mânăstirești și au pe acel loc de prisacă și ispisoc dela Alexandru voevod, ca să le fie și dela noi acel mai sus scris loc de prisacă și cu tot venitul.

Pentru aceia, altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Suceava, în anul 7107 <1599> Martie 15.

† Însuși domnul a poruncit.

Eu Eremia voevod <m. p.>

† Stroici mare logofăt a învățat.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava-Iași. XXIII/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad rom. din 1796.

307

1599 (7107) Martie 15, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghilă voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, Manole pârcălab de Roman, ne-a slujit nouă și țării noastre drept credincios la cinstita Poartă și la toate trebile și la nevoile noastre. De aceia noi, văzând dreapta și credincioasa sa slujbă față de noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă, i-am dat și l-am miluit dela noi, în țara noastră, în Moldova, cu un sat anume Childeștii pe Moldova și cu vad de moară în Moldova, care acel sat a fost al nostru drept domnesc ascultător de Cetatea Nouă, de târgul Romanului.

De aceia, acel mai sus scris sat Childeștii și cu vad de moară în Moldova, să-i fie dela noi danie și miluire și întărire slugii noastre credincioase mai sus scrise, Manole pârcălab de Roman, danie și miluire și întărire și uric ocină și cu tot venitul, lui și copiilor lui și nepoților și strănepoților, neclintit lui niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acelui mai sus scris sat Childeștii, cu vad de moară în Moldova să fie hotarul până în Moldova, iar din celelalte părți, să fie din toate părțile după vechile sale hotare, pe unde au folosit din veac.

Și la aceasta este credința noastră, a domniei noastre mai sus scrisul, noi Io Eremia Moghilă voevod și credința prea iubitului fiu al domniei mele, Io Costantin

voevod și credința boierilor noștri: credința panului Nistor Ureache mare vornic de țara de jos, credința panului Gligorcea mare vornic de țara de sus, credința panului Simeon hatman și fratele domniei mele și pârcălab de Suceava, credința panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credința panului Dumitrachi Chiriță și a lui Vasilie Crăescul pârcălabi de Neamț, credința panului Veveriță pârcălab de Roman, credința panului Gligorie postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Barnovschi ceașnic, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Simion Stroici vistier, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața și domnia noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu clintească dania și miluirea și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, precum și noi îi dăm și-i întărim, pentrucă-i este dreaptă vislujenie.

Iar cine va îndrăzni să strice această danie și miluire și întărire a noastră, acela să nu fie iertat de domnul dumnezeu și de preacurata lui maică și de 4 sfinți evangheliști și de sfinții și întru totul lăudații 12 apostoli de frunte și de sfinții și purtătorii de dumnezeu 318 părinți cei dela Nicheia și de toți sfinții și să fie blestemat și de trei ori blestemat și anatema și să aibă a da seamă și răspuns înaintea înfricoșatei judecăți a lui Hristos.

Și pentru mai mare putere și întărire, a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Lupul Stroici mare logofăt, să scrie și să lege pecetea noastră la această a noastră adevărată carte.

A scris Arsenie Nebojatco în Suceava, în anul 7107 <1599> luna Martie 15.

Eremia voevod <m. p.>

<Pe îndoitură:> Și a iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Arh. St. Buc., M-rea Agapia, XIV/2.
Orig. slav, perg., pecete atârnată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1835.

308

1599 (7107) Martie 15, Iași.

† Iată dar noi, Nădăbaico fost mare vornic și Roșca fost clucer și Dan Bole fost staroste și Vasilie staroste de Putna și Calin și Crețul mari vătafi de Tutova și Lupul Dragotă mare vătaf de Cârligătura și Tomșea fost șetrar și Ploscă fost vornic și Cârstea Burlă fost pârcălab și alți mulți boieri și slugi domnești, mărturisim cu această scrisoare a noastră că s'au tocmit Lupul șetrar din Poeni, din ținutul Roman, cu pan Ureche mare vornic de țara de jos și i-a vândut a patra

parte din satul Severani, din ţinutul Roman, din jiliştea satului şi cu poiană acolo şi cu tot venitul său şi a fiilor săi şi cu părţile nepotului său, Vasilie, fiul lui Damiian, pentru patru sute zloţi tătăreşti.

Astfel noi, văzând tocmeala lor de bună voie şi plata deplină, pe care i-a plătit-o dinaintea noastră, acei mai sus scrişi 400 zloţi tătăreşti, iar noi am scris această carte a noastră, ca să-i fie de mărturie pentrucă şi uricul ce a avut pe această mai sus scrisă ocină, l-a dat deasemeni în mâinile lui pan Ureche mare vornic.

Pentru aceasta şi noi, spre mai mare credinţă şi mărturie, am atârnat peceţile noastre la această carte a noastră, ca să se ştie.

Scris în Iaşi în anul 7107 <1599> Martie 15.

Dan Bolea.	Calin.	Tomşa.
Nădăbaico.	Lupul.	Ploscă.
Roşca fost clucer.	Dragotă.	Burlă.
		Creţul.

Acad. R.P.R., XLIX/76.
Orig. slav, hârtie, 9 peceţi inelare, în dreptul fiecărui nume.

309

1599 (7107) Martie 18, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră, sluga noastră Predvici fost logofăt cu un zapis făcut de popa Vartic din Ivăşcani şi de Drăghici şi Romşea vornicei de acolo şi de Toader şi Drăgoi, slugile marelui logofăt şi de Ionaşco şi Năstasie şi Iacob uşurel şi dela mulţi oameni buni, astfel scriind şi mărturisind într'însul cum au venit înaintea lor Eremia Zupco diac, fiul lui Radul, nepotul lui Ivan Micoan şi nepoţii lui, alt Eremia vatag şi fratele lui, Ilea păhărnicel şi fratele lui Spiridon, fiii lui Necoară Zupco, toţi nepoţii lui Eremia Zupco diac, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină, adică Fântâna Turcului, cu loc de prisacă ce este pe Covurluiul sec, mai sus de Brăeşti, din uricul pe care l-a avut moşul Ivan Micoan de cumpărătură, dela Ştefan voevod cel Bătrân. Aceia a vândut-o mai sus scrisului Pr<edv>ici fost logofăt, pentru două sute şi nouă zeci şi cinci zloţi tătăreşti. Şi s'a sculat sluga noastră Predvici logofăt şi le-a plătit deplin.

Pentru aceia, domnia mea şi cu sfatul nostru ne-am încredinţat şi i-am făcut şi dela noi întărire pe acel mai înainte zis loc de prisacă ce se numeşte Fântâna Turcului, ca să-i fie şi dela noi ocină şi uric, cu tot venitul şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava, în anul 7107 <1599> Martie 18.

Însuşi domnul a zis.[1])

[1]) adăugat de altă mână.

Stroici mare logofăt a învăţat. Şi a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›
† Pătraşco ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Adam, VI/8-a.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Doc. este lipit pe un act muntean din Iunie 1738.

310

1599 (7107) Martie 25. Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici, slugile noastre, Dumitru Scrivilă şi fratele lui, Efrim, nesiliţi de nimeni şi nici asupriţi şi au vândut dreapta lor ocină şi cumpărătură din ispisocul de cumpărătură, pe care ei l-au avut dela domnia mea, un loc din pustie, în ţinutul Sorocei, pe Cobolta, la Fântâna Ciobanului şi la Peperigi, la trei movile dinspre apus, cu loc de iazuri şi de mori pe Cobolta, pe amândouă malurile Coboltei, care acel loc înainte zis din pustie, din ţinutul Sorocei, pe Cobolta, la Fântâna Ciobanului şi la Peperigi, la trei movile dinspre apus, cu loc de iazuri şi de mori, pe amândouă malurile Coboltei, le-a fost cumpărătură pentru drepţii şi proprii lor bani dela Simion fost pârcălab de Soroca şi care a fost danie lui Simion pârcălab de Soroca dela Ioan voevod.

Aceia au vândut-o credinciosului şi cinstitului nostru boier, pan Nistor Ureche mare vornic, pentru cinci sute taleri număraţi. Şi s'a sculat credinciosul şi cinstitul nostru boier pan Ureche mare vornic şi a plătit toţi aceşti mai sus zişi 500 taleri număraţi în mâinile slugilor noastre Dumitru Scrivilă şi fratelui lui, Efrim, înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri. Şi acele mai sus zise ispisoce dela Ioan voevod şi dela domnia mea, s'au dat în mâinile credinciosului şi cinstitului nostru boier, pan Nistor Ureche mare vornic.

Deci văzând tocmeala lor de bună voie şi cu înţelegere între dânşii, pentru aceia, domnia mea am dat şi am întărit credinciosului şi cinstitului nostru boier, pan Ureche mare vornic, acel mai sus zis loc din pustiu în ţinutul Sorocei, pe Cobolta, la Fântâna Ciobanului şi la Peperigi, la trei movile, dinspre apus, cu loc de iazuri şi de mori pe Cobolta, pe amândouă malurile Coboltei. Toate acestea mai sus scrise să-i fie dela noi uric şi ocină, cu tot venitul şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi întregului neam al lui, cine i se va alege mai de aproape, neclintit lui niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acelui mai sus zis loc din pustiu, în ţinutul Sorocii, pe Cobolta, la Fântâna Ciobanului, şi la Peperigi, la trei movile, dinspre apus, cu loc de iazuri şi de mori pe Cobolta pe amândouă malurile Coboltei, să-i fie hotarul, cât va putea

1599 (7107) Martie 28. Suceava.

Suret de pe ispisoc dela Eremia Moghila v<oe>vod, din vleat 7107 <1599> Mart. 28 *zile*.

Facem înştiinţare cu această carte a noastră, tuturor cine pe dânsa cetind va auzi, precum au venit înainte tuturor boiarilor noştri ai Moldovii, a mari şi mici, slugile noastre Gligorie Udria cel bătrân, carele au fost mare vătah, feciorul Nastasiei şi rudenia lui, Simion Udrea, feciorul lui Gavril Udrii ce-au fost vornic, şi iarăşi rudeniile lor: alt Gligorie Udrea şi fratele său Gorcea, feciorii lui Isac Udrii ce-au fost medelnicér, toţi nepoţi lui Gavril Trotuşanul ce-au fost logofăt mare, de a lor bună voe, de nime siliţi, nici asupriţi şi au vândut a lor driaptă ocină şi moşie, dintru a lor drept şi încredinţat uric şi din drese de întăritură ce-au avut moşul lor Gavril Trotuşanul ce-au fost *mare* logofăt, dela bătrânul Petru voevod, un sat anume Dumbrăviţa, cu loc de iaz şi de moară, pe Şumuz, de cătră Bae. Insă Gorcea, feciorul lui Isac Udrii ce-au fost medelnicér, au vândut şi partea fratelui său, a lui Pătraşco, pentrucă au schimbat cu dânsul cu nişte vii, ce sînt în Dealul Porcului.

Acel sat l-au vândut ci cinstitului şi credinciosului boiarului nostru, dumnisale lui Nistor Uréche *mare* vornic, drept şase sute taleri de argint. Şi s'au sculat al nostru cinstit şi credincios boiariu, domnalui Nistor Uréche *mare* vornic şi au plătit toţi deplin acei de mai sus scrişi bani, 600 taleri de argint, în mânule acelor de mai sus scrişi slugi a noastre, lui Gligorie Udrea bătrânul, feciorul Nastasiei şi a rudeniei sale, lui Simion Udrea, feciorul lui Gavril Udrii, şi iarăşi a rudeniilor lui: Gligorie Udrea şi fratelui său, Gorcii feciorii lui Isac Udrea, ce-au fost medelnicér, nepoţilor Trotuşanului *mare* log<o>f<ă>t, dinaintea noastră şi dinainte boiarilor noştri.

Deci noi, văzând a lor bună învoială şi plăcută tocmeală între dâ<n>şii, pentru acéia şi domniia mea am dat şi am întărit cinstitului şi credinciosului nostru boiariu, dumisale lui Nistor Uréche *mare* vornic, pe tot acel de mai sus scris sat, anume Dumbrăviţa, cu iaz şi cu loc de moară pe Şomuz, de cătră Bae, ca să-i fie lui, dela noi, uric şi ocină neclintită niciodată, în veci şi feciorilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor şi a tot neamul lui, ce să va alege mai aproape, nerusuit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelui de mai sus zis sat, anume Dumbrăviţa, cu loc de iaz şi de moară pe Şumuz, de cătră Bae să-i fie hotar dinspre toate părţile după hotarăle sale cele vechi, pe unde au umblat din veac.

Şi spre aceasta este credinţa domniei meale de mai sus scris, Io Eremie Moghila voevod şi credinţa a prea iubit fiiului domniei meale, Costantin voevod, şi credinţa tuturor boiarilor noştri, a mari şi mici.

Iar după a noastră viiață, cine va fi domnu, din fiii noștri sau din neamul nostru sau ori pe cine d<u>mnezeu va alege a fi domnu țării noastre, Moldovii, acela să nu strice a noastră danie și întăritură, ci mai ales să aibă a-i da lui și a-i întări, devréme ce și noi i-am dat lui și i-am întărit, pentru că este a lui driaptă ocină și cumpărătură pe ai săi drepți bani.

Iar pentru mai mare tăriia și întăritura a tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit cinstitului și credinciosului boiarului nostru, dumisale Lupului Stroici *mare* log<o>f<ă>t, să scrie și a nostră pecete să o lege cătră această adevărată carte a noastră.

S'au scris în Suceavă.

Iscălitura Eremiei vodă.

Stroici logofăt.

S'au tălmăcit de Gheorghie Euloghi dascăl.

1786 Av. 26

Arh. St. Iași, CDXXIV/7.

Trad. rom.

Alte două traduceri rom. din 1762 și 1851, ibid. CCLXXXV/6—7 și alta din sec. XIX la Acad. R.P.R., CLIII/4.

314

< 1599 Martie 30 >

Ispisocŭ domnescŭ scrisŭ pe sirbiia dela Ieremiia Movila vvod, în carele scriia. că au venitŭ înainté mării salé și a tuturoru boiariloru călugărei dela sf<â>nta m<â>n<ă>stire Homorului și s'au giudecat cu Ivan uşeriulŭ pentru satulŭ Buboiugii ci iaste mai g.ŏsŭ de Troianŭ la Fântâna ce Mare, dzicându că acelŭ satŭ Buboiugii iaste driaptă moşiia.[1])

Acad. R.P.R., ms. nr. 111, f. 74 v.

Rezumat rom.

Datat după traducerea germană din 1881, a originalului slav, original dispărut ulterior.

315

1599 (7107) Martie 30, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni sluga noastră, Dumitru Huscovici și a înnapoiat o sută de galbeni ungurești credincio sului și cinstitului nostru boier, pan Stroici mare logofăt, pentru niște părți de

[1]) textul se întrerupe, la acest cuvânt, odată cu pagina; în manuscris urmează două foi lipsă.

ocină, pe care el le cumpărase din satul Perebicăuți și din seliștea Hmeleiu, dela Solomiia, fiica Anușcăi, nepoata lui Cozma și dela Costin, fiul Anci și dela nepoata lui, Nastasiia și fratele lui, Ghiorghie, copii Salomiii și dela Năstasca, fiica Anei, toți nepoții și strănepoții lui Hodco și ai lui Stanciul Hudicescul și ai lui Ivașco, toate părțile lor ce se vor alege din acele mai sus scrise ocine și pentru a șasea parte din jumătate din satul Hârjaventii, pe care deasemeni îl cumpărase credinciosul și cinstitul nostru boier, Stroici mare logofăt, dela Parasiia, fiica Maricăi, nepoata lui Vasco Hârjavinschi.

Și ispisoacele de cumpărătură dela domnia mea ce a avut dela cei mai sus scriși pentru acele mai sus scrise părți de ocină, încă le-a dat în mâinile slugii noastre, Dumitru Huscovici. Și uricile de moștenire, pe care le dăduseră acești mai sus scriși în mâinile credinciosului și cinstitului nostru boier, pan Stroici mare logofăt, deasemeni le-a dat în mâinile lui Dumitru Huscovici.

De aceia, să fie slugii noastre Dumitru Huscovici aceste părți de ocină și dela noi cu tot venitul.

Dar un ispisoc pe care l-a avut credinciosul și cinstitul nostru boier, pan Stroici mare logofăt, dela domnia mea pentru această a șasea parte de ocină din jumătate de sat din Hârjavinți, de cumpărătură, nu l-a dat în mâinile lui Dumitru Huscovici, pentrucă nu a putut să-l găsească, pentrucă l-a pierdut. Iar dacă se va afla vreodată, să se rupă.

Și altul să nu se amestice, înaintea acestei cărți a noastre.

Scris la Suceava, în anul 7107 <1599> Martie 30.

Domnul a poruncit.

Pentru această a șasea parte din jumătate de sat din Irjaveni, pe care îl vânduse Parasia, am iscălit Stroici logofăt.[1])

Buzinco <a scris>.

Acad. R.P.R., DXCII/211.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

316

1599 (7107) Aprilie 1, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit slugii noastre, Bogdan diac, fiul lui Iurie, dreapta lui ocină și cumpărătură, satul Ostăpciani, care este mai jos de târgul Ștefănești, între siliștea Rânghilești și între Fântâna Băscaciani, la isvor, din ispisocul de cumpărătură pe care l-a avut dela Ioan voevod și din privilegiu de întărire pe care l-a avut dela Iancul voevod și dela Aron voevod.

[1]) întreaga frază, scrisă de mâna lui Lupu Stroici logofăt.

De aceia, să-i fie şi dela noi uric şi întărire cu tot venitul. Si altul să nu se amestece.

Scris la Suceava, 7107 ‹1599› Aprilie 1.

Domnul a zis.

Stroici logofăt a învăţat. Şi a iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›

Pepelea ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CIII/10.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

317

1599 (7107) Aprilie 15, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat şi am întărit lui Ionaşco şi lui Turcei şi Anteniiei, copiii Nastasiei, cneaghina lui Moghilă pârcălab, dreapta lor ocină a patra parte din satul Nelipouţi, care este în ţinutul Hotinului, din ispisocul pe care l-a avut mama lor Nastasia dela acest Petru voevod, danie dela Dumitru Movilă fost mare vătag, pentrucă îi era de cumpărătură, împreună cu tatăl lor, Movilă pârcălab dela Din‹ga› diac, pentru 3000 de zloţi tătăreşti.

Pentru aceia, să le fie şi dela noi uric şi ocină, cu tot venitul.

Şi altul să nu se amestece.

Scris la Suceava, 7107 ‹1599› Aprilie 15.

Io Eremia voevod ‹m. p.›

Stroici mare logofăt a învăţat. Şi am iscălit Stroici logofăt ‹m. p.›

Pepelea ‹a scris›.

Faceţi-i uric.[1])

‹Pe verso, însemnare din sec. XVIII:› ◊ Eu Costandin Stărcia, pârcălabul de Hotin, l-am dat la Avram acest dires ◊.

Acad. R.P.R., XL/87.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

318

1599 (7107) Aprilie 15, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele, rugătorilor noştri tuturor monahilor dela mânăstirea Săcul, ca să fie tari şi puternici cu această carte a domniei mele să pască oile mânăstireşti pe braniştea care a fost a cetăţii Neamţului şi să facă stână acolo unde le va fi voia.

Pentru aceia, să nu aibă a-i opri Agăpianii, nici alţii nimeni dela acea braniştе, înaintea acestei cărţi a noastre.

[1]) scris de altă mână.

Scris în Suceava, în anul 7107 ‹1599› Aprilie 15.
Însuşi domnul a poruncit.
Eu Eremie voevod ‹m. p.›
Marele logofăt a învăţat.
† Nebojatco ‹a scris›.

Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, LXXXII/10.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad rom. din 1774.

319

1599 (7107) Mai 2, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni mari şi mici, sluga noastră Cozma şi fratele lui, Ştefan şi surorile lor, Iordosia şi Ana, fiii Gaftonei şi deasemeni verii lor, Rusul şi Toader, fiii lui Condrea, toţi nepoţii Stancăi, strănepoţii lui Luca Dereptate, de bună voia lor, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi şi au vândut dreapta lor ocină şi dedină din dreptele lor urice[1]) de întărire, pe care le-a avut străbunul lor, Jurja Tomăscul dela Ştefan voevod cel Bătrân şi dela Petru voevod cel Bătrân, a patra parte din satul Mircesti şi a patra parte din satul Cozmeşti ce este în ţinutul Sucevei, cu loc de iazuri şi de mori şi cu a patra parte din podul plutitor; aceia au vândut credinciosuli nostru Nicoară logofăt, pentru două sute taleri număraţi. Şi s'a sculat credinciosul nostru Nicoară logofăt şi a plătit deplin toţi aceşti mai sus zişi bani, 200 taleri, în mâinile tuturor acelor mai sus scrişi oameni, dinaintea noastră şi dinaintea întregului nostru sfat.

Deci noi, văzând tocmeala de bună voie şi plata deplină şi noi deasemeni şi dela noi am dat şi am întărit mai sus scrisului credinciosului nostru Nicoară logofăt, acele înainte zise părţi de ocină, a patra parte din Mircesti şi a patra parte din Cozmeşti, în ţinutul Suceava şi cu loc de iazuri şi de mori şi cu a patra parte din podul plutitor, ca să-i fie şi dela noi uric şi ocină cu tot venitul.
Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.
Scris în Suceava la anul 7107 ‹1599› Mai 2.
Domnul a poruncit.
Stroici mare logofăt a învăţat şi a iscălit, Stroici logofăt ‹m. p.›
Faceţi-i uric.
Nicoară ‹a scris.›

Acad. R.P.R., CLXXV/235—235 a.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete timbrată.
Cu o trad. rom. din 1782.

[1]) « urice », aşa în orig.

320

1599 (7107) Mai 6.

† Adică eu, Stroici logofăt, recunosc cu acest înscris cu mâna mea, că m'am împrumutat la pan Toader Veaveriță vornic, cu o sută șaptezeci de ughi. Aceasta să se știe.

In anul 7107 <1599> Mai 6.

Eu Stroici logofăt.

Acad. R.P.R., XL/88.
Orig. slav, hârtie.
Textul întreg scris de mâna lui Lupu Stroici mare log.

321

< 1599 > Mai 18, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Scriem slugii noastre credincioase, Mănăilă pârcălab de Soroca. Cum vei vedea această carte a noastră, tu să mergi în satul Grozești și să cercetezi cât va fi hotărît și ce vor fi lucrat și se vor fi așezat acolo acești oameni, Lazăr cu frații lui, iar tu tot pentru tot să faci plată acestor oameni, dela Albotă pârcălab. Deasemeni și doi cai ce au dat lui Ion voevod pe acel loc să aibă a le da, fiindcă s'au pârît de față înaintea domniei mele cu Albotă pârcălab și mai sus scrișii oameni au rămas dinaintea noastră și din toată legea, deoarece lui Albotă i-a fost danie uricită mai înaintea lor și i-am judecat să le întoarcă caii și ceeace vor fi lucrat acolo.

Pentru aceasta vă dăm de știre, altfel să nu faci.

Scris în Suceava, Mai 18.

† Domnul a zis.

† Stroici mare logofăt a învățat.

† Pepelea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Nemați, LXXII/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Datat din 1599, când Mănăilă figurează în divan ca pârcălab de Soroca.

322

1599 (7107) Iunie 9.

7107 1599 Iuni<e> 9.

Ispisoc dela Irimie Movilă voevod, tălmăcitu *deasemenea* de pit<a>r Ioan, întăritor lui Fedor pitărelul pe o parte ce să va alegi din sat Dumeni, ce este piste Prut, în ținut Hotinului, la Ezerul Albu, care au cumpăratu dela Tudosca, fata lui Achim.

Acad. R.P.R., ms. rom. 3392, f. 80 v.
Rezumat rom. din 1809.

1599 (7107) Iunie 13, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit sfintei mânăstiri Bistrița drepții săi robi [1]) Țigani anume: Gligorie cu femeia și copiii și Drăgoiu cu femeia și copiii și Eremia cu femeia și copiii și Drăgan cu femeia și copiii, pentrucă un Țigan al mânăstirii a fost ucis, să fie el în locul lui, și Tanul cu femeia și copiii și Gheorghie cu femeia și copiii și Coțiha cu femeia și copiii și Maxin cu femeia și copiii și Nichita cu femeia și copiii și Mircioagă cu femeia și copiii și Iachim cu femeia și copiii și Vicol cu femeia și copiii și Moșul cu femeia și copiii și Vasilie *Cărbune* cu femeia și copiii și Ștefan cu femeia și copiii și Draxin cu femeia și copiii și Ion cu femeia și copiii și Drăgoiu Cioro cu femeia și copiii și Ion, fratele lui Eremia, cu femeia și copiii și Trifan cu femeia și copiii și Năgară cu femeia și copiii și Banul cu femeia și copiii și Păcurariu cu femeia și copiii și Lupul cu femeia și copiii și Moșco cu femeia și cu copiii și Dula cu femeia și copiii și Mihăilă cu femeia și copiii și Tămpur cu femeia și copiii și Chiracon cu femeia și copiii și Bucur cu femeia și copiii și Vasilie Țola cu femeia și copiii și Petrica cu femeia și copiii și Codrișan cu femeia și copiii și Ihnat cu femeia și copiii și Sangriu cu femeia și cu copiii și Țancul cu femeia și copiii și Scănteae cu femeia și copiii și Ivan cu femeia și copiii și Boban cu femeia sa și Ciocârlan cu femeia și copiii și Dumitru cu femeia și copiii și Maxin, ginerele lui Țanul, cu femeia și copiii și Drăgoiu Tola cu femeia și copiii și Strucico cu femeia și copiii și Nistor cu femeia și copiii și Andronic cu femeia sa și Vitolt cu femeia și copiii și Bărnat cu femeia și copiii și Trepăduș cu femeia și copiii și Leuștan cu femeia și copiii și Rupa, fiul lui Drăgoiu, cu femeia și copiii și Danciul cu femeia și copiii și Șteful, fiul lui Danciul cu femeia și copiii; care acești Țigani mai sus scriși le sunt drepți robi Țigani.

Iar altul să nu se amestece, înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Suceava, în anul 7107 ‹1599› Iunie 13.

Insuși domnul a spus.

Eu Eremia Moghilă voevod ‹m. p.›

Hatmanul a învățat.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava-Iași, XXVI/2.
Orig. slav, hârtie pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII, ibid. XXXI/2.

[1]) « holopi » în org.

1599 (7107) Iunie 13, Suceava.

Suret di pe ispisoc sîrbăsc dela Ieremia Moghilă voevod. Let 7107 «1599» Iunii 13.

Precum au venit înnainte noastră şi înnainte tuturor boerilor noştrii a Moldaviei, a mari şi a mici, al nostru credincios Necoră logofăt şi au părăt pe Havriş şi pe Matieş şi pe Pricop şi pe Radul, zăcând precum ei au făcut satul Burdujănii, ce este la fântăna La Trii Hărtoape, supt dumbravă, între hotarul satelor lui: Cutova şi Visoca. Iar cei de mai sus zişi oameni, Havriş şi cu răzeşii lui, aşa au răspuns precum nu este acel sat între hotarul satelor lui de mai sus scrişi, ci ei au făcut acel sat în loc pustiiu. Şi au arătat nou<ă> şi un ispisoc de danie şi de cumpărătură pe loc pustiu, dela Ioan voevod.

Deci la aceasta, domniia me şi cu tot sfatul nostru i-am judecat pe dănşii după legea ţării şi am ales doi boeri, ali noastre credincioasă slugi, pe Ciomărtan vătav de hănsari şi Manoilă părcălab de Soroca şi i-am triimes pe dănşii acolo, ca să strângă oameni buni şi bătrâni şi să socotiască cu dreptate de este acel sat anumii Burdujănii făcut în hotarul satilor Cutova şi Visoca, precum au zis credinciosul logofătu noastru Necora, sau nu.

Şi la aciasta, credincioasăle noastre slugi de mai sus scrişi Ciomărtan vătav de hănsari şi Manoilă părcălab Sorocăi, aşa au mărturisit înnainte noastră şi înnainte boerilor noştrii, precum au aflat cu oameni buni şi bătrâni, precum acel de mai sus scris sat anumi Burdujăni, este aşăzat pe hotarul Cotovii şi Visocăi şi nu este acolo, nici au fost, locu pustiiu.

Deci cei de mai sus scrişi oameni, Havriş şi cu răzeşii lui, au rămas denainte noastră şi din toată leagia noastră. Însă după aciasta s'au tocmit sânguri ei între dănşii, de bună voe lor, de nimine sălişi, nici asupriţi şi cel de mai sus scris al nostru credincios Necora logofăt au dat de mai sus scrişilor oameni, lui Havriş şi răzăşilor lui a patra parte dentr'un loc pustiiu ci-i pe Căenari, ţinut Sorocăi, la fântăna pe Eleşăuca, ci-au fost supt ascultare hotarului satului său Visoca, pentrucă au dat satul Visoca doisprezece boi pentru o moarte ci s'au fost făcut acolo la acel loc pustiiu, în zilili lui Petru voevod, ca să fii lui Havriş şi răzeşilor lui, cu tot venitul, pentru acele ce au fost făcut ei întru acel de mai sus scrişi satul Burdujăni, că n'au fost loc pustiiu. Şi ispisocul de danii şi de cumpărătură ce au avut dela Ioan vodă, încă l-au dat pre el credinciosului al nostru Necora logofăt.

Pentru aceia di acum înnainte, acel de mai sus scris <sat> anumi Burdujăni, supt dumbrava la fântăna La Trii H<ârto>ape, ca să fie credinciosului nostru Necora logofăt şi dela noi, uric şi cu tot venitul şi să nu aibă a mai părâ pre el pentru aciastă pără nici a dobândi niciodată în veci, piste aciastă carte a noastră.

S'au scris în Suceavă.
Stroici *mare* logofăt au învăţat şi au iscălit.
S'au tălmăcit de Gheorghie Evloghie dascăl, 1782 Ghen<a >r 1.

Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, LXXVII/2.
Trad. rom.

325

1599 (7107) Iunie 15, Suceava.

Io Eremia<Moghila>[1]) voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, Dragoman din Măstecani, cu un ispisoc făcut de mâinile părintelui nostru Nicanur fost episcop de Roman şi dela alţi mulţi boieri: Ţopa staroste şi Neagul vornic şi Marco pârcălab şi Pântea vatag şi Gligor şi Căcicodan şi Gligor Siviţ şi Streaşin şi Şarpe şi Eremia şi Ion Zănoagă şi Lazor, toţi vataji şi popa Bilţu şi popa Cozma şi popa Daniil şi popa Isaico şi popa Platon şi iarăşi alţi oameni buni şi dintre oameni [2]) megiaşi şi astfel era scris în acel ispisoc, că s'a sculat Bolca, fiica Marei, sora lui Dragoman din Măstecani şi a dat toată partea ei din satul Măstecani, cât i se va alege partea de ocină şi cumpărătură, ce a avut-o ea în Măstecani şi vie, aceea a dat-o fratelui său Dragoman [3]) ca să se folosească, de buna voia ei şi pentru sufletul ei.

Şi iarăşi s'a sculat Dragoman[3]) însuşi şi a dat acea ocină pe care i-a dat-o Bolca, sora lui, sfintei mânăstiri de călugăriţe dela Cetăţue, care este în ţinutul Cohurlui, la gura Cohurluiului şi care este zidită de Preadvici fost logofăt, în numele sfântului arhierarh şi făcător de minuni Neculae. Şi partea lui Dragoman de ocină şi vie şi fânaţ şi în grind şi în sat şi la câmp şi vad de moară în Prutuleţ, iarăşi le-a dat acelei mânăstiri din Măstecani, care este mai sus scrisă.

Pentru aceia şi domnia mea i-am dat şi i-am întărit toate care sunt mai sus scrise sfintei mânăstiri şi sfintei biserici cu tot venitul.

Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.
Scris în Suceava, în anul 7107 <1599> Iunie 15.
Domnul a zis.
Necoară logofăt a învăţat.
Serghie a scris.

Arh. St. Iaşi, CCCXXVIII/1—2.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
Cu o trad. rom. din 1763.
O altă trad. rom. din 1836, ibid., Anaforale, nr. 2, f. 267.

[1]) rupt.
[2]) ◊ oameni ◊, adaos deasupra rândului.
[3]) corectat apoi: ◊ Preadvici logofăt ◊.

326

1599 (7107) Iulie 3, Suceava.

† Eremia Movilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat şi am înnoit această carte a domniei mele, rugătorilor noştri călugări dela sfânta mânăstire a Neamţului ca ori câte gloabe şi deşugubini se vor face în satul lor Horodiştea, ce este în ţinutul Orheiului, slugile noastre pârcălabi şi globnici şi deşugubinari să nu aibă a-i învălui, nici a le lua, numai să aibă a-i judeca, dacă vor avea vreo pâră, şi ferăia să şi-o ia, iar alte silnicii să nu aibă a face, pentrucă domnia mea m'am milostivit şi le-am lăsat să fie pentru ciubote rugătorilor noştri călugărilor dela sfânta mânăstire mai sus scrisă. Iar dacă cineva va fi vinovat de moarte, slugile noastre deşugubinari să nu aibă a-i învălui, ci pe acel vinovat să-l prindă călugării şi să-l aducă la domnia mea. Deasemeni să nu aibă a-i învălui pentru podvoade, nici care fără bani să nu le ia.

Pentru aceia, nimeni dintre slugile noastre pârcălabi sau globnici sau deşugubinari şi podvodari să nu aibă a-i învălui înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Suceava, 7107 <1599> Iulie 3.

Necoară logofăt a învăţat.

Pepelea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, LXV/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. dela sfârşitul sec. XVIII şi alta rusească.

327

1599 (7107) Iulie 10, Huşi.

Suret dela velitii boiar<i>, l<e>t 7107 <1599> Iulie 10.

Eu Bogdan *fost mare* vornic şi Efrim *fost* vist. şi Creţul marele vătav şi Andrei vătav şi Murgoci *fost* staroste şi Burnar *fostu* uşar şi Burnar *fost* staroste şi Gheorghie *fost* armaş şi Pobiv, feciorul lui Nubiv armaşu şi Ignat cămăraş şi alţi mulţi slugitori din curtea *domnească*, facem înştiinţare precum au venit înnaintea noastră, Petrica, nepot lui Ion judele, de a lui bună voe, de nime silit, nici asuprit, ci de a lui bună voe au vândut a sa dreaptă ocină ş<i> cumpărătură a unch<i>ului său Ion judele, ci au cumpărat lui-ş pre ai săi drepţi bani dela Neacşa ş<i> dela sora ei Drăgana, fetele [1]) Jurgii, din dresuri de mărturie ce are dela Ştefan voevod pre satul Juleştii pe Bârlad ş<i> cu loc de moară în apa Bârladului. Aceaia au vândut-o dum<i>sali lui Nestor Ureche *mare* vornic de ţara de jos, drept o mie de zloţi, carii bani toţi deplini i-au dat celui de mai sus zis Petricăi Ion judele, înnainte noa<s>tră.

[1]) «fatele» în text.

Pentru care văzând şi noi a lor învoială şi plată deplin, făcut-am şi noi aciastă mărturie, câţ‹i› ne-am aflat. Decija să aibă dumnealui a-ş‹i› face şi drese *domneşti*.

Şi pentru mai bunu încredinţarea ne-‹a›mu pus şi pe‹ce›ţile.

Scrisu-s'au aciastă mărturie de Băseanul uricarul cu mâna sa, în târgu în Huş‹i›

Iar acmu în anul l‹e›t 7269 ‹1761› Ghenari 20, s'au tălmăcit de Evloghie dascal.

Arh. St. Iaşi, CCXXXIV/2.
Trad. rom.

328

1599 (7107) ‹ Iulie după 10 › Suceava.

Tălmăcire.

Cu mila lui dumnezeu, noi Ieremia Movila voevod, domn ţării Moldaviei. Facem ştire cu această carte a noastră tuturor cine pre dânsa o vor vede seau cetindu-să o vor auzi. Adică au venit înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri boeri, mari şi mici, sluga noastră Petrica, nepotul lui Ioan judele, de a lui bună voe, de nime sâlit, nici asuprit, ş'au vândut a sa dreaptă ocină şi cumpărătura moşului seu, lui Ioan judele, pentrucă el feciori din trupul lui n'au avut şi nici alţi nepoţi mai de aproape n'au avut, fiindcă el ş'au fost cumpărat, pe drepţi şi adevăraţi banii sei, dela Neacşa şi dela sora ei, Drăgana, fete Jurji, din ispisoc de mărturie ce eale au avut dela Ştefan voevod, pe o sâleşte anume Giuleştii pe Bârlad, spre apus.

Aceia o au vândut a lui nostru credincios şi cinstit boeriu Nistor Ureche mare vornic drept 1000 taleri de argint tătăreşti. Şi s'au sculat al nostru credincios şi cinstit boeriu Nistor Ureche mari vornic şi au plătit toţi acei bani de mai sus scrişi 1000 taleri tătărăşti, în mânele lui Petrica, nepot lui Ioan judele, înaintea noastră şi înaintea a lor noştri boeri.

Deci văzând noi a lor de bună voe învoire şi tocmeală între dânşâi, pentru aceia am dat şi am întărit, a lui nostru credincios şi cinstit boeriului Nistor Ureche mare vornic pe ace de mai sus numita sâleşte, anume Giuleştii pe Bârlad, spre apus, ca să-i fie lui cu tot venitul.

Şi earăş au mai venit, înaintea noastră şi înaintea tuturor a lor noştri boeri mari şi mici, preotul Ioan dela Ţâgăneşti şi de a lui bună voea, de nime sâlit, nici asuprit, ş'au vândut a sa dreaptă ocină şi cumpărătură, o sâleşte anume Bădenii şi cu loc de moară pe apa Bârladului, pe care sâleşte de mai înainte au fost ţânut-o călugării dela mânăstirea ce se numeşte Grăjdana, ce şi lor au fost danie dela Vartic ce au fost *mare* vornic, şi lui de mai sus numitului preot Ioan dela Ţâgăneşti e-au perit 50 de boi pe ace de mai sus numita sâleşte Bădenii, pentru o moarte de om, în zilele răposatului Petru voevod. Şi călugării s'au lepădat de

acel mai sus scris loc, înaintea noastră și înaintea a tot sfatul nostru pentru atâta boi ce ei n'au putut să-i întoarcă și au lăsat acel mai sus numitu loc în pierzare, pentru ca să-i fie numitului preot Ioan ocina în veci și să fie volnic de a o vinde cui a vra, pentru a sale drepte bucate ce s'au perit pentru ace de mai sus scrisă moarte de om.

Aceia o au vândut a lui nostru credincios și cinstit boerului Nistor Ureche mare vornic, drept 120 galbini. Și s'au sculat al noastru credincios și cinstit boeriu Nistor Ureche mare vornic și au plătit toți acei de mai sus scriși bani 120 galbini în mâinile mai sus numitului preot Ioan, înaintea noastră și înaintea a lor noștri boeri.

Drept aceia și noi, dacă am văzut a lor de bună voe învoire și tocmală pentru ace primejdie, pentru aceia dar, am dat și am întărit a lui nostru credincios și cinstit boerului nostru Nistor Ureche mare vornic, pe ace de mai sus numită sâliște, anume Bădenii și cu loc de moară pe pârâul Bârlad, ca să-i fie și dela noi uric și ocină cu tot venitul și fiilor lui și nepoților și strănepoților și prestrănepoților și a tot neamului lui, cine i se va alege mai de aproape, neclintit nici odineoară, în vecii vecilor.

Iar hotarul acelor de mai sus numitei sâliște, anume Giulești pe Bârlad, spre apus și ace sâlește anume Bădenii *asemenea* către apus și cu loc de moară pe pârâul Bârlad, ca să le fie lor hotar de către toate părțile, cu a lor vechi hotară, pe unde din veac au fost.

Iar spre aceia easte credința a însumi domniei mele, mai sus scrisului, noi Eremia Movila voevod și credința preaiubutului fiu domniei mele Constandin voevod și credința tuturor boerilor noștri moldovenești mari și mici.

Iar după a noastră viață, pre cine dumnezeu va alege domn, ori din fiii noștri ori din neamul nostru, seau pre altul cine dumnezeu va alege, să fie domn pământului nostru Moldaviei, acela să nu strămute a noastră danie și întăritură, ce mai vârtos să aibă a-i da și a-i întări pre a lui drepte ocine și cumpărături, ce el pre drepți banii săi s'au cumpărat.

Iar spre mai mare tărie și întăritură acelor toate de mai sus scrise, am poruncit a lui nostru credincios și cinstit boer Lupul Stroici mare logofăt, să scrie și a noastră pecete să o lege către această adevărată carte noastră.

Au scris Ieremia Băseanul în Suceava.

Let 7107 <1599 Iulie după 10>.

Noi Eremia Movila voevod.

S'au tălmăcit de Evloghie dascălul.

7269 <1761>, Ghenar 20.

Acad. R.P.R., CCIV/100.

Copie din sec. XIX după trad. din 1761 Ianuarie 20.

Datat după mărturia din 1590 Iulie 10, când Petrica a vândut ocina din Julești lui Ureche vornicul. Ulterior s'a produs întărirea domnească.

329

1599 (7107) Iulie 22, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri mari şi mici, Jurj, fiul Chidei, nepotul lui Cârstea, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi dedină din satul Soleşti, în ţinutul Vaslui, a şaptea parte din a treia parte din sat. Insă astfel a mărturisit că nu are nimeni acea sus numită parte de ocină, ci este numai el singur. Deci a vândut slugii noastre Buciumaş pitărel, pentru o sută şi douăzeci zloţi tătăreşti şi i-a plătit lui deplin.

Deci noi, văzând tocmeala de bună voie şi plata deplină şi noi deasemeni şi dela noi, am dat şi am întărit mai sus zisei slugii noastre, Buciumaş pitărel şi femeii sale Ştefănia, acea mai înainte spusă parte de ocină din Soleşti, a şaptea parte din a treia parte şi cu parte de moară, ca să le fie şi dela noi uric şi ocină cu tot venitul.

Şi altul să nu se amestece înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris la Suceava, în anul 7107 ‹1599› Iulie 22.

Domnul a zis.

Acad. R.P.R., CCXXIV/10.
Orig. slav, hârtie, rupt, pecete timbrată.

330

1599 (7107) August 24, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea tuturor boierilor noştri moldoveni, rugătorul nostru, popa Eremia dela biserica domniei mele din târgul Iaşi şi a adus un zapis de mărturie dela Toader Negrescul din Movileni şi dela Dumitru Brăhăşescul de acolo şi dela popa Toader din Iaşi şi dela popa Ştefan şi dela popa Mârzea protopop [1]) şi dela Costea cel bătrân din Iaşi şi dela Dumitru jitnicer, spunând într'însul că a venit înaintea lor Marco Potângeanul, nepotul lui Maxim, care a fost şetrar şi i-a vândut un loc de casă din partea sa din satul Tescani şi cu trei pământuri în ţarină şi cu jirebie de casă şi cu tot ce i se va cuveni la acea casă, pentru cincizeci de taleri. Şi i-a plătit banii gata înaintea lor deplin.

De aceia, dacă am văzut acel zapis de mărturie ‹dela oameni buni› l-am crezut şi deasemeni i-am dat şi i-am întărit dela noi, ca să-i fie şi dela noi, cu tot venitul.

[1]) în textul slav ‹ potropop ›.

De aceia, altul să nu se amestece.
Scris în Suceava, în anul 7107 <1599> August 24.
Însuşi domnul a spus.
Stroici mare logofăt a învăţat. Şi am iscălit eu, Stroici logofăt <m. p.>
Drăgan Tăutul <a scris>.

Acad. R.P.R., LXXIX/23.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

331

1599 (7107) August 31, Suceava.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea domniei mele şi înaintea tuturor boierilor moldoveni, sluga noastră credincioasă, Stratilat vornic de poartă şi s'a pârît de faţă cu Ion şi cu oamenii lui din Antăleşti, din ţinutul Sucevei, pentru 50 de boi şi un cal ce i-au luat dela Stratilat.

Dar Ion şi cu oamenii lui astfel s'a pârît cu Toader Gliginco şi cu unchiul lui, Grozea Şchiopul, că au luat ei acei 50 de boi şi acel cal dela Ion şi dela oamenii lui. La aceasta a mărturisit înaintea noastră şi Pătraşco vornic de Botoşani, că a luat Toader şi cu unchiul lui, Grozea, acei boi şi acel cal dela dânşii şi de faţă a fost Veveriţă şi Mogâldea vornici de poartă.

De aceia, a rămas Stratilat pe Toader şi pe unchiul său Grozea, şi a pus înainte feraie. Pentru aceasta, să dea Grozea o parte de ocină ce are în satul Brăeşti, în ţinutul Hârlăului, lui Stratilat. De aceia, cine va voi din rudele lui să întoarcă aceasta, să aibă a da acei 50 boi şi acel cal, care sunt mai [1]) sus scrişi, în mâna lui Stratila<t> pentrucă aşa au jurat Ion şi cu oamenii lui, cu 24 jurători anume: Bercea, Toader, Nechifor, Ion, Gligul, And<r>eica, Simion, alt Ion, Trifu, Toma, Toader, Lupe, Gheorghe din Antăleşti şi Petrea din Cămărzani, Văscan, Ionaşco, Sava, Măteiu de acolo, Gheorghe din Spătăreşti, Toader din Broşteni, Ionaşco din Tâmpeşti, Gligor din Obârşie, Ionaşco din Leucuşeşti împotriva lui Toader şi a lui Grozea.

Astfel să se ştie, înaintea acestei cărţi a domniei mele.
Scris la Suceava, în anul 7107 <1599> August 31.
Însuşi domnul a poruncit.
Neacoară logofăt a învăţat.
Tăbuci <a scris>.

Arh. St. Iaşi, CCXXII/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1833.

[1]) « mai », aşa în orig.

332

‹ 1599 Septembrie 1 — 1600 Aprilie › 7108, Suceava.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră, Isac Ghigoescul, fiul ... [1]), nepotul lui Urduşaş, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi dedină, toată partea lui, cât se va alege, din satul Săoani pe Siret, ce este în ţinutul Romanului, din privilegiul ce l-a avut bunicul lui, Urdugaş, dela Ştefan voevod cel Bătrân şi dela Petru voevod, aceasta a vândut-o slugii noastre, Gligorie Balşe ceaşnic, pentru patruzeci de taleri număraţi. Şi i-a plătit deplin.

De aceia, văzând noi tocmeala lor de bună voie între dânşii şi noi deasemeni şi dela noi, am dat şi am întărit slugii noastre credincioase, Balşe ceaşnic, această mai sus zisă ocină din satul Săoani, ca să-i fie şi dela noi, cu tot venitul.

Şi altul să nu se amestece.

Scris în Suceava, în anul 7108 ‹1599—1600›.

Domnul a spus.

Marele logofăt a învăţat. Şi a iscălit, Stroici mare logofăt ‹m. p.›

Nebojatco ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CCCCLXVII/3.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

333

1599 (7108) Septembrie 5, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghila voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că această adevărată slugă a noastră credincioasă, Simion Jorea vornic de gloate, ne-a slujit nouă drept şi credincios. Deci noi, văzând slujba lui dreaptă şi credincioasă către noi, l-am miluit cu deosebita noastră milă şi i-am dat şi i-am întărit în ţara noastră Moldova, dreapta sa ocină şi cumpărătură din privilegiul de cumpărătură pe care l-a avut dela acest Petru voevod, a treia parte din satul Costeşti, care este peste Prut, unde cade Ciuhurul în Prut, partea de sus, cu grădini şi cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, pe care el însuşi şi-a cumpărat-o pentru şase sute de zloţi tătăreşti dela Toader Lucoci, fiul lui Lucoci pisar, din privilegiul pe care l-a avut tatăl său Lucoci pisar de la Iliaş voevod de cumpărătură dela Petriman Crăniţă, din uricul pe care l-a avut Petriman Crăniţă dela Ştefan cel Tânăr, acea toată mai sus scrisă a treia parte din satul Costeşti,

[1]) loc alb în orig.

partea de sus cu grădini şi cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur, ca să fie mai sus scrisului boier, Simion Jorea vornic şi dela noi uric şi cu tot venitul, lui şi copiilor lui şi nepoţilor şi strănepoţilor lui şi răstrănepoţilor şi întreg neamul lui cine i se va alege mai de aproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acelei a treia părţi din satul Costeşti cu grădini şi cu loc de iaz şi de moară la Ciuhur să-i fie hotar din vatră şi din cârup şi din grădini şi din apă, tot a treia parte, iar din celelalte părţi după vechiul hotar, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credinţa domniei noastre, a mai sus scrisului, Io Eremia Moghila voevod şi credinţa preaiubitului şi din inimă fiu al domniei mele, Io Costantin voevod şi credinţa boierilor noştri: credinţa panului Ureche vornic de ţara de jos, credinţa panului Grigorcea vornic de ţara de sus, credinţa panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credinţa panului Ştefan şi panului Dumitrachie pârcălabi de Neamţ, credinţa panului Ciolpan şi a panului Toader pârcălabi de Roman, credinţa panului Simion hatman şi portar de Suceava, credinţa panului Gligorie postelnic, credinţa panului Bosiioc spătar, credinţa panului Barnoschi ceaşnic, credinţa panului Gligorie stolnic, credinţa panului Simion vistier, credinţa panului Cărăiman comis şi credinţa tuturor boierilor noştri moldoveni, mari şi mici.

Iar după viaţa noastră, ‹cine va fi domn al ţării noastre, Moldova›[1]) sau din copiii noştri sau din neamul nostru sau iarăşi pe cine va alege dumnezeu să fie domn acestei ţări a noastre, Moldova, acesta să nu-i clintească dania şi întărirea noastră, ci să-i dea şi să-i întărească, pentrucă este dreapta lui ocină şi cumpărătură.

Iar pentru mai mare putere şi întărire a tuturor celor mai sus scrise, am poruncit credinciosului şi cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt, să scrie şi să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

‹A scris› Marco Pepelea, la Suceava, în anul ...[1]) Septembrie 5 zile.

‹Pe margine scris mic, contemporan:› 7108 ‹1599› Septembrie 5.

Acad. R.P.R., Peceţi, nr. 253.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.
Cu o trad. rom. din a doua jumătate a sec. XIX.
Datat după divan şi după însemnarea de pe margine cu care concordă.

334

‹ 1599 Septembrie — 1600 Aprilie › 7 (7108.)

Suretul uricului mării sale Irimie Moghila v‹oe›vod, din *anul* 7108 ‹1599—1600› în *7 zile*.

Iată aciastă adevărată sluga noastră Bogza logofătul, milostivitu-ne-am

[1]) loc rupt în orig.

spre însul şi dintru a noastră osăbită milă i-am dat şi i-am întărit lui, întru a nostru Moldovei pământ, pre a lui dreaptă ocină şi moşiia, dintru a lui drept<e> şi adevărate drese,de întăritură, ce au avut dela Petru v<oe>vod, o săliște să numea Vălenii, ce este pe apa Vasluiului, între Românești și între Strehoeștii şi cu loc de moară pe apa Vasluiului; drept aceia, ca să-i fie lui cu tot venitul.

Şi iarăşi aşijdere i-am dat şi i-am întărit, acestui credincios al nostru Drăghici Bogza log<o>făt, dreaptă ocină şi cumpărătură ce a avut el, dela Iancul v<oe>vod, din a treiia parte din satul Gurcanii, a şasea parte, parte Hogii, ce şă ia au cumpărat-o dela Theodosie egumenul de Tazlău, drept 120 de arginți tătărăşti; pentru aceia că să-i fie lui cu tot venitul.

Şi iară au venit înnaintea domnii mele şi dinaintea a lor noştri boiari, sluga noastră Cozma visternicel, de a lui bună voe, de nime asuprit, au vândut a lui dreaptă ocină şi cumpărătură din drese de cumpărătură ce au avut dela Petru v<oe>vod, giumătate din gios de satul Vălenii, lângă Poslogi, pe de amăndoao părțile pe apa ce trece prin mijlocul satului şi cu loc de moară pe aceiaş apă, ce este în ținutul Neamțului. Aceia iară au vândut-o a lui nostru credincioas<ă> slugă Drăghici Bogza logofăt, drept ... [1]) arginți tătărești, pentru ca să-i fie lui cu tot venitul.

Aşişdere iarăşi au venit, înaintea noastră şi dinaintea a lor noştri boeri, sluga noastră Ştefan şi frate său Vasile şi Petre şi sora lor, ficiorii lui Antonie, nepoții lui Ion Brahăş diiac, de a lui bună voie, de nime asuprit, ş'au vândut dreaptă ocină şi moşia din dreasă de cumpărătură ce au avut moşul Ion Brahăş diiac dela bătrânul Petre v<oe>vod, din a cincea parte, parte din sus, giumătate den sat Brăhăşeştii şi cu loc de moară în Crasna. Aceia au vândut-o ei a lui nostru credincios, lui Drăghici logofăt, drept 120 de arginți tătărești, pentru aceia ca să-i fie lui cu tot venitul.

Şi iară au venit înnainte noastră şi dinnaintea a lor noştri boeri, a noastre slugi Epatie şi Constantin şi Mihăil, Ştefan şi Măriica, toț<i> ficiori Măriuți, aşişdere săminția lor: Sofroniia, fata lui Neacoară, aşijdere săminţiia lor Marcu, ficioru lui Tudosie, aşijdere iarăşi săminţiia lor Sămeon şi frate său Gavril şi sora lor Mărica, ficiorii Titienii, toți nepoții popi lui Drăghici, de a lor bună voe, au vândut a lor dreaptă ocină şi moşie din dresă de cumpărătură ce-au avut moşul lor, popa Drăghici dela Petru v<oe>vod, şi din dresă de întăritură ce au avut tot dela acela Petre voevod, tot din giumătate de satul Curtenii a patra parte, partea lor de sus [2]), ce să va alege şi cu loc de moară în Lohan, unde au fost hăleşteul Cozmii Căţene comisul. Aceia au vândut-o a lui nostru

[1]) loc alb în orig.

[2]) cuvintele «de sus» scrise deasupra rândului.

credincios Drăghici Bogze, drept 480 de arginți tătărești, pentru ca să-i fie lui cu tot venitul.

Intru aceia, iarăș am dat și am miluit pre a noastră credincioasă slugă, Bogze logofăt, cu un loc de hăleșteu, care este pe apa Rușciorii, care se numește Ț.gănești, ca să aibă el a-ș face hăleșteu din paziște, pentru a lui dreaptă și cu credință slujbă ce ne-au slujit, ca să-i fie lui nestrămutat nici odăneoară în véci.

Așijdere i-am dat și l-am miluit pre însul cu un Ț.gan, anumé Ștefan Hățe și cu muerea lui și cu ficiorii lor, carii acești mai sus zișI Ț.gani au fost a noștri drepți domnești și au fost săpat casa unui popă și i-au luat toate ale lui. Pentru aceia l-am dat credincioasăi slugii noastre Bogzei logofăt, de vreme că au plătit acelui popă toate cele ce i-au luat, ca să-i fie lui dela noi uric și ocină, cu tot venitul, lui și feciorilor și nepoților și strănepoților și a tot neamul său, ce se va alege mai de aproape, neclintit, nerușeit nici odăneoară, în vécii vécilor.

Iară hotarul acelor de mai sus scrisă ocini, ca să-i fie lui hotarăle precum scriem mai sus și împărțite de toate părțile și hotarul lor cel vechiu, care din veci au stăpânit.

Și cătră aciastă credincioasă a noastră slugă, credința mai sus scrisului Irimie [1]) Moghila v<oe>vod și pre iubiți și dintru inimă fii noștri, Costantin v<oe>vod și credința boerilor noștri, dumnalui Urécheé vornicul de țara de gios, și dumnalui Cărste vornicul de țara de sus și credința dum<i>sale fratelui domnii mele Simeon hatmanul și părcălabul Sucevii și credința dumisale lui Gheorghe părcălabul de Hotin și credința dumilor sale lui Nădăbaică și lui Dumitru Chiriță părcălabii de Neamțu și credința dumiilor sale Veveriță și Ciocârlie părcălabii de Roman și credința dumisale lui Grigore post. și credința lui Bosuioc spătariul și credința Ursului medelnicer și credința dumiisale Simion Stroici visternicul și credința dumisale Bărnovsche păharnicul și credința dumisale Gligore stolnicul și credința dumisale Cărăiman comisul și credința a tot boiarilor noștri a Moldovii, mari și mici.

Și după a noastră <viață> și domniia, pre cine va milui d<o>mnul d<u>mnezeu, ori din fii noștri, ori din frații sau sămințiia noastră, ca să fie domnu pământului Moldovii, poftim pe domniia lor ca să nu strice mila și întăritura noastră, ce mai sus am arătat, precum nici noi n'am stricat uricile de milele ce au făcut alți luminați domni, ce mai vărtos am miluit ș'am dat ș'am întărit. Pentru aceia și ei ca să aibă a-i da și a-i milui și a întări pe aceste ocine și cumpărături, pe carile cu drepți ban<ii> lor le-au cumpărat și cele ce i le-am dat, pentru dreaptă slujba lui le-am dat.

Și pentru mai mare încredințarea acestor mai sus scrisă, poroncit-am a lui nostru boiari cinst<it> și credincios dumisale Stroici mare logofăt, de-au scris și a noastră pecete au legat cătră acest al nostru adevărat uric.

---

[1]) cuvântul «Irimie», scris deasupra rândului

Am citit:
Vasile Buhăescu mare logofăt.
Tănasie logofăt de taină.

Arh. St. Iaşi, CCCCVIII/6, f. 23 v — 24.
Trad. rom. din sec. XVIII.

335

1599 (7108) Octombrie 17.

Velet 7108 <1599,> Oct<om>v<rie> 17.
Ispisoc dela Ieremia v<oe>v<o>d.

Dat-am ş<i> am miluit boerinului nostru credincios Mogălde vor<ni>cu de poartă, cu nişte mori ş<i> o prisacă ş<i> odae, ce sănt pre hotarul domnesc la Târgul Frumos, căci au slujăt domniei mele ş<i> ţării noastre cu dreptate; care acele mori ş<i> prisaca ş<i> odae au fost a Guţii uşăriu.

Deci să-i fie lui danie ş<i> miluire ş<i> alt nimi să nu aibă a să amesteca peste aciastă carte a domnii mele.

Irimie Movila v<oe>vod.

Acad. R.P.R., CLXXV/21.
Trad. rom. din sec. XIX.

336

1599 (7108) Octombrie 25, Roman.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, sluga noastră credincioasă Calin mare vatag al ţinutului Tutova, cu un zapis de mărturie dela credinciosul şi cinstitul nostru boier, pan Ureche mare vornic, că a cumpărat jumătate din jumătate de sat din Dragomireşti şi cu parte din iaz şi din loc de moară pe pârâul Smila. Şi cu privilegiile ce le-au avut bunicii lor dela Alexandru voevod, dela Toader şi dela fratele lui, Luca, fiii Muşei, nepoţii lui Ivan şi Ionuz şi ai lui Vasile, fiii lui Eremia şi dela Condrea, fiul lui Ilie, toţi nepoţii şi strănepoţii ai Cârstinei, sora lui Ivan, pentru patruzeci taleri de argint.

De aceia noi, văzând acel mai sus scris zapis şi de mărturie şi de cumpărătură, ne-am încredinţat şi am dat slugii noastre credincioase, Calin mare vătag, acea înainte zisă parte de ocină, jumătate din jumătate de sat din Dragomireşti şi cu partea lui din iaz şi din loc de moară pe pârâul Smila, ca să-i fie şi dela noi uric şi ocină cu tot venitul.

Şi altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris la Roman, anul 7108 <1599> Octombrie 25.
Domnul a zis.
Stroici mare logofăt a învăţat. Şi am iscălit eu, Stroici logofăt <m. p.>
Dumitru a scris.

Acad. R.P.R., CLVII/50.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

337

1599 (7108) Noembrie 20, Suceava.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat şi am întărit slugii noastre credincioase Voicu pârcălab de Soroca, dreapta lui ocină şi cumpărătură din ispisocul de cumpărătură pe care l-a avut dela acel Petru voevod, siliştea Păşcani ce este în ţinutul Iaşilor, pe Ciuluc, pe amândouă părţile Ciulucului, pe care şi-a cumpărat-o dela Paşco neamuş, pentru o mie zloţi tătăreşti.

Pentru aceia, să-i fie şi dela noi uric şi întărire cu tot venitul. Şi altul să nu se amestece.

Scris în Suceava, în anul 7108 <1599> Noemvrie 20.
† Domnul a poruncit.
† Stroici mare logofăt a învăţat. Şi am iscălit eu, Stroici logofăt <m. p.>
Faceţi-i uric.
Pepelea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Precista — Răducanu, III/1.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată.

338

1599 (7108) Decembrie 4, Iaşi.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, mari şi mici, sluga noastră, Porcea aprod, fiul lui Carachiuzel şi al Mariţei, nepotul lui Coste logofăt, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a vândut dreapta sa ocină şi dedină din ispisoc de împărţeală ce a avut dela însumi domnia mea, a treia parte din satul Todereşti, partea de sus şi cu loc de mori pe pârâul Bârladului şi pe Şacovăţ şi cu o poiană dela mânăstirea zisă Rafail şi cu grădini şi cu vie acolo la mânăstirea ce este în ţinutul Vaslui. Aceia a vândut slugii noastre Ursu Pătrăşcan fost staroste şi cneaghinei lui, Nastasia, pentru o sută şi cincizeci taleri de argint.

Şi s'a sculat sluga noastră mai sus scrisă, Ursu Pătrăşcan fost staroste şi cneaghina lui, Nastasia şi au plătit deplin 150 taleri de argint, în mâinile lui

Porcea, fiul lui Carachiuzel şi al Maricăi, nepotul lui Coste logofăt, dinaintea noastră şi dinaintea boierilor noştri.

Deci noi, văzând întocmirea lor de bunăvoie şi plata deplină şi noi deasemeni am dat şi am întărit slugii noastre mai sus scrise Ursu Pătrăşcan fost staroste şi cneaghinei lui, Nastasia, acea a treia parte din satul Todereşti, partea de sus şi cu loc de mori pe pârâul Bârladului şi pe Şacovăţ şi acea poiană dela mânăstirea zisă Rafail şi cu grădini şi cu vii acolo la mânăstire, ca să le fie şi dela noi ocină şi cumpărătură cu tot venitul şi altul să nu se amestece.

Scris în Iaşi, în anul 7108 <1599> Dec<embrie> 4.

Însuşi domnul a zis.

Stroici mare lofogăt a învăţat. Şi a iscălit Stroici logofăt <m. p.>

Faceţi-i uric..

† Drăgan Tăutul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Socola, V/1.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete timbrată.

339

1599 (7108) Decembrie 8.

Altu ispisoc dela Eremie vodă din văleat 7108 <1599> Decemvrie 8, întăritură lui Grigore diiac pe trei locuri de casă şi pe o a trie parte de locu de casă, ce-au cumpărat dela strănepoţii Stanciului din satu din Obrăceni din giumătate de acel satu din parte de jos, din ispisocu dela Ilieş voevod, care acele locuri le-au cumpărat dela Cărste şi dela Cătălina, ficiorii lui Samoilă, nepoţi Renghei şi dela Condre, ficiorul Agafii şi dela seminţiile lui şi dela Anuşca Fărtătoac, fata Anghelinei, nepoata Mandei şi dela nepotul ei Rugină şi dela săminţie lor Sofronie şi dela Păcurar şi dela Condre, ce le-au fostu şi lor cumpărătură dela Pupăză, strănepotul Stanciului.

Arh. St. Buc., Condica m-rii Barnovschi, nr. 645, f. 36.
Rezumat rom.

340

1599 (7108) Decembrie 17.

† Suret scos den sărbiia pe moldovenii, dela domnul Irimiia Moghila vod<ă>, den let 7108 <1599> Dec. 17.

Ioan Irimii Moghila vod<ă>, cu mila lui dumn<e>dzău, domnu ţărei Moldovii. Iată dup<ă> a lui voe au vinit înainte noastră şi înainte ai noştre tuturor boer<i> al Moldovii, a mar<i> şi a mici, al nostru credincios şi precinst<it> boer, dum<ne>lui Grigorce marile vornec de ţara de sus, de nime silit, nici asuprit, ş'au lăsat mai înnainte de moarte lui ş'au dat a luii drepte ocin<i> şi moşii dentr'a

lui drepte dresă, trei sate, anum‹e› Tăistrenii, cu iaz şi cu mor‹i› în apa Coboltii şi altu sat Tărnauca şi satul Hnilovodea, diasupra Răutuluii, cari aceste sate sintu într'un hotar în ţănutul Sorocii.

Acest‹e› li-au dat sfi‹n›tii m‹ă›n‹ă›st‹i›ri ce s‹ă› chiiamă Voroneţ, und‹e› este hram sf‹ân›tului şi slăvitului marelui mucenic şi purtăto‹r› de biruinţă a luii H‹risto‹s›, Gheorghe şi und‹e› să odihnescu sfintele moaştii a precuviosului şi purtătorului di d‹u›mn‹e›dzău părintelui nostru Daniil cel Nou şi trupul acistui scris mai sus boer au lăsat să-l îngropé în m‹ă›n‹ă›st‹i›ri Voroneţ.

Şi au făcut însăş săngur al său zapis sf‹in›tii m‹ă›n‹ă›st‹i›r‹i› pre aceste sate ce s'au scris mai sus, cu mare blăstăm cum neméne den rudenielé luii ca s‹ă› nu aibă necio triab‹ă›. Iar cine să vor ispiti să străce a lui danie, acela să fie proclet şi cu tricletul Arie şi ca s‹ă› fie neertat dela domnul dumn‹e›dzău, cel ce au făcut ceriul şi pământul. Iar rugătorii noştri dela aciastă mai sus num‹i›tă m‹ă›n‹ă›st‹i›ré, ca s‹ă› aibă pre dănsul a-l greji şi a-l poméne şi să-ii facă luii pamente den an în an în dzuoa sf‹ă›ntuluii arhanghel Mihail şi Gavriil şi ca s‹ă› fie lui şi părenţilor luii vecinecă pominiri.

Pintru aciia, altul ca s‹ă› nu s‹ă› amestice.

Acad. R.P.R., LXXXIII/48.
Trad. rom. din a doua jumătate a sec. XVIII.
În continuare, pe aceiaşi hârtie se află încă două doc.: LXXXIII/49 şi LXXXIII/50.

341

1599 (7108) Decembrie 21.

Suret *deasemenea* de pre un zapis a Haruţului, din l‹ea› 7108 ‹1599› Dec‹embrie› 21 *zile*.

Adecă eu Haruţul însumi pre mine am făcut acestu zapis, precum am luatu eu o sută şi cinzeci de taleri dela dumnealui Boul vistérnic, dela naşterea lui H‹risto›s până la înălţarea domnului; şi la zioa înnălţării să-i dau dum‹i›sale toţi banii aceştiia, care mai sus scrie, o sută şi cincizeci de taleri.

Iar de nu aş da dum‹i›sale banii, ce s'au zis mai sus, la zioa însemnată, să aibă dumnealui Boul vistérnic a lua şi a stăpâni toate părţile méle de ocină din satu din Rătești. Şi după adevărata credinţă şi dreptate, ce va tréce mai multu, moşiia mea, ca să aibă dumnealui Boul vist. a-m‹i› mai da mie, pre a mea parte de ocină din jumătate de sat, a treia parte.

Pentru aciasta, am datu acestu uric dum‹i›sale Boului vist., pentru toţi banii aceştiia. Şi pentru mai mare credinţă, însumi eu am scris şi am pus şi pecetea mea pre acestu zapis.

Acad. R.P.R., CCXX/13.
Trad. rom. din sec. XVIII.

1600 (7108) Ianuarie 5, Suceava.

† Cu voia tatălui şi cu ajutorul fiului şi cu săvârşirea sfântului duh. Adică eu, robul stăpânului meu Iisus Hristos şi închinător al troiţei, Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit, cu bună voinţă cu inimă curată şi luminată, din tot sufletul nostru şi cu ajutorul lui dumnezeu, socotind şi urmând binecinstitorilor domni de mai înainte, care au miluit şi au întărit sfintele mânăstiri, pentru aceia şi domnia mea am dat şi am miluit ruga noastră nou zidită a răposatului domn, Io Petru voevod, veşnică pomenirea domniei sale, mânăstirea numită Galatia, unde este hramul înălţarea domnului dumnezeu şi a mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu un sat anume Vălceştii, ce este în ţinutul Sucevei, pe Siret, care acel sat a fost cumpărat pe bani gata de binecinstitorul domn mai sus scris, Io Petru voevod şi dat sfintei mânăstiri mai sus scrise.

Astfel şi domnia mea am dat şi am miluit şi am întărit sfânta mânăstire cu acel sat mai sus scris, ca să nu aibă a da domniei mele nicio dabilă, nicio muncă să nu lucreze, să nu dea nici gorştină de oi, nici de porci, nici desetină de stupi, nici 50 de aspri, nici doi zloţi,nici o dabilă, dacă se vor mai adăuga nişte dabile în ţara domniei mele; numai birul mare împărătesc să-l dea şi ei singuri să aibă a-l strânge şi a-l aduce în mâinile domniei mele. Iar nimeni altul dintre slugile domniei mele, dabilari sau globnici sau desugubinari sau cămănari sau oricine va umbla cu slujba în acel ţinut, să nu aibă a intra în satul acela, să le tragă marfa sau să-i turbure, ci să fie în pace pentru toate.

Iar după viaţa noastră, cine va fi domn, dintre copiii noştri sau din neamul nostru sau iar pe cine va alege dumnezeu să fie domn în ţara noastră Moldova, acela să nu clintească dania şi miluirea noastră, ci să dea şi să miluiască şi să întărească sfânta mânăstire. Iar cine se va ispiti să strice dania şi miluirea noastră, unul ca acela să fie blestemat şi de trei ori blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului şi al pământului şi de 4 evanghelişti şi de 12 sfinţi apostoli fruntaşi şi de 318 sfinţi părinţi care au propovăduit la Nicheia în primul sfânt sobor şi să aibă parte cu Iuda şi cu Arie cel de trei ori blestemat şi cu alţi necredincioşi Iudei care au strigat asupra lui Hristos mântuitorul nostru, sângele lui asupra lor şi asupra copiilor lor, cum şi este şi va fi, şi să aibă părîtor neadormit pe mama lui Emanuil în ziua cumplitei judecăţi, amin.

Scris la Suceava, în anul 7108 ‹1600› Ianuarie 5 zile.

Io Erimia voevod ‹m. p.›

Însuşi domnul a poruncit.

Stroici mare logofăt a învățat.
Popovici a scris [1]).

Acad. R.P.R., LI/5.
Orig. slav., parg., pecete aplicată.

343

1600 (7108) Ianuarie 8, Lungani.

Facem acest zapis precum au venit înaintea noastră Damiian, ficiorul Liliĭ din Petrești, înainte lui Roman diiac și înainte lui Stan din Lunganu și a Grecului celui bătrân și a ficiorilor lui: Toader, Grigorie și Nistre și înainte lui Toader Căsiian, de a lui bună voe, de nime silit, nici asuprit, au vândut a sa driaptă ocină și moșie din sat din Petrești, din câmpu [2]) și din pădure și din poeni și din tot locul ce să va veni parte lui Damiian, acéia amu vândut-o popii lui Vasilie, drept 10 taleri, ca să-i fie lui cumpărătură.

Și pentru mai mare tărie și întăritură, și i-am făcut noi acești oamen‹i› buni, ce sintem mai sus scriș‹i›, mărturie cu acest adevărat zapis al nostru și l-am și pecetluit cu pecețile noastre.

S'au scris în Lungani, v‹ă›l‹ea›t 7108 ‹1600› Ghen. 8.

Acad. R.P.R., CLVII/26.
Trad. rom. din sec. XVIII.

344

1600 (7108) Ianuarie 9.

† Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat și am întărit rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta noastră rugă, mânăstirea numită Homor, dreptele și vechile hotare ale sfintei mânăstiri în munți, din uricul de danie pe care l-au avut dela Ștefan voevod cel Bătrân și din ispisoc de întărire pe care l-au avut dela Petru voevod; începându-se dela însăși ‹poarta sfintei mânăstiri› [3]) în sus la trecătoare până la vârful Dealului Mare și iarăși Dealul Mare până la Poiana Merilor, de acolo pe opcină până la obârșia Homorului și până la Brazii Muerii [4]) și până în Dealul Ulmului [5]) și până în Dealul Paltinului, de acolo în jos, pârâul Racova până unde cade în

[1]) «a scris» în criptogramă.
[2]) cuvintele «din câmpu» sunt scrise între rânduri.
[3]) rupt, întregit după confirmarea din 18 Ianuar 1610, Acad. R.P.R, LXXXIV/2
[4]) «Muerii» așa în orig.
[5]) «Ulmului» așa în orig.

Ihnat şi peste Ihnat, iar de acolo drumul la vârful muntelui Ge‹r›mănului [1]. şi pe opcină până la Săcătura Bucura [2]) ,până la poiana lui Ihnat şi până la Brăduleţ şi iarăşi la lozii şi până la Miezurii, de acolo la Trei Brazi peste Soloneţ până în vârful Scărişoarei, opcina în sus până la poiana Popii, apoi la Fântâna lui Dragomir, tot pe opcină la deal până la Poiana Paltinului şi pe pârâul Bucovăţ şi iarăşi Bucovăţul la vale până la Moldova şi iarăşi dela gura Bucovăţului, Moldova în sus, până la izvorul Tocilei, apoi tot trecătoarea în sus până la Dealul Mare şi dela Dealul Mare iarăşi de unde s'a început mai întâi. Acest întreg hotar mai sus scris al sfintei mânăstiri să le fie şi dela noi uric şi întărire cu tot venitul şi altul să nu se amestece.

In anul 7108 ‹1600› Ianuarie 9.

Domnul a zis.

‹Stroici mare logofăt a învăţat› şi a iscălit, Stroici logofăt ‹m. p.›

Acad. R.P.R., LXXXIV/1.
Orig. slav, hârtie, pecete timbrată, desprinsă.

345

1600 (7108) Februarie 19, Suceava.

Eremia Movila v‹oe›voda, cu mila lui dumnezeu, domn ţării Moldovii.

Scriem slugii noastre, credincios Jojiai staroste de Tecuci şi vă dăm în ştire că ni s'au jăluit sluga noastră Vasăli, ci au fost părcălab, pe nişte răzăşi ai săi din sat Medelenii acelui ţăn ‹u› t. Şi aşa au zis înainte domniii mele, că el ţăne o parte de moşie dentr'acela sat şi el n'are nicio ispravă; ci numai ei, în tărie lor, şi hotarăli au scos di pe unde au fost pusă di demult.

Pentru aciasta, dacă vii vide carte aciasta a domnii mele, dar tu să cauţi să alegi parte slugii noastre Vasăli părcălab, dispre alţi răzăşi şi caută dacă vor fi mutaţi stâlpii, să aibă a li lua 24 boi şi la domnia mea să-i trimiţi, pentru că au făcut ei sănguri de voe lor şi în tărie lor şi fără ispravă au mutat stâlpii.

Aşa să ştii. Intr'alt chip să nu faci.

S'au scris în Suciav[v]a, la anul 7108 (1600) Febr. 19.

Domnul a zis.

Marii boieri au învăţat.

Asămine s'au tălmăcit de mine, 1797 Maiu 27, Andrii tălmaci, căp‹i›tan.

Asămine şi întocma scoasă di pi tălmăcire, 1814 Oct‹om›v‹rie› 11.

Nedelcu.

Acad. R.P.R., CV/13.
Copie rom. din 1814 după trad. din 1797.

[1]) « Germănului » aşa în orig.

[2]) « Seăcătura Bucura » aşa în orig.

1600 (7108) Martie 20, Succava.

Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghilă voevod, domn al ţării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe acest adevărat credincios al nostru, pan Macri mare armaş, l-am miluit cu mila noastră deosebită, i-am dat şi i-am întărit lui şi cneaghinei lui, Nastea, ocina lor dreaptă şi cumpărătura tatălui cneaghinei Nastea, Chicer diac, a patra parte din satul Giumătăţeni, partea de jos şi a patra parte de moară ce este pe râul Jijia, care această a patra parte din Giumătăţeni şi cu a patra parte de moară dela râul Jijia, i le-a cumpărat tatăl lor Chicer diac dela Oţăl vătaf, fiul Nastasiei, nepotul lui Giurgea Giumătate, pentru trei sute de zloţi tătăreşti, din privilegiul de împărţeală ce a avut bunicul lui, Giurgea Giumătate dela Petru voevod cel Bătrân şi din ispisoc de cumpărătură dela Iancul voevod.

Şi deasemenea a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Tuduran, fiul Armeneasăi, nepotul lui Şchcaul, de bună voia lui, nesilit de nimeni şi nici asuprit şi a vândut ocina şi dedina sa dreaptă din uricul ce scriem mai sus, dintr'a patra parte a satului Giumătăţeni, două părţi. Şi a vândut credinciosului nostru Macri mare armaş şi cneaghinei lui, Nastea, pentru trei sute şi douăzeci de zloţi tătăreşti. Şi au plătit deplin, dinaintea noastră.

Şi întru aceasta, deasemeni au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Iurşea vătaf şi Grozava şi Varvara şi Sofronia şi verii lor, Toma Ilcişor vătaf şi fraţii lui, Onca şi Tiron şi Grozav şi verii lor, Tuduran şi fraţii lui, Cârstea şi Gligorie şi surorile lor, Mărica şi Sora şi Gatha şi Stanca, de bună voia lor, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi şi au vândut ocina şi dedina lor dreaptă, iarăşi din acel uric, a patra parte din satul Giumătăţeni şi cu a patra parte din moara ce este pe râul Jijia, dar partea din mijloc, care merge mai sus de stâlp, de pe amândouă părţile. Şi au vândut credinciosului nostru Macri mare armaş, pentru trei sute şi douăzeci de zloţi tătăreşti.

Şi întru aceasta deasemeni a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri această roabă numită Titiana, fiica lui Măteiu, sora Varvarei, femeia lui Bucioc, care fusese luată de Tătari, când au jefuit toată ţara Moldovei, în zilele lui Ioan voevod; şi a vândut ocina şi dedina sa dreaptă, tot dintr'acel uric, toată partea ei şi partea surorii ei Varvara, din satul Giumătăţeni ce este pe Jijia şi cu loc de moară pe Jijia şi cu grădini, fiindcă sora ei Varvara a vândut alte părţi de ocină ale ei, pe unde le-a avut. Aceasta a vândut mai sus scrisului, credinciosului nostru Macri mare armaş, pentru cincizeci de ughi galbeni; şi a plătit deplin toţi aceşti bani mai sus scrişi, 50 de ughi, în mâinile lui Casin Turcul care a scos-o dela limbile păgâne.

Şi iarăşi a venit înaintea noastră Mărîica, fiica Nastei, nepoata Cârstii, de bună voia ei, nesilită de nimeni, nici asuprită şi a vândut ocina şi dedina sa dreaptă din ispisocul de mărturie şi de întărire pe care l-a avut dela Iancul voevod, două părţi din satul Voloucinţi, dar cu partea verei ei Elinca, fiica Anei, fiindcă au făcut schimb între ele. Şi pentru aceasta a treia parte a ei din Voloucinţi a dat mai sus scrisei Elinca, fiica Annei, schimb pentru schimb, altă a treia parte din satul Bainţi. Şi a vândut tot credinciosului nostru Macri mare armaş şi cneaghinei lui, Nastea, pentru două sute de taleri număraţi. Şi ispisocul care l-a avut dela Iancu voevod deasemeni l-a dat în mâinile mai sus scrisului Macri mare armaş.

Şi deasemeni a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Mărica, fiica lui Bainschi, de bună voia ei, nesilită de nimeni şi nici asuprită şi a vândut ocina şi dedina sa dreaptă, tot dintr'acel ispisoc pe care l-au avut dela Iancul voevod, a treia parte din satul Voloucinţi. Aceasta a vândut tot credinciosului nostru Macri mare armaş şi cneaghinei lui, Nastea, pentru o sută de taleri de argint.

Şi întru aceasta, deasemeni au venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri, Lupul, fiul lui Iurescul paharnic, nepotul lui Văscan Iurescu, de bună voia lui, nesilit de nimeni, nici asuprit şi a mărturisit că a vândut cu fraţii lui, Ionaşco Druţul şi surorile lor Măgdălina şi Greaca şi Mitutca, ocina şi dedina lor dreptă din uric de danie ce au avut dela Ştefan [1]) voevod, jumătatea satului Iureşti sub Cozancea; aceasta au vândut tot credinciosului nostru Macri mare armaş, pentru o sută şi douăzeci de taleri. Şi iarăşi a mărturisit înaintea noastră că şi-au împărţit ocinele lor cu fraţii lui, Ionaşco Druţul şi surorile lui, Magdalina şi Greaca şi Mitutca.

Şi deasemeni a venit înaintea noastră şi înaintea boierilor noştri Petrea, fiul lui Ion, nepotul lui Laur şi vărul lui, Grozea şi fratele lui, Micul, copiii Petricăi şi Hardon, fiul lui Drăgan, deasemeni nepoţii lui Laur şi Bosioc, fiul lui Crăciun şi Mihalcea, fiul lui Efrim şi verele lor, Urâta şi Mărîica, nepoţii lui Drăgan ce l bătrân, de bună voia lor, nesiliţi de nimeni, nici asupriţi şi au vândut ocina lor dreaptă şi cumpărătura ce au avut dela Caico, fiul lui Semeon, nepotul lui Danciul şi din uricul ce a avut dela Ştefan voevod cel Bătrân, două părţi din tot satul Cohoneşti, ce se va alege partea lor. Acestea le-au vândut credinciosului nostru Macri mare armaş şi cneaghinei lui, Nastea, pentru o sută şi cincizeci de taleri; şi au plătit deplin toţi aceşti bani mai sus scrişi în mâinile tuturor acestor mai sus scrişi, dinaintea noastră şi dinaintea boierilor noştri.

De aceia noi, văzând tocmeala lor de bună voie şi plata deplină şi noi deasemeni şi dela noi am dat şi am întărit credinciosului nostru mai sus scris, Macri mare armaş şi cneaghinei lui, Nastea, ca să-i fie şi dela noi ocine şi cumpărătură şi uric şi cu tot venitul, lor şi copiilor lor şi nepoţilor şi strănepoţilor şi răstrănepoţilor şi întregului lui neam, cine i se va alege mai aproape, neclintit lor niciodată, în veci.

[1]) «Ştefan», aşa în orig.

Iar hotarul acestor ocine mai sus scrise să fie pe părți, cum se va alege, iar dinspre alte părți să fie după vechile hotare pe unde au folosit din veac.

Și deasemeni le-am dat și le-am întărit drepții lor robi [1]) Țigani, anume: Marfa cu copiii ei și Buna și Părasca și fiul Bunei, Ștefan și Sohiica și Ionașco, ce ei și-au cumpărat dela Toader Turciul și dela Tăutul diac și dela fratele lui, Toader, pentru două sute de zloți tătărești.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mele, Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche vornic de țara de jos, credința panului Cârstea vornic de țara de sus, credința panului și fratelui domniei mele Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Nădăbaico și a panului Dumitru Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Ciocârlie și a panului Veveriță pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Drăgan postelnic, credința panului Bosioc spătar, credința panului Simion vistier, credința panului Bârnovschi paharnic, credința panului Grigorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe oricine îl va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acela să nu-i strice dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, fiindcă el și-a cumpărat pentru banii săi drepți.

Iar pentru mai mare putere și întărire a tuturor celor de mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la acestă carte a noastră adevărată.

† A scris Arsenie Nebojatco diac la Suceava, în anul 7108 ‹1600› luna Martie 20 zile.

Eremia voevod ‹m. p.›

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 157.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.
Cu o trad. rom. din 1800, la Arh. St. Iași, CDXIV/17.

347

1600 (7108) Martie 25, Suceava.

† Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghila voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi cetindu-se, că au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră credincioasă, Apostolachi vistier

[1]) « holopi » în orig.

și cneaghina lui, Cneajna și au pârît pe slugile noastre credincioase Ghiorghie Albotă pârcălab de Soroca și pe surorile lui, Odochia și Sofronia și Mărîica și pe frații lor, Petrea Albotă și Ion Albotă, copiii panului Petrea Albotă mare vornic, pentru satul Pătrășcani, care este în ținutul Sorocăi, pe Căinar, sub movila lui Dicheciu, zicând că este dreapta danie și așezare a unchiului ei, Pătrașco cămănar, dela tatăl ei, Alexandru voevod. Iar mai sus scrișii copii ai lui Petrea Albotă mare vornic ne-au arătat privilegiul de danie și de miluire, dela Iancul voevod și de întărire dela acest Petru voevod.

Deci noi, întru aceasta, le-am socotit privilegiul și am aflat că acest sat, Pătrășcanii, este dreaptă vislujenie și danie tatălui lor Petrea Albotă vornic. Iar mai sus numitul Apostolachi și cneaghina lui, Cneajna, nu au avut niciun zapis și niciun drept. Al doilea, am cercetat și am aflat că unchiul ei Pătrașco cămănar, a fost om fără de copii, scopeț. Și întru aceasta, Apostolachi vistier și cneaghina lui, Cneajna, a rămas dinaintea noastră și din toată legea noastră, iar Gheorghie Albotă pârcălab și frații lui și surorile lui s'au îndreptat și și-au pus fierie, douăzeci și patru de zloți, în vistieria noastră.

De aceia, dacă se vor afla vreodată niște privilegii sau ispisoace pe acest sat Pătrășcanii, să nu se creadă, pentrucă acum n'au arătat înaintea noastră niciun uric, nici ispisoc, numai cu gura s'au pârît. Deci de acuma să nu se mai [1]) judece pentru acest sat, anume Pătrășcanii, nici să nu dobândească niciodată, în veci.

Și întru aceasta, deasemeni au venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, sluga noastră credincioasă, Gheorghie Albotă pârcălab de Soroca și frații lui și surorile lui, copiii lui pan Petrea Albotă vornic și au pârît pe Lazor, fiul lui Grozavul și pe fiii lui Simion și pe Drăgan și pe alți răzeși [2]) ai lor, spunând că și-au așezat satul Grozinți, ce acum se numește Grecii, dinspre răsărit, la gura Văii Grecului, pe Cobolta, în hotarul satului Albotenilor. Și întru aceasta, ne-au arătat ispisocul de danie pe care l-a avut tatăl lor, pan Petrea Albotă mare vornic, dela Alexandru voevod și deasemenea uric de danie și întărire dela Bogdan voevod Alexandrovici și deasemenea privilegiul de întărire ce au avut dela Petru voevod și dela Iancul voevod; iar mai sus zișii copii ai lui Grozav și Simion și Drăgan și ceilalți răzeși [2]) ai lor, ne-au arătat numai un ispisoc dela Ioan voevod, pe acest mai sus zis loc de ocină, de cumpărătură, pentru doi cai.

Și întru aceasta, domnia mea și cu toți boierii noștri le-am socotit privilegiul și am aflat, cu tot sfatul nostru, că le-a fost dat mai sus scrișilor copii ai panului Albotă vornic mai înainte și li s'a făcut uric de Alexandru voevod și de Bogdan

---

[1]) « mai », așa în orig.

[2]) « răzeși », așa în orig.

voevod și privilegiile înseamnă spunând. Și alta, pentru acest mai sus scris loc de ocină, care se numește Valea Grecului că a dat și a plătit pan Petrea Albotă vornic o sută și cincizeci și opt de boi și vaci, amestecați și șase sute de oi și șapte cai și treisprezece iepe cu mânji, pentru moartea unui Grec ce a fost ucis acolo și s'a dat cap pentru cap și de atunci se numește Valea Grecului. Și întru aceasta, copiii lui Gozav și ai lui Simion și Drăgan și ceilalți răzeși [1]) ai lor au rămas dinaintea noastră și dinaintea întregului nostru sfat. Și ispisocul de cumpărătură ce l-au avut dela Ioan voevod, încă l-am luat în vistieria noastră, pentrucă li s'a dat ispisoc pentru acest loc de ocină, când a fost pan Petrea Albotă vornic în pribegie, în zilele lui Ioan voevod. Iar copiii panului Petrea Albotă vornic s'au îndreptat și și-au pus fierie, douăzeci și patru de zloți, în vistieria noastră.

De aceia, să nu mai [2]) aibă a se pârî de acum înainte și nici să nu dobândească și nici să nu se creadă, dacă se vor afla cândva niște privilegii, niciodată, în veci.

Și întru aceasta, deasemeni dăm și întărim slugii noastre credincioase mai sus scrise, pan Gheorghie Albotă pârcălab de Soroca și surorilor lui, Odochia și Sofronia și Mărica și fraților lui, Petrea Albotă și Ion Albotă, copiii panului Petrea Albotă mare vornic dreapta lor ocină și vislujenie a tatălui lor Petrea Albotă vornic, din privilegiul de danie și vislujenie ce a avut tatăl lor pan Petrea Albotă vornic dela Alexandru voevod și din privilegiul de întărire ce a avut dela Bogdan voevod și dela Iancul voevod, un loc <pe> Cobolta, mai jos de gura Văii Speei, dinspre apus, unde și-a făcut casă Uhorca, pentru care loc de sat ei au avut pâră cu Uhorca și cu Horban și... [3]) și cu alți răzești ai lor, în zilele lui Petru voevod și atunci Uhorca și Horban <ei> au rămas de lege; iar mai sus zișii Gheorghie Albotă pârcălab de Soroca, cu surorile și frații lui, s'au îndreptat și privilegiile de fieric și de întărire ce le-au avut dela Petru voevod, pentru un oarecare loc de ....[3]) vislujenia tatălui lor, pan Petrea Albotă vornic: și încă i-a dat lui Petru voevod șase cai, prețuiți șase mii de aspri.

Și deasemeni dăm și întărim copiilor panului Petrea Albotă vornic dreapta lor ocină și vislujenie a tatălui lor, pan Petrea Albotă vornic, din privilegiul de danie și de întărire ce a avut dela Alexandru voevod și dela Bogdan voevod și din privilegiul de întărire ce au avut dela Petru voevod și dela Iancul voevod, un loc de sat pe Căinar, dinspre răsărit, în fața satului Alboteni, ce este în ținutul Sorocăi, cu loc de iazuri și de mori, ce au avut pâră cu Horban și Havriș și cu ceilalți răzeși ai lor, iarăși în zilele lui Petru voevod. Și iarăși au rămas de lege Horban și Havriș și ceilalți răzeși ai lor, iar copiii lui pan Petrea Albotă mare vornic, s'au îndreptat. Și au încă ispisoc de fierie și de întărire dela Petru voevod.

---

[1]) «răzeși» așa orig.

[2]) «mai» așa în orig.

[3]) loc șters în orig.

Toate aceste mai sus scrise sate, Pătrășcanii, ce este pe Căenar sub movila lui Dicheciu și satul Grozinții, ce este la gura Văii Grecului, pe Cobolta, care se chiamă acum Grecii și seliștea Uhorceni, pe Cobolta, care este mai jos de gura văii Speea, dinspre apus și cu acest loc de sat, ce este pe Căinar, în fața satului Alboteni, cu loc de iazuri și de mori, ce au avut pără cu Horban și cu Havriș și cu ceilalți răzeși ai lor, să fie mai sus scrișilor, slugii noastre credincioase panului Gheorghie Albotă pârcălab de Soroca și surorilor lui, Odochia și Sofronia și Mărica și fraților lor, Petrea Albotă și Ion Albotă și dela noi, uric și ocine, cu tot venitul, lor și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului lor neam, cine li se va alege mai deaproape, neclintit niciodată, în veci.

Iar hotarul acestor sate mai sus scrise, anume Pătrășcani și seliștea Uhorceni și seliștea Grozești, ce se numește acum Grecii și satul Alboteani pe Căinar, dinspre răsărit, cu loc de iazuri și de mori, să fie după vechile lor hotare și pe aceste vechi semne, pe unde din veac au folosit.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, Io Eremia Moghilă voevod și a preaiubitului fiu al domniei mle Io Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Ureche mare vornic de țara de jos, credința panului Cârstea mare vornic de țara de sus, credința panului și a fratelui domniei mele Simion hatman și pârcălab de Suceava, credința panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credința panului Nădăbaico și credința panului Dumitrachi Chiriță pârcălabi de Neamț, credința panului Gligorie Veveriță și Ciocârlie pârcălabi de Cetatea Nouă, credința panului Gligorie mare postelnic, credința ‹panului Bosi›oc spătar, credința panului Simion Stroici vistier, credința panului Bârnovschi ceașnic, credința panului Gligorie stolnic și credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre, Moldova, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să le dea și să le întărească, pentrucă le sunt drepte ocine și vislujenie.

Iar pentru mai mare putere și tărie a tot ce este scris mai sus, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră, la această adevărată carte a noastră.

A scris Arsenie Nebojatco în Suceava, în anul 7108 ‹1600› luna Martie 25 zile.

Io Eremia voevod ‹m. p.›

Acad. R.P.R., Filiala Iași, Fondul Spiridoniei, XXIV, plic 1, nr. 3
Orig. slav, perg., pecete atârnată.
Cu trei traduceri românești, din 1806, 1828 și una nedatată.

1600 (7108) Martie 31.

Din mila lui dumnezeu, noi Io Eremia Moghilă voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că a venit înaintea noastră și înaintea tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici, Anghelina și sora ei Ileana, fiica lui Burnar vornic, de bună voia lor, nesilite de nimeni, nici asuprite și au schimbat dreapta lor ocină și dedină, din privilegiul de danie ce a avut tatăl lor Burnar vornic dela Alexandru voevod și din ispisoc de împărțeală ce au avut ele dela domnia mea, două părți din tot satul, din Bilavenți, ce este pe Vilia și cu loc de iaz și de moară pe Vilia, care este în ținutul Hotinului. Aceasta a schimbat cu credinciosul și cinstitul nostru boier, pan Nistor Ureche mare vornic, care a dat mai sus ziselor Anghelina și surorii sale Ileana, schimb pentru schimb, dreapta lui ocină și cumpărătură, din ispisoc de cumpărătură ce a avut dela domnia mea, satul anume Laslăoani, ce este pe râul Tutova și cu mori pe râul Tutova și încă le-a mai [1]) adaos trei sute de taleri, bani gata.

Deci noi, văzând tocmeala lor de bună voie și cu înțelegere între dânșii, de aceia am dat și am întărit Anghelinei și surorii sale Ileana, fiicele lui Burnar, satul anume Laslăoani, ce este pe Tutova și cu loc de mori pe Tutova. Toate acestea de mai sus scrise să le fie lor și dela noi, uric și ocină, cu tot venitul și copiilor lor și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lor, cine li se va alege mai deaproape, neclintit lor niciodată, în vecii vecilor.

Iar hotarul acestui mai sus scris sat, anume Laslăoanii, ce este pe Tutova și cu mori pe râul Tutova, să-i fie cu tot venitul lui, iar dinspre alte părți, după hotarul vechi, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia voevod și credința preaiubitului și din inimă fiu al domniei mele Io Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Simion hatman și portar de Succava, credința panului Cârstea vornic de țara de sus, credința panului Gheorghie pârcălab de Hotin, credința panului Năddăbaico și Dumitru pârcălabi de Neamț, credința panului Veveriță și Ciocârlie pârcălabi de Roman, credința panului Bosiiuc spătar, credința panului Ursu medelnicer, credința panului Bărnovschi ceașnic, credința panului Simion vistier, credința panului Grigorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, pe cine va alege dumnezeu să fie domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn

[1]) «mai» așa în orig.

al țării noastre Moldova, acesta să nu le clintească dania și întărirea noastră, ci să le dea și să le întărească, pentrucă le-am dat și le-am întărit, pentrucă le este dreaptă ocină și schimb.

Iar pentru mai mare putere și tărie a acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Lupul Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

A scris Sava diac din târgul Bârladului, în anul 7108 ‹1600› luna Martie 31.

Eremia voevod ‹m. p.›

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 223.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

349

1600 (7108) Aprilie 8, Suceava.

Din mila lui dumnezeu, noi, Io Eremia Moghilă voevod, domn al țării Moldovei. Facem cunoscut cu această carte a noastră tuturor celor ce o vor vedea sau o vor auzi citindu-se, că pe acest adevărat credincios și cinstit boier al nostru, pan Nistor Ureche mare vornic, l-am miluit cu mila noastră deosebită, i-am dat și i-am întărit dela noi, în țara noastră, în Moldova, dreptele lui ocine și vislujenie, din privilegiul de vislujenie pe care l-a avut el dela Petru voevod, o seliște anume Ciaplinții, ce este în ținutul Hârlăului pe Bahlui între Buhainți și între hotarul Cotnariului și cu loc de iaz și de moară, pe Bahlui și un cut numit Verbovți ascultător de Ceaplinți; care această mai sus zisă seliște numită Ceaplinți, între Buhainți și între hotarul Cotnariului și loc de iaz și de moară la Bahlui și acest cut numit Verbovți ce este ascultător de Ceaplinți, a fost de mai înainte vreme drept domnesc și a dat lui Petru voevod, 12 cai buni și prețuiți la 24.000 aspri. De aceia, să-i fie cu tot venitul.

Și întru aceasta, deasemeni dăm și întărim credinciosului și cinstitului nostru boier pan Nistor Ureche mare vornic, dreapta lui ocină și dedină dintr'același privilegiu mai sus zis și iarăși și din alte privilegii vechi pe care le-au avut bunicii și străbunicii lui, dela Alexandru voevod cel Bătrân, un sat anume Fundeni, ce acum se numește Lățcanii, pe pârâul Albâia și cu loc de moară pe Albâia, care acest mai sus zis sat anume Fundenii, ce acum se numește Lățcanii, ce este pe Albâia și cu loc de moară pe Albâia, a fost luat de domnii de mai înainte și dat să fie ascultător de ocolul nostru dela târgul Roman. Iar când a fost în zilele lui Petru voevod, Petru voevod a întors credinciosului și cinstitului nostru boier pan Nistor Ureche mare vornic acest sat mai sus scris, anume Fundenii, ce acum se numește Lățcanii, ce este pe Albâia, cu loc de moară pe Albâia, pentrucă i-a fost dreaptă ocină și dedină, ‹și› pentrucă i-a mai dat

încă lui Petru voevod opt cai buni și prețuiți la 16.000 de aspri. De aceia, să-i fie și dela noi, ocină și dedină cu tot venitul.

Și întru aceasta, deasemeni dăm și întărim credinciosului și cinstitului nostru boier pan Nistor Ureche mare vornic, din privilegiul de cumpărătură pe care-l are dela Petru voevod, jumătate din satul Goeștii, ce este în ținutul Cârligăturii, însă jumătatea dinspre bucovină și jumătate de sat din Vârstați, jumătatea de sus, ce și-a cumpărat el dela Gliga, fiul Mărenii, nepotul Fedcăi, pentru o mie și două sute zloți tătărești, din privilegiul de întăritură ce a avut bunica lui Fedca, dela Ștefan voevod cel Bătrân și din privilegiul de împărțeală ce a avut mama lui, Mărica, dela Ștefan voevod cel Tânăr. De aceia, să-i fie cu tot venitul.

Și întru aceasta, deasemeni dăm și întărim credinciosului și cinstitului nostru boier pan Nistor Ureche mare <vornic>[1]) dreapta lui ocină și dedină din privilegiul de cumpărătură pe care l-a avut bunicul lui, Danciul Ureche, dela Ștefan voevod cel Bătrân și iarăși din privilegiul de întărire, pe care l-a avut el dela Petru voevod cel Bătrân, a treia parte, cea de jos, din satul Hotinești, care această mai sus zisă a treia parte, partea de jos, din satul Hotinești, a fost cumpărătură a bunicului lui, Danciul Ureche, dela Nastea, fiica lui Hotin, pentru treizeci de zloți tătărești. De aceia, să-i fie lui, cu tot venitul.

Și întru aceasta, deasemeni dăm și întărim credinciosului și cinstitului nostru boier pan Nistor Ureche mare vornic dreapta lui ocină și dedină din privilegiul de vislujenie ce a avut bunicul lui, Danciul Ureche, dela Ștefan voevod cel Bătrân, un loc de pustie la Fântâna lui Brătilă, ce acum se numește Brătulești, pe Ialpuh și cu loc de iaz și de moară pe Ialpuh, care acest mai sus zis loc de pustie la Fântâna lui Brătilă, ce acum se numește Brătulești, pe Ialpuh și cu loc de iaz și de moară pe Ialpuh, i s'a cuvenit lui, deosebit de alte neamuri ale lui, pentrucă rudelor lui le-a venit în alte locuri. De aceia, să-i fie lui, cu tot venitul.

Și întru aceasta, deasemeni dăm și întărim credinciosului și cinstitului nostru boier pan Nistor Ureche mare vornic și cneghinei sale Mitrofana, din privilegiul de danie, ce au avut ei dela Petru voevod, a patra parte din Lălești, ce acum se numește Posadnicii, partea de mijloc, dinspre cea din jos, ce este pe Jijia și cu loc de mori pe Jijia și o falce de vie ce este în Zlodiica, la mijlocul Poponețului și jumătate de sat din Ruptură și cu loc de moară pe același pârâu, care aceste mai sus numite ocine și această falce de vie <a dat-o> cneghina Anghelina Berhecioaie surorii sale Mitrofana, pentrucă n'a avut copii din trupul său, ca nimeni dintre frații ei sau dintre surori sau dintre alte neamuri ale ei, să nu aibă nicio treabă a se amesteca.

Toate acestea mai sus scrise să-i fie lui dela noi uric și ocine, cu tot venitul și copiilor lui și nepoților și strănepoților și răstrănepoților și întregului neam al lui, cine i se va alege mai deaproape, neclintit lor niciodată, în vecii vecilor.

[1]) omis de diac.

Iar hotarul acestor mai sus scrise sate și selișți, anume Ciaplinții ce este ‹pe› Bahlui, între Buhainți și între hotarul Cotnarului și un cut numit Verbovții ce ascultă de Ciaplinți și cu loc de moară pe Bahlui și Fundenii, ce acum se numesc Lățcanii, pe Albâia și cu loc de moară pe Albâia și jumătate din satul Goeștii, dispre bucovină și jumătate de sat din Vârstați și a patra parte din Lălești, ce acum se numește Posadnicii și cu loc de moți pe Jijia și a treia parte, partea de mijloc, din Hotinești și acel loc de pustie, la Fântâna lui Brătilă, ce acum se numește Brătuleștii pe Ialpuh și cu loc de moară pe Ialpuh și jumătate de sat din Ruptură și cu loc de moară pe același pârâu, să fie hotarele lor cum scriem mai sus, iar dinspre alte părți, după vechile lor hotare, pe unde au folosit din veac.

Iar la aceasta este credința domniei noastre, a mai sus scrisului, noi, Io Eremia Moghilă voevod și credința preaiubitului și din inimă fiu al domniei mele Io Costantin voevod și credința boierilor noștri: credința panului Simion hatman și portar de Suceava, credința panului Cârstea vornic de țara de sus, credința panului Ghiorghie pârcălab de Hotin, credința panului Năbăbaico și Dumitru pârcălabi de Neamț, credința panului Veveriță și Ciocârlie pârcălabi de Roman, credința panului Gligorie postelnic, credința panului Bosiiuc spătar, credința panului Ursu medelnicer, credința panului Bârnovschi ceașnic, credința panului Simion vistier, credința panului Gligorie stolnic, credința panului Cărăiman comis și credința tuturor boierilor noștri moldoveni, mari și mici.

Iar după viața noastră, cine va fi domn, dintre copiii noștri sau din neamul nostru sau iarăși pe ori cine va alege dumnezeu să fie domn al țării noastre Moldova, acesta să nu-i clintească dania și întărirea noastră, ci să-i dea și să-i întărească, ‹pentrucă-i sunt› drepte ocine și dedine și vislujenie.

Iar pentru mai mare putere și tărie a tuturor acestor mai sus scrise, am poruncit credinciosului și cinstitului nostru boier pan Stroici mare logofăt să scrie și să atârne pecetea noastră la această adevărată carte a noastră.

In Suceava, în anul 7108 ‹1600› luna Aprilie 8.

A scris Eremia Băseanul.

Eremia voevod ‹m. p.›

Acad. R.P.R., Peceți, nr. 234.
Orig. slav, perg., pecete atârnată.

350

1600 (7108) Aprilie 19.

Suret dela Ieremia ‹Moghila voevod›, leat 7108 ‹1600› Ap. 19.

Dat-au și au miluit cinst‹it› și cred‹incios› boiariul nostru dumnealui Lupul Stroici *mare* logofăt sfintei mănăstiri Agapiei, o silișce ce s'au chemat mai 'naainte Negreștii, iar acum Mălășeștii și cu poeni și în poiana cea mare, hălășteu.

S'au tălmăcit de Evloghie dascal. Leat 7269‹1761› Iunie 1.

Arh. St. Buc., M-rea Agapia, XIII/6.
Rezumat rom.

351

1600 (7108) Aprilie 25.

7108 <1600> Apr. 25.

Ispisoc dela Irimiia Movila v<oe>vod, tălmăcit *deasemenea* de pit<a>r Ioan, cu cuprindire că Druțul și frații lui: Andreica și Procop și Stepca și Culcău și surorile lor: Tudosiia și Mărica și Părasca și Titiiana și Costina, ficiorii lui Ion Bărliga și mătușa lor Mărica, sora lui Ion Bărliga, toți nepoți lui Ivancă, au vândut lui Sămion hat<ma>n de Suciavă, toată partea lor cătă li să va alegi de baștină din sat din Horbinești, cu partea lor din heleșteu și din moară pe Racovăț, din dresu de cumpărătură ce au avut moșul lor dela bătrânul Ștefan v<oe>vod.

Și iarăș au mai vândut o cumpărătură a tatălui lor, ce au cumpărat Ion Bărliga și sora lui, Mărica, din ispisoc de cumpărătură ce au avut ei dela Petru v<oe>vod, iarăș trei părți din Horbinești, toată partea cătă li să va alegi, și cu partea lor din heleșteu și din moară, ce au fost din partea rudi<i> lor, a Iurșii, însă afară din partea Gafii mătușii lor, ce și li-au fost cumpărat ei atunce dela răposatul Gavrilaș logo<f>t.

Și iarăș acii ficiori a lui Ion Bărliga au vândut, tot numitului hat<ma>n, o giumătate din partea Anghelinii, cătă i se va alegi, ce au cumpărat Ion Bărliga dela Gavrilaș logo<f>t, în zălile lui Petru v<oe>vod, cu casă și cu berărie, dintr'acelaș sat din Horbinești, ce esti în ținu>t Hotinului.

Acad. R.P.R., ms. rom. 5304, f. 22.
Rezumat rom. din 1809.

352

1600 (7108) Mai 27, Iași.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn al Țării Românești și Ardealului și Moldovei. Am dat și am înnoit rugătorilor noștri monahi dela mânăstirea Neamț, ca să fie ei slobozi a-și apăra tot hotarul, râul Bistriței cu toate râurile și izvoarele câte sunt de amândouă părțile Bistriței și dela gura pârâului Largul [1]) până la gura Părcașei și râul ce se numește Dreptul [2]). Nimeni să nu aibă vreo treabă acolo.

Dacă vor afla pe cineva intrând acolo, să aibă a-i lua tot și nimeni să nu îndrăznească a-i opri înaintea acestei cărți a noastre.

Scris în Iași, la anul 7108 <1600> Mai 27.

Marele logofăt a învățat.

Nebojatco <a scris>.

Acad. R.P.R., CLXV/152.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.
u o trad. rom. din 1803.

[1]) «Largul», așa în orig.
[2]) «Dreptul», așa în orig.

353

1600 (7108) Mai 29, Iași.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn al Țării Românești, Ardealului și Moldovei. Am dat și am înnoit rugătorilor noștri monahi dela sfânta mânăstire Agapia, ca să fie tari și slobozi să stăpânească hotarul lor din Negrești. Nimeni să nu aibă acolo nicio treabă, nici cu poenile care vor fi acolo în hotarul acelui sat.

Dacă cuiva îi va fi vreo strâmbătate, acela să stea de față înaintea noastră. Altfel să nu fie.

Scris în Iași, în anul 7108 <1600> Mai 29.

† Domnul a zis.

† Marele logofăt a învățat.

† Nebojatco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Agapia, XIII/3.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom.

354

1600 (7108) Mai 30.

† Screiam și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, de nime siliți, nice asupriți, de a noastr<ă> bună voi, am vândut driaptă ocină și moșiia a tatălui nostr<u> a lui Iliie, din a șasa parte, o am vândut-o noi, feciorii lui Iliie, anumi Miron și Ștefan și Iacobŭ și cu sora noastră Zanfira, o amŭ vândut-o dumișalii lui Ionașcu din Mădărjași, drept 25 de talir<i> mari, cu tot vinitul, din totŭ locul, din cănpu și din păduri ș<i> din pomăt și din tot locul.

Și i-amii vândut și o vatră de heleșteu, ondi să înpreun<ă> Arinosa cu Bohonca, osăbită a noastră, drept 10 talir<i>, tot dumisali, să-i fii ficiorilor și nepoților și strenepoților și răstrenepoților cu tot vinitul, în veci. Aciastă parti i s'au vândut din satu Șărăței, ca să să știi.

L<ea>t 7108 <1600> Mai 30.

Și la aciastă tocmală ni-am întâmplat mulți omini buni și de frunti, cari mai gios ni-am iscălitŭ.

Eu Romaniți
Eu Părvul *dela* Fărțești
Eu Rareș
Eu Grigor<e> *dela* Că<r>legătur<ă>
Eu Drăgan *de acolo*
Eu Paladi *de acolo*
Eu Hadâmbul
Eu Lazăr
Eu Ili Pati
Eu Florea *de acolo*
Eu Zmăul *dela* Macsinești

Eu popa Iliiaș am scris.

În zilele lui Ieremie v<oe>vod. Să s<e> facă dres<e> domneșt<i>.

<Pe verso un alt zapis, fără dată, cu o mențiune care se încheie astfel:> « *În zilele lui* Gligorie Ghica v<oe>vod, să se știia ».

Arh. St. Buc., M-rea Dolgești, VII/62.
Orig. rom. hârtie, 12 peceți aplicate cu același sigiliu.
Și o copie din sec. XVIII.

355

1600(7108) Iunie 2.

† Deoarece fiind mișcat Ieremia voevod de pizmă și de rea voință împotriva preaevlaviosului Mihail voevod, în înțelegere și cu Gheorghe mitropolitul Moldovei și cu episcopii de sub el, Agaton al Romanului și Teodosie al Rădăuților și Ion al Hușilor, au asigurat și au întărit cu jurământ gândul și hotărîrea lor de a alunga și de a nimici cu desăvârșire prin război pe preaevlaviosul Mihai voevod și scaunul lui și țara lui și, ca să spunem pe scurt, de a lua toată țara lui și s'o dea fratelui său Simeon.

Dar atotputernicul dumnezeu care încurcă pe cei înțelepți în mișelia lor, după ce a privit cu un ochiu prielnic și făcând un semn inimii evlaviosului, mișcat fiind de râvnă, a stârnit război împotriva lui Ieremia voevod și l-a scos din scaunul lui și l-a izgonit din țară-i și, ca să spunem pe scurt, cu dreptate l-a surghiunit din ele. Iar zisul mitropolit al Moldovei Gheorghe și episcopii care erau cu el, fără de nicio nevoie sau milă, lăsând eparhiile lor, au fugit, urmând de bună voie pe zisul Ieremia voevod.

Iar preaevlaviosul domn Mihai voevod, fiind iubitor de oameni și păzind pacea bisericească, a răbdat îndelung, crezând că cei care au părăsit scaunele lor în chip rău, se vor întoarce frumos la bisericile lor. Și nu numai că a așteptat să se întoarcă zișii răzvrătiți, ci pe protopopul Teodor l-a trimis, poftindu-i să se întoarcă și să nu mai sălășluiască în străinătate.

Dar răzvrătiții nu au ascultat deloc să se întoarcă și să se înapoieze cu pace în eparhiile lor și să păstorească turmele încredințate lor, precum au fost rânduiți după sfintele și dumnezeeștile canoane, ci, fiind acolo, anume în Lehia, iarăși nu contenesc gândindu-se la lucruri rele și, cășunând scandaluri, vor să stârnească război împotriva evlaviosului Mihai voevod, se ostenesc să-l scoată din tronul Moldovei.

De aceia, preaevlaviosul domn, Mihai voevod, a hotărît și ne-a poruncit nouă arhiereilor care ne aflăm aicea, să hirotonisim alți episcopi în locul acelora pentru eparhiile acelea. Smerenia noastră, fiind de față și prea fericitul arhiepiscop al Întâii Iustiniane, al Ohridei și a toată Bulgaria și preasfinții mitropoliți și prea-

cinstiți, al Chesariei lui Filip din Palestina chir Ghermanos și preasfințitul mitropolit al Vodenei chir Teofan și fostul mitropolit al Moldovei chir Nicanor și preaiubitul de dumnezeu episcopul Ebrului chir Efraim, întru sfântul duh iubiții noștri frați și coliturghisitori, și cercetând îndeajuns în sobor, cu un singur gând am judecat: este nedrept să rămână bisericile fără arhierei și turma lui Hristos nepăstorită și neapărată, fără de nicio grijă și îndreptare, să rămână de capul ei.

De aceia, și după vorba dumnezeiască ce spune « Păstorul cel bun pune sufletul său pentru oile sale, iar năimitul fuge, pentru că este năimit, pentru care le și mână », și « sufletul meu îl pun pentru oile mele », și încă după canonul ce spune: clericul care a făcut uneltire sau tovărășie, să fie caterisit, precum și după cartea făcută sub împărăția lui Constantin Porfiroghenitul, fiind de față și înalt preasfințitul patriarh al Constantinopolului chir Alexi și sfântul lui sinod, anatemisind pe cei ce încearcă a face răscoală sau tiranie împotriva împăratului. — Textul este următorul: « acelora care se vor apuca de uneltiri de acum înainte sau de răscoale, anatema; acelora care se înțeleg și pornesc la cale așa ceva, anatema; acelora care se ostenesc alături de ei, anatema ».

Drept care declarăm în sobor că ei sunt căzuți din scaunele lor și nejustificați și am dat voe preasfințitului mitropolit al preasfintei mitropolii a Târnovei chir Dionisie, preacinstit și exarh a toată Bulgarie și întâi stătător al preasfintei mitropolii a Sucevei, de a hirotonisi alți episcopi cu voturile arhiereilor, după cum stă datina și orânduirea bisericească.

De aceia și spre arătarea și siguranța acestui lucru s'a făcut și cea de față a noastră carte sinodicească și s'a așternut în cea de față dumnezească condică a preasfintei mitropolii a Sucevei și a toată Moldova, în anul 7108 <1600>, luna Iunie în 2, indictionul al 13 lea.

† Nectarie din mila lui dumnezeu, arhiepiscop al Intâii Iustiniane, al Ohridei și a toată Bulgaria, Serbia și celelalte.

† Smeritul și din mila lui dumnezeu mitropolitul Târnovei și întâi stătător al Moldovlahiei, Dionisie.

† Smeritul mitropolit al Chesariei lui Filip, Ghermanos.

† Smeritul mitropolit al Vodenei, Teofan.

† Smeritul episcop Petronie al Muncaciului.

† Smeritul episcop Efrem din Habrul.

Acad. R.P.R., Foto V/65 a-b.
Fotocopie după orig. grec, într'un fragment din Condica sfântă a mitropoliei Sucevei, la Muzeul Ardelean din Cluj. Ultimele două iscălituri în slavonește.

356

1600 (7108) Iunie 5, Iaşi.

† Din mila lui dumnezeu, Io Mihail voevod, domn al ţării Ungrovlahici, Ardealului şi al ţării Moldovei. Iată domnia mea am binevoit cu bunăvoinţa noastră, cu inima curată şi luminată şi cu tot sufletul şi gândul nostru şi cu ajutor dela dumnezeu, căutând binecinstitorilor domni dinainte cum au miluit şi au întărit sfintele mânăstiri, tot astfel şi domnia mea am dat şi am întărit şi am miluit dela noi sfânta mânăstire numită sfântul Sava sfinţitul din târgul Iaşi, cu acele case domneşti de lângă sfânta biserică cu tot locul lor, pentru sănătatea domniei mele şi a preaiubitului fiu al domniei mele Io Nicolae voevod, domn al ţării Ungrovlahiei şi pentru păcatele părinţilor noştri, să fie sfintei mânăstiri precum scriem mai sus, dedină şi ocină, până când dumnezeu ne va ţine în viaţă, iar în urma noastră, deasemeni să-i fie sfintei mânăstiri veşnica lor pomenire. Iar călugării dela sfânta mânăstire să aibă a ruga pe dumnezeu pentru domnia mea şi pentru copiii domniei mele şi pentru păcatele părinţilor noştri, după cum scriem mai sus.

Iar cine va îndrăzni să strice această întocmire şi miluire şi danie a noastră, pe care am dat-o, acela să fie blestemat şi de trei ori blestemat de domnul dumnezeu făcătorul cerului şi al pământului şi de 318 părinţi cei dela Nicheia şi să aibă protivnic la înfricoşata judecată a lui Hristos pe Sava sfinţitul.

Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris la Iaşi, în anul 7108 <1600> luna Iunie 5.

Însuşi domnul a poruncit.

Io Mihail vodă <m. p.>

Andronachie mare vistier a învăţat.

† Negilaş <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea sf. Sava, LX/4.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată, căzută.

357

1600 (7108) Iunie 15.

Pe lângă aceasta se cuvine să primesc şi sfintele şi cele şapte sfinte soboare ecumenice ce s'au adunat pentru paza dreptelor dogme şi să mărturisesc poruncile lor; se cuvine să păzesc pravila şi sfintele porunci, câte s'au alcătuit după multe vremi şi ani; toate câte ei le-au primit, le primesc şi de toate de câte s'au lepădat, mă lepăd. Încă şi mărturisesc că voiu păstra pacea în biserică şi nu voiu gândi şi nici voiu face împotrivă în toată viaţa.

Pe acest temei mă supun binecredinciosului domn, Io Mihail voevod şi celui de dumnezeu încoronat fiu al său, Io Nicolae voevod, cărora nu voiu fi niciodată

potrivnic și neascultător, ci îi voiu iubi pe ei din toată inima și din tot sufletul, în toată viața mea.

Și încă pe lângă aceasta, voiu urma și voiu asculta pe preasfințitul domn și vlădică mitropolitul sfintei mitropolii, al cetății Sucevei de dumnezeu mântuitorul și al întregei țări a Moldovei, chir Dionisie.

Făgăduesc cu frica lui dumnezeu și cu bunătate dumnezeiască și adevărată înțelegere a păstori bine turma încredințată mie și a o feri de orice înșelăciune, a mă ține curat din toată puterea mea. Încă iarăși prin socotința ce am primit-o dela dumnezeu, mă curăț de păcatul lui Simon, cel al mitei, atât înainte de hirotonie, cât și după hirotonie, ceiace am făgăduit fără vicleșug și fără fățărnicie.

Pe lângă toată urmarea și ascultarea, făgăduesc, cu frica lui dumnezeu, că nu voi face nimic silit, nici de frica împăratului, nici a cneazului, chiar de ar fi să primesc moartea, dar nici primind mită dela cineva. Nici înafară de stăpânirea încredințată mie, nu voi îndrăzni a face hirotonie între străini, fără voia mitropolitului; nu numai că eu nu voi lua plată sau dare, dar nici cei ce vor fi lângă mine; și dacă nu mă voi învrednici a păstori așa; fără mită, turma lui Hristos, să fiu lipsit de cinul meu căci se va vedea că în zadar l-am primit.

S'au scris acestea cu mâna mea, Filotheu, din mila lui dumnezeu episcop ales al sfintei episcopii a Romanului, în anul 7108 <1600> și indictia 13, luna Iunie 15 zile la pomenirea sfântului prooroc Amos, părintele lui Isaia proorocul.

Filotheu episcop de Roman <m. p.>

Acad. R.P.R. Fotografii, V/66 a-b.
Fotocopie după un orig. slav.

358

1600 (7108) Iunie 19.

...Binecredinciosului domn Io Mihail voevod și celui de dumnezeu încoronat fiu al său, Io Nicolae voevod, și niciodată nu le voiu fi nesupus și neascultător, ci îi voi iubi din toată inima și din tot sufletul, toată viața mea. Și încă pe lângă aceasta voiu urma și voiu asculta pe preasfințitul domn și stăpân, mitropolitul sfintei mitropolii a Sucevei și a întregei Moldove, chir Dionisie; făgăduesc cu frica lui dumnezeu și cu bunătate dumnezeiască și adevărată înțelepciune a păstori bine turma încredințată mie și a o feri de orice răutate, a mă ține curat din toată puterea mea; apoi iarăși prin supravegherea ce am primit-o dela dumnezeu, să mă curăț de greșala lui Simion, cea pentru mită, atât înainte de punerea mâinilor, cât și după hirotonisire, ceeace fără vicleșug și fără fățărnicie am făgăduit.

Pe lângă toată urmarea și ascultarea, făgăduesc, cu frica lui dumnezeu, că nu voiu face nimic silit, nici de frica împăratului, nici de a domnului, chiar de m'ar amenința cu moartea, dar nici primind mită dela cineva. Nici înafară de stăpâ-

nirea încredințată mie, nu voiu îndrăzni între străini punerea mâinilor fără porunca mitropolitului; nu numai că eu voiu fi fără plată și fără dare, dar nici acei care vor trăi lângă mine.

Și dacă nu voi păstori astfel fără mită, turma lui Hristos, să fiu lipsit de cinul meu, căci în zadar l-am primit.

S'au scris acestea cu mâna mea, Anastasie, din mila lui dumnezeu episcop ales al sfintei episcopii de Rădăuți, în anul 7108 <1600> indiction 13, luna Iunie 19. la pomenirea sfântului apostol Iuda, fratele domnului.

Atanasie episcop ales, am scris cu mâna mea păcătoasă.

Acad. R.P.R., Fotografii V/67.
Fotocopie după un orig. slav.

359

1600 (7108) Iunie 23, Iași.

Tălmăcitu de pe sirbește.

In numele tatălui și a fiiului și a sfântului duh, treimei cei de o ființă și nedespărțită, aminu.

Eu șărbul stăpânului mieu Isus Hristos și închinători a treimei, Io Mihail voevod, cu mila lui dumnezeu, domnu a Țării UngroVlahici și voivodu a Țărli Ungurești și domnu a țării Moldovii, cum că domniea me am binevoitu cu a noastră bunăvoință, am datu și am întăritu sfintei noastre rugi dela Pângărați, unde este hramul sfântului, slăvitului, marelui mucenic și izvorătoriu de miru, Dimitrie, trei sate, anume Siliștea, ce este pe Malacica și râul Almași și Bilăeștii și Ivăneștii pe râul Cracăul, ce sântu, în ținutul Neamțului. Că aceste sate mai sus scrise au fostu danie sfintei monastiri de Pângărați, dela răposatul și bunul Io Petru voevod, se vede din ispisoace cu blestămu și le are sfânta m<ânăsti>re dela domniea lui, vecinica lui pomenire. Și mai sus scrisele sate au fost ascultătoare de ocolul nostru Piatra.

De aceia, domniea me, urmând răposatului Io Petru voevod, deasăminea am dat și am întăritu și am miluitu sf<ânta> m<ânăstire> dela Pângărați, cu acele sate mai sus scrise, ca să fie sfintei m<ânăsti>ri și dela domniea me, otcină și cu tot venitul, nestricată niciodată, în veci. Iară monahii dela sfânta monastire, se aibă a ne pomeni la sfântul jertvelnicu și la toate liturghiile, până când va sta sfânta monastire.

Iară după viiața noastră, cine să va atinge se strice daniea noastră și aciastă miluire și întărire, acela să fie blestematu și de trei ori blestematu de toți sfinții și se aibă a da răspunsu la înfricoșatul județi a lui Hristosu.

Pentru aceia niminea altul să nu se amestece dela aciastă hârtie a noastră.
Scris în Eaşi, anul 7108 ‹1600› luna Iunie în 23.
Ştefanu mare log‹o›f‹ă›t ispravnicu.

Originalul acesta se află la m‹ânăstir›e‹a› Pângăraţii, între documentele sale.

Acad. R.P.R., LXIII/11.
Trad. rom. din sec. XIX.

360

1600 (7108) Iulie 3, Iaşi,

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn al Ţării Româneşti şi voevod al Ardealului şi Moldovei. Am dat această carte a domniei mele rugătorului nostru Dosoftei şi celorlalţi monahi trăitori împreună cu el, acolo la Secul, ca să fie tari şi puternici cu această carte a domniei mele a opri şi a ţine fânaţul lor, dela aria cea veche până la chiliile Toptisului şi de acolo până la gura Carpanului.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a le lua sau a-i învălui, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, la anul 7108 ‹1600› Iulie 3.

† Domnul a poruncit.

† Ştefan mare logofăt a învăţat.

† Gligorie ‹a scris›.

‹Pe verso însemnare românească din sec. XVII:› « Carte pre poenile de sus, dela Mihălaş voe‹vo›da ».

Arh. St. Buc., M-rea Neamţ, LXXXII/10 bis.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din sec. XIX.

361

1600 (7108) Iulie 7, Suceava.

† Pan Udrea hatman şi pârcălab de Suceava. Scriem închinăciune şi multă viaţă şi sănătate milostivirii voastre, prietenul nostru şi frate din inimă şi iubit şi dorim dela domnul dumnezeu bună sănătate să te bucuri întru domnul în mulţi ani, amin.

După aceasta, am înţeles bine din scrisoarea ce scrie milostivirea voastră de pagubele ce s'au făcut de lotri necunoscuţi şi ştim bine ce scrie milostivirea voastră, însă aceasta nu este o noutate că la hotare se fac pagube, nu numai acolo în acele margini, dar şi pe la alte margini aşa este. Iar noi nu avem poruncă şi învăţătură dela milostivirea sa Mihail voevod ca să ne amenin̦ăm, nici n'am scris astfel de vorbe necuvinţe către milostivirea voastră, ci cu totul cuvincioase şi cinstite.

Iar despre ce scrie milostivirea voastră despre Draguș căpitan, că vă scrie către milostivirea voastră astfel de vorbe ce nu se cuvine a scrie către milostivirea voastră, iar despre aceasta domnul nostru, Mihail voevod, nu știe nimic și nici nu are poruncă dela milostivirea lui, Mihail voevod și nici dela mine, nici cu știrea mea nu este, ci el singur cu mintea lui scrie și nu se cade lui Draguș căpitan să scrie acele vorbe, ci domnul nostru, Mihail voevod, scrie cărți către mine, că să nu lăsăm pe oamenii noștri să facă pagube în partea voastră, ci să fie viața cu pace și înțelegere, cum a fost și odinioară, sub alți domni.

Deci rog pe milostivirea voastră, ca milostivirea voastră să nu se potrivească la scrisoarea lui Draguș căpitan și nici vorbelor lui, ci să ne scrieți nouă ce va fi voia milostivirii voastre, iar noi pentru toate ne vom strădui pentru voia milostivirii voastre.

După acestea domnul dumnezeu să vă dea bună sănătate, vă urez întru mulți ani, amin.

Scris în țara Moldovei, la Suceava, în anul 7108 <1600> Iulie 7.

Și deasemeni rog pe milostivirea voastră să porunciți tuturor supușilor [1]) coroanei, să nu facă pagube în partea noastră, în țara noastră și noi deasemeni îndată vom porunci supușilor [1]) noștri să nu facă pagube în partea milostivirii voastre.

<Adresa:> Panului Stanislav Jolcovschi castelan de Liov, hatman de câmp al milostivirii sale regelui Poloniei, la mâinile cinstite ale milostivirii sale, se cuvine.

Acad. R.P.R., Fotografii, II/19.
Fotocopie după orig. slav.

362

1600 (7108) Iulie 25, Cucuteni.

† Adec<ă> eu Toderașco *fost* spătar, mărturisescu cu ciastă scrisoaré a mea cum am fostu cumpărat o parte de o<ci>nă din sat din Vărtopile ce-s la ținu-<tu>l Neamțului, dela Vasili f<ici>orul popei lui Isac. Iar apoi au venit preuteasa popei lui Isac, <to>t [2]) de acul<o> de Vărtopile și cu fi<ci>orii ei și mi s'au rugat ... [2]) bine să-m<i> eu bani dela dănsa pre acel loc, căci au fostu din stălp.

<Dec>i eu, de buna voia mea, am priimit și mi-am luat bani dela preuteasa și dela ficiori ei, dzăci galbeni ce-<a>m fostu dat eu lui Vasili <fici>orul [2]) popei lui Isac și i-am dat și dresele ce-a<u> fostu pre acel loc.

[1]) «paddani» în text.
[2]) loc rupt.

Şi pentru credinţa, eu <s>ăngur[1]) am scris şi am iscălit, să să ştie...[1]). Cucutăni, l<ea>t 7108 <1600> Iuli 25.

Eu Toderaşco spă<tar>.

<Pe verso:> « † a *mare* căp. de Soroca † a la Dorohoiu † la Cocoran pit. »

Acad. R.P.R., LXXVI/83.
Orig. rom. hârtie, foarte rupt, putrezit, rău păstrat.
Lipit pe o altă hârtie, cu text ilizibil.

363

1600 (7108) Iulie 26.

Judecata şi cercetarea de dumnezeu iubiţilor arhiepiscopului şi episcopilor şi prea cucernicilor preoţi şi diaconi.

† Intâi stătător fiind smerenia noastră, fiind de faţă şi preasfinţitul mitropolit al Chesariei Palestinei şi preaiubitorul de dumnezeu episcop al Romanului, a venit Gheorghe grămăticul spunând că având o nevastă numită Drăguţa, ea fără ştiinţa lui, s'a dus înainte vreme la prea iubitorul de dumnezeu episcop al Huşilor chir Ioan şi cu meşteşug şi vicleşug s'a despărţit de el.

Iar trecând vremea, s'a dus şi el la prea iubitorul de dumnezeu episcop mai sus zis al Huşilor şi spunându-i pricina, că a luat cu vicleşug femeia lui Drăguţa carte de despărţire, iar prea iubitorul de dumnezeu chir Ioan episcopul a dat carte de desvinovăţire ca să ia din nou femeia sa Drăguţa <pe> mai sus zisul Gheorghe grămăticul, şi spunând aceasta a arătat şi o carte a preaiubitorului de dumnezeu episcop.

Dar fratele mai sus zisei Drăguţa, Onufrie, spune că cartea ce spune Gheorghie că a fost desvinovăţit de către preaiubitorul de dumnezeu episcop nu este cu ştiinţa preaiubitorului de dumnezeu episcop, ci un călugăr Isaia cu numele, luând dela mai sus zisul Gheorghie trei stupi, a plăsmuit o carte cea din partea prea iubitorului de dumnezeu episcop şi i-a dat-o.

Iar smerenia noastră, cerând mărturii dacă aşa este adevărul, după cum spune acest Onufrie, a adus pe preacuviosul între ieromonahi chir Atanasie, arhimandritul şi catigumenul cinstitei mânăstiri Bistriţa, şi pe preacuviosul ieromonah chiar Eutihie, bărbaţi evlavioşi şi cuvioşi, pe care cercetându-i cu grijă smerenia noastră, i-am găsit mărturisind şi ei că cu vicleşug a luat Gherghie cartea dela mai sus zisul monah Isaia. Smerenia noastră potrivit mărturiei lor am dat voe femeii, ca să fie despărţită de fostul ei bărbat, Gheorghie, portrivit despărţirii pe care a făcut-o prea iubitorul de dumnezeu episcop al Huşilor chir Ioan, iar acest Gherghie să fie despărţit de fosta sa nevastă, Drăguţa.

[1]) loc rupt în orig.

De aceia, şi pentru arătare şi siguranţă s'a făcut şi cea de faţă carte de întărire a smereniei noastre şi s'a aşternut în cea de faţă dumnezeiască condică a preasfintei mitropolii a Sucevei, în anul 7108 <1600> luna Iulie în 26, indicţiunea a treisprezecea.

† Al Târnovei şi întâistătător al Moldovlahiei, Dionisie.

† Smeritul mitropolit Ghermanos al Chesariei Palestinei.

Acad. R.P.R., Fotografii, V/68.
Fotocopie după un orig. grec, în condica sfântă a Sucevei, la Muzeul Ardelean din Cluj.
La 1624 s'a adăugat o notiţă, nemţeşte.

364

1600 (7108) Iulie 27, Iaşi.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Ungrovlahiei şi voevod al Ardealului şi domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea ne-am milostivit şi am miluit sfânta noastră rugă, mânăstirea Bistriţei cu desetina de albine din toate satele, dela toţi vecinii sfintei mânăstiri, ca să aibă a lua desetina rugătorii noştri, egumenul şi cu călugării de acolo, cum a fost obiceiul din veac şi cum au fost miluiţi şi de domnii dinainte, aşa să le fie dat şi dela domnia mea acea desetină, cum scrie mai sus, din satele sale în ţinutul Neamţului.

Pentru aceia, nimeni să nu îndrăznească a-i opri sau învălui, slugile noastre desetnici, cine va fi acolo, înaintea acestei cărţi a noastre.

Scris în Iaşi, anul 7108 <1600> Iulie 27.

† Însuşi domnul a zis.

† Ştefan logofăt a învăţat.

† Rusul <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Bistriţa, X/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

365

1600 (7108) Iulie 29, Iaşi.

Noi Mihail voevod, domn Ţării Munteneşti şi voevod Ţării Ungureşti şi domn Ţării Moldaviei. Dat-am aciastă carte a domniei mele rugătorilor noştri, călugărilor dela sfânta monastire Bistriţa, ca să fie tari şi puternici a lua şi a ţânea al său drept vechiu hotaru satul Mănjaşti ce iaste între Sirétiu şi între Bârlad, pe gârla Călugăriţii, pă unde cade în Bârloviţe şi dela Bârloviţă până unde cade în Piscova Zapşii şi de acolo malul până unde cade dela pravul Căluţălui şi de acolo malul Rupturii până unde cade în Sirét.

Pentru care loc și hotar de sus scris ni s'au jăluit călugării de sus scrișî că iaste lor loc și hotar, dar le-au fost luat Mitrofan mitropolit în zilele lui Aron voevod spre Piscul, satul mănăstirii Neamțului. Pentru aciasta călugării dela monastirea Neamțului, dacă le-a fi strâmbătate, să vie față înnaintea noastră. Drept aceia, să n'aibă a ținea înnaintea aceștii cărți a domnii meale. Insuși domnul a poruncit.

S'au scris în Iași, în anii 7108 <1600> Iulie 29.

Marele logofăt au învățat.

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXIV/2 (nr. 1668).
Trad. rom.

366

1600 (7108) August 17, Alba-Iulia.

† Io Mihail voevod, din mila lui dumnezeu, domn al Țării Românești și Ardealului și Moldovei. Iată domnia mea am binevoit cu a noastră bunăvoință, cu inimă luminată și curată, din tot sufletul nostru și din ajutorul dela dumnezeu și am dat și am întărit sfintei noastre rugi, mânăstirea Neamț, unde este hramul înălțării domnului dumnezeu, mântuitorul nostru Iisus Hristos, o moară care este la gura Jijiei, unde cade în Prut; și pe Cracău o silișce numită Sevcăuți, unde a fost Samoil vataman și privilegiul lor de danie ce l are sfânta mânăstire mai sus scrisă dela Ilie voevod.

Pentru aceia, să-i fie și dela domnia mea uric și întărire cu tot venitul și altul să nu se amestece înaintea acestei cărți a domniei mele.

Scris în Belgrad <Alba Iulia> luna August 17 zile, în anul 7108 <1600>.

Io Mihail vodă <m. p.>

Arh. St. Buc., M-rea Neamț, XXX/5.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.

367

1600 (7109) Octombrie 22.

7109 <1600> Oct<om>v<rie> 22. Scrisoare sârbască, cu tălmăcirea ei, prin cari să mărturisăști că Dumitrașcu, *fiul* <lui> Costin miedariul, di a lui bună voi, ș'au vândut a sa ocină, a patra parti din satul Cămârzanii, giupânului Petrașcul *mare* log<o>f<ăt>, drept 300 taleri leșăști.

Arh. St. Iași, Anaforale, nr. 17, f. 66.
Rezumat rom. din sec. XIX.

368

1600 (7109) Octombrie 31, Borâle.

† Iată dar noi, Isaca și fratele lui, Simion, fiii lui Ion și Veisă, fiul Andreicăi și Dumitru, fiul Ștefei și Sora și Satha, fiicele Mierăci, toți nepoții lui Lohan, de bună voia lor, nesiliți de nimeni, am vândut dreapta noastră ocină și cumpărătură a bunicului nostru, Lohan, pe care a avut-o în satul Borâle, a cincea [1]) parte dintr'a opta parte din partea de jos, care a fost cumpărătură a bunicului nostru, Lohan, dela Bratu, fiul lui Dragotă, nepotul Mușii, din uricul de împărțeală pe care l-a avut dela Ștefan voevod.

Aceia am vândut-o milostivirii sale, lui pan Pătrașco mare logofăt, pentru șaptezeci de unghi. Și pentru casa lui Sacâc iarăși mi-a dat trei boi de douăzeci și patru de taleri; și lui Simion i-a dat o vacă cu viței. Și iar pentru două case ale fiicelor Mierăci a dat cinci taleri și ne-a plătit tot deplin.

Și tot întru aceasta a întors mila sa, pan Pătrașco mare logofăt, cincizeci de taleri de argint. . . [2]) și Vasilie și Nechifor și Toader, toți fiii lui Loghin din Andreișani, pentru o parte ce-a cumpărat Loghin dela Drăghici Birtălan, nepotul lui Romașco, strănepotul lui Ghidion, a treia parte dintr'a opta parte dintr'acelaș sat, Borâle.

Și la această tocmeală au fost: Precop Cărăiman vistier și Rugină din Șeleșeu și Soltan din Hănești și Gligorie Boben din Dolniceni și popa Burlă din Borâle și Căsian deasemeni și Avram și Vicul deasemeni de acolo.

Și încă și pecețile noastre le-am pus pe acest zapis, ca să se știe.

A scris Nebojatco, la Borâle, în anul 7109 <1600> Octombrie 31.

Precup Cărăiman vistier <m. p.>

Acad. R.P.R., VII/22.
Orig. slav, hârtie, 4 peceți aplicate, în cerneală.
Cu o trad. rom. din sec. XVIII, ibid., VIII/92.

369

1600 (7109) Noembrie 12, Iași.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele, rugătorilor noștri, egumenului și întregului sobor dela sfânta mânăstire Tazlău, ca să fie slobozi a merge cu o majă de pește să fie în sfânta mânăstire și nicăieri să nu aibă a da vamă, nici mică, nici mare, nici pentru brodină să nu plătească nicăieri, ci să fie slobozi ca și în zilele altor domni.

[1]) în orig. corectat ulterior «a treia».
[2]) loc rupt în orig.

Pentru aceia, nimeni dintre slugile noastre, vameşi sau alţii, să nu aveţi a-i învălui înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris în Iaşi, în anul 7109 <1600> Noembrie 12.

† Însuşi domnul a zis.

† Eu Eremia voevod <m. p.>

† Nicoară logofăt a învăţat.

† Serghie <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea sf. Sava — Iaşi, XVIII/1.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.

370

1600 (7109) Noembrie 30, Iaşi.

† Io Eremia Moghilă voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Am dat această carte a domniei mele, părintelui şi rugătorului nostru chir Nicanor fost mitropolit şi egumenului şi întregului sobor dela sfânta mânăstire Agapia, ca să fie ei tari şi puternici cu această carte a domniei mele, să stăpânească satul Negreşti, care este în ţinutul Roman şi cu poiene şi cu fânţe şi cu tot hotarul. Iar cui i se va părea strâmb, acela se va întreba cu dânşii înaintea noastră.

De aceia, nimeni să nu îndrăznească a-i învălui sau a-i opri înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris în Iaşi, anul 7109 <1600> Noembrie 30.

† Domnul a zis.

† Eremia voevod <m. p.>

† Stroici mare logofăt a învăţat.

† Pătraşco <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Agapia, XIII/4-4 bis.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1764.

371

1600 (7109) Decembrie 2, Iaşi.

† Io Eremia Moghila voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată domnia mea m'am milostivit, am dat şi am miluit pe rugătorii noştri călugări dela sfânta mânăstire numită Sf. Sava sfinţitul, în târgul Iaşilor, cu casele acelea care sunt aproape de sfânta biserică, pe care le-a făcut mai înainte, de demult, Iani vistierul, apoi au rămas domneşti.

Iar domnia mea cercetând şi văzând că acele case sunt aproape de sfânta biserică, domnia mea am dat cu tot cugetul şi cu toată voia şi voinţa domniei mele, să fie sfintei mânăstiri, să facă acei călugări cum vor şti. Rugătorii să aibă numai a se ruga lui dumnezeu, ziua şi noaptea, neîncetat, pentru sănătatea domniei mele şi pentru sănătatea preaiubitului fiu al domniei mele, Io Costantin voevod şi pentru toată casa şi slujitorimea domniei mele şi pentru păcatele părinţilor domniei mele şi pentru ajutorul ţării.

Cine se va ispiti să strice această întocmire şi danie şi miluire a noastră, pe care domnia mea am dat-o şi am miluit-o acestor rugători ai noştri, acela să fie de trei ori blestemat de domnul dumnezeu făcătorul cerului şi al pământului şi de trei sute şi optsprezece părinţi cei dela Nicheia şi să aibă protivnic la înfricoşata judecată a lui Hristos, pe Sava sfinţitul.

Altul să nu se amestece, înaintea acestei cărţi a domniei mele, amin [1]).

Scris în Iaşi, în anul 7109 <1600> Decembrie 2.

Însuşi domnul a poruncit.

Eu Erimia voevod <m. p.>

Stroici mare logofăt a învăţat.

Pântea <a scris>.

Arh. St. Buc., M-rea Sf. Sava — Iaşi, XIX/1.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată.

[1]) în orig. criptogramă.

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

DOCUMENTE ÎNDOELNICE

1

‹1591 — 1594› Septembrie 15.

† *Adecă eu Lupul Dade din Popeşti, de nimene asuprit, nici nevoit, am vândut a mea dereaptă ocină şi moşie din sat din Popeşti, giumătate de bătrânu, di loc de ţarină şi din vatra* .... [2]) şi *din tot venitul giumă‹tate›* ..... [2]) înaintea .... [2]) pârcălabilor din ţinutul Bârladului şi înaintea oamenilor mulţi şi buni, bătrâni şi tineri, anume pârcălabul Podolean şi Lazar Cocoşel din Popeşti şi Mihăilă, fiul popei Dragotă de acolo, Neagul Cobeş de acolo, Pereschiv, fiul lui Vicol, de acolo şi Bacoş de acolo, Grigorie, fiul lui Bacoş de acolo şi înaintea oamenilor buni din *popor*, anume: Selăcea din Glăveni, Ona de acolo şi Bejan de acolo şi Ion Tăbuci de acolo. Aceasta a vândut lui David pentru o vacă cu viţel şi 20 mierţe de grâu, *adecă* de pâne, ca să-i fie moşie, lui şi feciorilor lui şi nepoţilor şi strenăpoţilor şi ‹ro›dului lui, în véci.

Şi pentru credinţa ne-am pus şi degetele, cu mare credinţ‹ă› ca s‹ă› nu să mai întoarcă, în véci, amin [1]).

In zilele lui Aron voevod.

In anul 7080 ‹1571› luna Septembrie 15.

Arh. St. Iaşi, CCCI./104.

Copie slavă din sec. XX, după un original scris în româneşte şi slavoneşte.

Data 1571 Sept. 15. nu corespunde cu domnia lui Aron Vodă, deci autenticitatea apare îndoielnică.

2

1593 (7101) Ianuarie 22, Iaşi.

Cu voia tatălui şi cu ajutorul fiului şi săvârşirea sfântului duh, cu robul stăpânului meu Iisus Hristos, Ion Ştefan voevod din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei. Iată a voit domnia mea, cu a noastră bunăvoinţă, cu inimă curată

[1]) pasagiile « † *Adecă* .... *giumătate şi* » *adecă* ... *veci* » în româneşte în text.

[2]) loc rupt în text.

și luminată și cu tot sufletul și cugetul nostru și cu ajutorul lui dumnezeu, căutând vechilor binecinstitori domni, am miluit și am întărit sfintei mănăstiri zise Pobrata, unde este hramul arhierarhului și făcătorului de minuni al lui Hristos, Nicolae, cu gloabele și deșugubinele ce se vor face în satele sfintei mânăstiri, anume Deleni și Iuriești, în ținutul Covurlui.

Pentru aceia, dacă veți vedea această carte a domniei mele, voi staroști și globnici-și deșugubinari să aveți a vă lua numai ferâia după judecăți. Iar dacă va fi vreun om rău sau învinuit de moarte sau cu altă pedeapsă, boierii să facă după lege și după fapta lui. Iar care om va rămâne cu gloabă după lege, să-l judece și să-și ia numai ferâia, cum scriem mai sus iar, altceva să nu ia nimic din gloabele și deșugubinele mânăstirii și să ia și mânăstirea după dreptate dela omul ce va rămâne cu gloabă după lege, să nu se ia și să nu se jefuiască părintele sau fratele său, nici ruda lui, numai dacă va fi fiul cu părintele într'o casă, el să aibă a da seama și să plătească pentru fiul său. Dacă însă fiul va fi deosebit de părintele său, în casa sa, el singur să răspundă; fiindcă domnia mea ne-am milostivit și am dat gloabele și deșugubinele să fie ale rugătorilor noștri pentru haine și încălțăminte și ei să aibă a se ruga lui dumnezeu pentru păcatele noastre.

Iar cel ce va strica această întocmire a noastră să fie blestemat de domnul dumnezeu, făcătorul cerului și al pământului. Și altul să nu se amestece înaintea cărții domniei mele.

Scris în Iași, 7101 <1593> Ianuarie 22.

Însuși domnul a zis.

Marii boieri.

Arh. St. Buc., M-rea sf. Sava — Iași, XXXV B/5.
Orig. slav, hârtie filigran, pecete aplicată, căzută.
Suspect pentru dată; în acest an domnea Aron Tiranul.

3

1598 (7106) Iunie 7, Iași.

Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al țării Moldovei. Iată au venit înaintea domniei mele și înaintea tuturor boierilor noștri, mari și mici, sluga noastră Gheorghe Bolbocel din Chirileni, din ținutul Iași, cu mărturie dela mulți oameni buni, anume Grozea din Micești și Lazor Bobletic din Bobletești și Chiril de acolo și Chirilă sulger din Condrătești și Dinga ploscarul de acolo și Ihnat de acolo și Toader Cârlan din Dumbrăvița, că a vândut Beribacea ocina sa și cu toate părțile lui și din vie din satul Hârcești..... [1]) de acolo și din moară pe Ichel, pentru optzeci și trei zloți bani tătărești <cu> mărturie dela oameni buni.

[1]) rupt.

Iar noi încă i-am făcut întărire şi împuternicire să aibă a ţine această ocină, pe unde va fi acea parte care este mai sus scrisă.

Pentru aceia, să nu aibă a se amesteca ‹nimeni›, înaintea acestei cărţi a domniei mele.

Scris în Iaşi, în anul 7106 ‹1598› Iunie 7 zile.

Domnul însuşi a poruncit.

Oprea mare logofăt a iscălit ‹m. p.›

Barnovschi ‹a scris›.

Acad. R.P.R., CXCVIII/187—187 a.
Orig. slav, hârtie, pecete aplicată.
Cu o trad. rom. din 1734 Iulie 27. Altă trad. rom. din 1818 la Arh. St. Iaşi.
Condica Mitrop. Mold. nr. 339, f. 124.
Doc. este probabil un falsificat (formularul, limba, pecetea şi data nu corespund cu domnia lui Aron vodă).

4

1600 (7108) August 15.

† *Aici* zapis ca să să ştie cum am venit Chiujda, feciorul Armancâi din Şcopeani de me-‹a›m pus partea de moşie de o am dat Cozmei pentru un bou negru, ce au perit pentru mene şi pentru tatâ-meu, ce l-au luat Clincia pentru dajde.

Şi mărturie au fost: Toma Merăul şi Badul şi denaintia C‹ă›rstei lui Marco şi mai mic Grozav diiacul, şi me-‹a›m pus moşiia totâ, cu săpături, cu pomiate şi cu tot venitul ce-i va fi, să fie a Cozmei, până i s'a întorce boul înnapoi.

Şi aşe mărturisim noi toţi, cu ‹su›fletele nostre, cum ştim.

† *In zilele binecinstitorului şi de Hristos iubitorului Io Aron voevod, din mila lui dumnezeu, domn al ţării Moldovei.*

V‹ă› leat 7108 ‹1600› luna Av‹gust› 15 zile.

† Eu Grozav diiacul am scris.

‹Pe verso:› + Schiupénii.

Acad. R.P.R., CXVI/65.
Orig. rom., hârtie, cu o pecete inelară.
Încă din 1595 Aron vodă nu mai trăia.

FOTOCOPII

DUPĂ DOCUMENTELE ÎN LIMBA SLAVĂ

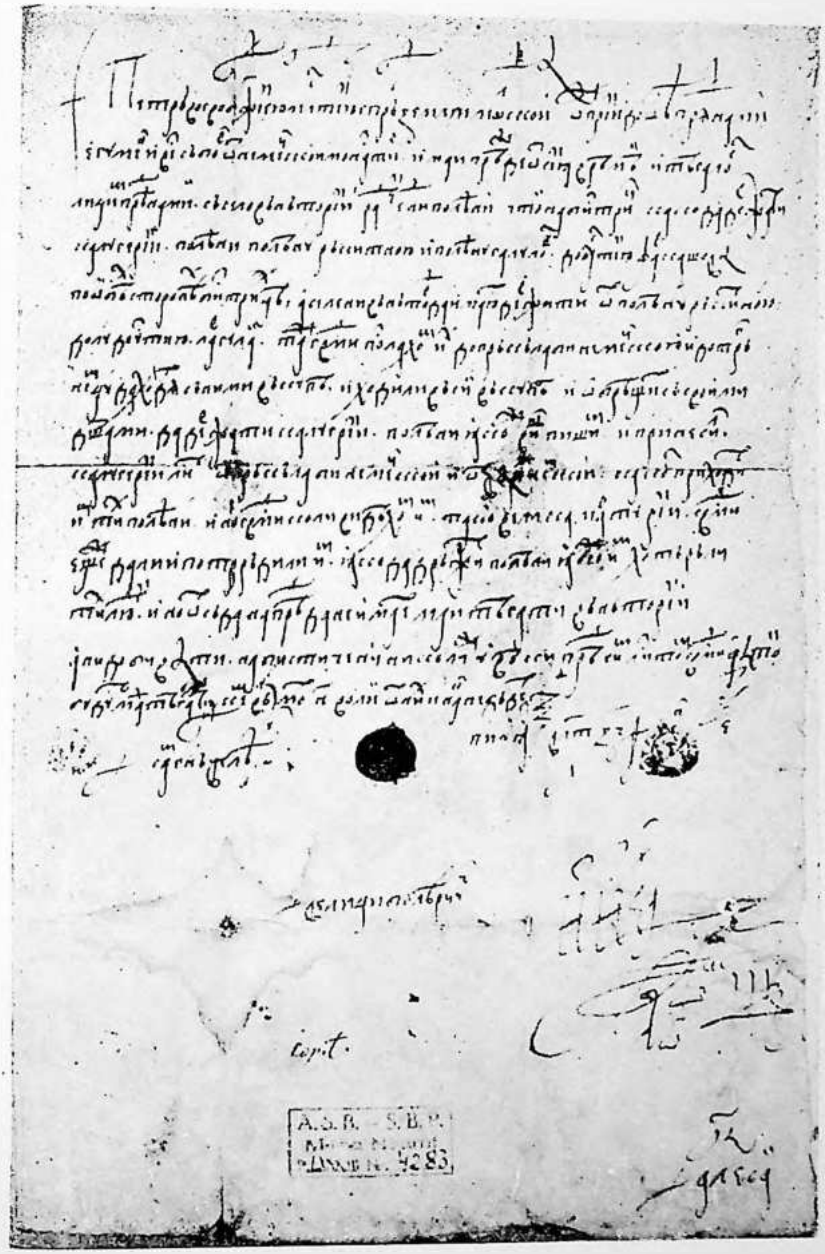

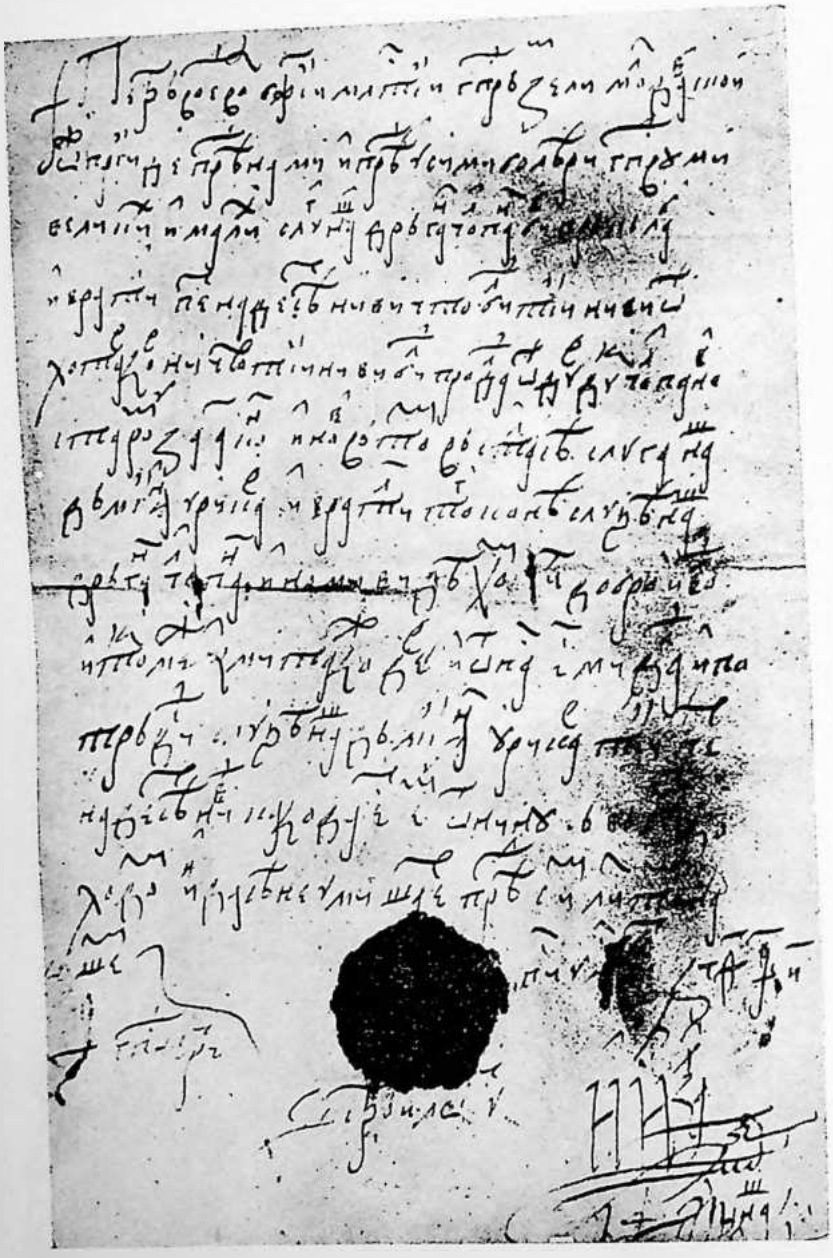

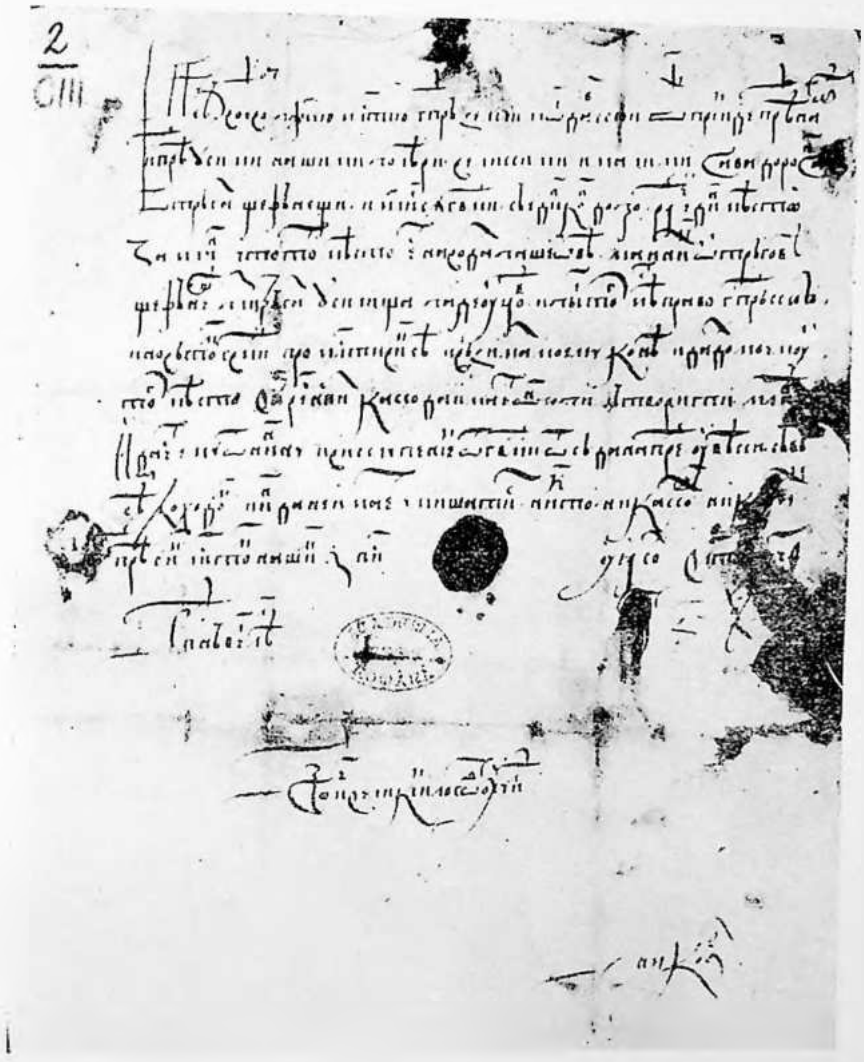

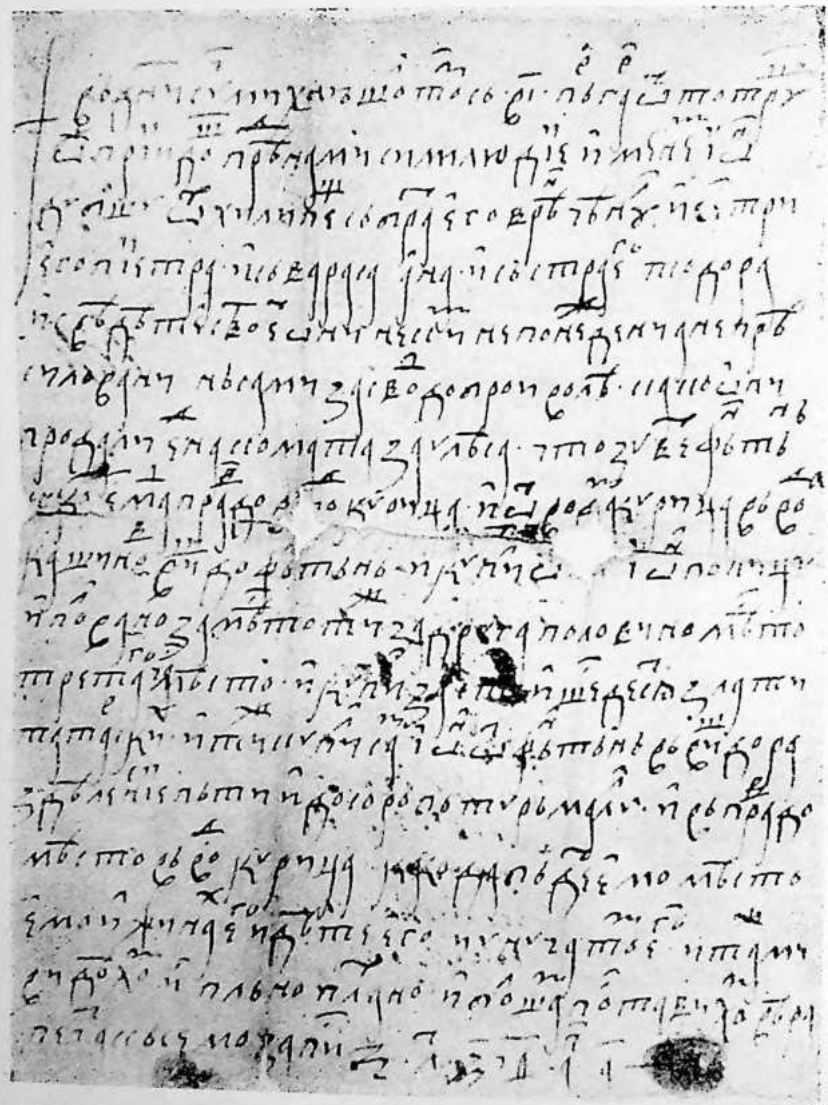

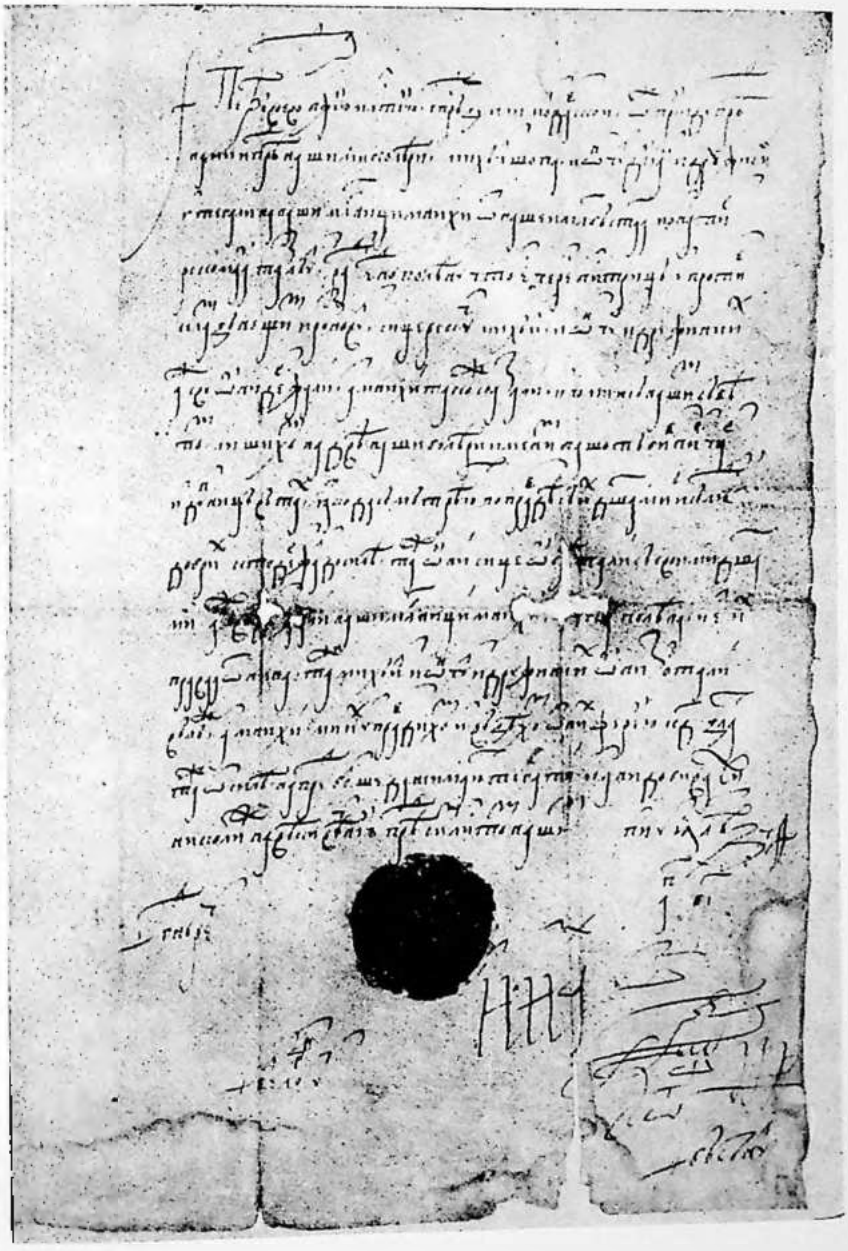

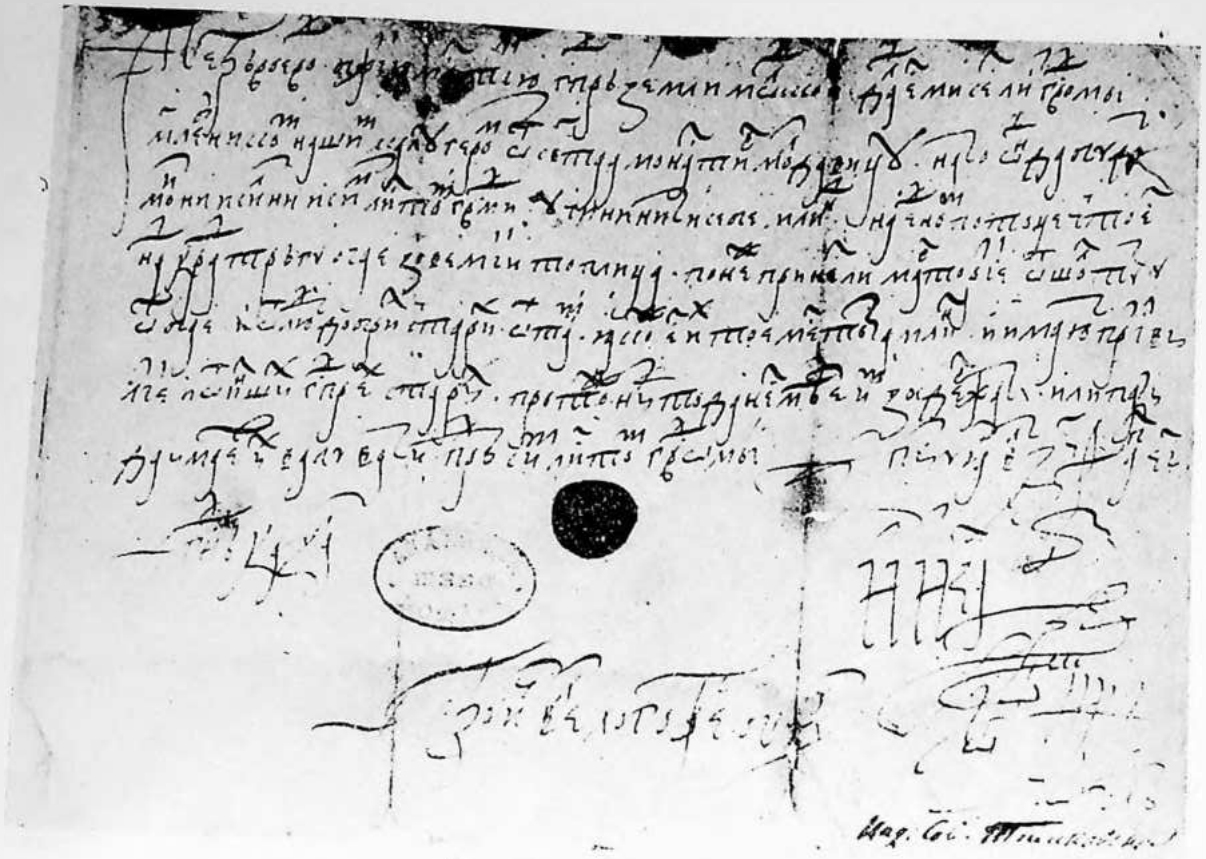

Doc. Nr. 16 (pag. 14)

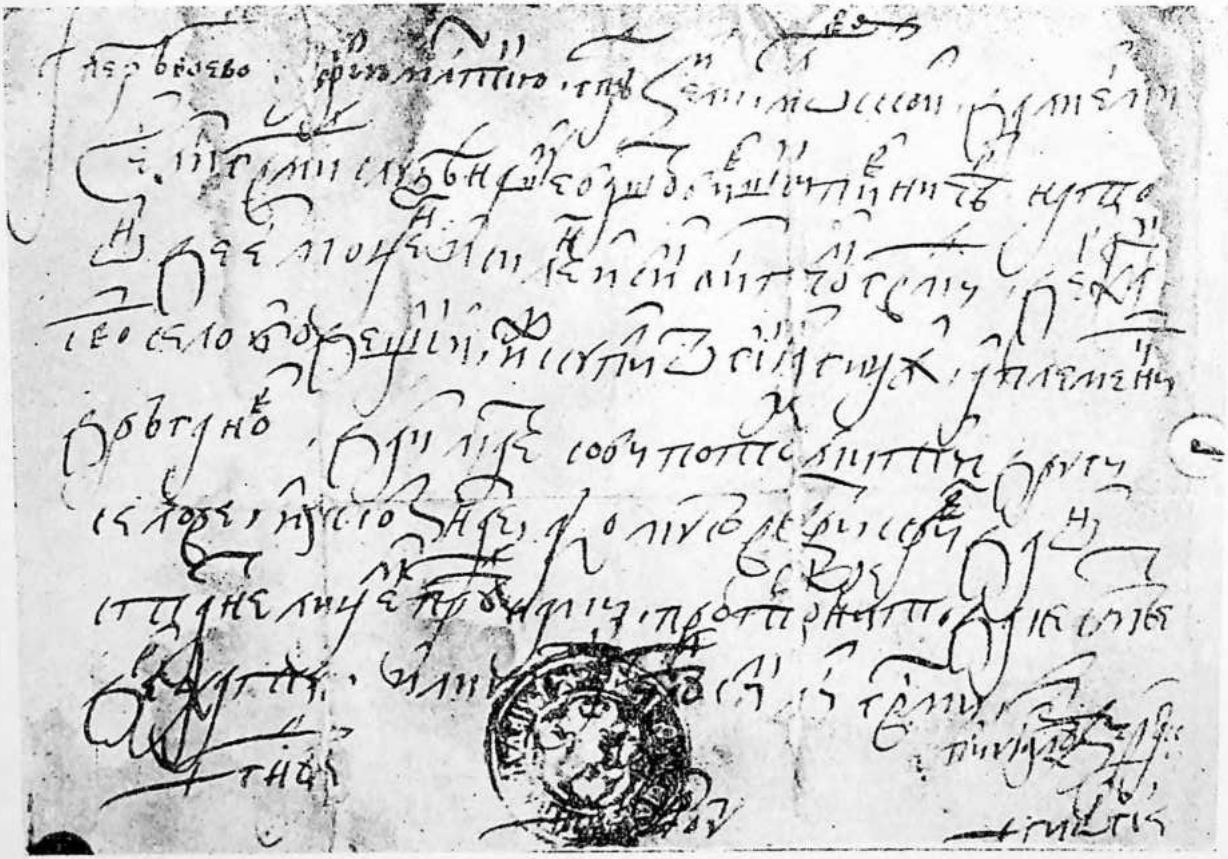

Doc. Nr. 19 (pag. 16)

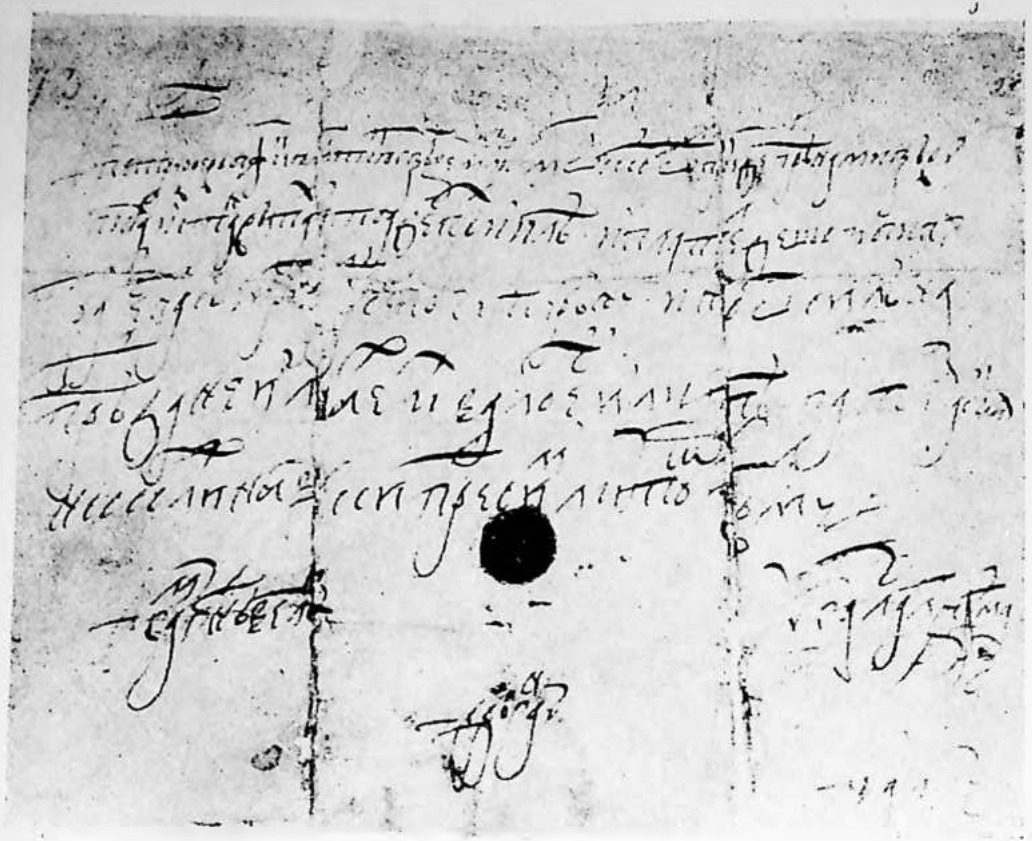

Doc. Nr. 21 (pag. 18)

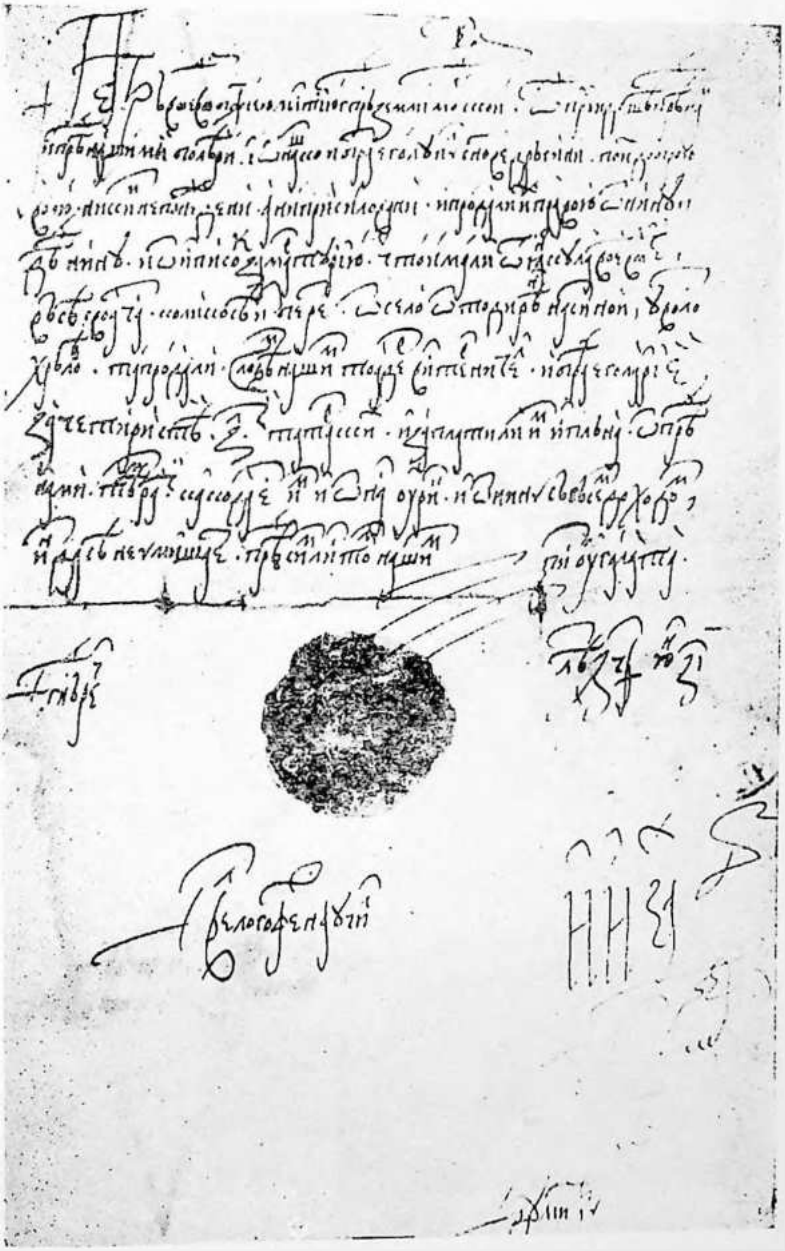

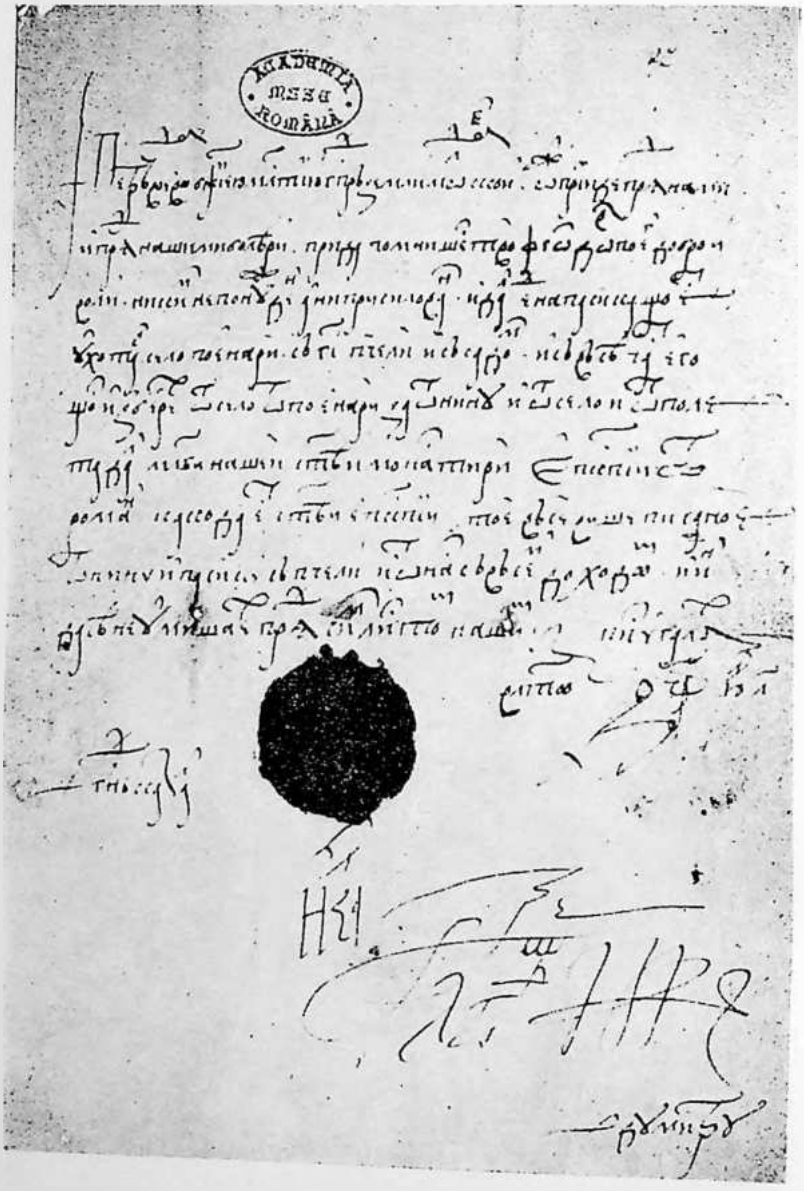

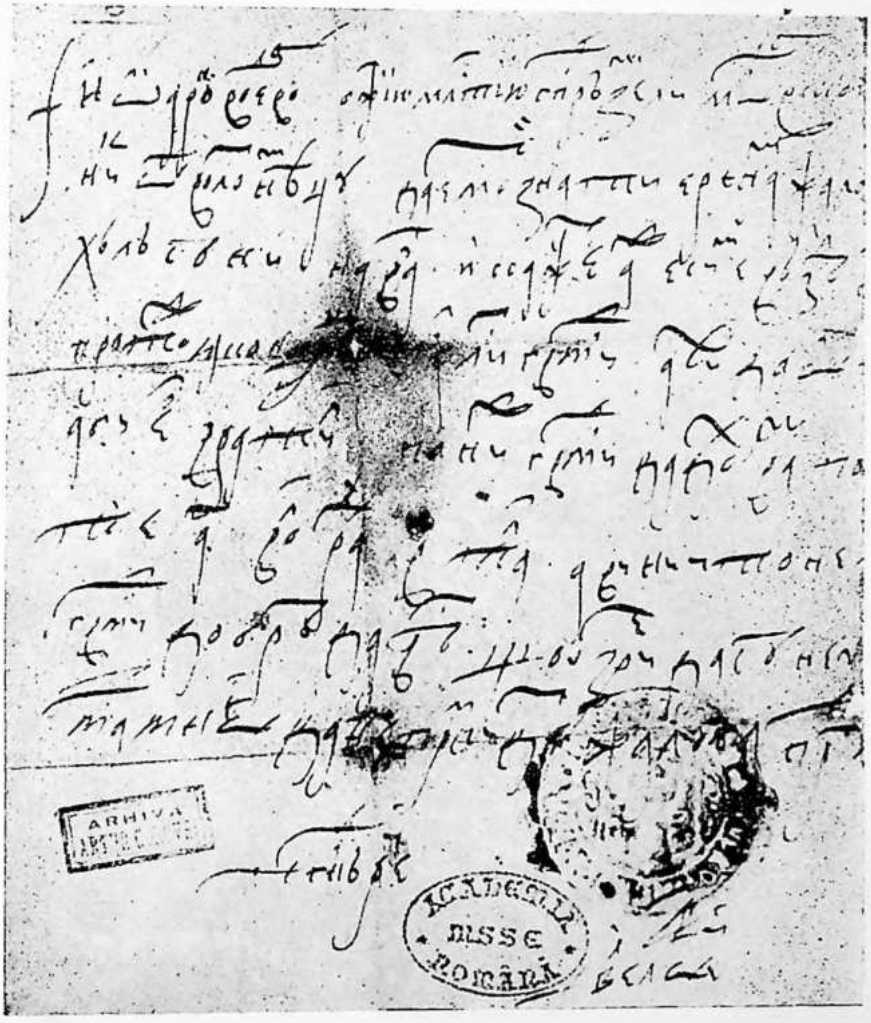

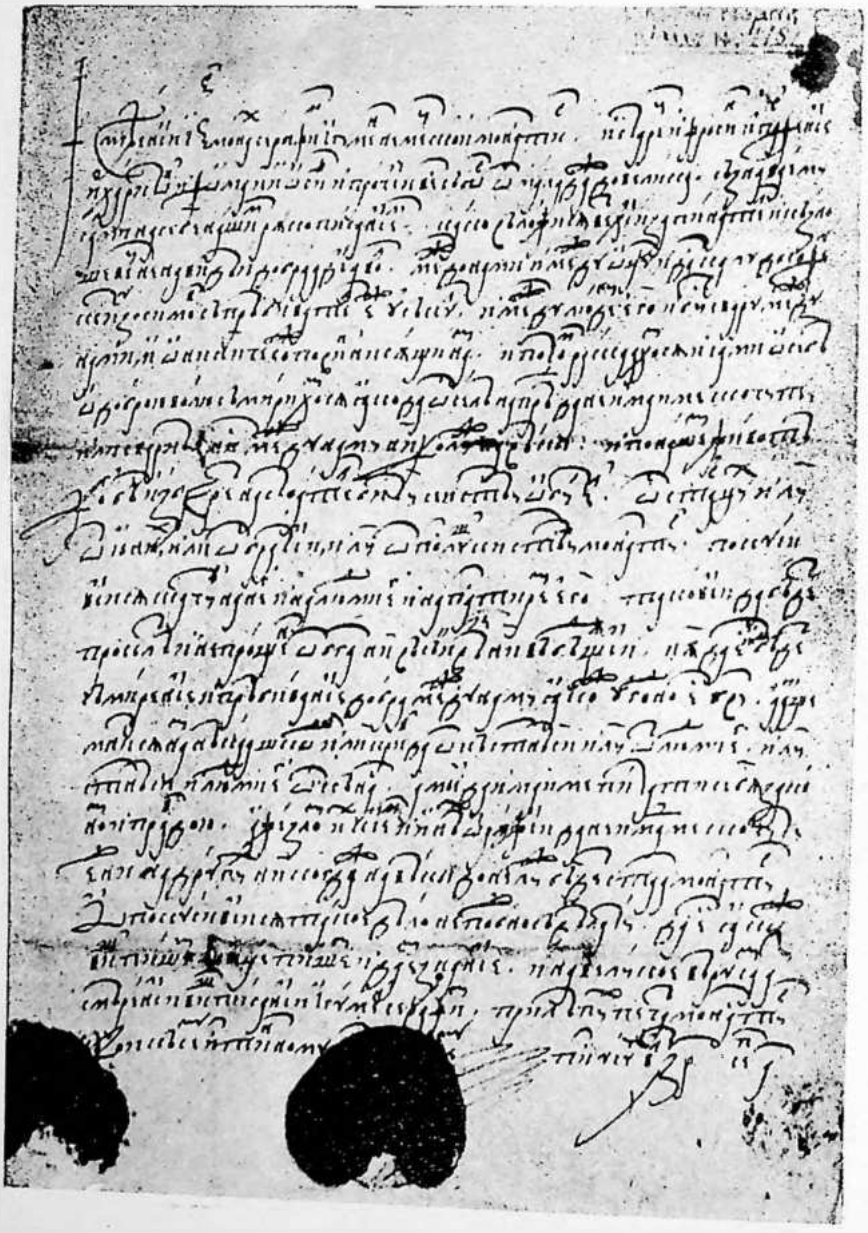

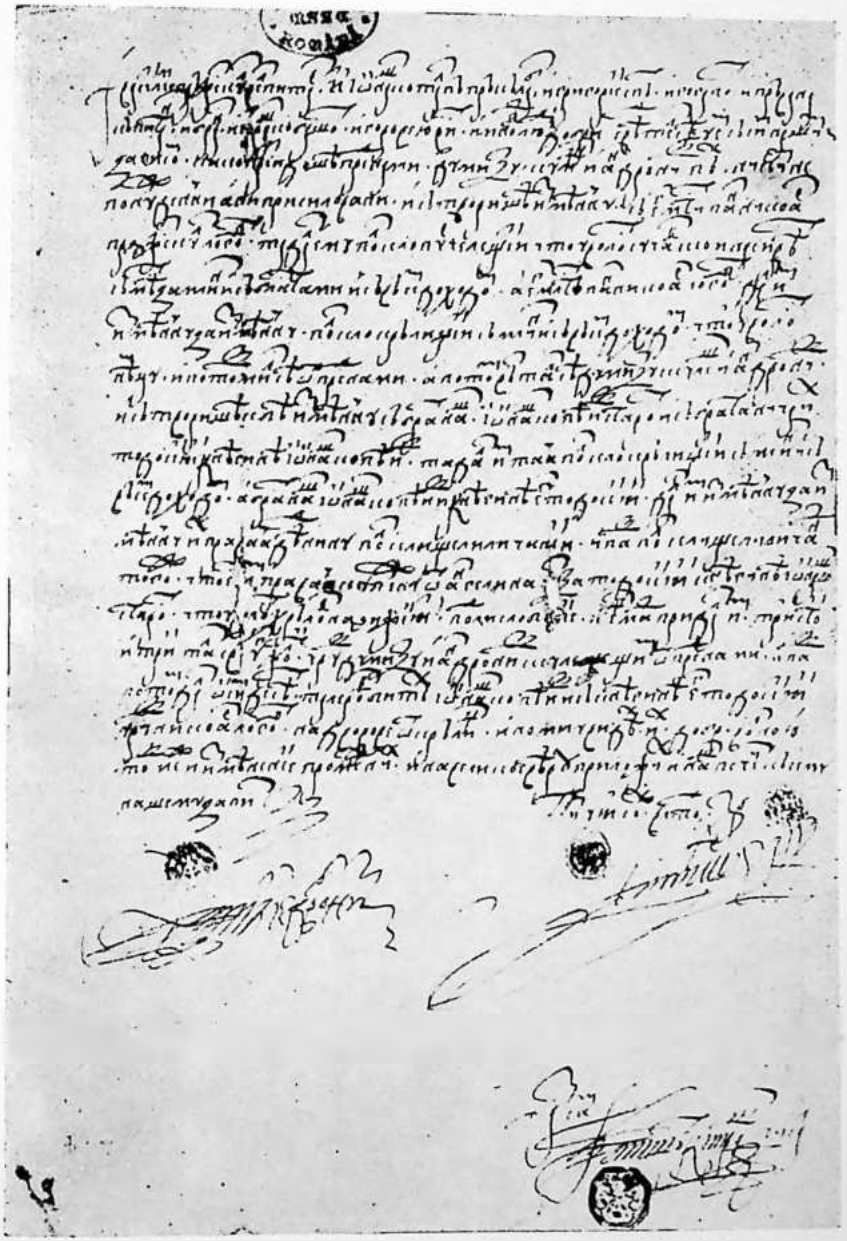

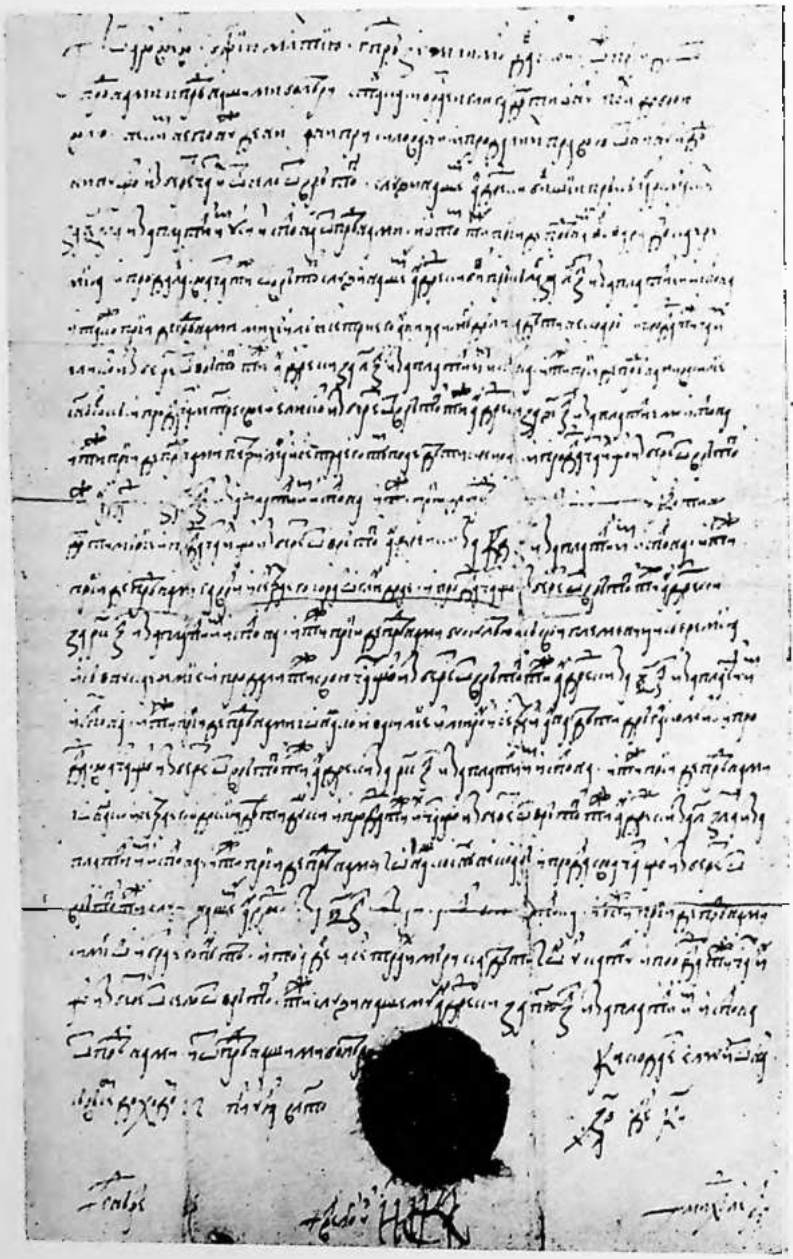

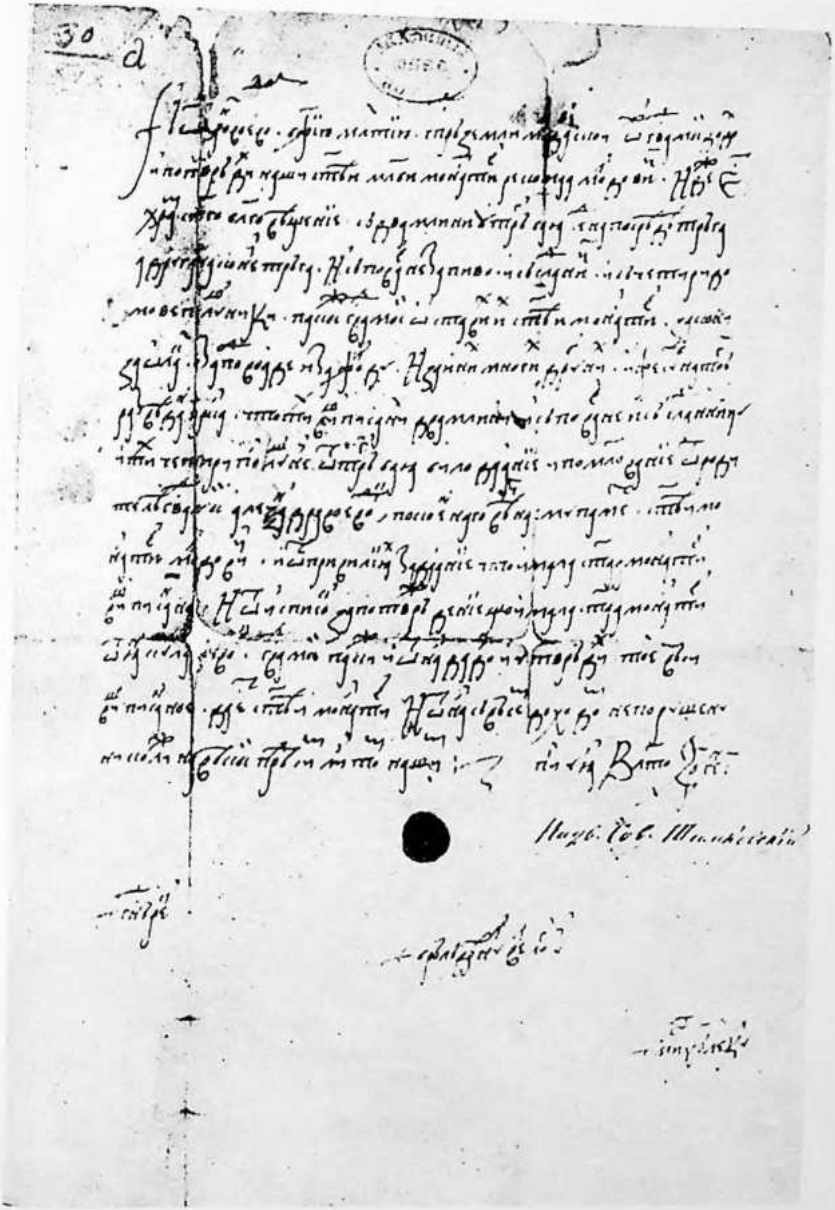

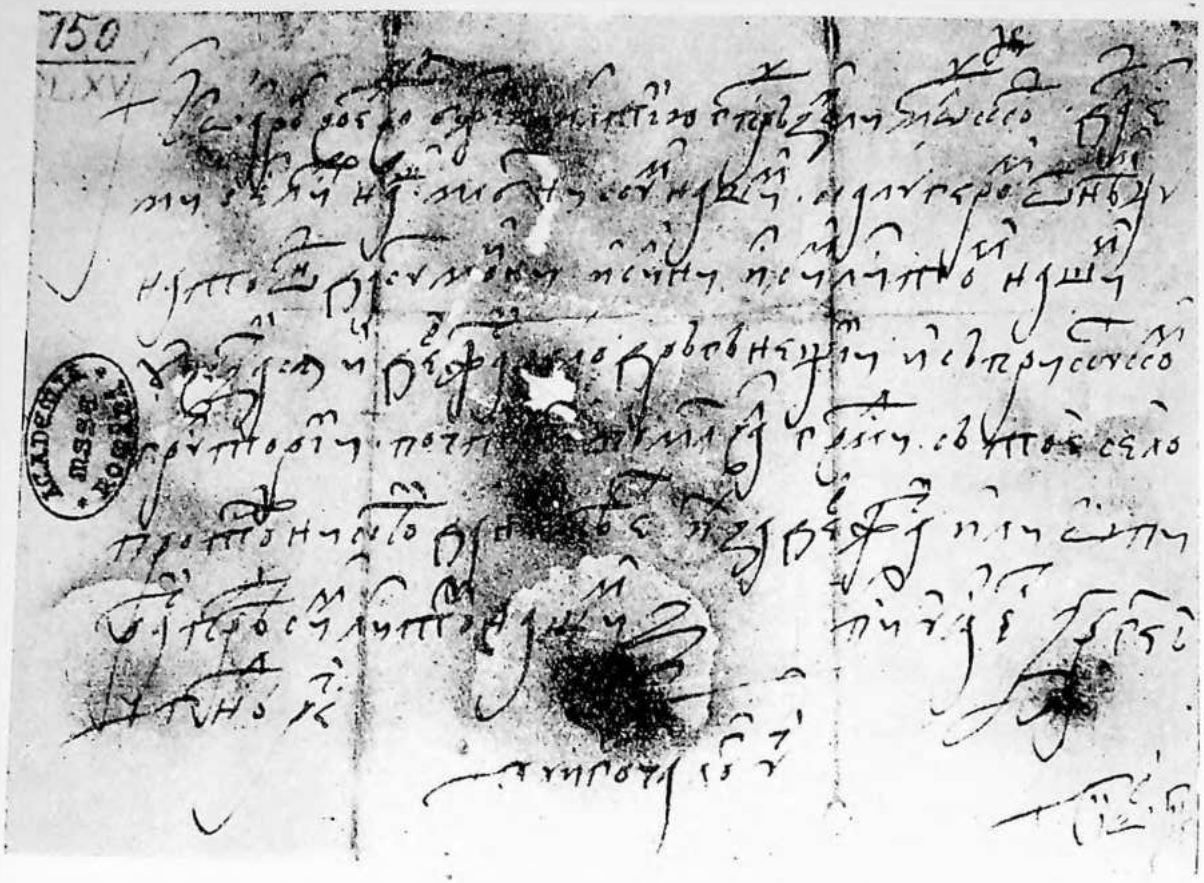

Doc, Nr. 48 (pag. 43)

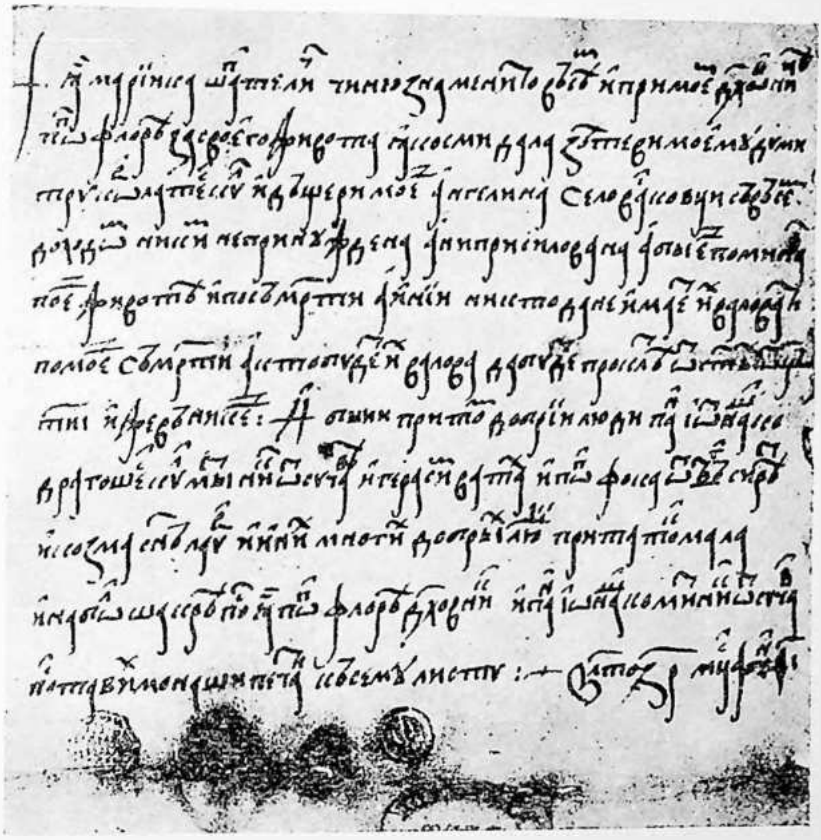

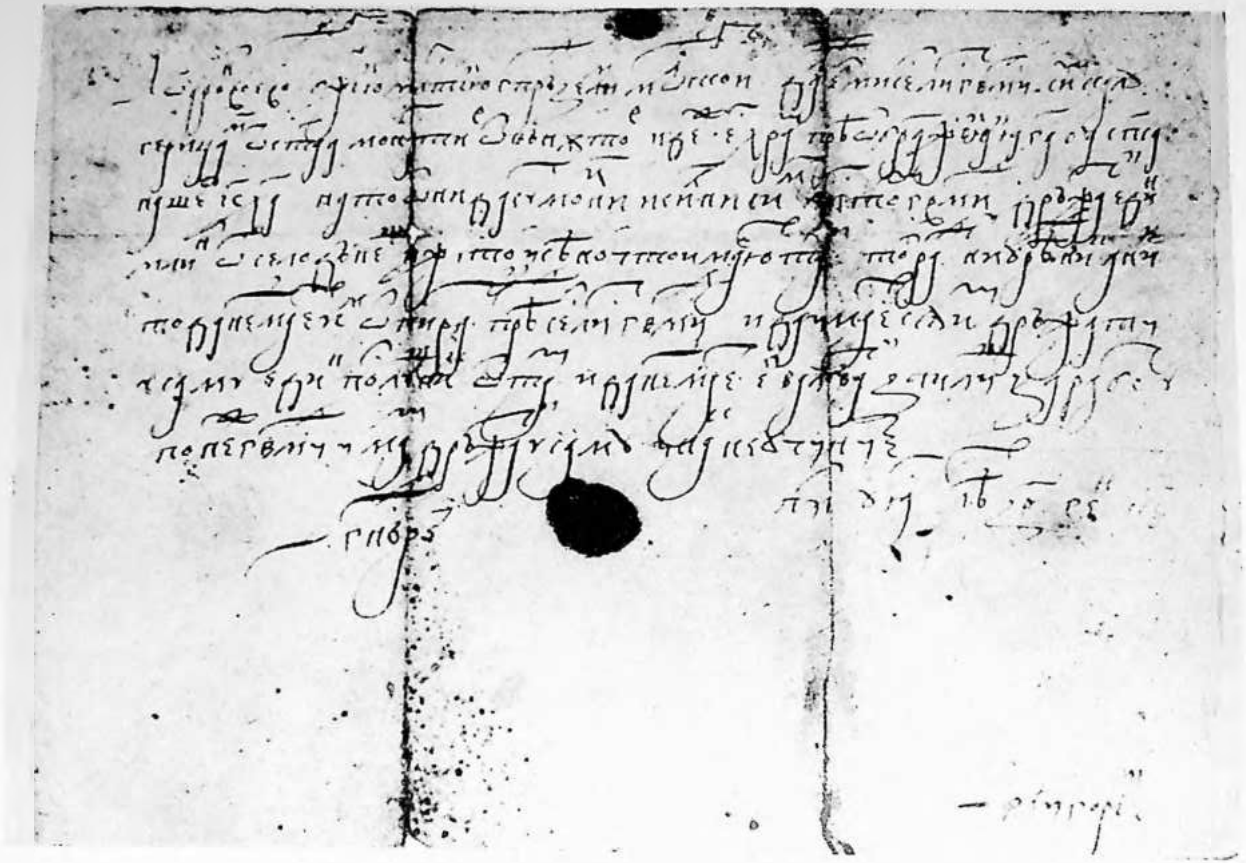

Doc. Nr. 51 (pag. 44–45)

Doc. Nr. 59 (pag. 49)

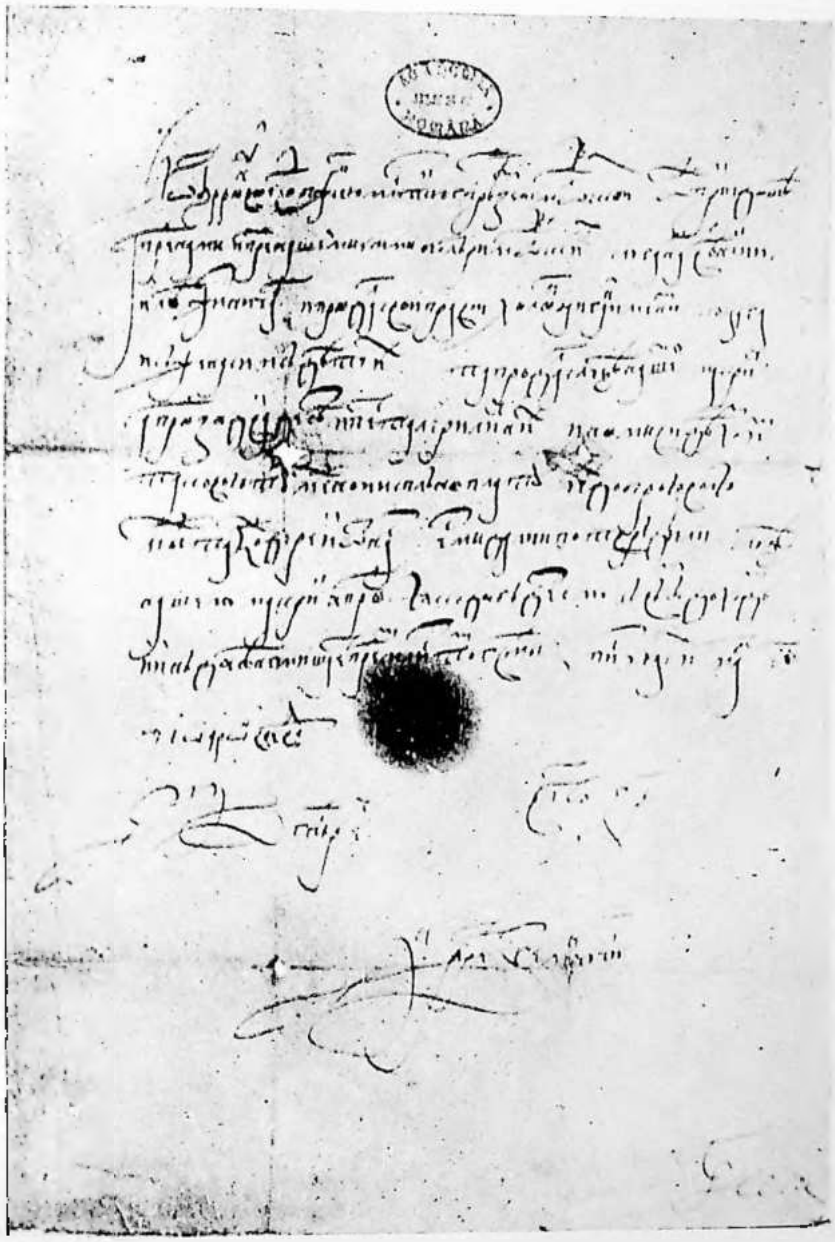

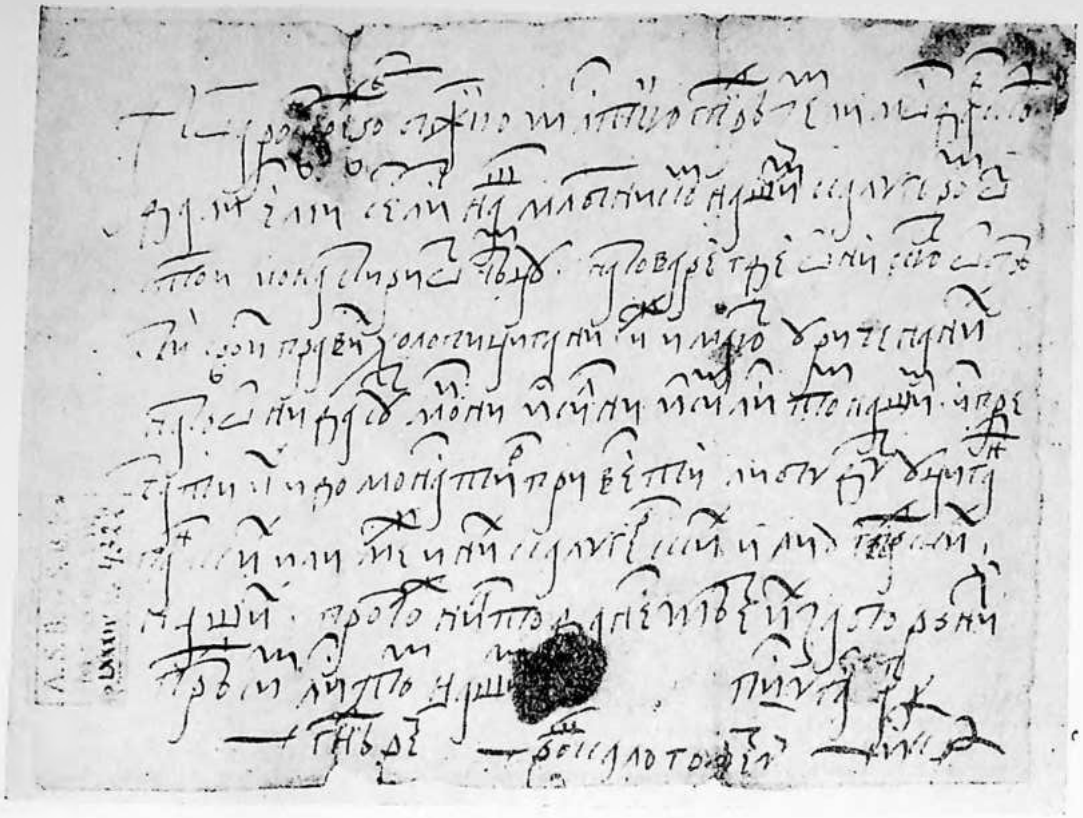

Doc. Nr. 64 (pag. 52—53)

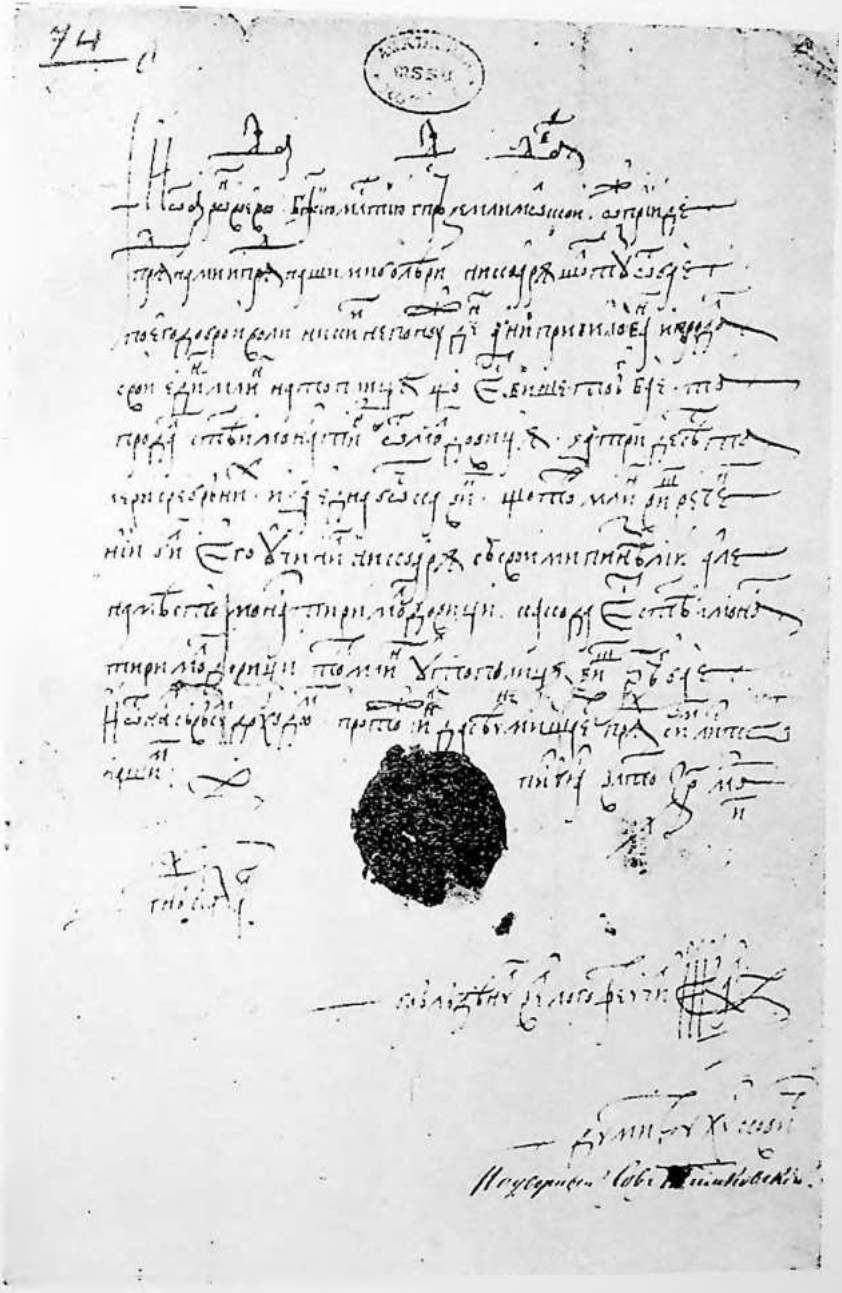

Doc. Nr. 68 (pag. 55)

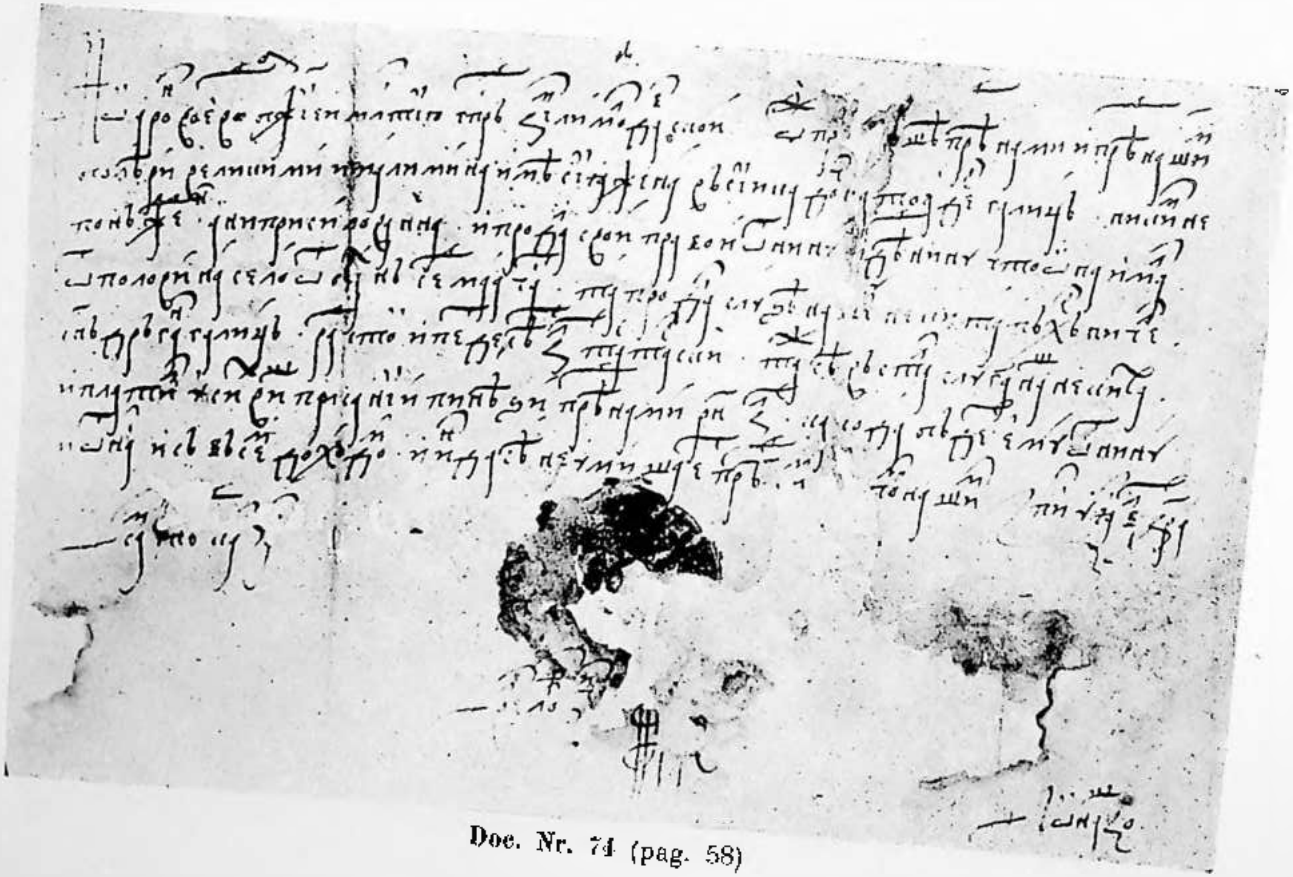

Doc. Nr. 74 (pag. 58)

Doc. Nr. 76 (pag. 39)

Doc. Nr. 82 (pag. 62)

Doc. Nr. 83 (pag. 62–63)

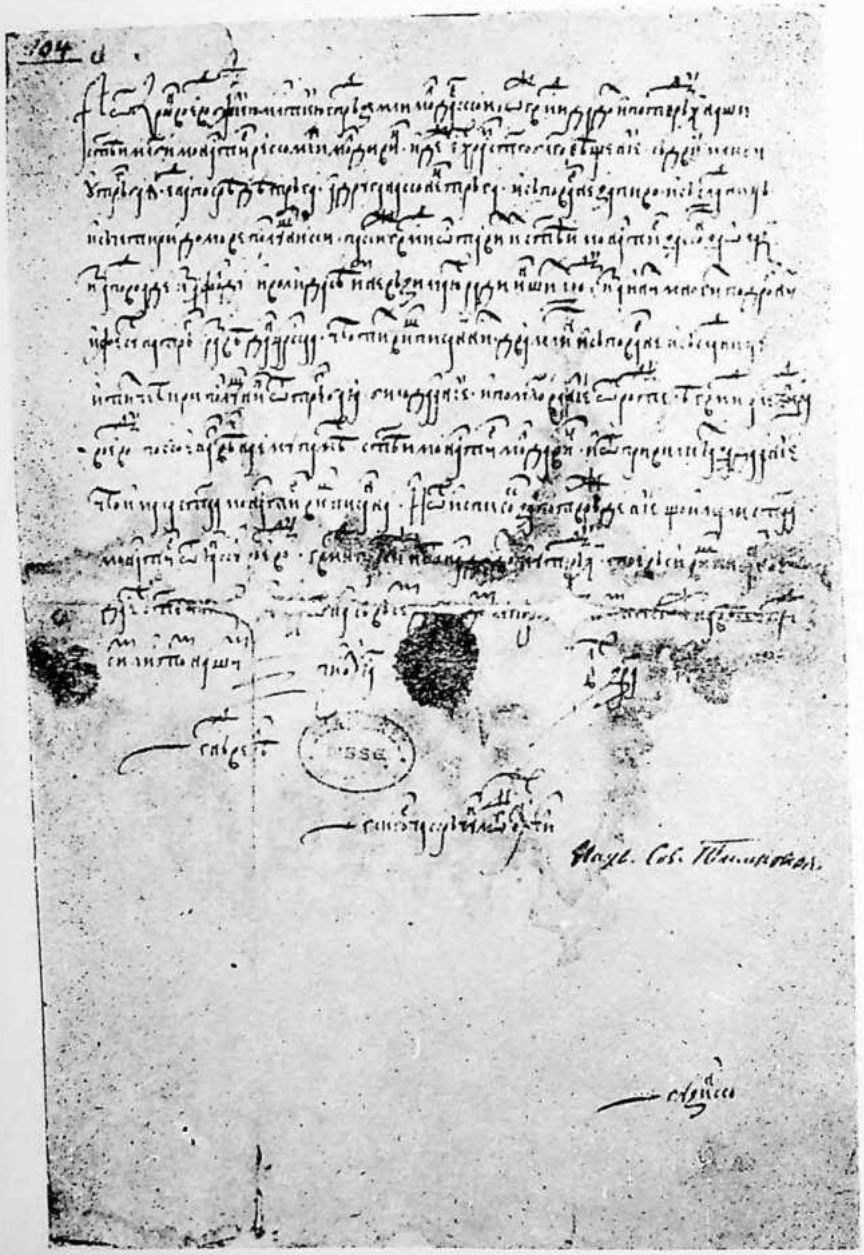

Doc. Nr. 99 (pag. 80)

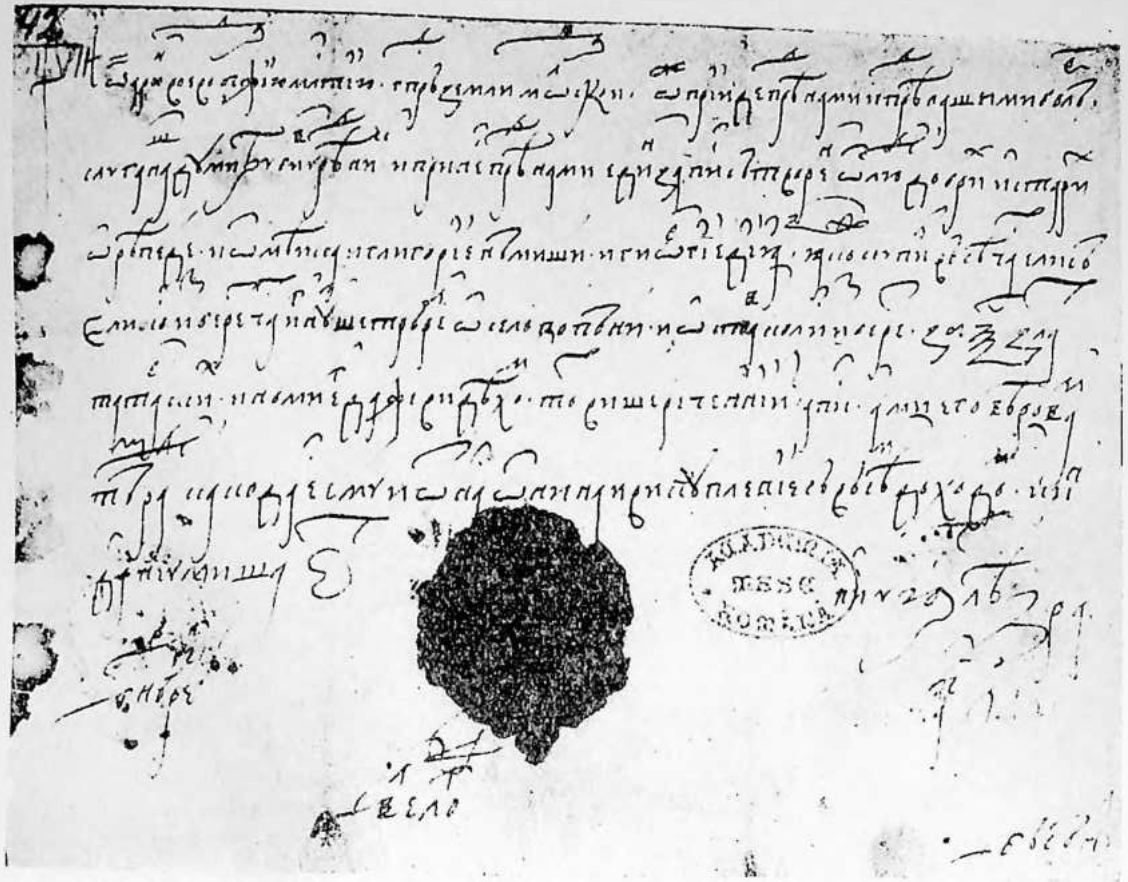

Doc. Nr. 100 (pag. 81)

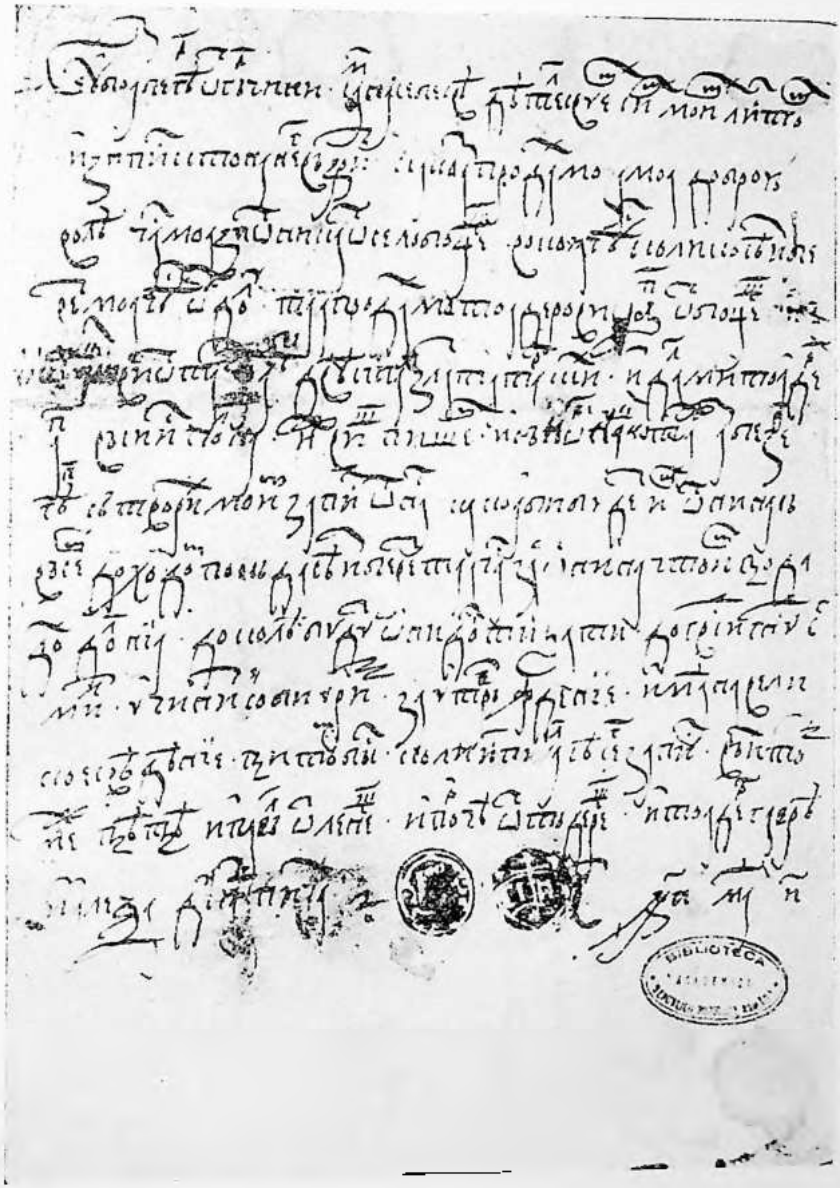

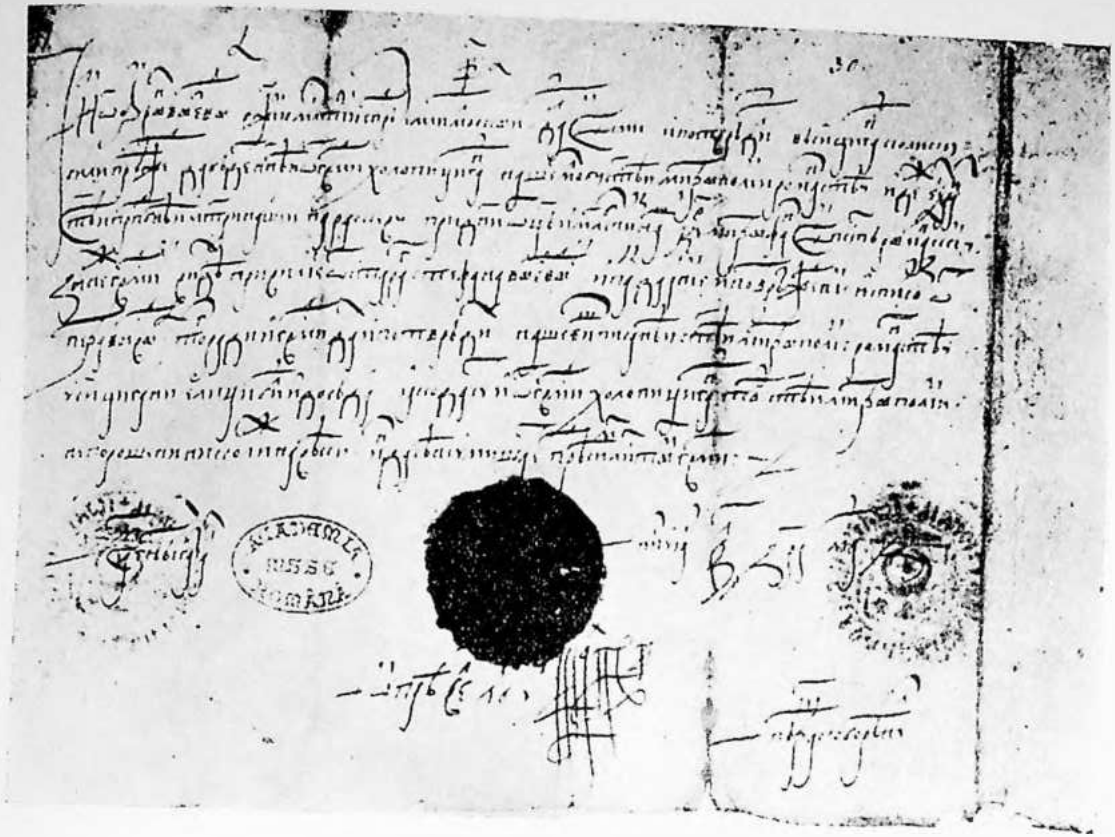

Doc. Nr. 106 (pag. 85)

Doc. Nr. 109 (pag. 87)

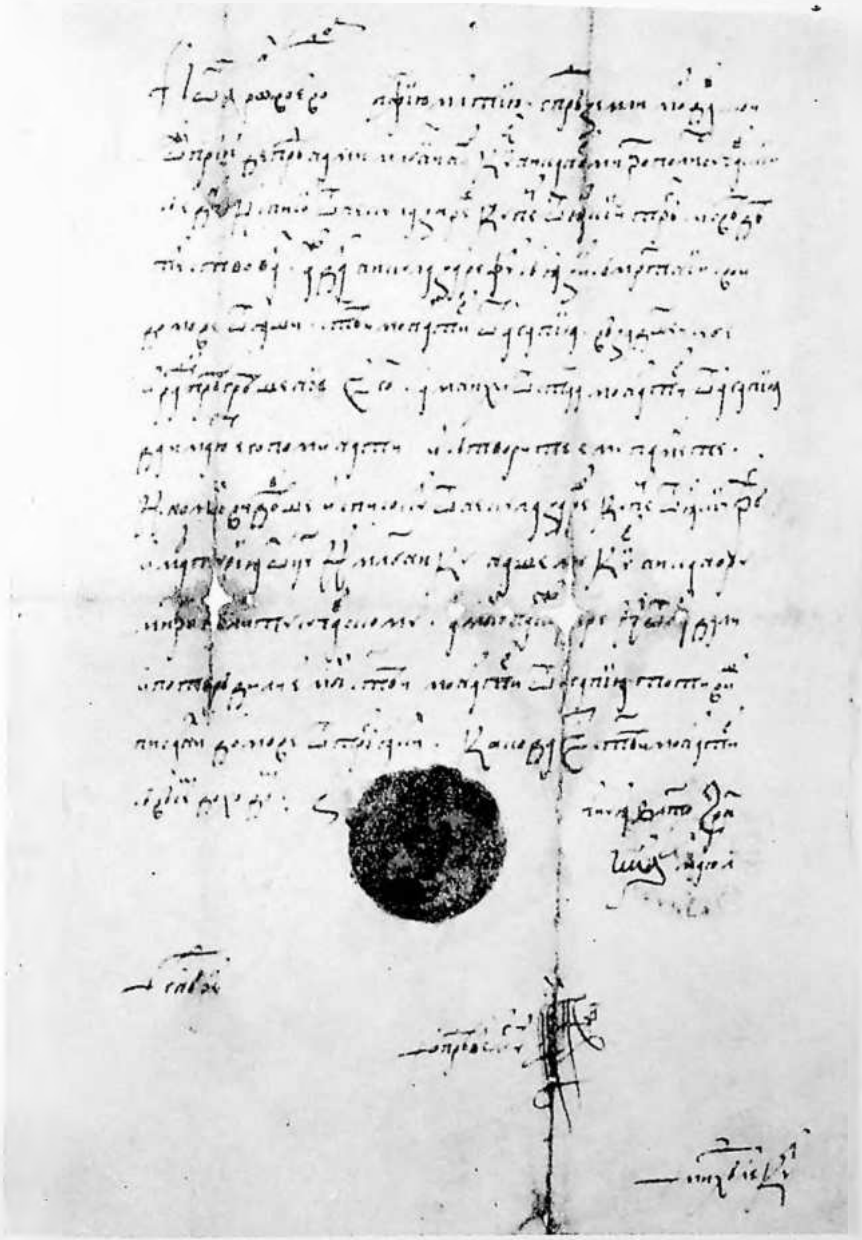

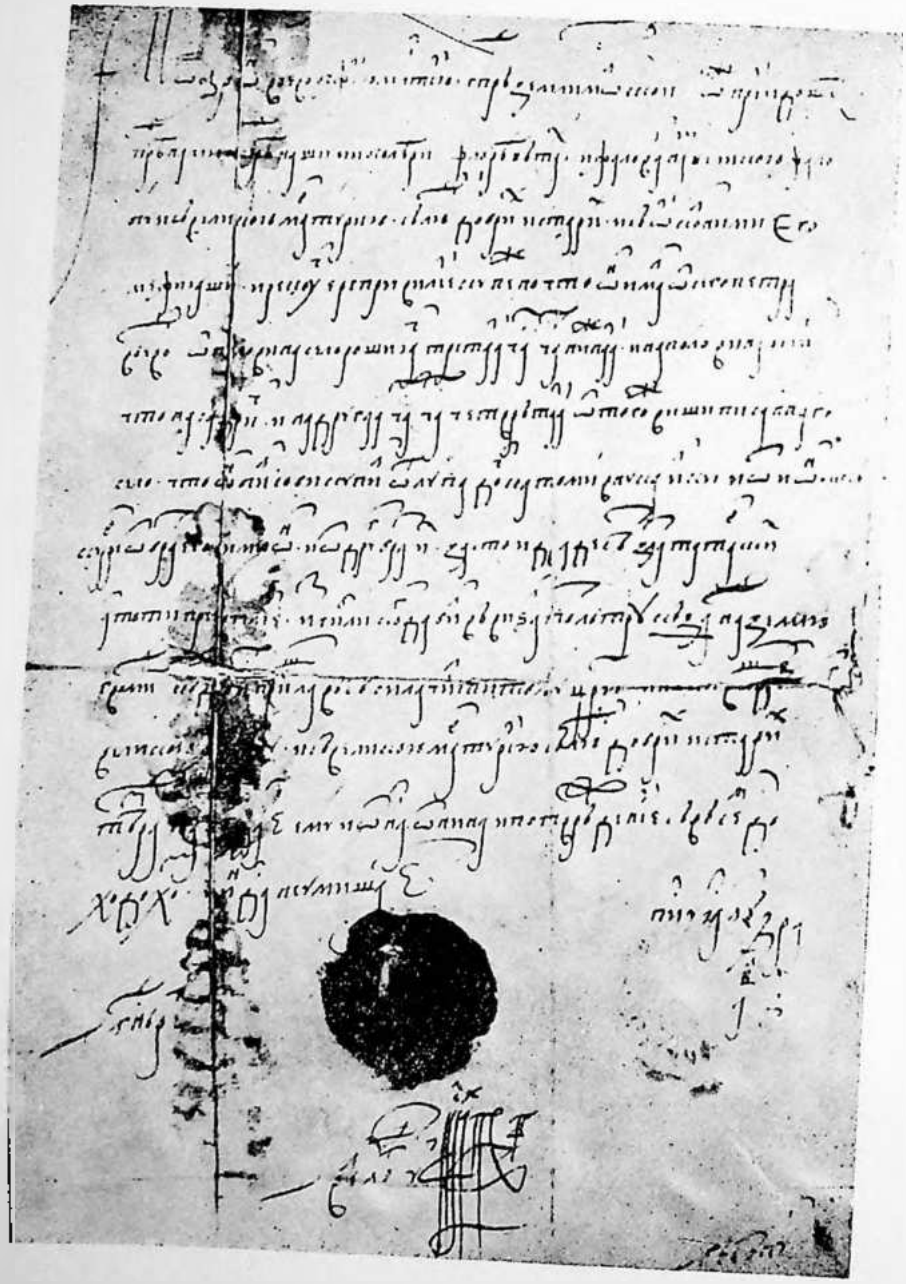

Doc. Nr. 116 (pag. 92)

Doc. Nr. 130 (pag. 107–108)

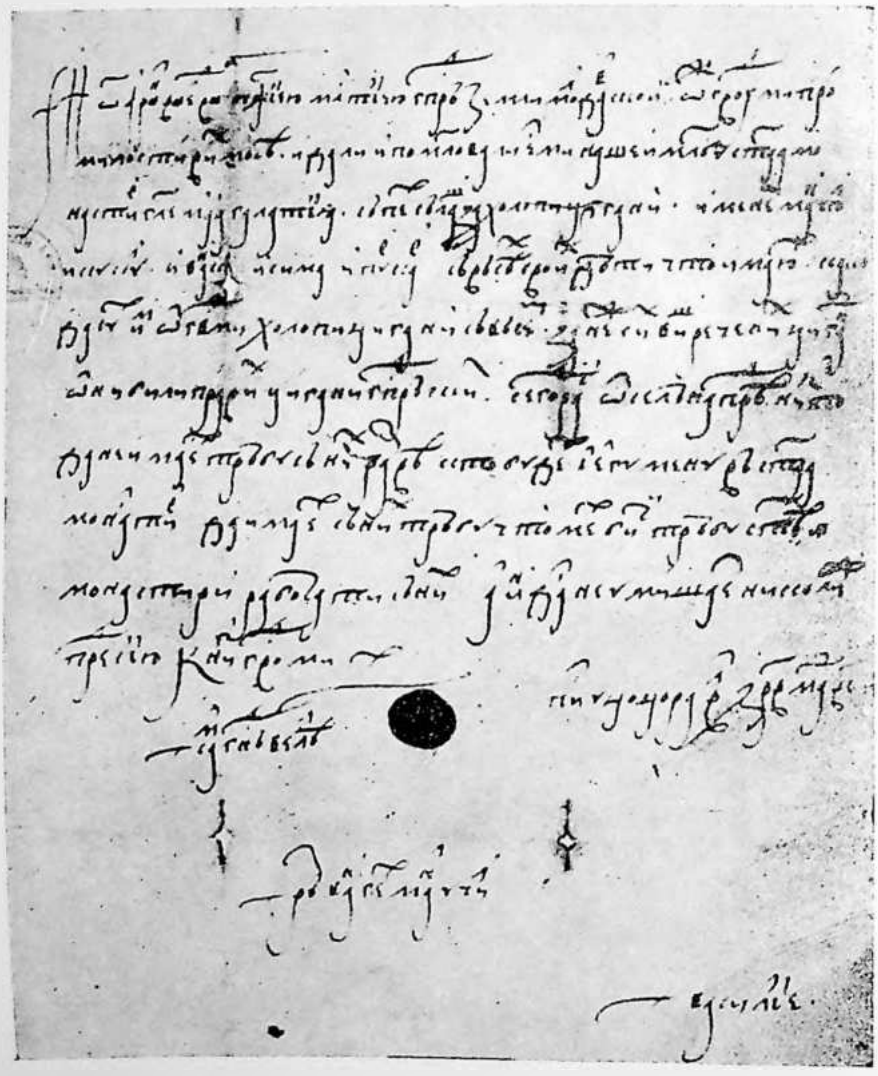

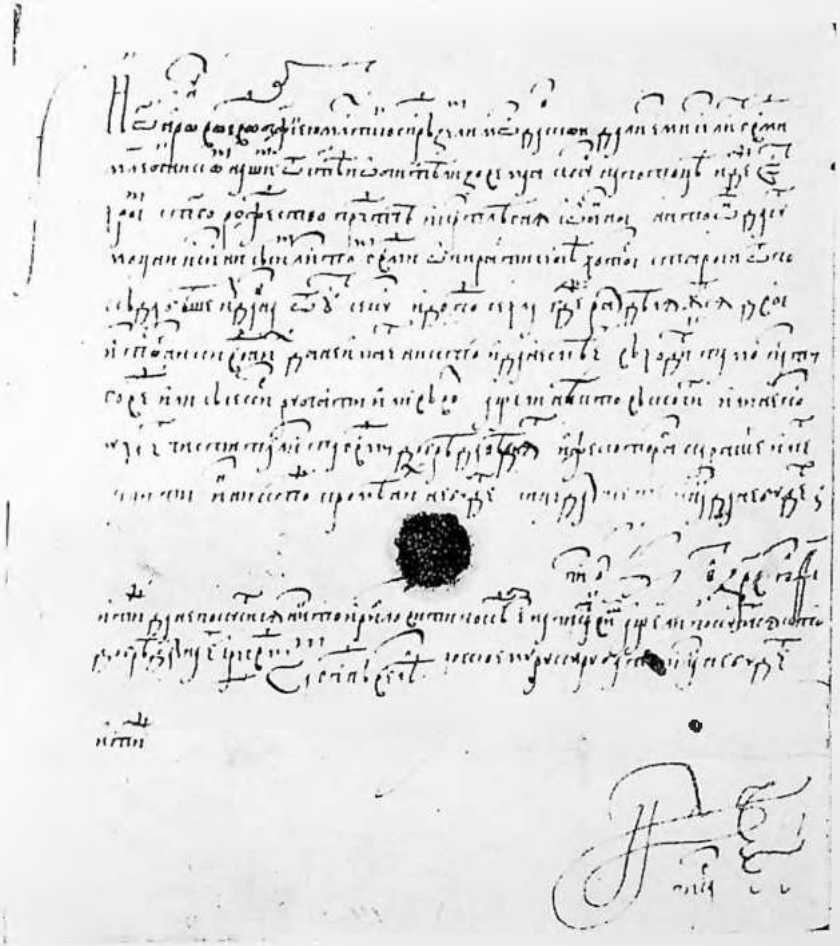

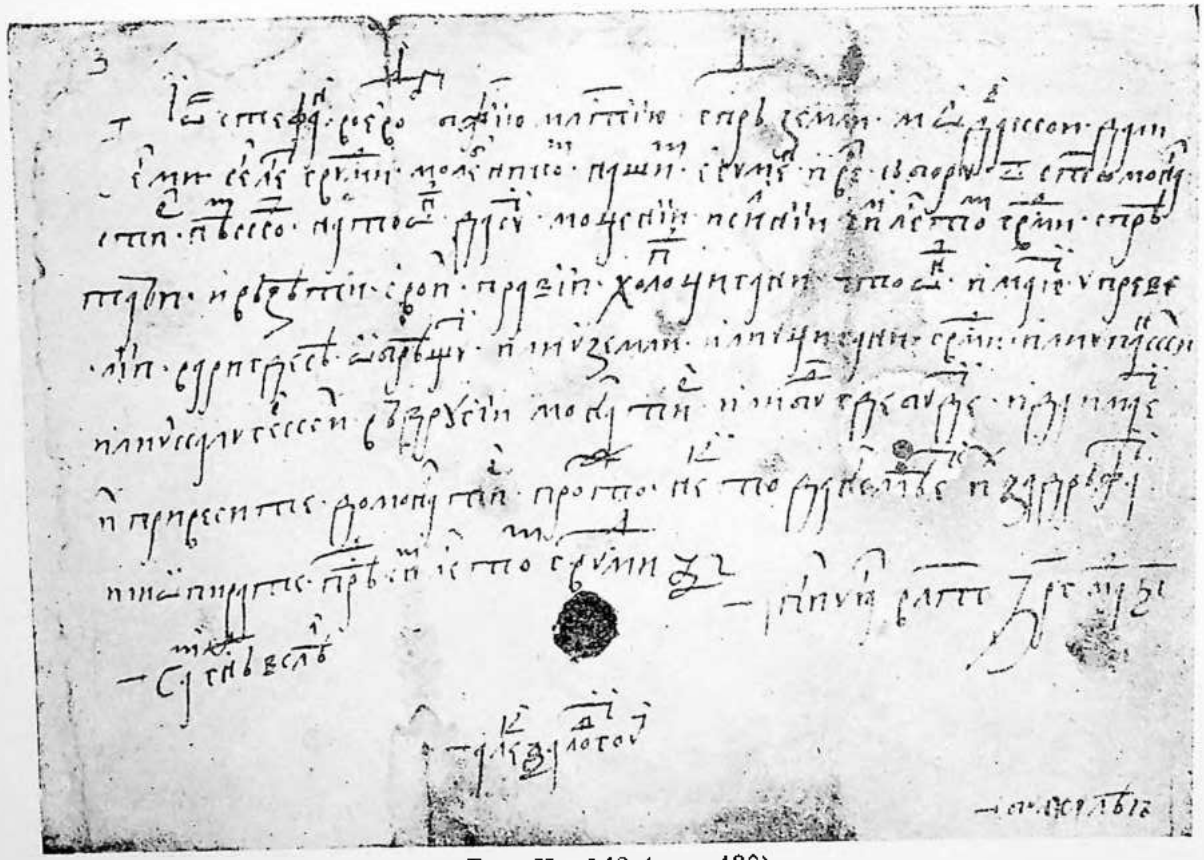

Doc. Nr. 148 (pag. 120)

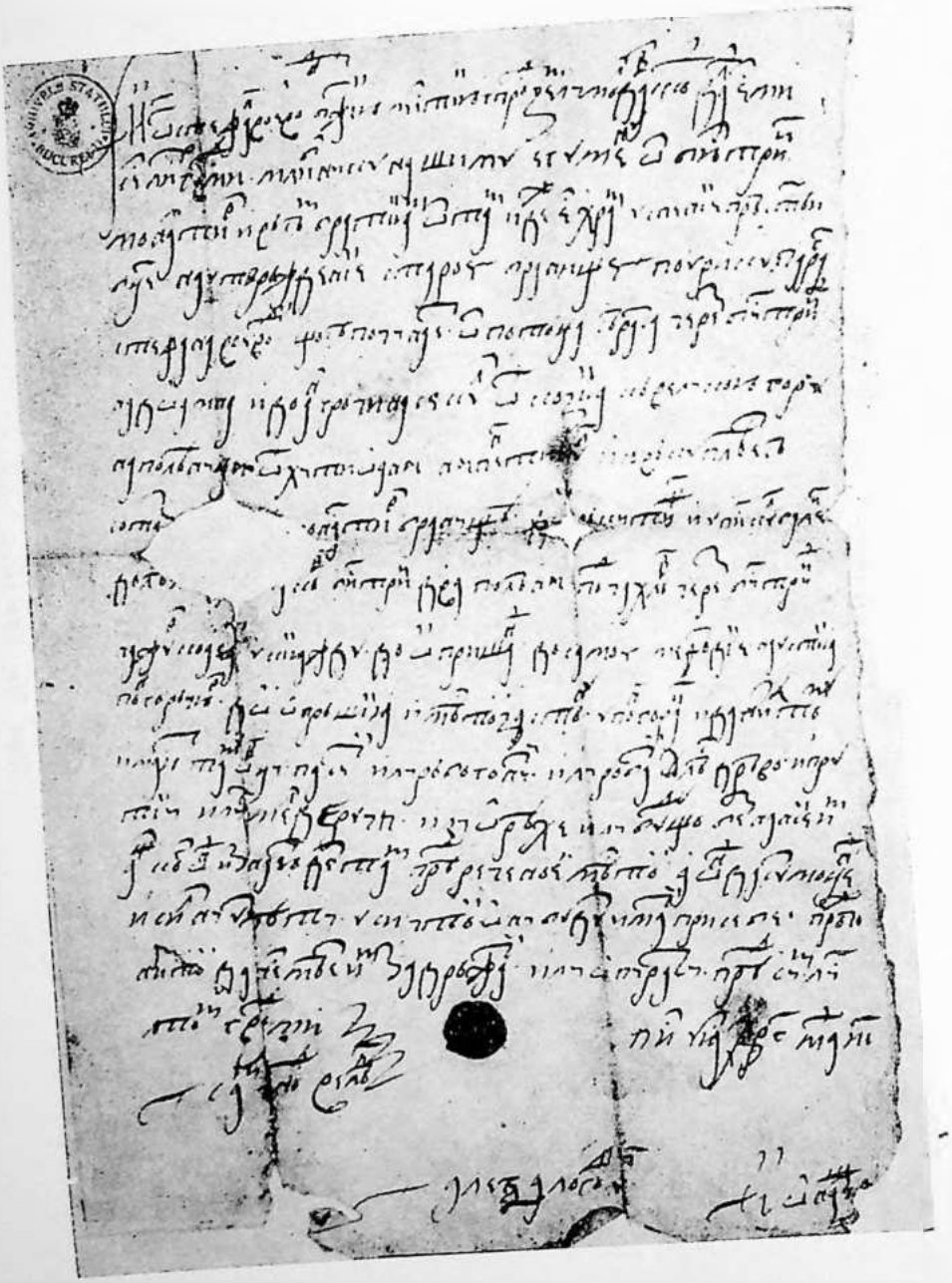

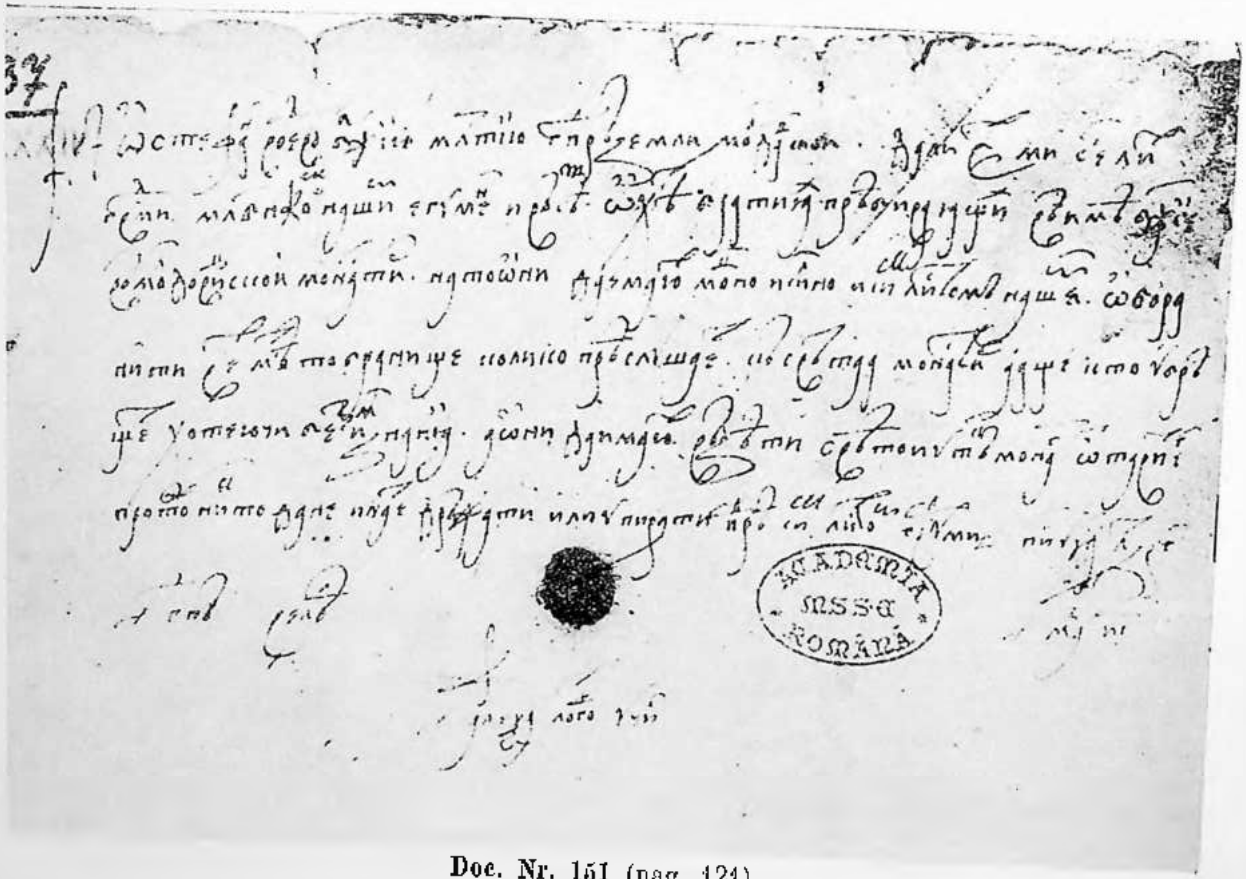

Doc. Nr. 151 (pag. 121)

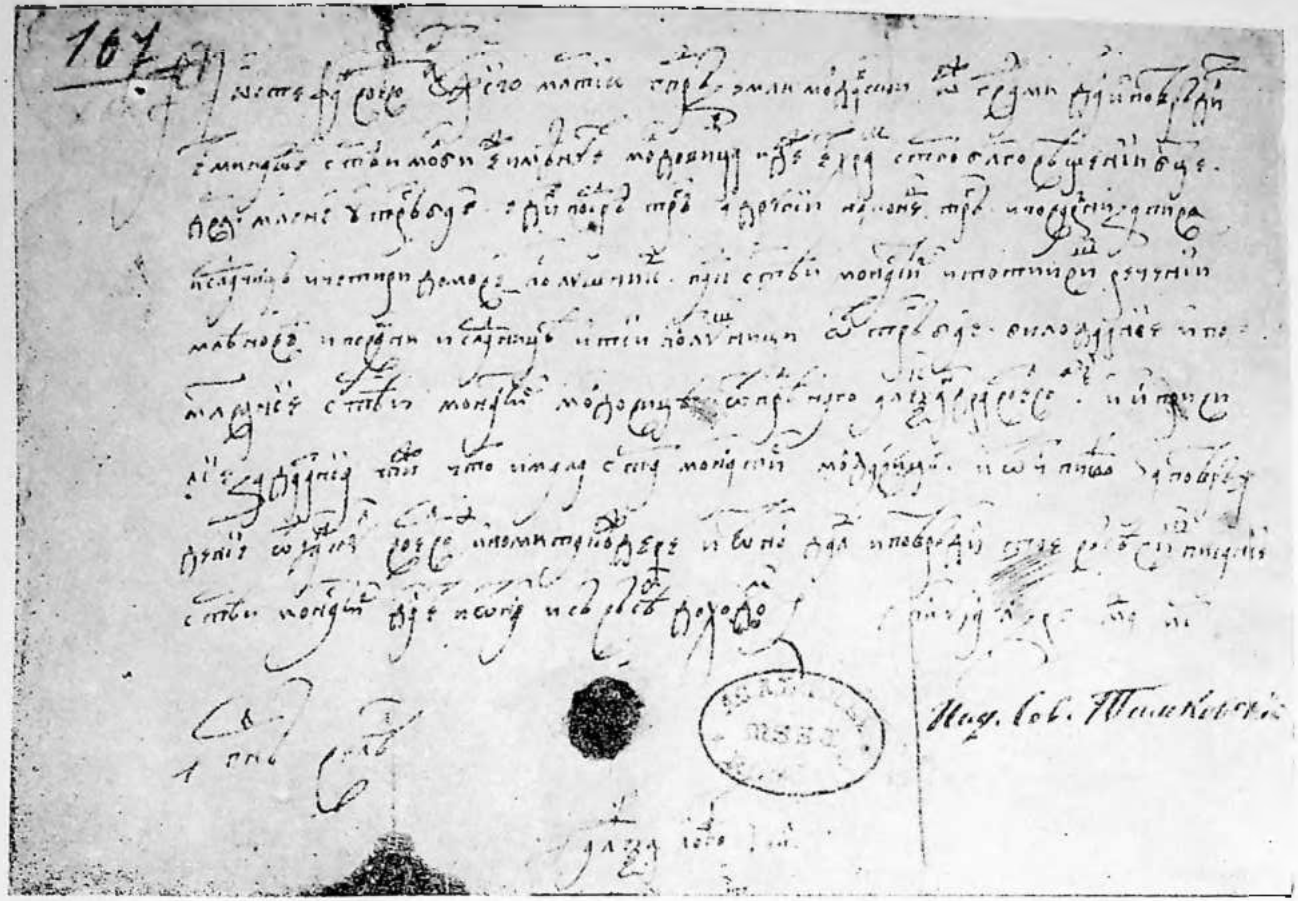

Doc. Nr. 152 (pag. 122)

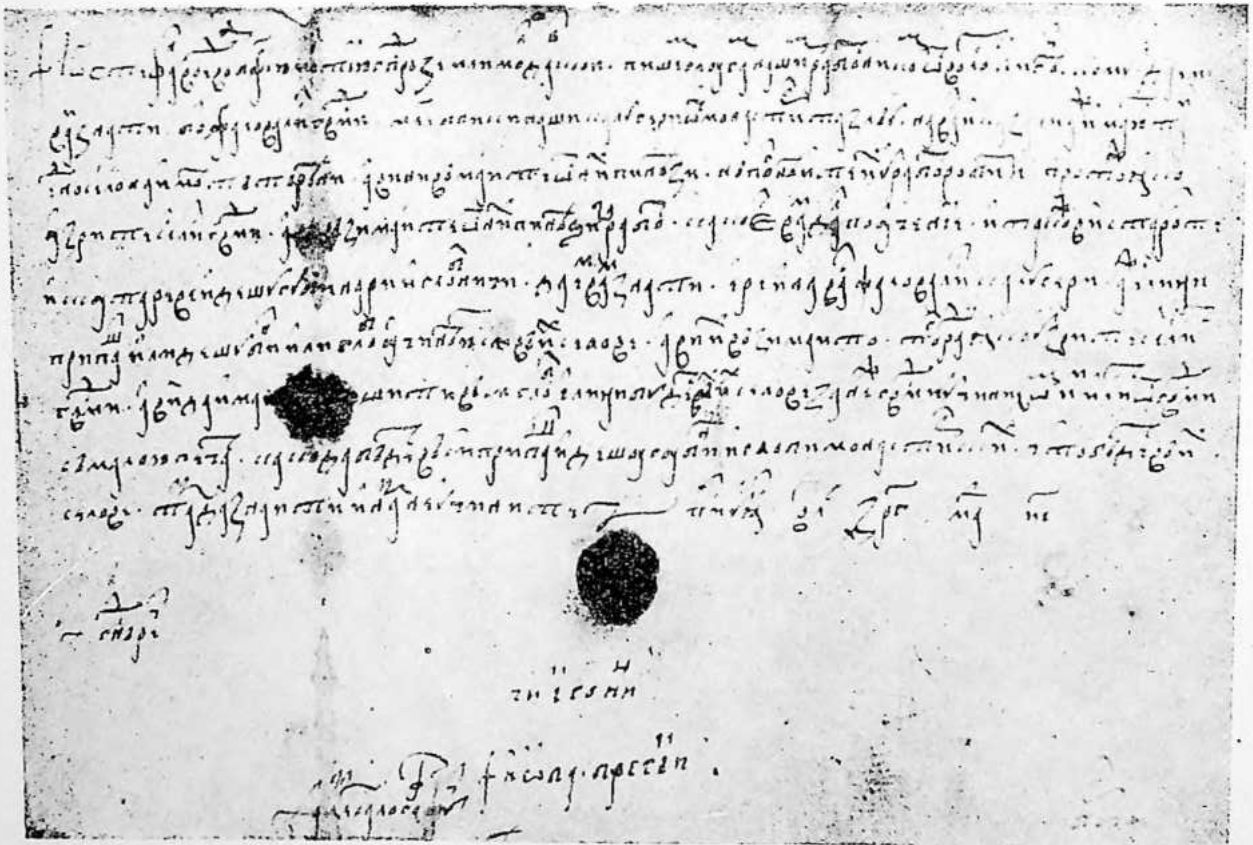

Doc. Nr. 155 (pag. 124—125)

Doc. Nr. 167 (pag. 131)

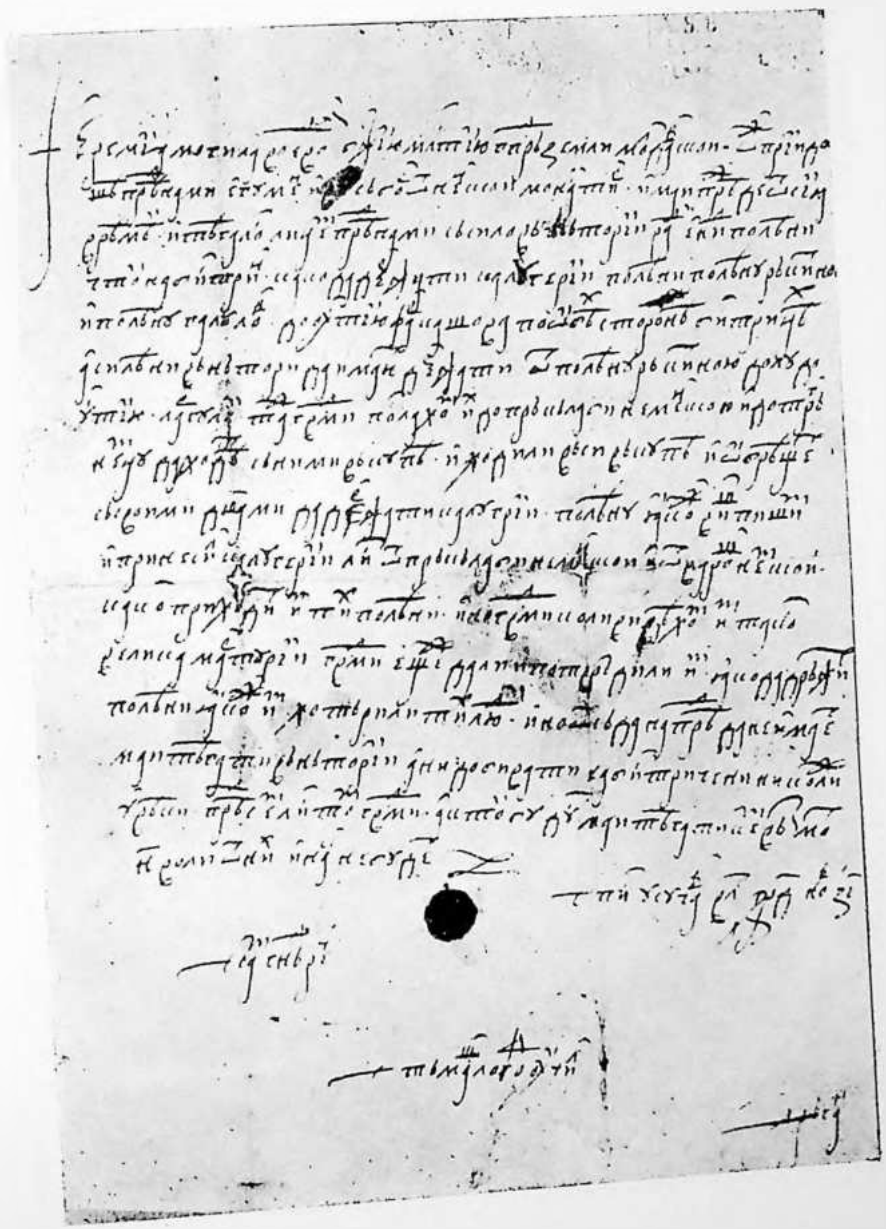

Doc. Nr. 170 (pag. 132–133)

Doc. Nr. 174 (pag. 134–135)

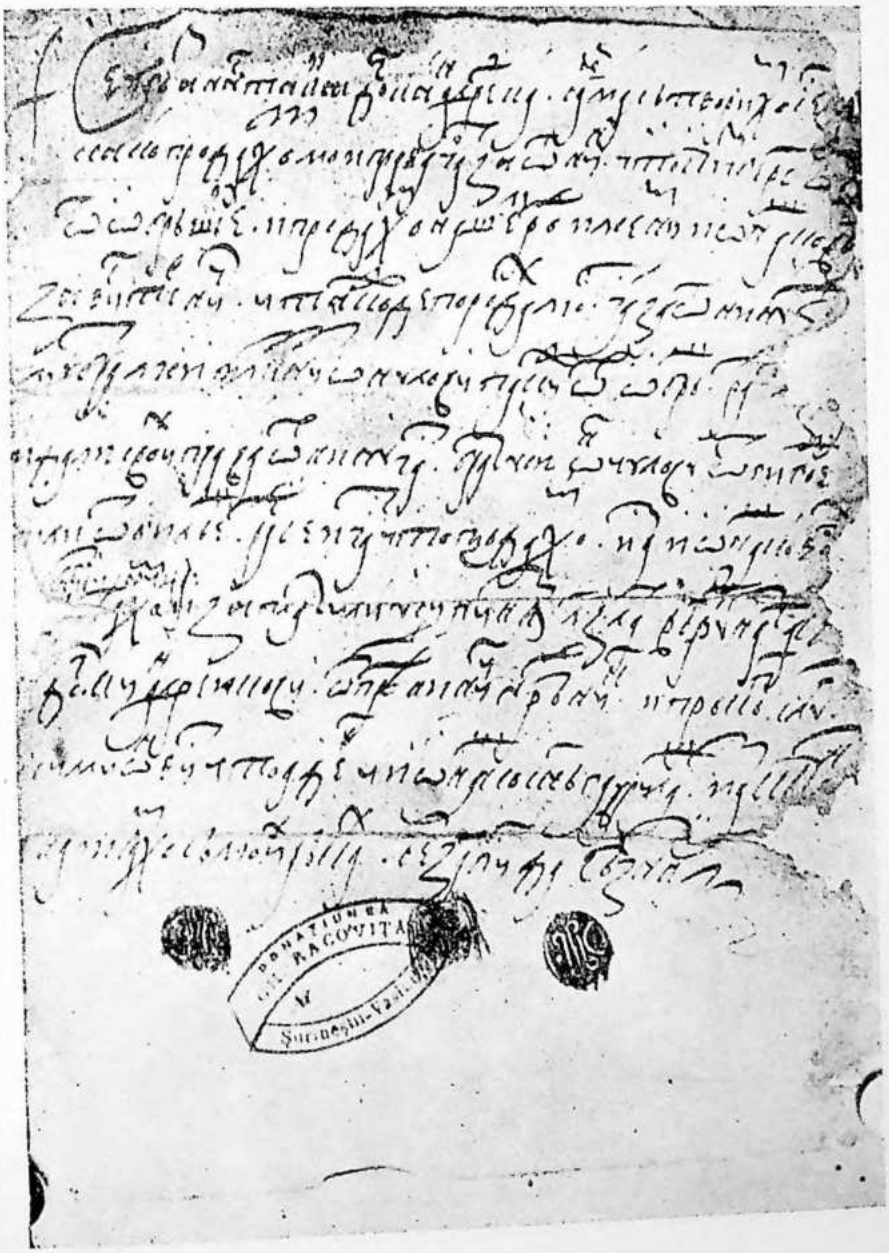

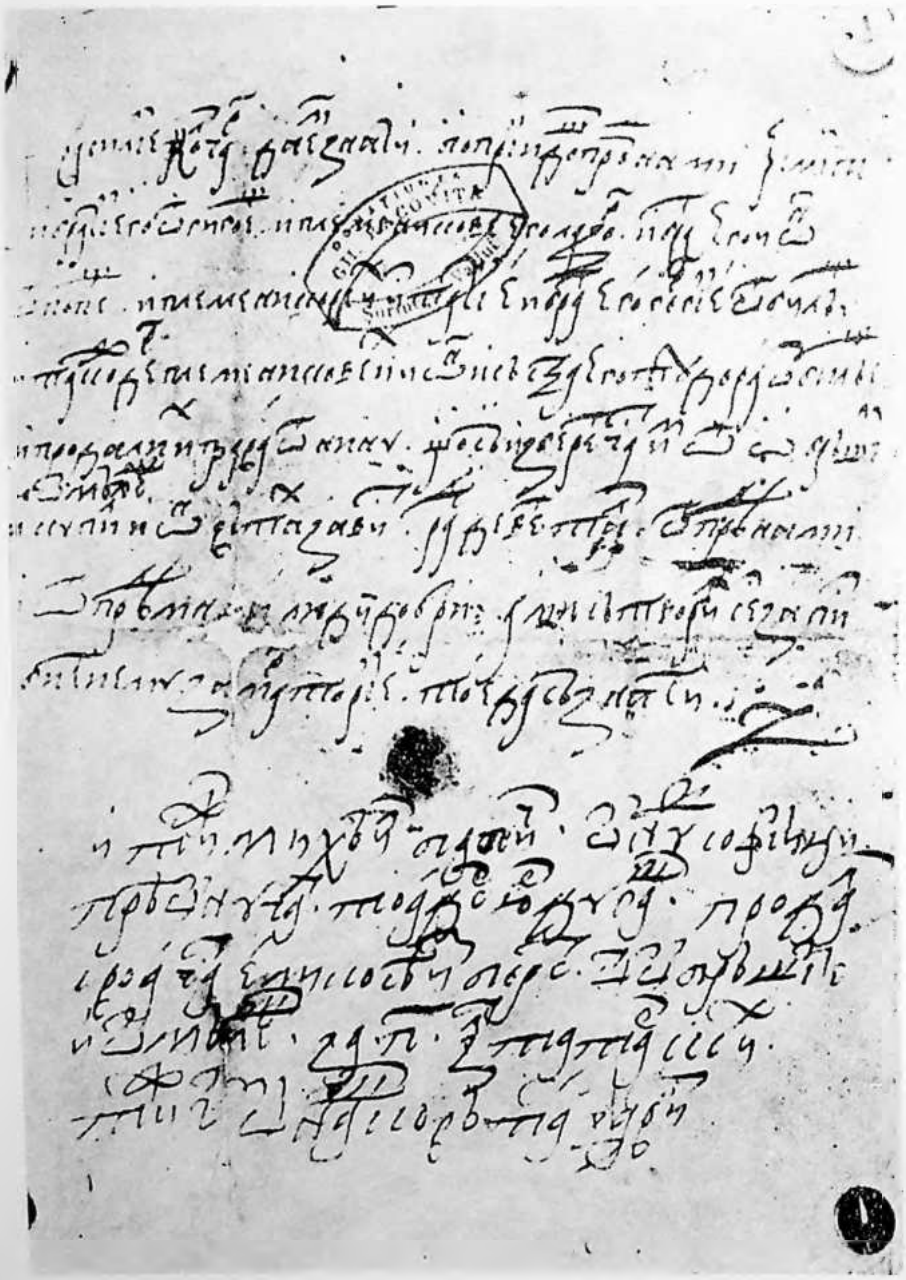

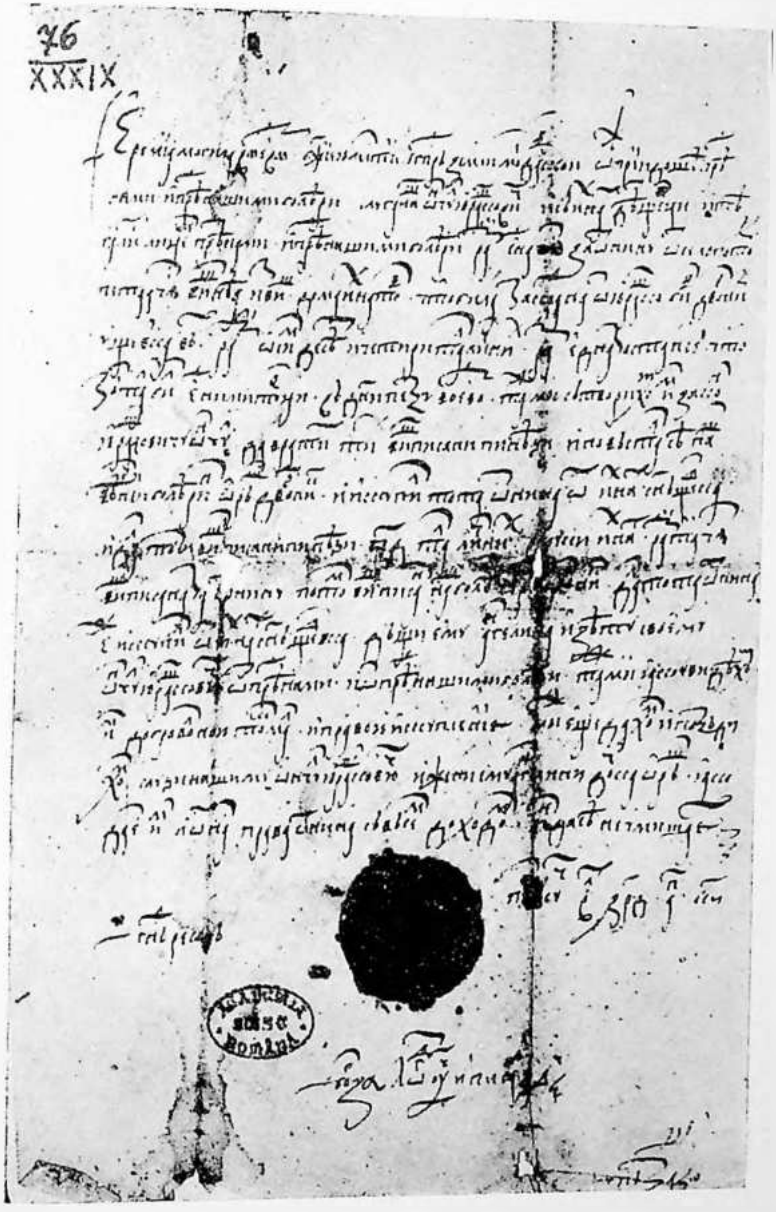

Doc. Nr. 183 (pag. 139–140)

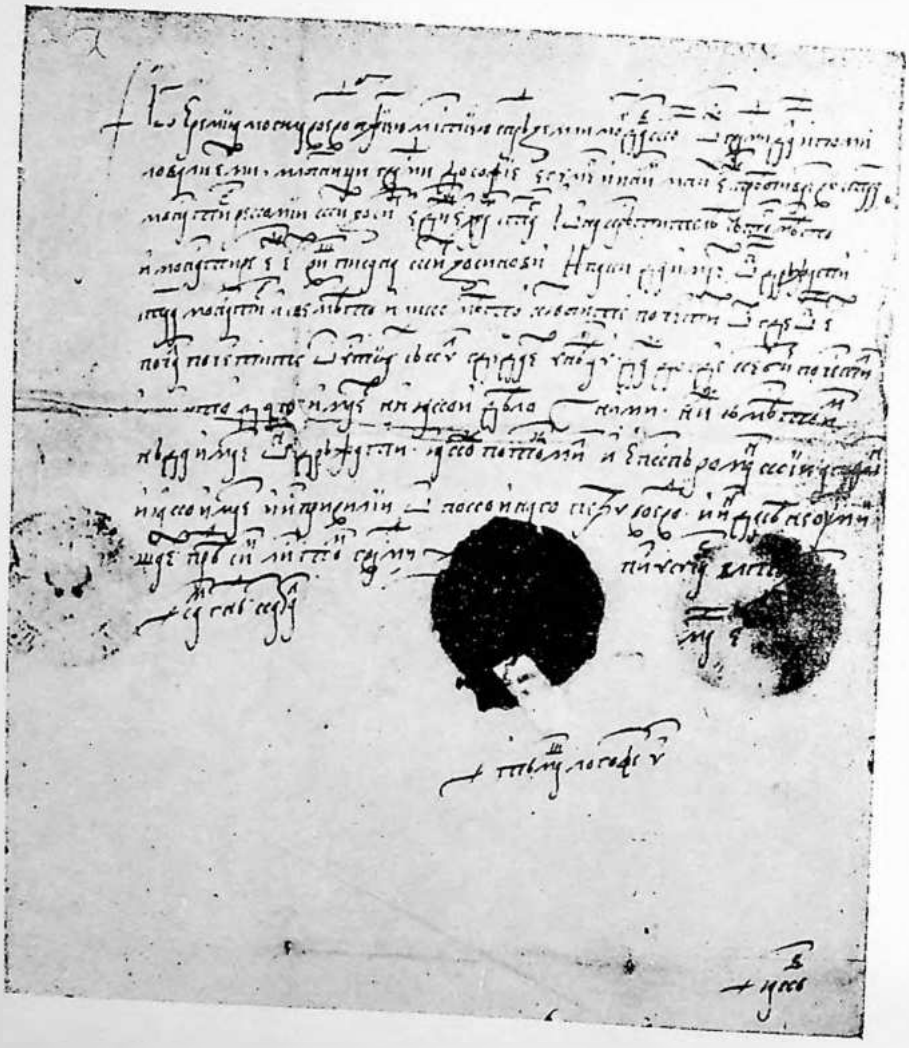

Doc. Nr. 187 (pag. 141—142)

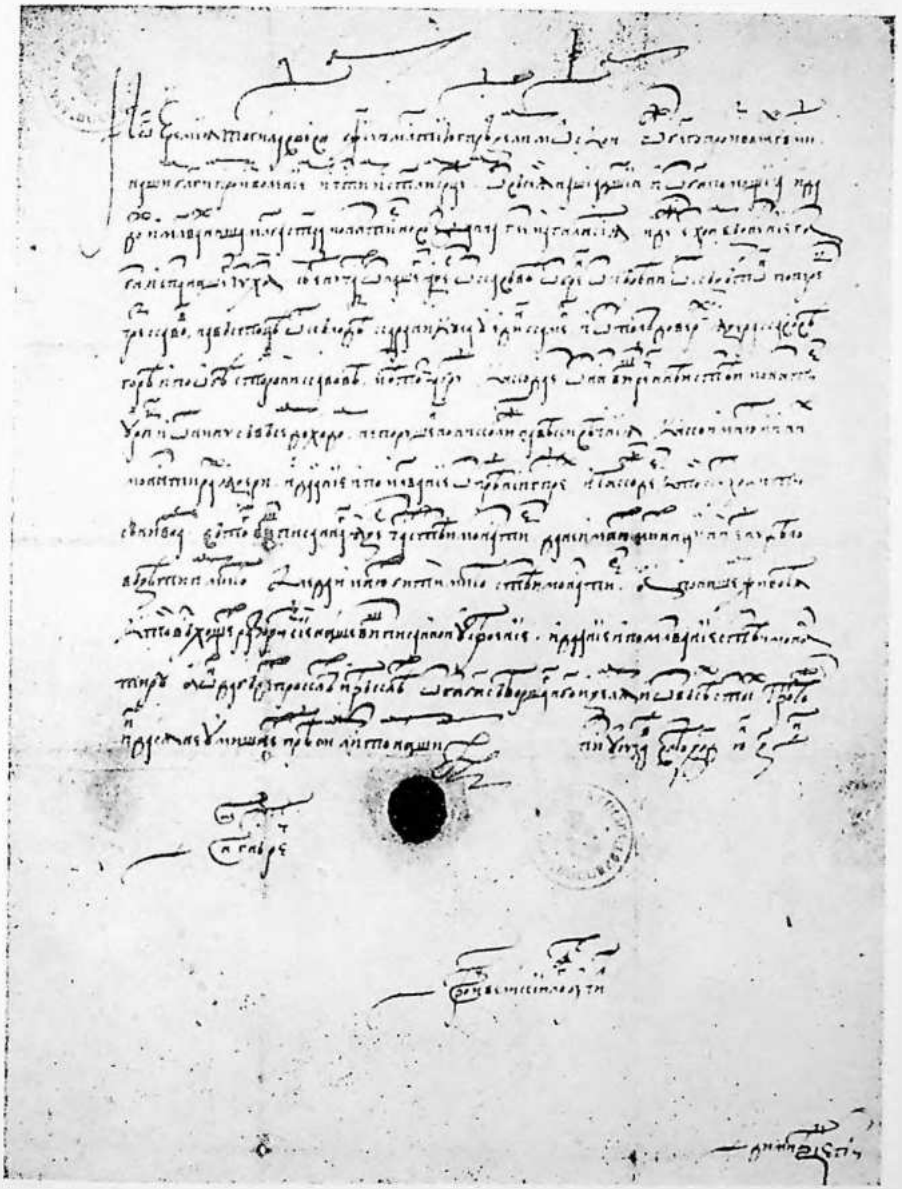

Doc. Nr. 188 (pag. 142–143)

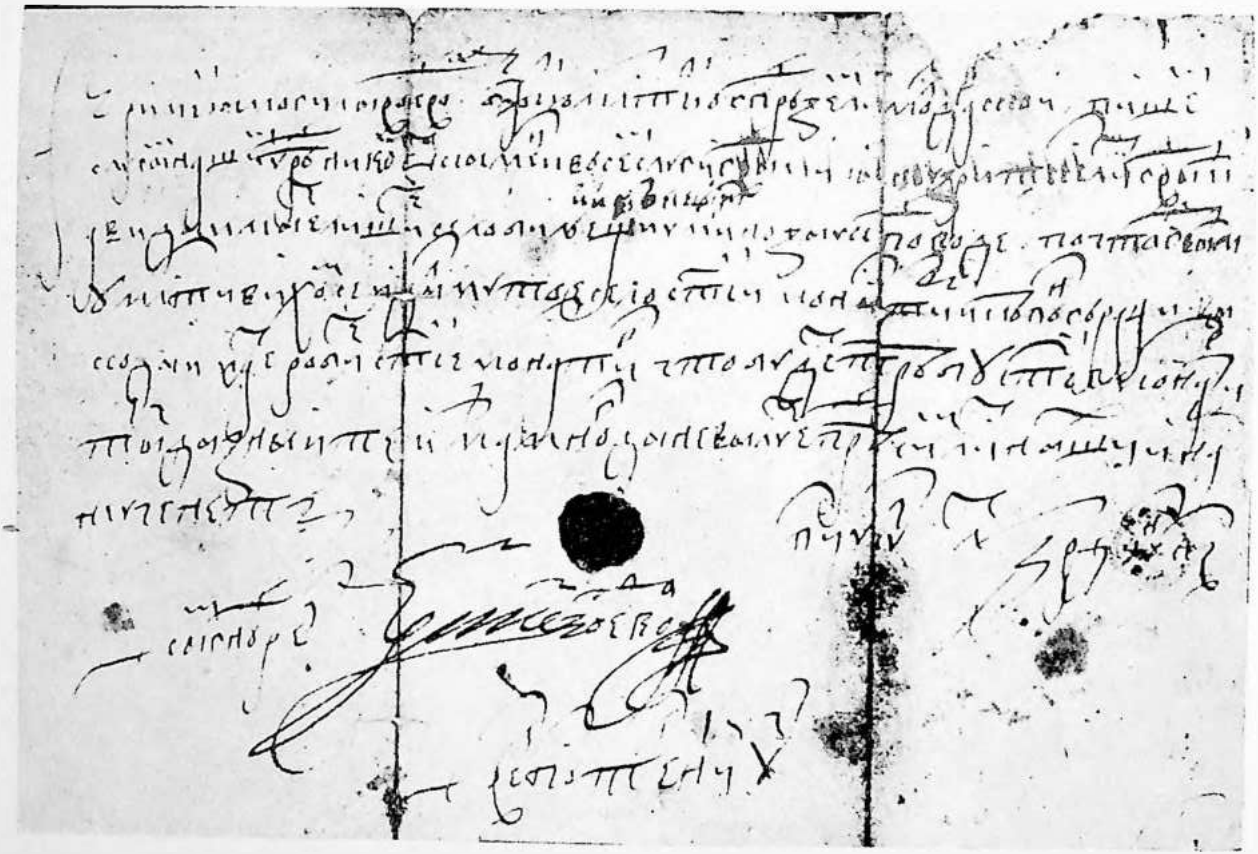

Doc. Nr. 189 (pag. 143)

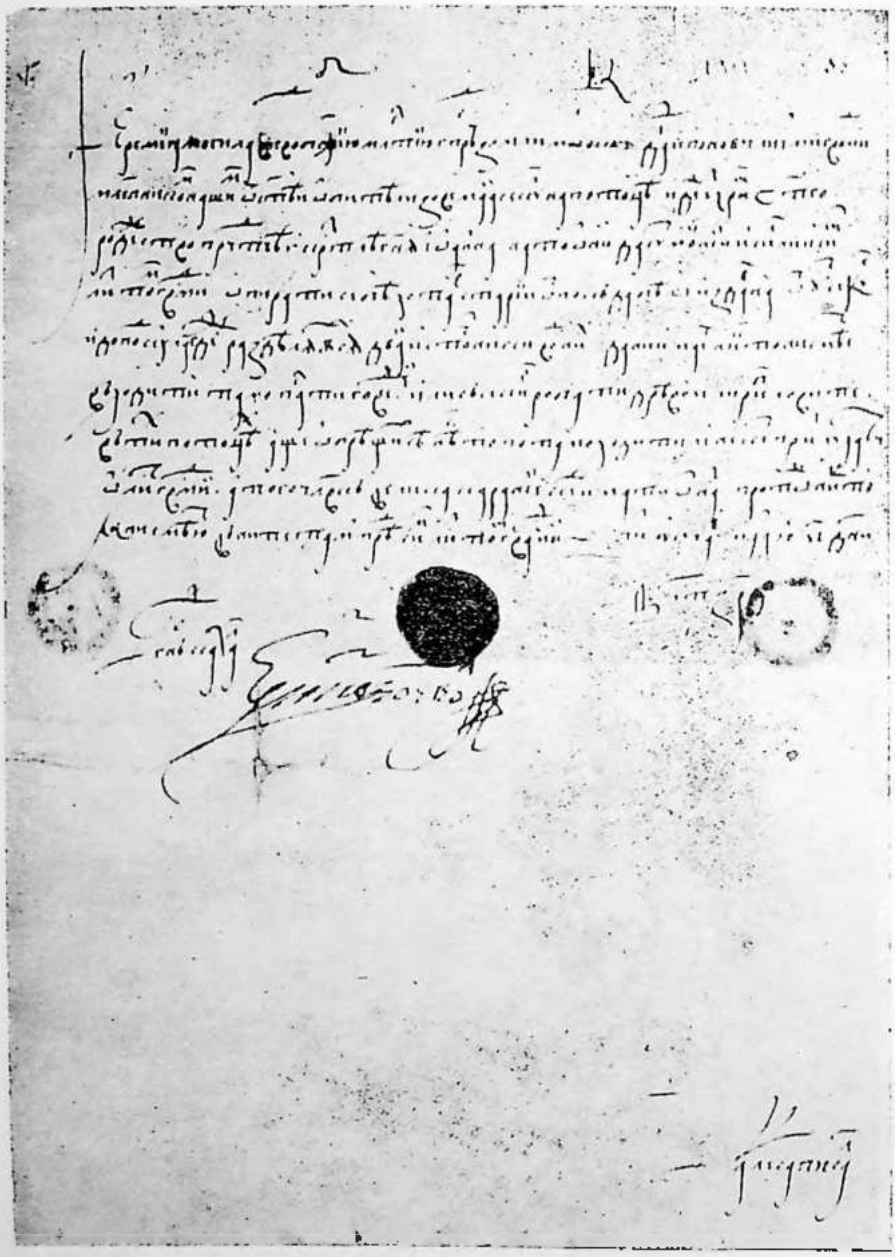

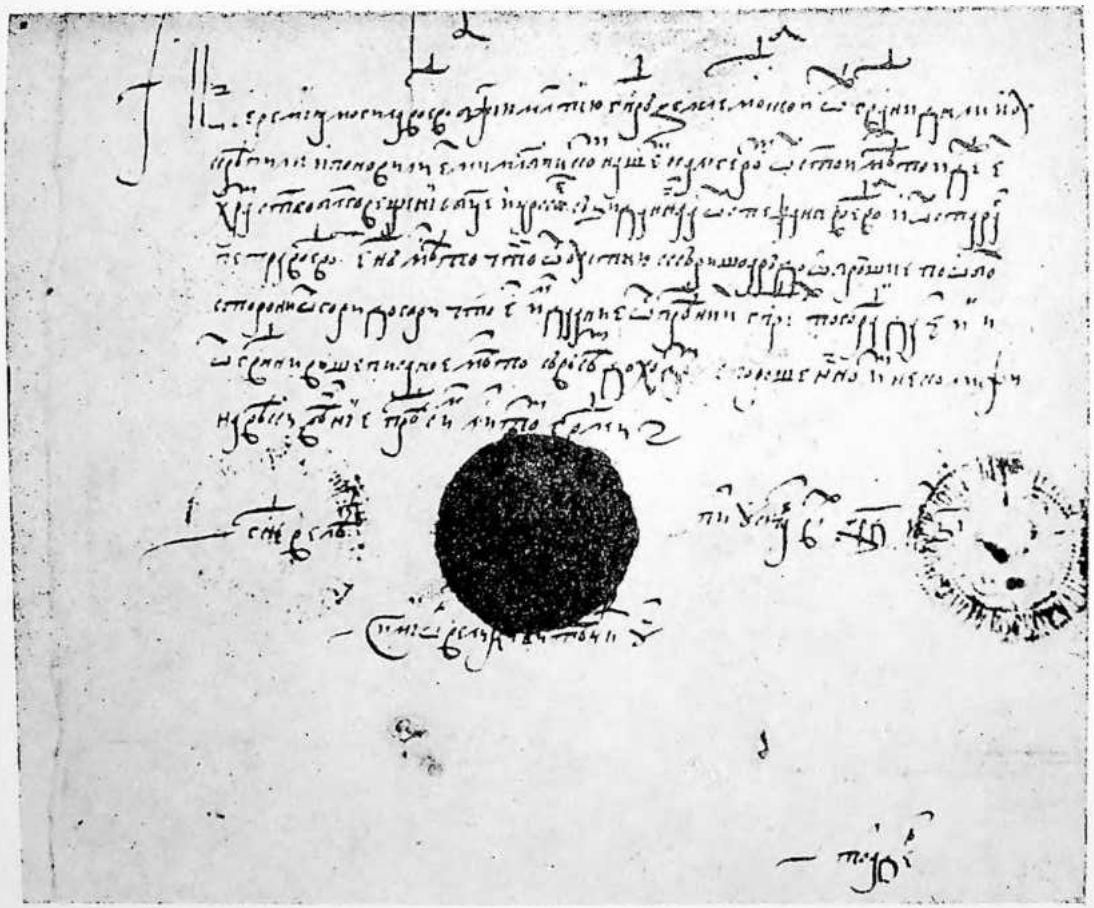

Doc. Nr. 193 (pag. 145)

Doc. Nr. 195 (pag. 146–147)

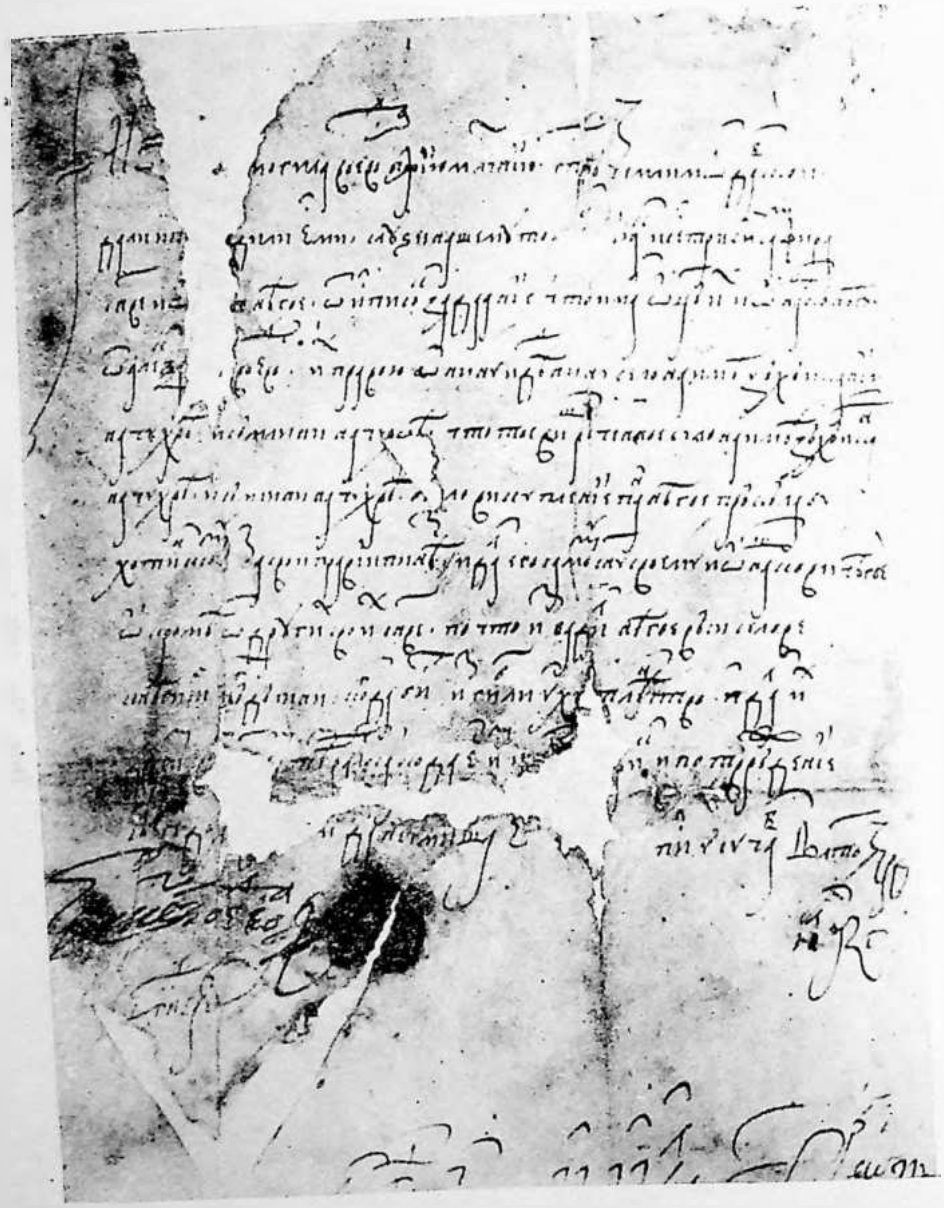

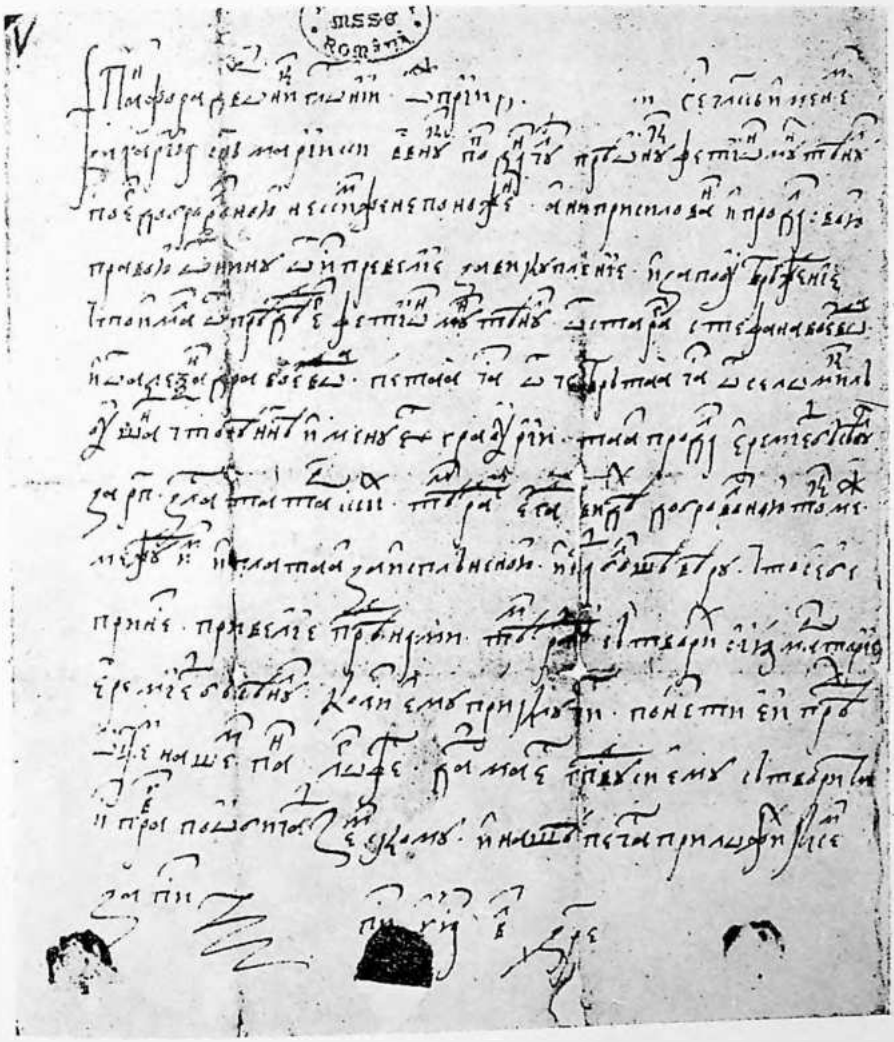

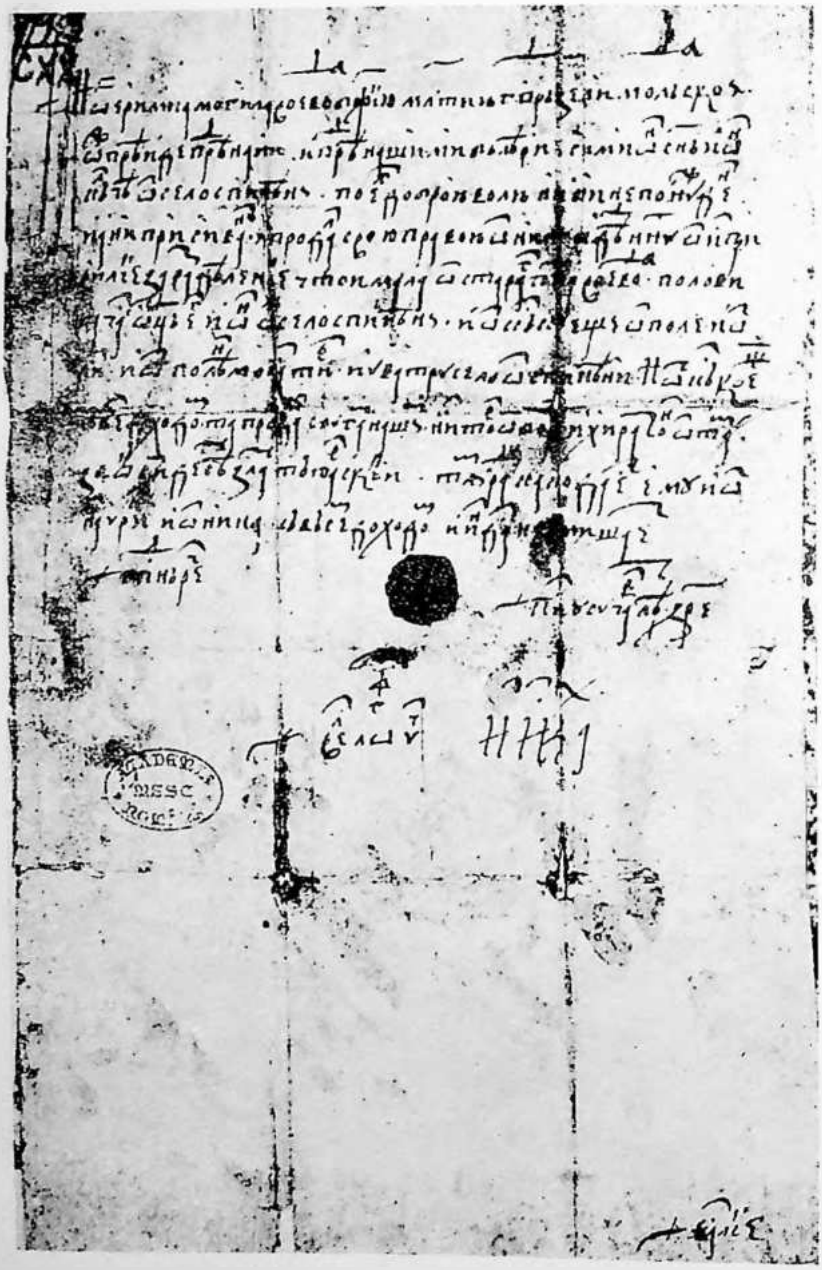

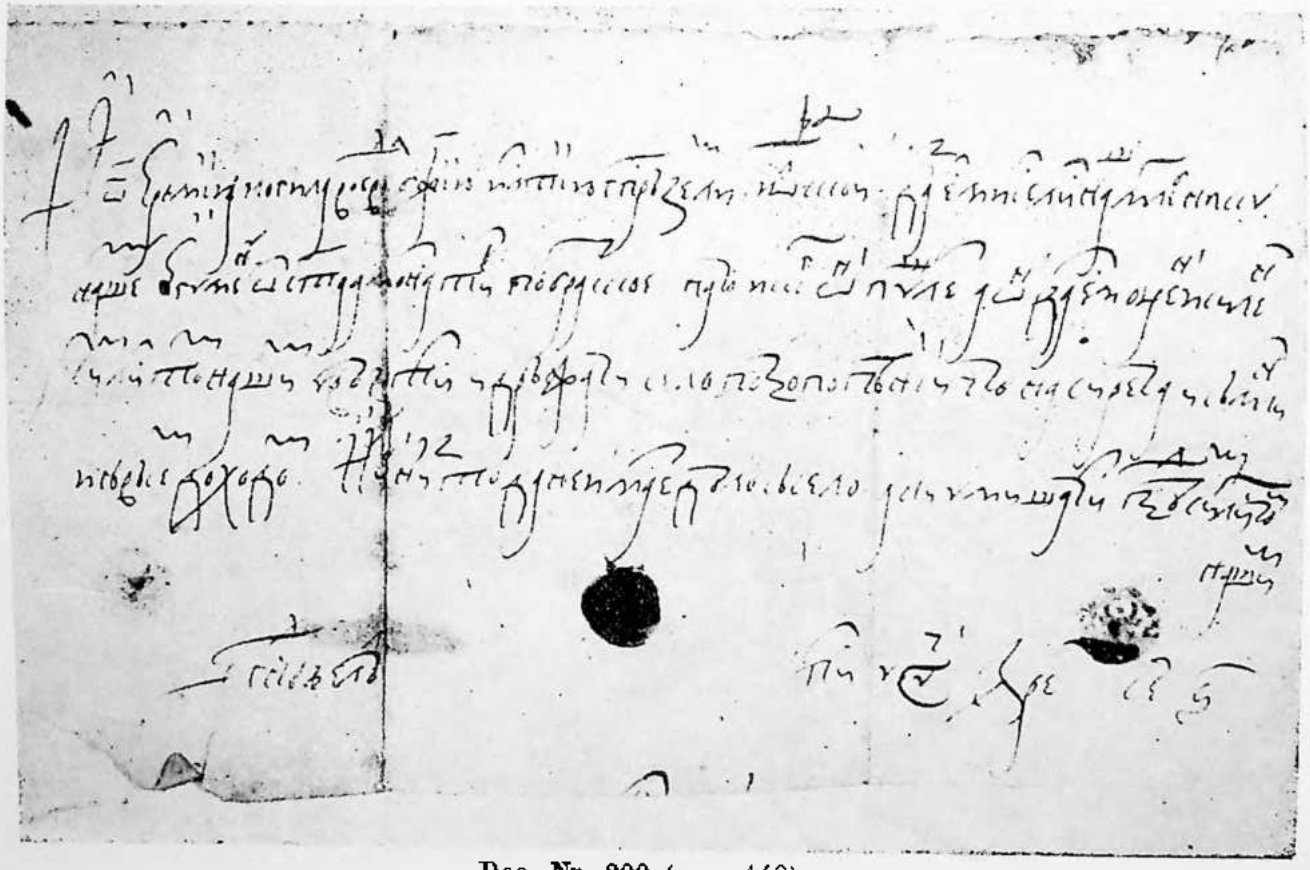

Doc. Nr. 200 (pag. 149)

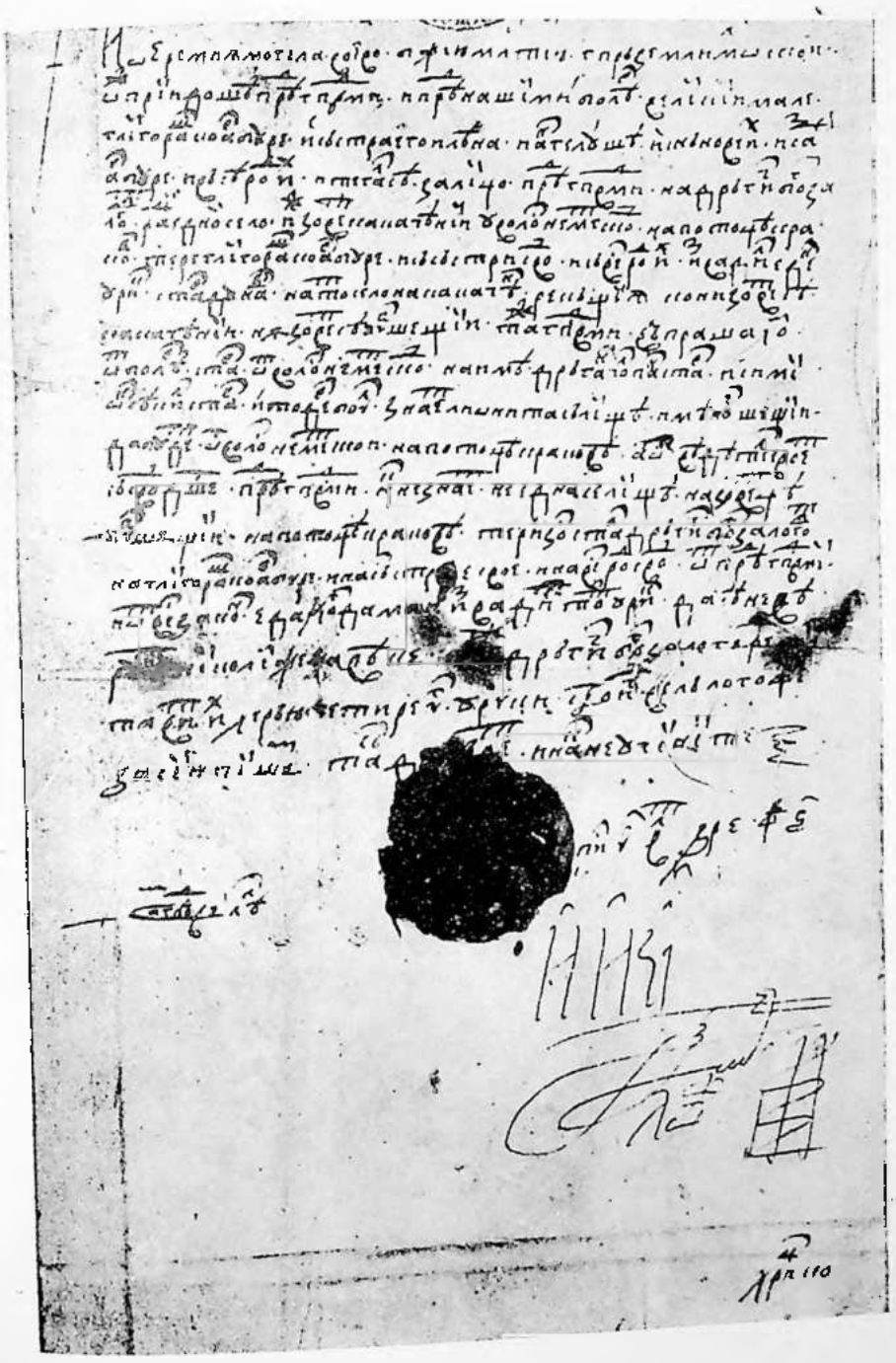

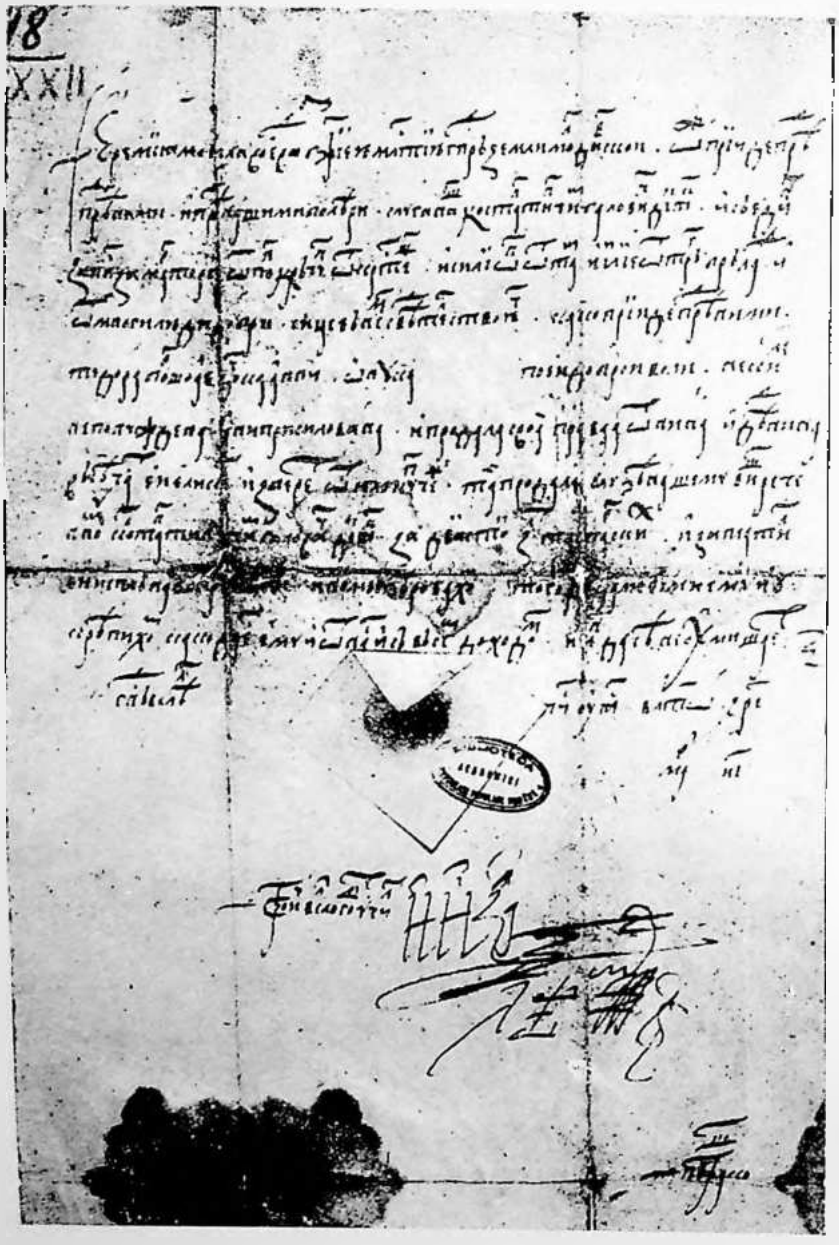

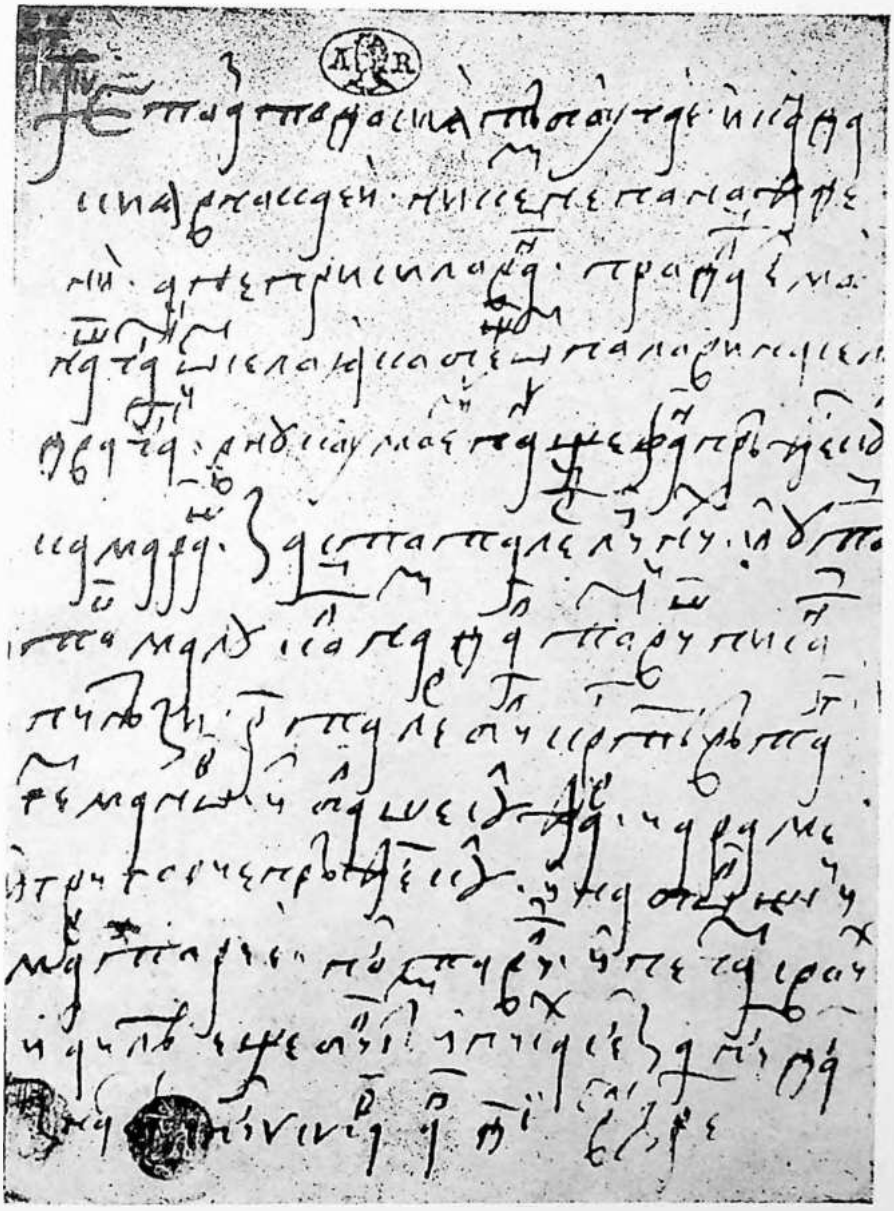

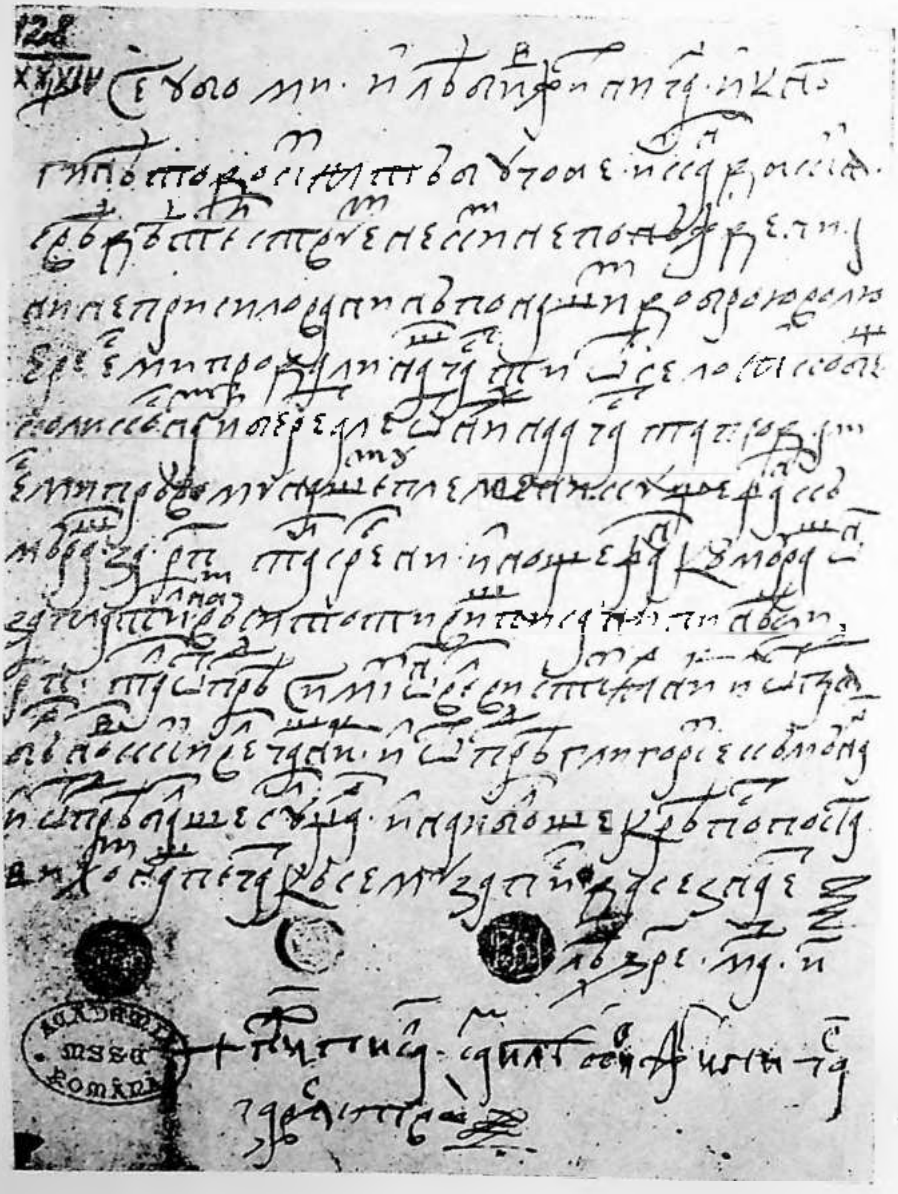

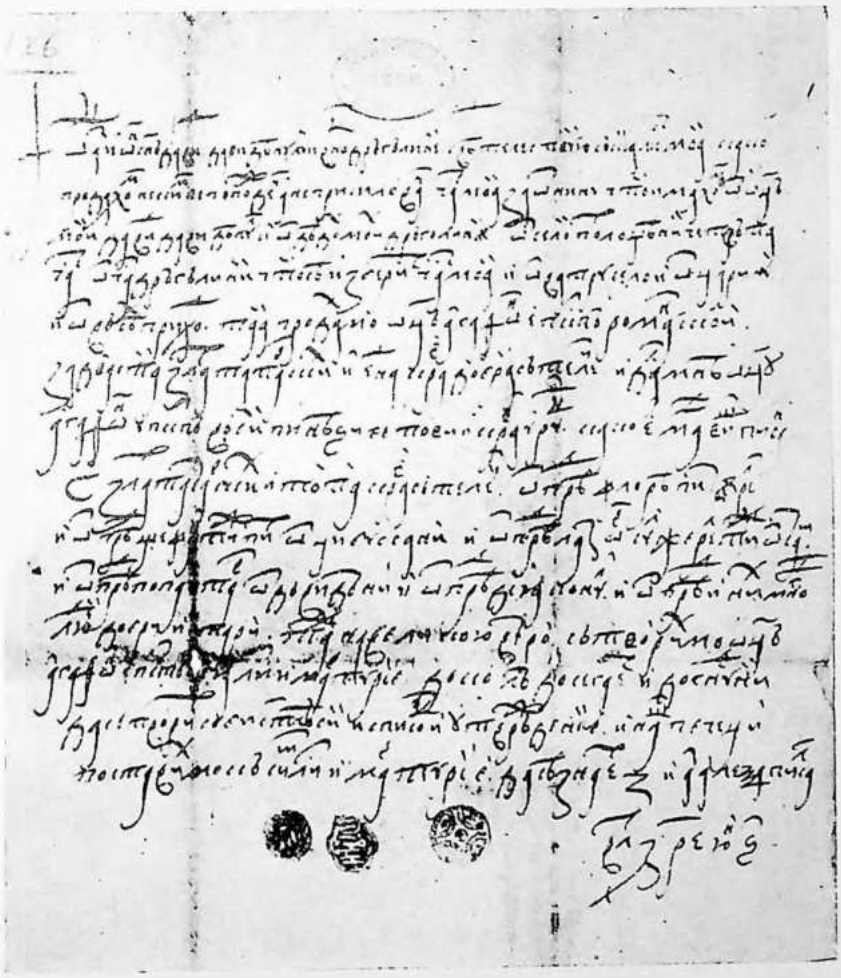

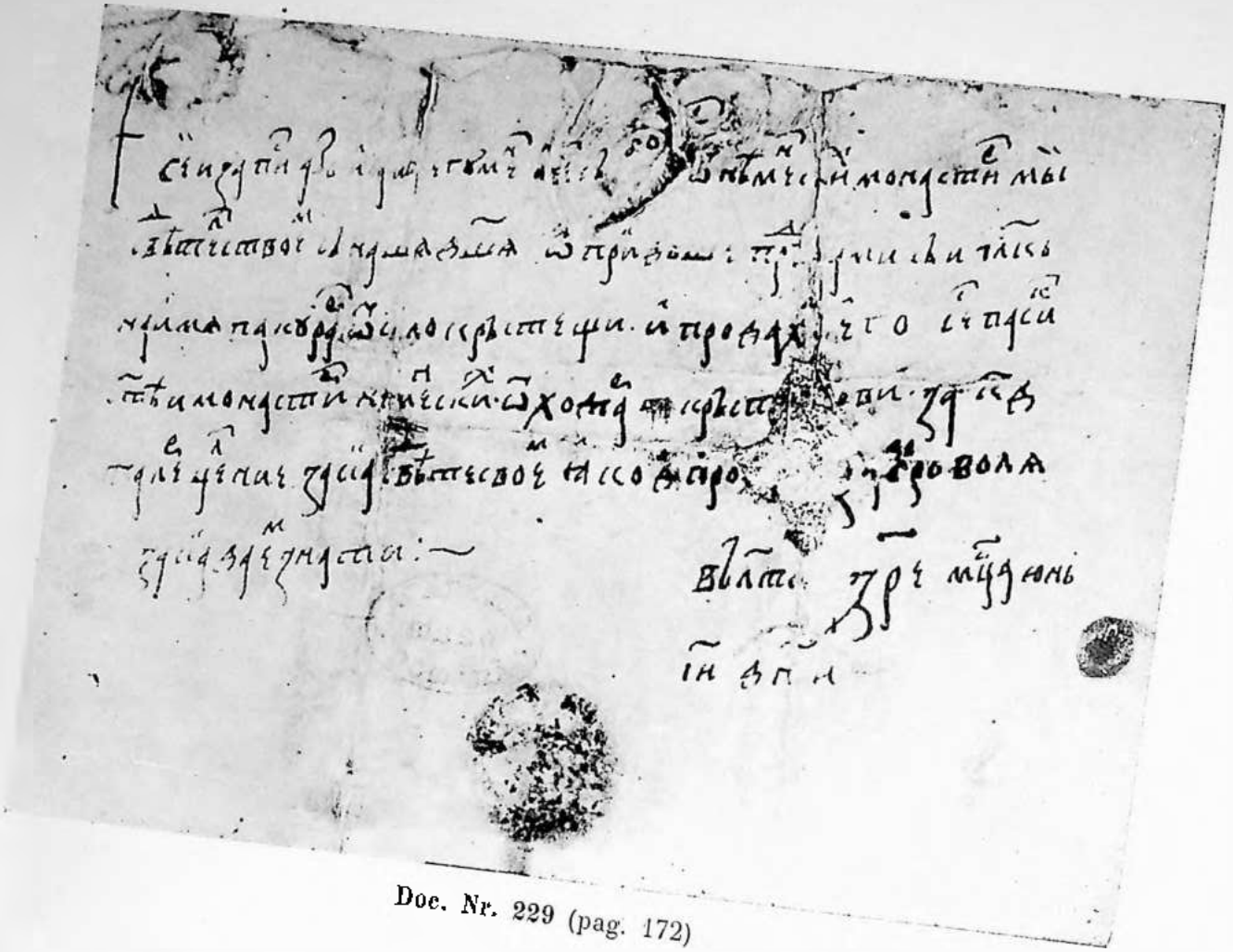

Doc. Nr. 229 (pag. 172)

Doc. Nr. 238 (pag. 178—179)

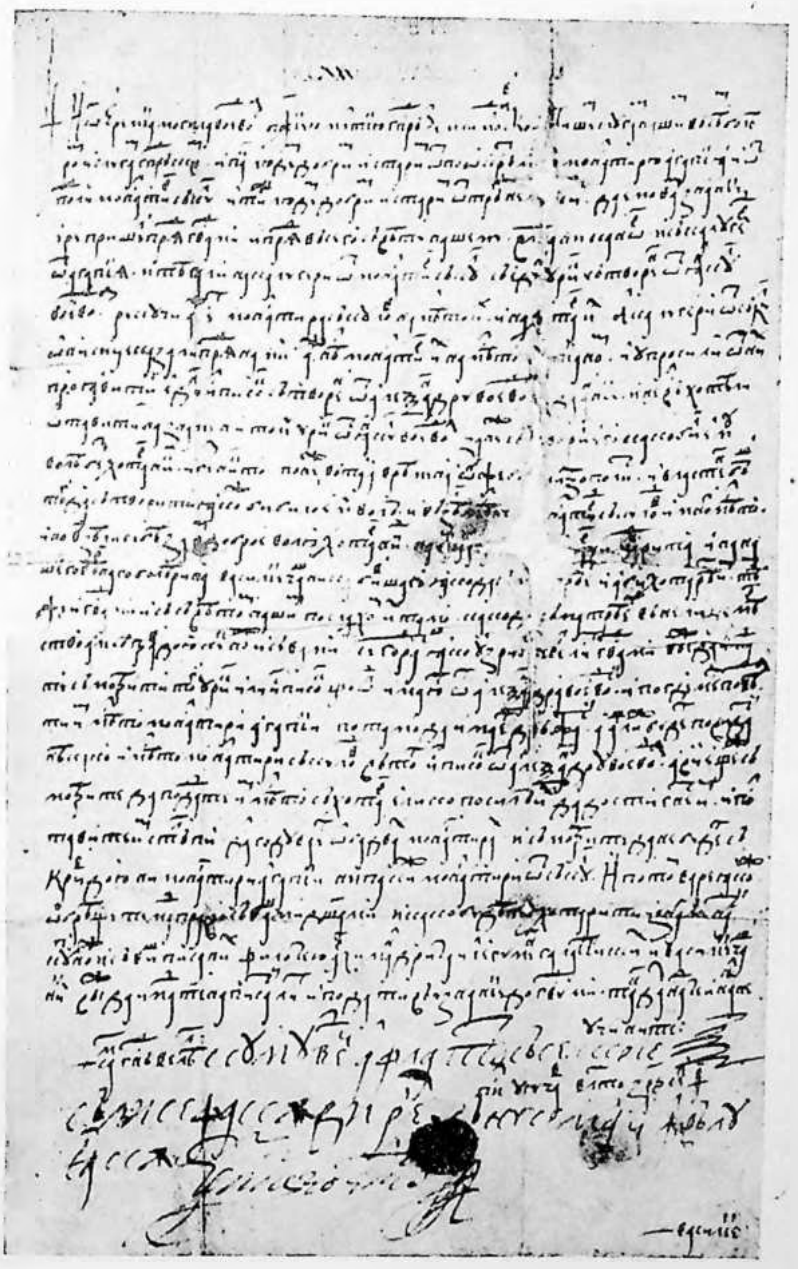

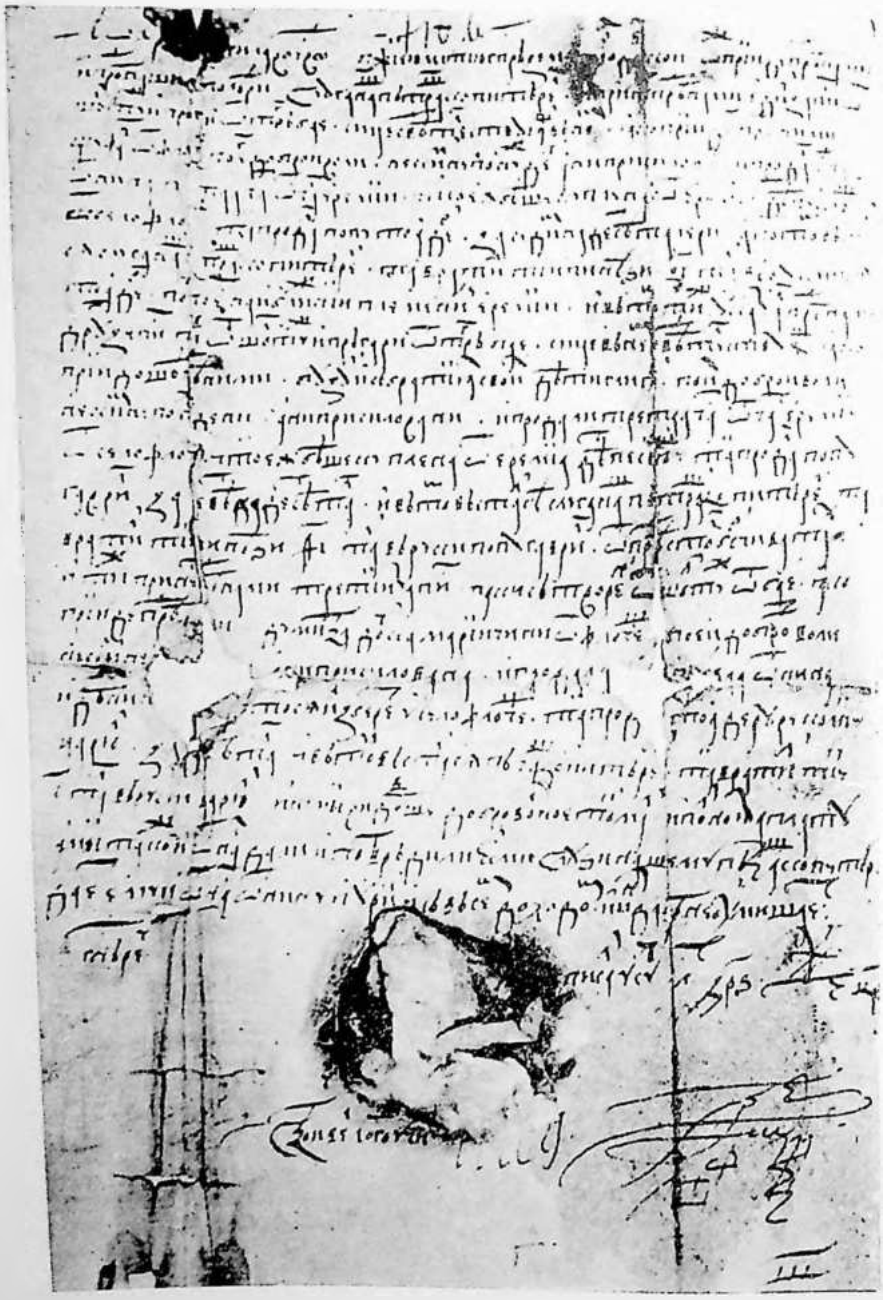

Doc. Nr. 246 (pag. 186—187).

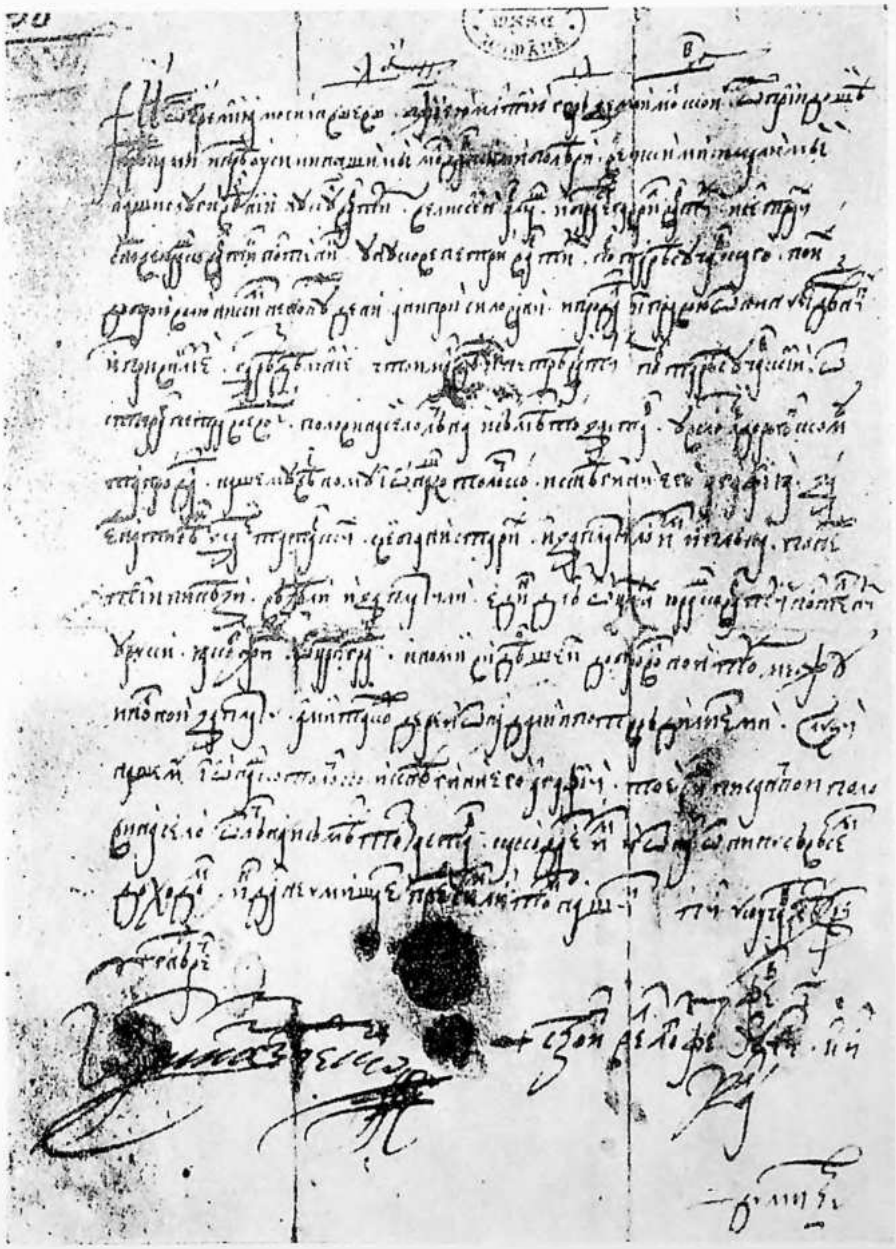

Doc. Nr. 251 (pag. 193)

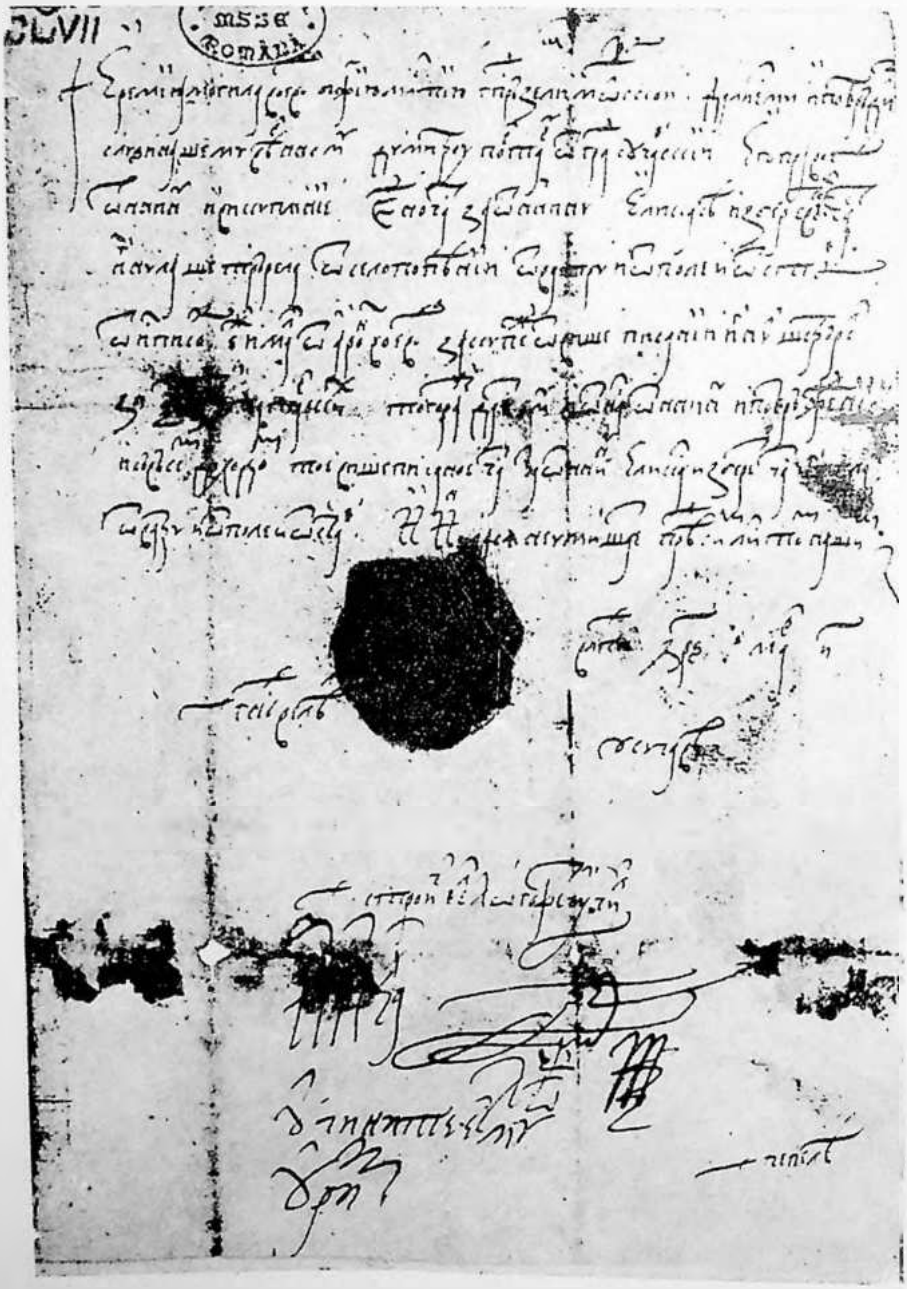

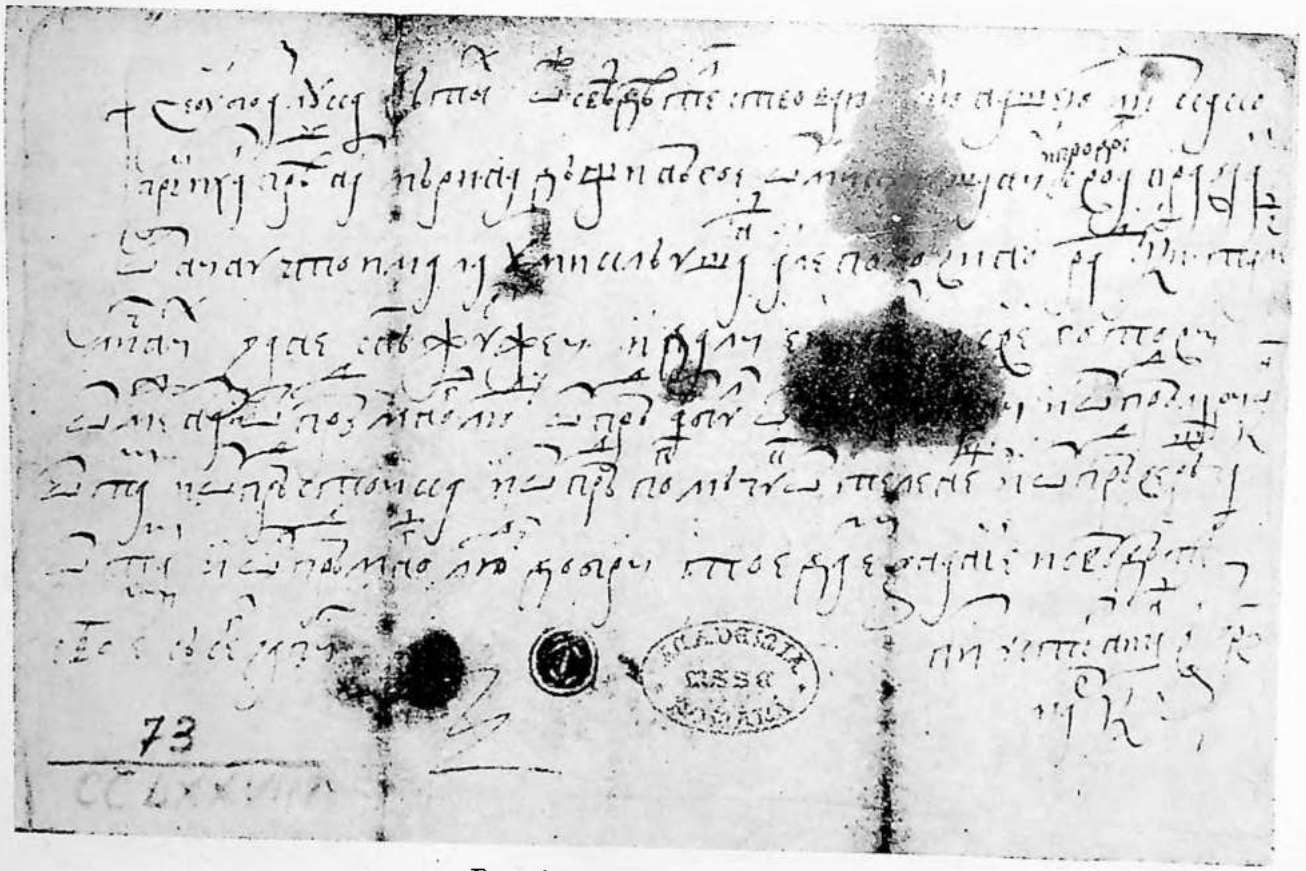

Doc. Nr. 256 (pag. 199)

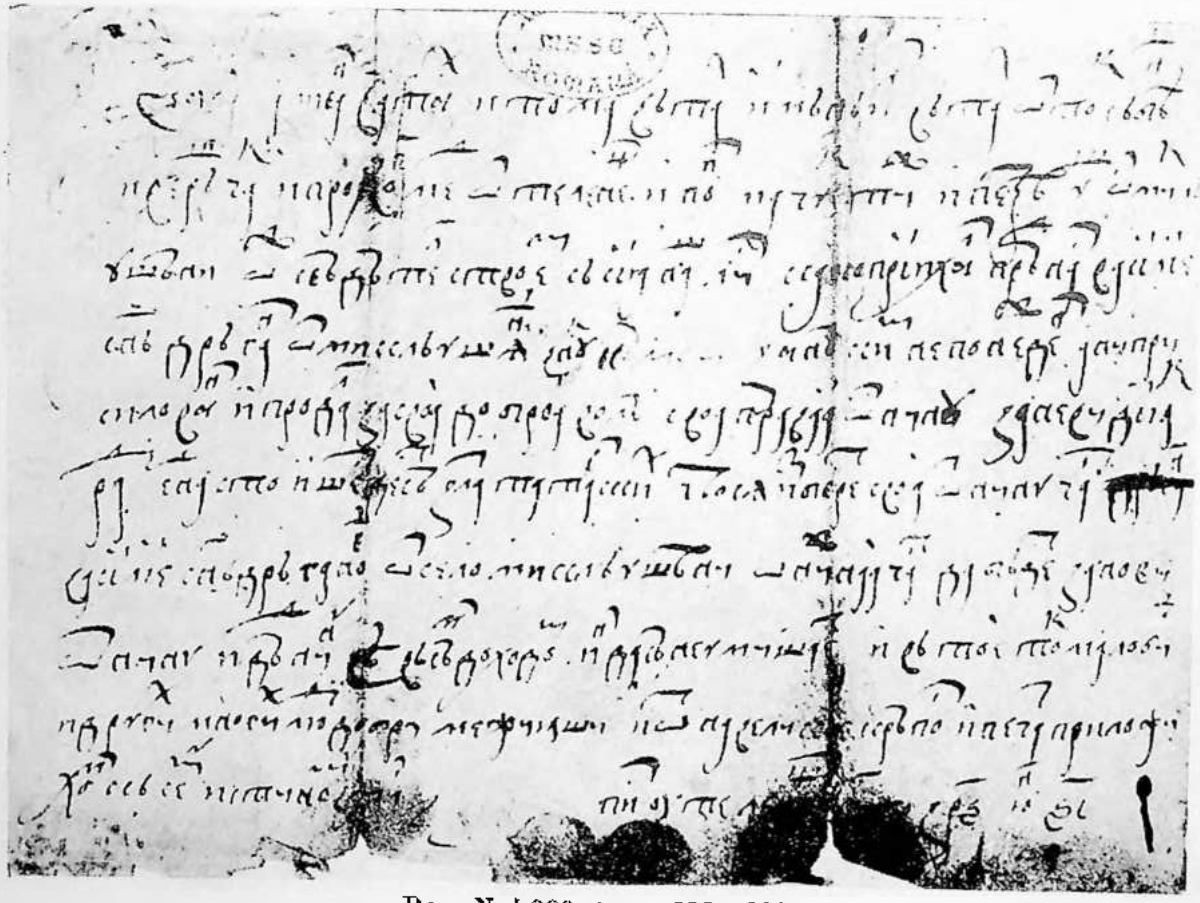

Doc. Nr. 280 (pag. 228—229)

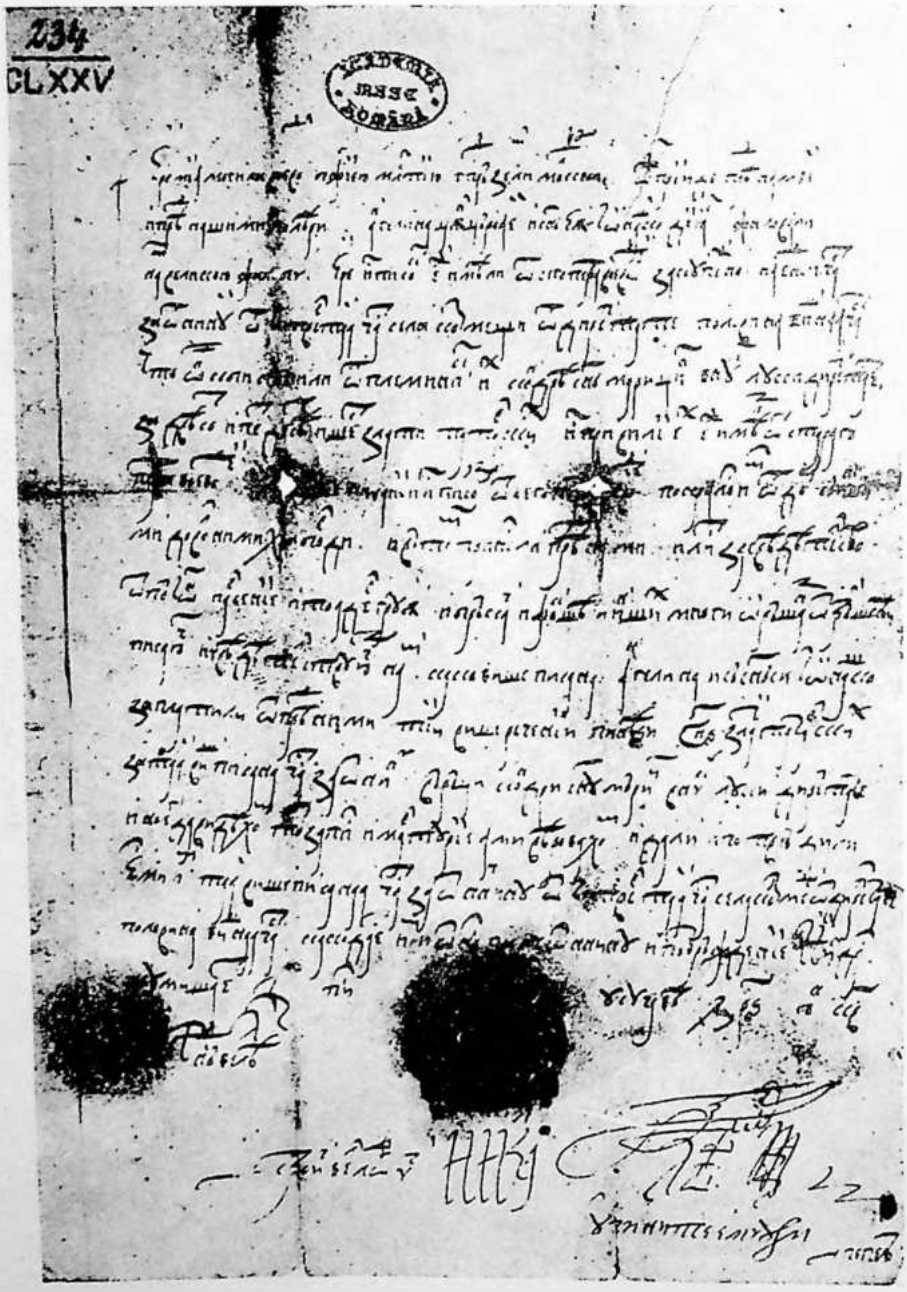
234
CLXXV

Doc. Nr. 286 (pag. 233–234)

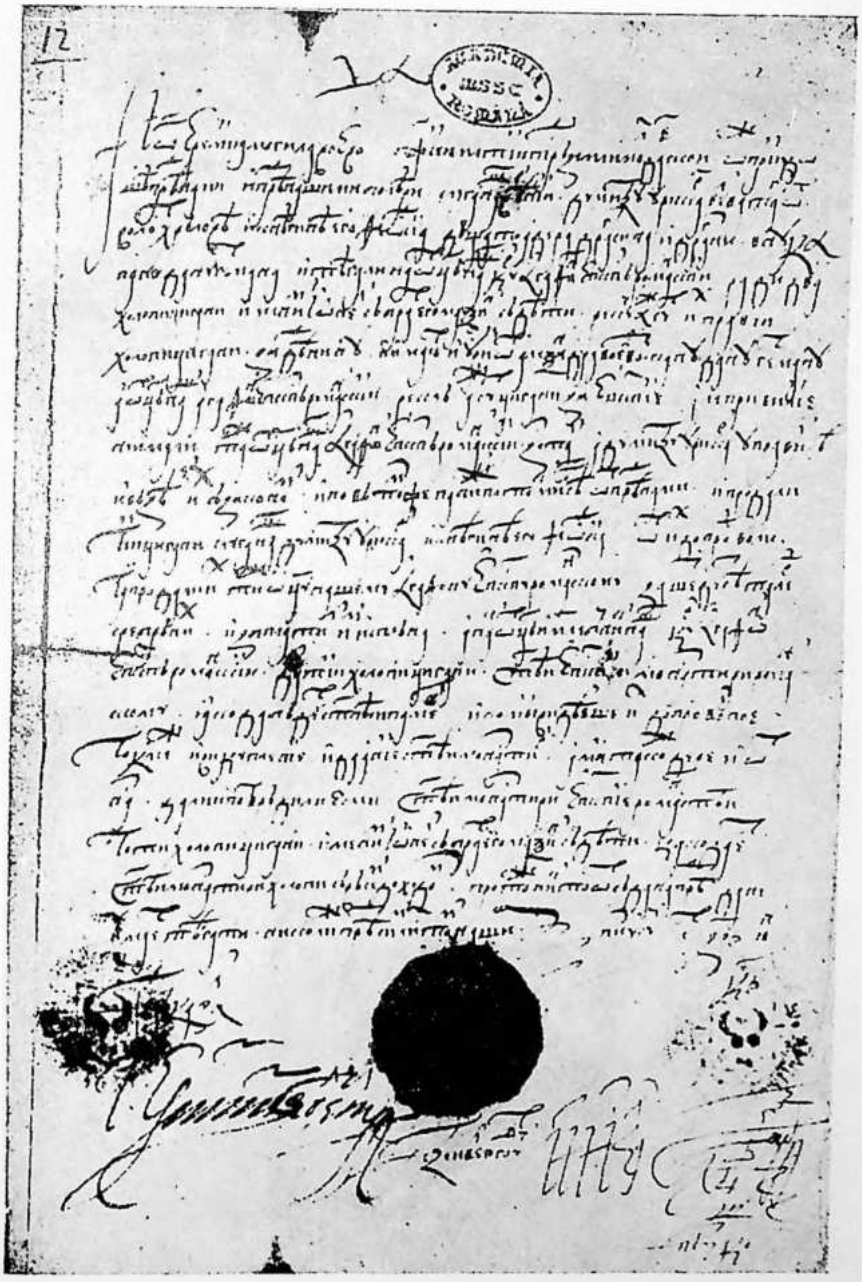

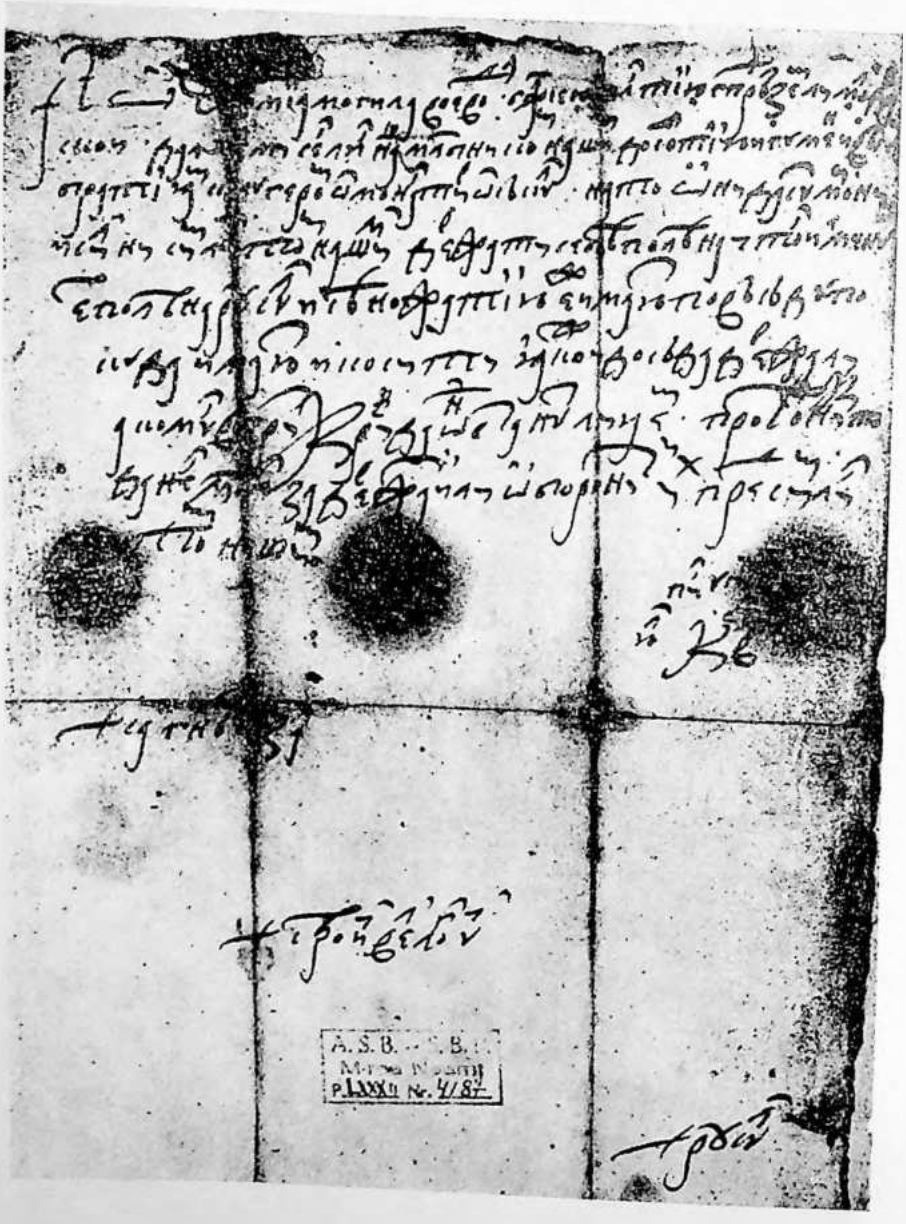
A. S. B.
P. LXXII Nr. 4/8

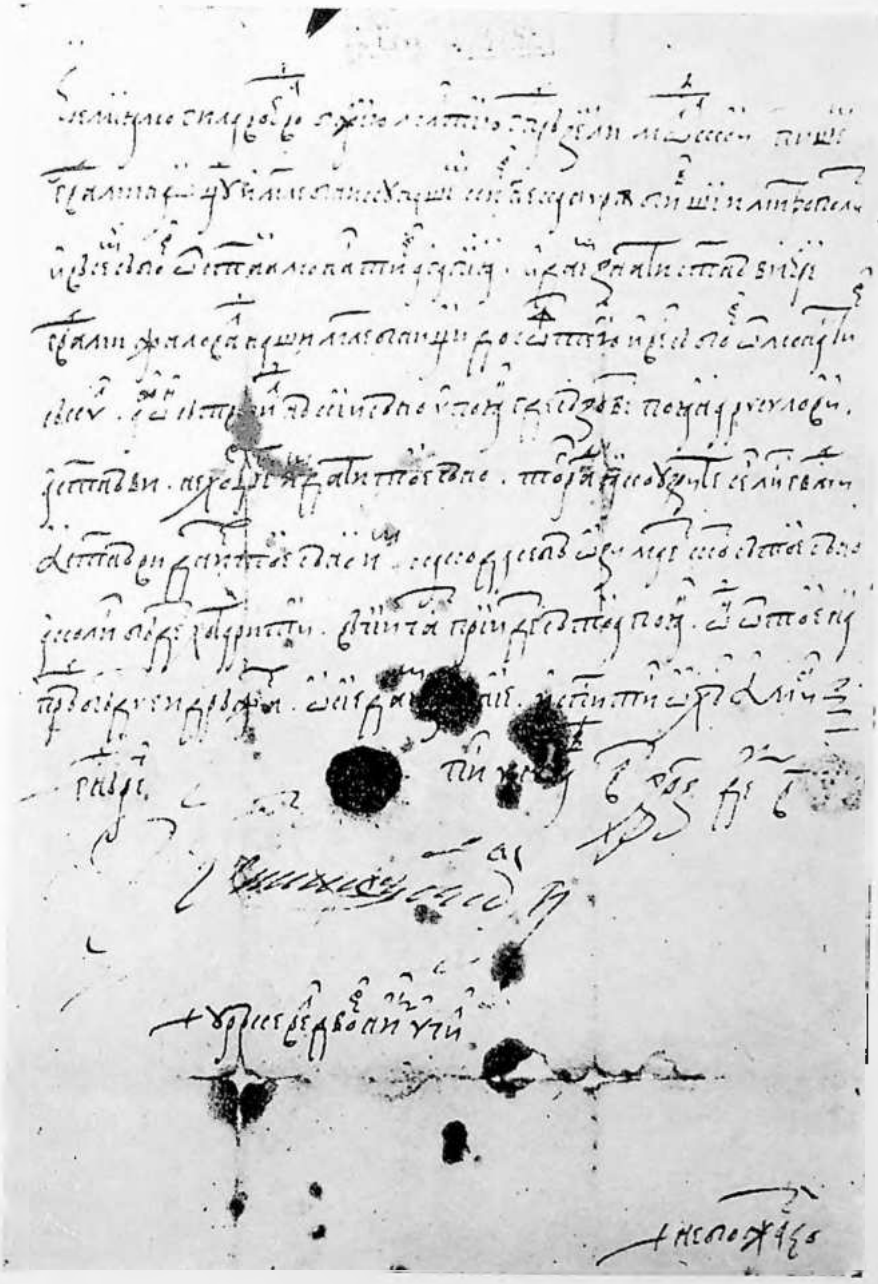

Doc. Nr. 297 (pag. 242—243)

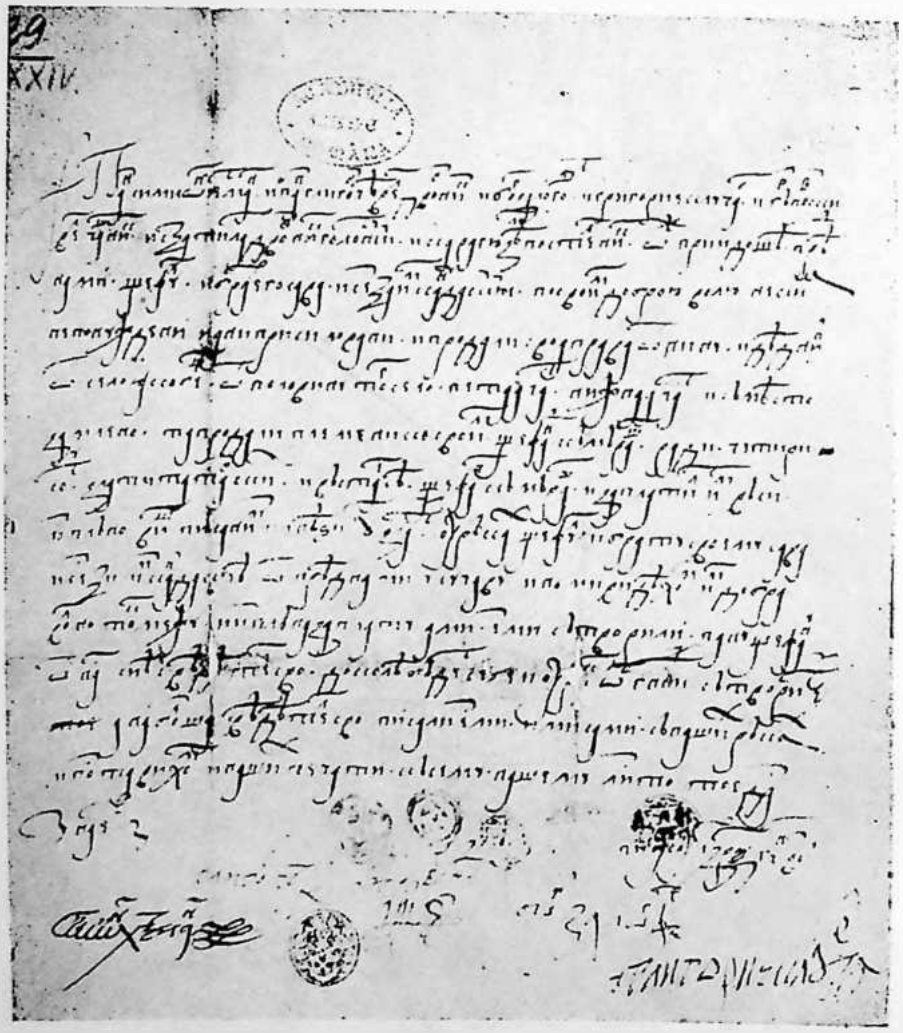

Doc. Nr. 300 (pag. 244—245)

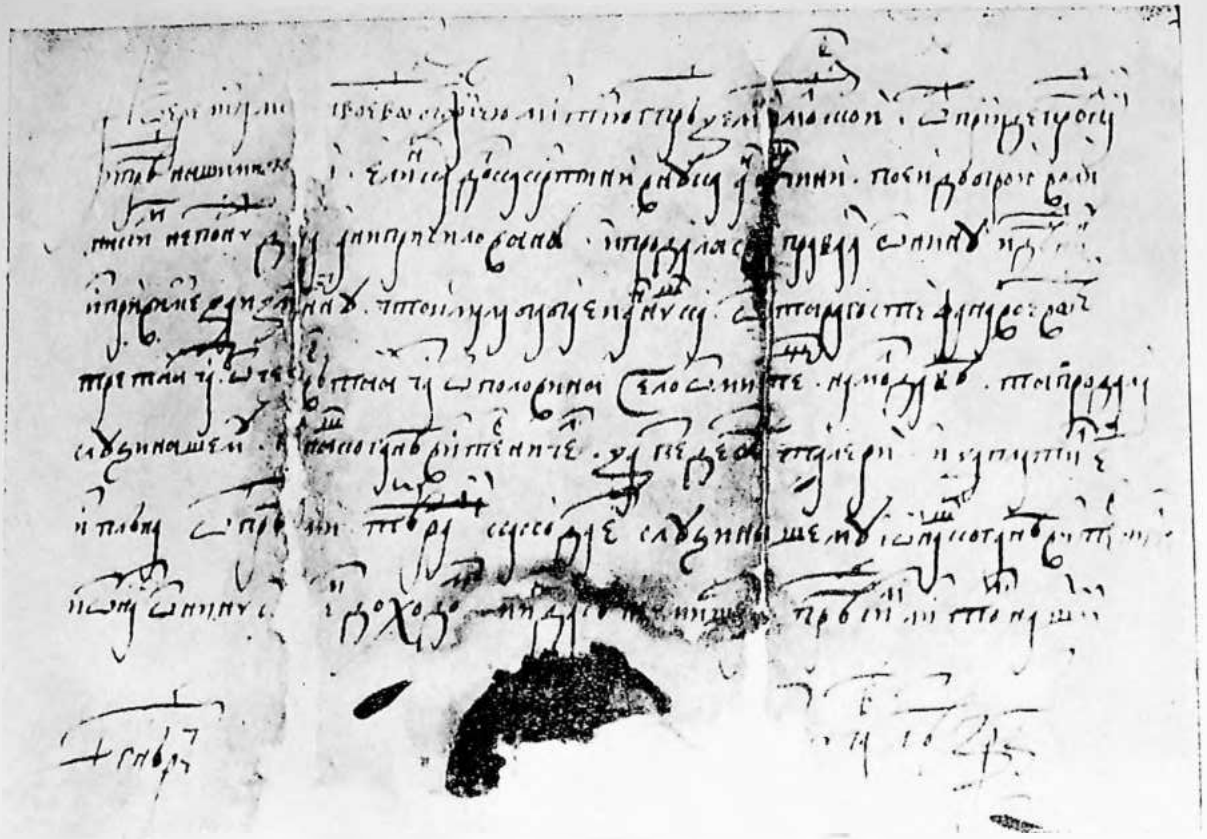

Doc. Nr. 302 (pag. 245–246)

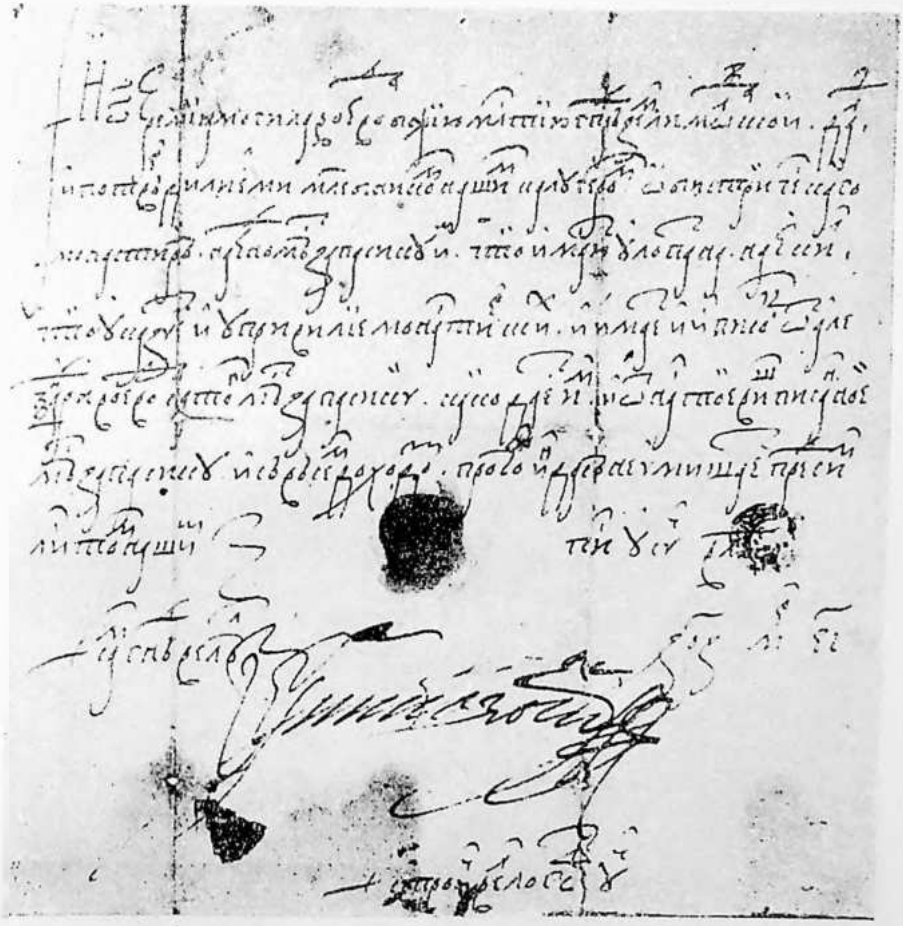

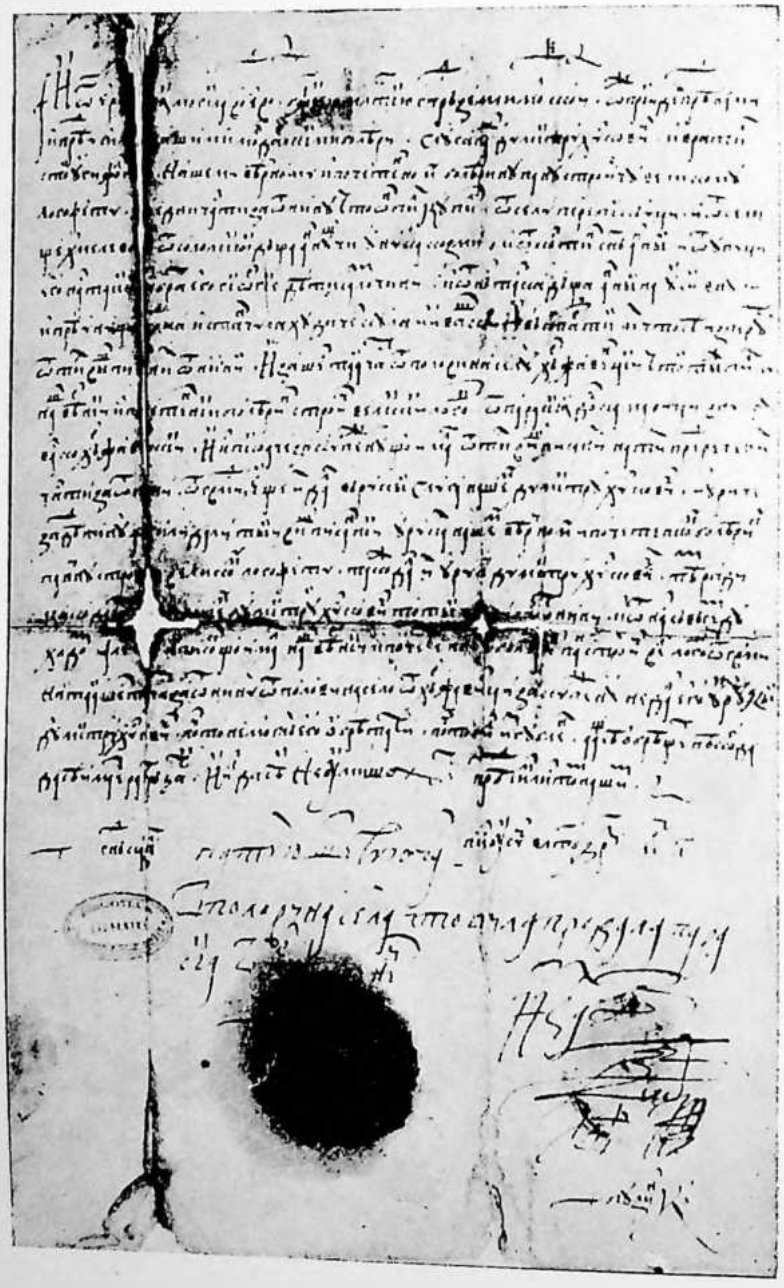

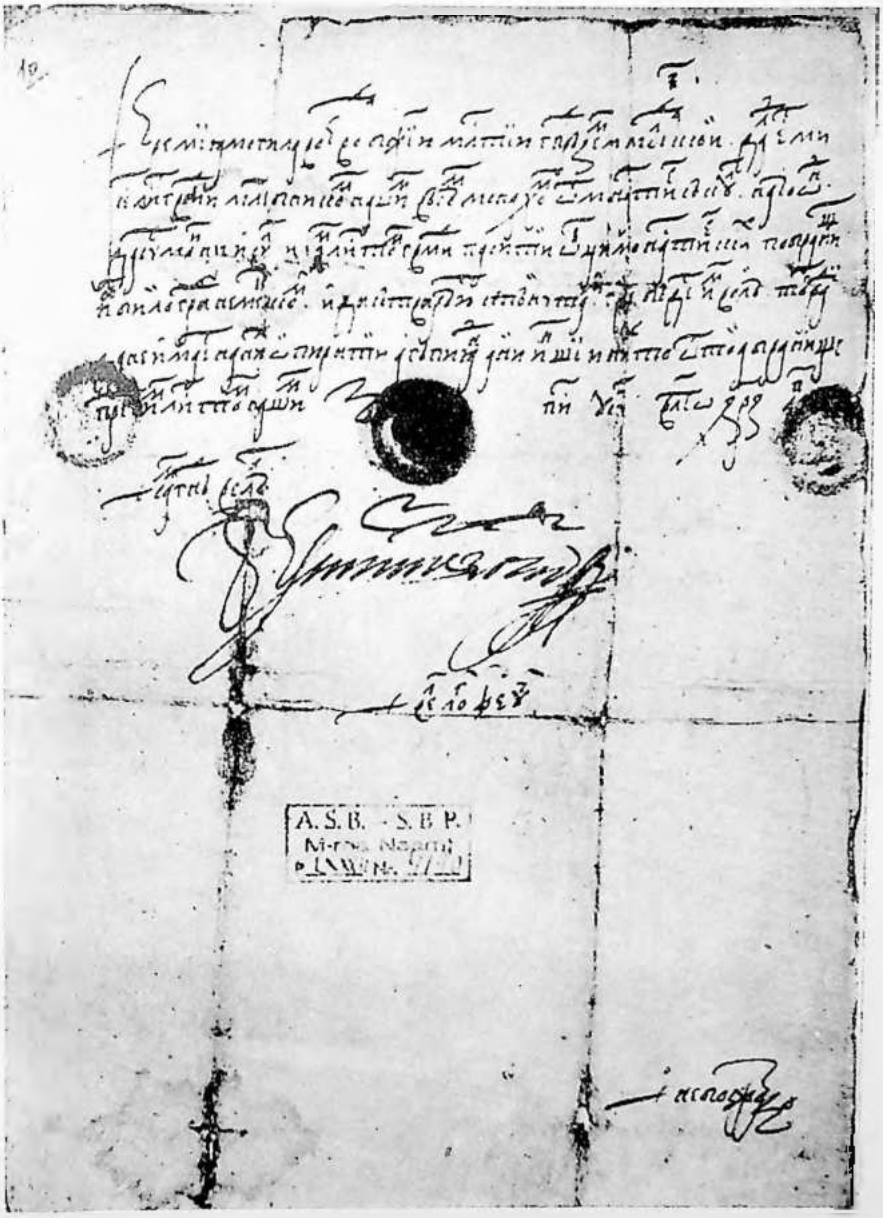

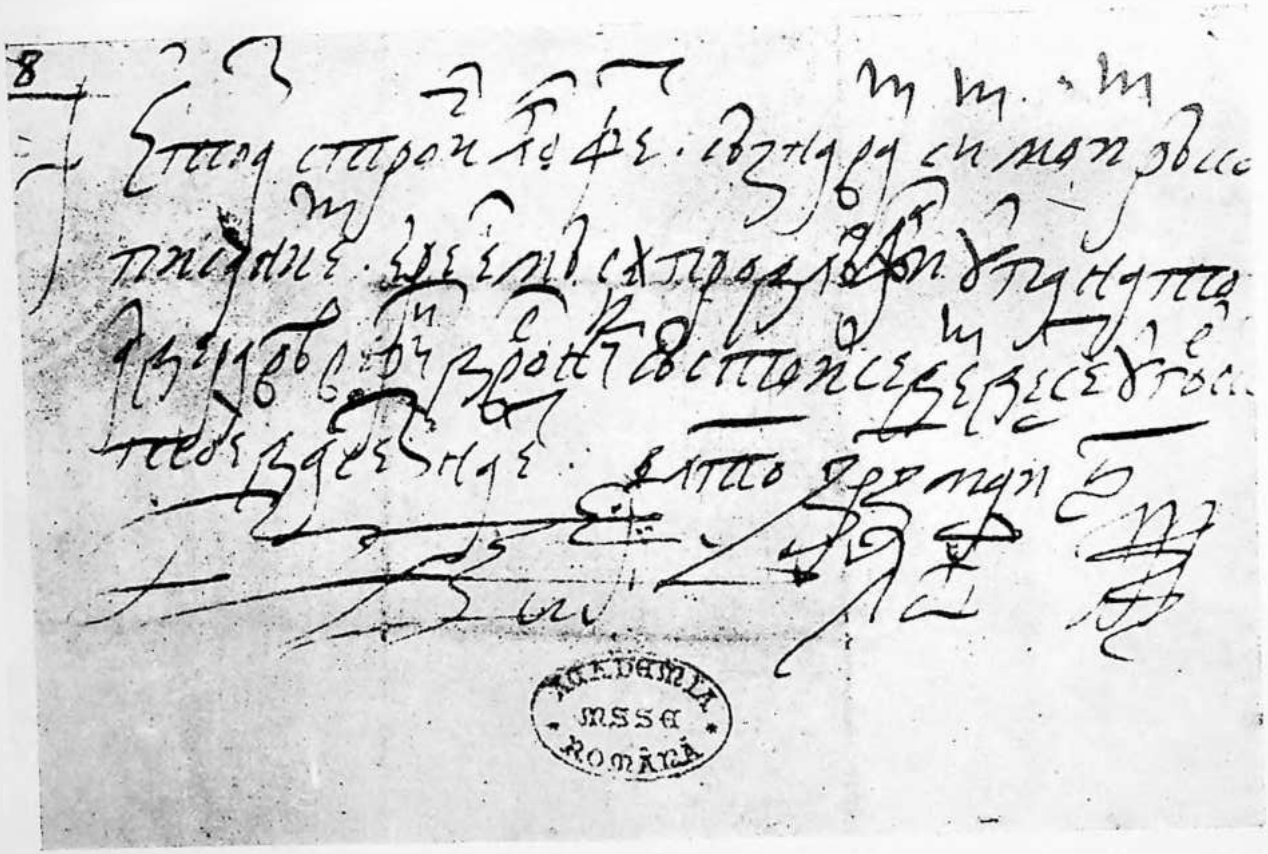

Doc. Nr. 320 (pag. 259)

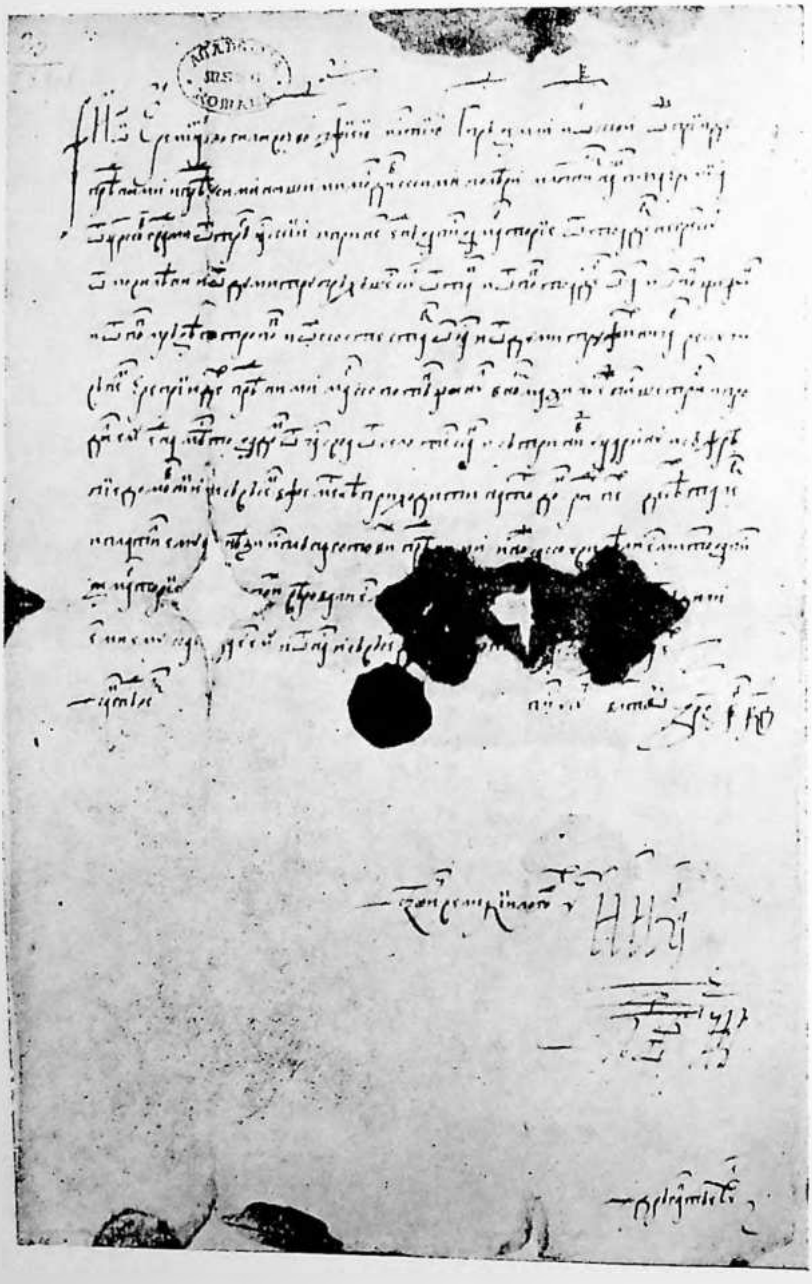

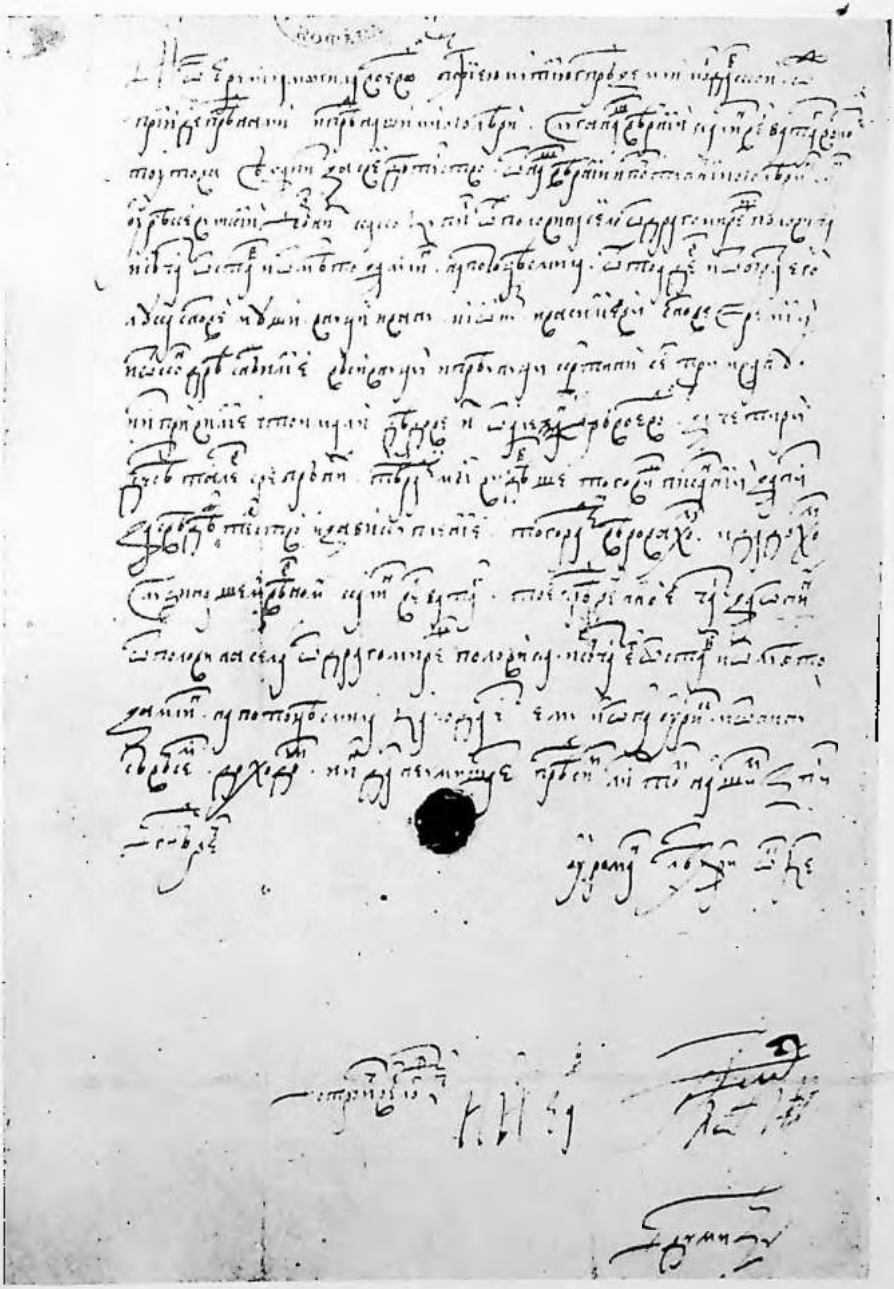

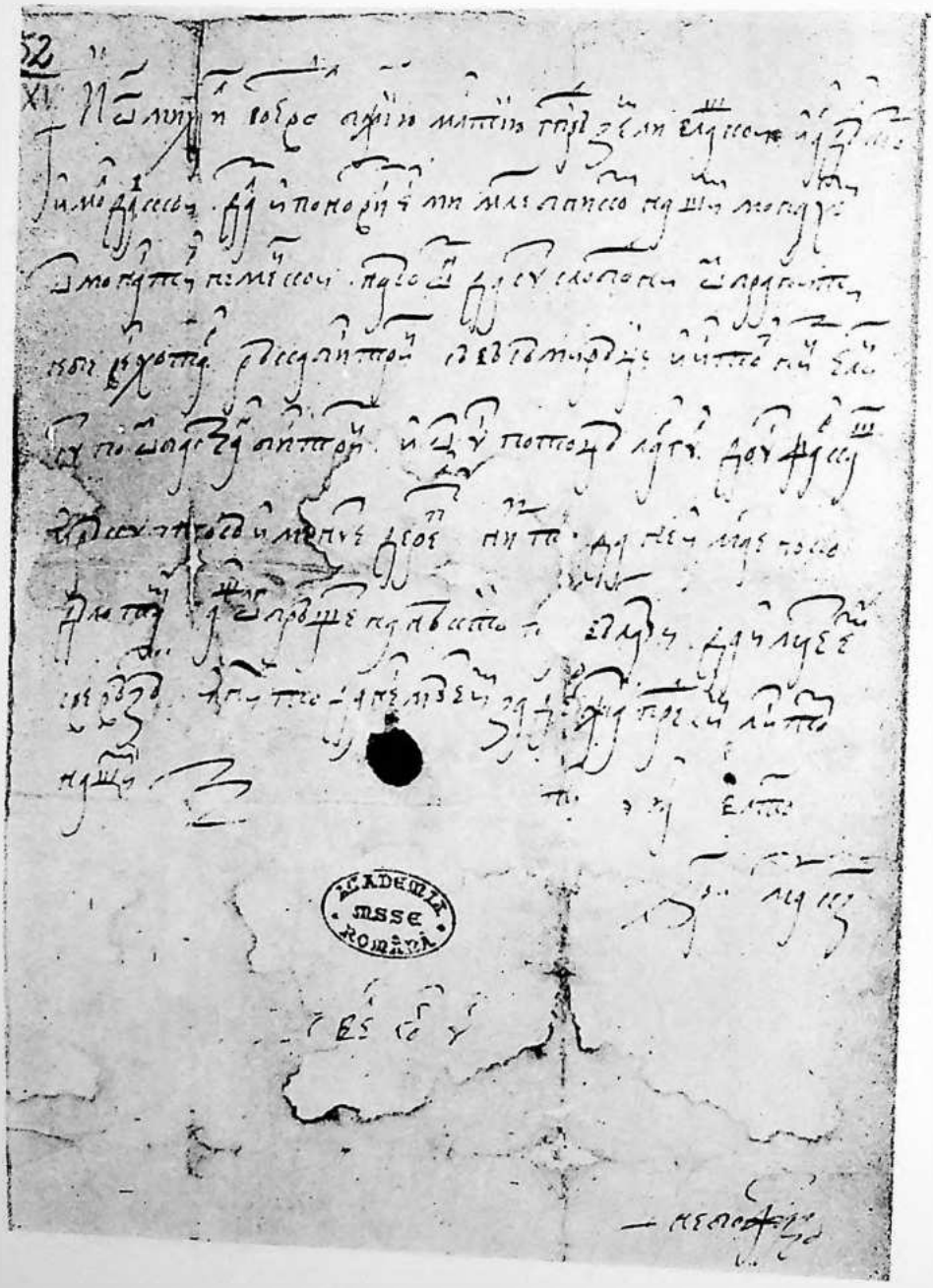

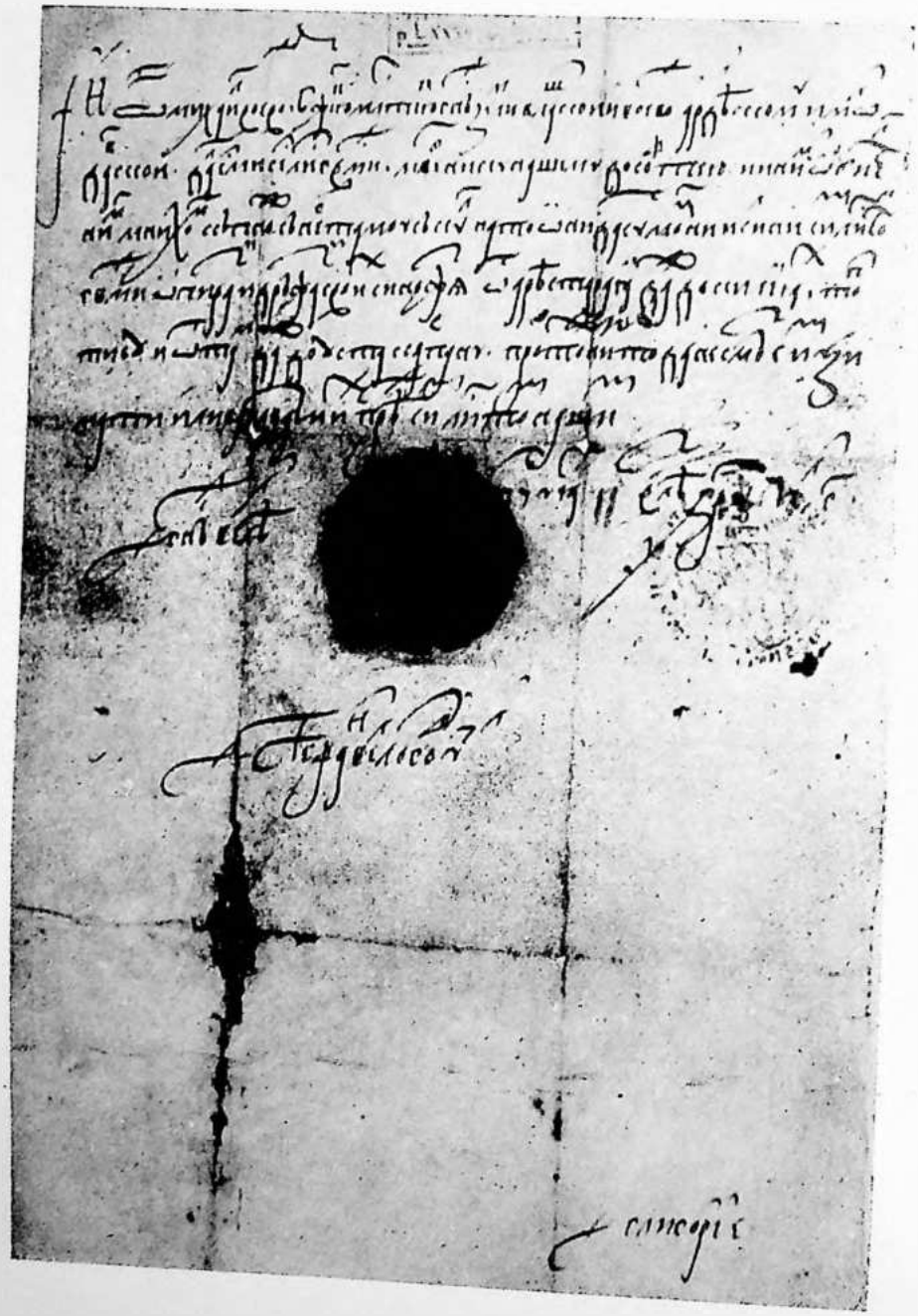

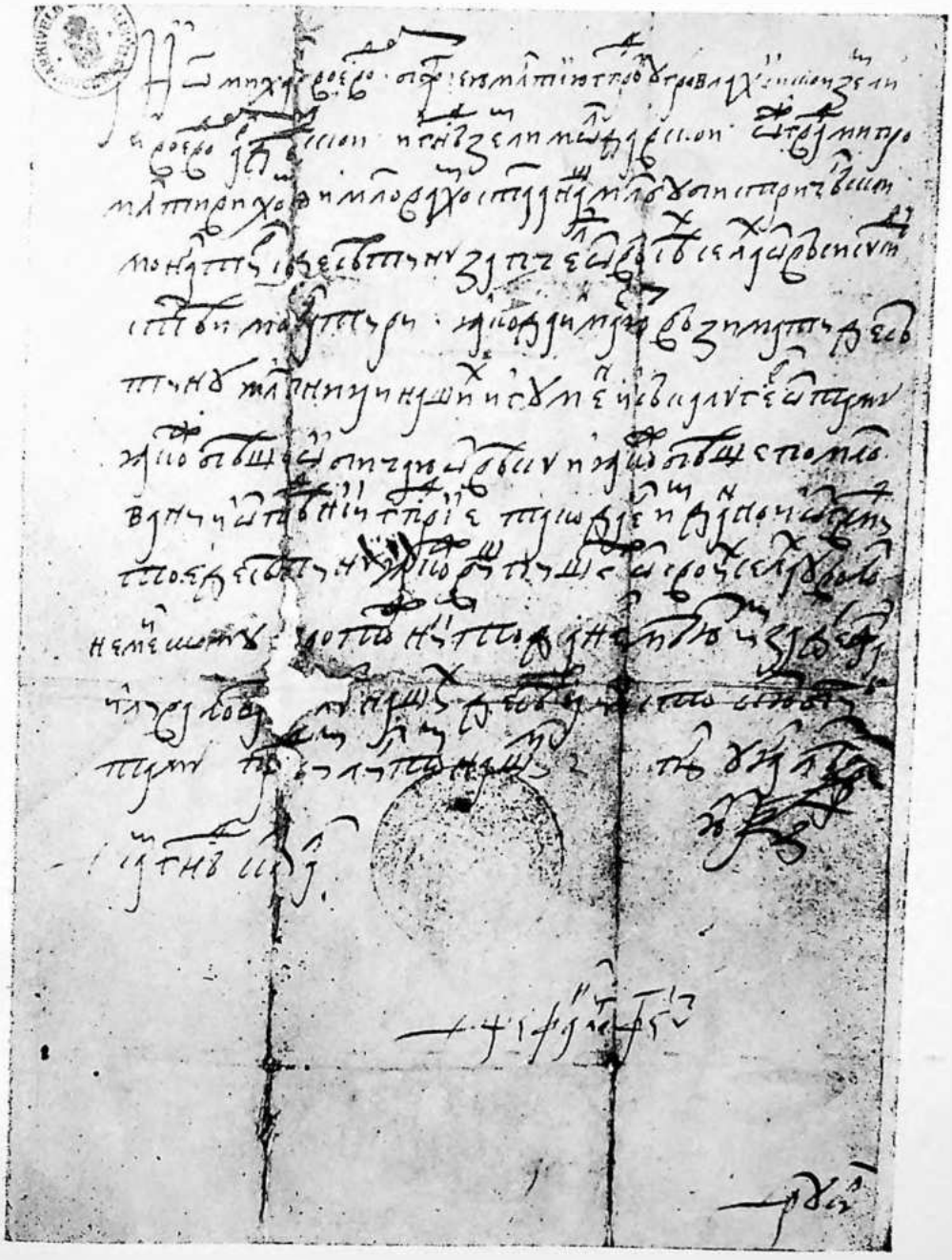

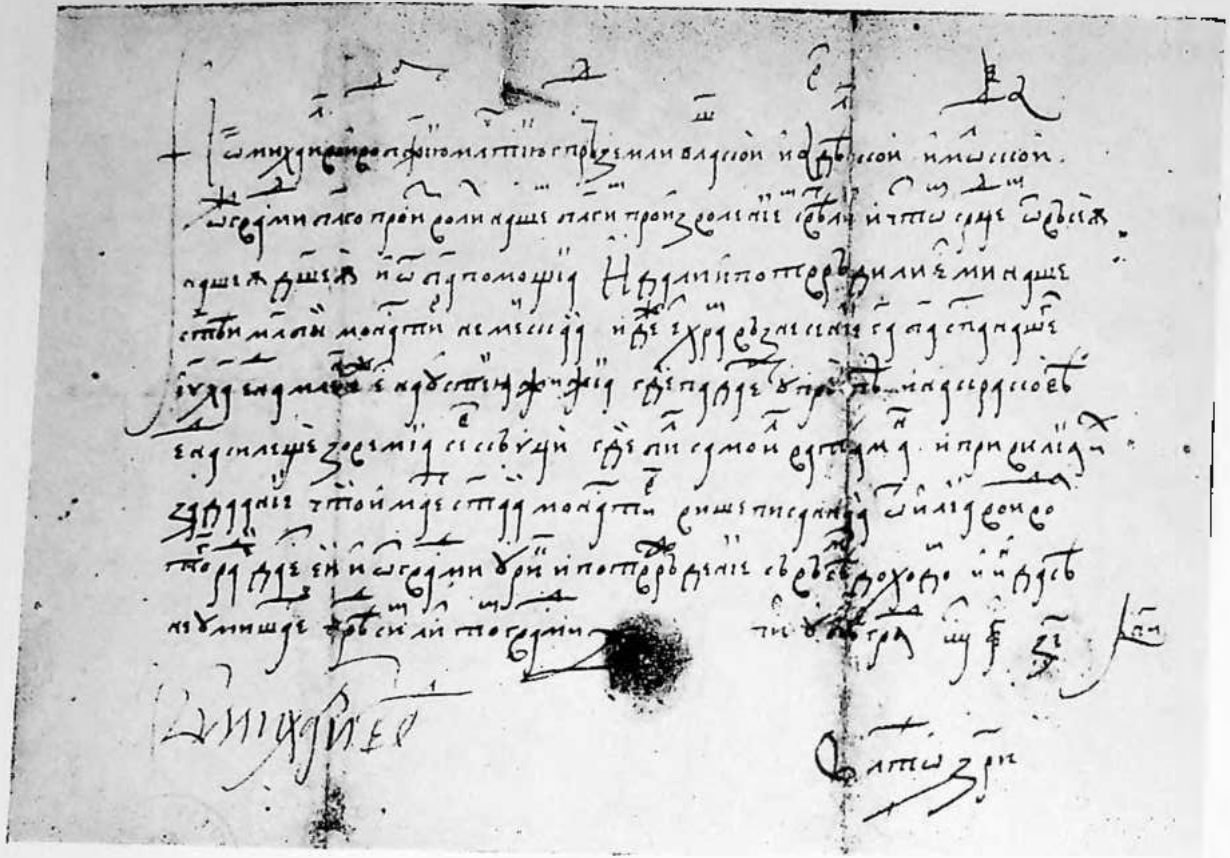

Doc. Nr. 366 (pag. 300)

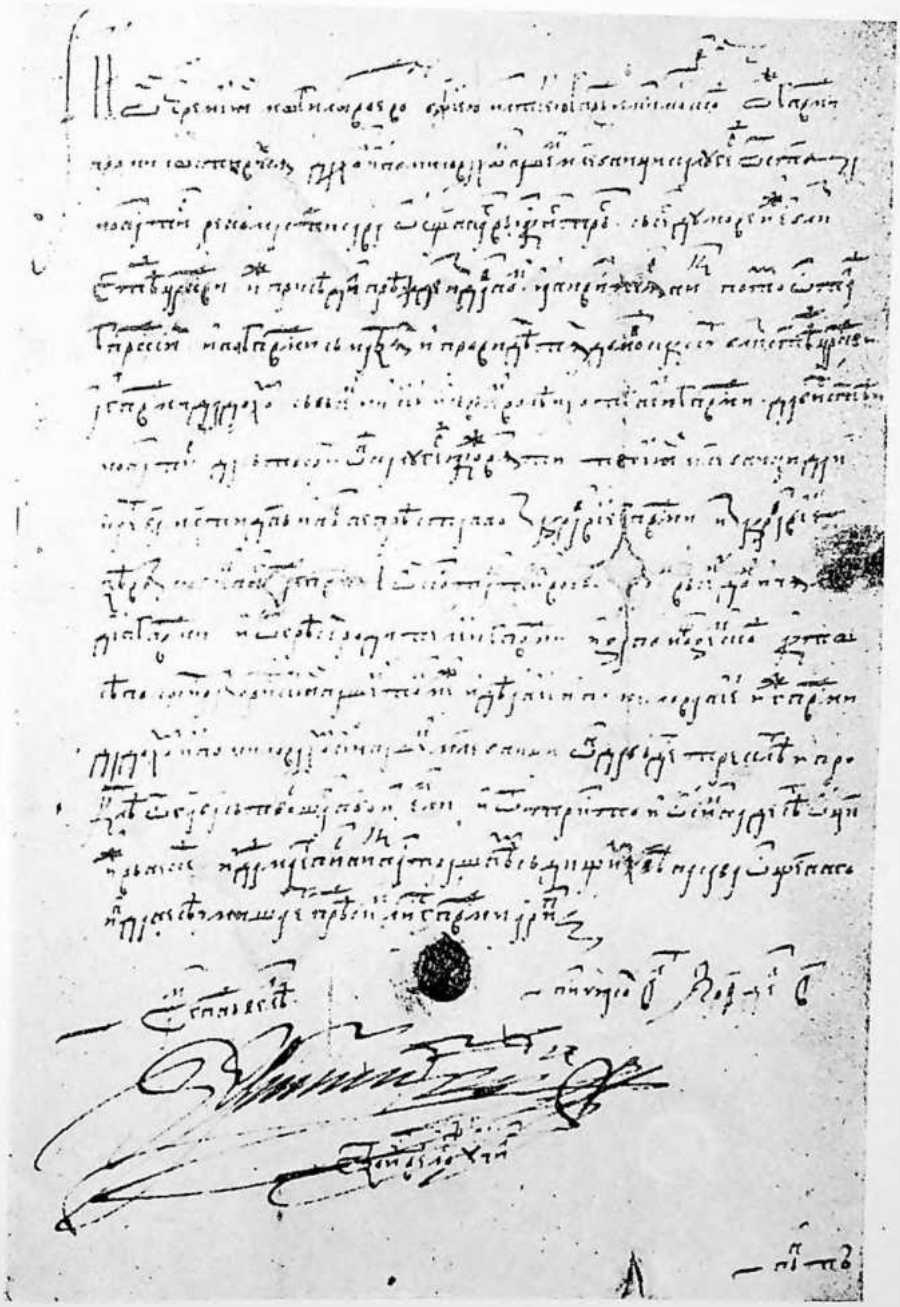

FOTOCOPII

DUPĂ DOCUMENTELE IN LIMBA ROMÂNĂ

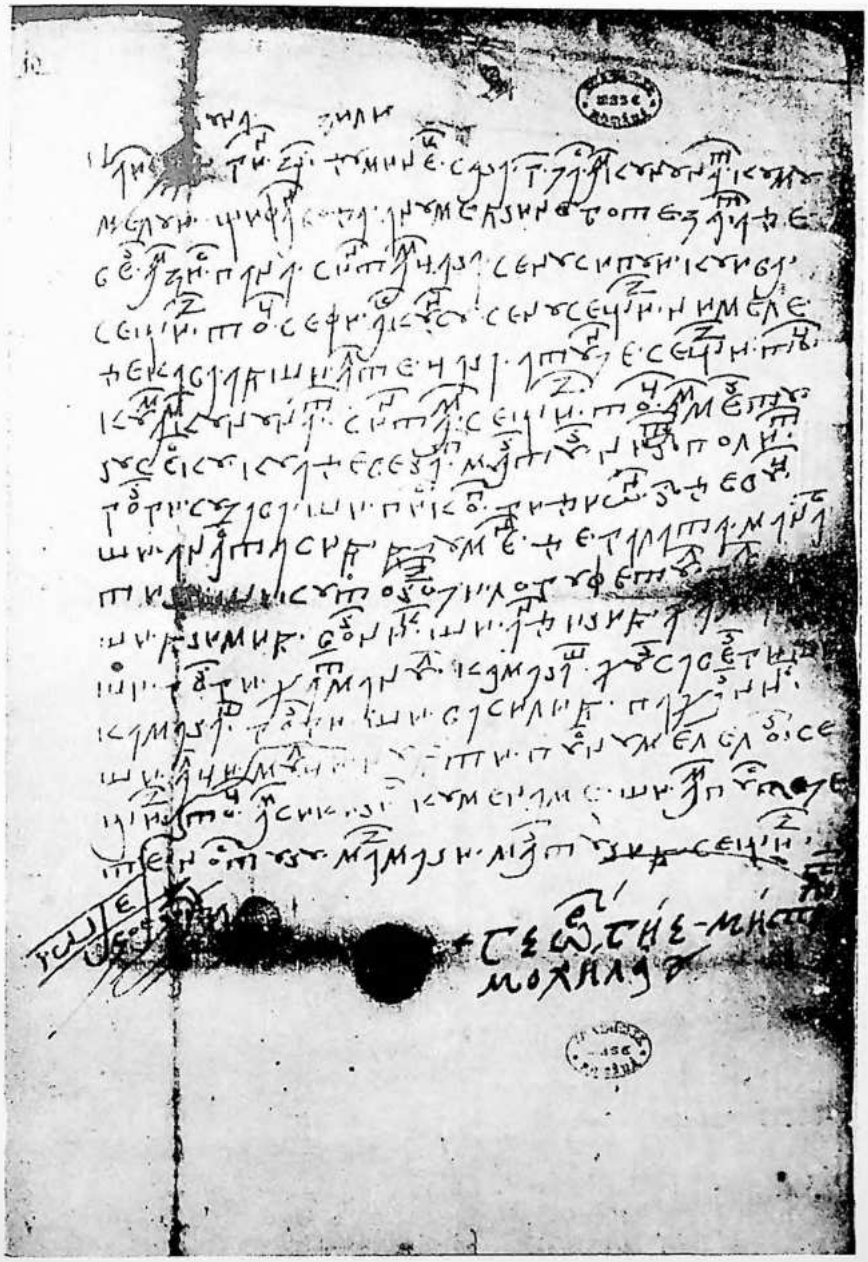

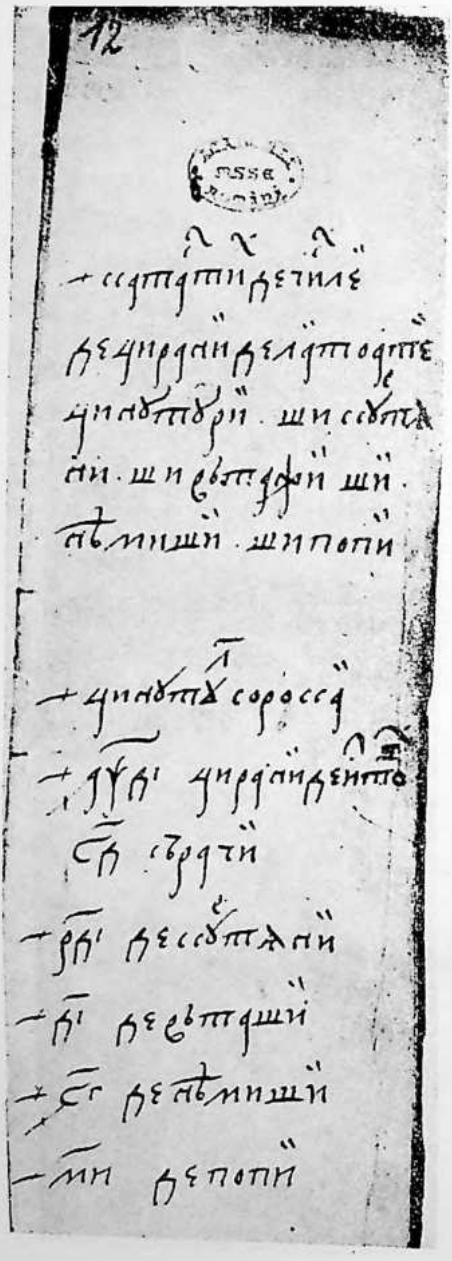

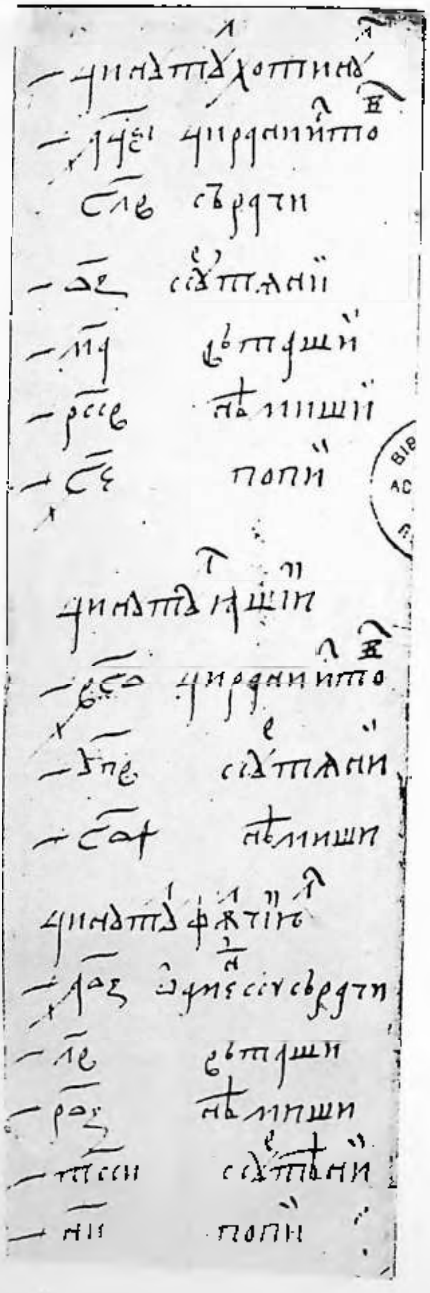

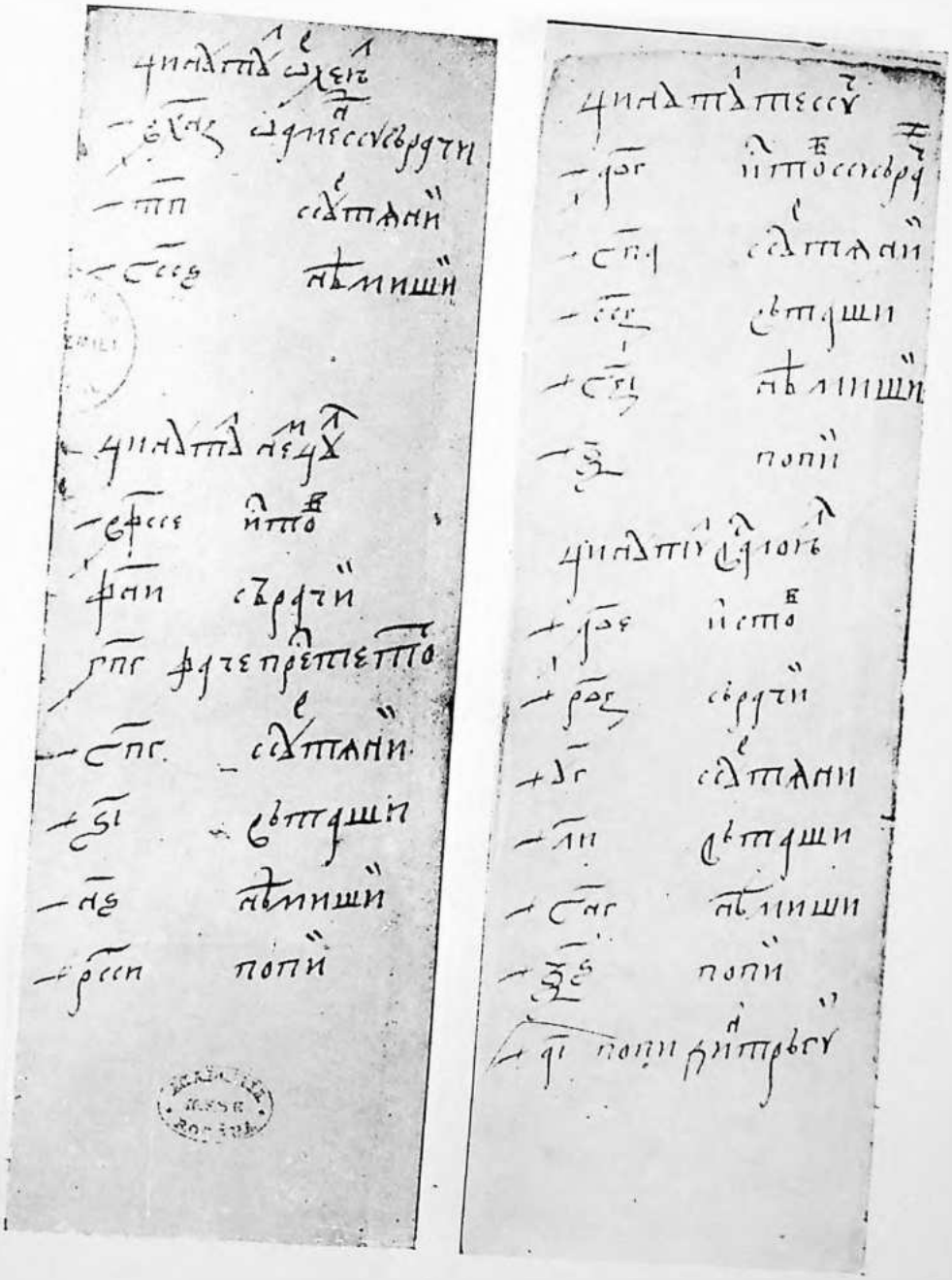

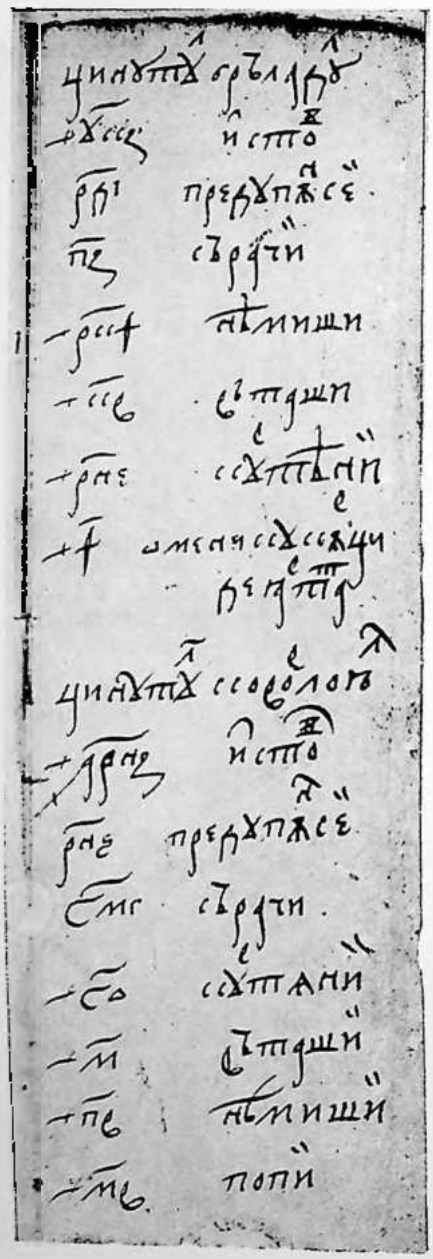

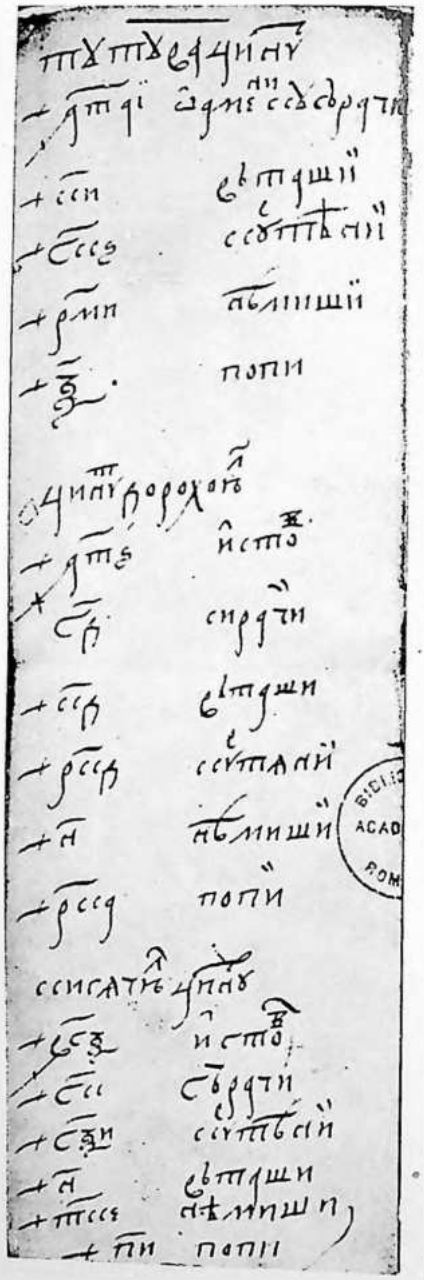

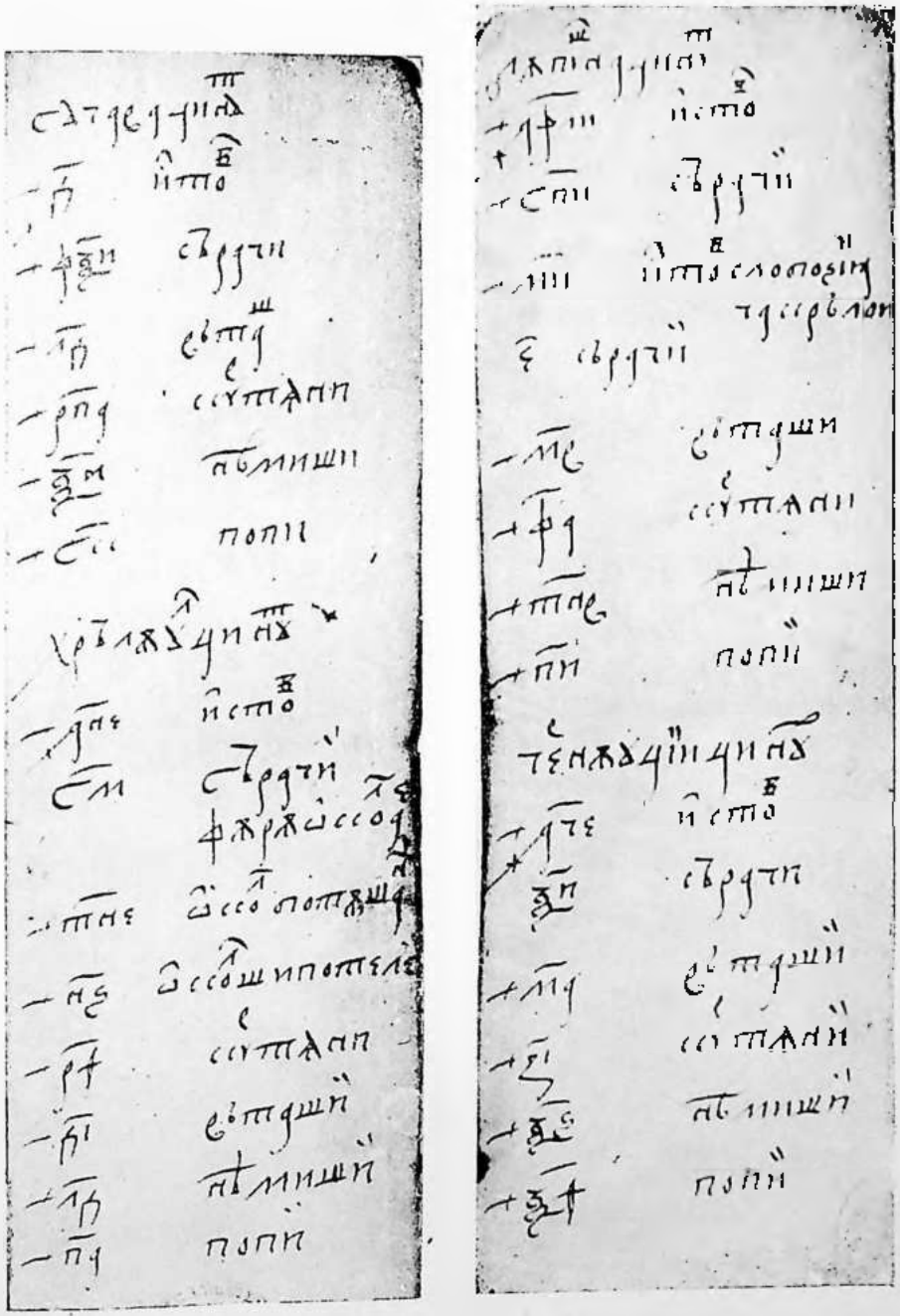

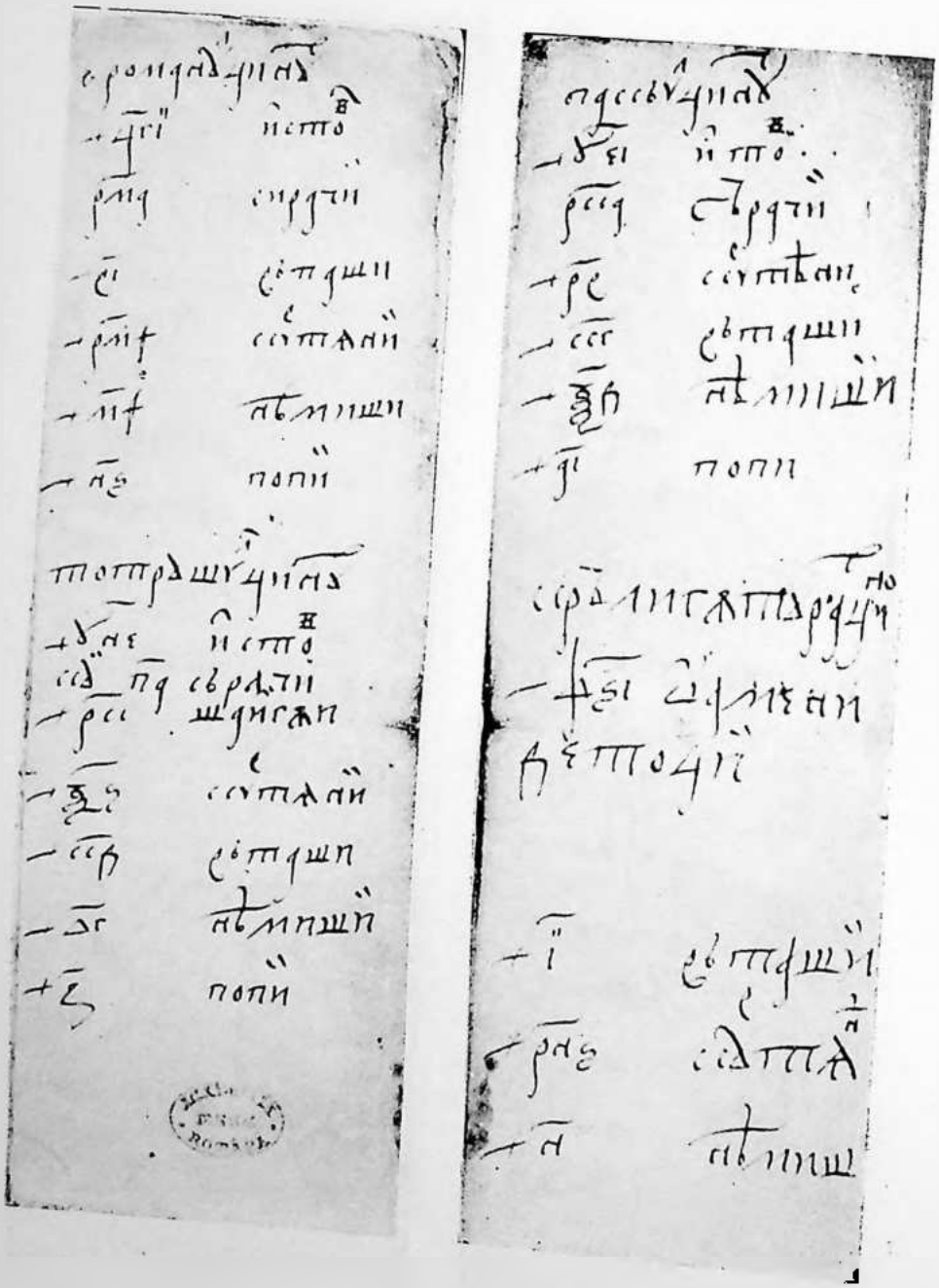

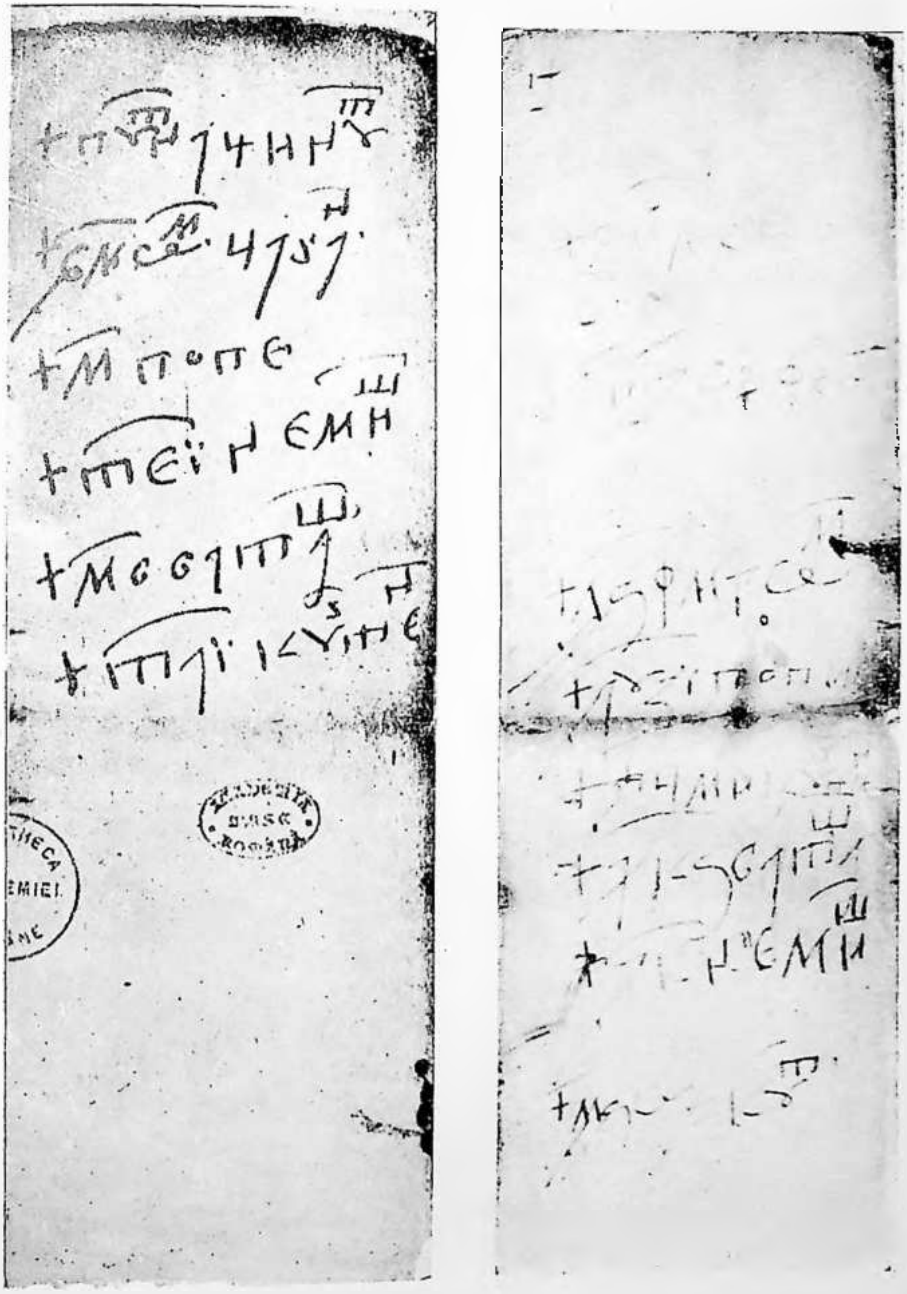

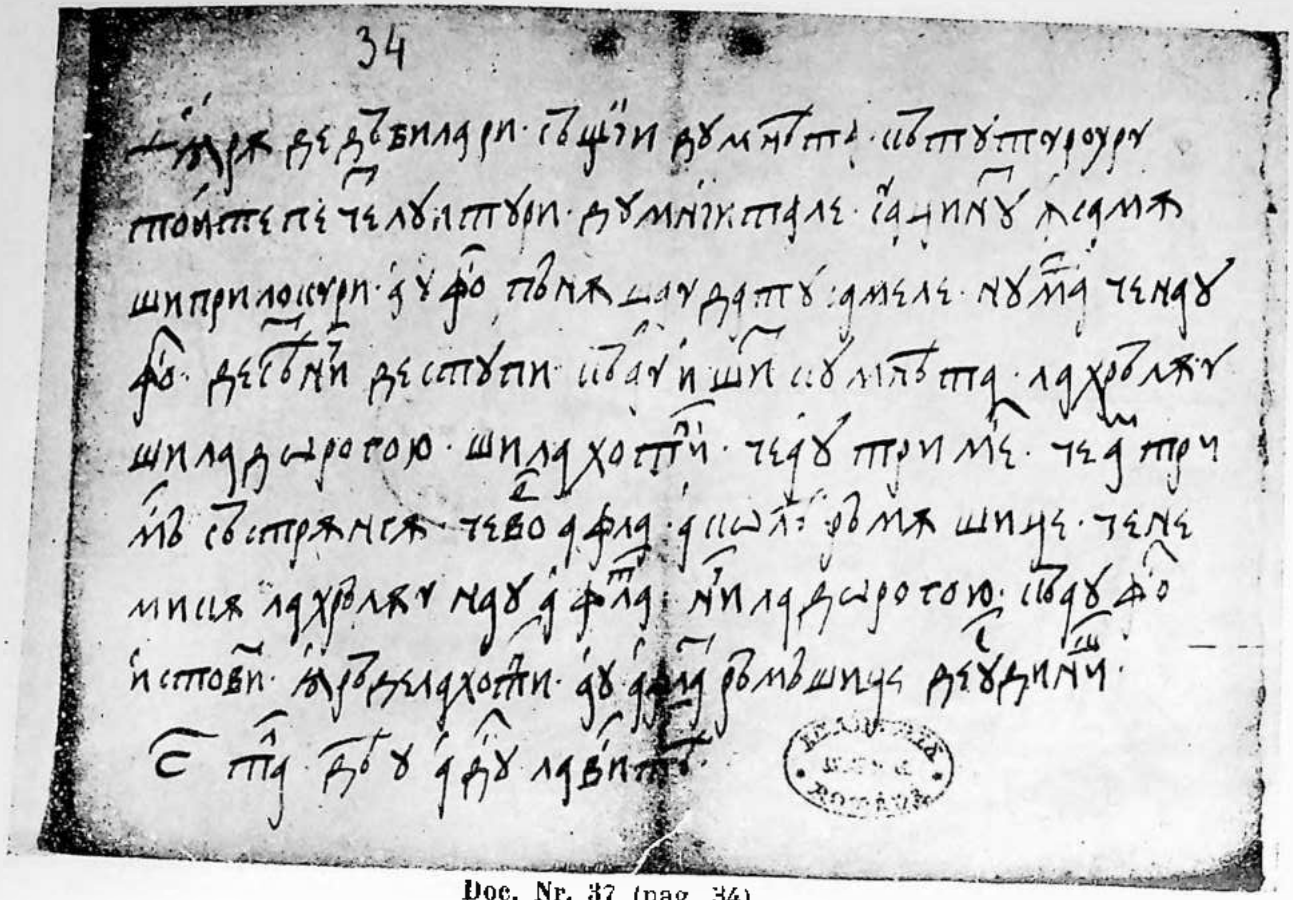

Doc. Nr. 37 (pag. 34)

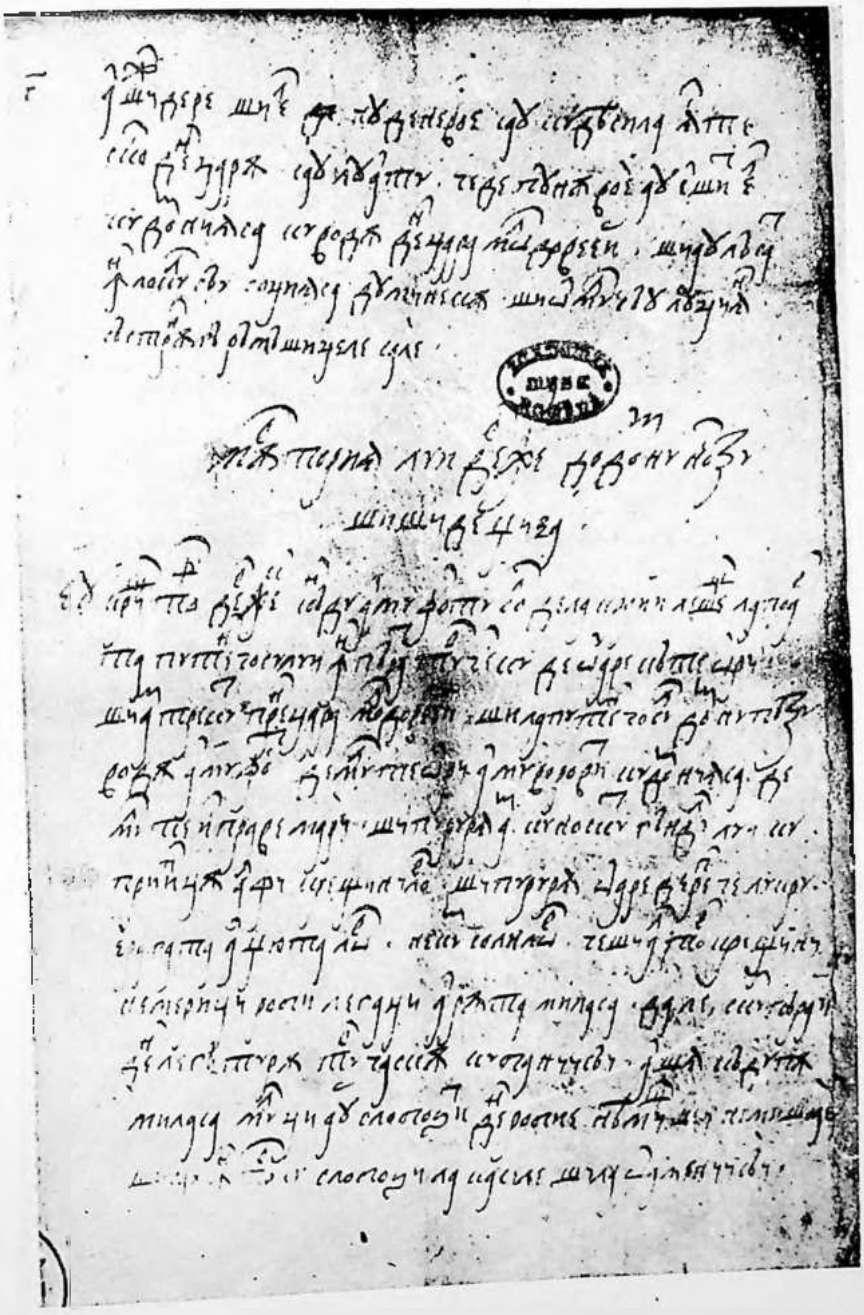

Doc. Nr. 94, f. 4 (pag. 75–76)

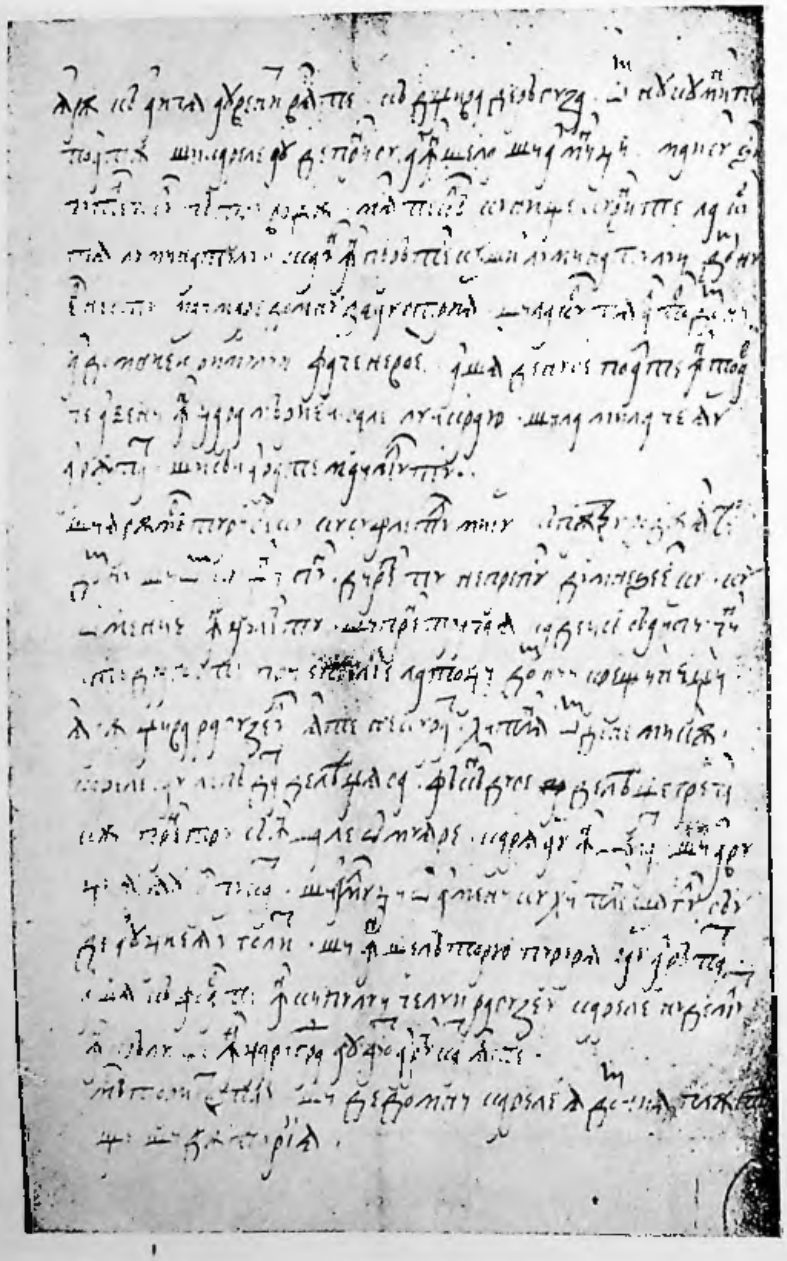

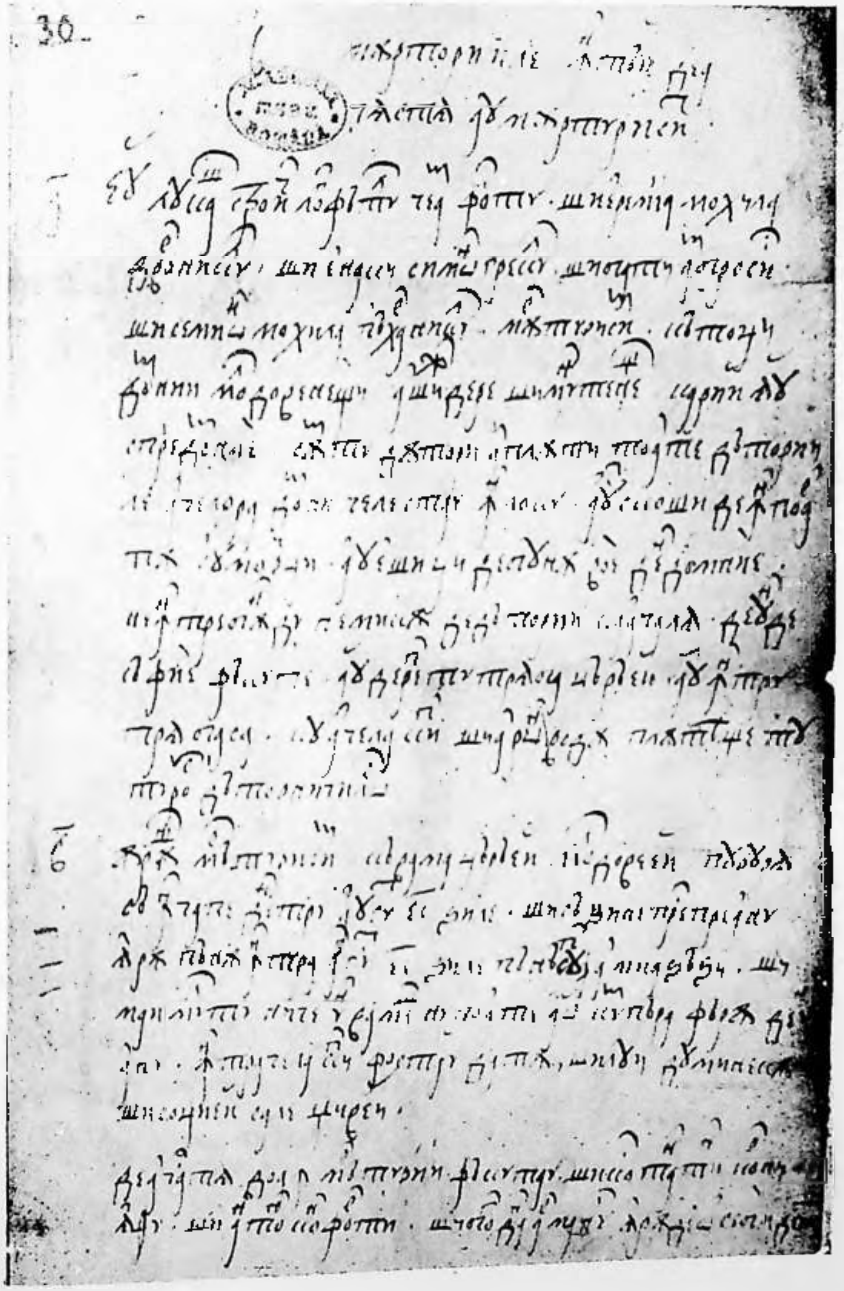

Doc. Nr. 107, f. 1 (pag. 85–86)

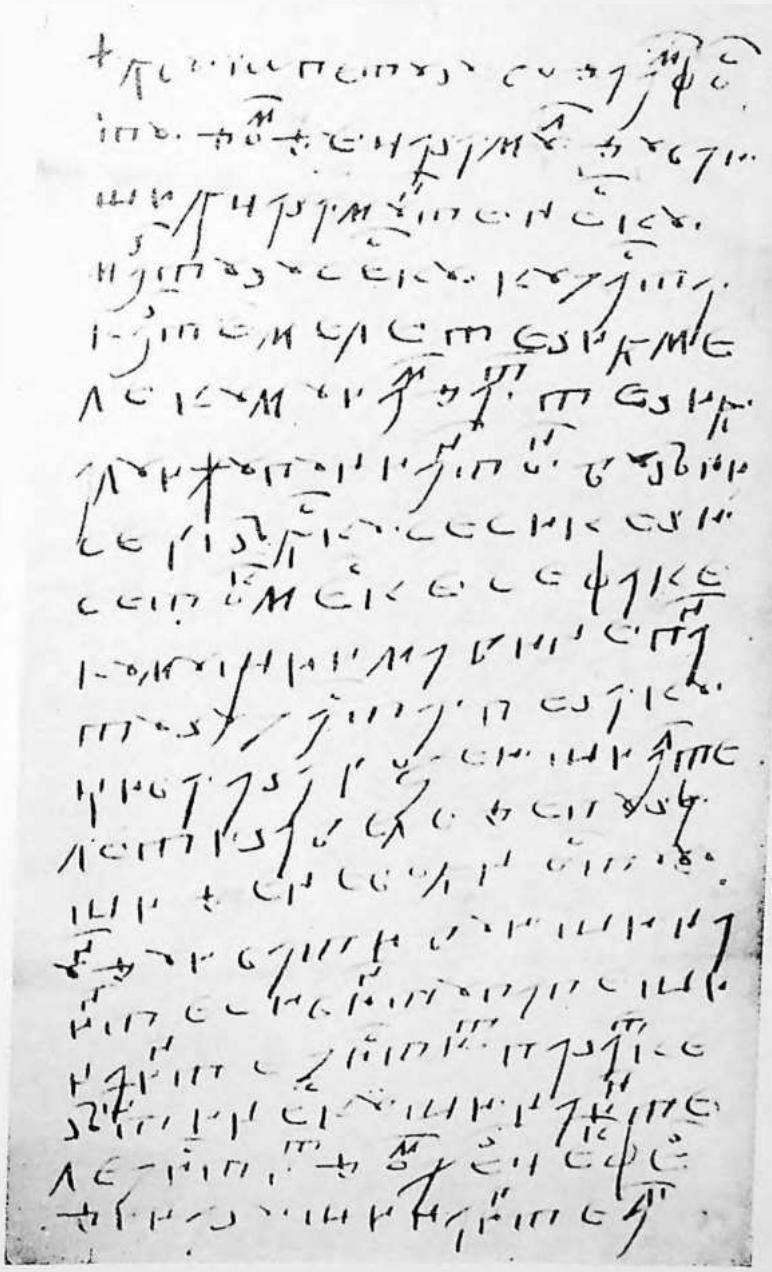

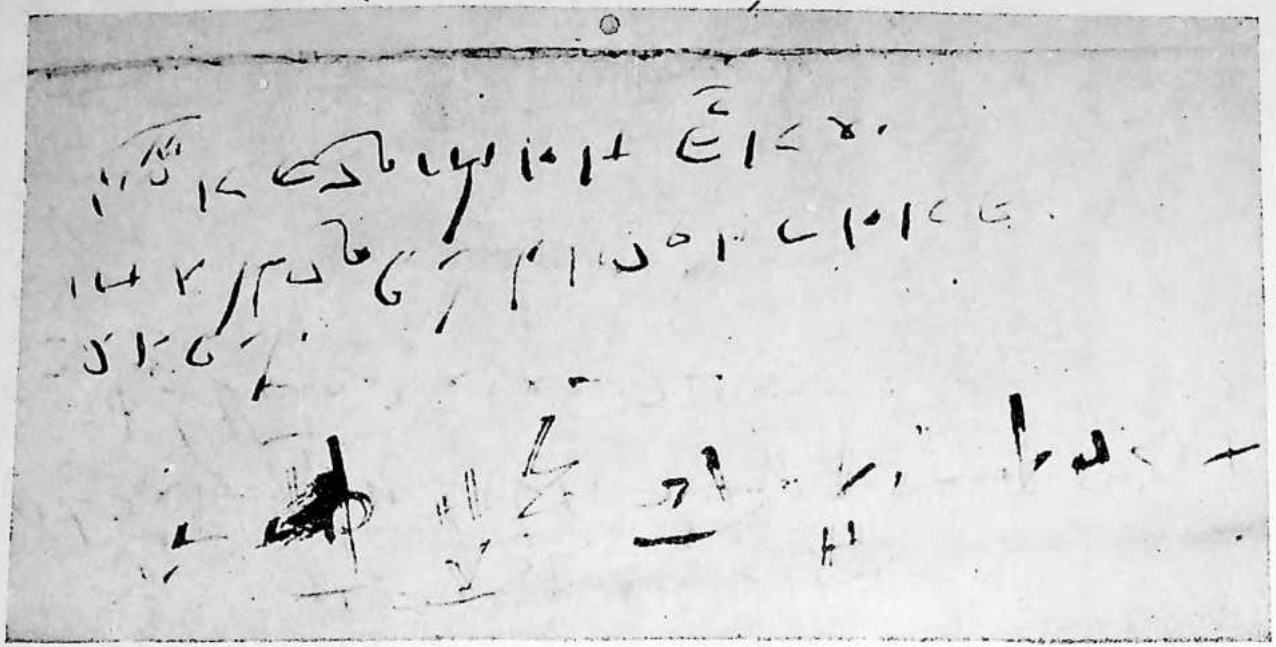

Doc. Nr. 107, f. 2 (pag. 86)

Doc. Nr. 113, f. 1 (pag. 89–90)

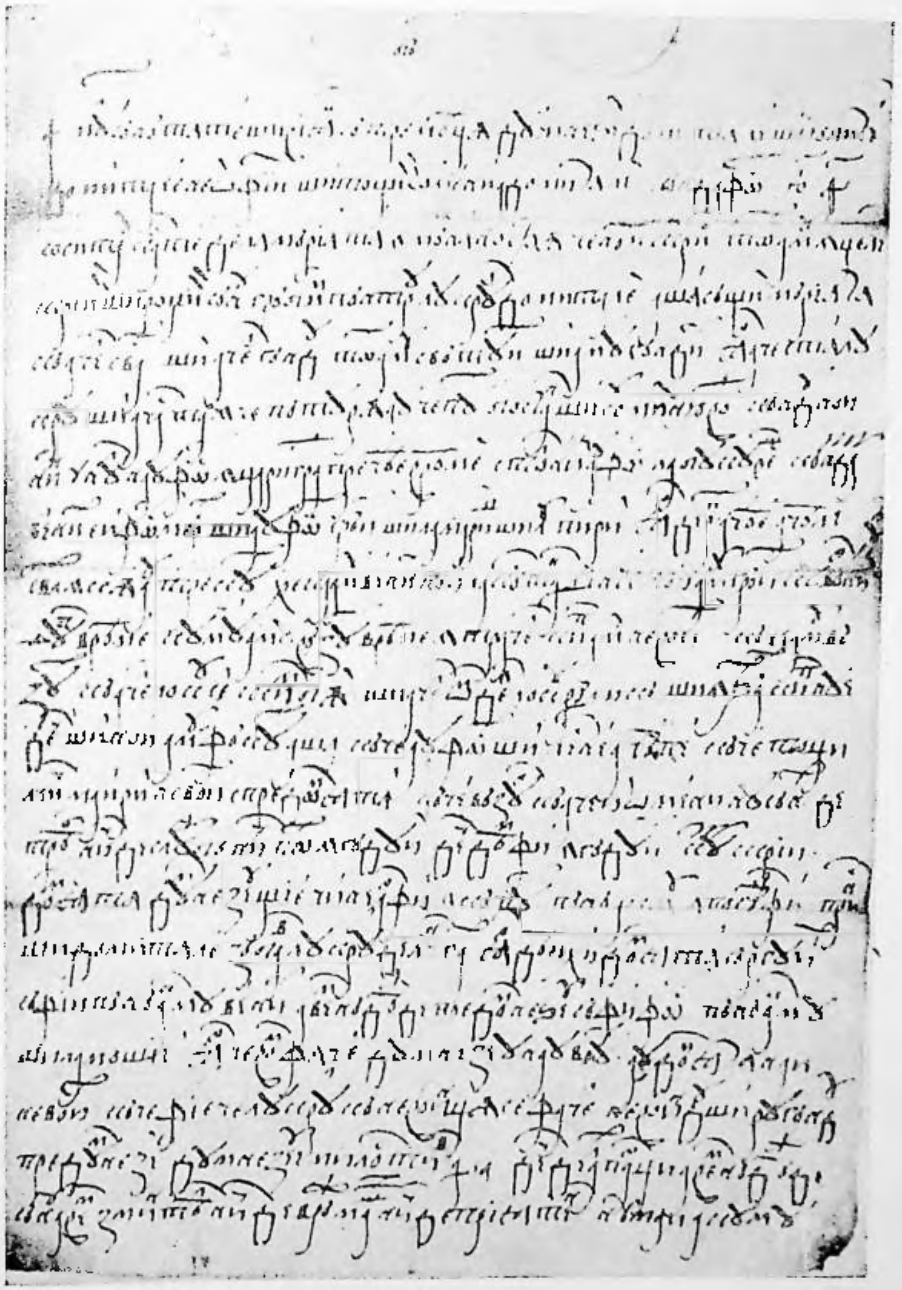

Doc. Nr. 113, f. 2 (pag. 90)

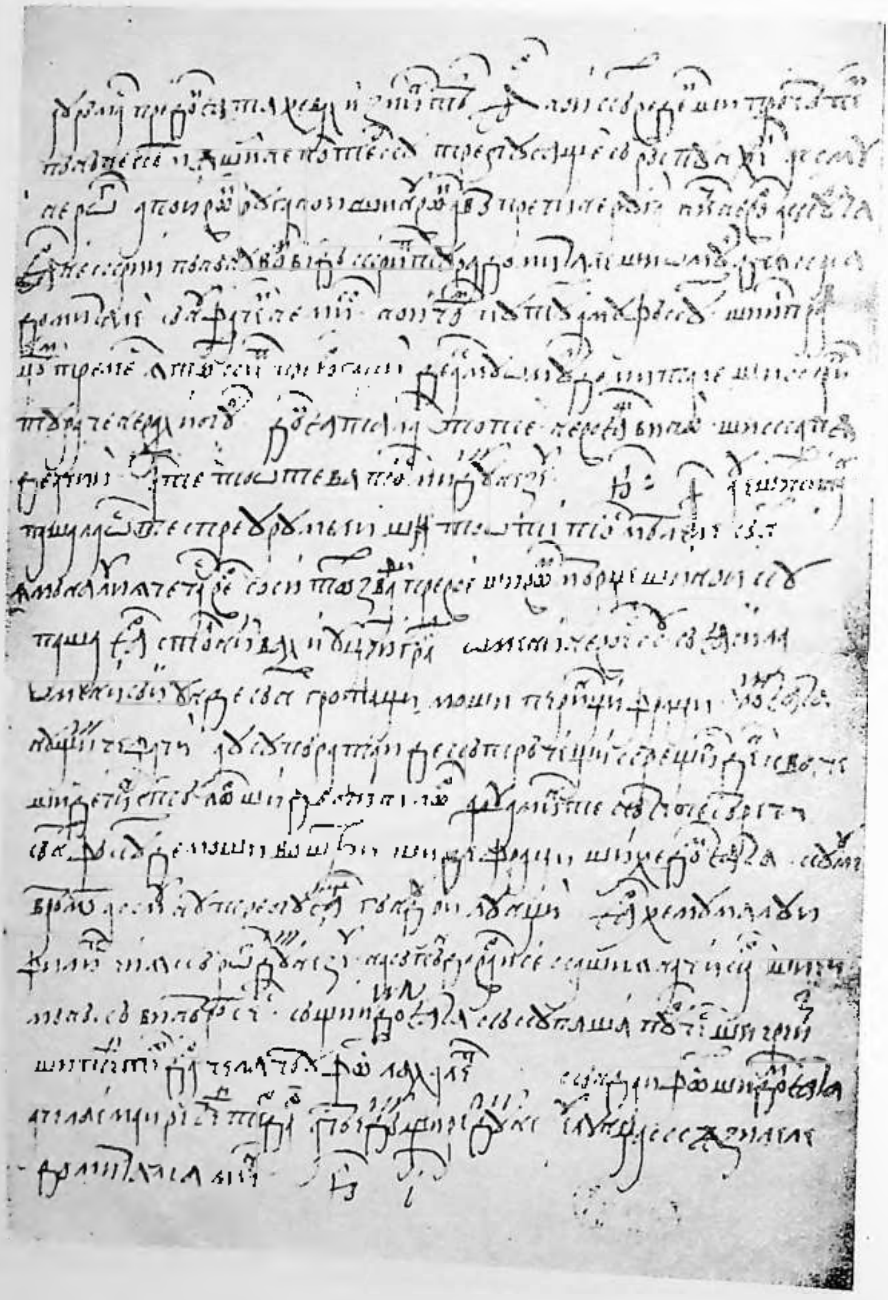

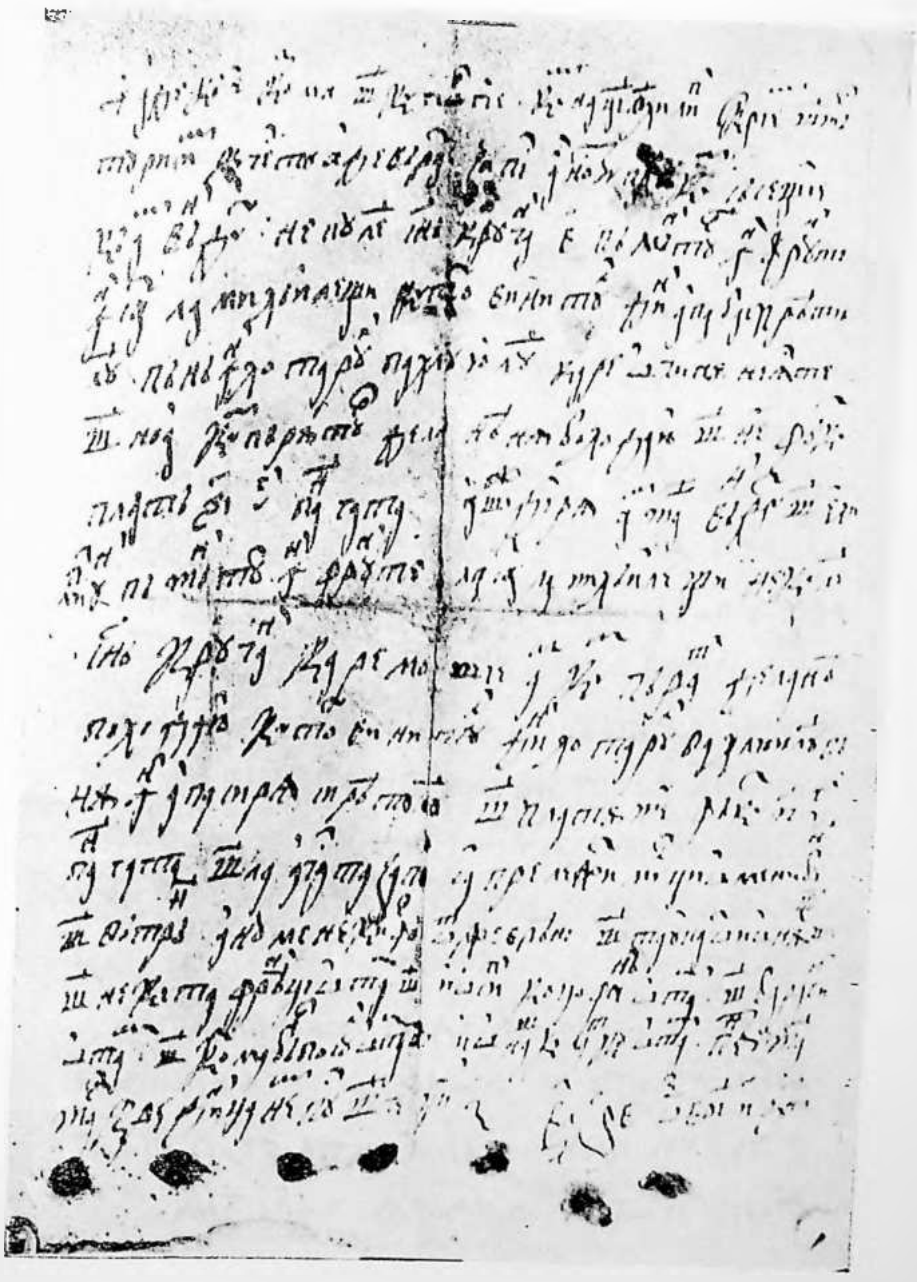

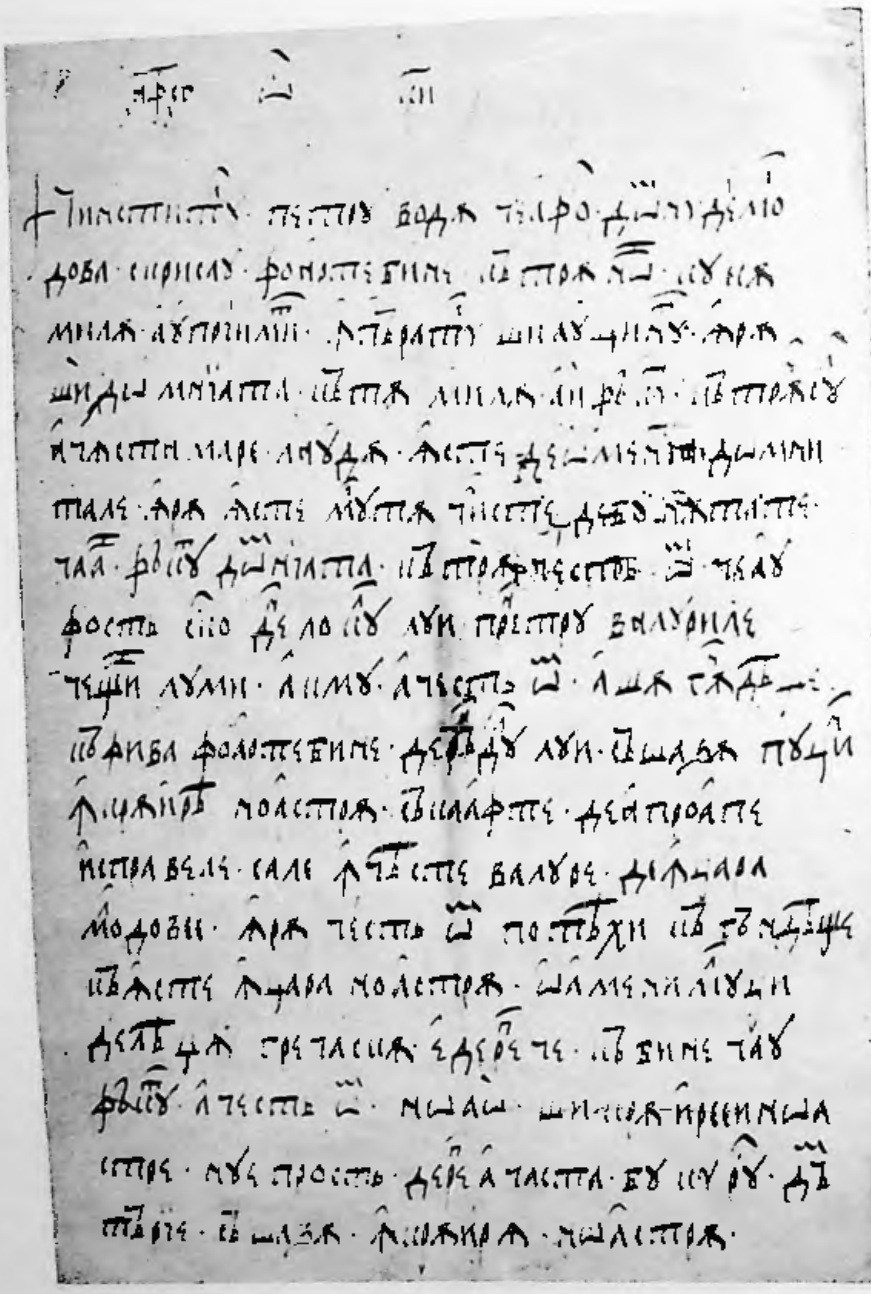

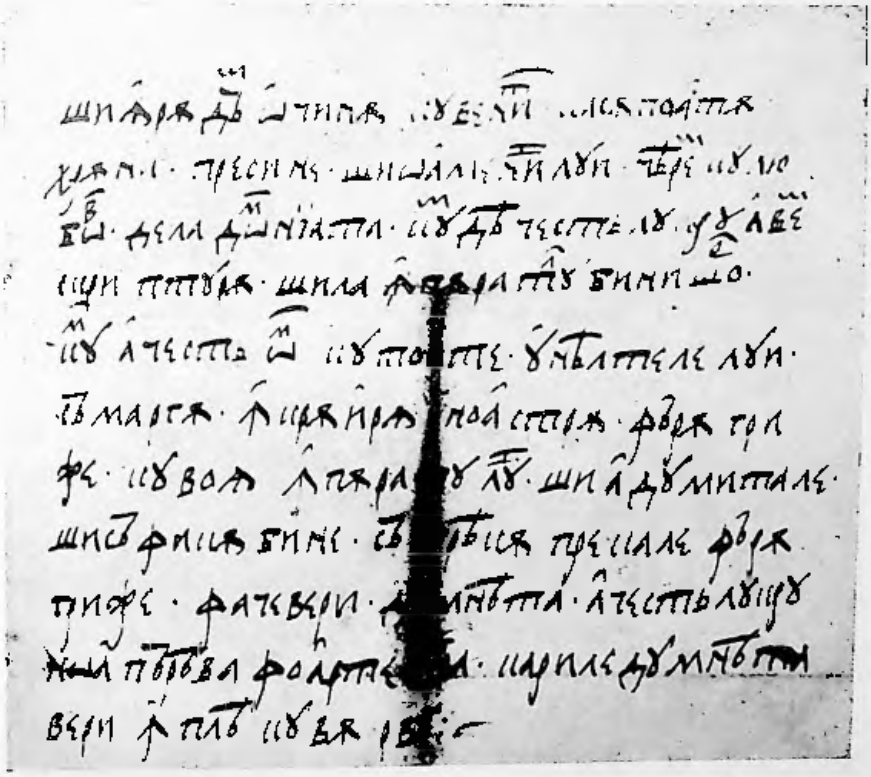

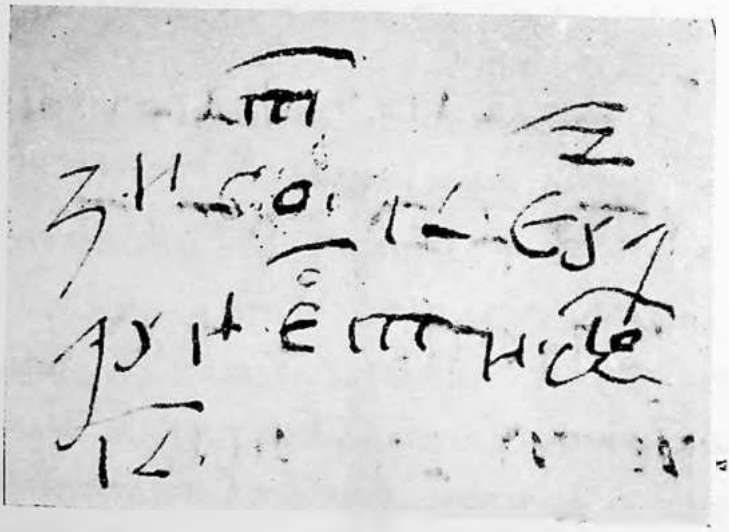

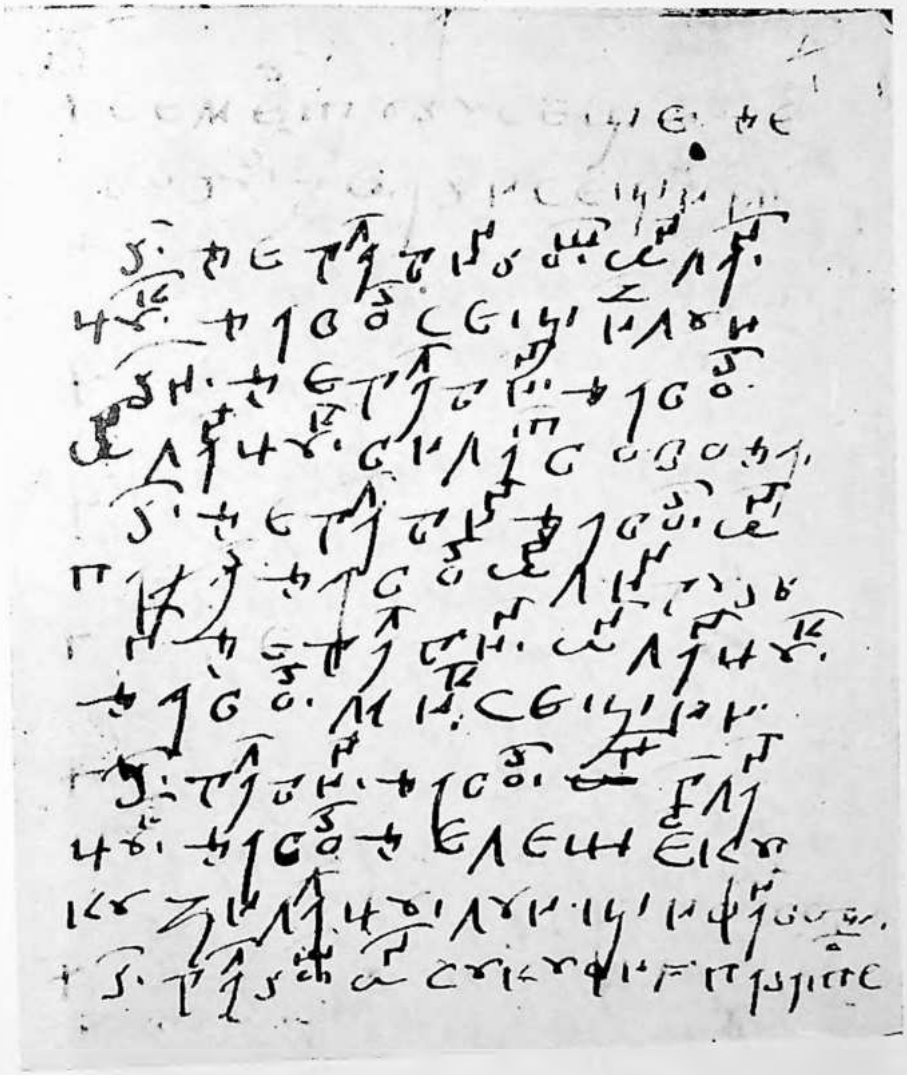

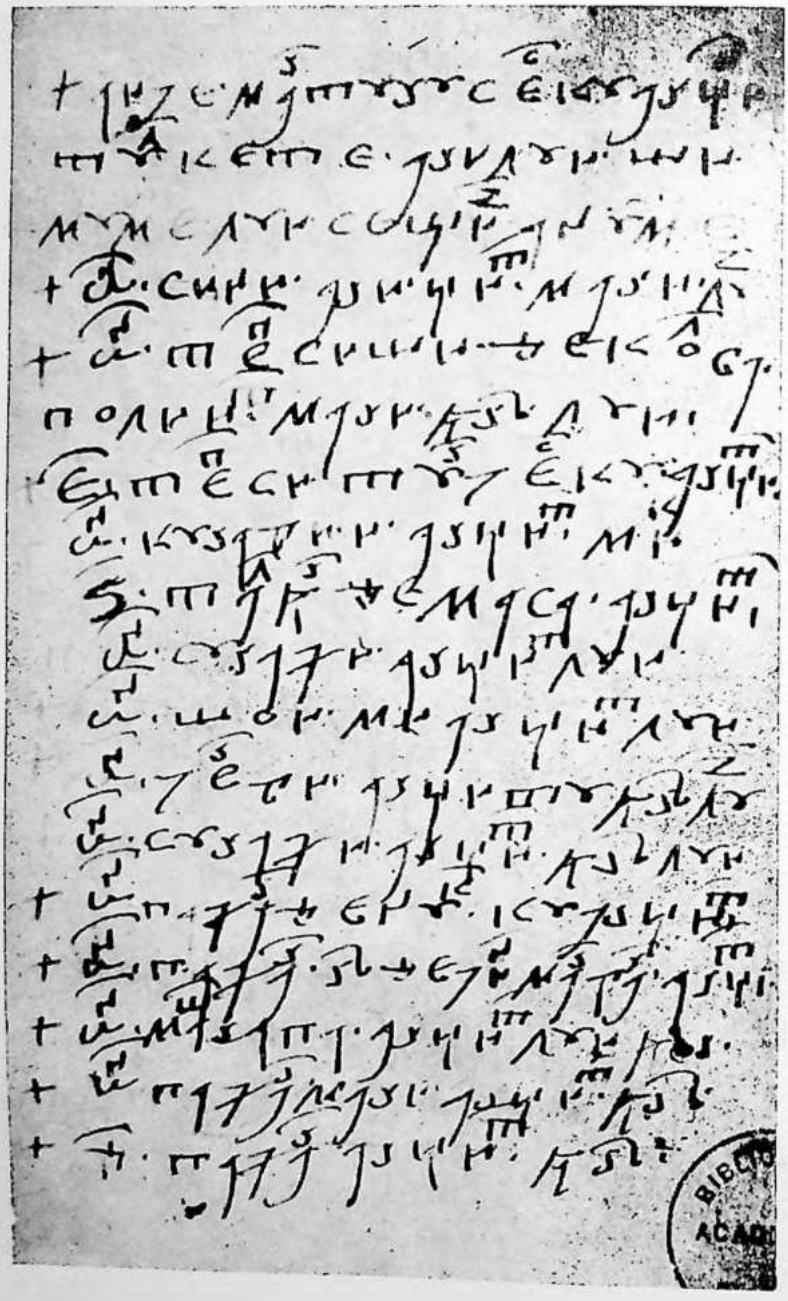

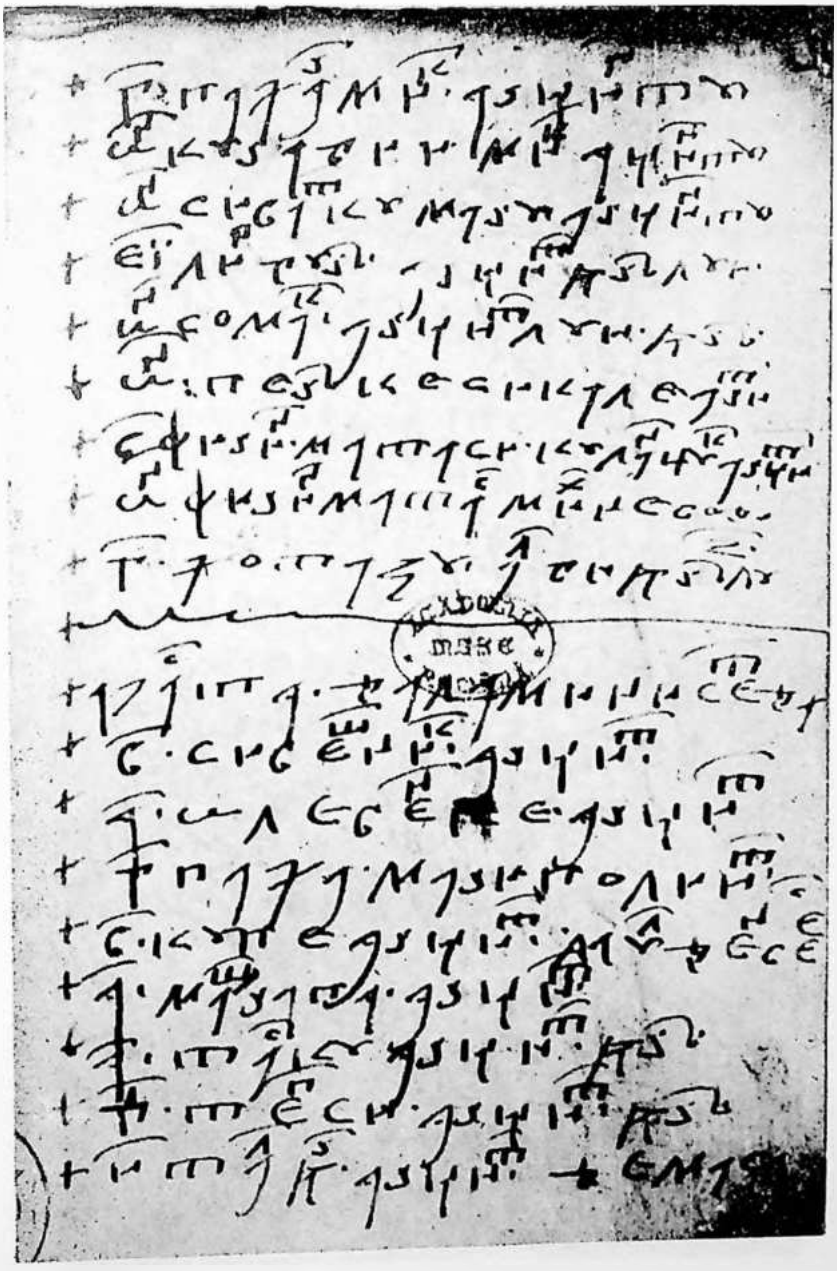

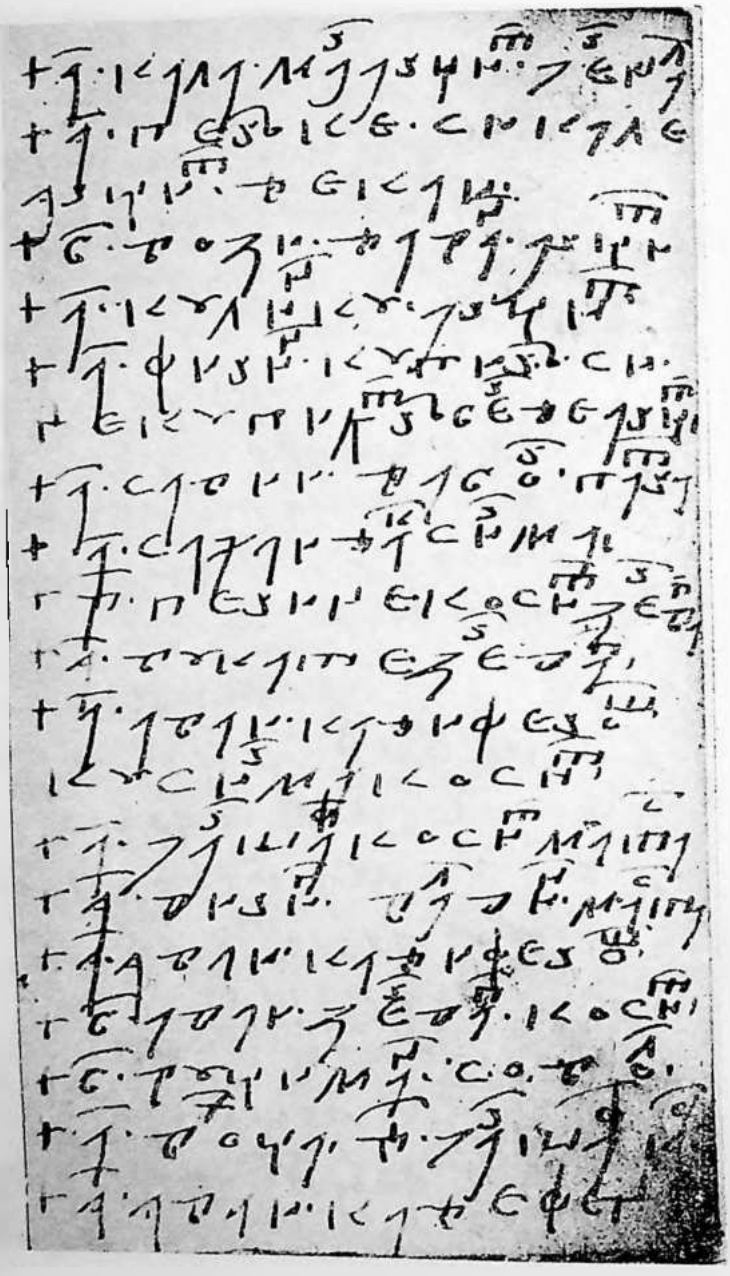

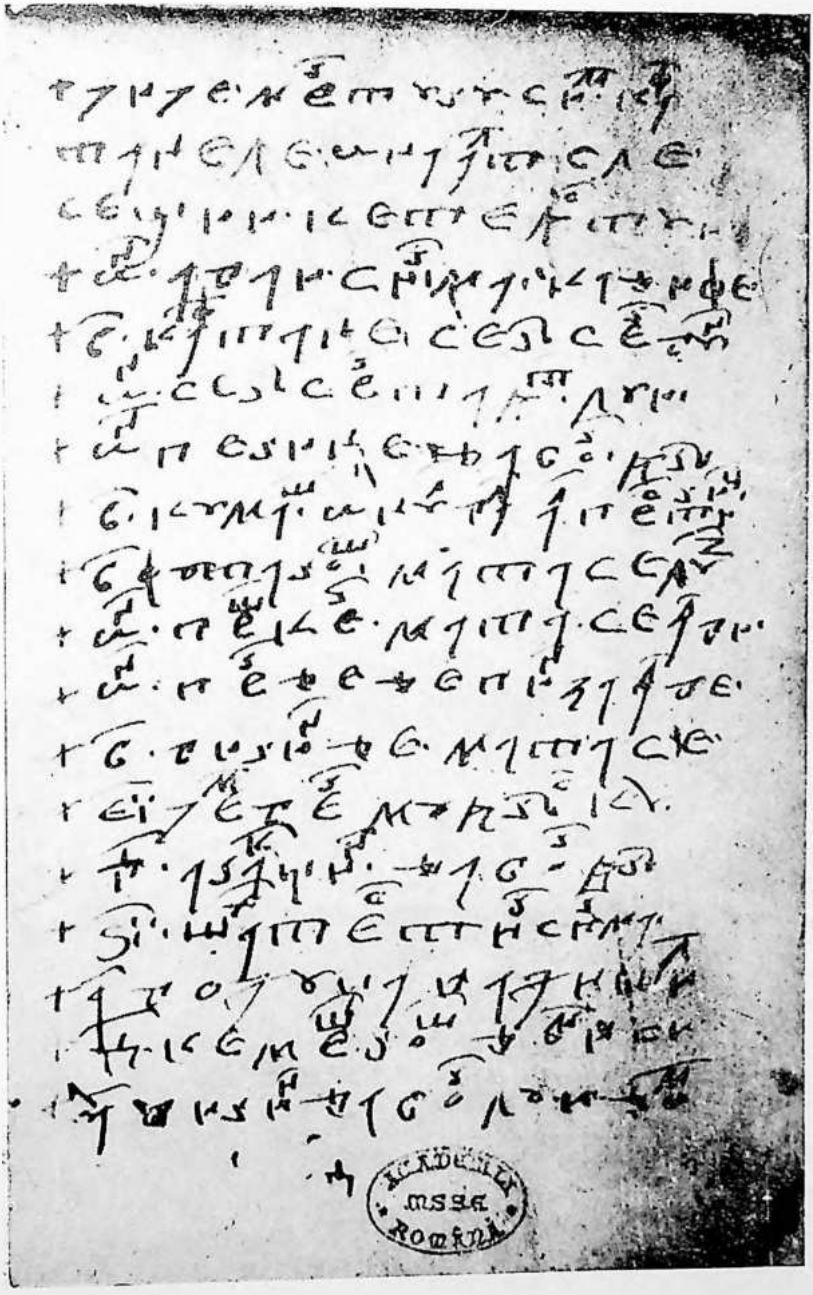
ACADEMIA
MSSA
ROMANA

Doc. Nr. 123, f. 6 (pag. 99–100)

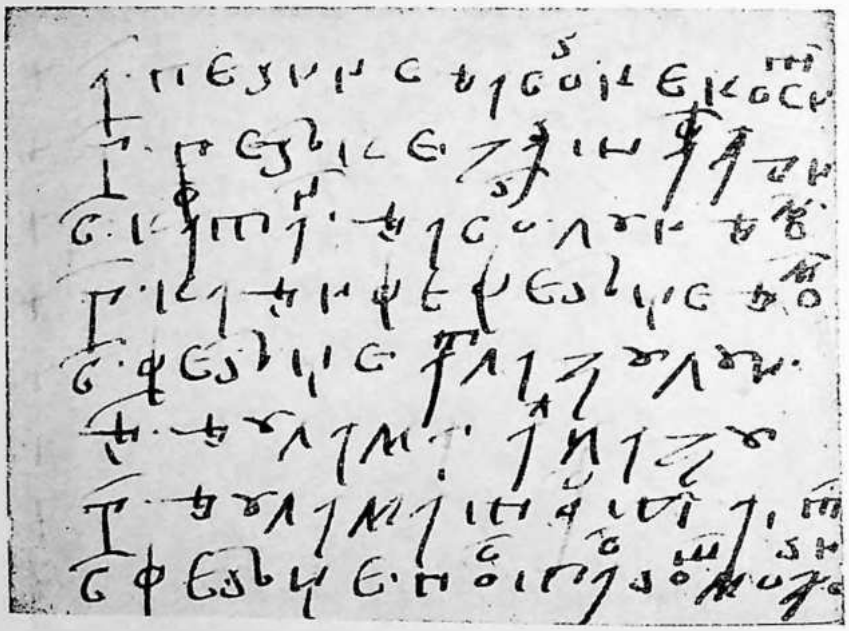

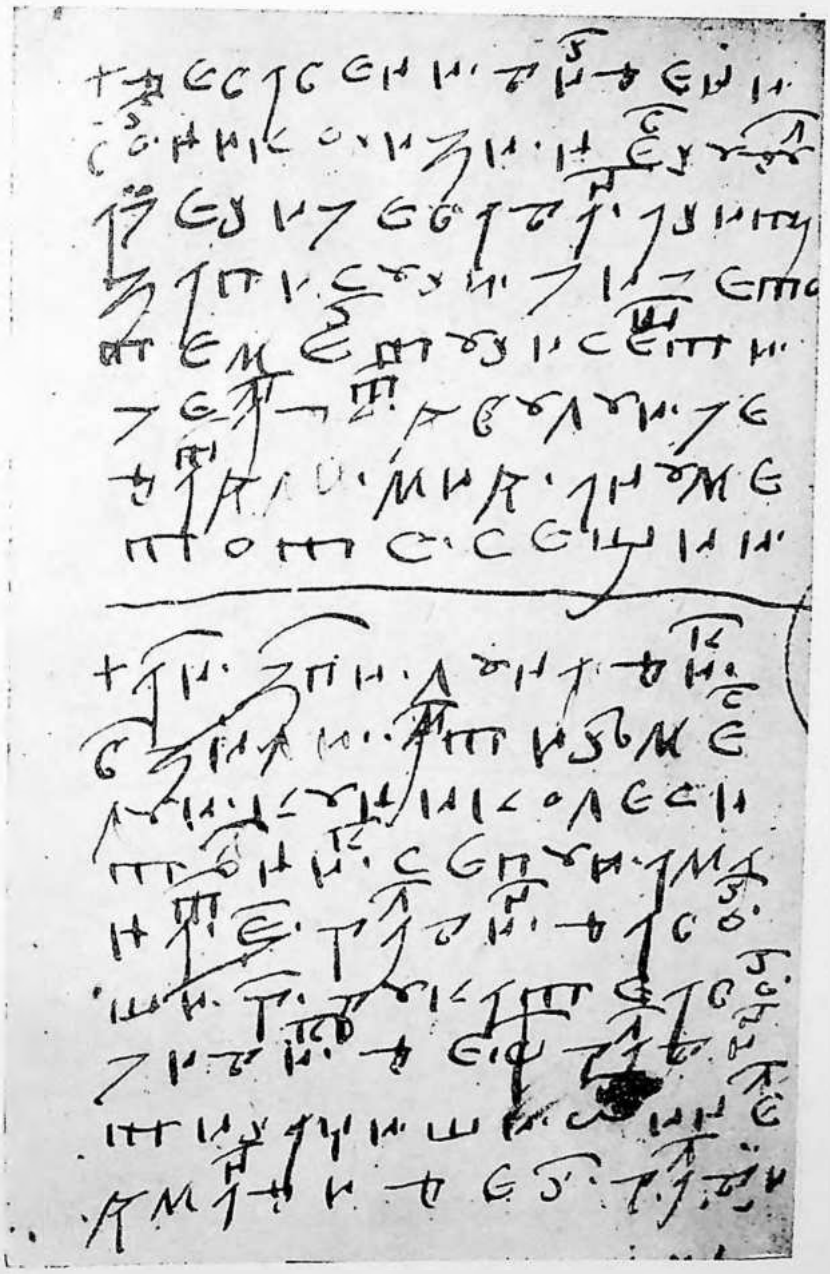

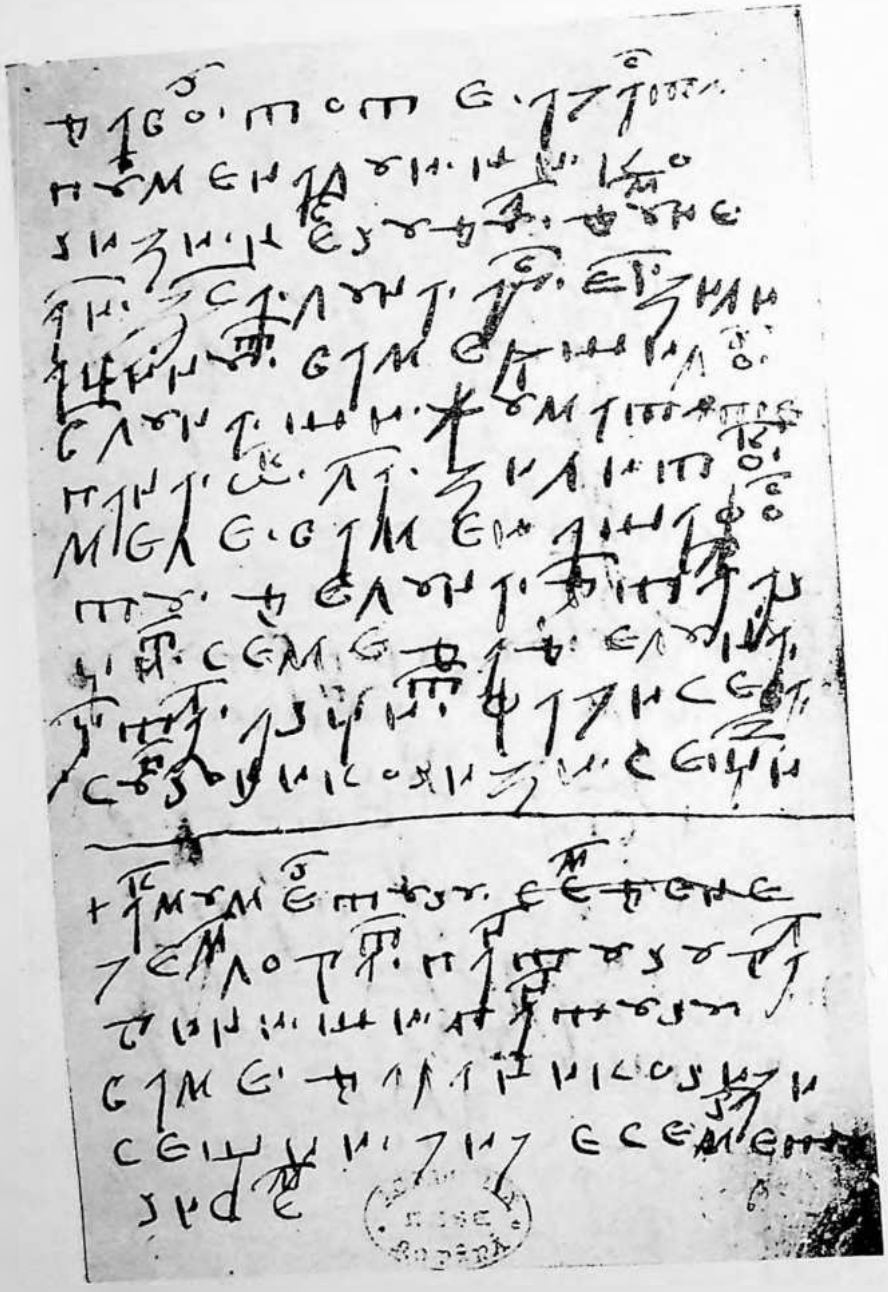

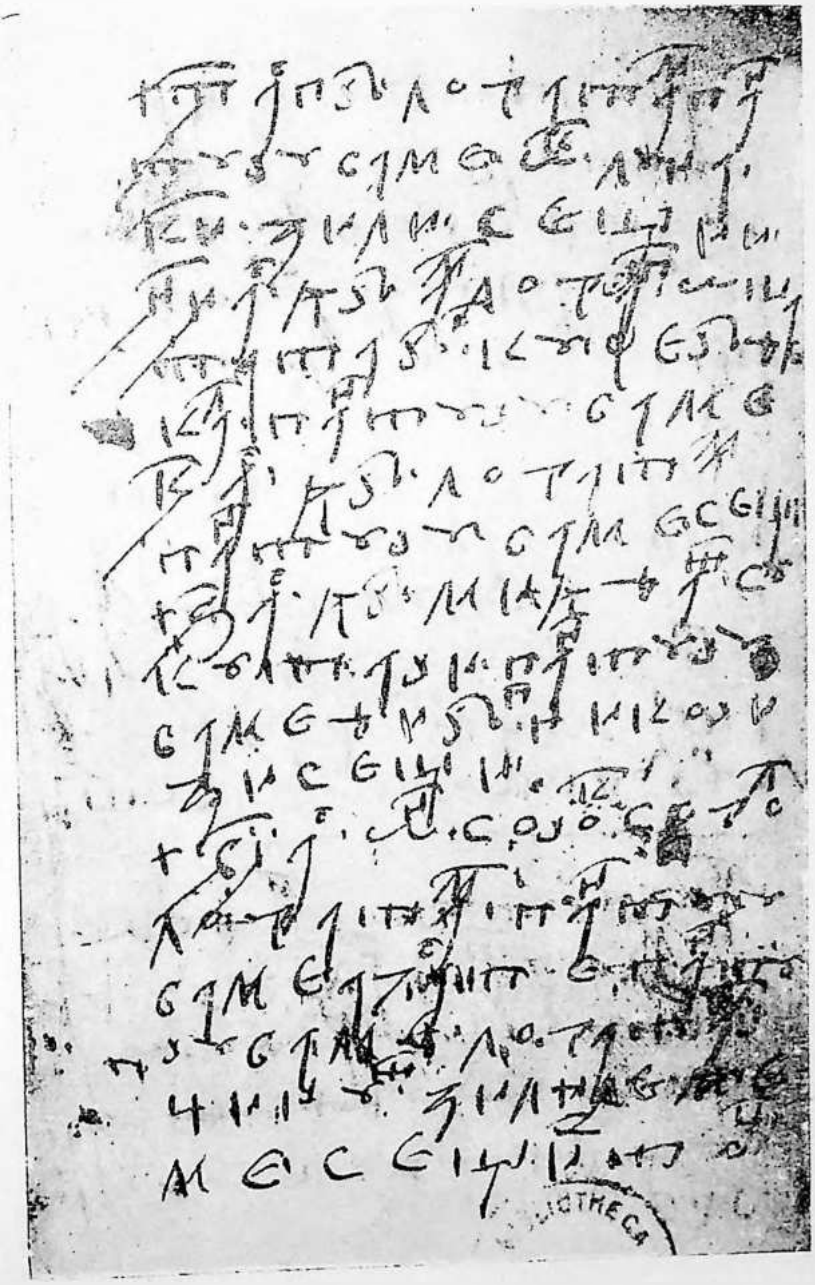

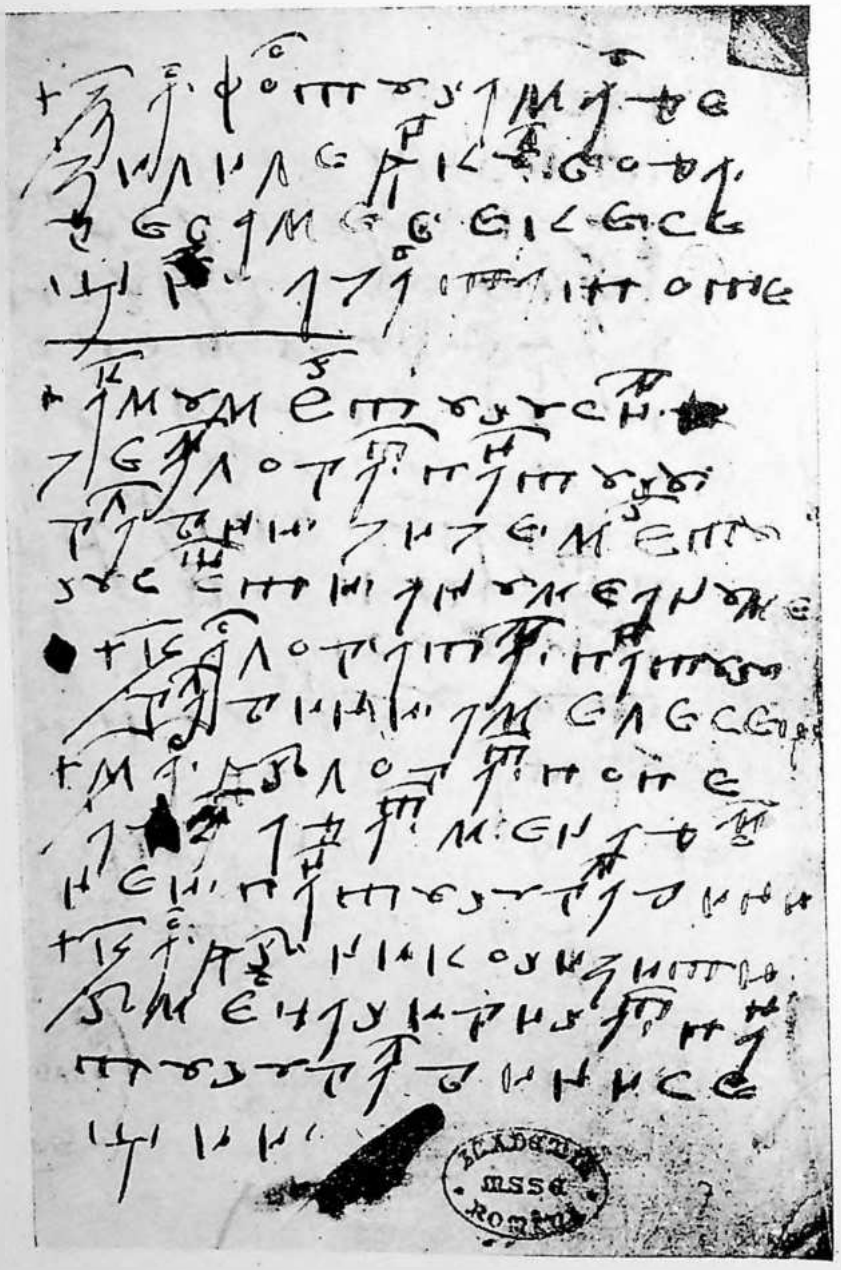

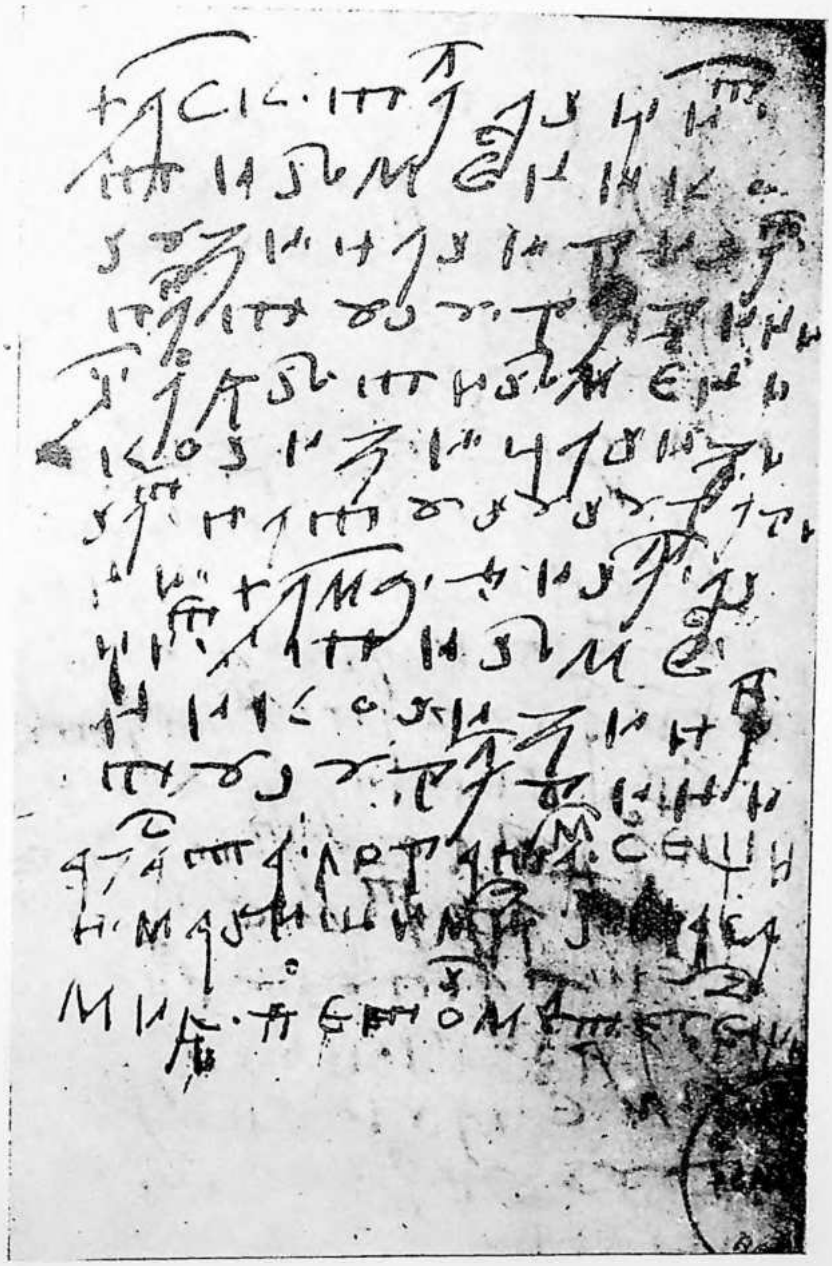

Doc. Nr. 123, f. 12 (pag. 100—101)

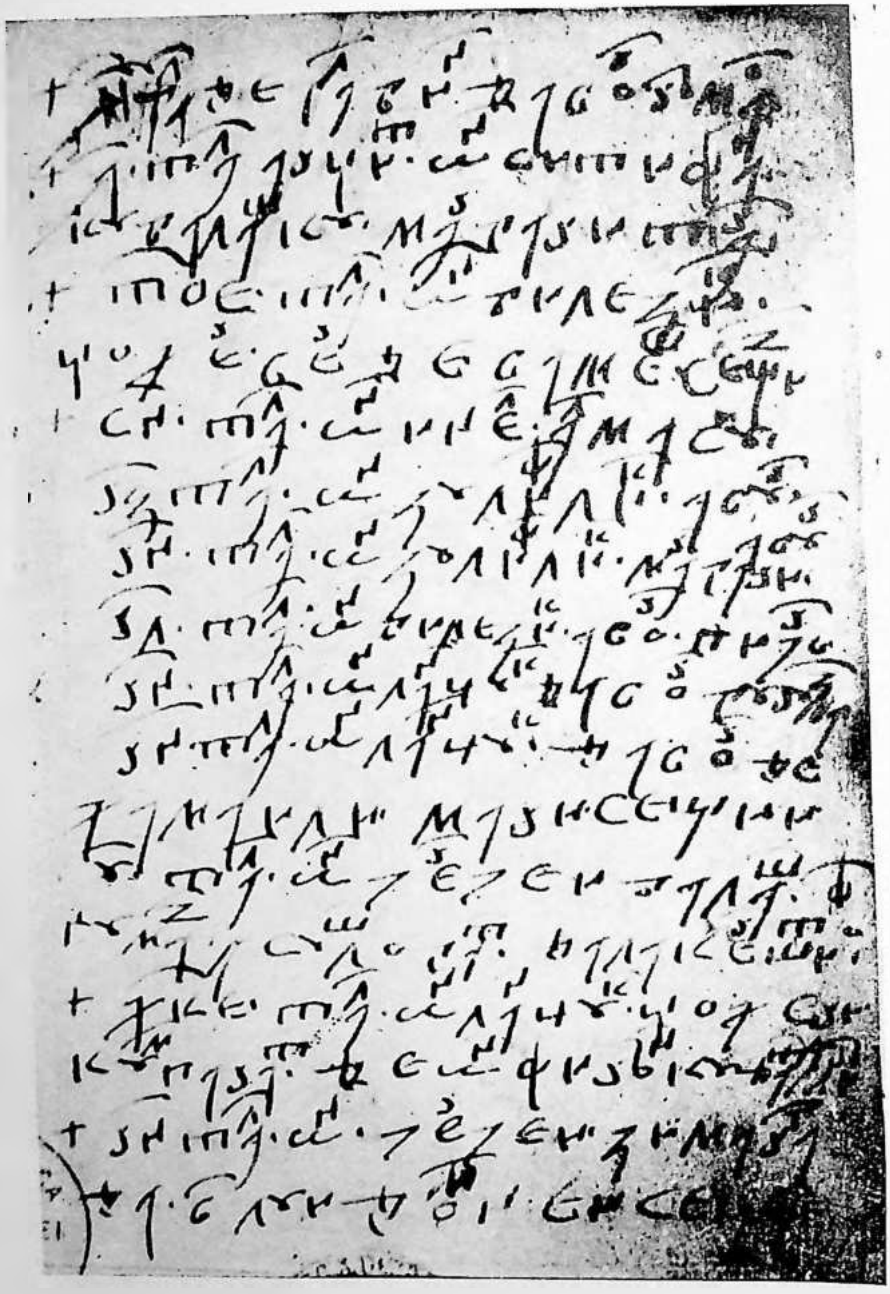

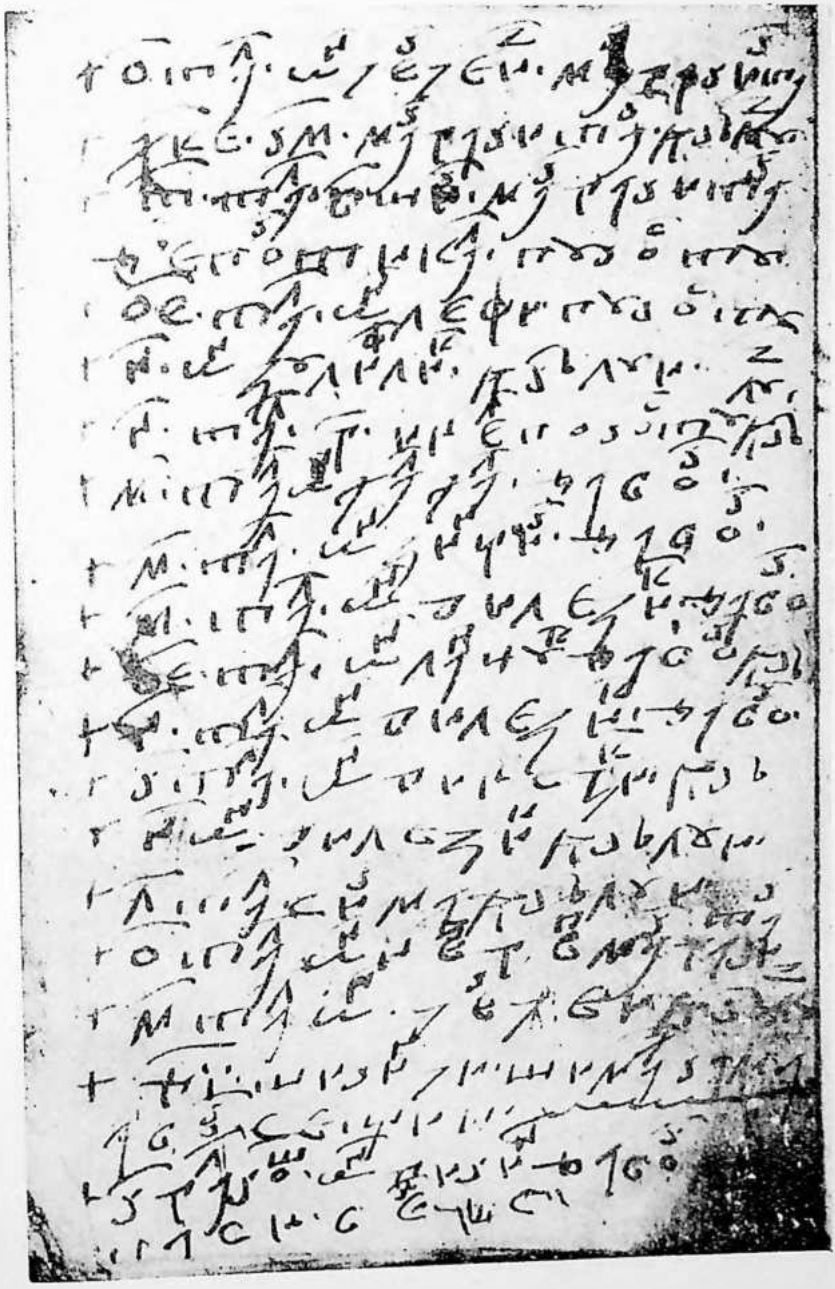

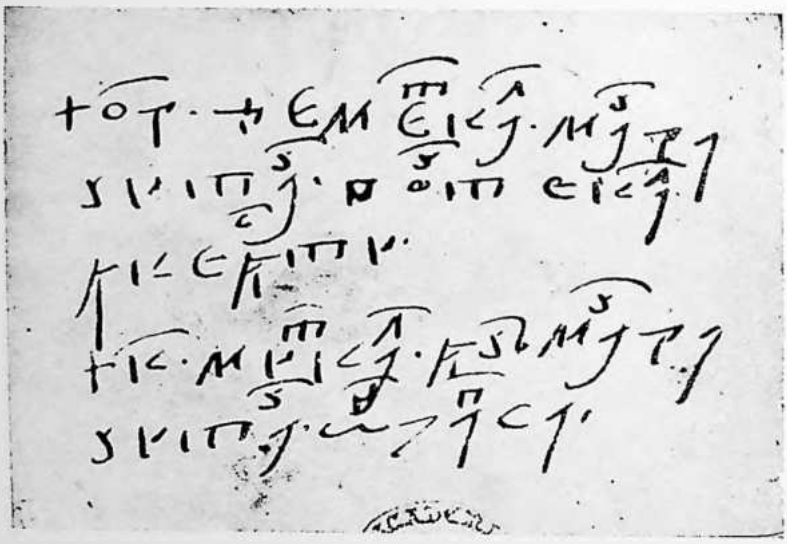

Doc. Nr. 123, f. 15 (pag. 101)

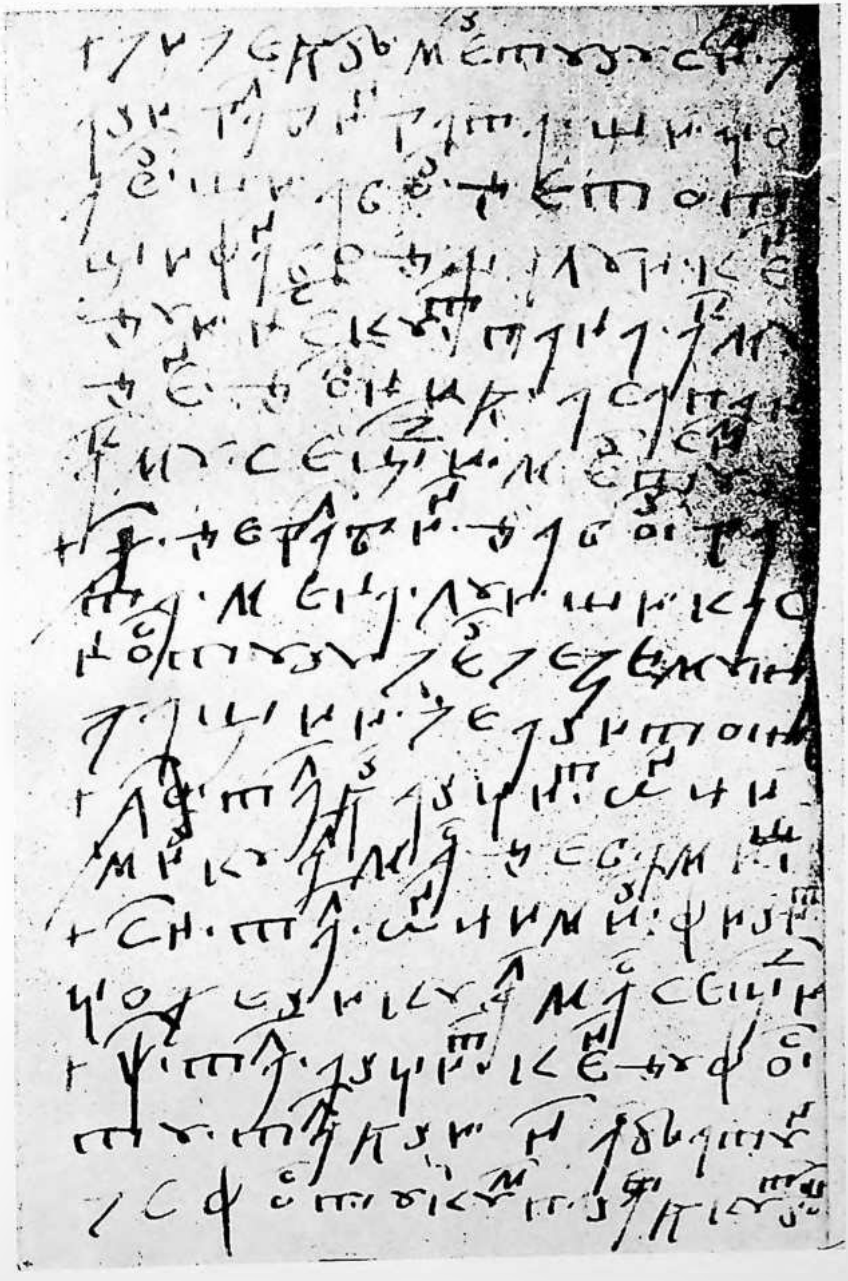

Doc. Nr. 123, f. 16 (pag. 102)

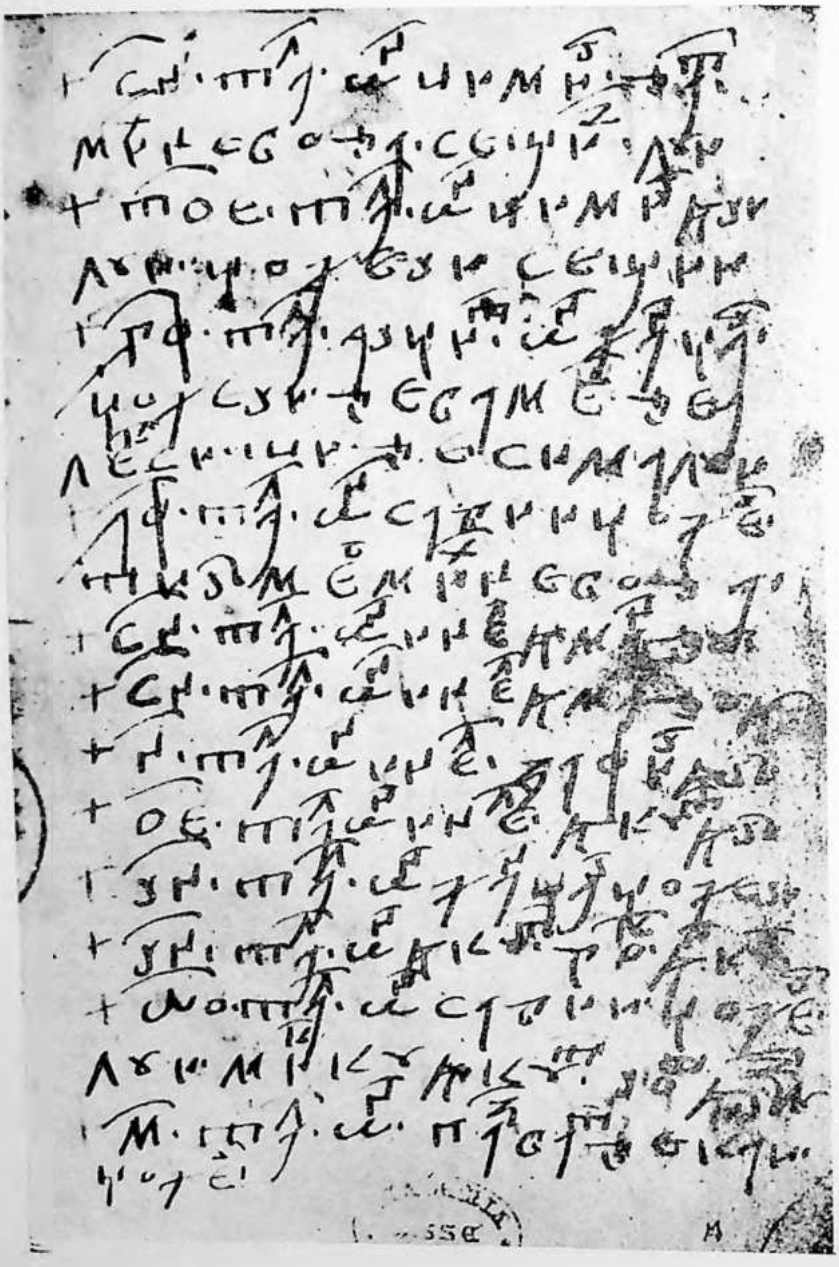

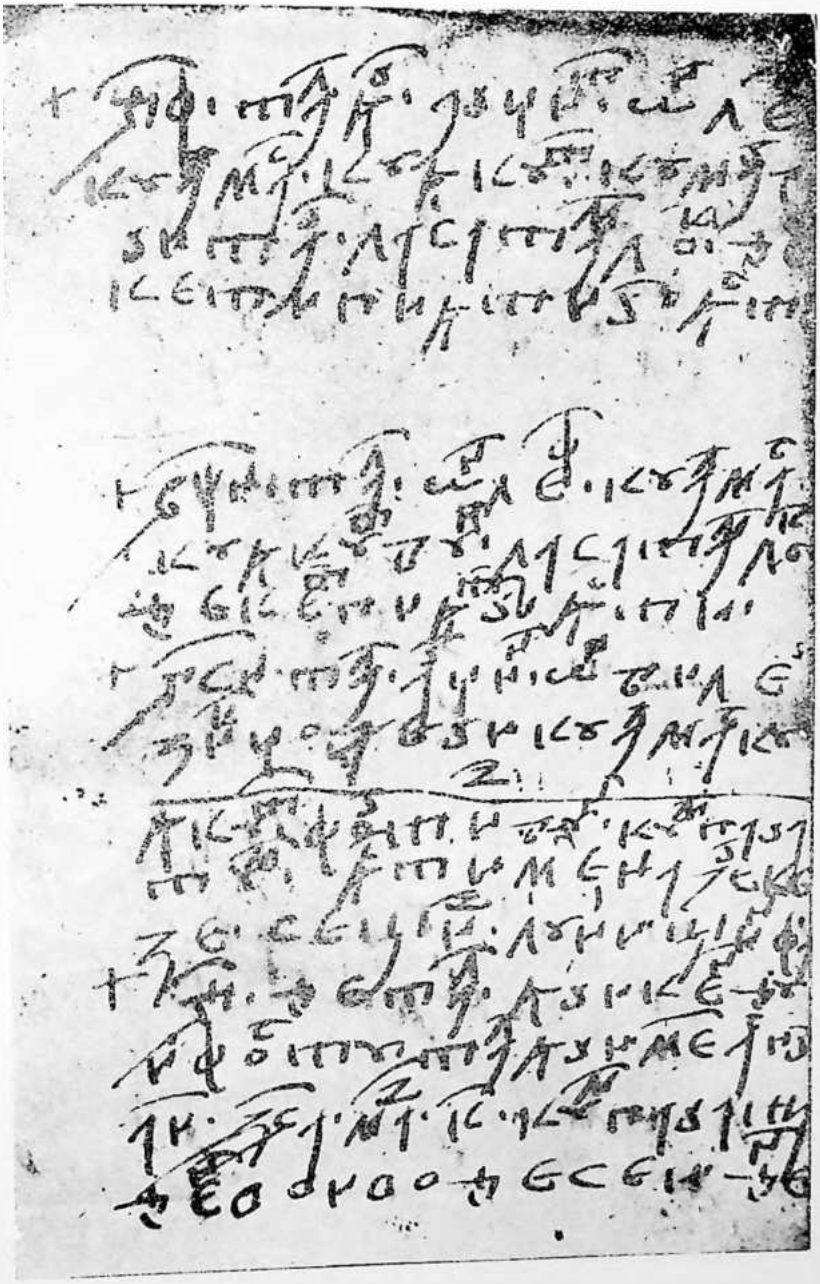

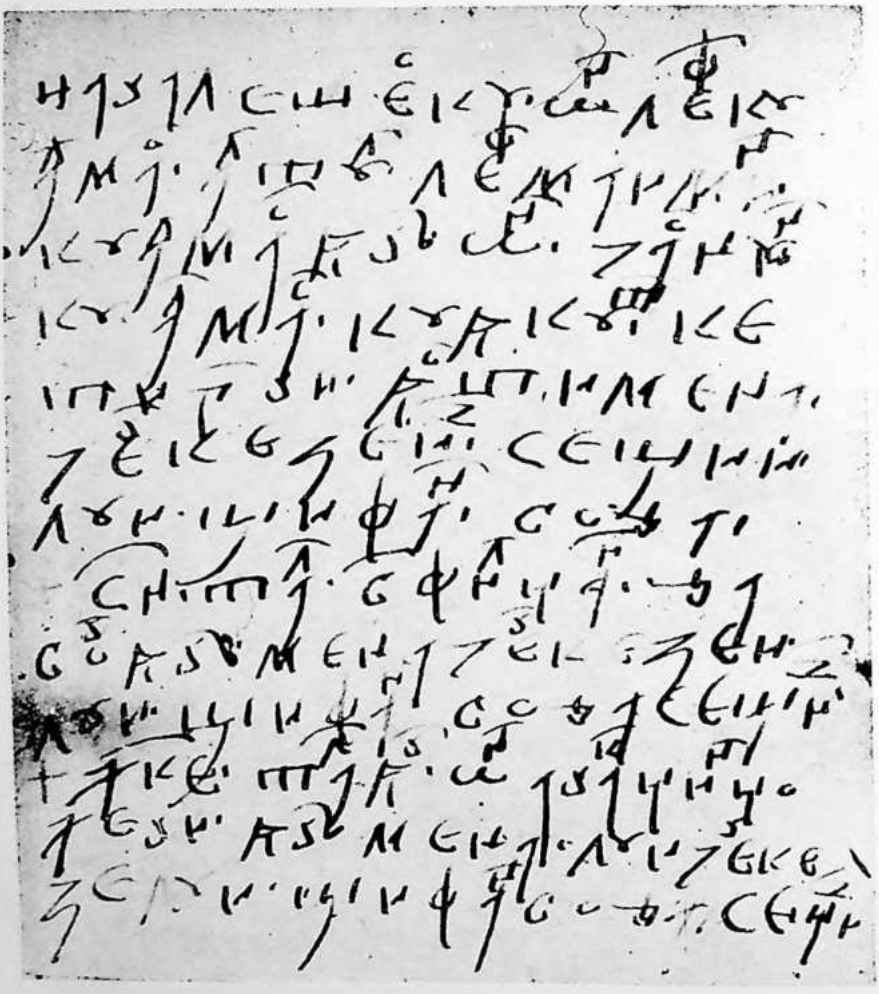

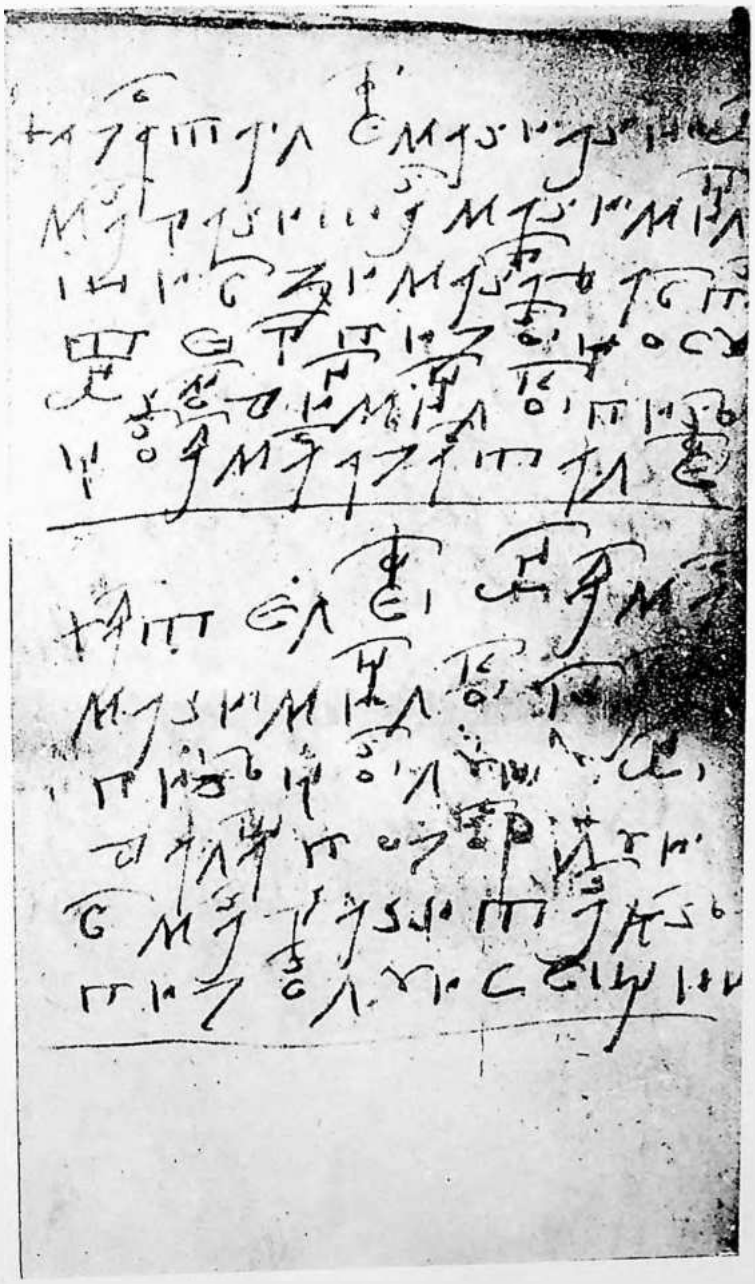

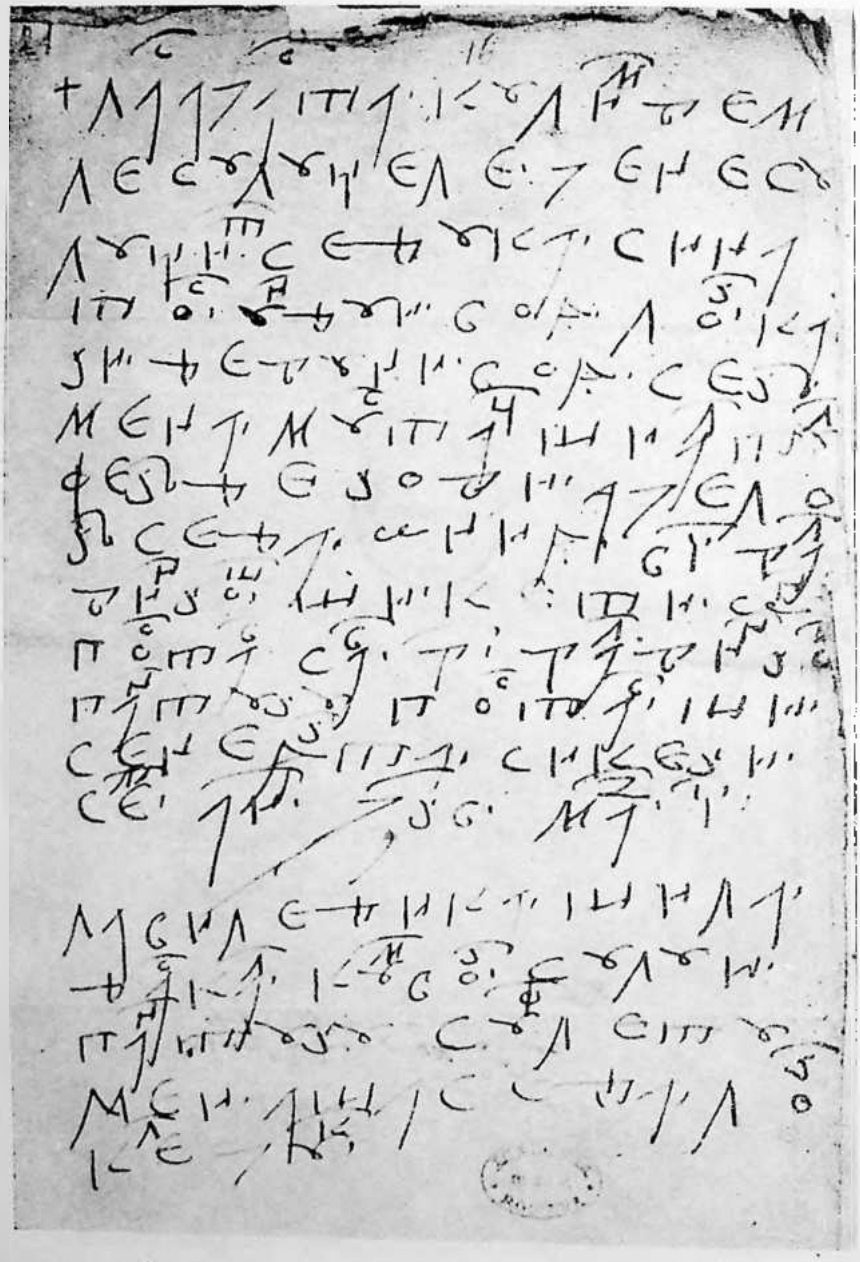

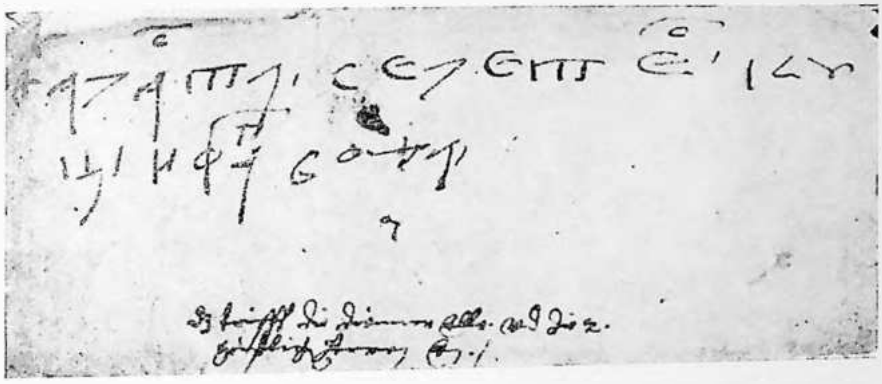

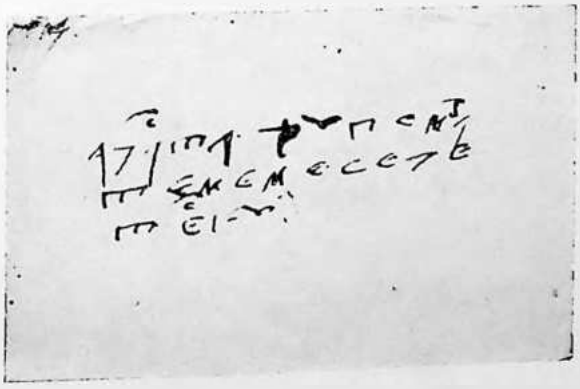

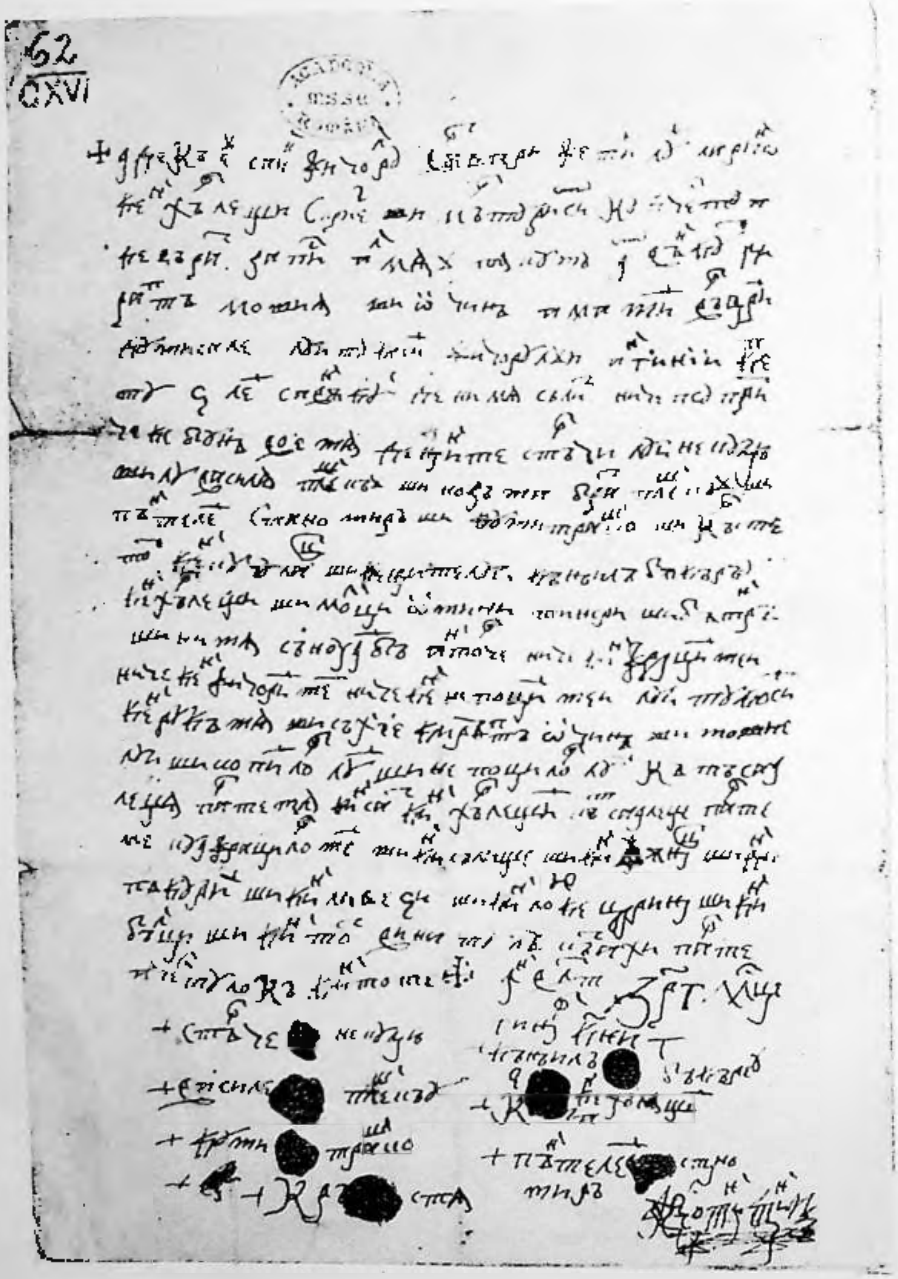

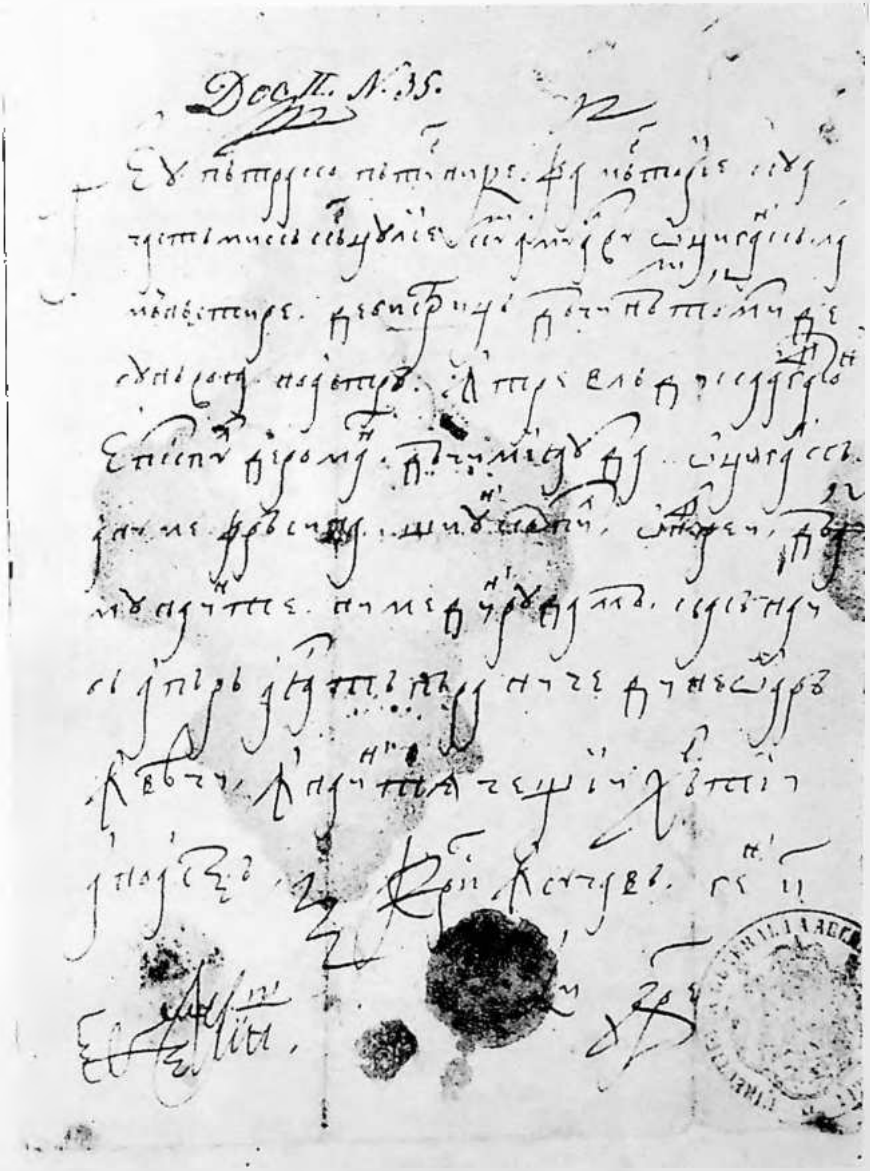

Doc. Nr. 354 (pag. 290—291)

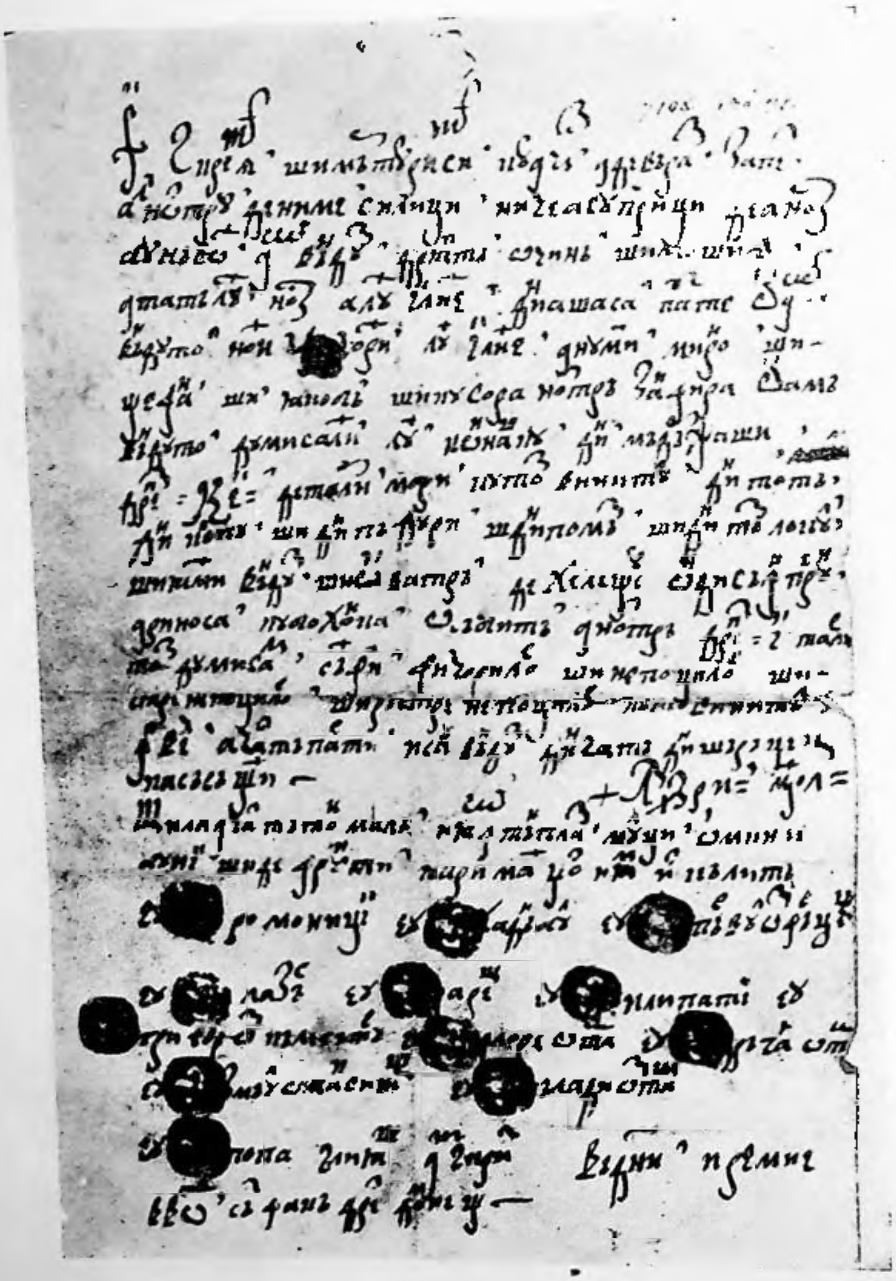

FOTOCOPII

DUPĂ DOCUMENTELE ÎN LIMBA GREACĂ

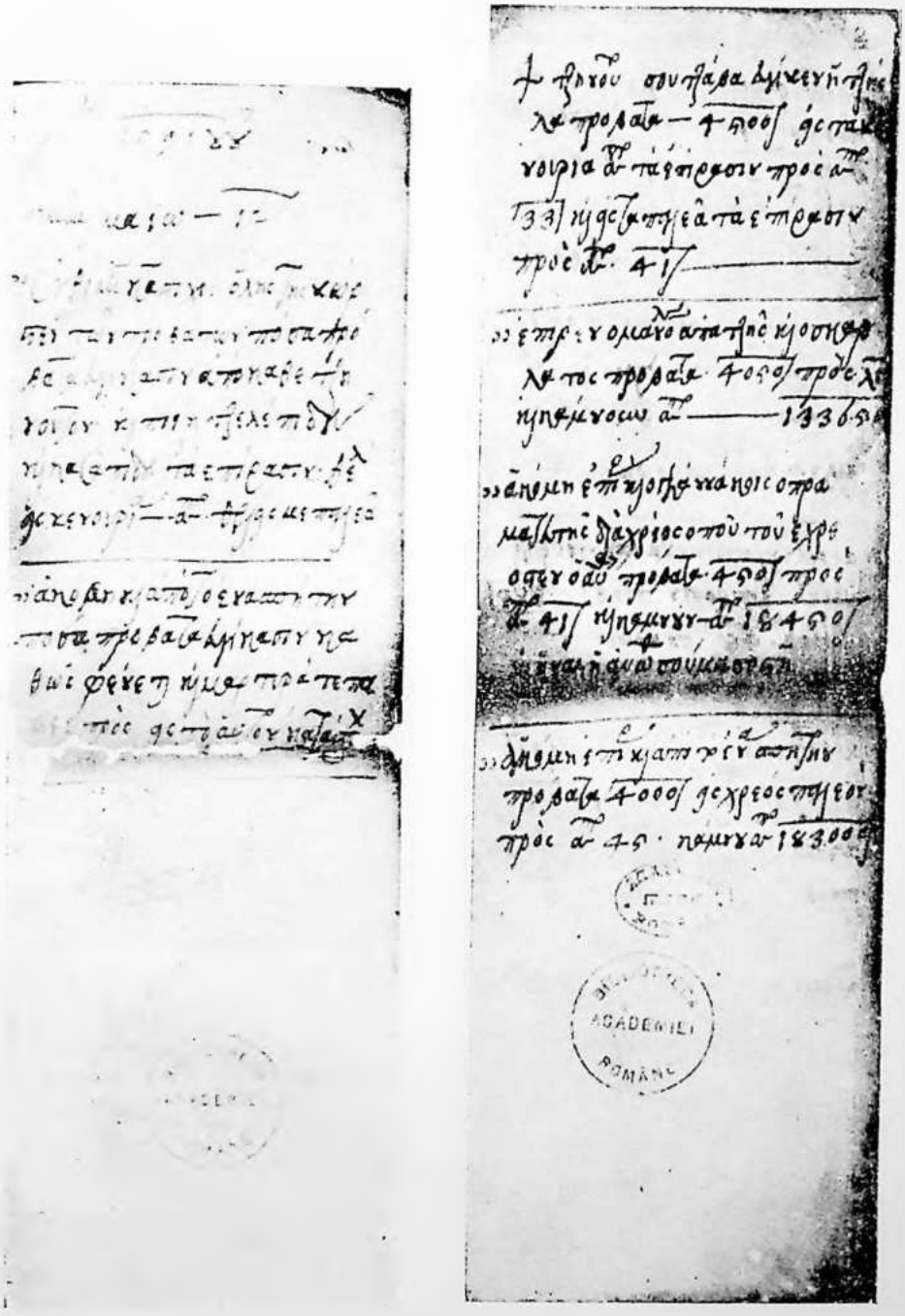

BIBLIOTECA ACADEMIEI ROMÂNE

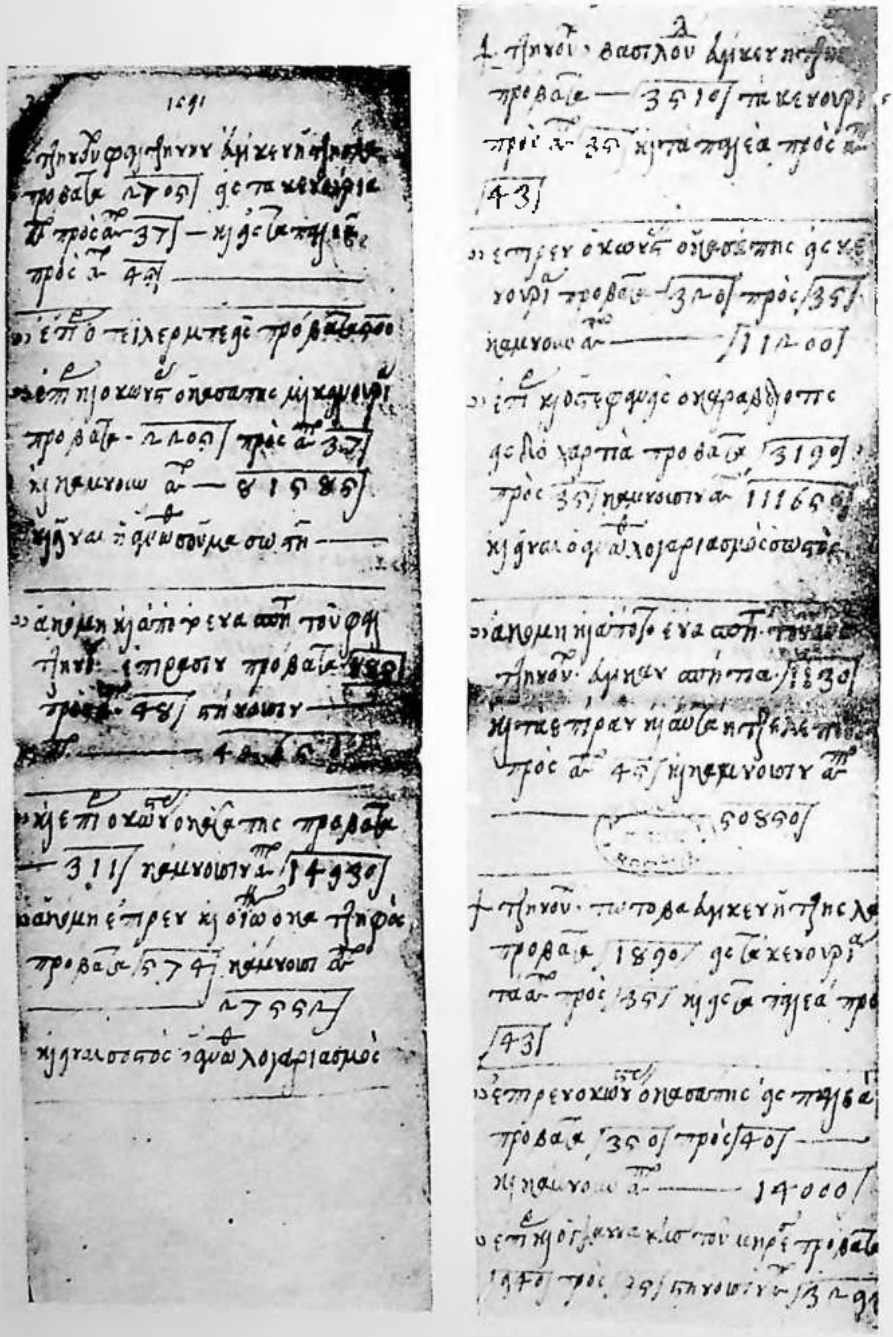

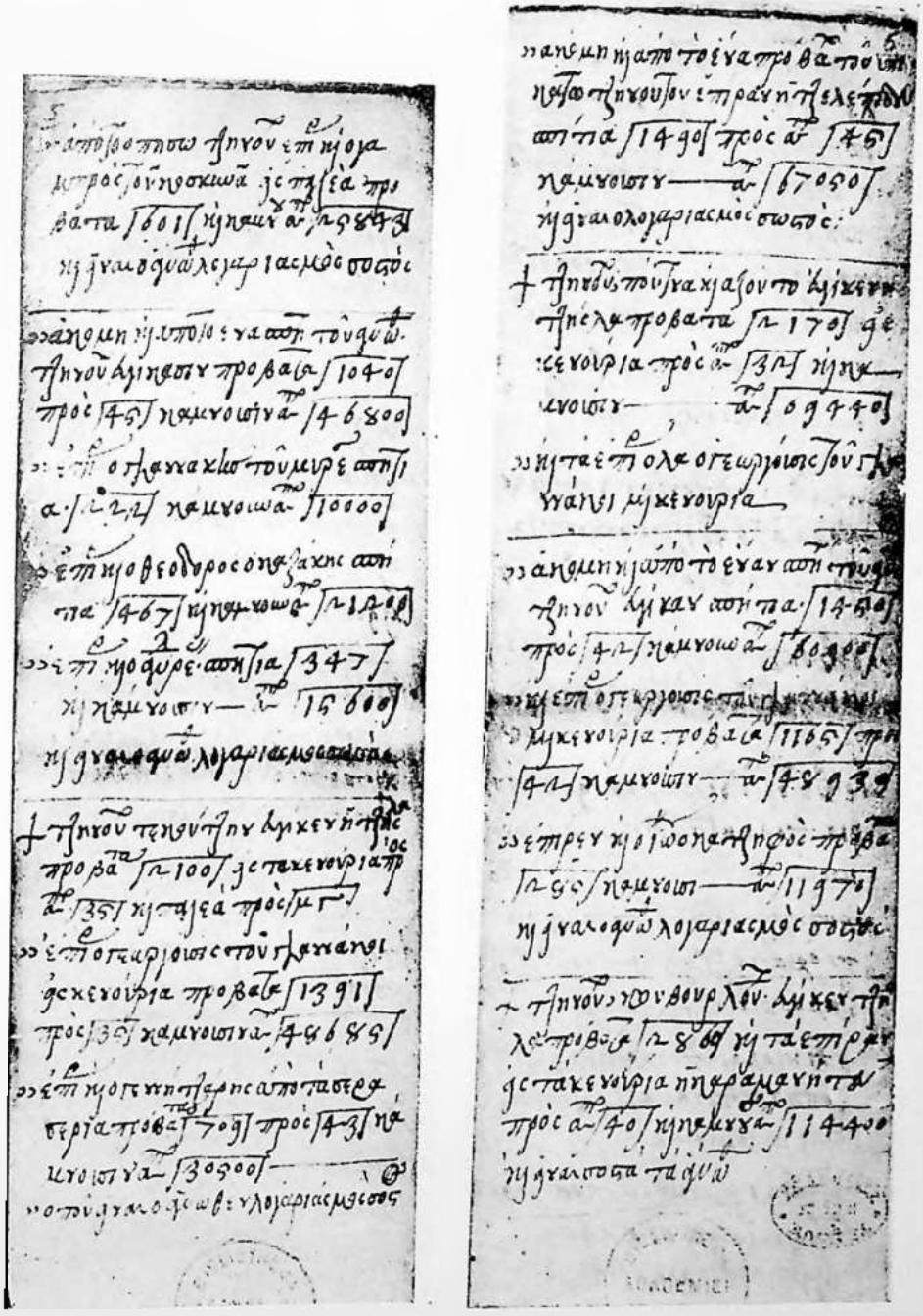

Doc. Nr. 24, f. 7—8 (pag. 21—22)

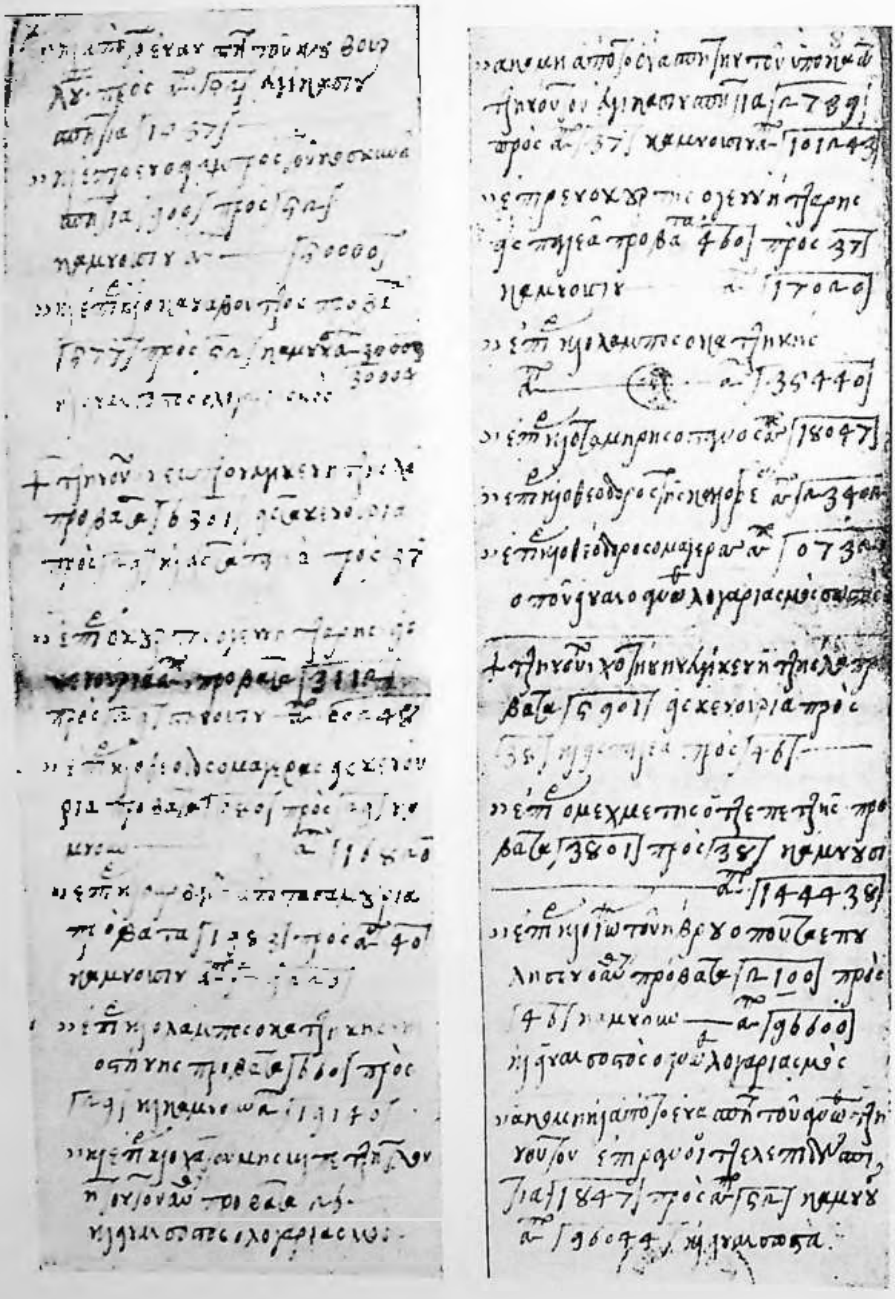

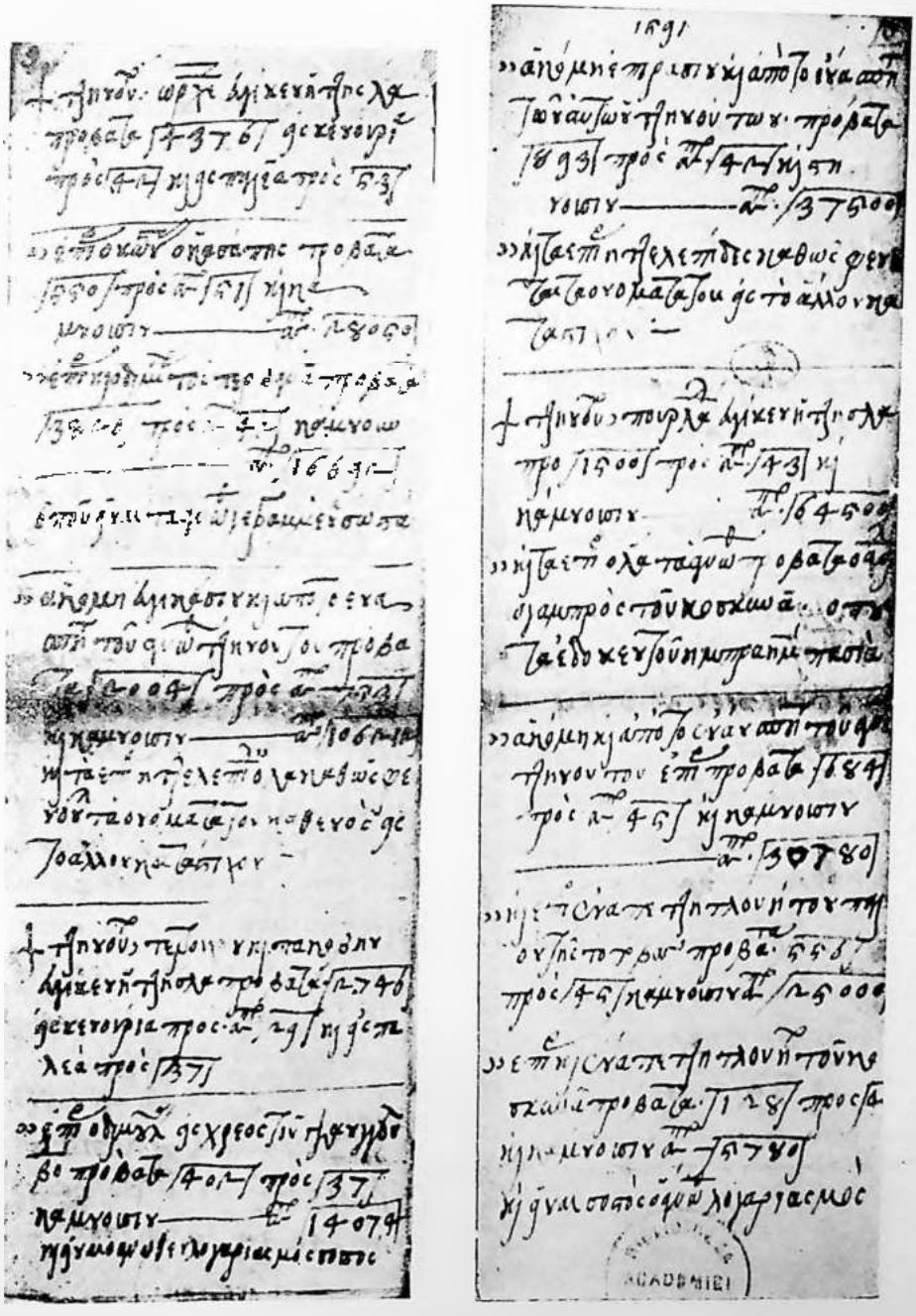

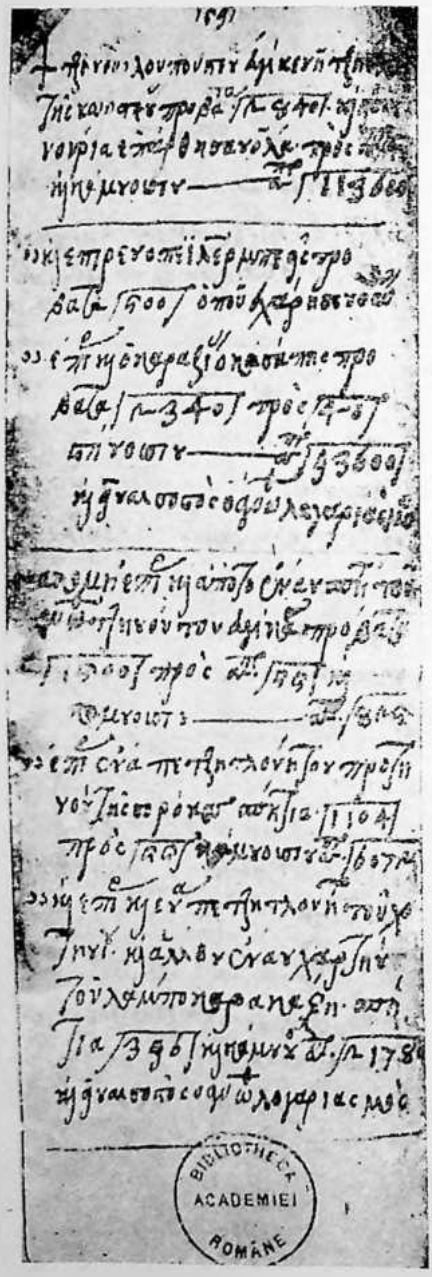
BIBLIOTHECA
ACADEMIEI
ROMÂNE

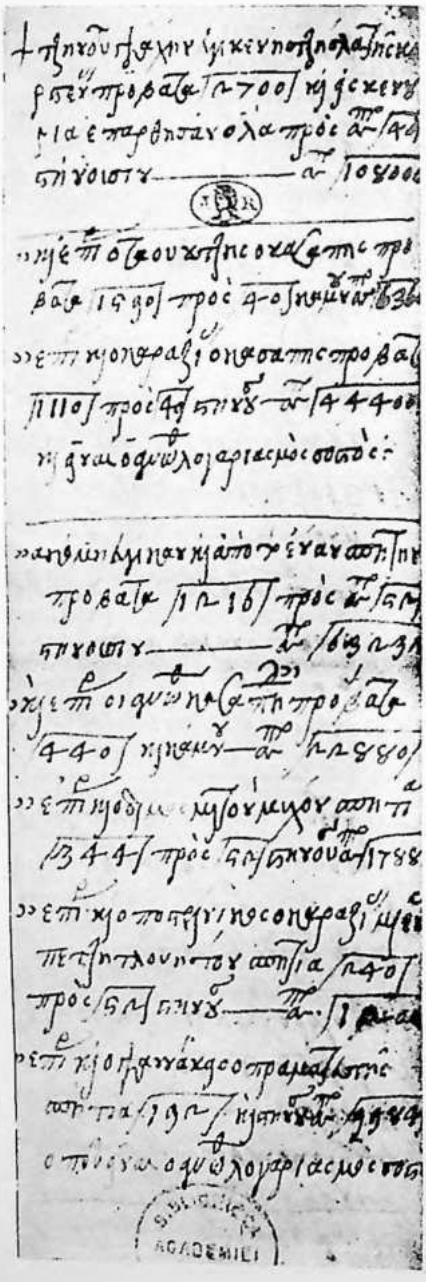

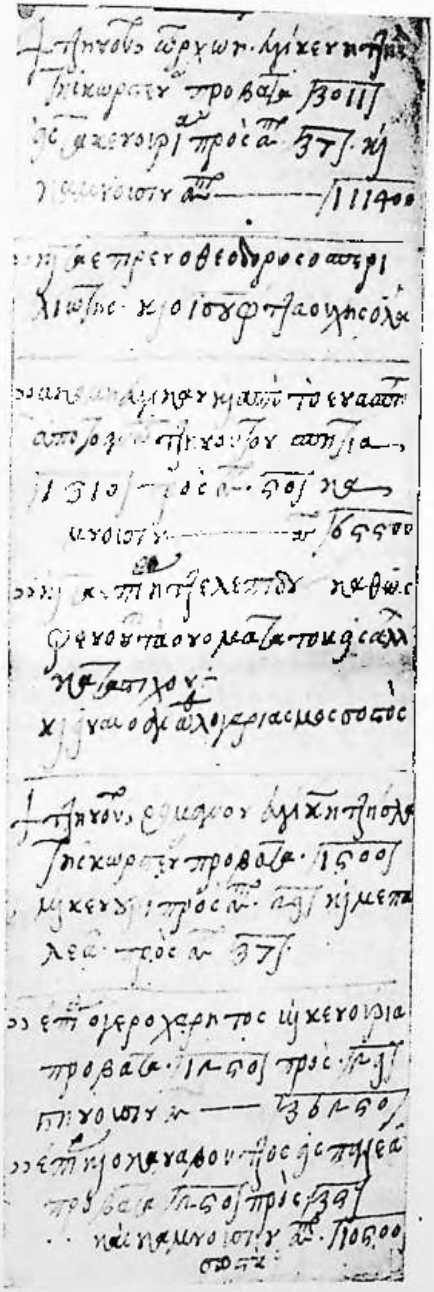

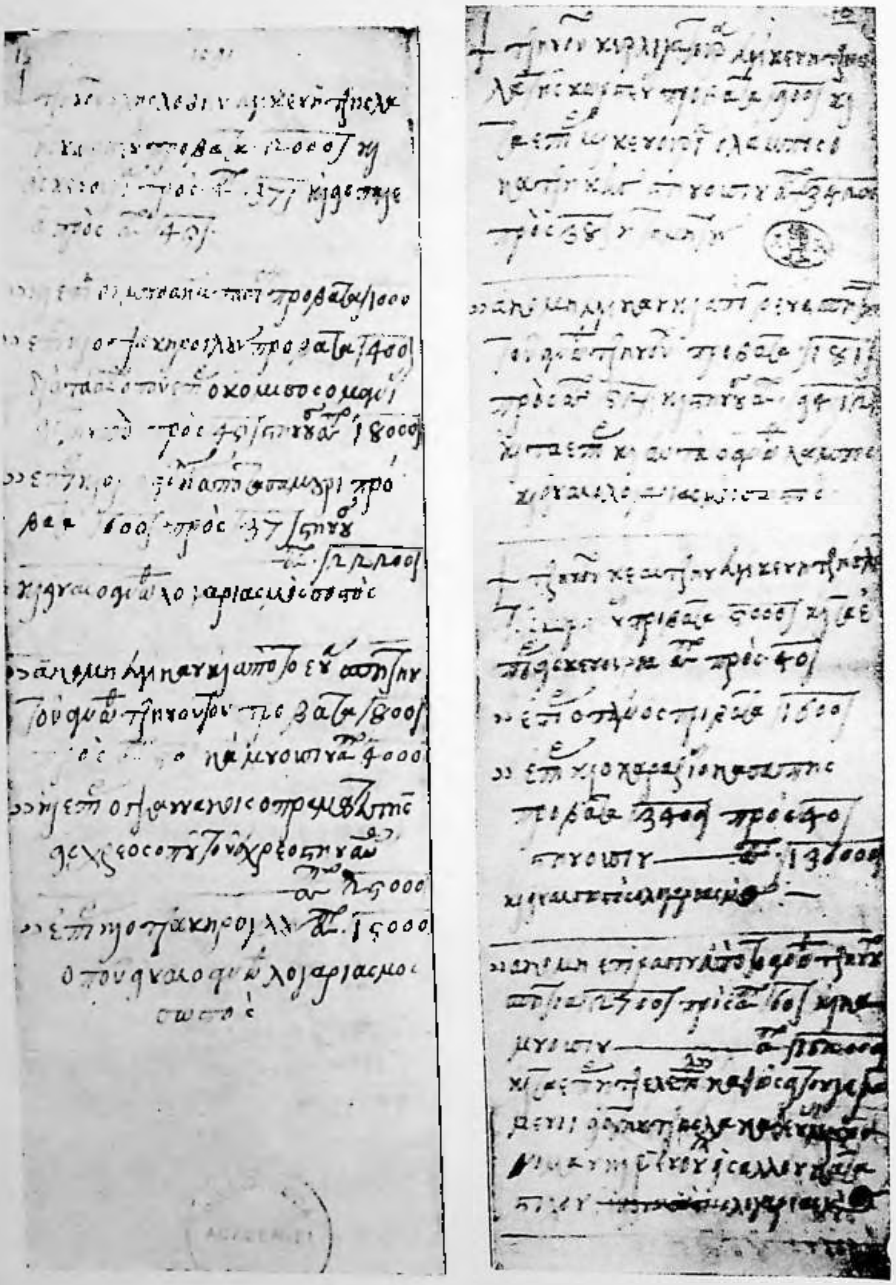

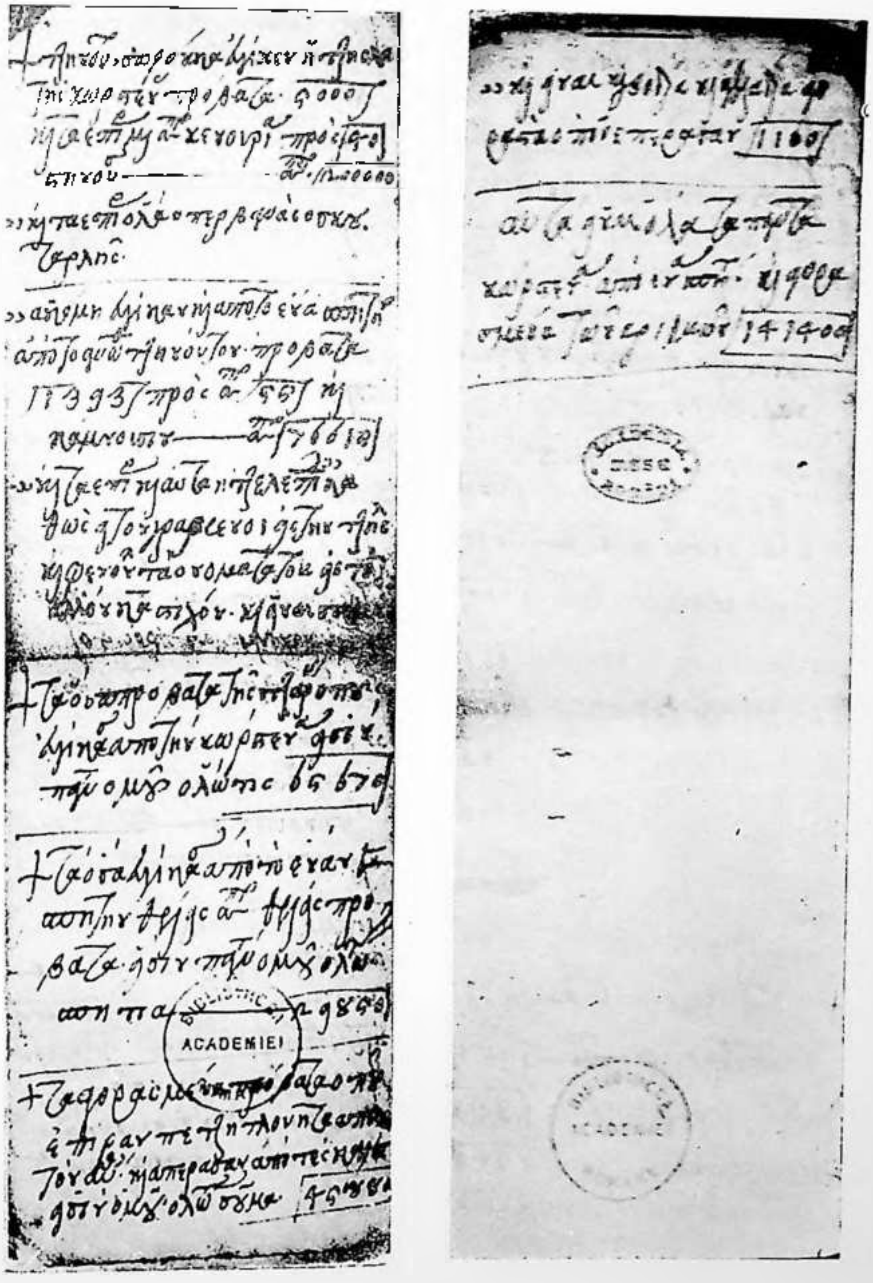

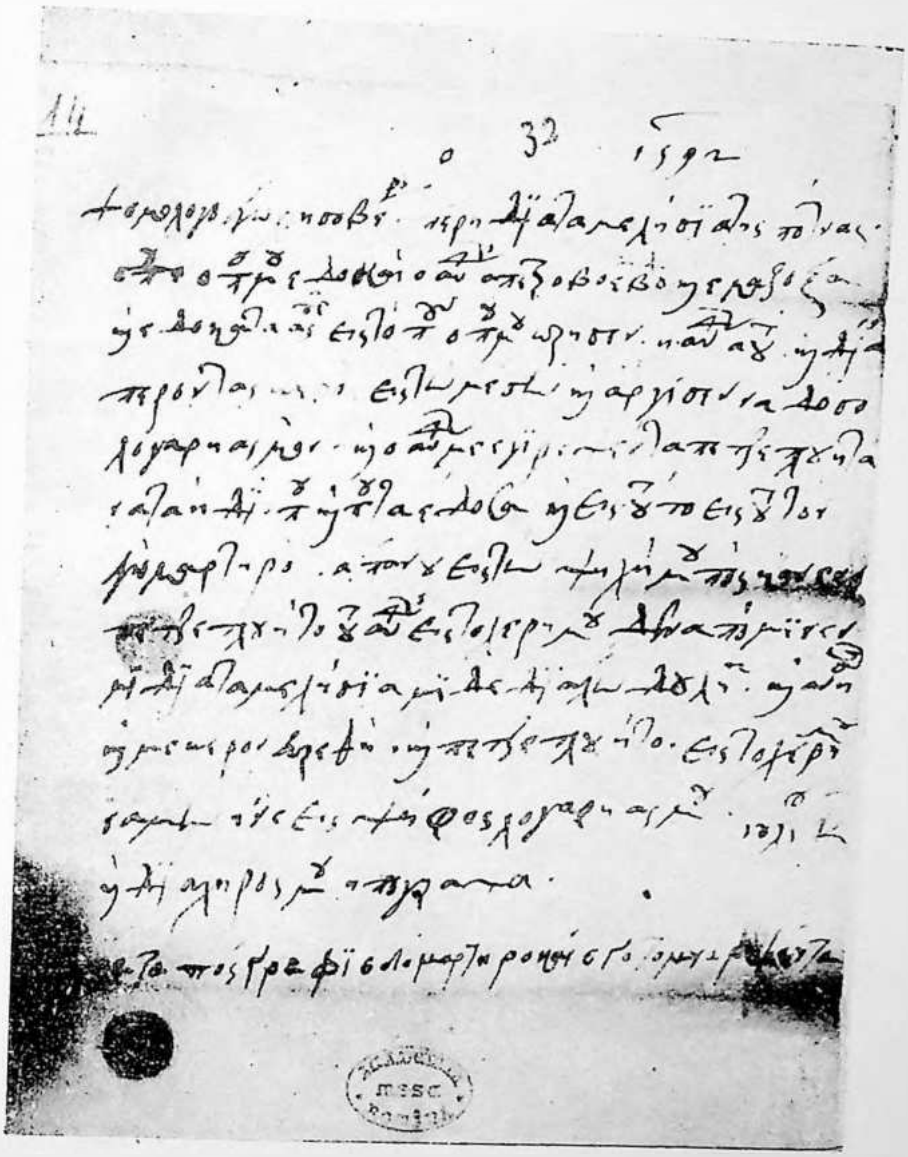

Doc. Nr. 102 (pag. 82—83)

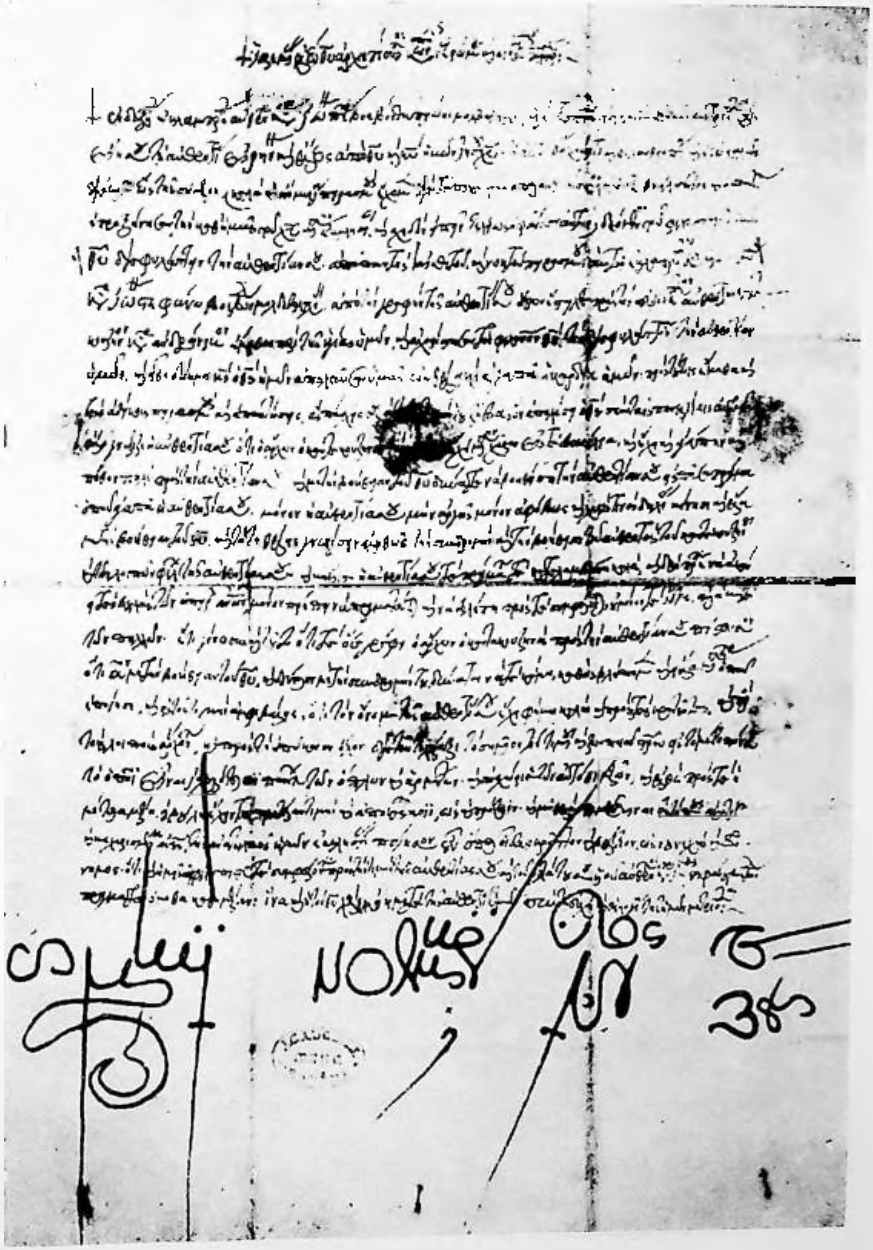

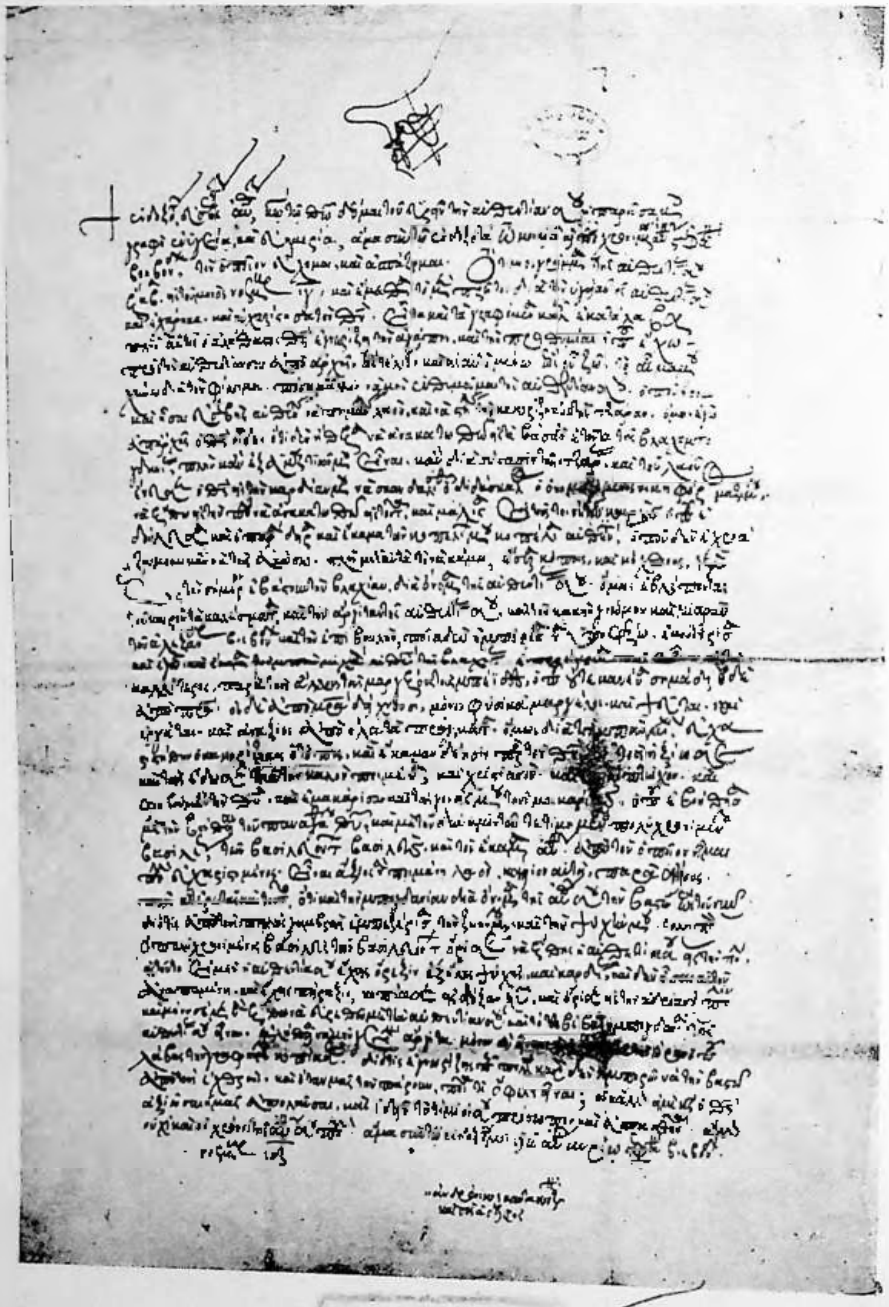

699 Fol. 69

Dat la cules 15.VII.1952. Bun de tipar 9.X.1952. Tiraj 1500. Hârtie velină 80g/mp. fl. 70×100/16. Coli editoriale 35,8. Coli tipar 33,5.
Preţul unui ex. 12 lei. Comanda 484. 160 planşe tipo. A. 3260.
Pentru bibliotecile mici indicele de clasificare 9 (R).
Pentru bibliotecile mari indicele de clasificare 9 (498) (001 — 12).

Tiparul executat la Întreprinderea Poligrafică Nr. 4,
Calea Şerban Vodă, 133—135, Bucureşti,—R.P.R.